

[illegible]

ཞལ་ལྷན་དང་བསྐྱེད་ཆེན་གས་ཀྱི་དོན་སྤྲེང་།

ཕུང་ཟད་བཞོད་པ་བཟུགས་སོ།།

དཔལ་ལྷན་སྦྲད་བྱེད་ཀྱི་ཆེད་མདོ་སྒྲགས་བཤད་སྒྲུབ་གྱི་སློབ་གཉེར་ཁང་ཆེན་མོ།

Copyright © 2011 Gyudmed Tantric Monastic School,
South India.

Published by:

GYUDMED TANTRIC MONASTIC SCHOOL

དཔལ་ལྷན་སྒྱུད་བླ་ཆོས་མཛོ་སྤྲུལ་སྤྱོད་ཀྱི་སློབ་གཉེར་ཁང་ཆེན་མོ།

Layout by: T Chophel (Phelbooks)

Printed and donated for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415

Email: overseas@budaedu.org

Website: <http://www.budaedu.org>

This book is strictly for free distribution, it is not for sale.

ཕྱག་དཔེ་འདི་ཆོས་སྤྱོད་དུ་འབྲུལ་བྱུང་ལས། ཆོང་བསྐྱར་མི་ཆོག་པ་དགོངས་འཇགས་ཞུ།

འཇིག་རྟེན་།

དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་
བའི་ཐབས་ལ་མདོ་རྒྱད་ཀྱི་གསུང་རབ་རི་སྟེན་ཅིག་གསུངས་པ་ལས། རབ་དང་ཕུལ་དུ་གྱུར་པ་ནི་
རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། རོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས་འཇམ་
མགོན་སྐུ་མ་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་དབྱུང་གྱིས་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་ཤེས་
རབ་སེང་གེ་དེ་ཉིད་ལ་བཀའ་གཏད་གྱིས་གསང་སྟགས་ཀྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་འདི་ཕྱག་བཏབ་
བའི་བཀའ་བྲིན་ལས། གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་གསང་སྟགས་ཀྱི་བསྟན་པ་གནས་གྱིས་ས་བཀའ་བ་
ལྟར་སྐལ་བཟང་གི་དུས་ལ་ཡོངས་སྟོང་བའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་པ་བྱུང་ཡོད། འོན་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལས་
ཀྱི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ནི་སྤྱི་ཀྱང་ལྟོག་པར་དཀའ་བས་ལོ་རབས་ལྔ་བཙུ་བ་ནས་བོད་མི་རིགས་རིག་
གཞུང་དང་བཅས་པ་ལ་ཉམས་རྒྱུད་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་བྱུང་སྟེ། ལྷག་ཆུ་ཆད་པའི་རྗེར་བྱ་
རི་བཞིན་ཉམས་དམས་སུ་གྱུར་པའི་སྐབས་དེར། རང་ཅག་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་མེ་ཏོག་གང་ལ་སོག་
པའི་ལྷག་པའི་ལྷ་སྐལ་འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མི་ཡི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡགོང་ས་སྐབས་
མགོན་བཙུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་རྗེ་ཉག་གཅིག་ལས། སྐར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱི་
དང་བྱེ་བྲག་འདུས་སྟེ་འདྲིའི་སྟོན་གྱི་རྒྱད་ཆེན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ཆ་སྤོ་མོ་ཅམ་ཡང་མ་
ཉམས་པའི་ཐོག་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་ཁག་དང་། གསང་སྟགས་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་ལ་སྟོབ་གཉེར་
ཚུལ་བཞིན་བྱས་ནས་མཐར་སྟགས་རམས་དགེ་བཤེས་མང་དུ་སྟོན་བཞིན་པ་མ་ཟད། ད་ལྟའི་ཆར་

སྒྲིབ་གསར་སྒྲིབ་གཉེར་བ་ནམས་དང་ཐབ་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་དཔལ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲིབ་གསུམ་
 ཀྱིས་འཇུག་པར་སྒྲིབ་པའི་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་ནས་ཐེབས་པའི་བཀའ་རབ་འབྱམས་དག་པའི་
 བཤེས་གཉེན་ནམས་དབྱར་གྱི་ཚུ་གཉེར་ལྟར། ལོ་ནས་ལོར་རྗེ་མང་དུ་ཐེབས་སྟབས་དེ་དག་ལའང་
 ཉེ་བར་མཁོ་བའི་གསུང་རབ་པར་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དང་། འཇུག་ཏུ་མཁས་བྱུང་ཆེན་པོ་དྲགས་པོ་ནམ་མཁའ་
 གྲགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་དང་། དཀའ་བཅུ་སྒྲོ་མིང་འཆང་
 བ་མཆོག་གིས་མཛད་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་དོགས་སྒོར་ཅུང་ཐད་བཀོད་པ་འདི་བཞིན་མཁོ་གཤམ་
 ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་བཞེན་དུས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་ཡོད། སྒྲིགས་བམ་འདིའི་པར་ཅ་ཅུ་དག་དང་། ས་
 བཅད་ཟུར་འདོན། འདི་གའི་སྒྲིབ་གཉེར་ཁང་གི་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་སྤྲད་རྒྱུ་དཔའི་དག་
 བཤེས་སྒྲིབ་ཐང་འབྲུག་གྲགས་མཆོག་གི་གཙོ་སྒྲིབ་གཉེར་བ་ཀན་པ་མང་དག་ཅིག་ནས་ཐུགས་
 ཁུར་ཆེར་བསྐྱེད་གནང་བ་དང་། མདོ་སྒྲགས་བཤད་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲིབ་གཉེར་ཁང་གིས་མཐུན་ཆེན་ཡོངས་
 སུ་སྒྱུར་ཉེ་བར་བསྒྲིབ་ལེགས་པར་ཁྱེད་ལ་བསྐྱེད་ཡོད་པས་དག་པའི་མཐུས་གངས་ཅན་ལྟ་གཅིག་
 ཐུག་ན་པད་མོ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བསྐྱེད་པར་དུ་བཞུགས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག ། །

ཀླུ་ཆེན་པའི་གཏམ།

དེ་ཡང་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོས། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༩ ལོར་གང་གི་
སྤྱབ་གནས་སེར་ཆོས་སྡེངས་སུ་འབྲེལ་བ་བཞི་སྤྲལས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་གསང་སྤྲལས་ཀྱི་ཆོས་
འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར་བའི་མཐའ། མཁས་བླུ་བ་གཉིས་ལྡན་ཀྱི་འཁོར་སློབ་རྒྱ་མཆོའི་དབུས་སུ། རྗེ་
བཙུན་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོས་འདུས་པའི་རྒྱད་སོགས་ངེད་རང་གི་བཤད་སློབ་འཛིན་ཞིང་དར་རྒྱས་
བྱེད་ཀྱས་པ་སུ་ཡོད་ཅེས་བཀའ་ལན་གཅིག་གཉིས་ཐེབས་པ་ལ། མཁས་པ་སུས་ཀྱང་གསུང་ལན་
འབུལ་མ་སློབས་པའི་ཆེ། གསང་བདག་མི་ཡི་རྣམ་ཐོལ་རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེལྟེ་དཔལ་བཟང་པོ་
མཆོག་ཆོགས་དབུས་སུ་བཞེངས་ཏེ་སྤྱི་ཕྱག་དང་བཅས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པ་བདག་
གིས་བགྱའོ་ཞེས་བྱས་པས། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཤེས་ཏུ་དབྱེས་ཤིང་བྱིན་རྒྱལས་མཛད། བར་
མཆོད་ཀ་ལྷ་ལ་གང་བ་དང་། གསང་བ་འདུས་པའི་གསེར་གྱི་སྤྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཅན། འབྲེལ་བ་བཞི་
སྤྲལས། རྒྱད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་གཉིས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་རྣམས་དང་། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ཞལ་
འབག་གཏེར་མ། འཆམ་གོས། དབུག་ཏོ། ཞགས་པ་བཅས་གནང་ནས་གསང་སྤྲལས་བསྟན་པའི་
བདག་པོར་མངའ་གསོལ་ཏེ་དམ་པ་འདིས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༣༣ ལོར་གསང་ཆེན་དཔལ་ལྡན་སྤྲད་རྒྱད་
བྱ་ཆང་འདི་ཉིད་ཕྱག་བཏབ་པ་ནས་བཟུང་། བོད་གངས་ཅན་སྤྲོངས་སུ་གསང་སྤྲལས་རྫོང་རྗེ་ཐེག་པའི་
བསྟན་པ་སྤྱི་དང་སྟན་བརྒྱད་གདམས་པའི་མཛོད་འཛིན་པའི་རིག་འཛིན་གྱི་སྡེ་ཕྱོགས་གང་སར་
དར་བྱབ་ཆེས་ཆེར་བྱུང་། འོན་ཀྱང་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་བོད་ཀྱི་སྤྲོད་བཙུན་བསྟན་པ་མི་རིགས་

དང་བཅས་པ་ཉམས་སྐྱད་ཆད་མེད་བྱུང་ནའང་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་སྤྱགས་བསྐྱེད་སྒོན་ལམ་གྱི་
 མཐུས་སྤྱོད་ཡང་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ནས་ ༡༩༩༠ ལོར་དང་དེ་རྗེས་རྒྱ་གར་གྱི་
 ཕྱོགས་སུ་ཉེན་གཞི་མཛད་དེ་སྒོན་གྱི་རྒྱུད་ཆེན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བ་བརྒྱུད་པའི་བྱུག་ལེན་
 རྣམས་ཆ་སྒྲ་མོ་ཙམ་ཡང་མ་ཉམས་པའི་ཐོག ལྷར་བཅས་འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་ཡགོང་ས་ཡུལ་སྤྱོད་ས་
 མགོན་ཆེན་པོས་གནས་སྐྱབས་འབྲུལ་སྤྱགས་རྒྱུད་གསུམ་ལ་གཞིགས་ནས་མདོ་སྤྱགས་ཀྱི་གཞུང་
 ཆེན་སྒོ་བ་གཉེར་སྒོ་ལ་བཟང་གཏོད་པ་བཞིན་མཁན་སྒྲ་དགེ་སྒོ་ས་སོགས། ལས་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་བ་
 གཉེར་གྱི་མང་གཞི་བཏོངས་པ་དང་འདུས་མང་ཡོངས་ནས་ཕྱ་རག་བྱུང་བཏོག་གིས་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེ་
 འབྲུས་སྒོ་རྗེ་ཆང་དང་སྤྱི་ཁ་ལེགས་སུ་སོང་སྟེ་ད་ལྟའི་ཆར་མདོ་སྤྱགས་གཉིས་ཀའི་གཞུང་ཆེན་
 སྒོ་བ་གཉེར་གྱི་འཛིན་གྲ་བཅུ་བཞི་བར་གཏན་ལ་པབ་ཡོད་པ་ལྷར་འཛིན་གྲ་རིམ་གྱིས་བསྐྱོད་ནས་
 མཐར་སྤྱགས་རམས་པའི་དམ་བཅའ་བཞག་སྟེ་མཆོན་རྟགས་བཞེས་ཤིང་ཐོས་བསམ་སྒོ་མ་གསུམ་
 གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་གཞི་བར་མཛད་བཞིན་པ་དང་།

དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ་བ་གཉེར་བ་སྤྱི་དང་བྱུང་པར་ལོ་རེར་གདན་ས་ཆེན་པོ་གསུམ་ནས་གྲ་ཆང་འདི་
 ཉིད་ལ་ཞུགས་ཏེ་སྤྱགས་ཀྱི་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱ་བར་འཇུག་པར་སྒོ་བའི་བཀའ་རབ་འབྲུམས་དགེ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམ་པས་མཆོན། རོན་གཉེར་ཅན་དུ་མར་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་མདོ་སྤྱགས་ཀྱི་གསུང་
 རབ་དུ་མ་ཞིག་པར་དུ་སྒྱུན་བཞིན་པ་དང་སྤྱོད་ཅིག་ཏུ། འདིར་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་དྲགས་པོ་ནམ་
 མཁའ་གྲགས་ཀྱི་གསུང་། གསང་འདུས་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་བྱུག་དཔེ་འདི་ཡང་ཆེད་དུ་དེབ་གཟུགས་
 སུ་པར་སྒྱུན་ཞུས། གཞུང་འདི་ལ་ཆོག་ཉུང་ཞིང་དོན་གྱི་སྤྱིང་པོ་དང་དཀའ་བའི་གནད་རྣམས་རྩལ་
 དུ་བཏོན་ནས་འབྲུར་དོད་དུ་བྱུང་ཞིང་། གྲ་ཆང་གི་ཡིག་ཆའི་གས་སུ་བཞུགས་པ་མ་ཟད། འདིའི་
 བསྐྱེད་རིམ་ནི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་སྒྲིང་དཔོན་ནས་ཆ་ཆང་སྤྱགས་འཛིན་གྱིས་ལོ་
 ལྷར་བཅི་གཞག་གི་འཆད་ཉན་ཁོངས་སུ་མཛད་པ་ཡིན། གཞུང་འདི་དེབ་གཟུགས་སུ་པར་སྒྱུན་

སྐབས་ལྷ་དག་གི་བྱ་བ་དང་སྐབས་ཅིག་ས་བཅད་ནམས་བདེ་སྒྲག་ངང་གཟིགས་འཆོལ་བདེ་བའི་
 ཕྱིར་ས་བཅད་ནམས་མ་ཆང་བ་མེད་པར་དཀར་ཆག་ཏུ་སྒྲིག་བཅོ་བྱས། གཞུང་དགྲུས་ཀྱི་ས་བཅད་
 ནམས་གཞུང་དངོས་དང་མ་འདྲེས་པར་ཤེས་ཕྱིར་ཡིག་རྒྱུ་དུ་བཀོད་ཡོད། ལྷ་དག་སྐབས་མ་དཔེ་
 གཅིག་ལས་མེད་པ་དང་དེ་ཡང་ཡིག་འབྲུ་མི་གསལ་ཞིང་དཔེར་ན་གོང་དུ་གངས་ངེས་དང་གོ་རིམ་
 ཀྱི་ས་བཅད་གཉིས་སོ་སོ་ནས་གསུངས་ཀྱང་འོག་ཏུ་དགྲུས་གཅིག་ཏུ་འཆད་པ་དང་ཚོད་པ་ཞེས་
 པའི་ས་བཅད་ཀྱང་གང་ནས་འཕྲོས་མ་དཔེ་རང་དུ་མི་གསལ་བ་སོགས་འགའ་རེ་འདུག་ཀྱང་རང་
 གི་གོ་ཆོད་དང་འོལ་ཆོད་ཀྱིས་འགྱུར་བ་བཏང་མེད། འོན་ཀྱང་ཆད་ལྷག་མངོན་གསལ་ཅན་ནམས་
 བཅོས་ཡོད། བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་དང་ལྷན་དུ་ཡོད་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་དོགས་གཅོད་
 འདི་ཡང་གཞུང་འདི་ཉིད་དང་འབྲེལ་ཆེ་བར་བཞེན་ལྷན་དུ་བྱས་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཁོ་ལོ་ཅག་ལ་ཉམས་
 རྟོགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་གཞུང་འདི་དག་གི་ས་བཅད་དམར་འདོན་བྱེད་པར་ཁོངས་
 པའི་ཆོགས་གང་མཆིས་པ། སྤྲ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོ་བཀའ་སྟོན་ནམས་ཀྱི་སྤྱན་སྦྲར་བཤགས་
 ཤིང་འདིར་ཅུང་ཟད་འབད་པའི་དགེ་ཆོགས་མཆིས་ན་དེའི་མཐུས་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་སོ་དཔལ་གསང་
 བ་འདུས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཕྱོགས་དུས་ཀྱན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག ཅས་གཞུང་འདིའི་དཔེ་
 བྲིད་དགེ་ཆེན་ཀྱི་མིང་ཅམ་འཛིན་པ་སེར་བྱེས་ཏ་གདོད་རྒྱུད་སྤྲད་པ་དགེ་མིང་སློབ་ཟུང་འབྲུག་གཤམ་
 སུ་འབོད་པས་བྲིས།

བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ས་བཅད།

བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་བཞག་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ་བཞི།

- ༡ གང་དུ་བསྐྱོམ་པ་གནས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། 35
- ༢ གང་གིས་བསྐྱོམ་པ་རྟེན་གྱི་མཆན་ཉིད། 36
- ༣ གང་བསྐྱོམ་པ་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ 37
- ༤ དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་འབྲས་བྱ་དངོས་བྱུང་བ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ། 131

གསུམ་པ་གང་བསྐྱོམ་པ་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཆད་པ་ལ་གསུམ།

- ༡ སྔོན་འགོ། 37
- ༢ དངོས་གཞི། 56
- ༣ སྤྱི་འཇུག་བསྐྱབ་པ་བཤད་པ། 128

དང་པོ་སྔོན་འགོ་ལ་གཉིས།

- ༡ སྔོན་དུ་བྱ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ། 37
- ༢ སྔོན་འགོ་དངོས་བཤད་པ། 42

དང་པོ་སྟོན་དུ་བྱ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ་ལྟ།

- ༡ རང་ཞེ་སྤང་དོ་རྩེར་བསྐྱེད་ནས་དོར་བྱིལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཚུལ། 37
- ༢ ཅང་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཚུལ། 39
- ༣ སྟོན་འགོ་གཏོར་མ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཚུལ། 39
- ༤ བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཚུལ། 40
- ༥ དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་བསྐྱོམ་བཞུས་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ། 41

བཞི་པ་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཚུལ་ལ་བཞི།

- ༡ བསང་བ། 40
- ༢ སྤང་བ། 40
- ༣ བསྐྱེད་བ། 40
- ༤ བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཚུལ། 40

གཉིས་པ་སྟོན་འགོ་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

- ༡ མཐུན་རྒྱུན་བསྟེན་པ་ཆོགས་བསགས་བ། 42
- ༢ འགལ་རྒྱུན་འགོག་པ་བསྐྱེད་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་བ། 49

དང་པོ་མཐུན་རྒྱུན་བསྟེན་པ་ཆོགས་བསགས་པ་ལ་གཉིས།

- ༡ ཆོགས་ཞིང་བསྐྱེད་བ། 42
- ༢ དེ་ལ་ཆོགས་གསོག་པའི་རིམ་བ། 43

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚོགས་གསོག་པའི་རིམ་བ་བཤད་པ་ལ་བརྒྱད།

༡	མཚོད་པའི་ཡན་ལག་	43
༢	བྱག་འཆའ་པའི་ཡན་ལག་	44
༣	བཤགས་པའི་ཡན་ལག་	45
༤	རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་བསྡོམ་པའི་ཡན་ལག་	45
༥	སྐྱབས་སུ་འགྲོ་པའི་ཡན་ལག་	45
༦	སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་	46
༧	ལམ་ལ་གནས་པར་དམ་བཅའ་པའི་ཡན་ལག་	46
༨	སྒྲགས་སྒྲུབ་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་	47

གཉིས་པ་འགལ་སྐྱེད་འགོག་པ་བསྐྱང་པའི་འཁོར་ལོ་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡	སྒྲར་ཡོད་ཀྱི་བགེགས་བསལ་པའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་བཅུ་བསྐྱེད་ནས་སྤར་གདབ་ བྱ་བའི་ཚུལ།	49
༢	ཕྱིས་བགེགས་མི་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དོ་རྗེའི་དྲ་གྲར་བསྒྲུབ་པ།	54
	དང་པོ་སྒྲར་ཡོད་ཀྱི་བགེགས་བསལ་པའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་བཅུ་བསྐྱེད་ནས་སྤར་གདབ་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།	
༡	ཁོ་བོ་བཅུ་བསྐྱེད་པ།	49
༢	སྤར་གདབ་བྱ་བ།	52

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་གཉིས།

༡	རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་སྐྱབ་བྱེད་དང་པོ་སྦྱོར་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བཤད་པ།	56

- ༡ གཞན་དོན་སྤྱོད་ཆོགས་སྒྲུབ་བྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་
ཉིང་འཛིན་བཤད་པ། 104

དང་པོ་དང་དོན་སྤྱོད་ཆོགས་སྒྲུབ་བྱེད་དང་པོ་སྒྲོར་བའི་ཉིང་འཛིན་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

- ༡ གང་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་གནས་བཤད་པ། 56
 ༢ དེར་ཐིམ་ལྟར་འཆང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ། 68
 ༣ སྒྲིག་གསུམ་གྱི་མཐུན་ཡུལ་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་པ། 99

དང་པོ་གང་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་གནས་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

- ༡ སྒྲོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་སྤྱི་མ་སྒྲོངས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་སའི་སྒྲོང་ཉིད་
བསྐྱོམ་པ། 56

- ༢ ཕྱི་མ་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཞལ་ཡས་ཁང་
གདན་བཅས་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱོམ་པ། 59

དང་པོ་སྒྲོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་སྤྱི་མ་སྒྲོངས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་སའི་སྒྲོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་ལ་གཉིས།

- ༡ མཐུན་ཡུལ་བཤད་པ། 56
 ༢ ཆོས་མཐུན་སྒྲུབ་པ། 58

གཉིས་པ་སྒྲོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་

གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་བཅས་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱོམ་པ་ལ་གཉིས།

- ༡ མཐུན་ཡུལ་བཤད་པ། 59
 ༢ ཆོས་མཐུན་སྒྲུབ་པ། 60

གཉིས་པ་ཆོས་མཐུན་སྒྱུར་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས།

- ༡ མདོར་བསྟན་པ། 60
- ༢ རྒྱས་པར་བཤད་པ། 63

དང་པོ་མདོར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།

- ༡ ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཁུངས་འགོད་པ། 60
- ༢ ཆོས་མཐུན་སྒྱུར་ཚུལ་དངོས་བཤད་པ། 62
- ༣ ལམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་མཆོན་དོན་ལ་སྒྱུར་ཏེ་བཤད་པ། 62

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

- ༡ དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚད་ལ་འགལ་བ་སྤང་བ། 63
- ༢ གསལ་བཟབ་དངོས་བཤད་པ། 64

གཉིས་པ་གསལ་བཟབ་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

- ༡ འོད་ཟེང་ནས་རྟ་བབས་ཀྱི་བར་གསལ་བཟབ་པ། 64
- ༢ གཞལ་ཡས་ཁང་དངོས་གསལ་བཟབ་པ། 66

གཉིས་པ་དེར་ཇི་ལྟར་འཆང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

- ༡ འཆང་རྒྱ་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ལྷག་མོས་ཀྱི་རྟེན་
ལྟར་བསྐྱེད་པ། 68
- ༢ རྟེན་དེས་སྒྱུ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ། 73

- ༣ སྐྱ་གསུམ་སྤྱར་དུ་འབྲུབ་པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ། 96
 དང་པོ་འཆང་རྒྱ་བའི་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ལྷག་མོས་ཀྱི་ཉེན་ལྷན་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ མཐུན་ཡུལ་བཤད་བ། 68
- ༡ ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ། 71
 གཉིས་པ་ཉེན་དེས་སྐྱ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ འཆི་བ་ཆོས་སྤྱར་འབྲེར་བའི་ལམ་ཁྲེར་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པའི་
 དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བྱང་ཚུབ་པའི་ཚུལ་བཤད་བ། 73
- ༡ བར་དོ་ལོངས་སྤྱར་འབྲེར་བའི་ལམ་ཁྲེར་མངོན་བྱང་ལྷ་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོ་
 བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བཤད་བ། 78
- ༣ སྤྱི་བ་སྤུལ་སྤྱར་འབྲེར་བའི་ལམ་ཁྲེར་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤུལ་སྤྱོད་མེས་སུ་བསྤྱར་
 བའི་ལུས་ལ་ལུས་དཀྱིལ་བཀོད་ནས་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་པའི་
 ཚུལ་བཤད་བ། 82
 དང་པོ་འཆི་བ་ཆོས་སྤྱར་འབྲེར་བའི་ལམ་ཁྲེར་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་
 བྱང་ཚུབ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ མཐུན་ཡུལ་བཤད་བ། 73
- ༡ ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ། 75
 གཉིས་པ་བར་དོ་ལོངས་སྤྱར་འབྲེར་བའི་ལམ་ཁྲེར་མངོན་བྱང་ལྷ་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་
 བཤད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ མཐུན་ཡུལ་བཤད་བ། 78

༡	ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ།	80

གསུམ་པ་སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྦྱར་འཁྱེར་བའི་ལམ་ཁྱེར་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱལ་སྦྱོར་སེམས་སུ་བསྦྱར་བའི་
ལུས་ལ་ལུས་དཀྱིལ་བཞོད་ནས་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་པའི་བར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡	མཐུན་ལུལ་བཤད་བ།	82

༡	ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ།	85

གཉིས་པ་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་ལ་གསུམ།

༡	ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་ཚུལ་དངོས་བཤད་བ།	85

༡	ལུས་དཀྱིལ་འགོད་ཚུལ་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་བ།	87

༣	སྐྱ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་རིགས་བདག་གི་རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་ བར་བཤད་བ།	89

གཉིས་པ་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་ཚུལ་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་བ་ལ་གཉིས།

༡	ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱོམ་བ།	87

༡	བརྟེན་བ་ལྟར་བསྐྱོམ་བ།	88

དང་པོ་ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་བ་ལ་གཉིས།

༡	གཞན་ལུགས་དགག་བ།	87

༡	རང་ལུགས་བཞག་བ།	88

གསུམ་པ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་རིགས་བདག་གི་རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་བར་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡	སྐྱ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་སྐྱོབ་བ།	89

- ༡ སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་བྱ་བའི་ཚུལ། 93
- ༢ དེགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་བྱེད་པའི་ཚུལ། 95
- གསུམ་པ་སྐྱ་གསུམ་གྱི་མཐུན་ཡུལ་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ།
- ༡ བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐྱ་གསུམ་དང་འཛམ་བུ་སྒྲིང་པའི་མིའི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་
ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་བཤད་པ། 99
- ༡ མངོན་ཉོགས་ལྷག་མ་སྦྱང་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་མི་སྦྱོར་བའི་རྒྱ་མཚན་
བཤད་པ། 103
- ༢ སྦྱང་གཞི་སྦྱོར་བའི་དོན་བཤད་པ། 104
- དང་པོ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐྱ་གསུམ་དང་འཛམ་བུ་སྒྲིང་པའི་མིའི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་ཆོས་མཐུན་
སྦྱོར་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ ཇི་བ། 99
- ༡ ལན།
- གཉིས་པ་གཞན་དོན་ཕྱན་ཆོགས་སྦྱབ་བྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་
ཉིང་རེ་འཛིན་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
- ༡ སྦྱའི་མཛད་པ་དང་ནམ་པ་མཐུན་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་
བཤད་པ། 104
- ༡ གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་ནམ་པ་མཐུན་པ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་
ཉིང་རེ་འཛིན་བཤད་པ། 113

དང་པོ་སྐྱེའི་མཛད་པ་དང་ནམ་པ་མ་སྐྱེན་པར་དགྱེལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡ དགྱེལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་ནམས་སྒོ་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་ཆོག་ལ་དོགས་པ་
དབྱུང་བ། 105

༢ ལྷ་འི་བསྐྱེད་ཆོག་ལ་དོགས་པ་དབྱུང་བ། 108

དང་པོ་དགྱེལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་ནམས་སྒོ་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་ཆོག་ལ་དོགས་པ་

དབྱུང་པ་ལ་གཉིས།

༡ གཞན་ལུགས་དགག་བ། 105

༢ རང་ལུགས་བཞག་བ། 105

གཉིས་པ་ལྷ་འི་བསྐྱེད་ཆོག་ལ་དོགས་པ་དབྱུང་པ་ལ་ལྷ།

༡ ལྷ་འི་བསྐྱེད་ཆོག་ལ་དོགས་པ་དབྱུང་བ། 108

༢ ཞལ་ཕྱག་གི་གངས་ལ་དོགས་པ་དབྱུང་བ། 108

༣ ལྷ་འི་གངས་དེས་ལ་དོགས་པ་དབྱུང་བ། 110

༤ གཙོ་པོ་འཕོ་ཚུ་ལ་ལ་དོགས་པ་དབྱུང་བ། 111

༥ ལྷ་སྒོམ་ཚུ་ལ་ལ་དོགས་པ་དབྱུང་བ། 112

གཉིས་པ་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་ནམ་པ་མ་སྐྱེན་པར་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་

བཤད་པ་ལ་གཉིས།

༡ ཐུན་དངོས་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ཉམས་ལེན། 113

༢ ཐུན་མཆོམས་དང་འབྲེལ་བའི་ཉམས་ལེན། 119

དང་པོ་ཐུན་དངོས་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ཉམས་ལེན་བཤད་བཤམ་ལྟ།

- ༡ ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་ནམ་པ་མཐུན་པར་སྤྱོད་ཀྱིས་འབྱོར་བསྐྱོམ་བ། 113
- ༢ གསུང་གི་ནམ་འབྱོར་དང་ནམ་པ་མཐུན་པར་བསྐྱས་པའི་ནམ་འབྱོར་བྱ་བ། 115
- ༣ ཉོན་པ་ཐུངན་ལས་འདའ་ཚུལ་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་ཞིང་ཁམས་གཞན་དུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་
པ་དང་ནམ་པ་མཐུན་པར་གཙོ་བོ་འོད་གསལ་དུ་བཞུགས་པ་ལ་ཁྱེ་བ་སྐྱུས་བསྐྱུལ་བའི་
ངོ་བོར་བཞེངས་པའི་ཚུལ་བསྟན་བ། 117
- ༤ མཚོད་བསྟོད་བདུད་ཅི་སྤང་བའི་ཚུལ། 118
- ༥ ཐུན་མཐར་ཉེར་བསྐྱུ་བྱ་བའི་ཚུལ་བཤད་བ། 118

གཉིས་པ་གསུང་གི་ནམ་འབྱོར་དང་ནམ་པ་མཐུན་པར་བསྐྱས་པའི་ནམ་འབྱོར་བྱ་བ་ལ་གཉིས།

- ༡ ཡིད་བསྐྱས། 115
- ༢ དག་བསྐྱས། 115

གཉིས་པ་དག་བསྐྱས་ལ་ལྟ།

- ༡ དམ་ཆིག་གི་བསྐྱས་བ། 115
- ༢ ཁྱོགས་ཀྱི་བསྐྱས་བ། 116
- ༣ ཁྱོས་པའི་བསྐྱས་བ། 116
- ༤ ཁྱོ་བོའི་བསྐྱས་བ། 116
- ༥ ཁོང་བྱའི་བསྐྱས་བ། 116

གཉིས་པ་རྩལ་མཆོམས་དང་འབྲེལ་བའི་ཉམས་ལེན་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡	ཁ་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར།	119
༢	གཏོར་མའི་ཆོ་ག།	121
༣	ལུས་བརྟས་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར།	126

གསུམ་པ་སྤྱི་འབྲུ་བ་བཤད་པ་ལ་ལྔ།

༡	ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་ཆེང་ས།	128
༢	རྣལ་འབྱོར་བཞེའམ་རྩལ་གྱི་ཆེང་ས།	128
༣	དེ་ཉིད་ཞེ་དགའི་ཆེང་ས།	128
༤	བསྐྱེན་སྦྱབ་ཡན་ལག་བཞེའི་ཆེང་ས།	130
༥	རྩི་རྩི་བཞེ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེང་ས།	130

རྫོགས་ཅི་མ་གྱི་ས་བཅད།

དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་ཉིད་བཤད་པ་ལ་བཞི།

- ༡ རྫོགས་རིམ་གྱི་དབྱེ་བ། 135
- ༢ གོ་རིམ།
- ༣ གངས་ངེས་བ། 137
- ༤ བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་བ། 139

དང་པོ་རྫོགས་རིམ་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས།

- ༡ དབྱེ་བ་དངོས་དང་། 135
- ༢ རིམ་ལྔར་ཡན་ལག་དྲུག་འདུ་བའི་ཚུལ། 136

གསུམ་པ་གངས་ངེས་ལ་གཉིས།

- ༡ དངོས་གྱི་དོན། 137
- ༢ ལམ་འདིར་ལམ་གཞན་འདུ་ཚུལ་བཤད་བ། 138

བཞི་པ་བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

- ༡ དབེན་བ་གསུམ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སློབ་ཚུལ། 139

༡	བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སློབ་ཚུལ།	203

དང་པོ་དབེན་པ་གསུམ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ་གསུམ།

༡	ལུས་དབེན་སྐྱོད་ཅེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སློབ་ཚུལ།	139

༢	རག་དབེན་གསུང་དོ་ཅེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སློབ་ཚུལ།	154

༣	སེམས་དབེན་སྐྱུགས་དོ་ཅེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སློབ་ཚུལ།	188

དང་པོ་ལུས་དབེན་སྐྱོད་ཅེའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ་བྱུག།

༡	ལུས་དབེན་རིམ་གཉིས་གང་ཡིན་དབྱེད་པ།	139

༢	བསྐྱེད་རིམ་དང་ལུས་དབེན་བྱད་པར་ཅན་གྱི་གོ་རིམ།	141

༣	ལུས་རྣམ་པར་དབེན་པའི་ངོས་འཛིན།	142

༤	ལུས་དབེན་གྱི་རབ་དབྱེ།	143

༥	ལུས་དབེན་སོར་བསམ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ།	148

༦	ལུས་དབེན་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བཤད་པ།	149

དང་པོ་ལུས་དབེན་རིམ་གཉིས་གང་ཡིན་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ།

༡	ལུགས་སོ་སོ་བ་རྣམ་པར་འགོད་པ།	140

༢	དེ་དག་གི་འཐད་མི་འཐད་དབྱེད་པ།	140

༣	རང་གི་ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་པ།	141

བཞི་པ་ལུས་དབེན་གྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལ་བཞི།

༡	དམ་པ་རིགས་བརྒྱའི་ལུས་དབེན།	143

༢	དེ་ཉིད་རིགས་ལྔའི་ལུས་དབེན།	147

༣	གསང་བ་རིགས་གསུམ་གྱི་ལུས་དབེན།	147
༤	གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན།	147

དང་པོ་དམ་བ་རིགས་བརྒྱའི་ལུས་དབེན་བཤད་བ་ལ་བཞི།

༡	ཕྱང་པོ་ལྔའི་ལུས་དབེན།	143
༢	ཁམས་བཞིའི་ལུས་དབེན།	144
༣	དབང་པོ་དྲུག་གི་ལུས་དབེན།	145
༤	ཡུལ་ལྔའི་ལུས་དབེན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།	146

དྲུག་པ་ལུས་དབེན་རིམ་ལྔ་མཁས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་བཤད་བ་ལ་གསུམ།

༡	ཕྱ་མོ་བསྐྱོམས་པས་རྒྱང་འདུ་ལུགས།	150
༢	དེ་ལས་ཁྱ་བདེ་སྐྱེ་ཚུལ།	150
༣	སྐྱེས་པའི་ཆེ་མཉམ་རྗེས་སུ་སྐྱོང་ཚུལ།	153

གཉིས་པ་དག་དབེན་གསུང་རྫོང་འཛིན་ཏེ་དེ་འཛིན་ལ་སློབ་ཚུལ་ལ་དྲུག།

༡	ལུས་དབེན་དང་དག་དབེན་གྱི་གོ་རིམ།	154
༢	དག་དབེན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་དུ་འདོད་བ་དགག་པ།	155
༣	དག་དབེན་གྱི་ཤེས་བྱ་རྒྱང་གི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ།	156
༤	དག་དབེན་གྱི་ཤེས་བྱ་ལྡན་གྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ།	169
༥	དག་དབེན་སློབ་ཚུལ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ།	173
༦	དག་དབེན་རིམ་ལྔ་མཁས་སུ་ལེན་ཚུལ།	174

གསུམ་པ་རག་དཔེན་གྱི་ཤེས་བྱ་རྒྱུད་གི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་བརྟུན།

- ༡ རྒྱུད་ལྷགས་རྩོམ་པ་རྒྱུམ་ལ་རིམ་གྱིས་བསྐྱབ་བའི་དོན། 156
- ༢ རྒྱུད་གི་དེ་ཉིད་ཤེས་མི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིན་ཡོན། 156
- ༣ རྒྱུད་གི་ནམ་པར་དབྱེ་བ། 157
- ༤ བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་བ། 158
- ༥ རྒྱུད་ནམས་ཇི་ལྟར་འཕོ་བའི་ཚུལ། 165
- ༦ རྒྱུད་ནམས་ཀྱིས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་བ། 167
- ༧ དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཤེས་ཚུལ་བསྟན་བ། 168

བཞི་པ་བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

- ༡ ཅ་བའི་རྒྱུད་ལྷའི་དོན་བཤད་བ། 158
- ༢ ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལྷའི་དོན་བཤད་བ། 162
- ༣ རྒྱུད་གཉིས་ཐུན་མོང་གི་དོན་བཤད་བ། 163

ལྷ་པ་རྒྱུད་ནམས་ཇི་ལྟར་འཕོ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

- ༡ ལྷ་བྱུག་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཕོ་བའི་ཚུལ་བཤད་བ། 165
- ༢ ཅ་འདབ་དང་དབྱིལ་འཁོར་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཕོ་བའི་ཚུལ་བཤད་བ། 165

དུག་པ་རྒྱུད་ནམས་ཀྱིས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་པ་ལ་གཉིས།

- ༡ ཐུན་མོང་བའི་བྱེད་ལས། 167
- ༢ སོ་སོའི་བྱེད་ལས། 168

བཞི་བ་དག་དཔེན་གྱི་ཤེས་བྱ་ཐུགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་ལྟ།

༡	ཐུགས་བརྟུ་བ།	169
༢	ཐུགས་ཀྱི་བད།	171
༣	ཐུགས་ཀྱི་དོན།	171
༤	ཐུགས་ཀྱི་དོན་དམ་བ།	172
༥	ཐུགས་ཀྱི་ཅ་བ་ཨ་ཐུང་བཤད་བ།	172

ཐུག་པ་དག་དཔེན་རིམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡	སྟོག་ཚུལ་གསུམ་བསྟོམ་པའི་རིམ་བཤད་བ།	175
༢	དོར་བཞུས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཤད་བ།	180
༣	སྟོག་ཚུལ་བསྟོམས་པས་ཉམས་སྟོང་རིམ་སྟེ་བའི་རིམ་བཤད་བ།	183

དང་པོ་སྟོག་ཚུལ་གསུམ་བསྟོམ་པའི་རིམ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

༡	སྟོང་གའི་སྒྲ་ཅེར་ཐུགས་ཀྱི་ཐེག་ལའི་སྟོག་ཚུལ་བསྟོམ་བ།	175
༢	གདོང་གི་སྒྲ་ཅེར་འོད་ཀྱི་ཐེག་ལའི་སྟོག་ཚུལ་བསྟོམ་བ།	177
༣	གསང་བའི་སྒྲ་ཅེར་རྩས་ཀྱི་ཐེག་ལའི་སྟོག་ཚུལ་བསྟོམ་པའི་ཚུལ།	179

དང་པོ་སྟོང་གའི་སྒྲ་ཅེར་ཐུགས་ཀྱི་ཐེག་ལའི་སྟོག་ཚུལ་བསྟོམ་པ་ལ་གཉིས།

༡	ཐུགས་ཀྱི་ཐེག་ལའི་ཉི་ཆེ་བ་བསྟོམ་བ།	175
༢	ཐུགས་ལའོར་བསྟོམ་པའི་ཚུལ་བཤད་བ།	176

གཉིས་པ་གདོང་གི་སྒྲ་ཅེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སྟོག་ཅོལ་བསྐྱེམ་པ་ལ་གཉིས།

- ༡ ལྷུང་གང་ལ་གནས་གང་ནས་དོར་བཞུས་བྱ་བ། 177
- ༢ ལྷུང་ཐུགས་སྟོར་ཚུལ་དོར་བཞུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་བ། 178

གཉིས་པ་དོར་བཞུས་ཀྱི་བྱེད་ལས་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

- ༡ དོར་བཞུས་ཀྱིས་སྙིང་གའི་ཅ་མདུད་འགྲོལ་བར་བསྟན་བ། 180
- ༢ སྙིང་གའི་ཅ་མདུད་འགྲོལ་བ་དེ་ཅ་མདུད་འགྲོལ་བ་ནམས་ཀྱི་གཙོ་བོར་བསྟན་བ། 181

གསུམ་པ་སྟོག་ཅོལ་བསྐྱེམས་པས་ཉམས་སྟོང་དེ་ལྟར་སྟེ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

- ༡ དང་པོར་མི་ཤིགས་པ་བསྐྱེམས་པས་ཉམས་སྟོང་དེ་ལྟར་སྟེ་བ། 183
- ༢ སྟོག་ཅོལ་ལྷག་མ་བསྐྱེམས་པས་ཉམས་སྟོང་དེ་ལྟར་སྟེ་བའི་ཚུལ། 184

གཉིས་པ་སྟོག་ཅོལ་ལྷག་མ་བསྐྱེམས་པས་ཉམས་སྟོང་དེ་ལྟར་སྟེ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

- ༡ དོར་བཞུས་བྱས་པས་ལྷ་བ་སོ་སོ་ལ་ཉམས་སྟོང་དེ་ལྟར་སྟེ་ཚུལ་བཤད་བ། 184
- ༢ དོར་བཞུས་ཀྱིས་ལྷུང་ཐིམ་པར་བྱེད་ཚུལ། 186
- ༣ དོར་བཞུས་ཀྱིས་གཏུམ་མོ་འབར་བར་བྱེད་ཚུལ་བཤད་བ། 187

གསུམ་པ་སེམས་དབེན་ཐུགས་དྲི་འཁྱིལ་འཛིན་ལ་སྟོབ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་ལྷ།

- ༡ སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན། 188
- ༢ སེམས་ཀྱི་རང་ཚུལ་གསུང་རབ་ལས་གསུངས་ཚུལ། 189
- ༣ སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་

	ཡིན་པར་བསྟན་པ།	189
༤	རྒྱུད་གྱི་དོན་སྣང་བ་གསུམ་དང་རང་བཞིན་རྣམས་བཤད་པ།	190
༥	སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་ཤེས་པའི་ ཕན་ཡོན་བསྟན་པ།	202
	བཞི་པ་རྒྱུད་གྱི་དོན་སྣང་བ་གསུམ་དང་རང་བཞིན་རྣམས་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	
༡	སྣང་བ་བཤད་པ།	190
༢	རང་བཞིན་བཤད་པ།	196
༣	སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྐྱེ་ཚུལ་བཤད་པ།	199
	དང་པོ་སྣང་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	
༡	སྣང་བ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།	190
༢	སྣང་བ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ།	193
	གསུམ་པ་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྐྱེ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	
༡	ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུན་ལས་ཡེ་ཤེས་རྣམས་སྐྱེ་ཚུལ།	200
༢	དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདེ་སྟོང་སྟོར་ཚུལ་སོགས་བཤད་པ།	202
	གཉིས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོབ་ཚུལ་ལ་གཉིས།	
༡	བདེན་གཉིས་སོ་སོ་བའི་རྫོགས་རིམ།	203
༢	བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ།	238

དང་པོ་བདེན་གཉིས་སོ་སོ་བའི་ཚོགས་རིམ་ལ་གཉིས།

- ༡ གྲུན་ཚོབ་སྐྱུ་མའི་ཚོགས་རིམ། 203
- ༢ དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་ཚོགས་རིམ། 229

དང་པོ་གྲུན་ཚོབ་སྐྱུ་མའི་ཚོགས་རིམ་ལ་གཉིས།

- ༡ སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་གདམས་པ་དངོས། 203
- ༢ དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གདམས་པ་བཤད་བ། 217

དང་པོ་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་གདམས་པ་དངོས་ལ་གཉིས།

- ༡ ཉན་པ་པོ་ཇི་འབྲ་བ་ཞིག་གིས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ། 203
- ༢ འཆད་པ་པོས་བཤད་པའི་རིམ་བ། 205

གཉིས་པ་འཆད་པ་པོས་བཤད་པའི་རིམ་པ་ལ་གཉིས།

- ༡ སྐྱུ་ལུས་དངོས་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་བཤད་བ། 205
- ༢ སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་བ། 206

གཉིས་པ་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པ་ཉིད་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

- ༡ སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་མན་ངག་གི་གཞི་ཇི་ལྟར་འདིངས་བ། 206
- ༢ དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱུ་ལུས་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་བཤད་བ། 209

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱུ་ལུས་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གསུང་།

- ༡ ཡལ་སྐྱས་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་བཤད་བ། 209

༡	བསྐྱབ་ཚུལ་གིན་ཏུ་གསལ་བ་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་པ།	213
༢	ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་ལས་འབྱུང་ཚུལ་བཤད་པ།	214
	གསུམ་པ་ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་ལས་འབྱུང་ཚུལ་ལ་གཉིས།	
༡	མན་ངག་ལས་རི་ལྟར་འབྱུང་བ།	215
༢	དེའི་དོན་གཞུང་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ།	215
	གཉིས་པ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གདམས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	
༡	གདམས་པ་འེ་ཁུངས་བཤད་པའི་སྐབས་དང་སྦྱར་བ།	217
༢	གཉིད་དང་མི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་གདམས་པ་བཤད་པ།	222
	གཉིས་པ་གཉིད་དང་མི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་གདམས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	
༡	གཉིད་དང་མི་ལམ་གྱི་བསྐྱེ་བ་བཤད་པ།	222
༢	འཆི་བ་དང་བར་དོ་དང་བསྐྱེ་བ་བཤད་པ།	225
	དང་པོ་གཉིད་དང་མི་ལམ་གྱི་བསྐྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།	
༡	གཉིད་དང་བསྐྱེ་བ།	222
༢	མི་ལམ་དང་བསྐྱེ་བ།	224
	གཉིས་པ་འཆི་བ་དང་བར་དོ་དང་བསྐྱེ་བ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།	
༡	བར་དོར་སངས་རྒྱ་བའི་བསྐྱེ་ཚུལ།	225
༢	སྐྱེ་བ་བརྒྱད་ནས་སངས་རྒྱ་བའི་བསྐྱེ་ཚུལ།	227
༣	བསྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བསྐྱེ་བསྐྱེ་བ།	228

གཉིས་པ་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་ཚྭ་གསལ་རིམ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

- ༡ རིམ་ལྔ་དང་སྟོད་བསྐྱུས་ལས་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ། 230
- ༢ རྒྱད་ཕྱི་མར་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ། 237

དང་པོ་རིམ་ལྔ་དང་སྟོད་བསྐྱུས་ལས་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

- ༡ གོ་རིམ་རེས་ཚུལ་སྟོད་བྱང་དུ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ། 230
- ༢ དེ་ལ་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་བཤད་པ། 230
- ༣ རིམ་པ་དེ་ལམ་གཞན་གྱི་མཐར་འོང་ཚུལ་བཤད་པ། 235

གཉིས་པ་དེ་ལ་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

- ༡ ཕྱི་ནང་གི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་བཤད་པ། 230
- ༢ དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་བསམ་གཏན་གཉིས་བཤད་པ། 232
- ༣ མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཆེ་བཟོད་དང་བཅས་པ་བཤད་པ། 234

དང་པོ་ཕྱི་ནང་གི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་གཉིས་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

- ༡ དངོས་ཀྱི་དོན། 231
- ༢ དེ་ལ་ཚོད་པ་སྟོང་བ།

གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཚྭ་གསལ་རིམ་ལ་གཉིས།

- ༡ རིམ་ལྔ་དང་སྟོད་བསྐྱུས་ལས་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ། 238
- ༢ རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས་གསུངས་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་བཤད་པ། 245

དང་པོ་རིམ་ལྔ་དང་སྟོད་བསྐྱུས་ལས་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་བ་ལ་གཉིས།

༡	འི་བ།	238
༢	ལན།	239

གཉིས་བ་ལན་ལ་བཞི།

༡	འི་བ་གཉིས་པའི་ལན།	239
༢	འི་བ་གསུམ་བ་དང་ལྔ་པའི་ལན།	242
༣	འི་བ་དང་པོའི་ལན།	244
༤	འི་བ་བཞི་བ་དང་རྒྱག་པའི་ལན་འཕྲོས་དང་བཅས་བ།	245

གསུམ་བ་རིམ་གཉིས་ལ་ཐོགས་འབྱེན་པའི་སྟོད་བ་བཤད་བ་ལ་གཉིས།

༡	སྟོད་བ་སྟེའི་རྣམ་པར་བཞག་བ།	246
༢	ལྷ་མེད་གྱི་སྟོད་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་བ།	251

དང་པོ་སྟོད་བ་སྟེའི་རྣམ་པར་བཞག་བ་ལ་གཉིས།

༡	སྟོད་བ་སྟེའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཤད་བ།	246
༢	སྟོད་བ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལུང་ལ་འགལ་བ་སྟོང་བ།	247

གཉིས་བ་སྟོད་བ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལུང་དང་འགལ་བ་སྟོང་བ་ལ་གཉིས།

༡	སྟོད་བསྐྱུས་ལས་གསུངས་བ་བཀོད་ནས་དེའི་དོན་བཤད་བ།	247
༢	དེ་ལ་གཞན་གྱི་ཚུད་བ་སྟོང་བ།	249

གཉིས་པ་སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།

- ༡ སྟོང་པའི་ནམ་དབྱེ་གསུངས་ཚུལ། 251
- ༢ སྟོང་པ་གསུམ་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད། 253
- ༣ སྟོང་པ་ལ་སྟོབ་པའི་ཆོག་ 254

གསུམ་པ་སྟོང་པ་ལ་སྟོབ་པའི་ཆོག་བཤད་པ་ལ་གཉིས།

- ༡ སྟོས་བཅས་དང་སྟོས་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་བསྐྱབ་ཚུལ། 254
- ༢ ལེན་ཏུ་སྟོས་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་བསྐྱབ་ཚུལ། 261

དང་པོ་སྟོས་བཅས་དང་སྟོས་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལ་གཉིས།

- ༡ ཐུན་མོང་གི་ཆོག་ 254
- ༢ སོ་སོའི་ཆོག་ 256

གཉིས་པ་སོ་སོའི་ཆོག་ལ་གཉིས།

- ༡ སྟོས་བཅས་ཀྱི་ཆོག་ 256
- ༢ སྟོས་མེད་ཀྱི་ཆོག་ 261
- བཞི་པ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ། 262

གསང་འདུས་བསྐྱེད་ཚྭ་གས་ཀྱི་དོགས་སྒྲོལ་གི་དཀར་ཆག

༡	འཇིག་པ་ལྔ་བཤད་པ།	263
༢	རྫོགས་འཇིག་འཇིག་པ་རྩལ་བཤད་པ།	265
༣	རྫོགས་འཇིག་གི་འཇིག་པ་རྩལ་གི་གོ་འཇིག་ལ་དབྱེད་པ།	267
༤	རྒྱུད་ཀྱན་གྱི་ནི་དོན་བསྐྱེད་པའི་ཞེས་པའི་རྒྱུད་ལ་དབྱེད་པ།	270
༥	ཅ་རྒྱུད་དང་བཤད་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་ལ་དབྱེད་པ།	274
༦	བདེ་སྟོང་སྟོང་པའི་བདེ་བ་དང་སྟོང་པ་ལ་དབྱེད་པ།	276
༧	ལྷ་མེད་འཇིགས་ངེས་ཀྱི་ལམ་ཐོབ་ཚུལ་ལ་དབྱེད་པ།	279
༨	རྒྱན་བདུན་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་པ།	282
༩	འདུས་པའི་མཚན་གྱི་དོན་ལ་དབྱེད་པ།	301
༡༠	བསྐྱེད་འཇིག་གྱི་སྤྱང་གཞི་སྤྱང་བྱེད་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་པ།	305
༡༡	མ་ཐུན་ཡུལ་དང་སྤྱང་གཞི་གཉིས་ལ་སྤྱ་བཞི་ཡོད་མེད་ལ་དབྱེད་པ།	309
༡༢	གཙོ་བོ་འཕྲོ་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་པ།	313
༡༣	བསྐྱེད་འཇིག་ཐོབ་མཚམས་དང་ཕྱ་རགས་སོགས་ལ་དབྱེད་པ།	322
༡༤	རྫོགས་འཇིག་གྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ།	332
༡༥	ཅ་རྒྱུས་ཀྱི་གངས་དང་ཅའི་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པ།	335
༡༦	སེམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ།	338

༡༥	ལུས་སེམས་ཐུན་མོང་བའི་གནས་ཚུལ།	339
༡༦	ལུས་དབེན་ལ་དོགས་པ་དབྱད་པ།	340
༡༧	སོར་སྤྱད་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ལ་དོགས་པ་དབྱད་པ།	342
༡༨	རིགས་བརྒྱའི་ལུས་དབེན་བཤད་པ།	344
༡༩	ལུས་དབེན་གྱི་སྤྱོད་བཤད།	348
༢༠	བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ནམས་ཀྱི་གོ་རིམ་ལ་དོགས་པ་དབྱད་པ།	351
༢༡	བསྐྱེད་རིམ་ནས་རྫོགས་རིམ་དུ་འཕོ་ཚུལ་ལ་དབྱད་པ།	356
༢༢	དགའ་བ་བཞི་ལ་དོགས་པ་དབྱད་པ།	359
༢༣	འབྱུང་བ་ཐེངས་དྲུག་ལ་དབྱད་པ།	364
༢༤	ལུས་དབེན་ནས་དག་དབེན་དུ་འཕོ་ཚུལ་ལ་དབྱད་པ།	368
༢༥	ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་དོར་བཞུས་ཀྱི་གྲངས།	375
༢༦	ཡན་ལག་གི་སྤྱོད་བཤད་པ།	381
༢༧	སྤྱོད་ཚུལ་དང་དེ་ལ་དོགས་པ་དབྱད་པ།	387
༢༨	ཆེ་བ་དང་ཕོ་དང་གཉིས་པའི་དོར་བཞུས།	392
༢༩	ཆེ་བ་གསུམ་པ་དང་བཞི་པའི་དོར་བཞུས།	394
༣༠	ཅ་འཁོར་དུག་ངོས་བཟུང་ནས་དེར་སྤྱོད་ཚུལ་སོགས་བཤད་པ།	397
༣༡	དོར་བཞུས་ཀྱིས་སྤྱོད་གཤེད་ཅ་མདུད་གྲོལ་ཚུལ་ལ་དབྱད་པ།	407
༣༢	ཕྱག་རྒྱ་བསྐྱེན་ཚུལ་ལ་དབྱད་པ།	409
༣༣	མའི་འོད་གསལ་དང་བྱའི་འོད་གསལ་ལ་དབྱད་པ།	413
༣༤	སྤྱོད་བཤད་པ།	416

༣༥	གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་སྤྲ་རགས་ལ་དབྱད་པ།	428
༣༦	སྐྱུ་ལྱས་ལ་དོགས་པ་དབྱད་པ།	430
༣༩	སྐྱུ་ལྱས་ནང་ལྷང་དང་སྤྱི་ལྷང་ལ་དོགས་པ་དབྱད་པ།	436
༤༠	སྐྱུ་ལྱས་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ།	441
༤༡	སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་ལྱང་གི་སྐྱབ་པ།	442
༤༢	སྐྱུ་ལྱས་ཀྱི་བྱད་པར་བཙོ་ལྷ་བཤད་པ།	446
༤༣	བསྐྱེ་བ་སྐྱོར་དགུ་བཤད་པ།	447
༤༤	བསྐྱེ་རྒྱ་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་སྐྱོར་དགུ་བཤད་པ།	450
༤༥	དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མི་ལམ་གྱི་དཔེ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ།	455
༤༦	དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་བཤད་པ།	463
༤༧	པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་གང་ཟག་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཚུལ་ལ་དབྱད་པ།	467
༤༨	ཟུང་འདུག་བཤད་པ།	472
༤༩	སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་དབྱད་པ།	478
༥༠	ཁ་སྐྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་བཤད་པ།	479

༡༡། །འདིར་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་

བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དོ་རྗེ་འཆང་དབང་ལྷ་མའི་

གསུང་རྒྱུན་བཞུགས་སོ།།

༡༢། །དག་ཅིང་འོད་གསལ་མཁའ་ལྟར་བྱི་མ་མེད། །དབང་པོའི་གཞུ་ལྟར་དྲངས་པའི་རྩ་
རྗེའི་སྒྱ། །ཟུང་འདུག་ལྷན་སྐྱེས་དགའ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད། །འཁོར་ལོའི་བདག་པོ་དེ་ཡིས་བདག་
སྐྱོངས་ཤིག། །འདིར་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་
གཞག་འཆང་པར་བྱེད་པ་ལ།

གང་དུ་བསྐྱོམ་པ་གནས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། གང་གིས་བསྐྱོམ་པ་རྟེན་གྱི་མཆན་ཉིད། གང་
བསྐྱོམ་པ་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་འབྲས་བྱ་དངོས་བྱུང་བསྐྱུང་པའི་
ཚུལ་དང་བཞེ།

དང་པོ་(གང་དུ་བསྐྱོམ་པ་གནས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་)ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས། དགོན་པ་
ཆེན་པོའི་ས་སྤྱོགས་སུ། །མེ་ཉླ་འབྲས་བྱ་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན། །རི་བོ་དཔེན་པའི་ས་སྤྱོགས་སུ།
དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་བསྐྱུང་པ་འབྱུང། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱི་བོའི་འདུ་འཛིན་རྣམ་པར་
དཔེན་ཞིང་མེ་ཉླ་དང་འབྲས་བྱ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ། སྐྱུང་པ་པོ་རང་གི་ཡིད་དང་
མཐུན་པའི་གནས་རྣམས་སུ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(གང་གིས་བསྐྱོམ་པ་རྟེན་གྱི་མཆན་ཉིད་)ནི། བཤད་རྒྱུ་དོན་རྩེ་འབྲེང་བ་ལས། སློབ་མ་ཡོན་ཏན་གང་ལྟན་ན། །རྣམ་འབྱོར་རྒྱུ་གྱི་སྟོན་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། དད་ཅིང་སྒྲ་མ་ལ་ཡང་གུས། །རྟག་ཏུ་དག་པའི་ལམ་ལ་གནས། །རྟོག་པ་ངན་པ་རྣམ་པར་སྤངས། །ལུང་ནི་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། །གསོད་པ་དང་ནི་འཆེ་བ་སྤངས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འདོན་པའི་སྒོ། །ཀྱན་ཏུ་བཙོན་དང་ཡང་དག་ལྟ། །དེ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟ། །དད་པ་ཆེན་པོའི་སློབ་མ་བཟང་། །ཞེས་གསུངས།

ལུང་དེའི་དོན་ནི། དོན་ཐེག་པ་ལ་དད་ཅིང་སྒྲ་མ་ལ་གུས་པ། ཐོས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སོན་ཞིང་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་རྣམ་རྟོག་སྤངས་པ། སློག་གཏོད་གྱིས་མཆོན་པའི་མི་དག་བ་བཅུའི་ལས་ལམ་སྤངས་པ། བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་གྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྟོན་པ་ཕྱིན་དུག་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སློབ་པ་ལ་བཙོན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་འདྲ་བའི་སྟོན་རུང་དང་སོ་ལམ་སྟན་མོང་བས་རྒྱུ་སྤངས་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེས་ཀྱང་། སྟོན་རུང་གཉིས་པ་རྒྱུ་སྤེལ་ནས་བཤད་ཅིང་ཆད་ལྟན་གྱིས་བཀའ་བའི་དགྱེས་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་ཞིའི་ས་བོན་ཐེབས་ངེས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བཤད་རྒྱུ་དོན་རྩེ་འབྲེང་བ་ལས། ཐོག་མར་སློབ་མ་གང་གི་ཆོ། །སློབ་ལ་དག་དབང་བསྐྱར་ན། །རྟོགས་པའི་རིམ་པ་སྐྱབ་པ་ལ། །དེ་ཡི་ཆེན་སྟོན་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེ་འདྲ་བའི་སྟོན་རུང་གཉིས་པ་དབང་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པ་དེས་ཀྱང་དབང་དུས་སུ་ཁས་སྐྱངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱར་བ་ལ་བཙོན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་སྟོམ་འབྱུང་ལས། རི་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་བཞིན། །ཕྱིས་ནས་དམ་ཆོག་སྟོན་ལ་བཙོན། །སྟོན་ཏུ་བྱ་བའི་རྒྱན་ལ་ནི། །འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་བསྐྱོམ་རིམ་གྱིས། །ཡང་དག་མན་ངག་སྟན་ཆོགས་

གྱིས། །འབྲུག་པར་འགྱུར་གྱིས་གཞན་དུ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེ་འདྲ་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེས་ཀྱང་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ལ་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྦྱངས་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩལ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས། གང་ཞིག་སྒྲ་མ་ལ་གྲུས་དད་
དང་ལྡན། །མོས་པས་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་ལ་རྟག་དུ་བཅོན། །ཐོས་པ་འཛིན་གང་སྟོབ་མ་དམ་པ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་(གང་བསྟོམ་པ་མངོན་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་)ལ། སྟོན་འགྲོ། དངོས་གཞི། སྤྱིའི་བསྐྱེད་
བ་བཤད་པ་དང་གསུམ།

དང་པོ་(སྟོན་འགྲོ)ལ། སྟོན་དུ་བྱ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ་དང་། སྟོན་འགྲོ་དངོས་བཤད་པ་
གཉིས།

དང་པོ་(སྟོན་དུ་བྱ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ་)ལ། རང་ཞེ་སྤང་དོ་རྟེན་བསྐྱེད་ནས་དོར་བྱིལ་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་པའི་ཚུལ། རང་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཚུལ། སྟོན་འགྲོ་གཏོར་མ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་
བཤད་པ། བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཚུལ། རོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་བསྟོམ་
བརྒྱས་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་ལ།

དང་པོ་(རང་ཞེ་སྤང་དོ་རྟེན་བསྐྱེད་ནས་དོར་བྱིལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཚུལ་)ནི། རང་ཞེ་སྤང་དོ་རྟེན་བསྐྱེད་
ནས་དོར་བྱིལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྦྱོབ་ཐབས་ཀྱི་ཐོག་མ་ནས་
བཟུང་སྟེ་རང་དམ་ཆོག་གསུམ་དང་མ་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
བྱིར།

དམ་ཆོག་གསུམ་ནི། རང་ཞེ་སྤང་དོ་རྟེན་བསྐྱེད་པ་སྦྱོབ་ཐུག་སྐྱེད་དམ་ཆོག་ བྱིལ་བྱ་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབ་པ་གསུང་བྱིལ་བྱའི་དམ་ཆོག་ རོ་རྩེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ཐུགས་དོ་རྟེན་དམ་ཆོག་ཡིན་

ནོ།

དེ་ཡང་རྗེ་རྗེས་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་མཆོན། རྩེལ་བྱས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་མཆོན། མཆོན་དོན་དེ་ལྟར་བྲན་པའི་སློན་ནས་རྟོང་རྩེལ་ལག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་མཆོན་དོན་གྱི་སློན་ནས་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ལ། རྟོང་རྩེལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་སྒྲགས་དང་ཆོགས་བཅད་རྣམས་ནི་
བཤད་རྒྱུ་དོན་རྗེ་གྲུང་དང་། སི་ལྷ་ཁ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་འདིར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ།

དེའི་སྒྲགས་དང་ཆོགས་བཅད་ནི་ཨོ་སར་ཏ་སྤྱ་ག་ཏ་སི་རྟི་བརྩ་ཞེས་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་དག་
གི་དོན་ནི་ཨོ་དེ་ལ་ཨ་ཁུ་མ་གསུམ་ཡོད་པའི། ཨུམ་སྤྱ་རྟོ་རྗེ་མཆོན། ཨུས་གསུང་རྟོ་རྗེ་མཆོན།
མས་ཐུགས་རྟོ་རྗེ་མཆོན། དེ་ཡང་ཨ་ལ་ཁུ་བཅུག་པས་ཨོ་དང་དེ་ལ་མ་ཡིག་ཐེག་ལེ་བྱིན་པས་ཨོ་ཞེས་
གཅིག་ཏུ་བྱས་པས་སྤྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་དེ་མཆོན། མཆོན་དོན་དེ་ལྟར་
བྲན་པའི་སློན་ནས་ཨོ་ཞེས་ལན་ཅིག་དག་ཏུ་བརྗོད་པས་རང་རྒྱུད་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དཔག་
ཏུ་མེད་པ་ལེན་ཅིང་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ན་ནོར་བུ་འཛིན་པའི་སྒྲགས་སུ་བཤད་དོ། །སར་ཏ་སྤྱ་ག་
ཏ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད། སི་རྟི་བརྩ་ནི་གྲུབ་པའི་རྟོ་རྗེ། ས་མ་ཡ་ནི་དམ་ཆོག་ཉིལ་
ནི་ཉེ་བར་མཐོས་ཤིག་ཨེ་ཁ་སྤྱ་ནི་མི་འདའ་བར། རྟ་ར་ཡ་མི་ནི་བཟུང་བར་བགྱིལ། །བརྩ་སྤྱ་ནི་
རྟོ་རྗེ་སེམས་དཔའ། རྟི་གསུམ་ནི་སྤྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟོ་རྗེ་གསུམ་མཆོན། ཉི་ལུས་དེ་ལ་ལྟོག་
པའི་སློན་ནས་བྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་ཡོད་པ་དེ་མཆོན། བརྩ་སྤྱ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་ཏུ་
རྩེལ་ནས་མཉམ་པར་རྟོགས་པའི་ངེས་དོན་གྱི་རྩེལ་བྱ་དེ་མཆོན། ཉོ་ནི་དབྱེས་བཞིན་པའི་དོན་དང་།
རྟི་གསུམ་ངེས་དོན་གྱི་རྟོ་རྗེ་ཐུགས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་མཆོན། དེ་འདྲ་བའི་ངེས་དོན་གྱི་
རྟོང་རྩེལ་གཉིས་པོ་དེས་རྟོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་མཉེས་པར་བྱེད་པའམ་
བསྐྱེད་པའི་དོན་ནོ།

དེ་འདྲ་བའི་ངེས་དོན་གྱི་རྟོང་རྩེལ་གསོར་བ་ནི་མངེས་པའམ་བཟང་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ།

སེམས་ཅན་སྒྲིབ་པ་མ་རིག་པ་དང་ཕྱལ་ནས་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བྱ་བ་
གང་གིས་བྱེད་ན་ནུས་པར་ཐར་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་སྟེ་འབྲས་
བུར་བྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །མཆོན་དོན་དེ་ལྟར་བྱ་བའི་སྒྲོལ་པ་ཡིད་སྒྲོ་བ་དང་བཅས་ཏེ་དོར་བྱེད་ལ་གཏུ་
འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྩྭ་གསུམ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལྟེ་དེ་རྗེས་གསུམ་མཆོན། རྟོག་གསུམ་
གྱིས་འགྲོ་བ་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་གསུམ་སྒྲོལ་བར་བྱེད་པ་དེ་མཆོན། བཟླ་རྩྭ་ར་ཞི་ཏ་ནི་དོ་རྗེས་ཆོས་
སྒྲོག་པ། བྱ་ར་ཞི་ཏ་ནི་རབ་ཏུ་སྒྲོག་པ། སྟོན་པ་ཞི་ཏ་ནི་ཤིན་ཏུ་རབ་ཏུ་སྒྲོག་པ། སའ་བྱ་རྩྭ་ནི་སངས་
རྒྱུ་ཐམས་ཅད། རྟེན་ཅི་ཞིང་། བྱ་ཅ་ལི་ནི་གཡོ་བ། བཟླ་བྱ་ར་མི་ཏ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ། ལྷ་དཔེ་སྒྲི། སྒྲུབ་པ་ཞི་རབ་བཞིན། བཟླ་སྒྲུབ་ནི་དོ་རྗེས་སེམས་དཔལ། རྟེན་པེ་སྒྲུགས། སུམ་
ཏ་ནི་མཉེས་པར་བྱེད་པ། རྩྭ་གསུམ་དང་རྟོག་གསུམ་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(ནང་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཚུལ་)ནི། རང་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ་ཆོས་ཅན།
དགོས་པ་ཡོད་དེ། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་མཆོད་རྗེས་ལ་གནས་པའི་བགེགས་དང་མ་དག་པ་ནུས་
སེམས་བར་བྱེད་པའི་བསང་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་ཆེན་བེར་ཕ་པས། དེ་
རྗེས་ཡི་གེ་གསུམ་སྒྲུགས་ཀྱིས། །མངོན་པར་བསྒྲུགས་པའི་དམ་ཆོག་ཆུས། །མཆོད་རྗེས་ནུས་
ལ་བསང་གཏོར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(སྒྲོན་འགྲོ་གཏོར་མ་རྗེས་བྱ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་)ནི། འདུས་པ་ཅ་བཤད་ཀྱི་གྲུང་དང་འཕགས་
པ་ལ་བསྒྲུབ་ཀྱི་གཞུང་ལས་སྒྲོན་འགྲོ་གཏོར་མ་བྱ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་། གྲུབ་ཆེན་མཆོ་སྤྱིས་ཀྱིས་
ཀྱི་དོ་རྗེས་ལས་བཤད་པ་དང་། བེ་བྱ་ཏི་ཅ་རྒྱས་བདེ་མཆོག་ལས་བཤད་པ་དང་། ལྷ་མ་སྒྲུབ་ནུས་
ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་སྒྲོན་འགྲོ་གཏོར་མ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་གང་ལ་འབྲུལ་བའི་ཡུལ་ནི། འདུས་པ་ལུགས་གཉིས་ཀ་ལས། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་མགྲོན་གཉིས་ཡོད་པས་འདིར་ནི་སྤར་པ་ལ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ནོ། །དགོས་པ་གང་

གི་ཕྱིར་འབྱུང་ན། སྤྱབ་ཐབས་ཐུན་བཞིར་བྱས་ནས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ཐོག་མ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་འདྲ་
འཛི་དང་རྣམ་གཤེད་ལ་སོགས་པའི་བགོགས་ཀྱི་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཏོར་མའི་སྟོད་དང་རྣམ་བྱེད་ཀྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཚུལ་རྣམས་ནི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ཅ་འགྲེལ་ལས་བཤད་
བ་ལྟར་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

བཞི་པ་(བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཚུལ་)ལ། བསང་བ། སྤང་བ། བསྐྱེད་བ། ཕྱིན་
གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཚུལ་དང་བཞི།

དང་པོ་བསང་བ་ནི། ལས་སྤྲུགས་དག་ཏུ་བརྟེན་ཅིང་སྤྲུགས་དོན་བྲན་པའི་སྟོན་ཕྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་པའི་ནང་མཆོད་མཐེབ་སྟེན་གྱིས་སྦྱངས་ཏེ་མཆོད་རྣམས་ལ་འཛོམ་བས། མཆོད་རྣམས་
ལ་གནས་པའི་བགོགས་དང་མ་དག་པ་རྣམས་སེལ་བར་བྱེད་པ་ནི་བསང་བའི་དོན་དང་།

གཉིས་པ་(སྤང་བ་)ནི། ལྷ་ཐུ་ཏུའི་སྤྲུགས་དག་ཏུ་བརྟེན་ཅིང་སྤྲུགས་དོན་བྲན་པའི་སྟོན་ཕྱིན་མཆོད་
རྣམས་རེས་འོར་སྟོང་ཉིད་ངེས་ཤིང་། སྤང་འོར་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངོ་ཐོར་མོས་པ་ནི་སྤང་
བའི་དོན་དང་།

གསུམ་པ་(བསྐྱེད་པ་)ནི། ཨ་ལས་བྱུང་བའི་ཐོད་པ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་རང་
རང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཐེག་ལེས་བརྒྱན་པ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་མཆོད་རྣམས་རོ་བོ་བདེ་
སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་མཆོད་རྣམས་སོ་སོའི་རྣམ་པ་ཅན། བྱེད་ལས་དབང་
པོ་དུག་གི་སྟོད་ཡུལ་དུ་ཐག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་བྱུང་བར་ཅན་སྟེར་བྱས་སྟེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་
ནོ།

བཞི་པ་(ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཚུལ་)ནི། མཆོད་རྣམས་རྣམས་ཀྱི་མིང་སྤྲུགས་དང་ཡི་གེ་འབྲུག་གསུམ་
སྟེལ་བ་དག་ཏུ་བརྟེན་པའི་སྟོན་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡིན་ལ། མཆོད་རྣམས་ཀྱི་མིང་ཡིག་

དང་ཡི་གེ་འབྲུག་གསུམ་སྒེལ་བ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཡི་གེ་འབྲུག་གསུམ་པོ་དེ་དོན་གསུམ་གྱི་ས་བོན་ཡིན་པས། མཆོད་རྗེས་ནུས་ཀྱང་དོན་གསུམ་དང་མ་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར།

ལྷ་པ་(དོན་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་བཞས་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་)ནི། བསྟན་བཅོས་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱུན་ཀུན་གྱི་སྐྱུ་གཅིག་པོ། བད་དཀར་ཆེ་བའི་དབྱུས་གནས་པ། དོན་དེ་བྱེད་པའི་རྒྱན་སྒྲིམ་པའི། དོན་སེམས་དཔའ་ལེགས་དམིགས་ཤིང་། ཞེས་པས། རང་གི་སྤྱི་བོར་བསྐྱེད་དང་ཆེ་བའི་གདན་ལ་དོན་སེམས་དཔའ་སྐྱེ་མཛད་དཀར་པོ་ཞེས་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་དོན་དང་བྱེད་པའི་ལྷ་པ་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དཔག་ཏུ་མེད་པས་སྒྲིམ་པ་ཞིག་བསྒྲོམ་པར་བསྟན་ནོ། ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ཆོག་བཞིན། ཉི་ཤུ་ཅེ་རེ་རེ་བཞས། ལྷ་པ་སོགས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་བྱུང་པས། འཕེལ་བ་རུ་ཉི་མེ་འགྱུར་ཞེས། གྲུབ་པ་མཆོག་ནུས་གྱིས་བཤད་པ། ཞེས་པས་གཉིན་པོ་སྟོབས་བཞི་ཆང་ཞིང་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲོན་སྟེན་ཞག་རེ་ལ་ཉི་ཤུ་ཅེ་རེ་མ་ཆག་པར་བཞས་ན་ཅ་ལྷ་པ་གི་འཕེལ་ཁ་ཆད་པ་དེ་བསྟན། ཐུན་མཆོམས་སུ་ཉི་ཤུ་དཔར་བྱ། ཞེས་པས་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་བཞས་པའི་དུས་དེ་བསྟན། འབུམ་ཕྱག་ཏུ་ཉི་བཞས་གྱུར་ན། རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་འགྱུར། ཞེས་པས་འབུམ་ཕྱག་རེ་བཞས་ན་ཅ་ལྷ་པ་གི་བྱི་མ་ཡང་མ་ལུས་པར་འདག་པར་གསུངས་སོ།

ཐུགས་གྱི་དོན་ལ་ཨོ་གྱི་དོན་བཤད་ཟེན། བརྗ་སུ་ཉི་དོན་སེམས་དཔའ། ས་མ་ཡ་ནི་དམ་ཆོག་མ་རུ་ཉི་རེས་སྟ། ལྷ་པ་ཡ་ནི་སྤྱོད་ས་ཤིག་བརྗ་སུ་ཉི་དོན་སེམས་དཔའ། ཉེ་ནོ་བ་ཉིལ་ནི་ཉེ་བར་མཛོས་ཤིག་ འི་རྩོ་མེ་རྩ་མེ་ནི་བདག་ལ་བརྟན་པའི་རང་བཞིན་དུ་མཛོད་ཅིག་ ཨ་རུ་རྩོ་མེ་རྩ་མེ་ནི་བདག་ལ་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་མཛོད་ཅིག་ སུ་ཉོ་ཉོ་མེ་རྩ་མེ་ནི་བདག་ལ་དགྱེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་མཛོད་ཅིག་ སུ་པོ་ཉོ་མེ་རྩ་མེ་ནི་བདག་ལ་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་དུ་མཛོད་ཅིག་ སུ་པོ་ཉོ་མེ་རྩ་མེ་ནི་བདག་ལ་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་སྟོལ་ཅིག་ སུ་པོ་ཉོ་མེ་རྩ་མེ་ནི་བདག་གི་ལས་

ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་མཛོད་ཅིག་པ་དང་། ཅི་ཏུ་ནི་སྤྱིང་། སྤྱི་ཡི་ནི་དཔལ། ཀྱ་རུ་ནི་མཛོད་ཅིག་པ་
 སྟེ་བདག་གི་སྤྱིང་ལ་དཔལ་གནས་པར་མཛོད་ཅིག་ དཔལ་གང་ན་རྩྭ་གཅིག་དང་ཉ་བཞི་དང་ལྷས་
 མཆོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྗེ་དཔལ་བདག་གི་སྤྱིང་ལ་གནས་པར་མཛོད་ཅིག་ ཉ་ནི་དབྱེས་བཞིན་པའི་
 རོན་དང་། ཟླ་ག་ལྷན་ནི་བཙུམ་ལྷན་འདས། སྐར་ཉ་ལྷ་ག་ཉ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད།
 བཟླ་ལྷ་མེ་ལྷ་རྩྭ་ནི་དོ་རྩེས་བདག་མ་བཏང་ཞིག་ བཟླ་ཟླ་མ་ནི་དོ་རྩེའི་རང་བཞིན། མཁུ་ནི་ཆེན་པོ།
 ས་མ་ཡ་ནི་དམ་ཆོག་ སུ་ནི་སེམས་དཔའ་སྟེ། མདོར་ན་བཙུམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོ་རྩེའི་རང་བཞིན་གྱི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་བདག་དམ་ཆོག་བཞིན་དུ་མ་བཏང་
 ཞིག་ ཅེས་པའི་རོན་དང་། ལྷ་ས་སྤྱིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མཆོན། རྩྭ་གིས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
 ཡེ་ཤེས་མཆོན། བཟླ་གྱིས་དེ་གཉིས་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བ་དེ་མཆོན་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(སྟོན་འགྲོ་དངོས་བཤད་པ་)ལ། མཐུན་རྒྱུན་བསྟེན་པ་ཆོགས་བསག་པ། འགལ་རྒྱུན་
 འགོག་པ་བསྐྱར་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པ་གཉིས། དང་པོ་(མཐུན་རྒྱུན་བསྟེན་པ་ཆོགས་བསག་པ་)ལ། ཆོགས་
 ཞིང་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལ་ཆོགས་གསོག་པའི་རིམ་པ་གཉིས།

དང་པོ་(ཆོགས་ཞིང་བསྐྱབ་པ་)ནི། རང་མི་བསྐྱོད་དོ་རྩེར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་སྣ་ཆོགས་བསྐྱར་
 དང་ཉི་མ་ལ་གནས་པའི་རྩྭ་སྟོན་པོའི་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་
 བསྐྱེད་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མི་བསྐྱོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱུན་འབྲེན་པ་ནི་ཆོགས་ཀྱི་ཞིང་
 ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་རང་མི་བསྐྱོད་དོ་རྩེར་བསྐྱེད་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེའི་ཆེ་རང་ཐ་
 མལ་གྱི་སྤྱང་ཞེན་དང་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་
 ཐུགས་ཀར་སྣ་ཆོགས་བསྐྱར་དང་ཉི་མ་ལ་གནས་པའི་རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྐྱུན་འབྲེན་པར་སྟོབ་དཔོན་
 ཨ་རྒྱ་ཀར་དང་། ཁ་ཆེ་ལག་སྟེ་གཉིས་ཀྱིས་མདོར་བྱས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་བཤད། རྩྭ་ཡིག་ཁ་དོག་
 སྟོན་པོ་བྱེད་པ་དོན་ཐོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། སྐྱུན་བྲངས་ཟེན་པའི་འོག་ཏུ་འོད་ཟེར་རང་གི་

སྤྱིར་གར་སྤྱད་པ་ནི་མན་སྟེ་ལས་གསུངས་སོ། །གར་ནས་སྤྱན་འཕྲེན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གནས་དེ་ལ་
ཡང་ཆོས་སྐྱེ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་སུ་བྱས་ནས་དེ་ནས་གཟུགས་སྐྱེའི་རྣམ་པར་སྤྱན་འཕྲེན་པ་
དང་། ཡོངས་སྐྱེ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་སུ་བྱས་ནས་དེ་ནས་སྐྱེ་ལ་སྐྱེའི་རྣམ་པར་སྤྱན་འཕྲེན་པ་དང་།
གནས་ཀྱི་བྱག་པ་ལོག་མིན་ལྟ་བུ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་སུ་བྱས་ནས་དེ་ནས་སྤྱན་འཕྲེན་པ་དང་
གསུམ་ཡོད་པ་ལས་འདིར་ནི་སྤྱི་མ་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།

ལྷ་མ་ཆོག་གས་ཞིང་དུ་སྤྱན་འཕྲེན་པ་འདུས་པ་ཙུ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་མ་བཤད་ཀྱང་། མངོན་
བརྗོད་ལྷ་མ་དང་སྤྱོད་འབྱུང་འབྲེལ་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷ་མ་སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་བྱག་ལེན་ལ་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དང་ཐ་མི་དང་དུ་སྤྱན་འཕྲེན་པ་དང་། གཙོ་བོའི་རིགས་བདག་གི་ཚུལ་དུ་སྤྱན་
འཕྲེན་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་སྒྲིའི་ཐད་ཀྱི་དུར་ཁྲོད་ན་བཞུགས་པར་མོས་ནས་སྤྱན་འཕྲེན་
པ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལས་འདིར་ནི་སྤྱི་མ་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱབས་འདིར་ལྷ་མ་ཆོག་གས་ཞིང་
དུ་སྤྱན་བྱངས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལམ་འདིའི་དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ལྷ་
མ་ལ་རག་ལས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་ཆོག་གས་གསོག་པའི་རིམ་པ་བཤད་པ་)ལ། མཆོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་
ཡོད་པའི་དང་པོ་མཆོད་པའི་ཡན་ལག་ནི། ཚེ་སར་ཏ་སྤྱ་ག་ཏ་ཨ་རྒྱུ་ཞེས་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་དག་
གི་ཆེད་མེགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཚེ་ཞེས་དག་ཏུ་བརྗོད་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རང་གི་སྤྱིང་གའི་
ས་བོན་གྱི་འོད་ཟེར་གྱི་སྟེ་མོ་ལ་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་རང་རང་གི་མཆོད་རྩིས་ཐོགས་པ་ནམ་མཁའ་གང་
བསྐྱོས་ཏེ་ཆོག་གས་ཞིང་གི་ལྷ་ལ་མཆོད་པས། དེ་དག་གི་བྱགས་རྒྱུད་ལ་ཐག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱད་
པར་ཅན་འབྱུངས་ནས་མཉེས་ཤིང་ཆོས་པར་བྱས་པའི་མཐར། རྒྱུ་ཞེས་དག་ཏུ་བརྗོད་པ་དང་དུས་
མཉམ་དུ་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་རང་གི་སྤྱིང་གའི་ས་བོན་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

མཆོད་སྐྱགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཚེ་གྱི་དོན་བཤད་ཟིན། སར་ཏ་སྤྱ་ག་ཏ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་

ཅད། ཡལྱེ་ནི་མཆོད་ཡོན། སྤུང་ནི་མཆོད་བ། མེ་ལྷ་ནི་སྤྲིན། ས་སྤུང་ནི་རྒྱ་མཚོ། སྤར་ཏ་ནི་
འཕྲོ་བ། ས་མ་ཡ་ཤི་ནི་དམ་ཆོག་བཞིན་དུ་སོ་སོར་བཞེས་ཤིག དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་ནས་ཤུའི་
བར་དུ་ཡང་ཤེས་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཕྱག་འཆལ་བའི་ཡན་ལག་ནི། ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ལ་ན་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་དོན་མཆོད་དང་སྤངས་ཏོགས་ཏོགས་པ་དང་འབྲེལ་བར་གྱུར་བའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་
བའི་ལྷ་ཆོགས་ནམས་ཀྱི་སྤྱན་སྤར་ངོ་། །ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་ན། གང་ཞིག་གཟུགས་དང་ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གང་ཞིག་གཟུགས་དང་ཞེས་པས་གཟུགས་སྤང་ནམ་པར་དག་པ་
ནམ་སྤང་། ཆོར་བ་ཞེས་པས་རིན་འབྱུང་། འདུ་ཤེས་ཞེས་པས་འོད་དཔག་མེད། འདུ་བྱེད་ཅེས་
པས་དོན་གྲུབ། ནམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་པས་མི་བསྐྱོད་པ་སྟེ་རིགས་ལྔ་དང་། སྟེ་མཆོད་དུག་ཅེས་
པས་དོན་མ་ལྷ་ཀུན་བཟང་དང་དུག་དབང་པོ་དུག་ཅེས་པས་བྱམས་པ་ས་སྟོང་གཉིས། ཕྱག་དོར་
ནམ་སྟོང་གཉིས། འཛིག་ཏེན་དབང་ཕྱག་སྟེབ་སེལ་གཉིས། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུ་ཞེས་པས་ས་སྤྱན་མ།
རྒྱ་སྤྱ་མ་གེ། མེ་གོས་དཀར་མོ། རྒྱུ་སྟོལ་མ། ནམ་མཁའ་འཇམ་དཔལ་ཏེ་ལྔ་དང་། དེར་མ་ཟད་
གཉི་ཕྱག་ཅེས་པས་ནམ་སྤང་གི་རིགས་ཀྱི་ཁོ་བོ་གཤིན་རྗེ་གཤེད། ཉེས་པ་ཞེས་པས་རིན་འབྱུང་
གི་རིགས་ཀྱི་ཁོ་བོ་ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད། འདོད་ཆགས་ཞེས་པས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་
ཁོ་བོ་རྟ་མགིན། དོན་མེས་པས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཁོ་བོ་བདུན་ཅི་འབྲེལ་བ་ནམས་བསྟན་ནོ།།

དེ་ནམས་ཡོན་ཏན་ཀྱི་བྱང་པར་རི་ལྷ་བྱང་ལྷན་ཞེ་ན། རིག་པ་སྟེ་རིག་མ་དང་མཉམ་པར་
སྤྱར་བ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་དུས་ཏུ་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་ཡུལ་སྤང་
གི་དངོས་པོ་སྤྱ་ཆོགས་པ་ནམས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ནམ་རོལ་དུ་འཆར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྤྱད་དང་ཞེས་པས་འདོད་རྒྱལ།
དགའ་དང་ཞེས་པས་དབྱུག་སྟོན་ཅན། ནམ་པ་དེ་བཞིན་ཞེས་པས་སྟོབས་པོ་ཆེ། མི་འགྱུར་ཞེས་

པས་མི་གཡོ་བ། རྒྱ་ཞེས་པས་གནོད་མཛེས། འབྲས་བུ་ཞེས་པས་གཙུག་ཏྲར་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བ་ནུས་བསྟན་ནོ། །དེ་ཡང་སྒྲོངས་དང་ཞེས་པས་མི་གཡོ་བ་ནུས་སྤང་གི་རིགས་དང་། ཞེ་སྤང་ཞེས་པས་སྤང་འོག་གི་ཁྲོ་བོ་གཉིས་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་དང་། འདོད་ཆགས་ཞེས་པས་དབྱུག་སྤོན་ཅན་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་དང་། སྤྱིབ་པ་ཞེས་པས་འདོད་རྒྱལ་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་དང་། རྗེ་ཞེས་པས་སྟོབས་པོ་ཆེ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་སུ་བསྟན་ནོ།།

གསུམ་པ་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་ནི། བཤགས་པར་བགྱིའོ་ཞེས་བྲང་རོ། །གང་བཤགས་ན་དུས་གང་ཞིག་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གནས་སྤིང་པའི་ཚུ་སྦྱང་དུ། གུན་སྦྱང་ཉོན་མོངས་པའི་གུན་ཉོག་གིས་གུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བསགས་པར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་བཅས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་སྤྱང་བའི་རྟོག་པ་ནུས་སོ། །ཡུལ་གང་ལ་ཞེ་ན། སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པའི་སྒྲ་མ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་ཆོགས་ནུས་ཀྱི་སྤྱན་སྤར་རོ། །རི་ལྷར་ན་རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་ཆང་ཞིང་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སྒྲོ་ནས་ནུས་པ་རེ་རེ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བཤགས་པར་བགྱིའོ།།

བཞི་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་བསྡོ་བའི་ཡན་ལག་ནི། རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། དེའི་སྤྱས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང་། འཕགས་པ་ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་པ་ནུས་དང་། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་སོ་སོ་སྤྱོ་བོ་ནུས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ནུས་དང་། རང་གཞན་གྱིས་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ནུས་ཐོབ་བྱ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ལ་དམིགས་ནས་ཡང་དག་པར་བསྡོ་བར་བགྱིའོ།།

ལྷ་པ་སྤྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡན་ལག་ནི། ཡིད་ཀྱི་རོལ་པ་བྲི་མེད་རྒྱ་འབྲས་བསྐྱབས། །ཞེས་པས་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་དེ་བསྟན། སྤྱིང་རྗེ་དམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཡི་ཐབས། །ཞེས་པས་ཐབས་

ཕུན་སུམ་ཆོག་ས་པ་དེ་བསྟན། དེ་འབྲུ་བའི་ཐབས་ཤེས་བྱུང་བར་ཅན་གཉིས་པོ་དེ་དུས་ཉག་ཏུ་རང་
 རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ཉག་ཏུ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་པས་སངས་
 རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དེ་བསྟན་ནོ། །ཉོག་པ་མ་ལུས་པ་ལས་ངེས་གྲོལ་ཞིང་། །
 སེམས་དབའ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕུན་ཆོག་ས་གཞི། །ཞེས་པས་མཉམ་གཞག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དེ་
 བསྟན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རོ་གཅིག་ངོ་བོ་ཉིད། །ཅེས་པས་འགོག་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་
 དེ་བསྟན། དེ་འབྲུ་བའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཉག་ཏུ་སྐྱབས་སུ་
 མཆིའོ། །ཞེས་པས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དེ་བསྟན། འཆིང་བ་རྣམས་ལས་ཡང་
 དག་གྲོལ་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་པས་ས་རང་རང་གི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་འཆིང་བ་ལས་ཡང་དག་པར་གྲོལ་ཞིང་།
 སྙིང་རྩེ་མཆོག་སྟེ་ཆེན་པོས་བསྐྱུན་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དཔལ་དང་ལྡན་པའི་
 ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སོགས་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དཔལ་དང་ལྡན་
 པའི་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་པས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་
 སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དེ་བསྟན།

དུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། བསམ་དང་ཞེས་པས་སྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བསྟན། རྣམ་པར་
 སྟོན་པ་དག་གྱུར་པ་ཞེས་པས་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་བསྟན། དེ་འབྲུ་བའི་སྟོན་འཇུག་གི་བྱང་
 རྒྱུ་གྱི་སེམས་གཉིས་ཀྱི་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷག་པར་མོས་པས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པའི་སྟོན་ས་
 ཐོབ་བྱ་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

བདུན་པ་ལམ་ལ་གནས་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱོད་པ་གཅིག་
 པའི་ལམ་གཅིག་ཕུ་སྦྱིན་སོགས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་དང་དཀར་པོ་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ་འཛི་
 རྒྱུ་ཁྲིམས་རྣམས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་གནས་ལུས་ཡོངས་སྦྱོང་མཛད་པ་འཕྱིན་ལས་
 དང་བཅས་པ་རྣམས་ཡོངས་དག་བཞིའི་ངོ་བོར་མོས་ནས་ད་ལྟ་ནས་རྣམ་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་སྟོན་

ཡང་དག་ཉིད་དུ་དེ་གནས་པར་བསྒྲི། ཞེས་པས་ལམ་ལ་གནས་པར་དམ་བཅའ་བ་དེ་བསྟན་ནོ།

བརྒྱད་པ་སྤྲུགས་སྟོམ་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་ནི། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀྱན།
 ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་མུ་ངན་འདས་ལ་འགོད། །ཅེས་པའི་བར་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སངས་
 རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀྱན། ཞེས་པས་སྤྲུགས་སྟོམ་འཛིན་པའི་དཔའ་པོ་དེ་བསྟན། བདག་
 ལ་དགོངས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་སོགས་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྲུགས་སྟོམ་འཛིན་པའི་རྟེན་
 གྱི་གང་ཟག་དེ་བསྟན། དུས་འདི་ནས་ནི་བཟུང་ནས་ནི། ཞེས་སོགས་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྲུགས་
 སྟོམ་འཛིན་པའི་དུས་དེ་བསྟན། རི་ལྟར་དུས་གསུམ་མགོན་པོ་རྣམས། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ག་གཅིག་
 གིས་སྤྲུགས་སྟོམ་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་བསྟན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནི་བསྟན་པ་
 དང་། ཞེས་སོགས་སྟོ་ག་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་སྒྲུབ་གི་རིགས་ཀྱི་རྟོ་སྟོལ་གྱི་དམ་ཆོག་ཚུལ་ཁྲིམས་
 གསུམ་ལ་བསྟན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དེ་བསྟན། རྟོ་རྟོ་རིགས་
 མཆོག་ཆེན་པོ་ཡིས། ཞེས་སོགས་སྟོ་ག་གཅིག་གིས་མི་བསྐྱེད་པའི་རིགས་ཀྱི་རྟོ་སྟོལ་གྱི་དམ་
 ཆོག་རྟོ་རྟོ་འུ་བྱ་བྱ་བྱ་སྟོབ་དཔོན་བསྟན་པར་དམ་བཅའ་བ་དེ་བསྟན། རིན་ཆེན་རིགས་མཆོག་
 ཆེན་པོ་ཡི། ཞེས་སོགས་སྟོ་ག་གཅིག་གིས་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཀྱི་རྟོ་སྟོལ་གྱི་དམ་ཆོག་ཟང་ཟང་
 གི་སྦྱིན་པ་དང་། མི་འཛིགས་པའི་སྦྱིན་པ། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ། བྱམས་པའི་སྦྱིན་པ་བཞི་ལ་དུས་དྲུག་
 ཏུ་སྟོབ་པར་དམ་བཅའ་བ་དེ་བསྟན། བསྐྱེད་རིགས་ཆེན་དག་པ་ལ། ཞེས་སོགས་སྟོ་ག་གཅིག་
 གིས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རྟོ་སྟོལ་གྱི་དམ་ཆོག་ཕྱི་བྱ་སྦྱོང་གྱི་རྒྱུད་ཕྱི་དང་། གསང་བ་རྣལ་
 འབྱོར་དང་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པ་གཉིས། གཞན་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱོང་ལ་དུས་དྲུག་
 ཏུ་སྟོབ་པར་དམ་བཅའ་བ་དེ་བསྟན། ལས་ཀྱི་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ཡིས། ཞེས་སོགས་སྟོ་ག་
 གཅིག་གིས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རྟོ་སྟོལ་གྱི་དམ་ཆོག་སྟོམ་པ་གསུམ་ན་སྤར་ནས་འཛིན་པ་དང་།
 མཆོད་པའི་ལས་ལ་དུས་དྲུག་ཏུ་བཙོན་པར་དམ་བཅའ་བ་དེ་བསྟན། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སྒྲ་ན་མེད། །

ཅེས་སོགས་ཀྱང་པ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དོན་བསྟུ་དེ་བསྟན། མ་བསྐྱེལ་བ་རྣམས་བདག་གིས་བསྐྱེལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བས་བཅིངས་པའི་ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་ལས་བསྐྱེལ་བར་བདག་གིས་བགྱིཌ། །ཞེས་དང་། མ་གྲོལ་བ་རྣམས་བདག་གིས་དགྲོལ། །ཞེས་པས་ཤེས་སྤྱིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལས་མ་བརྒྱལ་བའི་ཉན་རང་དགྲ་བཙུག་པ་རྣམས་ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བར་བདག་གིས་བགྱིཌ། །ཞེས་དང་། དབྱུགས་མ་བྱིན་པ་དབྱུགས་དབྱུང་ཞིང་། །ཞེས་པས་ངན་སོང་གསུམ་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱེལ་ཀྱིས་དབྱུགས་འབྱིན་པ་ཙམ་ཡང་མི་རྒྱས་པ་རྣམས་བདག་གིས་བདེ་བར་དབྱུགས་དབྱུང་བར་བགྱིཌ། །ཞེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་མུ་ངན་འདས་ལ་འགོད། །ཅེས་པས་མདོར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ལ་བདག་གིས་འགོད་པར་བགྱིཌ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ།

སྐབས་འདིར་སྟགས་སྟོམ་འཛིན་པ་ནི་སྟོམ་པ་སྟར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཉམས་པ་སོར་ཆུད་པའི་དགོས་པ་མི་འབྱུང་བ་ཀྱང་། རོབ་ཟེན་བརྟན་པ་དང་གནས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།

ཆོགས་ཞིང་སྟུན་བྱངས་ནས་ཆོགས་བསགས་ཟེན་པའི་འོག་དུ་ཆོགས་ཞིང་རང་གནས་སུ་གཤེགས་པ་དང་། སྟོང་པར་སྟོང་བ་དང་། མི་དམིགས་པར་བསྟོམ་པ་དང་། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་དོན་དུ་རང་ཉིད་ལ་བསྟུ་བ་བཞིར་ཡོད་པ་ལས་འདིར་ནི་སྟུ་མ་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོགས་ཞིང་སྟུན་བྱངས་ནས་ཆོགས་གསོག་པའི་རིམ་པ་འདི་རྣམས་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཨ་མུ་ཀ་རས་མདོར་བྱས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་འདིར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །མཆོད་སྟགས་རྣམས་ནི་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་བཤད། བྱག་འཆོལ་བའི་ཆོགས་བཅད་རྣམས་ནི་འདུས་པ་ཙ་ཆུད་ལས་བཤད། སྟིག་པ་བཤགས་པ་ནས་ལམ་ལ་གནས་པར་དམ་བཅའ་བའི་བར་ནི་སྟུབ་ཐབས་ཀྱན་བཟང་ལས་བཤད།

རིགས་ལྡེའི་སྒོམ་བཟུང་གི་ཆོགས་བཅད་ནཱ་ས་བཤད་རྒྱུ་དོན་གྱར་དང་། རྟོན་ཅེ་མོ་ནཱ་བཤད་
བ་ལྟར་འདིར་བཀོད་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(འགལ་རྒྱུན་འགོག་བ་བསྐྱེད་བའི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོམ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་)ལ། སྤར་ཡོད་ཀྱི་བགོགས་
བསལ་བའི་ཕྱིར་ཁྱོ་བོ་བཅུ་བསྐྱེད་ནཱ་ཕུར་གདབ་བྱ་བའི་ཚུལ་དང་། ཕྱིས་བགོགས་མི་འཇུག་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དོན་ཅེ་མོ་ར་གྱར་བསྒྲོམ་བ་གཉིས།

དང་པོ་(སྤར་ཡོད་ཀྱི་བགོགས་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཁྱོ་བོ་བཅུ་བསྐྱེད་ནཱ་ཕུར་གདབ་བྱ་བའི་ཚུལ་)ལ། ཁྱོ་བོ་བཅུ་
བསྐྱེད་པ་དང་། ཕུར་གདབ་བྱ་བ་གཉིས།

དང་པོ་(ཁྱོ་བོ་བཅུ་བསྐྱེད་པ་)ནི། སྐབས་འདིར་བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་སྔོན་དུ་སྟོང་ཉིད་བསྒྲོམ་པར་
འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གྱིས་མ་བཤད་ཀྱང་། སྟོབ་དཔོན་ཨ་རྒྱ་ཀ་རས་མདོར་བྱས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས་
བཤད་བ་ལྟར་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་ཆོས་སྐྱེད་ནཱ་པ་མ་ཐུན་པའི་ལམ་བསྒྲོམས་པས་
འོག་ནཱ་འབྱུང་བའི་རྟེན་བརྟེན་པའི་བསྐྱེད་འཁོར་ནཱ་ས་གཟུགས་སྐྱེད་ནཱ་པ་མ་ཐུན་པའི་ལམ་
བསྒྲོམ་པའི་འབྲས་བྱ་ལམ་བྱེད་བྱེད་པར་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

སྟོང་ཉིད་ཇི་ལྟར་བསྒྲོམ་པ་ནི། ཨོ་སྤྱ་སྤྱ་ཕ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྤྱགས་ངག་དུ་བརྗོད་ཅིང་སྤྱགས་
དོན་བན་པའི་སྟོན་མཆོས་སྐྱེལ་ང་རྒྱལ་བཞག་ནཱ་སྟོམ་པར་བྱེད་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱགས་ཀྱི་དོན་ལ་
ཨོ་གྱི་དོན་བཤད་ཟེན། སྤྱ་སྤྱ་ཕ་ནི་རང་བཞིན། རྒྱུ་ནི་དག་པ། སམ་རྒྱུ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ།
གཟུང་བས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་དང་། ཡང་སྤྱ་སྤྱ་ཕ་ནི་རང་བཞིན། རྒྱུ་ནི་དག་
པ། ཨ་ཉི་ནི་ངོ་སྤྱོད་ཅེས་ཀྱིས་མཆོན་ནཱ་འཛིན་པས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་དང་།
མདོར་ན་གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱི་ནཱ་པར་དག་པའི་བདག་
ཉིད་དེ་ངོ་སྤྱོད་དུ་ཆོས་སྐྱེལ་ང་རྒྱལ་བཞག་ནཱ་སྟོམ་པར་བྱེད་བ་ཡིན་ནོ།

དེ་འདྲ་བའི་སྟོང་ཉིད་བསྐྱེད་པ་འདི་རྗེས་སུ་བསྐྱེད་པའི་འཁོར་ལོ་ཅི་བས་བརྩ་བ་བསྐྱེད་པར་
འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་ཀྱིས་མ་བཤད་ཀྱང་། སྟོབ་དཔོན་ཨ་རྩུ་ཀ་རས་མདོར་བྱས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས་
བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་ཤིང་། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་ཀྱང་། ཀྱན་ནས་སེར་བའི་འཁོར་ལོ་ནི། ཅི་བས་བརྩ་
དེ་དབྱས་རྣམ་པར་བསྐྱེད། ཅི་བས་ཀྱན་ལ་ནི་ཁྲོ་བོ་བརྩ། ཡེ་ཤེས་བདག་ཉིད་བརྩ་ལས་བྱུང་། །
འགོག་པའི་རྩི་རྩི་བསྐྱེད་བྱའིང་། མཆོག་ཏུ་མཛེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ། རྩི་རྩི་འབར་བའི་སྤྱན་སྤྱོས་
བསམ། མི་གཡོ་བ་དང་མཚུངས་པར་འཁོར། ཞེས་གསུངས། མི་གཡོ་བ་དང་མཚུངས་པར་འཁོར། །
ཞེས་པའི་དོན་ནི། འཁོར་ལོ་འཁོར་བ་དང་དུས་མཚུངས་པར་ཁྲོ་བོ་རྣམས་མི་གཡོ་བར་རང་རང་
གི་ཕྱོགས་བཟུང་ནས་གནས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།།

འཁོར་ལོ་འདི་དེ་ཅི་བས་རི་ལྟ་བུ་ཞེས། སྟོང་འོག་གི་ཅི་བས་གཉིས་མདུང་སོ་གཉིས་མཐུག་སྟངས་
བ་ལྟ་བུ་ནང་སྐྱབས་སྟོང་། ཅི་འོ་སྤལ་ཤིན་ཏུ་རྩི་བ། ཕྱོགས་མཆོམས་ཀྱི་ཅི་བས་རྣམས་སྟོང་འོག་གི་
ཅི་བས་གཉིས་མཐུག་སྟངས་མཆོམས་ནས་ཕྱིར་གྲེས་པ། ཅི་འོ་སྤལ་ཤིན་ཏུ་རྩི་བ། འཁོར་ལོ་འདི་ལྟེ་བའི་
སྐྱབས་སྟོང་གི་དབྱས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཀའོ་བོ་དང་། ཡར་ཅེ་མར་ཅེ་འོ་སྐྱབས་སྟོང་གི་དབྱས་སུ་
སྟོང་འོག་གི་ཁྲོ་བོ་གཉིས་དང་། ཕྱོགས་མཆོམས་ཀྱི་ཅི་བས་རྣམས་ཀྱི་ཅེ་མོར་རུང་ཟད་མ་རེག་ཅུ་མ་
ཀྱི་སྟོང་དུ་སྤྱོད་ཆོག་པ་བསྐྱེད་ཅི་མའི་གདན་ཀྱི་སྟོང་དུ་ཕྱོགས་མཆོམས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་རྣམས་འགོད་པ་
ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་ཕྱིར་བསྐྱོད་ཀྱི་ཆེ་འཁོར་ལོ་གཡོན་བསྐྱོར་དང་། ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཞལ་ཕྱིར་ལ་གཟིགས་
པ་དང་། བསྐྱེད་པའི་ཀའོ་བོ་ཡང་གཞུག་ཉིད་འཁོར་ལོས་བསྐྱེད་པས་མཛད་པ་ཆད་ལྟན་གྱི་
གཞུང་ལས་བཤད་དོ། །བསྐྱེད་པའི་ཀའོ་བོ་རྩི་རྩི་འཆང་སྤྱོད་མདོག་དཀར་པོར་བྱེད་པར། ཅ་
རྒྱུད་ལེ་ཏུ་བཅོ་ལྔ་པ་ལས། རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་མཚུངས་འདྲའི་འོད། ཅེས་པས་བསྟན་པར་
མདོར་བྱས་ལས་བཤད། ཞལ་གསུམ་ཕྱག་བྱེད་པར་ཅ་རྒྱུད་ལེ་ཏུ་དང་པོ་ལས་བསྟན་པར་སྟོབ་

དཔོན་ཨ་མུ་ཀ་རས་བཤད། ཡུམ་དོ་རྩེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་མས་འཁྱུད་པར་སློབ་དཔོན་གྱུ་བ་
བ་དཔལ་གྱིས་བཤད། ཁྱོ་བོ་བཅུ་རྣམས་མངལ་དུ་རྩྱ་རིང་པོ་ལས་བསྐྱེད་པར་ཅ་རྒྱུད་ལེན་བཅུ་
གསུམ་བ་ལས། ཁྱོ་བོ་ཞེ་སྤང་གནས་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་བས་བསྟན་པར་སློན་གསལ་ལས་བཤད།

ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་བསྐྱོམ་བ་ནི། བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་དབྱུང་སྤྱུ་སྣ་ཆོགས་བརྒྱ་དང་ཆེ་བའི་གདན་
གྱི་སྟེང་དུ་རང་ཉིད་དོ་རྩེ་འཆང་སྐྱ་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་དོ་རྩེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་
ཕྱག་མས་འཁྱུད་པའི་སྤྱི་བོ་མགྱིན་བ་སྟེང་གའི་གནས་གསུམ་དུ་དོ་རྩེ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
ཤིང་། སེམས་དཔལ་ལྷུ་བ་ཆེགས་སུ་བྱས་པའི་ཐུགས་ཀའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔལ་འོད་ཟེར་
གྱིས་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་ཁྱོ་བོ་བཅུས་བསྐྱོར་བ་སྤྱན་བྱངས་ཞལ་ནས་ཞུགས། ཐུགས་ཀར་ཆགས་བ་
ཆེན་པོའི་མེས་ཞུ་བས་དོ་རྩེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་བརྒྱར་བྱང་བའི་ཐེག་ལེ་བཅུ་གཅིག་དང་། དེ་ལས་
རྩྱ་རིང་པོ་བཅུ་གཅིག་དུ་གྱུར། དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་ཁྱོ་བོ་བཅུར་གྱུར་
པའི་མི་བསྐྱོད་པ་རང་གི་ཐུགས་ཀར་བྱངས། བརྩྭ་རྒྱ་ཐུགས་ཀ་ནས་བྱིར་བྱང་། སྤྱི་སྐོས་ཀྱི་མཛད་
པ་མཛད། རང་འབྲེལ་ཡེ་ཤེས་བ་དང་གཅིག་དུ་འབྲེས། སྤར་བྱོན་ནས་རང་གི་སྟེང་གར་ཞུགས་
ནས་རང་ལ་ཐིམ་བས་སྤར་གྱི་རྒྱ་བ་ཉི་གདན་དུ་གྱུར་པའི་སྟེང་དུ་རང་ཉིད་ཞེ་སྤང་དོ་རྩེ་དབྱུང་པོ་ཞལ་
གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པར་བསྐྱུར་བ་དང་དུས་མཚུངས་པར་དོ་རྩེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་མ་དེ་ཡང་
རེག་བྱ་དོ་རྩེ་མ་སྟོན་མོ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པར་བསྐྱུར་ནས་སྐོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་
དུས་མཉམ་དུ་ཁྱོ་བོ་སྤྱག་མ་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་འབྱིན་སྤགས་ཀྱིས་བྱིར་བྱང་སྟེ། སྤར་འདུས་
ནས་རང་རང་གི་གདན་ལ་འཁོད་ནས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་བགེགས་བསྐྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་འཕྲིན་
ལས་རྣམས་མཛད་ཅིང་བཞུགས་པར་མོས་ནས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་དོ་རྩེ་འཆང་
ལ་མི་བསྐྱོད་པ་བཅུག་ནས་ཞེ་སྤང་དོ་རྩེ་དབྱུང་པོར་བསྐྱུར་བའི་དགོས་པ་ནི། འོག་ནས་འབྱུང་བའི་
ཕྱར་གདབ་ལ་སོགས་པའི་དབྱུང་ལས་རྣམས་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་(ཕུར་གདབ་བྱ་བའི་ཚུལ་)ལ། མདོར་བྱས་ལས། བགེགས་ཀྱན་ནམ་པར་གཞིག་པའི་
 ཕྱིར། །གཞོན་མཛེས་བཀའ་སྤྲུལ་ཕུར་བྱ་གདབ། །ཨོ་སྤྱི་རྩ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྤྲུགས་བརྗོད་པའི་
 རེས་སྟུ། །ཁོ་བོའི་གཟུགས་ཅན་འདི་ཡིས་ནི། །བགེགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཉིད་བཀྱག་ནས། །སྒོ་དང་
 ལྷན་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིས། །ཚོ་ག་བཞིན་དུ་ཕུར་བྱས་གདབ། །ཅེས་གསུངས། །དེའི་དོན་ནི། བདག་
 ཉིད་ཀྱིས་འོག་གི་གཞོན་མཛེས་ལ་བལྟས་པས། །དེས་སྤྲུལ་པའི་གཞོན་མཛེས་གཉིས་པ་དེ་འོངས་
 བས། བདག་གིས་ཅི་ཞིག་བཟྱེ་ཞེས་བཀའ་འདོད་པ་ལ། །ཨོ་སྤྱི་རྩ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྤྲུགས་ངག་ཏུ་
 བརྗོད་ཅིང་སྤྲུགས་དོན་ཅན་པའི་སྒོ་ནས་གཞོན་མཛེས་ལ་བཀའ་བསྒོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། །སྤྲུགས་
 ཀྱི་དོན་ལ་ཨོ་ཀྱི་དོན་བཤད་ཅིན། །སྤྱི་རྩ་ནི་དེས་པར་འདུལ་བ། །ནི་སྤྱི་རྩ་ནི་མ་ལུས་པ་དེས་པར་
 འདུལ་བ་སྟེ་གཞོན་མཛེས་ལ་བོད་པའོ། །སྤྱི་ནི་གསལ་བར་བྱེད་པ། གྲི་བྱ་གྲི་བྱ་ནི་བཟུང་བཟུང་། །ཞེས་
 པ་སྟེ་གཞོན་བྱེད་བློས་པ་ནམས་བཟུང་ཞིག་ཅེས་པའོ། །གྲི་བྱ་པ་ཡ་གྲི་བྱ་པ་ཡ་ནི་འཛིན་དུ་ཆུག་གཉིས་
 ཏེ་འཁོར་ནམས་ཀྱང་འཛིན་དུ་ཆུག་ཅིག་ཅེས་པའོ། །སྤྱི་ནི་བསྐྱུལ་བར་བྱེད་པ། །ཨ་ན་ཡ་ནི་ཁྲག་
 ཅིག་པའོ། །ཏོ་ནི་ཀྱི་ཞེས་པ་དང་། །རྩ་ག་ལྷན་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས། །བེད་རྩ་རྩ་རྩ་ནི་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་
 རྟེ། །མདོར་ན་ཀྱི་བཅོམ་ལྷན་འདས་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་བགེགས་ནམས་བཟུང་ལ་ཁྲག་ཅིག་ཅེས་པ་
 དང་། །སྤྱི་དང་པུ་ནི་སྤྲུལ་ཡང་གསོད་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱུལ་བར་བྱེད་པ་དང་། །དེ་ནས་གཞོན་མཛེས་
 ཀྱི་ཕྱག་གཡས་ཀྱི་དང་པོའི་དོ་རྩེ་དེ་དོ་རྩེ་སྤྲུགས་ཀྱང་བསྐྱུར་བ་ནི། །ཅ་རྒྱུད་ལེ་བྱ་བཅུ་བཞི་པ་ལས།
 །དོ་རྩེ་ཞགས་པ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཡི། །བྱ་མོ་ནམས་ནི་འགྲུགས་པའི་མཆོག་ །ཅེས་པས་བསྟན་པར་མདོ་
 བསྟེ་ལས་བཤད།

དེ་ནས་གཞོན་མཛེས་ཀྱི་ཕྱག་མཆོན་དང་པོའི་དོ་རྩེ་དེ་དོ་རྩེ་སྤྲུགས་ཀྱང་བསྐྱུར་ནས་བགེགས་
 ནམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཕྱགས་སྒྲོང་བཅུའི་སྟོང་ག་ནས་སྤྲུགས་ཀྱས་བཟུང་། །མགྲིན་པ་ནས་ཞགས་པས་
 བཅིངས་ཏེ་བཀྱག་ནས་ཁོ་བོ་བཅུ་ལ་གཏད་པས། །ཁོ་བོ་ནམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བྱེད་ནས་སྤྱི་རིང་པོ་

ལས་བྱུང་བའི་ཁྲོན་པ་འབྱུང་ཁུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་བརྩུག་པར་བསམ་མོ། །དེ་ཡང་སྐྱེད་གི་
བགེགས་རྣམས་ཤར་གྱི་ཤར་དང་། འོག་གི་བགེགས་རྣམས་ཁུབ་གྱི་ཁུབ་ཏུ་བརྩུག་པར་བསམ་
མོ། །བདུད་ཅི་འབྲིལ་བ་ལས་ཕྱར་བུའི་གཟུགས་སུ་བསྐྱེད་པར་མདོར་བྱས་ལས་བཤད། བྱང་གི་
བདུད་ཅི་འབྲིལ་བས་སྐྱུལ་པའི་བདུད་ཅི་འབྲིལ་བ་གཉིས་པ་ལས་བསྐྱེད་པར་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་
སྐྱབ་ཐབས་ལས་བཤད། ཕྱར་བུའི་དབྱིབས་ནི་སྟོང་ཁོ་བོ་བདུད་ཅི་འབྲིལ་བ་ཡིན་པ་ལ། སྤང་
མདུང་ཅི་གཅིག་པའི་དབྱིབས་ཅན་དུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ།

དེ་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱིས་གཞོད་མཛེས་ལ་ཕྱར་བུ་རྣམས་བསྐྱུལ་ཅིག་ཅེས་བཀའ་
བསྐོས་པས། གཞོད་མཛེས་ཀྱི་ཕྱག་མཆན་དོ་རྩེ་ལྷགས་ཀྱི་དོ་རྩེ་ཐོ་བ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བར་བསྐྱུར་
ནས་བགེགས་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཕྱོགས་སྐྱོང་བརྩེ་སྤྱི་བོར་ཕྱར་བུ་བརྩུགས་ནས་ཕྱར་བུའི་སྤྱི་
བོ་ནས་ཐོ་བས་བརྩུངས་པས་བགེགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ནས་ཀར་མཐིལ་གྱི་བར་དུ་ཕྱར་བུས་
བཏབ་པས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གཡོ་འགྲུལ་མེད་པར་བསམ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ། ཨོ་ཟླ་ཟླ་ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྒྲགས་བརྗོད་ཅིང་སྒྲགས་དོན་དན་པའི་སྒྲོ་ནས་གཞོད་མཛེས་ཀྱིས་ཕྱར་བུ་རྣམས་ལ་
བཀའ་བསྐོས་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ།

སྒྲགས་དོན་ལ་ཨོ་གྱི་དོན་བཤད་ཟིན། ཟླ་ཟླ་ལ་ཟླ་ཏ་ཀར་བྱས་ན་གསོད་བྱེད་ཅེས་འབོད་
པ་དང་། ཟླ་ཏ་ལ་ནི་ཆོམ་ཆོམ་ཞེས་པ་དང་། སམ་དུལ་ནི་མ་རུངས་པ་ཐམས་ཅད། བཟ་གཉིས་
ནི་གསལ་བར་བྱེད་པ། གྱི་ལ་ཡ་གྱི་ལ་ཡ་ནི་ཕྱར་བུ་ཕྱར་བུ་ཞེས་པ་དང་། སམ་པ་པི་ནི་སྤྲིག་པའི་
བསམ་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ། མདོར་ན་སྤྲིག་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱར་བུས་ཐོབ་ལ་མི་
འགྲུལ་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པ་དང་། བཟ་ནི་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །རྩྱུ་གསུམ་ནི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་
ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུལ་བར་བྱེད་པ། བཟ་གྱི་ལ་ཡ་ནི་དོ་རྩེ་ཕྱར་བུ། བཟ་རྩ་ནི་དོ་རྩེ་འཛིན་པ།
ཨུ་པ་ཡ་ཉི་ནི་བཀའ་ཉོན་ཅིག་ཅེས་པ་སྟེ། མདོར་ན་དོ་རྩེ་ཕྱར་བུ་ཞེས་བོས་ནས། དོ་རྩེ་འཛིན་པ་དོ་

རྗེ་འཆང་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པའི་སྐྱབ་པ་པོའི་བཀའ་ཉོན་ཅིག་ཅེས་པའོ།།

བཀའ་གང་ཉོན་ན། སང་བིལྱན་ནི་བགེགས་ཐམས་ཅད། ཀ་ཡ་ཕ་ཀ་ཅི་ཏྱ་ནི་ལྷས་ངག་
ཡིད་གསུམ། བཟླ་གྱི་ལ་ཡ་ནི་དོ་རྗེ་ཕུར་བྱ་སྟེ། མདོར་ན་བགེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷས་ངག་ཡིད་
གསུམ་ལ་ཕུར་བྱས་ཐོབ་ལ་མི་འགྲུལ་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པ་དང་། རྩྱུ་གསུམ་དང་པཎ་གཉིས་ནི་
སྐར་ཡང་བསྐྱལ་བར་བྱེད་པའོ།།

དེ་ནས་གཞོད་མཛེས་ཀྱི་བྲག་མཆན་དོ་རྗེ་ཐོ་བ་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་དེ་དོ་རྗེར་བསྐྱར་ནས།
སྐྱལ་པའི་གཞོད་མཛེས་འོག་གི་གཞོད་མཛེས་ལ་སྤྱད་པ་ནི་དོན་ཐོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
ནོ། །སྐར་ཡང་ཁྲོ་བོ་དང་ཕུར་བྱ་ལས་འདྲེ་ཟེར་མེ་འདྲེ་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས། འཁོར་
ཀྱི་བགེགས་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ཆིག་ནས་པན་ཚུན་དུ་བྲོས་པར་བསམ་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས།
གདུག་པ་ཆིག་པས་པན་ཚུན་དུ། བྲོས་པར་འགྱུར་བར་རྣམ་པར་བསམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། དེ་ཡང་སྤྱིར་སྤྲུགས་དེ་ལ་མགོ་བོར་ཨོ་ཡོད་ཅིང་མཐར་སྤྲོ་མེད་པའི་མཐའ་མེད་དང་། དེ་
ལས་བསྐྱོག་པ་མགོ་མེད་དང་། གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་སྐྱལ་དང་། གཉིས་ཀ་མེད་པའི་བུས་པ་ཞེས་
སྤྲུགས་རིགས་བཞི་དོ་རྗེ་གཙུག་ཏོར་གྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་འདིར་བརྗོད་པའི་སྤྲུགས་ཆན་པ་
གཉིས་ནི་མིང་མཐའ་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(ཕྱིས་བགེགས་མི་འདུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དོ་རྗེའི་ར་གྱར་བསྐྱོམ་པ་)ནི། མདོར་བྱས་ལས། ཕྱོགས་
བཅུར་ཕུར་བྱ་བཏབ་ནས་ནི། །སྟེང་འོག་ཡང་དག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ། །ཅེས་སྟེང་འོག་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབ་པར་གསུངས་པས། ཕྱོགས་མཆམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་ཡང་བསྟན། དེས་མཆོན་ནས་
དོ་རྗེའི་ས་གཞི་དང་ར་གྱར་བསྐྱོམ་པར་ཡང་བསྟན་ནོ།།

ཚུལ་རི་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ནི། དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་བཤད་པ་ལྟར། ཅུ་ལྷུ་
ངོ་ །ཞེས་བརྗོད་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ། ཁྲོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ལྷགས་ཀྱི་དོ་རྗེའི་རྩ་ཆེ་བ་རྣམས་

ཀྱི་ཁོང་སེང་ཆུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བར་མཆོམས་མེད་པར་གཏམས་པའི་དོན་རྩེ་རྩེ་བ་དང་། དེའི་ཕྱི་
 རོལ་ཏུ་ཟེགས་མ་བྲག་ཏུ་འཐོར་བའི་ཆུའི་རྩ་བ། དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རབ་ཏུ་འབར་ཞིང་འཁོར་བའི་མེའི་
 རྩ་བ། དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མེ་དང་མ་ཐུན་པར་འཇུག་ཅིང་འཁོར་བའི་རྒྱུད་གི་རྩ་བ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་རྩ་བའི་
 ལྷིང་དུ་རྩྱུ་ལས་དོན་རྩེའི་གྲར་མཆོད་རྟེན་ལྟ་བུ་དང་། གྲར་གྱི་འོག་རྩ་བའི་ལྷིང་དུ་དོན་རྩེའི་སྒྲ་བྲེ་དང་།
 འོག་གཞི་རྩྱུ་ལས་དོན་རྩེའི་ས་གཞི་དང་། སྤྱིའི་ཕྱོགས་མཆོམས་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་རྩེ་ཅེ་ལྟ་པའི་མདེལ་
 ཅན་གྱི་མདའ་ལྷིང་འོག་ཕྱོགས་མཆོམས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱོལ་མར་རྒྱག་པའི་མདའི་བ་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བ་འསྐྱོ་བ་དང་བཅས་པ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།

རྩ་བའི་དབྱིབས་ནི་རྒྱུ་པོ། ཁ་དོག་ལྷགས་ཀྱི་དོན་རྩེའི་ར་བ་སྟོན་པོ། རྒྱ་དཔངས་ཀྱི་ཆད་
 འདི་སྐྱོར་གྱི་གཞུང་ལས་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་། སྟོབ་དཔོན་ཨ་རྒྱ་ཀ་རས་ལྷིང་འོག་མིན་ནས་
 འོག་གསེར་གྱི་ས་གཞི་ལ་ཐུག་གི་བར་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་པ་དང་། བྱུ་ཆེན་ལྟ་བུ་པའི་ན་བཟའ་
 ཅན་གྱིས་ལྷིང་ཆངས་པའི་འདིག་རྟེན་ནས་འོག་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཐུག་གི་བར་བསྐྱོམ་པར་
 གསུངས་པ་དང་། རྒྱ་ཆད་ལྟ་བུ་པའི་ན་བཟའ་ཅན་གྱིས་སྐྱབ་པ་པོ་རང་གི་སྟོ་ལ་ཇི་ཅམ་འཆོམ་པར་
 བསྐྱོམ་པར་བཤད་ཅིང་། བྱུ་ཆེན་ནག་པོ་སྟོད་པས་ཕྱི་ལྷགས་རི་ལྟ་བུ་ལ་ཐུག་གི་བར་བསྐྱོམ་
 པར་བཤད་དོ།

རང་ལྷགས་ནི། སྐྱབ་པ་པོ་རང་གི་སྟོ་ལ་ཇི་ཅམ་འཆོམ་པར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པོ། །དེ་
 ནས་རང་གི་སྤྱི་བོ་མགོན་པ་སྤྱིང་གའི་གནས་གསུམ་དུ་རྒྱ་བ་བརྒྱ་ཉི་མའི་གདན་གསུམ་གྱི་ལྷིང་དུ་
 རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་ལྟ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་
 དུ་མོས་པ་ཡི་གེ་འབྲུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་བཞེད་ནས། ངག་ཏུ་ཡང་ཡི་གེ་འབྲུ་གསུམ་ལན་
 གསུམ་བརྗོད་པ་ནི་གོ་ཆའི་བསྐྱེད་བ་དང་། སྤར་བཤད་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་ནི་རྣམ་འབྱོར་བསྐྱེད་
 བ་དང་། དོན་རྩེའི་རྩ་གྲར་བསྐྱོམ་པ་ནི་གནས་བསྐྱེད་བ་དང་། ཡི་གེ་འབྲུ་གསུམ་གྱི་གོ་ཆའི་བསྐྱེད་བ་

ནི་བདག་བསྐྱེད་བ་ཡིན་པར་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་མདོན་རྟོགས་ཐུན་བཞིར་
བྱས་ནས་བསྐྱོམ་པའི་ཆེ་བསྐྱེད་འཁོར་ཡང་ཐུན་བཞིར་བྱས་ནས་བསྐྱོམ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཅུ་རྒྱུད་
ལེ་བྱ་བ་ཐུག་སྐྱེད་པ་ལས། བསམ་གཏན་ལས་བྱུང་དམ་བཅས་པ། །གནས་གང་དུ་ནི་ཡང་དག་
སྤྱད། །ཅེས་པས་བསྐྱེད་པར་སྐྱོན་གསལ་ལས་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་(དངོས་གཞི)ལ། རང་དོན་ཐུན་ཆོག་སྐྱབ་བྱེད་དང་པོ་སྦྱོར་བའི་ཉིང་འཛིན་བཤད་
པ་དང་། གཞན་དོན་ཐུན་ཆོག་སྐྱབ་བྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་
འཛིན་བཤད་པ་གཉིས།

དང་པོ་(རང་དོན་ཐུན་ཆོག་སྐྱབ་བྱེད་དང་པོ་སྦྱོར་བའི་ཉིང་འཛིན་བཤད་པ་)ལ། གང་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་
གནས་བཤད་པ། དེར་ཇི་ལྟར་འཆང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ། སྐྱ་གསུམ་གྱི་མ་ཐུན་ཡུལ་ལ་དོགས་
པ་དབྱེད་པ་དང་གསུམ།

དང་པོ་(གང་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་གནས་བཤད་པ་)ལ། སྦྱོད་ཀྱི་འཛིན་རྟོག་སྒྲུ་མ་སྦྱོངས་པ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་
པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སའི་སྦྱོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ། བྱི་མ་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་པར་འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་
འཁོར་གཞལ་ཡས་ཁང་གཏན་བཅས་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱོམ་པ་དང་གཉིས།

དང་པོ་(སྦྱོད་ཀྱི་འཛིན་རྟོག་སྒྲུ་མ་སྦྱོངས་པ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སའི་སྦྱོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་)ལ། མ་ཐུན་
ཡུལ་བཤད་པ་དང་། ཆོས་མ་ཐུན་སྦྱར་བ་གཉིས།

དང་པོ་(མ་ཐུན་ཡུལ་བཤད་པ་)ནི། སྦྱོད་ཀྱི་འཛིན་རྟོག་སྦྱོངས་པའི་སྦྱོར་དུ་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་
སྦྱོངས་པ་འགྲོ་དགོས་པས་དེའི་ཚུལ་ནི། མནར་མེད་དུ་སྦྱེས་པའི་སེམས་ཅན་ཆེ་དང་ལས་ཟད་པ་
ནམས་བདེ་འགྲོར་སྦྱེས་ཤིང་། ཆེ་ཟད་ཀྱང་ལས་མ་ཟད་པ་ནམས་འཛིན་རྟོག་གི་ཁམས་གཞན་གྱི་
མནར་མེད་དུ་སྦྱེས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མནར་མེད་པ་ནམས་སྦྱོངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆ་དཔྱུལ་

ལྷག་མ་བདུན། གང་དཔལ་བརྒྱད། ཉི་ཆེ་ཉེ་འཁོར་བ་རྣམས་མས་རིམ་གྱིས་སྟོངས་སོ། །དེ་ནས་
 ཅ་བའི་གནས་ན་གནས་པའི་ཡི་དྲགས་དང་བྱིངས་ན་གནས་པའི་དུད་འགོ་རྣམས་སྟོངས་སོ། །དེའི་
 ཆེ་འཇམ་བྱ་སྐྱིང་པའི་མི་ཞིག་གི་རྒྱད་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་
 བོའི་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་སྐྱེས་པས། དེས་ཀྱང་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་
 བ་ནི་ཞི་བའོ་ཞེས་བརྗོད་པས། དེ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་པས་རྒྱུན་བྱས་ནས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་
 བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་སྐྱངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇམ་བྱ་སྐྱིང་བ་རྣམས་སྟོངས་སོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་ཤར་ལུས་འཕགས་པོ་རྒྱབ་བ་ལང་སྟོད་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྟོངས་སོ། །དེའི་ཆེ་བྱང་སྐྱ་མི་སྟན་པ་
 རྣམས་ནི་རྣམ་སྟོན་གྱི་སྐྱབ་པ་ཤས་ཆེ་བས་ཆེ་དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
 འཇུག་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཉེན་དུ་མི་རུང་བས། འདོད་ལྷ་རིགས་བྱུག་གང་རུང་དུ་སྐྱེ་བ་སྐྱངས་པའི་ཚུལ་
 ཀྱིས་སྐྱ་མི་སྟན་པ་རྣམས་སྟོངས་སོ། །དེའི་ཆེ་བྱུལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པའི་ལྷ་ཞིག་གི་རྒྱད་ལ་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་སྐྱེས་པས། དེས་ཀྱང་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་
 བ་དང་བདེ་བ་ནི་ཞི་བའོ་ཞེས་བརྗོད་པས། དེ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་པས་རྒྱུན་བྱས་ནས་གཞན་
 རྣམས་ཀྱང་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་སྐྱངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་པ་རྣམས་
 སྟོངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐུ་ཆུ་ཅ་གསུམ། འཐབ་བྲལ། དགའ་ལྡན། འཕྲུལ་དགའ། གཞན་འཕྲུལ་
 དབང་བྱེད་པ་རྣམས་མས་རིམ་ནས་སྟོངས་སོ། །དེ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ལྷ་ཞིག་གི་རྒྱད་ལ་
 ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་སྐྱེས་པས། དེས་
 ཀྱང་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ནི་ཞི་བའོ་ཞེས་བརྗོད་པས། དེ་རྣམས་ཀྱང་
 བསམ་གཏན་གཉིས་པར་སྐྱེ་བ་སྐྱངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་བ་རྣམས་སྟོངས་སོ། །
 དེའི་ཆེ་སྟོད་ཀྱི་འཛིན་ཉེན་འདི་ན་བརྒྱད་ཀྱི་སེམས་ཅན་མེད་པའི་དབང་གིས། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་
 སྤྱི་ཆར་འབེབས་པ་མེད་པས། ད་ལྟའི་ཉི་མ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་ཤིང་ནགས་ཆལ་རྣམས་སྟེག་པར་བྱེད་

དོ། །དེའི་རྗེས་སུ་དེ་ལས་རེག་བྱ་བཞི་འགྱུར་གྱིས་ཆ་བའི་ཉི་མ་གཉིས་པ་ཤར་བས་ཚུ་ཕན་ཆེ་
 ཚུང་ནམས་སྐྱེས་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་རྗེས་སུ་དེ་ལས་རེག་བྱ་བཞི་འགྱུར་གྱིས་ཆ་བའི་ཉི་མ་གསུམ་
 པ་ཤར་བས་ཚུ་སྐྱུང་ཆེ་ཚུང་ནམས་སྐྱེས་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་དེ་ལས་རེག་བྱ་བཞི་འགྱུར་གྱིས་ཆ་
 བའི་ཉི་མ་བཞི་པ་ཤར་བས་མཆོ་མ་རྫོས་པ་སྐྱེས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལས་ཀྱང་རབ་རྩ་ཆ་བའི་ཉི་མ་
 ལྷ་པ་དང་དུག་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཤར་བས་ཕྱིའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལས་ཀྱང་
 རབ་རྩ་ཆ་བའི་ཉི་མ་དུག་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་བདུན་པ་རིལ་པོ་ཤར་བས་སྤྱིང་བཞི་རི་རབ་དང་
 བཅས་པ་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཉེ་མེ་ལྷེ་གཅིག་རྩ་འབར་བས་གཞན་འཕུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་གཞལ་མེད་ཁང་
 མན་ཆད་བསྐྱེད་ཀྱིས་མོ། །དེ་ནས་འདོད་པའི་སད་དུས་ཀྱི་མེ་འབར་བས་རྒྱུན་བྱས་ནས། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་མེས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཞལ་མེད་ཁང་ནམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཉེ་མེ་ལྷེ་གཅིག་རྩ་
 འབར་བ་བྱེད་དུ་སོང་བས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་སྟོང་སང་གཅིག་རྩ་བྱས་སོ། །

གཉིས་པ་(ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་)ནི། སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་སྟོངས་པའི་རྗེས་སུ་སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་
 མེད་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ངེས་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྱང་བ་མེད་པ་གཉིས་ཆོས་མཐུན། སྟོང་
 ཀྱི་འཛིག་རྟེན་སྤྱི་མ་སྟོངས་པའི་རྗེས་སུ་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་མེད་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 ངེས་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྱང་བ་བཀག་པ་གཉིས་ཆོས་མཐུན། ཆོས་མཐུན་ངི་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ནི། མདོར་
 བྱས་ལས། དམ་པའི་དོན་དུ་དངོས་པོ་ནམས། །སྤིག་གསུམ་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྐྱོམ། །དངོས་པོ་
 མེད་པས་བསྐྱོམ་པ་མེད། །བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་བསྐྱོམ་པ་མིན། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་པས། །
 བསྐྱོམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའོ། །ཆོགས་བཅད་འདི་ཡིས་རྒྱ་མི་རྒྱའི། །བདག་ཉིད་ཆེ་ནམས་སྟོང་
 པར་བསྐྱོམ། །ཆོགའི་སྦྱོར་བ་འདི་ཡིས་ནི། །ཡེ་ཤེས་ས་གཞིར་བྱེད་ཀྱིས་བརྒྱུན། །ཅེས་གསུངས།
 དེའི་དོན་ནི་སྦྱི་དོན་གྱི་ནམ་ཐར་སྐྱོ་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ངེས་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྱང་བ་
 བཀག་པའི་ཡུལ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ཡུལ་ཅན་རང་གི་སེམས་གཉིས་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པ་ལྟར་མོས་ནས་

སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

སྐབས་འདིར་སྒྲོང་ཉིད་སྒོམ་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲོང་གི་
འཛིག་ཉེན་སྲ་མ་སྒྲོང་ས་པའི་ནམ་མཁའི་སྒྲོང་སང་དེས་སྒྲོང་གི་འཛིག་ཉེན་ཕྱི་མ་ཆགས་པའི་གཞི་
བྱེད་པ་བཞིན་དུ། འདིས་ཀྱང་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཉེན་བཞེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་གཞི་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་སྒྲོང་ཉིད་སྒོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དབང་པོ་རྒྱལ་པོས་སྒྲོང་ཉིད་སྲ་
མེད་གསར་དུ་ཉོགས་པ་དང་། འབྲིང་གིས་བརྗོད་པ་བྲན་པ་གསོ་བ་དང་། རྩོད་པོས་ཉོགས་ཟེན་
བཞེན་པ་དང་། བ་མལ་གྱི་སྒྲོང་ཞེན་སྒྲོང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་པ་དང་། འོག་ནས་
འབྱུང་བའི་ཉེན་བཞེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་རྣམས་བདེ་སྒྲོང་དབྱེར་མེད་དུ་འཆར་བ་ལ་སོགས་པའི་
དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྲགས་པར་ཐོ་མེད་པོས་གསུངས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་འཁོར་བའི་
ཅ་བ་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་འབྱུར་བ་དང་། ལམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དཔེ་དང་དོན་གྱི་
འོད་གསལ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་དེའི་རྒྱུད་སྒྲིལ་བྱེད་དུ་འབྱུར་བ་དང་། འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱལ་
ཀྱི་སར་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་། དེ་འབྲུབ་པའི་ལག་རྗེས་འཛིག་པའི་འབྲས་བྱ་
ལམ་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འབྱུར་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(ཕྱི་མ་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་འབྱུང་བཞིའི་དགྱིལ་འཁོར་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་བཅས་བསྐྱེད་
ནས་བསྒོམ་པ་)ལ། མཐུན་ཡུལ་བཤད་པ་དང་། ཆོས་མཐུན་སྒྲོང་བ་གཉིས།

དང་པོ་(མཐུན་ཡུལ་བཤད་པ་)ནི། སྒྲོང་གི་འཛིག་ཉེན་ཆགས་པའི་མགོ་ཚུལ་པ་ནི། བསམ་གཏན་
གཉིས་པ་ནས་རྒྱང་རྒྱང་ཟད་འོག་ཏུ་བབས་པ་ཡུན་རིང་དུ་བསགས་པ་ལ་བཞེན་ནས་བསམ་གཏན་
དང་པོའི་གཞལ་མེད་ཁང་རྣམས་ཆགས། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་འཕྱལ་དབང་བྱེད་ནས་འཐབ་བྲལ་
གྱི་བར་རྣམས་ཡས་རིམ་ནས་ཆགས་སོ། །དེ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་རྒྱང་རྒྱང་ཟད་འོག་ཏུ་
བབས་པ་ཡུན་རིང་དུ་བསགས་པ་ལ་བཞེན་ནས་འོག་གཞི་རྒྱང་གི་དགྱིལ་འཁོར་རྣམས་སུ་དཔག་

ཆད་ས་ཡ་དྲུག་འབྲུམ། རྒྱུ་དཔག་ཆད་གངས་མེད་པ་ཆོན་པོ་ཆེའི་རྩོམ་གྱི་གཞིག་མི་རྩལ་
 པ་ཞིག་ཆགས་སོ། །དེའི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་གསེར་གྱི་སྟེང་པོ་ཅན་གྱི་སྟེན་འཁྲིགས་པ་ལས།
 གསེར་གྱི་སྟེང་པོ་ཅན་གྱི་ཆར་གྱི་རྒྱན་ཤིང་རྟེན་འཕང་ལོ་ཅམ་བབས་པ་ཡུན་རིང་དུ་བསགས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་འོག་གཞི་རྒྱུ་དེ་གྱི་ལ་འཁོར་དེ་ཆགས་སོ། །དེའི་ཕྱོགས་བཞི་ནས་རྒྱུ་གིས་བསྐྱབས་
 བས་སྟེང་རིམ་སྟེན་མ་ཆགས་པ་བཞིན་དུ་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་དེ་ཆགས་སོ། །དེའི་སྟེང་
 གི་ནམ་མཁའ་ལ་ཁམས་སྣ་ཆོགས་པའི་སྟེང་པོ་ཅན་གྱི་སྟེན་འཁྲིགས་པ་ལས། ཁམས་སྣ་ཆོགས་
 པའི་སྟེང་པོ་ཅན་གྱི་ཆར་གྱི་རྒྱན་ཤིང་རྟེན་འཕང་ལོ་ཅམ་བབས་པ་ཡུན་རིང་དུ་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་
 ནས་ཕྱིའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་དེ་ཆགས་སོ། །དེའི་ཕྱོགས་བཞི་ནས་རྒྱུ་གིས་བསྐྱབས་པས་ཁམས་
 རབ་རྣམས་ལ་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ། འབྲིང་རྣམས་ལ་གསེར་གྱི་རི་བདུན། ཐ་མ་རྣམས་ལ་སྦྱིང་
 བཞི་སྦྱིང་ཐུན་བརྒྱུད་ཕྱི་ལྷགས་རི་ལྷ་ལྷུང་ལྷོན་ཤིང་ལྷག་ཐུན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཆགས་སོ། །

གཉིས་པ་(ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བའི་རྩལ་)ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས།

དང་པོ་(མདོར་བསྟན་པ་)ལ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཁུངས་འགོད་པ། ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་རྩལ་དངོས་
 བཤད་པ། ལམ་རྩོགས་རིམ་གྱི་མཆོན་དོན་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་དང་གསུམ།

དང་པོ་(ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཁུངས་འགོད་པ་)ནི། རྩོམ་པ་གྲུ་སྟོམ་པར་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་
 གཞུང་ལས་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་། སྟོབ་དཔོན་ཨ་རྒྱ་ཀ་རས་དཀྱིལ་ཆོག་རྩོམ་པ་འབྲིང་བར་
 བྱི་བྱ་ལ་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོམ་དོན་ལ་ཡང་བསྟོམ་དགོས་ཏེ། སྟོམ་དོན་ལ་མི་སྟོམ་ན་བྱི་བྱ་ལ་འོང་
 དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྩོམ་པ་པོ་དཔུས་སྟེང་འབྲུང་སྟོམ་པ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེ་ལྷ་གསུམ་པ་ལས།
 ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་དབྱས་གནས་པར། །སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྟོམ་པར་བྱ། །ཞེས་
 བས་བསྟན་པར་སྟོན་གསལ་ལས་བཤད། ཆོས་འབྲུང་གི་དབྱིབས་རི་ལྟར་བསྟོམ་པ་ནི། ཟུར་
 གསུམ་པ་ཁ་དོག་དཀར་པ། ནང་སྐབས་སྟོང་གདངས་ཀ་ཆེ་བ་བྱེད་དུ་ཕྱོགས་ཤིང་། ཅ་མོ་ཐ་བ་

ཐུང་དུ་བྱུག་པ། ཤེས་རབ་མའི་རྩ་གའི་དབྱིབས་ཅན་དུ་སྒོམ་པ་ནི་རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས། ཆོས་འབྱུང་
བཞི་ཇི་ལྟར་བསྒོམ། །ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། སྐྱ་གསུང་བྱུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས། །བྱ་གསུམ་དུ་
ནི་ཆུ་མཚན་པར་བསྒོམ། །ཞེས་པས་བསྟན་པར་ན་རོ་བས་བཤད་དོ། །ཆོས་འབྱུང་གི་དབྱས་སུ་འབྱུང་
བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པར་ཅ་རྒྱུད་ལེ་འུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། ནམ་མཁའ་དྲོ་ཇིའི་དབྱས་གནས་
པར། །དཀྱིལ་འཁོར་དྲོ་ཇི་ཀྱན་སྐྱེས་བསམ། །ཞེས་པས་བསྟན་པར་མདོ་བསྐྱེད་པས་བཤད།

ཅུ་ལ་ཇི་ལྟར་དུ་བསྒོམ་པ་ནི། རྒྱ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུད་པའི་ཡི་རྩི་བེ་ལི་གྱི་ས་བོན་
བཞི་ལས་བྱུང་བའི་འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་རེ་རེ་ཡང་དྲོ་ཇི་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུད་པར་
བསྒོམ་པར་མདོར་བྱས་ལས་བཤད། དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་རེ་རེ་ཡང་རྒྱ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་
རྒྱུད་པར་བསྒོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་
པས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་རེ་རེ་ཡང་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོར་མོས་དགོས་སོ་
ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལས་སྐྱ་
ཆོག་སྒོམ་དྲོ་ཇིར་བསྐྱེད་པ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེ་འུ་བཅུད་པ་ལས། ཞེ་བ་དྲོ་ཇི་འཛིན་འདོད་ན། །བསྐྱ་བ་
དག་གྱང་རབ་ཏུ་བྱ། །ཞེས་པས་བསྟན་པར་མདོ་བསྐྱེད་པས་བཤད། སྐྱ་ཆོག་སྒོམ་དྲོ་ཇིའི་ལྟེ་བར་རྒྱུ་
ཡིག་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེ་འུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། དྲོ་ཇིའི་སྤྱིན་ནི་འཕྲོ་
བསྐྱེད་པ། །དེ་དུ་ཡི་གེ་རྒྱུ་བསམ་མོ། །ཞེས་པས་བསྟན་པར་སྤྱིན་གསལ་ལས་བཤད། སྐྱ་ཆོག་སྒོམ་
དྲོ་ཇིའི་ལྟེ་བར་རྒྱུ་ཡིག་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་ཡིག་དེ་ཆུ་མཚན་
གི་ས་བོན་ཡིན་པས། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྤྱང་གཞི་མ་དག་པའི་སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་དེ་ཡང་ཕྱང་
པོ་ལྷའི་ནང་ནས་གཟུགས་ཕྱང་གིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་པས། དེ་སྤྱིང་བྱེད་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་དེ་
ཡང་གཟུགས་ཕྱང་ཆུ་མཚན་པར་དག་པ་ཆུ་མཚན་གི་རོ་བོར་མོས་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་ཚུལ་དངོས་བཤད་པ་)ནི། རྟོ་རྩེའི་རྩ་བ་དང་ཆོས་འབྱུང་བསྟོམ་པ་སྦྱང་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། ཆོས་འབྱུང་གི་དབུས་སུ་འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་ནི། གཞི་ལ་འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་རིམ་གྱིས་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གཞི་ལ་མེད་ཀྱིལ་བྱར་བ་མེད་པས་མཐུན་ཡུལ་ཆད་པའི་སྦྱོན་ཡོད་དོ་ཞེས། དེའི་སྦྱོན་མེད་དེ། གཞི་ལ་མེད་ཀྱིལ་བྱར་བ་མེད་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་གསུམ་གྱི་ཁྲོད་ན་མེའི་རྩལ་དང་བྱེད་ལས་ཡོད་པས་མཐུན་ཡུལ་ལེགས་པར་ཆད་བའི་ཕྱིར། འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ལས་སྣ་ཆོགས་རྟོ་རྩེར་བསྐྱེད་པ་ནི། གཞི་ལ་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། ལྷ་ཆོགས་རྟོ་རྩེའི་ཉེ་བར་སྦྱོ་ཡིག་ལས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ནི། གཞི་ལ་འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་རིམ་གྱིས་ཆགས་པའི་སྟེང་དུ་རི་སྒྲིང་སོགས་ཆགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་(ལམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་མཆོན་དོན་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་)ནི། རྟོ་རྩེའི་རྩ་བ་བསྟོམ་པ་ལམ་རྫོགས་རིམ་དང་མཆོན་དོན་སྦྱར་རྒྱ་མེད་ལ། རྩ་བའི་དབུས་སུ་ཆོས་འབྱུང་བསྟོམ་པ་ནི། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྟེང་པོ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་མཆོན། མཆོན་ཚུལ་ཡང་ཆོས་འབྱུང་ཁ་དོག་དཀར་བས་རང་བཞིན་ནམ་དག་དེ་མཆོན། བྱར་གསུམ་གྱིས་ནམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྟོང་བ་ཉིད་མཆོན། ཤེས་རབ་མའི་ལྷ་གའི་དབྱིབས་སུ་ཡོད་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་མཆོན། དེ་ཐམས་ཅད་ཆོས་འབྱུང་གཅིག་ལ་ལྷན་པས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་མཆོན། ཅེ་མོ་སྤ་བ་སྦྱར་དུ་བྱག་པས་ལས་དང་པོ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་བ་དང་། གདེངས་ཀ་ཆེ་བ་གྱེན་དུ་སྒྲོགས་པས་མོས་སྦྱོད་ཀྱི་ས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ཡོན་ཏན་རྟེན་རྒྱས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་མཆོན། ཆོས་འབྱུང་གི་དབུས་སུ་ལྷ་ཆོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ནི་ལམ་རྫོགས་རིམ་དང་མཆོན་དོན་སྦྱར་རྒྱ་མེད་ལ། ལྷ་ཆོགས་པར་བསྐྱེད་དབུས་སུ་འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་ནི། ཕྱི་ལ་སྦྱར་ན་པར་ཅན་ལ་སོགས་པའི་བྱག་རྒྱ་རིགས་བཞི་མཆོན། ནང་ལ་སྦྱར་ན་ཅ་བའི་རྒྱུད་བཞི་མཆོན། འབྱུང་བཞིའི་

དགྲིལ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལས་སྣ་ཚོགས་དོ་རྗེར་བསྐྱེད་པ་ནི། ཕྱི་ལ་སྦྱར་ན་བརྒྱ་ཅན་ལ་
 སོགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་རིགས་བཞི་དང་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་དང་ཚོས་མཐུན། ཉང་ལ་སྦྱར་ན་ཅ་
 བའི་རྒྱ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་དོ་རྗེའི་བརྒྱས་པ་ལ་བཞེན་ནས་བྱང་བའི་དཔེ་དང་དོན་གྱི་
 འོད་གསལ་དང་ཚོས་མཐུན། སྣ་ཚོགས་དོ་རྗེ་ལ་རྩ་ལྷ་ཡོད་པས་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་སྟོག་
 པའི་སྟོན་སྲུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡོད་པ་དེ་མཚོན། སྣ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་ཉེ་བར་སྦྱི་ཡིག་ལས་གཞལ་
 ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ནི། དེ་འདྲ་བའི་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་དག་མ་དག་གི་སྦྱ་མའི་སྦྱར་
 བཞེངས་པ་དེ་མཚོན། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་མཚོན་དོན་དེ་ལྟར་བར་བྱས་པའི་སྟོན་སྲུང་
 གཞལ་ཡས་ཁང་སྐད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད། རིམ་གྱིས་གསལ་བཅའ་བདེ་སྟོང་གིས་རྒྱས་བཅའ་ནས་
 བསྟོམ་པ་ནི། གཞི་ལ་སྦྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་དག་པའི་སྟོན་གྱི་འཛིག་ཉན་ལ་ཁོངས་སྟོད་པའི་
 ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་དེ་སྦྱང་བར་བྱེད། ལམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཉན་བཞེན་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་
 དངོས་གནས་ལ་འབྲུབ་པའི་རྒྱད་སྟོན་བྱེད་ཏུ་འབྱུང། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སང་ཡེ་ཤེས་རང་སྒྲང་
 ལ་བྱུབ་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་། དེ་འབྲུབ་པའི་ལག་རྗེས་འཛིག་པའི་འབྲས་བུ་
 ལམ་བྱེད་བྱེད་པར་ཅན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་གསལ་བཅའ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཚད་ལ་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་།
 གསལ་བཅའ་དངོས་བཤད་པ་གཉིས།

དང་པོ་(དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཚད་ལ་འགལ་བ་སྤང་བ་)ནི། བཤད་རྒྱུ་དོ་རྗེའི་གྲར་ལས། དོ་རྗེ་ཅན་གྱི་
 རྩ་གསུམ་གསུམ། སངས་རྒྱས་དགྲིལ་འཁོར་རྩ་བཞི་པ། རྩ་ལྷ་པ་ནི་སྤང་བྱེད་ལའོ། །གར་དབང་
 ཕྱག་གི་རྩ་བྱུག་པ། །རྩ་ཡི་རྩ་པོ་རྩ་བཅུན་པ། །ཞེས་སོགས་རིགས་ལྷའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཚད་
 ལ་ངེས་ཅན་ཏུ་གསུངས་ལ། ཅ་རྒྱུད་ལེུ་བཞི་པ་ལས། ཕྱགས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་རྩ་བཅུ་གཉིས་པར་
 གསུངས་པ་དང་། ཅ་རྒྱུད་ལེུ་བཅུ་བྱུག་པ་ལས། ལྷའི་དགྲིལ་འཁོར་རྩ་བཅུ་བྱུག་པར་གསུངས་པ་

དང་། གསུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁྱེ་ཉི་ཤུར་གསུངས་པ་དང་། ལེ་ཕུ་བརྒྱད་པ་ལས། དཔག་ཚད་བརྒྱ་
དང་བྱེ་བའི་ཁྱོན་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ནམས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འགལ་བའི་སྒྲིན་མེད་དེ། བཤད་
རྒྱུ་དོན་རྒྱུར་དང་། ལེ་ཕུ་བཞི་པ་དང་། བཅུ་དྲུག་པ་ནམས་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་ཚད་ལ་ངེས་ཅན་དུ་དགའ་བའི་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་དང་བསྐྱུན་ནས་བྱི་བར་གསུངས་
པ་དང་། ལེ་ཕུ་བརྒྱད་པ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་སྒྲིན་དོན་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ།།

རང་ལུགས་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚད་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་དེ། ལྷགས་པས་སྒྲོབ་
མའི་བསམ་པ་དང་བསྐྱུན་ནས་བྱི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་བྱང་གིས། ལྷགས་
པས་སྒྲོབ་མའི་རྒྱས་པ་དང་། །རྗེས་སུ་བསྐྱུན་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དེ། །ཁྱུ་གང་པ་ནས་བརྩམས་ནས་
ནི། །ཁྱེ་ཉིང་བར་དུ་བྱི་བར་བྱ། །ཞེས་དང་། གྲུབ་ཆེན་མར་མེ་མཛད་བཟང་པོས་གྱང་། །སེམས་ཅན་
བསམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །ཚད་ལ་སོགས་པ་ངེས་བཤད་ཀྱི། །ཐབས་ཤེས་ལས་བྱུང་དངོས་གྲུབ་
ལ། །ཚད་སོགས་ངེས་པ་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(གསལ་བཟང་དངོས་བཤད་པ་)ལ། འོད་ཟེང་ནས་རྟ་བབས་ཀྱི་བར་གསལ་བཟང་པ་དང་།
གཞལ་ཡས་ཁང་དངོས་གསལ་བཟང་པ་གཉིས།

དང་པོ་(འོད་ཟེང་ནས་རྟ་བབས་ཀྱི་བར་གསལ་བཟང་པ་)ནི། བྱི་བྱ་ལ་ཆ་ཐོན་བཞི་དང་སྒྲིན་དོན་ལ་རྒྱ་
དཔངས་ཀྱི་ཚད་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་དོན་རྗེས་མེ་ཁ་དོག་སྣ་ལྟ་བུ་བཞག་གས་གདུག་པ་ཅན་ནམས་ཀྱིས་
ལྟ་བ་ཙམ་ཡང་མི་རྒྱས་པའི་དོན་རྗེས་མེ་ཁ་དོག་སྣ་ལྟ་བུ་དོན་རྗེས་མེ་ཁ་དོན་རྗེས་མེ་ཁ་དོན་རྗེས་མེ་ཁ་
དེའི་ནང་དུ་བྱི་བྱ་ལ་ཆ་ཐོན་གཉིས་དང་། །སྒྲིན་དོན་ལ་རྒྱ་དཔངས་ཀྱི་ཚད་ལ་ངེས་པ་མེད་པའི་དོན་རྗེས་
མེ་ཁ་དོན་རྗེས་མེ་ཁ་དོན་རྗེས་མེ་ཁ་དོན་རྗེས་མེ་ཁ་དོན་རྗེས་མེ་ཁ་དོན་རྗེས་མེ་ཁ་དོན་རྗེས་མེ་ཁ་དོན་རྗེས་མེ་ཁ་

དེའི་དབུས་སུ་སྣ་ཆོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ནི། །སྣ་ཆོགས་དོན་རྗེས་མེ་ཁ་དོན་རྗེས་མེ་ཁ་དོན་རྗེས་མེ་ཁ་དོན་རྗེས་མེ་ཁ་

ཡིན་ལ། དེའི་ལྟེ་བའི་རྒྱ་ཚད་ལ་རྟ་བབས་དབངས་སུ་སྒྲོ་ཆད་གཅིག་མ་ལ་ནི་སྒྲོ་ཆད་བཅུ་བྱ་དང་།
གསུམ་མ་ལ་སྒྲོ་ཆད་ཉི་ཤུ། འདབ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཞེང་ལ་ཆ་སྟན་གཉིས་དང་། ལྷ་ཆོག་མ་བླའི་ལྟེ་
བའི་ཁ་དོག་ལྡང་ནག་ འདབ་མ་རྣམས་ཁ་དོག་ལྷ་ཆོག་མ་པ། གེ་སར་གྱི་སྤེང་བ་སེར་པོས་བསྐྱོར་
ནས་གནས་སོ། །ལྷ་ཆོག་མ་བླའི་ལྟེ་བར་ལྷ་ཆོག་མ་རྩོམ་དེ་རྩེ་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་འོག་
གཞིའི་དོན་དུ་ཡིན་ལ། དེའི་ལྟེ་བའི་རྒྱ་ཚད་ལ་རྟ་བབས་དབངས་སུ་སྒྲོ་ཆད་གསུམ་མ་དང་གཅིག་
མ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་ཕྱོགས་རེ་ལ་སྒྲོ་ཆད་བཅུ་གཉིས་རེ་རེས་སོ།།

རྩ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིད་ལ་རྟ་བབས་དབངས་སུ་སྒྲོ་ཆད་གཅིག་མ་ལ་ནི་སྒྲོ་ཆད་གཉིས་དང་། གསུམ་
མ་ལ་ནི་སྒྲོ་ཆད་བཞི་ཡིན་ལ། གཡས་གཡོན་གྱི་རྩ་རྣམས་ཀྱི་དབུས་རྩ་ལ་ཆ་སྟན་གཉིས་ཀྱིས་མ་
སྤེབ་པ་ནི་གྲུག་པའི་ཆ་ལ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །རྩ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོམས་མ་ནི་དབུས་རྩ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོམས་ལ་
སྒྲོ་ཆད་གཅིག་དང་། གཡས་གཡོན་གྱི་རྩ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོམས་ལ་ཆ་སྟན་གསུམ་ཡོད་པར་སྒྲུ་མ་སྤྱ་
མ་རྣམས་བཞེད་དོ། །ལྷ་ཆོག་མ་རྩོམ་དེ་རྩེ་བའི་ཁ་དོག་སྤྱོན་ག རྩ་རྣམས་ཕྱོགས་མདོག་དང་རྩ་ཁ་
བྱེད་པའི་ལུགས་གཉིས། ཕྱོགས་མདོག་བྱེད་ན་ཤར་རྩ་རྣམས་དཀར། ལྷོ་རྩ་རྣམས་སེར། ལུབ་རྩ་
རྣམས་དམར། བྱང་རྩ་རྣམས་ལྡང་གུ་བྱེད་ལ། རྩ་ཁ་བྱེད་ན་རྩ་གསུམ་མ་དང་ལྷ་མའི་ལུགས་གཉིས་
ལས། རྩ་གསུམ་མ་ལྟར་ན་ཤར་རྩ་ལྷ་བྱ་ལ་དཔེར་མཆོན་ན། དབུས་རྩ་དཀར་སོ། དེའི་ཁ་ནང་ལྷས་
ཀྱི་གཡས་རྩ་ལྡང་གུ། གཡོན་རྩ་སེར་སོ། རྩ་ལྷ་མ་ལྟར་ན་དེའི་སྤྱིང་རྩ་སྤྱོན་སོ། འོག་རྩ་དམར་པོར་
བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེ། ལྷ་ཆོག་མ་རྩོམ་དེ་རྩེ་བའི་དབངས་ཆད་
ནི། རྩ་གསུམ་མ་ལྟར་ན་སྒྲོ་ཆད་གཅིག་ལྷག་ཙམ་དང་། རྩ་ལྷ་མ་ལྟར་ན་སྒྲོ་ཆད་བྱེད་དང་ལྷ་བྱ་
དགོས་ཏེ། གཡས་གཡོན་གྱི་རྩ་འེབ་ཐག་དང་། ལྷོང་འོག་གི་རྩ་འེབ་ཐག་མཉམ་དགོས་པའི་
ཕྱིར་རོ།།

རྩ་རྣམས་ཀྱི་འཕྱོན་མཆམས་ནི་ཕྱོགས་བཞིའི་མདའ་ཐིག་དང་ཆངས་ཐིག་སྤད་མཆམས་

ནས་དབུས་རྩ་ནམས་འཛོལ་། གཡས་གཡོན་གྱི་རྩ་ནམས་ནི་རྟ་བབས་དཔངས་སུ་སྒྲོ་ཆད་གཅིག་
མ་ལྟར་ན་སྒྲོ་ཆད་ཀྱི་རྩ་ནམས་ནི་རྟ་བབས་དཔངས་སུ་སྒྲོ་ཆད་བྱེད་དང་ལྟ་འོངས་པའི་མཆམས་
ནས་གཡས་གཡོན་གྱི་རྩ་འཛོལ་། རྟ་བབས་དཔངས་སུ་སྒྲོ་ཆད་གསུམ་མ་ལྟར་ན། སྒྲོ་ཆད་
རྩ་ནམས་ནི་རྟ་བབས་དཔངས་སུ་སྒྲོ་ཆད་བཞི་འོངས་པའི་མཆམས་ནས་གཡས་གཡོན་གྱི་རྩ་
ནམས་འཛོལ་བ་ཡིན་ནོ།

ཕྱོགས་བཞིའི་རྟ་བབས་ནམས་ཅི་ལྟར་འགོད་པའི་ཚུལ་ནི། གཡས་གཡོན་གྱི་རྩ་ནམས་ཀྱི་
འཛོལ་མཆམས་ནས་ཀ་བ་དཔངས་སུ་ཆ་ཕྱན་ལ། ཞེང་ལ་ཆ་ཕྱན་གཅིག་ཡོད་པ། ཕྱོགས་རེ་ན་གཉིས་
གཉིས་ཏེ་བཞི་བཅུགས་པའི་སྟེང་དུ་རྟ་བབས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱ་ནམས་གཅིག་སྟེང་དུ་གཅིག་བཅེགས་པའི་
ཚུལ་གྱིས་གནས་སོ། །སྒྲུབ་བྱ་ནམས་ཀྱི་གངས་ནི། སྒྲོ་ཆད་གསུམ་མ་དང་གཅིག་མ་གཉིས་ཀའི་
ལུགས་ལ་ཡང་སྒྲུབ་བྱ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གངས་ངེས་སོ། །སྒྲུབ་བྱ་ནམས་ཀྱི་དཔངས་ཆད་ལ་གཉིས་
མཉམ་དགུ་མཉམ་དང་། ལྟ་མཉམ་གསུམ་གསུམ་མཉམ་གཉིས་ལས་རྟ་བབས་དཔངས་སུ་སྒྲོ་ཆད་
གསུམ་མ་ལ་དེ་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་ལ། སྒྲོ་ཆད་གཅིག་མ་ལ་ལྟ་མཉམ་གསུམ་གསུམ་མཉམ་
པ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །སྒྲུབ་བྱ་ནམས་ཀྱི་ཞེང་ལ་ཆ་ཕྱན་གསུམ་དང་། བྱི་བྱ་ལ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཡོད་
མེད་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། སྒྲོ་ཆད་ལ་རྟ་བབས་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྒྲོ་ལོགས་ཀྱི་ཅིག་གདོང་གི་
བར་ལ་བར་སྟོང་ཆ་ཕྱན་གཅིག་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་ཟེར་
བ་ལས། སྒྲོ་ཡི་བྲམས་དང་ཏ་ར་ཏ། །ཤིན་ཏུ་གཅིག་ཉིད་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(གཞལ་ཡས་ཁང་དངོས་གསལ་འདེབས་པ་)ནི། སྒྲོ་ཆད་རྩ་ནམས་ནི་རྟ་བབས་དཔངས་སུ་སྒྲོ་
ཆད་བྱེད་དང་ལྟ་འོངས་པའི་མཆམས་ནས། ཅིག་པ་རེ་མ་པ་ལྟ་པོ་དེ་བྱི་ནང་དུ་བསྒྲིགས་
པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་སོ། །དེ་ཡང་ཅིག་པ་རེ་རེའི་ཞེང་ལ་སྒྲོ་ཆད་ཉི་ཤུ་ཆ་རེ་དང་། ལྟ་ཀ་བསྒྲུབས་
པའི་ཞེང་ལ་ཆ་ཕྱན་གཅིག་ དཔངས་སུ་ཆ་ཕྱན་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པ་སྒྲོ་བཞིའི་ཐད་མ་གཏོགས་བྱ་

བཞིར་བསྐྱོར་ནས་གནས་སོ། །དེ་ནས་སྟོགས་བཞིའི་ཅ་ཐིག་དང་ཆངས་ཐིག་སྤང་མཆམས་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་སྐྱོན་གཉིས་གཉིས་དོར་བའི་སྟོང་དང་། དེ་ནས་ཕྱི་ངོས་སུ་ཆ་སྐྱོན་བཞི་བཞི་དོར་བའི་སྟོང་འབྱུང་དང་། དེ་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་སྐྱོན་བཞི་བཞི་དོར་བའི་སྟོང་འབྲམ་དང་། དེ་ནས་ཕྱི་ངོས་སུ་ཆ་སྐྱོན་བཞི་བཞི་དོར་བའི་སྟོང་ལོགས་ཏེ་གསུམ་ཁྲོག་གི་ཚུལ་དུ་གནས་སོ།།

ཅིག་པའི་སྟེང་དུ་ས་གུ་ཆ་སྐྱོན་གཅིག་ཅིག་ས་ལ་སྤེད་འབྱར་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས་སོ། །དེའི་སྟེང་དུ་བ་བ་སྤེད་གྱི་ས་ཆ་སྐྱོན་གཉིས་ལ་ཀ་ཚུང་བེ་ཕུལ་དང་བཅས་ས་བ་བཙུགས་པའི་གསེར་གྱི་སྐྱ་རགས་བཞི་ཕྱི་ནང་དུ་བསྐྱིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་ས་ལ་ལྷུ་མ་སྟེ་ནང་མ་བཀལ། ལྷུ་མ་སྟེ་ཕྱི་མ་ཆ་སྐྱོན་གཉིས་ཕྱིར་འབྱར་གི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་བཞིའི་ཐིག་མ་གཏོགས་བྱ་འདབ་བྱ་བཞི་ས་འབིབས་པར་བྱེད་ས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ལྷུ་མ་སྟེ་ཕྱི་མའི་འོག་ངོས་སུ་ཤར་བྱ་ཆ་སྐྱོན་གཅིག་མགོ་སྤར་འབྱར་གི་ཚུལ་དུ་གནས་སོ། །དེའི་སྟེང་དུ་མདའ་ཡབ་ཆ་སྐྱོན་གཅིག་སུ་འབྱེད་ཚུལ་དུ་བསྐྱོར་ནས་གནས་སོ།། ཅིག་པའི་འབྲམ་དུ་འདོད་སྒྲུལ་དཔངས་སུ་ངོས་ཐོན་ཅམ་དང་། རྒྱར་ཆ་སྐྱོན་གཉིས་ཡོད་ས་སྟོང་བཞིའི་ཐང་མ་གཏོགས་བྱ་བཞིར་བསྐྱོར་ནས་གནས་སོ། །དེའི་སྟེང་དུ་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་རང་རང་གི་མཆོད་རྩས་ཐོགས་ས་སྟོགས་རེ་ན་བཞི་བཞི་སྟེ་རིག་མ་བཙུ་བྱ་གིས་དགྱེལ་འཁོར་བའི་ལྷ་ཆོགས་ལ་མཆོད་པའི་ཚུལ་དུ་གནས་སོ། །རྒྱ་མཆོན་དེས་ན། ལྷུ་མ་སྟེ་འདིའི་མིང་ལ་ཡང་། འདོད་སྒྲུལ། གཟུང་སྒྲུལ། སྟེགས་བྱ། ཁ་ཁྲིལ། མཆོན་ས་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་ས་ཡིན་ནོ།།

གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཐོག་འབིབས་པའི་ཚུལ་ནི། སྟོགས་བཞི་ཅ་ཐིག་དང་ཆངས་ཐིག་སྤང་མཆམས་ནས་ནང་དུ་ཆ་སྐྱོན་བཞི་བཞི་དོར་བའི་མཆམས་ནས་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་སྐྱོན་ལྷ་ལྷ་སོང་བའི་མཆམས་ནས་ཀ་བ་དཔངས་ལ་ཆ་སྐྱོན་བཙུ་བྱ། ཞེང་ལ་ཆ་སྐྱོན་གཅིག་ཡོད་ས་སྟོགས་རེ་ན་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་བཙུགས་པའི་སྟེང་དུ་དྷཱྀ་ཇཱེའི་གཏུང་བྱ་བཞིར་བཏང་། དེ་ལ་ལྷུ་མ་སྟེ་ནང་མ་བཀལ། ཕྱི་མ་གསེར་གྱི་སྐྱ་རགས་ལ་བཀལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཕྱི་བྱམས་བྱ་བཞི་ས་དེ་འབིབས་

པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ནང་དུ་པོ་བྱང་ནང་མ་གར་བུ་རྒྱུ་པོ་དབྱིབས་མཁྲལ་ཁ་སྐབ་པ་ལྟ་བུར་
 དཔངས་སུ་སློ་ཆད་གཅིག་ལྟག་ཅམ་དང་། རྒྱུ་སློ་ཆད་བཞི་ཡོད་པའི་སྟེང་གི་མཐའ་སློར་ལ་རྒྱ་
 དཔངས་གཉིས་ཀ་ལ་ཆ་སྟན་གཅིག་ཡོད་པའི་དོ་རྩེའི་འབྲང་བས་བསྟོར་བའི་དོ་རྩེའི་རྩ་ཅེ་ནམས་
 སྟང་མཆོམས་སུ་ཤར་དུ་འཁོར་ལོས་མཆོན་པའི་ཀ་བ་དཀར་པོ་གཉིས། ལྟོར་རིན་པོ་ཆེས་མཆོན་
 པའི་ཀ་བ་སེར་པོ་གཉིས། རུབ་ཏུ་བརྒྱས་མཆོན་པའི་ཀ་བ་དམར་པོ་གཉིས། བྱང་དུ་རལ་གྱིས་
 མཆོན་པའི་ཀ་བ་ལྗང་གྲུ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་བཅུགས་པའི་སྟེང་དུ་དོ་རྩེའི་གདུང་རྒྱུ་བཏང་། དེའི་
 སྟེང་དུ་དོ་རྩེའི་གདུང་བཞི་མིག་མངས་རིས་སུ་བྲེས་པའི་འོག་ཏུ་གནམ་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་འགོད།
 དེ་ནས་སྟོ་བྱང་གི་གདུང་དང་གདུང་རྒྱུ་སྟང་མཆོམས་སུ་ཀ་བ་དཔངས་ལ་ཆ་སྟན་ལྟ་དང་། ཞེང་
 ལ་ཆ་སྟན་གཅིག་ཡོད་པ་ལྟགས་རེ་ན་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བཞི་བཅུགས་པའི་སྟེང་དུ་གདུང་བྱ་བཞིར་
 བཏང་། དེའི་སྟེང་དུ་ལྷམ་སྟེ་ནང་མ་བཀལ། ལྷམ་སྟེ་ཕྱི་མ་གདུང་རྒྱུ་ལ་བཀལ། ཡང་ལྷམ་སྟེ་
 ནང་མ་གདུང་རྒྱུ་ལ་བཀལ། ཕྱི་མ་ཕྱི་བྲམས་བྱ་བཞི་པའི་ཁ་གདངས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཀ་ཚུང་བྲེ་ཕུལ་
 དང་བཅས་པ་བཅུགས་པ་ལ་གདུང་བྱ་བཞིར་བཏང་བ་ལ་བཀལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཕྱི་རྒྱ་ཕྱི་བས་ཀྱི་
 དབྱིབས་ཅན་དུ་ཕྱི་བ་པའི་ཅེ་མོར་དོ་རྩེའི་རྩ་པོ་ཆེའི་ཏོག་གིས་མཛེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(དེར་རི་ལྟར་འཆང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་)ལ། འཆང་རྒྱ་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དང་ཆོས་
 མཐུན་པར་ལྟག་མོས་ཀྱི་རྟེན་ལྟ་བུ་བསྟེན་པ། རྟེན་དེས་སྐྱ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་
 ཚུལ་བཤད་པ། སྐྱ་གསུམ་སྐྱར་དུ་འབྱུང་བའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་དང་གསུམ།

དང་པོ་(འཆང་རྒྱ་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ལྟག་མོས་ཀྱི་རྟེན་ལྟ་བུ་བསྟེན་པ་)ལ། མཐུན་ལུལ་
 བཤད་པ་དང་། ཆོས་མཐུན་སྐྱར་བ་གཉིས།

དང་པོ་(མཐུན་ལུལ་བཤད་པ་)ནི། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཆགས་པའི་འགོ་ཚུལ་པ་ན། བསམ་
 གཏན་གཉིས་པ་ནས་ལྟ་ཞིག་ཆེ་འཕོས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྟེ་བ་སྒྲངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་

བསམ་གཏན་དང་པོ་བ་རྣམས་ཆགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་ནས་རྒྱལ་ཆེན་
 རིགས་བཞི་པའི་བར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཡས་རིམ་ནས་ཆགས་སོ། །དེ་ནས་བྱང་སྤྱི་མི་སྟན་པ། ལུ་བ་
 བ་ལང་སྟོང་པ། ཤར་ལུས་འཕགས་སོ། ལྷོ་འཛམ་བྱ་སྤྱིང་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཆགས་སོ། །དེ་
 རྣམ་བྱིངས་ན་གནས་པའི་དུད་འགོ་དང་རྩ་བའི་གནས་ན་གནས་པའི་ཡི་དྲགས་ཉི་ཆེ་ཉི་འཁོར་བ་
 རྣམས་རིམ་གྱིས་ཆགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆ་དཔྱལ་ལྷག་མ་བདུན། གང་དཔྱལ་བརྒྱད་རྣམས་
 ཡས་རིམ་གྱིས་ཆགས་སོ། །དེའི་ཆེ་མཉམ་མེད་དུ་སེམས་ཅན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དང་། ཆགས་པའི་
 མཛུགས་ལྗོན་པ། གནས་པའི་འགོ་རྩམ་པ་གསུམ་དུ་ས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆེ་སྟོང་
 གྱི་འཛིག་རྟེན་ཆགས་པ་ལ་བར་བསྐྱལ་གཅིག་ བརྒྱད་གྱི་སེམས་ཅན་ཆགས་པ་ལ་བར་བསྐྱལ་བརྩ་
 དགུ་སྟེ་ཆགས་པ་ལ་བར་བསྐྱལ་ཉི་ཤུ། གནས་པ་ལ་ཉི་ཤུ། འཛིག་པ་ལ་ཉི་ཤུ། ལྷོངས་པ་ལ་ཉི་ཤུ་
 ཉེ་བར་བསྐྱལ་བརྒྱད་རྩ་ལ་བསྐྱལ་ཆེན་གཅིག་དུ་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཆེ་འཛམ་བྱ་སྤྱིང་པའི་མི་རྣམས་ནི་རྩུ་སྟེ་སྐྱེས་པ། མཆན་དཔེ་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་
 སྤྱིས་པ། རང་ལུས་ཀྱི་འོད་གྱིས་ཉིན་མཆན་བྱེད་པར་མེད་པར་སྤང་བར་བྱེད་ལུས་པ། རྩ་འབྲུལ་
 གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་བཞོད་ལུས་ཤིང་། ཁ་ཟས་རགས་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་བསམ་གཏན་གྱི་དགའ་
 བ་ཟས་སུ་ཟ་བ། ཆེ་ཆད་ལོ་གངས་དཔག་དུ་མེད་པ་ཐུབ་པ། དབང་པོ་ཀྱང་ཆད་ཞིང་ཡན་ལག་
 དང་ཉིང་ལག་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་རྫོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་ཆོས་བདུན་ལྷན་ཤུག་འབྱུང་བ་
 ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆེ་སའི་སྟེང་འདིར་སའི་ཞག་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་རོ་སྤྱང་ཅི་མ་བསྐྱོལ་བ་ལྷ་བྱ་ཁ་
 འོག་མར་གསར་པའི་མདོག་ལྷ་བྱ་ཞིག་གིས་བྱུང་བར་གྱུར་པ་ལ། སྟོན་གྱི་ཁ་ཟས་ལ་སྟེང་བག་
 ཆགས་སད་པའི་མི་ཞིག་གིས་མཛུ་བ་མེད་ཅིས་སྤངས་ཏེ་སྤངས་པས། དེ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་
 རྣམ་དེ་བཞིན་དུ་སྤངས་པས་ཟས་དེ་རགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་ལ་སྤྱོད་པ་དང་ལྷོ་བ་ཞུགས་
 པས་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་བཞོད་པ་མེད་ཅིང་རང་ལུས་ཀྱི་འོད་ཉམས་ནས་ཐམས་ཅད་སྟུན་

བས་ཁྱབ་པར་གྱུར་རྟོ། །དེའི་ཆེ་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས་ཐུང་ན་བས་སེམས་ཅན་སྤྱི་མཐུན་གྱི་
ལས་ལས་གྲུབ་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་ཉི་མ་དང་ཆེ་བ་ཤར་བས། ལོ་དང་ཆེ་བ་དང་། ཞག་དང་སྐར་མ་
དང་། ཆེས་གངས་དང་དུས་ཆོག་ས་ལ་སོགས་པའི་ཐོག་མ་ཡང་དེ་ནས་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆེ་
བ་ཅུང་དེ་མང་བར་ཐོས་པ་རྣམས་མདོག་དན་ཞིང་། ཉུང་བར་ཐོས་པ་རྣམས་མདོག་བཟང་བ་ལ། ང་
ནི་བཟང་ངོ་ཁྱོད་ནི་དན་ནོ་ཞེས་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ཁྱད་གསོད་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
བཅུང་དེ་བྱུང་བར་གྱུར་རྟོ།།

ཡང་སའི་སྟེང་འདིར་སའི་ཞག་ཕུན་སུམ་ཆོག་ས་པོ་སྤྱང་ཅི་མ་བསྐྱོལ་བ་ལྟ་བུ་ཁ་དོག་དོང་
གའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་ཁྱབ་པར་གྱུར་པ་ལ་ཐོས་པ་ནས་བྱུང་བའི་བར་སྤར་བ་ཞིན་ནོ། །ཡང་
སའི་སྟེང་འདིར་སྤྱི་གའི་ཆ་ལ་ཕུན་སུམ་ཆོག་ས་པོ་སྤྱང་ཅི་མ་བསྐྱོལ་བ་ལྟ་བུ་ཁ་དོག་ཀ་དམ་ཡུ་
ཁའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་ཁྱབ་པར་གྱུར་པ་ལ་ཐོས་པ་ནས་བྱུང་བའི་བར་སྤར་བ་ཞིན་ནོ། །ཡང་
སའི་སྟེང་འདིར་མ་ཆོས་མ་བཏབ་པའི་འབྲས་སྤྱ་ལུའི་ལོ་ཏོག་རྩ་བ་སོར་བཞི་པ་ཤུན་པ་དང་སྤུན་
པ་མེད་པ་ནངས་བཟས་བྱུང་སྟེ། ལུབ་བཟས་ནངས་སྟེ་བ་ཞིག་ཟ་བར་བྱེད་དོ། །ཟས་དེ་རགས་
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་ལ་སྤྲ་བ་དང་ལྷུ་བ་ཞུགས་ཏེ་སྟོགས་མ་རྣམས་བཤའ་གཅིར་གྱུར་ནས། དེ་
འདོན་པའི་ལོ་མོའི་དབང་པོའི་སྟོ་སོ་སོར་དོད་པ་མཐོང་བས། པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལོག་པར་
ཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ཆངས་སྟོད་ཀྱི་ལས་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ཡང་དེ་ནས་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་
ཆེ་འབྲས་སྤྱ་ལུ་ནངས་ཟ་ནངས་ལེན་བྱུང་བ་ལེན་པ་ཅིག་ཡོད་པ་ལ། མི་ལེ་ལོ་ཅན་གཅིག་
གིས་ནངས་བྱུང་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་ཆངས་པས། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ནས་དེ་བཞིན་དུ་བྱས་
བས་བཟས་པའི་ཤུལ་དོད་ཅིང་། སྟེ་བའི་འཕྲོ་ཆད་ནས་ཤུན་པ་དང་སྤུན་པ་ཅན་དུ་གྱུར་ཏེ་སྤྱིས་
ས་པོན་བཏབ་ནས་སྟེ་དགོས་པ་བྱུང་ངོ་། །དེའི་ཆེ་སྟོབས་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཕྲོགས་ཤིང་ཆུང་བ་
རྣམས་ཀྱིས་འཇུག་བྱས་ཀྱི་བ་སོགས་བྱས་པས་མ་གྲིན་ལེན་གྱི་ལས་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ཡང་དེ་ནས་

བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆེ་མི་དེ་ནུས་ཀྱི་ནང་ནས་རང་བཞིན་བཟང་བ་ཅིག་དཔོན་དུ་བསྐྱོས་ནས་
དེ་ལ་སྟོན་ཐོག་གི་དུག་ཆ་བསྟམས་པས། དེས་ཀྱང་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་ཆད་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྤྱད་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་མང་པོས་བཀྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་གྲགས་ཤིང་། ད་ལྟའི་ལྷ་ཀྱན་ནུས་ཀྱི་གདུང་རབས་ཀྱི་
ཐོག་མ་ཡང་དེ་ནས་བྱང་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་)ནི། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་སྐད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ་དང་།
འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མི་ནུས་རྩ་ཉེ་སྤྱེས་པ་དང་ཆོས་མཐུན། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་
ནུས་མཆོན་དཔེས་སྤྱས་པ་དང་། འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མི་ནུས་མཆོན་དཔེ་
རྗེས་མཐུན་པས་སྤྱས་པ་གཉིས་ཆོས་མཐུན། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་ནུས་པོ་མོའི་ནུས་པ་ཅན་དུ་སྐྱོམ་
པ་དང་། འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་བསྐྱལ་པ་དང་པོའི་མི་ནུས་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་པར་གྱུར་ནས་པོ་མོའི་
དབང་པོའི་སྐོ་སོ་སོར་དོད་པ་དང་ཆོས་མཐུན། ཆོས་མཐུན་རིམ་ལྷན་བསྐྱོམ་པ་ནི། ལྷག་མོས་ཀྱི་
ལྷ་ནུས་སྐད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་གསལ་བཏབ་བདེ་སྟོང་གིས་རྒྱས་བཏབ་ནས་བསྐྱོམ་པ་
ནི། གཞི་ལ་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མི་ནུས་སྤྱི་ཤི་བར་དོ་གསུམ་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་
དང་ཆོས་མཐུན། ལམ་དུས་སུ་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་དང་ཆོས་མཐུན་
ཞིང་། དེའི་རྒྱུད་སྤེན་བྱེད་དུ་འགྱུར། འབྲས་དུས་སུ་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་མཛོན་དུ་བྲས་པའི་རྟེན་
གྱི་གང་ཟག་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་། དེ་འགྲུབ་པའི་ལག་རྗེས་འཛོག་པའི་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ཁྱད་པར་
ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷའི་འཁོར་ལོ་འགོད་པའི་ཚུལ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེ་འུ་དང་པོ་ལས། གསལ་བ་དེ་ཡི་
ངོ་བོ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་རྟེན་པ་དུག་བྱང་དོན་དུ་བཤད་པས་བསྟན། ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙུག་པོ་འགོད་
པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནས་བཙུམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་གསུང་
དང་ཐུགས་རྟོག་རྗེས་བདག་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་དབྱུས་

སུ་བཞག་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པ་བྱང་དོན་དུ་བཤད་པས་བསྟན། ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ་དང་ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ་རྣམས་ནི་ཟེལ་གཞོན་དོན་རྗེས་གཞུང་སྤྱི་དོན་དུ་བཤད་པས་བསྟན། ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ་ནི་གཙུག་པོའི་ཐུགས་ཀའི་སྤྱོད་པོའི་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཀྱག་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་བཞི་ནས་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དོན་རྗེས་སེམས་དཔའི་འཇུག་པས་ཞུགས་པ་ལ། ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱར་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་ནས། རང་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གཤེགས་པར་མོས་ནས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མོས་ཀྱི་མཛད་པ་འདི་རྣམས་སྤངས་གཞི་ལ་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། ལམ་རྫོགས་རིམ་དང་འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གདུལ་བྱ་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་། དེ་འབྲུབ་པའི་ལག་རྩིས་འཛོག་པའི་འབྲས་བྱ་ལམ་བྱེད་བྱེད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལ་ཡང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱིང་ནས་འཇུག་པ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་འཇུག་པ་དང་། ཅིག་པ་བཏེག་པའི་འོག་ནས་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་དོན་རྗེས་ཐུགས་ཀྱི་འཇུག་པ་དང་། ཤར་སྒྲོན་ནས་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་དོན་རྗེས་སྤོངས་པའི་འཇུག་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱིང་འོག་ཐམས་ཅད་ནས་ཐལ་བྱུང་དུ་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་དོན་རྗེས་སེམས་དཔའི་འཇུག་པ་དང་བཞིར་ཡོད་པ་ལས་འདིར་ནི་བྱི་མ་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

ལྷག་མོས་ལུས་ལ་སྤྱད་པའི་ཚུལ་ནི། ཙ་རྒྱུད་ལེའུ་དང་པོ་ལས། དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དོན་རྗེས་ཐུགས་ལ་ཞུགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་བྱང་དོན་དུ་བཤད་པས་བསྟན། ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྤྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བྱང་ཆུབ་པའི་གཞི་འདིངས་པའི་

ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(རྟེན་དེས་སྐྱབས་ཀྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་)ལ། འཆི་བ་ཆོས་སྐྱར་འབྲེར་བའི་ལམ་ཁྲེང་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བྱང་ཆུབ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ། བར་དོ་ལོངས་སྐྱར་འབྲེར་བའི་ལམ་ཁྲེང་མངོན་བྱང་ལྷ་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བཤད་པ། སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱར་འབྲེར་བའི་ལམ་ཁྲེང་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱལ་སྐྱེད་རྟེན་སེམས་སུ་བསྐྱར་བའི་ལུས་ལ་ལུས་དཀྱིལ་བཀོད་ནས་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་གསུམ།

དང་པོ་(འཆི་བ་ཆོས་སྐྱར་འབྲེར་བའི་ལམ་ཁྲེང་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བྱང་ཆུབ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་)ལ། མཐུན་ཡུལ་བཤད་པ་དང་། ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་གཉིས།

དང་པོ་(མཐུན་ཡུལ་བཤད་པ་)ནི། གཞི་ལ་འཛུམ་བུ་གྲིང་པའི་མི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་བྱུག་ལྷན་བཞིག་རིམ་གྱིས་འཆི་བའི་ཆོ། གཞི་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ། གཞི་དུས་ཀྱི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས། སའི་ཁམས། མིག་གི་དབང་པོ། ཡུལ་གཟུགས་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་བྲེམ་པའི་ཆོ། ཕྱི་ནང་གི་རྟགས་གཉིས་ལས། ཕྱིའི་རྟགས་སུ་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བྲེམ་པའི་རྟགས་སུ་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་རྣམས་སྔ་དུ་འགོ་བ་དེ་འབྱུང་། གཞི་དུས་ཀྱི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་བྲེམ་པའི་རྟགས་སུ་མིག་མི་གསལ་ཞིང་རབ་རིབ་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་དང་། ས་ཁམས་བྲེམ་པའི་རྟགས་སུ་ལུས་ས་ལ་བྱིང་བ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་འབྱུང་། མིག་གི་དབང་པོ་བྲེམ་པའི་རྟགས་སུ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་མི་མཐོང་བ་དེ་འབྱུང་། ཡུལ་གཟུགས་བྲེམ་པའི་རྟགས་སུ་ལུས་ཀྱི་བཟླ་མ་དང་ས་ཉམས་སྟོབས་རྣམས་ཟད་པར་འབྱུང་བ་དེ་འབྱུང་། རང་རྟགས་སུ་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུའི་རྟགས་འཆར་བ་ཡིན་ཏེ། བཤད་རྒྱུ་དོན་རྩེ་འབྲང་བ་ལས། གཟུགས་ཕྱང་རྟོག་དང་མེ་ལོང་དང་། །ས་ཁམས་མིག་གི་དབང་པོ་དང་། །གཟུགས་དང་རྣམ་ལྔར་བྱུང་བ་སྟེ། །ཁྱོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྔ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞི་ལ་ཆོར་བའི་

ཕྱང་པོ། གཞི་དྲུས་ཀྱི་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། རྒྱུ་ཁམས། རྣ་བའི་དབང་པོ། དུལ་སྤྲུལ་རྣམས་ཅིག་ཅར་
 ཐེམ་པའི་ཆེ། བྱི་ནང་གི་རྟགས་གཉིས་ལས། བྱི་རྟགས་སུ་ཆོར་བའི་ཕྱང་པོ་ཐེམ་པའི་རྟགས་སུ་
 དབང་ཤེས་འཁོར་གྱིས་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱད་མི་བློ་བ་དེ་འབྱུང་། གཞི་དྲུས་ཀྱི་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་
 ཐེམ་པའི་རྟགས་སུ་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱིས་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱད་མི་བློ་བ་དེ་འབྱུང་། རྒྱུ་ཁམས་ཐེམ་
 པའི་རྟགས་སུ་ཁ་རྒྱ་དང་སྒྲ་རྒྱ་བསྐྱམས་པ་དེ་འབྱུང་། རྣ་བའི་དབང་པོ་ཐེམ་པའི་རྟགས་སུ་རྣ་བའི་
 རང་གི་ཕྱར་སྤྲུལ་ཆད་པ་དེ་འབྱུང་། དུལ་སྤྲུལ་ཐེམ་པའི་རྟགས་སུ་རྣ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྲུལ་མི་ཐོས་པ་དེ་འབྱུང་།
 རང་རྟགས་སུ་དུ་བ་ལྟ་བུའི་རྟགས་འཆར་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོ་རྟེ་འཕྲེང་བ་ལས། ཆོར་བའི་ཕྱང་པོ་མཉམ་
 ཉིད་དང་། རྒྱུ་ཁམས་རྣ་བའི་དབང་པོ་དང་། སྤྲུལ་རྣམས་ལྷར་གྱུར་པ་སྟེ། ཁྲོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་
 དག་ལྷན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞི་ལ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ། གཞི་དྲུས་ཀྱི་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས།
 མེའི་ཁམས། ལྷའི་དབང་པོ། དུལ་སྤྲུལ་རྣམས་ཅིག་ཅར་ཐེམ་པའི་ཆེ། བྱི་ནང་གི་རྟགས་གཉིས་ལས།
 བྱི་རྟགས་སུ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཐེམ་པའི་རྟགས་སུ་ཉེ་དུ་ལ་སོགས་པའི་མིང་མི་བློ་བ་དེ་འབྱུང་།
 གཞི་དྲུས་ཀྱི་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཐེམ་པའི་རྟགས་སུ་ཉེ་དུ་ལ་སོགས་པའི་དོན་མི་བློ་བ་དེ་འབྱུང་། མེ་
 ཁམས་ཐེམ་པའི་རྟགས་སུ་བཟའ་བཏུང་རྣམས་འདུ་དཀའ་བ་དེ་འབྱུང་། ལྷའི་དབང་པོ་ཐེམ་པའི་རྟགས་
 སུ་སྤྲུལ་གི་རྒྱུང་འབྱུང་འདུག་ཆད་པ་དེ་འབྱུང་། དུལ་སྤྲུལ་ཐེམ་པའི་རྟགས་སུ་ལུས་ཀྱི་དྲི་མི་ཆོར་
 བ་དེ་འབྱུང་། རང་རྟགས་སུ་མཁའ་སྤྲུལ་ལྟ་བུའི་རྟགས་འཆར་བ་ཡིན་ཏེ། རྟོ་རྟེ་འཕྲེང་བ་ལས། འདུ་
 ཤེས་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། བྱིན་ཟ་སྤྲུལ་ཡི་དབང་པོ་དང་། དྲི་དང་རྣམས་ལྷར་གྱུར་པ་སྟེ། ཁྲོ་བོ་གཉིས་
 དང་ཡང་དག་ལྷན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞི་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ། གཞི་དྲུས་ཀྱི་བྱ་བྱུབ་ཡེ་ཤེས། རྒྱུང་གི་ཁམས། ལྷའི་དབང་
 པོ། དུལ་སྤྲུལ་རྣམས་ཅིག་ཅར་ཐེམ་པའི་ཆེ། བྱི་ནང་གི་རྟགས་གཉིས་ལས། བྱི་རྟགས་སུ་
 འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཐེམ་པའི་རྟགས་སུ་ལུས་བསྐྱུལ་སྒྲིད་མི་བློ་བ་དེ་འབྱུང་། གཞི་དྲུས་ཀྱི་བྱ་བྱུབ་

ཡེ་ཤེས་ཐེམ་པའི་རྟགས་སུ་བྱེ་རོལ་གྱི་བྱ་བ་དང་དགོས་པ་རྣམས་མི་བློ་བ་དེ་འབྱུང་། རྒྱུད་གི་ཁམས་
 ཐེམ་པའི་རྟགས་སུ་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་རྣམས་རང་རང་གི་གནས་ནས་བྱེར་འཕོས་བ་དེ་
 འབྱུང་། ལྷེའི་དབང་པོ་ཐེམ་པའི་རྟགས་སུ་ལྷེ་སྒྲོམ་ཞིང་ཐུང་ལ་ལྷེ་རྩ་སྒྲོན་པོར་འགོ་བ་དེ་འབྱུང་། ཡུལ་
 རོ་རེག་བྱ་ཐེམ་པའི་རྟགས་སུ་ལྷེ་ཤེས་གྱིས་རོ་མི་སྤྱོད་ཞིང་ལུས་ཤེས་གྱིས་རེག་བྱ་མི་ཚོར་བ་
 དེ་འབྱུང་། རྟངས་རྟགས་སུ་མར་མེ་ལྟར་འབར་བ་ལྟ་བུའི་རྟགས་འཆར་བ་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་འབྲེང་བ་
 ལས། འདུ་བྱེད་བྱ་བ་སྦྱབ་པ་དང་། །རྒྱུད་ཁམས་ལྷེ་ཡི་དབང་པོ་དང་། །རོ་དང་རྣམ་ལྟར་གྱུར་བ་
 རྟེན། །ཁྲོ་བོ་གཉིས་དང་ཡང་དག་ལྟ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྒྱུད་སྒྲུང་བ་ལ་ཐེམ་པའི་སྒྲུང་བ་
 རང་དུས་སུ་སྒྲོན་གནས་གཡའ་དག་ལ་སྒྲུ་འོད་གྱིས་བྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲོང་སང་དཀར་ལམ་པའི་སྒྲུང་
 བ་འཆར། སྒྲུང་བ་མཆེད་པ་ལ་ཐེམ་པའི་རྟགས་སུ་མཆེད་པ་རང་དུས་སུ་སྒྲོན་གནས་གཡའ་དག་
 ལ་ཉི་འོད་གྱིས་བྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲོང་སང་དམར་ལམ་པའི་སྒྲུང་བ་འཆར། མཆེད་པ་ཉེར་ཐོབ་ལ་ཐེམ་
 པའི་རྟགས་སུ་ཉེར་ཐོབ་རང་དུས་སུ་སྒྲོན་གནས་གཡའ་དག་ལ་མཆོམས་གྱི་སྒྲག་མ་ཐུག་པོས་བྲུབ་
 པ་ལྟ་བུའི་སྒྲོང་སང་ནག་ལམ་པའི་སྒྲུང་བ་འཆར། ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་ལ་ཐེམ་པའི་རྟགས་སུ་འོད་
 གསལ་རང་དུས་སུ་སྒྲོན་གནས་གཡའ་དག་ལ་ནམ་མཁའ་སྒྲོད་བྱེད་གྱི་སྒྲོན་གསུམ་དང་བལ་བའི་
 ཐོ་རངས་གྱི་ནམ་མཁའི་རང་མདོག་རི་བཞིན་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲུང་བ་འཆར། དེའི་ཆེ་འཆི་བ་འོད་གསལ་
 ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ཡིན་ལ། འོད་གསལ་དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ། ལྷ་དན་ལས་འདས་པ། ཐམས་
 ཅད་སྒྲོང་པ། ཆོས་གྱི་སྒྲུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་འབྲེང་བ་ལས། རང་བཞིན་གྱི་ནི་སྒྲུང་བ་ཉིད།
 རྣམ་ཤེས་ཕྱང་པོར་བྱགས་པ་སྟེ། །རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ནི་འོད་གསལ་པ། །ལྷ་དན་འདས་བཅས་ཀྱུན་
 སྒྲོང་དང་། །ཆོས་གྱི་སྒྲུ་ཡང་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(ཆོས་མཐུན་སྒྲོར་ཚུལ་བཤད་པ་)ལ། དེ་ནས་ལུས་གྱི་ལྟ་རྣམས་སྒྲུང་། ལྟ་མ། སའི་
 ལྷེར་པོ། གཞུགས་རྡོ་རྗེ་མ། བྱམས་པ། གཤེན་རྗེ་གཤེད། མི་གཡོ་བ་རྣམས་ཅིག་ཅར་སྒྲུའི་སྒྲོད་

སྤྲོད་ནས་རིམ་གྱིས་སྤྲོད་གར་བསྐྱུས་ཏེ་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་བ་དང་། གཞི་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ།
 གཞི་དུས་ཀྱི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས། སའི་ཁམས། མིག་གི་དབང་པོ། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཡུལ་
 གཟུགས་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་ཐིམ་བ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་བཞིན་དུ་རིན་འབྱུང་ནས་འདོད་ཀྱིས་
 ཀྱི་བར་རྣམས་ཅིག་ཅར་སྐྱའི་སྟོད་སྤྲོད་ནས་རིམ་གྱིས་སྤྲོད་གར་བསྐྱུས་ཏེ་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་བ་
 དང་། གཞི་ལ་ཆོར་བའི་སྤང་པོ་ནས་ཡུལ་སྐྱའི་བར་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་ཐིམ་བ་དང་ཆོས་མཐུན།
 དེ་བཞིན་དུ་འོད་དཔག་མེད་ནས་དབྱུག་སྟོན་ཅན་གྱི་བར་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱའི་སྟོད་སྤྲོད་ནས་
 རིམ་གྱིས་སྤྲོད་གར་བསྐྱུས་ཏེ་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་བ་དང་། གཞི་ལ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་ནས་ཡུལ་
 བྱའི་བར་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་ཐིམ་བ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་བཞིན་དུ་དོན་བྱུང་ནས་སྟོབས་པོ་ཆེའི་
 བར་རྣམས་ཅིག་ཅར་སྐྱའི་སྟོད་སྤྲོད་ནས་རིམ་གྱིས་སྤྲོད་གར་བསྐྱུས་ཏེ་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་བ་དང་།
 གཞི་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ནས་ཡུལ་རོ་རེག་བྱའི་བར་རྣམས་ཅིག་ཅར་ཐིམ་བ་དང་ཆོས་མཐུན།
 དེ་ནས་གཙུག་ཏྲར་འཁོར་ལོ་སྐྱུར་བ་དང་གཞོན་མཛེས་རྒྱལ་པོ་འཇམ་དཔལ་རྣམས་རིམ་གྱིས་
 སྤྲོད་གར་བསྐྱུས་ཏེ་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་བ་དང་། རྒྱུང་སྤང་བ། སྤང་བ་མཆེད་བ། མཆེད་བ་ཉེར་ཐོབ་
 ལ་ཐིམ་བ་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱང་སྐྱའི་སྟོད་སྤྲོད་ནས་རིམ་གྱིས་སྤྲོད་གར་བསྐྱུས་
 ཏེ་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་བ་དང་། ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་ནས་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཉམས་སྲུ་
 སྤྲོང་བ་དང་ཆོས་མཐུན།

ཆོས་མཐུན་ཅི་ལྟར་བསྐྱོམ་བ་ནི། ཐོག་མར་རང་གི་ལུས་ལ་བཞོན་པའི་ལྷ་རྣམས་སྤྲོད་གར་
 བསྐྱུས་ཏེ་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པའི་རྗེས་སུ། རང་ཉིད་ཀྱང་སྐྱའི་སྟོད་སྤྲོད་ནས་རིམ་གྱིས་སྤྲོད་གར་
 བསྐྱུས་ཏེ་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་པར་བསྐྱོམ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། བཟླ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་
 བོ། །གསང་སྤྲགས་འདི་ནི་བཟོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷ་ཅུ་ཏུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྤྲགས་
 ངག་ཏུ་བཟོད་ཅིང་སྤྲགས་དོན་བློ་བའི་སྟོན་ཆོས་སྐྱུ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་

ཡིན་ནོ།

ལྷགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཨོ་གྱི་དོན་བཤད་ཟེམ། ལྷ་ཅུ་ཏུ་ནི་ཡུལ་སྟོང་བ་ཉིད། རྫོ་ན་ཡེ་ཤེས། བརྩ་
ནི་དབྱེར་མི་བྱེད་པ། ལྷ་སྒྲ་ཕ་ནི་རང་བཞིན། ལྷ་སྒྲ་ཀ་ནི་བདག་ཉིད། ཨ་ཉི་ནི་ངའོ་སྟེ་མདོར་ན་ཡུལ་
སྟོང་བ་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་བདག་ཉིད་དེ་ངའོ་
སྟེ་སྟེ་ཆོས་སྐྱེ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། དེ་
བཞིན་ཉིད་ལ་བྱང་ཆུབ་པ། དོན་དམ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་
བྱས་ལས། འདི་ནི་དོན་དམ་དགྱིལ་འཁོར་ཏེ། །སྒྲ་བ་མེད་ཅིང་མཚན་ཉིད་མེད། །དོན་དམ་བདེན་
པ་ཞེས་བྱ་བ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་གནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིད། དེ་ལྟར་བསྟོམ་པ་
ནི་གཞི་ལ་འཇུག་བྱེད་པའི་མི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དུག་ལྟན་པ་ཞིག་རིམ་གྱིས་འཆེ་བའི་ཆེ་འཆེ་
བ་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་དང་ཆོས་མཐུན། སྐབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ལ་འབྱུང་འབྱུང་གྱི་འཆེ་བ་
དེ་སྟོང་བར་བྱེད། ལམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དཔེ་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་
ཞིང་དེའི་རྒྱུད་སྟེན་བྱེད་དུ་འགྱུར། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་རྣམ་པ་
མཐུན་ཞིང་དེ་འགྱུར་པའི་ལག་རྗེས་འཛོག་པའི་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་བྱང་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་
ནོ།

དེ་ལྟར་བསྟོམས་པ་ལ་འཆེ་བ་ཆོས་སྐྱེར་འབྱེར་བའི་ལམ་ཁྱེར་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། ཐ་མལ་པ་ལ་འཆེ་བ་རང་ག་བ་འོར་བའི་དོད་ལ་ལམ་འདིའི་སྐབ་པ་པོ་ལ་ལྷག་མོས་འོད་
གསལ་དུ་སྐྱེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བྱང་ཆུབ་པའི་རྒྱལ་ཞིག་སྟོང་འཆར་བས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་
པ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྐྱེད་པའི་ཆོ་གའི་རིམ་པ་འདི་རྣམས་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེ་ཅུ་བདུན་
པ་ལས། དམ་ཆོག་ཁྱེད་ཆོ་ག་བཞིན། །འབྲས་བུ་འདོད་པས་བཏུང་བར་བྱ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ཆོགས་བསད་ན། །དངོས་བྱུང་རབ་མཚོག་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པས་བསྟན་པར་མདོ་བསྟེ་

ལས་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་(བར་དོ་མོངས་སྐར་འབྲེར་བའི་ལམ་ཁྲིར་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་བའི་ཚུལ་བཤད་
པ་)ལ། མཐུན་ལུལ་བཤད་པ་དང་། ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བ་གཉིས།

དང་པོ་(མཐུན་ལུལ་བཤད་པ་)ནི། འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་བཞུགས་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུད་གི་ཉིར་ལེན་
དང་། སེམས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བར་དོ་རྒྱུད་གི་ལུས་ཅན་ཕྱང་པོ་རྟིང་
པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་བྱེད་བ་དང་། འགོ་བ་གང་དུ་སྦྱེ་འགྱུར་གྱི་བར་དོ་བཞུགས་ལག་གི་ནམ་པ་ཅན་
གྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལྷགས་ལྡོག་གི་ཉིར་ཐོབ། དེ་ལས་མཆེད་པ། དེ་ལས་སྣང་པ། དེ་ལས་
མར་མེ་ལྟར་འབར། དེ་ལས་མཁའ་སྣང་། དུ་བ་སྒྲིག་རྒྱུའི་བར་གྱི་རྟགས་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །
དེ་འདྲ་བའི་བར་དོ་བ་དེ་ནི་རྩལ་ཉེ་སྦྱེས་པ། འབྱུང་ལུས་རགས་པ་སྤངས་པའི་ལུས་ཅན་དབང་པོ་
ཀྱན་ཆང་ཞིང་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་རྫོགས་པ། རི་ར་བ་ཁང་བྲིས་སོགས་ལ་
ཐོགས་མེད་དུ་བསྐྱོད་པར་རྒྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་འཁྱགས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཉེ། མཛོད་ལས།
དབང་པོ་ཀྱན་ཆང་ཐོགས་མེད་རྒྱ། །ལས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་འཁྱགས་དང་ལྡན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེ་འདྲ་བའི་བར་དོ་བ་དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། ལུ་ལྷག་དཀར་དམར་སོགས་ལ་མི་ལྟོས་
པར་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་གྲུབ་པས་ན་ཡིད་ལས་བྱུང་བ་དང་། སྦྱེ་སྤྱོད་འཆོལ་བའི་
ངང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པས་ན་སྤྱོད་འཆོལ་དང་། རི་འཆོལ་བའི་བྱིར་དུ་འགོ་ཞིང་རིས་ལུས་བརྟན་པར་
བྱེད་པས་ན་རི་ཟ་དང་། སྦྱེ་སྤྱོད་འགྲུབ་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པས་ན་མངོན་གྲུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཞེས་
པ་དང་། ལྔ་མའི་འཆི་སྤྱོད་དང་བྱི་མའི་སྦྱེ་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་པས་ན་སྤྱོད་པ་བར་མ་ཞེས་
བཛོད་པ་ཡིན་ཉེ། མཛོད་ལས། ཡིད་ལས་བྱུང་དང་སྤྱོད་འཆོལ་དང་། །རི་ཟ་སྤྱོད་པ་བར་མའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་འདྲ་བའི་བར་དོ་བ་དེས་གང་མཐོང་ན་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་ཁང་དང་ཕྱང་པོ་རྟིང་
པ་རྣམས་མཐོང་། བར་དོ་བ་དེ་གང་གིས་མཐོང་ན་བར་དོ་རིགས་མཐུན་ནང་པན་ཚུན་དང་སྒོམ་བྱུང་།

གི་ལྟའི་མིག་གི་མཛོན་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། མཛོན་ལས། དེགས་མ་བྱུན་ལྟ་མིག་དག་པས་
མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེ་འདྲ་བའི་བར་དོ་བ་དེའི་བྱད་གཟུགས་ཀྱི་བྱད་པར་ནི། གང་དུ་སྐྱེ་འབྱུར་གྱི་འགོ་བ་དེའི་བྱད་
གཟུགས་འཛིན་བ་ཡིན་ཏེ། མཛོན་ལས། རྟོན་དུས་སྲིད་འབྱུང་ཤ་ཚུགས་ཅན། །ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར།

བར་དོ་བ་དེའི་འགོ་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་ནི། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་བར་དོ་སྐྱེ་བོ་བཅུགས་ནས་
བྱར་དུ་འགོ་བ་ལྟ་བུ་དང་། འདོད་པའི་ལྟ་མིའི་བར་དོ་ཐད་ཀར་འགོ་བ་དང་། གཟུགས་ཁམས་པའི་
བར་དོ་གཉེན་དུ་འགོ་བའི་སྤང་བ་འབྱུང་བར་དགའ་བོ་མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ལས་བཤད་དོ།

བར་དོ་བ་དེའི་སྤང་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་ནི། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་བར་དོ་མཆན་མོ་ཐུན་པས་བྱབ་
བ་ལྟ་བུའི་འོད་སྤང་ནག་ལས་པའི་སྤང་བ་འཆར། བདེ་འགོ་བའི་བར་དོ་རྩོམ་འོད་ཀྱིས་བྱབ་བ་ལྟ་བུའི་
འོད་སྤང་དཀར་ལས་པའི་སྤང་བ་འཆར།

ཁ་དོག་གི་བྱད་པར་ནི། དཔྱལ་བའི་བར་དོ་སྤོང་དུ་མ་མེས་ཆོག་པ་ལྟ་བུ། ཡི་དྲགས་ཀྱི་བར་དོ་
ཚུ་ལྟ་བུ། དུད་འགོའི་བར་དོ་དུ་བ་ལྟ་བུ། འདོད་པའི་ལྟ་མིའི་བར་དོ་གསེར་ལྟ་བུ། གཟུགས་ཁམས་
པའི་བར་དོ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་འབྱུང་བར་དགའ་བོ་མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ལས་བཤད་དོ།

བར་དོ་བ་དེའི་ཆད་ནི། དེང་མཐའ་ཞག་བདུན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མ་རྟེན་ན་བདུན་
སྟག་རེ་ལ་འཆི་ཚུང་རེ་བྱས་ནས་བདུན་སྟག་བདུན་ཚུན་ཆད་ལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་རེས་བར་རྟེན་པས་
བྱབ་པར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་བཤད་དོ། །གཟུགས་མེད་ཁམས་ནས་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སུ་
སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་བར་དོ་བརྒྱད་དགོས་ལ། ཁམས་འོག་མ་གཉིས་ནས་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་
བ་ལེན་པ་ལ་བར་དོ་བརྒྱད་མི་དགོས་སོ། །འགོ་བ་གང་དུ་སྐྱེ་འབྱུར་གྱི་བར་དོ་བྱུབ་ནས། འགོ་བ་

གཞན་དུ་མི་ལྟོག་པར་ནི། མཛོད་ལས། མི་ལྟོག་དེ་ནི་ཟེའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན། ལྟོག་པ་
ཡོད་པར་ཡང་མཛོད་པ་ཀུན་ལས་བརྟམ་ལས་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་(ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་)ནི། སྟོང་པའི་ངང་ལས་ཁྱ་ཉི་པད་གསུམ་བསྐྱེད་པ་ནི།
འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་ལྷགས་ལྟོག་ཏུ་བྱང་བའི་ཐོབ་མཆེད་སྟངས་གསུམ་དང་ཆོས་མཐུན། ཁྱ་ཉི་
པད་གསུམ་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཡི་གེ་འབྲུ་གསུམ་དང་། བསྐྱེད་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་འབྲུ་གསུམ་བསྐྱེད་པ་
ནི། འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་ལྷགས་ལྟོག་ཏུ་བྱང་བའི་ཐོབ་མཆེད་སྟངས་གསུམ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་
རེ་དང་། དེའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་རྒྱར་རེ་རེ་སྟེ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་མཆོན། ཁྱ་ཉི་པད་གསུམ་ཡི་
གེ་འབྲུ་གསུམ་དང་བཅས་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལས་ཁྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཆ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
སྟུངས་པ་ནི། བར་དོའི་སྒྲུབ་གཞི་རྒྱར་སེམས་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཆོགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན། ཁྱ་
བ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཁྱ་བར་ཐིམ་པར་བསྐྱེད་པ་ནི། སྟོད་བཅུད་ཀྱི་
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱར་སེམས་ཅམ་ཡིན་པ་དེ་མཆོན། དེ་ནས་རྩམ་རྩམ་ཏུ་
སྒྲགས་ངག་ཏུ་བཞུགས་ཅིང་སྒྲགས་དོན་བློ་བའི་སྟོན་པ་ཁྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས་
སྟོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

སྒྲགས་དོན་ལ་ཨོ་ཀྱི་དོན་བཤད་ཟེན། རྩམ་ནི་ཆོས། རྩ་ཏུ་ནི་དབྱིངས་སམ་རྩ་བ། སྤྲ་
ཕ་ནི་རང་བཞིན། ཨ་རྒྱ་ཀ་ནི་བདག་ཉིད། ཨ་ཉི་ནི་ངོ་སྟེ། མདོར་ན་སྟོད་བཅུད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱར་སེམས་ཅམ་ཁྱ་བར་སྟངས་བ་དེ་ངོ་སྟེ་སྤྲ་དུ་ཁྱ་བའི་དགྲིལ་
འཁོར་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱ་བའི་སྟེང་དུ་ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་
ཡི་གེ་འབྲུ་གསུམ་གྱིས་བར་དོ་བའི་ངག་མཆོན། དེ་ལས་འོད་ཟེར་སྟོད་བསྐྱེད་པས་བར་དོ་བའི་
བྱ་བ་མཆོན། དུག་མཆོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པས་བར་དོ་བའི་ཡིད་མཆོན། སྟུངས་པ་ལས་བྱང་
ཆུབ་པས་བར་དོ་བ་ཉིད་མཆོན་པ་ཡིན་ནོ།

ལས་རྫོགས་རིམ་གྱི་མཆོན་དོན་ལ་སྒྱུར་ན། རྒྱ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པས་རྒྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱིས་དཔེ་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཆོན། རྒྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲ་ལོགས་སུ་བྱང་བའི་རྒྱ་ཉི་པད་གསུམ་ཡི་གེ་འབྲུག་གསུམ་དང་བཅས་པ་ནི། དཔེ་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྒྲ་ལོགས་སུ་བྱང་བའི་སྒྲ་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་བཞོན་པའི་རྒྱང་དང་བཅས་པ་དེ་མཆོན། རྒྱ་བའི་སྤྲེང་དུ་ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པས་ནི་དག་མ་དག་གི་སྒྱུ་ལུས་པའི་གསུང་མཆོན། དེ་ལས་འོད་ཟེར་སློབ་སྤྱུ་བྱེད་པས་དེ་འབྲུ་བའི་སྒྱུ་ལུས་པའི་མཛད་པ་མཆོན། དུག་མཆོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པས་སྒྱུ་ལུས་པའི་ཐུགས་མཆོན། སྐྱེ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པས་སྒྱུ་ལུས་པ་ཉིད་མཆོན་པ་ཡིན་ནོ།

འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ལ་སྒྱུར་ཏེ་བཤད་ན། རྒྱ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་རྒྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་མཆོན། རྒྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲ་ལོགས་སུ་བྱང་བའི་རྒྱ་ཉི་པད་གསུམ་ཡི་གེ་འབྲུག་གསུམ་དང་བཅས་པས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་སྒྲ་ལོགས་སུ་བྱང་བའི་སྒྲ་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་བཞོན་པའི་རྒྱང་དང་བཅས་པ་དེ་མཆོན། རྒྱ་བའི་སྤྲེང་དུ་ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པས་འོངས་སྐུ་བའི་གསུང་མཆོན། དེ་ལས་འོད་ཟེར་སློབ་སྤྱུ་བྱེད་པས་འོངས་སྐུ་བའི་མཛད་པ་མཆོན། དུག་མཆོན་དོན་རྩེ་ཅེ་སྒྲ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པས་ནི་འོངས་སྐུ་བའི་ཐུགས་མཆོན། དོན་རྩེ་ལ་རྩ་ལྷུང་ཡོད་པས་འོངས་སྐུ་བའི་ཐུགས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་ལྷོག་པའི་སློན་ནས་བྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་ཡོད་པ་དེ་མཆོན། དོན་རྩེ་ཉེ་བར་ཡི་གེ་འབྲུག་གསུམ་བཞོན་པ་ནི་འོངས་སྐུ་བའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དོན་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་དེ་མཆོན། སྐྱེ་རྫོགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་འོངས་སྐུ་བ་ཉིད་མཆོན་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་མཛོན་བྱང་སྒྲ་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་དེ། ཤེན་ཏུ་ཐ་བའི་རྒྱང་སེམས་ཅན་ལས་བྱུང་བའི་འོངས་སྐུ་དེ་རྫོགས་པའི་སྐུ་དེ་དཔེ་སྤྲུལ་དུ་འོངས་སྐུ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས་སློམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་བསྐོས་པ་ནི་གཞི་ལ་འཇུག་བྱ་གྲིང་པའི་མི་མངལ་སྐྱེས་ཁམས་དྲུག་ལྟན་པ་ཞིག་རིམ་
གྱིས་འཆི་བའི་བར་དོ་གྲུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན། སྐྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ལ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་བར་དོ་དེ་
སྦྱོང་བར་བྱེད། ལམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དག་མ་དག་གི་སྦྱ་མའི་སྦྱ་དང་ནམ་པ་མཐུན་ཞིང་
དེའི་རྒྱད་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྱུར། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་ལོངས་སྦྱོང་རྫོགས་པའི་སྦྱ་དང་ནམ་
པ་མཐུན་ཞིང་དེ་འགྲུབ་པའི་ལག་རྫེས་འཛོག་པའི་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་
ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་སྐོས་པ་ལ་བར་དོ་ལོངས་སྦྱར་འབྱེད་བའི་ལམ་ཁྱེད་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
དེ། ཐ་མལ་བ་ལ་བར་དོ་རང་ག་བ་ལོང་བའི་དོད་ལ། ལམ་འདིའི་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་
དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ཞིག་སྒོ་རོར་འཆར་བས་ན་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ།

མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེ་ལུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། རྩོ་
རྩེ་གསུམ་ཡིག་སྟགས་ཀྱི་མཆོག་། བྲུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནམ་སྐོས་པ། བྱང་ཆུབ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་བྱའི་
ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་རྩོ་རྩེ་དག་གིས་བྲ། ཞེས་པས་བསྟན་པར་མདོ་བསྐྱེད་ལས་བཤད་དོ།

གསུམ་པ་(སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱུར་འབྱེད་བའི་ལམ་ཁྱེད་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱལ་སྐྱུ་རྩོར་སེམས་སུ་བསྐྱུར་བའི་ལུས་
ལ་ལུས་དཀྱིལ་བཞོད་ནས་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་པའི་བར་བཤད་པ་)ལ། མཐུན་ལུལ་བཤད་པ་དང་།
ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་གཉིས།

དང་པོ་(མཐུན་ལུལ་བཤད་པ་)ནི། མཐུན་རྒྱུན་གསུམ་ཆང་ཞིང་འགལ་རྒྱུན་གསུམ་དང་བྲལ་བ་
ན་མའི་མངལ་དུ་བྱ་ཆགས་པར་དགའ་བོ་མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་མཐུན་རྒྱུན་
གསུམ་ནི། མ་རུང་ཞིང་ཆེ་མཆོན་དང་ལྟན་པ། པོ་མོ་གཉིས་པན་ཚུན་ཆགས་ཤིང་ལྟན་ཅིག་འདུས་
པ། གྱི་ཟའི་སེམས་ཅན་ཉི་ལེ་འཁོར་བ་དང་གསུམ་ཡིན་ལ། འགལ་རྒྱུན་གསུམ་ནི། པོ་མོ་གཉིས་
པོ་དེས་གྱི་ཟའི་སེམས་ཅན་དེའི་པ་མར་འགྱུར་བའི་ལས་མ་བསམགས་པ་དང་། གྱི་ཟའི་སེམས་ཅན་

དེས་ཀྱང་པོ་མོ་གཉིས་པོ་དེའི་བྱར་འགྱུར་བའི་ལས་མ་བསགས་པ་ལྟ་བུ། ལས་ཀྱི་ཉེས་པ་དང་། མའི་
 མངལ་གྲོག་མའི་སྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་ནས་ཀྱི་འབྲུ་ལྟ་བུ་རྩ་མོའི་ཁ་ལྟ་བུ་ནི། མངལ་གྱི་ཉེས་པ་དང་། པོ་
 མོ་གཉིས་པོ་དེའི་ཁྱུ་ཁྱུ་སྒྲ་ཕྱིར་བབས་པ་འཕ་དུས་མཉམ་དུ་བབ་ཀྱང་རུལ་བ་ལྟ་བུ་ནི། ས་པོ་ན་
 ཀྱི་ཉེས་པ་སྟེ་འགལ་རྒྱུ་དེ་གསུམ་དང་བཅས་ཞིང་མ་བུ་རྒྱུ་རྒྱུ་དེ་གསུམ་ཆང་བ་ན། ཇི་ཟེའི་སེམས་
 ཅན་དེས་པོ་མོ་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་མཐོང་བ་ན་པའི་ཁའམ་སྤྱི་པོ་ནས་ཞུགས་ནས། ཅ་སྟོང་ཕྱག་བདུན་
 ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་འབབ་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་དང་འགྲོགས་ནས་མའི་མངལ་དུ་སོང་
 བས། པོར་སྟེ་འགྱུར་ཡིན་ན་མ་ལ་ཆགས་ཤིང་པ་ལ་སྤང་བ་དང་། མོར་སྟེ་འགྱུར་ཡིན་ན་པ་ལ་
 ཆགས་ཤིང་མ་ལ་སྤང་བའི་ཆགས་སྤང་གིས་ཆེའི་དུས་བྱས་ནས་སྤྲིག་རྒྱ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་
 བར་གྱི་རྟགས་རྣམས་འཆར་ཞིང་། འོད་གསལ་དེའི་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་ཞིག་ཁྱུ་ཁྱུ་དཀར་དམར་
 འདྲེས་པའི་དབྱས་སུ་ཉིང་མཆམས་སྤྱར་ནས་སྟེ་བ་སྤངས་པ་དང་ལུགས་ལྟོག་གི་ཉིར་ཐོབ་བྱུང་བ་
 གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

དེ་འདྲ་བའི་མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེའི་རྒྱང་སེམས་འཕེལ་བའི་རིམ་པ་ནི། ལུགས་ལྟོག་གི་
 ཉིར་ཐོབ། དེ་ལས་མཆེད་པ། དེ་ལས་སྤང་བ། དེ་ལས་མར་མེ་ལྟར་འབར། དེ་ལས་མཁའ་སྤང་དུ་
 བ་སྤྲིག་རྒྱུའི་བར་གྱི་རྟགས་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

ཁམས་དཀར་པོ་འཕེལ་བའི་རིམ་པ་ནི། ཕྱི་སྤྱིས་མ་ལྟར་གཡོགས་ཤིང་ནང་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བར་
 བྱུར་པའི་མེར་མེར་པོ་དང་། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀར་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བར་བྱུར་པའི་ལྟར་ལྟར་པོ་དང་། ཕྱི་ནང་
 གཉིས་ཀ་ཤིང་བྱུར་ཅིང་མནན་མི་བཟོད་པའི་གོར་གོར་པོ་དང་། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་ཤིང་བྱུར་ཅིང་
 མནན་བཟོད་པའི་མཁྱེད་འགྱུར་དང་། འབྱུར་པོ་ལྟ་དོད་པའི་ཡན་ལག་འགྱུས་པ་སྟེ་གནས་སྐབས་
 ལྟ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

ཁམས་དམར་པོ་འཕེལ་བའི་རིམ་པ་ནི། ལུ་བ། གོང་བ། དམར་པོ། མཁྱེད་འགྱུར། ཡང་དག་

པར་འདྲེས་པ་སྟེ་གནས་སྐབས་ལྷ་ཆེན་གཉིས་པོ་དེ་རིགས་ལྷ་དང་སྦྱར་བའི་ཚུལ་ནི། མེར་མེར་
 པོ་དང་ཁྱ་བ་གཉིས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་སྦྱོར། ལྷ་ལྷ་པོ་དང་གོང་བྱ་གཉིས་རིན་འབྱུང་དང་སྦྱོར།
 གོར་གོར་པོ་དང་དམར་པོ་གཉིས་འོད་དཔག་མེད་དང་སྦྱོར། མཁའ་འགྲུར་གཉིས་དོན་གྲུབ་དང་སྦྱོར།
 འབྱུང་བྱ་ལྷ་དོད་པ་དང་ཡང་དག་པར་འདྲེས་པ་གཉིས་ནམ་སྒྲུང་དང་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྷ་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྷ་ཆེན་གཉིས་པོ་དེ་རིགས་ལྷ་དང་སྦྱར་བ་ལ་དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེའི་རྒྱ་སེམས་ལ་ལྷ་པོ་དེར་མ་འདས་པ་བཞིན་དུ། སྦྱལ་སྦྱོར་རྩེ་
 སེམས་དཔའི་ལུས་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་ནམས་ལ་ཡང་རིགས་ལྷའི་རིགས་ཅན་ཤ་སྟག་ལས་མི་འདའ་
 བར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། བྱད་པར་དུ་མེར་མེར་པོ་དང་ཁྱ་བ་གཉིས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་
 སྦྱར་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མི་བསྐྱོད་པ་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་
 པའི་མི་བསྐྱོད་པའི་སྤྲུག་ཀར་རང་ཉིད་དང་པོའི་མགོན་པོའི་རྒྱལ་གྱིས་ཞུགས་ཏེ་སྦྱལ་སྦྱོར་རྩེ་
 སེམས་སུ་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་དེ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་པོར་
 སྦྱོ་འགྲུར་ཡིན་ན་མའི་སྦྱལ་ཆོགས་ལ་ཁ་བསྟན་ནས་སྦྱོ་གཡས་སུ་གནས་པ་དང་། མོར་སྦྱོ་འགྲུར་
 ཡིན་ན་མའི་སྦྱལ་ཆོགས་ལ་རྒྱབ་བསྟན་ནས་སྦྱོ་གཡོན་དུ་ཅོག་བྱར་གནས་པར་འགྲུར་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ནས་ལྷ་བ་རིལ་པོ་དགུ་དང་ངོ་བཅུའི་རིང་ལ་ལུས་ཀྱི་ཕྱང་ཁམས་སྦྱོ་མཆེད་ཡན་ལག་དང་
 ཉིང་ལག་དག་གི་གནས་བྱེད་པ་ལྟེ་ཀམ། སྐ་སྐ་སེན་མོ་ཡིད་ཤེས་ལུལ་ལ་འཇུག་པའི་བྲན་པ་ནམས་
 རྩོགས་ནས་བདུན་ཕྲག་སོ་དྲུག་པ་ལ་མངལ་ནས་བྱི་རོལ་ཏུ་འབྱུང་འདོད་ཀྱི་སྒོ་སྦྱེས། སོ་བདུན་པ་
 ལ་མངལ་ལ་མི་གཙང་བ་དང་བྱི་རོལ་འདུ་ཤེས་སྦྱོ། སོ་བརྒྱད་པ་ལ་མངལ་དུ་ལས་ཀྱི་རྒྱང་ཡན་
 ལག་ཅེས་བྱ་བ་ལངས་ནས་མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་ཆོས་འབྱུང་གི་སྒོར་སྤྲུགས་པར་བྱེད། དེ་ནས་
 སྒོན་གྱི་ལས་ལ་གྲུབ་པའི་རྒྱང་མགོ་པོ་བྱར་དུ་བཟླ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལངས། མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་
 མགོ་མཇུག་བསྐྱར་ཏེ་མགོ་བྱར་དུ་བཟླ་ནས་ཀར་པ་བྱིན་དུ་བཟླ་ནས་བྱི་རོལ་ཏུ་བཙས་ཏེ་ཐ་མལ་པ་

རྣམས་ཀྱི་ཤེལ་མིག་གི་སྒྲིང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(ཆོས་མཐུན་སྒྲོར་བའི་ཚུལ་)ནི། ཆོས་མཐུན་སྒྲོར་ཚུལ་དངོས་བཤད་པ་དང་། ལུས་
དཀྱིལ་སྒྲོམ་ཚུལ་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་རིགས་བདག་གིས་
རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་བར་བཤད་པ་དང་རྣམ་པ་གསུམ།

དང་པོ་(ཆོས་མཐུན་སྒྲོར་ཚུལ་དངོས་བཤད་པ་)ནི། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཡབ་ཡུམ་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་བྱིར་དུ་སྒྲོམས་པར་འདུག་པ་ནི། གཞི་ལ་པོ་མོ་གཉིས་ཉལ་
པོ་བྱེད་པ་དང་ཆོས་མཐུན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་བྱུབ་པའི་མི་བསྐྱོད་པས་ནས་མཁའི་ཁམས་
ཁྲབ་པར་བྱས་པ་ནི། གཞི་ལ་པོ་མོ་གཉིས་ཀྱི་ཅ་སྟོང་ཐྲག་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་གང་བ་དང་ཆོས་མཐུན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་བྱུབ་པའི་མི་བསྐྱོད་
པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐག་བཤེད་
པའི་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ནི། གཞི་ལ་པོ་མོ་གཉིས་བདེ་བས་རྒྱལ་ཏེ་གནས་པ་དང་ཆོས་
མཐུན། མི་བསྐྱོད་པ་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་མི་བསྐྱོད་པའི་
ཐུགས་ཀར་རང་ཉིད་དང་པོའི་མགོན་པོའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཞུགས་ཏེ་སྤྱལ་སྤྱོད་སེམས་སུ་བསྐྱུར་
བ་ནི། གཞི་ལ་མའི་མངལ་དུ་ཁྱེད་ཀྱི་དམར་འདྲེས་པའི་དབུས་སུ་བར་དོ་ཞི་བའི་རྣམ་ཤེས་
ཞུགས་ནས་སྤྱི་བ་སྦངས་པ་དང་ཆོས་མཐུན། ལུས་ཉེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྒྲོམ་པ་ལ། མངལ་
གྱི་གནས་སྐབས་དང་ཆོས་མཐུན་སྒྲོར་རྒྱ་མེད་ལ། བཞེན་པ་ལྟར་བསྒྲོམ་པ་ལ། བྱང་པོ་ལྟ་རིགས་
ལྟར་བསྒྲོམ་པ་ནི་མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེའི་བྱང་པོ་ལྟ་བུ་བཤད་པ་དང་ཆོས་མཐུན། ཁམས་བཞི་ཡུམ་
བཞེར་བསྒྲོམ་པ་ནི། མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེའི་ཁམས་བཞི་བྱུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན། མིག་སོགས་
ས་སྟོང་སོགས་སུ་བསྒྲོམ་པ་ནི། མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེའི་མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་བྱུབ་པ་
དང་ཆོས་མཐུན། ཡུལ་ལྟ་རྟོ་རྟོ་མ་ལྟར་བསྒྲོམ་པ་ནི། མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེའི་ཡུལ་ལྟ་བུ་བཤད་

ཆོས་མཐུན། ཡན་ལག་ཁྲོ་བོར་བསྐྱོམ་པ་ནི། མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེའི་ཡན་ལག་ནམས་གྲུབ་པ་
 དང་ཆོས་མཐུན། སྐྱ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེའི་ལུས་གྲུབ་པ་དང་ཆོས་
 མཐུན། གསུང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེའི་དག་གི་གནས་བྱེད་པ་ལྟེ་ཀན་
 གྲུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན། ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི། མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེའི་སེམས་གྲུབ་
 པ་དང་ཆོས་མཐུན། དམ་ཆིག་སེམས་དཔལ་བསྐྱོམ་པ་ནི། མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེའི་རགས་པ་
 གནས་སྐབས་པའི་ལུས་གྲུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་བསྐྱོམ་པ་ནི། མངལ་གྱི་
 སེམས་ཅན་དེའི་སྤྲ་བ་གཉུག་མའི་ལུས་གྲུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན། ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔལ་བསྐྱོམ་
 པ་ནི། མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེའི་སྤྲ་བ་གཉུག་མའི་སེམས་གྲུབ་པ་དང་ཆོས་མཐུན། རིགས་བདག་
 གིས་རྒྱས་འདེབས་པ་ནི། མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་བྱི་རོལ་ཏུ་བཅས་ནས་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེའི་
 མིག་གི་སྟོན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དང་ཆོས་མཐུན།

ཆོས་མཐུན་རི་ལྟར་སྐྱོམ་པ་ནི། མངོན་བྱང་ལྗེའི་སྒྲོན་སྒྲིམ་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དང་པོའི་མགོན་
 པོ་དང་། དེ་སྐུལ་སྐུ་དྲོར་སེམས་སུ་བསྐྱུར་བ་དེ་ལས་ཆེར་རགས་པའི་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པ་ནི། གཞི་
 ལ་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་མོ་ཞིག་གི་མངལ་དུ་ཁྱ་ཁྱག་དཀར་དམར་འབྲེས་པའི་དབྱས་སུ་བར་དོ་ཤི་
 བའི་རྣམ་ཤེས་ཞུགས་ནས་སྐྱེ་བ་སྐྱེས་པ་དང་ཆོས་མཐུན། སྐྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ལ་འབྱུང་འབྱུར་
 གྱི་སྐྱེ་བ་དེ་སྟོང་བར་བྱེད། ལམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དག་མ་དག་གི་སྐྱུ་ལུས་པས་བྱང་པེ་རྟིང་པ་
 ལ་ཞུགས་ནས་རགས་པའི་སྐུལ་སྐུ་བཟུང་བ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་དེའི་རྒྱུད་སྒྲིན་བྱེད་དུ་འགྱུར།
 འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐུས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ཁམས་རགས་པའི་
 སྐུལ་སྐུ་བཟུང་བ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་། དེ་འབྱུང་པའི་ལག་རྗེས་འཛོག་པའི་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་
 ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ལ་སྐྱེ་བ་སྐུལ་སྐུར་འབྲེར་བའི་ལམ་ཁྱེར་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་

དེ། ཐ་མལ་པ་ལ་སྐྱེ་བ་རང་ག་བ་འོང་བའི་དོད་ལ་ལམ་འདིའི་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་མངོན་བྱང་ལྔ་ལས་དང་
པོའི་མགོན་པོ་སྐལ་སྐྱོད་ར་སེམས་སུ་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་ཞིག་སྒོ་འོར་འཆར་བས་ན་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད་
པ་ཡིན་ནོ། །དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐལ་སྐྱོད་ར་སེམས་སུ་བསྐྱར་བའི་ཚེ་གའི་རིམ་པ་འདི་ཆུས་མ་
ཐེལ་གཞོན་དོན་མེད་གཞུང་ཡིག་དོན་ཁ་བསྐྱངས་ནས་བཤད་པས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(ལུས་དཀྱིལ་སྒྲོམ་ཚུལ་གྱི་བཞག་ཏུ་བཤད་པ་)ལ། ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྒྲོམ་པ་
དང་། བརྟེན་པ་ལྟར་བསྒྲོམ་པ་གཉིས།

དང་པོ་(ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྒྲོམ་པ་)ལ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་
པ་གཉིས།

དང་པོ་(གཞན་ལུགས་དགག་པ་)ནི། ཁ་ཅིག་སྤྱི་དཀྱིལ་བསྐྱུས་པའི་རྗེས་སུ་ལུས་དཀྱིལ་བསྒྲོམ་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ལུས་དཀྱིལ་བསྒྲོམ་པའི་ཆད་ལྡན་གྱི་གཞུང་ཆུས་སུ་སྤྱི་
དཀྱིལ་གྱི་སྟངས་ལུས་དཀྱིལ་བསྒྲོམ་པར་གསུངས་ཀྱི། སྤྱི་དཀྱིལ་བསྐྱུས་པའི་རྗེས་སུ་ལུས་དཀྱིལ་
བསྒྲོམ་པར་ཆད་ལྡན་སྐྱུས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལུས་དཀྱིལ་ནི་སྤྱི་དཀྱིལ་
གྱི་ནང་དུ་བྱེ་ནང་དུ་བྱེ་བཅུག་པ་ལྟར་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ལྟ་སྐྱུ་ཚུ་
ཙ་གཉིས་ལུས་ལ་བཀོད་པའི་སྐལ་སྐྱོད་ར་སེམས་དཔལ་དེ་སྤར་སྒྱུ་ཡིག་ལས་བསྐྱེད་པའི་གཞལ་
ཡས་ཁང་གི་དབུས་སུ་བཞུགས་པར་མོས་ནས་བསྒྲོམ་པར་མངོན་བྱས་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར།
ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་གི་ལུས་གདོད་མ་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བྱུང་བའི་གསལ་འདེབས་གྱི་
ཚུལ་དུ་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རང་གི་ལུས་གདོད་མ་ནས་གཞལ་ཡས་
ཁང་དུ་བྱུང་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གདོད་མ་ནས་དོན་འཆང་དུ་བྱུང་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་
སྐྱབ་པ་མ་སྤངས་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལམ་སྒྲོམ་པའི་སྒོ་ད་
དུ་རུང་མི་རུང་གི་ཆུང་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལམ་སྒྲོམ་པ་

པར་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་ཆུང་ས་འཇུག་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་དེ་དང་དེ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་དེ་དང་དེའི་དོད་ཐུབ་
ཅམ་དུ་བསྐྱེད་ནས་བསྒྲོམ་བ་ཡིན་གྱི། ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་དེ་དང་དེ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དེ་དང་དེར་
བསྐྱེད་ནས་བསྒྲོམ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སློབ་དཔོན་སྤྱི་བྱང་གིས། ཆངས་
པའི་ཐེག་ནས་ཡང་དག་བཅུམས། །གྲུ་བཞི་པར་ནི་རྣམ་པར་བསྒྲོམ། །གཞལ་ཡས་ཁང་ལྟར་སྤྲང་བ་
ཡི། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་སྤྱི་ཡི་དགྱིལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་ལུས་གྲུ་བཞི་སྒྲོ་བཞི་གཞལ་
ཡས་ཁང་གི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་ནས་བསྒྲོམ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(རང་ལུགས་)ནི། བྱི་དགྱིལ་རིགས་འབྲས་ལྷ་མས་ཉེར་ལེན་དང་། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་
ཤས་དེ་དང་དེས་སྒྲོན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བྱི་དགྱིལ་རིགས་འབྲས་བྱི་མ་རང་གི་ལུས་
རྒྱར་སོང་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་ནས་སྒྲོམ་བར་བྱེད་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(བརྟེན་བ་ལྟར་བསྒྲོམ་བ་)ལ། བྱང་པོ་ལྷ་རིགས་ལྟར་བསྒྲོམ་བ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་
དྲུག་པ་ལས། མདོར་ན་བྱང་པོ་ལྷ་རྣམས་ནི། །སངས་རྒྱས་ལྟར་ནི་རབ་ཏུ་བསྒྲོམ། །ཞེས་གསུངས་
པས་བསྟན། །ཁམས་བཞི་ཡུམ་བཞིར་བསྒྲོམ་བ་ནི། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ས་ནི་སྒྲུབ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། །
རྒྱ་ཡི་ཁམས་ནི་ལྷ་མ་གྱི། །དཀར་དང་སྒྲོལ་མ་ཞེས་བྱ་བ། །མེ་དང་རྒྱུང་དུ་རབ་ཏུ་བསྒྲགས། །ཞེས་
གསུངས་པས་བསྟན། །མིག་སོགས་ས་སྟོང་སོགས་སུ་བསྒྲོམ་བ་ནི། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྩ་རྩེའི་སྒྲེ་
མཆེད་ཉིད་དག་ཀྱང་། །བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་དགྱིལ་འཁོར་མཆོག་ །ཅེས་གསུངས་པས་བསྟན།
ཡུལ་ལྷ་རྩེ་མ་ལྟར་བསྒྲོམ་བ་ནི། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གཟུགས་སྒྲིབ་སོགས་སྤྲགས་བ་ཡིས། །ལྷ་
ཉིད་དུ་ནི་རྟག་ཏུ་བསྒྲོམ། །ཡན་ལག་ཁོ་བོར་བསྒྲོམ་བ་ནི། བཤད་རྒྱུ་རྩེ་རྩེ་འཕྲེང་བའི་སྤྱི་དགྱིལ་
ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་བ་ལྟར་ཡིན་ནོ།།

རྒྱལ་རི་ལྟར་དུ་བསྒྲོམ་བ་ནི། རང་ཉིད་སྤྱི་ལྷ་རྩེ་རྩེ་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་

པའི་ལུས་ཀྱི་ཆའགས་སོ་གཉིས་ལ། ཡོ་ཡིག་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་སོ་གཉིས་བསྐྱེད། དེ་རྣམས་ཡོངས་
 སུ་གྱུར་པ་ལས་རྣམ་སྒྲུང་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་བསྐྱེད་ནས་རང་གི་སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་
 གནས་རྣམས་སུ་བཀོད་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྲིམ་ནས་
 བསྒྲོམ་པའི་སྤྱི་མདོག་ཕྱག་མཆན་ཞལ་ཕྱག་གི་གྲངས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མདོར་བྱས་ནས་
 བཤད་པ་ལྟར་རིམ་གྱིས་གསལ་བཏབ་བདེ་སྟོང་གིས་རྒྱས་བཏབ་ནས་བསྒྲོམ་པ་ནི། ལམ་རྩོགས་
 རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ལུས་ཀྱི་ཅ་ཁམས་ཐེག་ལེ་རྣམས་ལས་རུང་དུ་གྱུར་ནས་རྩོགས་རིམ་སྤྱི་འཛིན་གསལ་
 པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྤྱི་བའི་རྒྱད་སྟེན་གྱི་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཆའགས་སོ་གཉིས་འོད་གསལ་
 དུ་དག་པར་བྱས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འགྲུབ་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཆའགས་སོ་གཉིས་ལ་རྣམ་སྒྲུང་
 ལ་སོགས་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་དངོས་གནས་ལ་འགྲུབ་པའི་རྒྱད་སྟེན་གྱི་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཁྱད་
 པར་དུ་ཡན་ལག་ཁྲོ་བོར་བསྒྲོམས་པས་བགོགས་ཀྱི་གཞོན་པས་མི་ཚུགས་པ་དང་། ལུས་ལྷ་རྩོམ་
 ལྷར་བསྒྲོམས་པས་སྤྱི་རོལ་དུ་གང་སྒྲུང་ཐམས་ཅད་ནང་དུ་བདེ་ཆེན་འབར་བའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་བ་
 ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་(སྤྱི་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་ཀྱི་བར་བཤད་པ་)ལ།
 སྤྱི་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་བྱ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ།
 རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་བྱ་བ་དང་རྣམ་པ་གསུམ།

དང་པོ་(སྤྱི་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་)ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེ་ཏུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། རྩོམ་རིམ་དཀྱིལ་
 འཁོར་དབྱས་གནས་པར། །རྩྱུ་ཞེས་བྱ་བ་རབ་དུ་བསྒྲོམ། །གསལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དབྱས་གནས་
 པར། །ཡི་གེ་ཡོ་ཞི་རྣམ་པར་བསམ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་དབྱས་གནས་པར། །ཡི་གེ་ལྷ་མོ་རབ་
 དུ་བསྒྲོམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་ཉིད་སྤྱལ་སྤྱོད་རྩོམ་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་ལ་གནས་པའི་
 སྤྱི་བོར་ཡོ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་ཡོ་ཡིག་དཀར་པོ། ལྷའི་དབྱས་སུ་ལྷ་

ལས་བྱང་བའི་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་དབྱུང་སྤྱུ་ཡིག་དམར་པོ། སྤྱིང་གའི་དབྱུང་སྤྱུ་
 རྩི་ལས་བྱང་བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབྱུང་སྤྱུ་ཡིག་སྟོན་པོ། དེ་དག་ལས་རིམ་པ་བཞིན་
 དུ། སྤྱན་མ། གོས་དཀར་མོ། ལྷ་མ་གའི་ཆོག་མ་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྟོས་པས་སྐད་ཅིག་གིས་དོ་
 རྩེ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཆོག་མ་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྤྱན་བྱངས་པའི་དབྱུང་སྤྱུ་ན་བཞུགས་པའི་གཙོ་བོ་ཡབ་
 ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་མདུན་ན་རང་ཉིད་གནས་པར་མོས་ལ། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་
 པ་ནས་གསུངས་པའི། དཔལ་ལྷན་སངས་རྒྱས་སྐྱེ་འཆང་བ། །ཞེས་སོགས་ཆོག་མ་བཅད་གཉིས་
 གིས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དོར། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱུ་
 ཞུ་བ་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་སྤྱན་བྱངས་ལ། རང་གི་སྤྱི་བོ། ལྷའི་དབྱུང་།
 སྤྱིང་ག་རྣམས་སྤྱུ་རིམ་གྱིས་ཐེམ་པས་ཡེ་ཤེས་གྱིས་བདེ་སྟོང་གི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་ནས།
 སྤྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་དབང་ཐུག་ཐོབ་པར་མོས་པའི་རྩེས་སྤྱུ། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བདུན་
 པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྤྱུ་གང་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་མ་བཅད་གཅིག་པ་ཁྱད་པར་བཟོ་བ་
 ཅིང་དོན་བློ་བའི་སྟོན་པ་ཁྱེན་ཆུབ་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ནས་ལེའུ་བཅུ་པ་ནས་གསུངས་
 པའི་སྤྱུགས་ཆོན་པ་གསུམ་པ་ཁྱད་པར་བཟོ་བ་ཅིང་དོན་བློ་བའི་སྟོན་པ་རྒྱལ་བཞག་ནས་སྟོམས་པ་
 ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ནས་གསུངས་པའི་ཆོག་མ་བཅད་པའི་དོན་ནི། སྤྱན་མ་ཐུག་
 རྒྱུ་ལྷན་པས་ན་དཔལ་དང་ལྷན་པ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱུ་དོ་རྩེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འཛིན་
 པའམ་འཆང་བས་ན་སྤྱུ་འཆང་བ། །ཞེས་རྣམ་སྤངས་ལ་བོས་ནས། རང་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དོ་རྩེ་གསུམ་དཔེར་མེད་དུ་བསྟོམས་པའི་སྤྱུ་བ་པ་པོ་བདག་
 དེང་སྟེ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཁྱེན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་ན་སྤྱུ་བ་པ་པོ་
 བདག་གི་ལུས་སྤྱུ་དོ་རྩེ་མཇེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ།།

དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་སྒྲུབ་གི་འཁོར་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ལ་ཡང་། ཐུགས་བརྩུར་
བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱུ་རྣམས། །ཞེས་བོས་ནས་སྤར་བཞིན་གསོལ་བ་བཏབ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་
ཆོས་ཀྱི་གསུང་ལམ་ནི་འོད་དཔག་མེད་ཡིན་ལ། དེས་གོས་དཀར་མོ་ཕྱག་རྒྱར་ལྷན་པས་ན་དཔལ་དང་
ལྷན་པ་ཞེས་འོད་དཔག་མེད་ལ་བོས་ནས། རང་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་
དོན་ལྟར་འོད་དཔག་མེད་དུ་བསྒྲོམས་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་བདག་དེང་སྟེ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་
གསོལ། །ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པོ། །ཚུལ་རིམ་ལྟར་དུ་ན། སྐྱབ་པ་པོ་བདག་གི་དག་གསུང་དོན་རྒྱུ་
མཛད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ།།

དེ་བཞིན་དུ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་འཁོར་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ལ་ཡང་། ཐུགས་
བརྩུར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱུ་རྣམས། །ཞེས་བོས་ནས་སྤར་བཞིན་གསོལ་བ་བཏབ་པོ། །དེ་
བཞིན་དུ་དཔལ་ལྷན་དོན་ལྟར་ཐུགས་འཆང་བ་ཞེས་པ་ལ། ལྷ་མ་གེ་ཕྱག་རྒྱར་ལྷན་པས་ན་དཔལ་དང་
ལྷན་པ། སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་དོན་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟར་དུ་འཛིན་པའམ་འཆང་བས་ན་
ཐུགས་འཆང་བ་ཞེས་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་བོས་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་དོན་
རྒྱུ་ལྟར་འཆང་དུ་བསྒྲོམས་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་བདག་དེང་སྟེ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ།
ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པོ། །ཚུལ་རིམ་ལྟར་དུ་ན། སྐྱབ་པ་པོ་བདག་གི་སེམས་ཐུགས་དོན་རྒྱུ་
པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ།།

དེ་བཞིན་དུ་མི་བསྐྱོད་པའི་འཁོར་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ལ་ཡང་། ཐུགས་བརྩུར་
བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཞེས་བོས་ནས་སྤར་བཞིན་གསོལ་བ་བཏབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཆོག་གས་
བཅད་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་འོར་དོན་ལྟར་གསུམ་གྱི་ལྟའི་ཆོག་གས་ནམ་མཁའ་
གང་བ་སྐྱབ་བྱངས་པའི་དབུས་ན་བཞུགས་པའི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་སྟོན་པས་པར་ཞུགས་པ་བྱང་
ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་ཞུ་བ་འོད་ཟེར་དཀར་དམར་མཐིང་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་སྐྱབ་བྱངས་ཏེ། རང་གི་

སྤྱི་བོ། ལྷེའི་དབུས། སྤྱིང་ག་ནམས་སུ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པས། སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དོན་ལྡན་གསུམ་གྱི་
 དབང་ཐུག་གསུམ་ཐོབ་པར་མོས་པའི་བར་ནི་ཙ་རྒྱུད་ལེ་འུ་དུག་པ་ལས། དོན་ལྡན་གསུམ་པོ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་གསང་། །གནས་ནི་གནས་ཀྱི་ནམ་པར་བསྐོས་པར་བྱ། །སྤྱགས་ཀྱི་མཆན་གྱིས་ཤིན་
 ཏུ་མཆན་བྱས་ལ། །མཆོག་རབ་འདི་ཡིས་སྤྱབ་པ་ཉིད་དུ་བྱ། །ཞེས་པས་བསྟན་པར་སྟོན་གསལ་
 ལས་བཤད། དེ་ནས་ལེ་འུ་བདུན་པ་ནས་གསུངས་པའི། སངས་རྒྱུ་ཀུན་གྱི་སྤྱི་གང་ཡིན། །ཞེས་
 སོགས་ཆོགས་བཅད་གསུམ་གྱི་དོན་ནི། སངས་རྒྱུ་ནམས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ཟུག་མེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་སྤྱས་
 རབ་ཏུ་རྒྱུ་ཤིང་གང་བ་དེ་དང་འབྲ་བར་སྤྱབ་པ་པོ་བདག་གི་ལུས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོ་ལ།
 ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པོ།

ཚུལ་རྗེ་ལྟར་དུ་ན། སྤྱབ་པ་པོ་བདག་གི་ལུས་སྤྱི་དོན་དེ་དང་འབྲ་བར་སྤྱིའི་དབང་ཐུག་ཐོབ་
 པར་གྱུར་ཅིག ཅེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དོན་ཆོས་ནི་འོད་དཔག་མེད་ཡིན་ལ། དེའི་གསུང་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་ངེས་པའི་ཆོག་གིས་མཆོན་པའི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པའི་འབྲས་
 བྱར་གྱུར་པས་ན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟེ། གསུང་དོན་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་གསུང་གང་ཡིན་པ་དེ་
 དང་འབྲ་བར་སྤྱབ་པ་པོ་བདག་གི་དག་ཀྱང་ཆོས་འཛིན་པ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་གསུང་དེ་དང་འབྲ་
 བར་གསུང་གི་དབང་ཐུག་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག གསང་བ་གཉིས་སུ་མེད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་ནམས་
 ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་ན་གསང་པའི་བདག་པོ། སྟོང་ལྟ་བུ་དོན་ལྡན་ཐུག་རྟུན་པས་
 ན་དཔལ་དང་ལྡན་པ། ཐུགས་བྱི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བས་ན་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སྟེ། སྤྱབ་པ་པོ་
 བདག་གི་སེམས་ཀྱང་ཐུགས་དོན་ལྡན་པ་དེ་དང་འབྲ་བར་ཐུགས་ཀྱི་དབང་ཐུག་ཐོབ་པར་
 གྱུར་ཅིག་ཅེས་པ་དང་།

དེ་ནས་ཙ་རྒྱུད་ལེ་འུ་དུག་པ་ནས་གསུངས་པའི་སྤྱགས་ཆན་པ་གསུམ་གྱི་དོན་ནི། ལྷི་ཀྱི་དོན་
 བཤད་ཟིན། སྐར་ཏ་སྤྱ་ག་ཏ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད། ཀླ་ཡ་ནི་སྤྱ། བཟླ་ནི་དོན་ལྡན་སྤྱ་

ཕ་ནི་རང་བཞིན། ཨ་མ་ཀ་ནི་བདག་ཉིད། ཨ་ཉི་ནི་རང་སྟེ། མདོར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
 གྱི་སྐྱོད་ཅིང་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་རང་སྟེ་སྐྱེ་བ་སྐྱོམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་ཀ་ནི་གསུང་།
 ཅི་ཉི་ནི་སྤྱགས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱགས་རྟོ་ཅིང་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་
 རང་ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱེ་གསུང་སྤྱགས་ཀྱི་རྟོ་ཅིང་གསུམ་ལ་ང་རྒྱལ་
 བཞག་ནས་སྐྱོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ནས་རང་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱེ་གསུང་སྤྱགས་ཀྱི་རྟོ་ཅིང་གསུམ་དཔྱར་མི་
 བྱེད་པའི་རྟོ་ཅིང་འཆང་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམས་ནས་ཨོ་སར་ཏ་ཐ་ག་ཏ་ཀུ་ཡ་མ་ཀ་ཅི་ཏ་བཟོ་སྐྱ་སྐྱ་མ་ཨ་མ་
 ཀོ་ཏ་ཏི། ཞེས་ངག་ཏུ་བརྗོད་ཅིང་སྤྱགས་དོན་བླ་པའི་སྐྱོན་སྐྱེ་གསུང་སྤྱགས་ཀྱི་རྟོ་ཅིང་གསུམ་དཔྱར་
 མི་བྱེད་པའི་རྟོ་ཅིང་འཆང་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་ནི་སྐྱེ་གསུང་སྤྱགས་སྤྱན་མོང་དུ་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བ་པའི་
 དོན་ཡིན་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། དེ་ལྟར་རིགས་གསུམ་དཔྱར་བ་ཡི། །སོ་སོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 བས་ཀྱང་། །སྒོ་དང་ལྷན་པས་གསང་སྤྱགས་འདིས། །སྒྲར་ཡང་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་བྱ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིད།

དེ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེ་ཏུ་གཉིས་པ་ལས། བྱིད་ཀྱི་སེམས་ལུས་
 ལྟ་བུ་དང་། ལུས་སེམས་ལྟ་བུར་བསྐྱེད་ཅིག ཅས་སོ་སོར་བརྗོད་པས་སྐྱེ་གསུང་སྤྱགས་སོ་སོར་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དེ་བཞིན། བསྐྱེད་ཅིག་ཅེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛུགས་ཏུ་གཅིག་བརྗོད་པས་སྐྱེ་གསུང་
 སྤྱགས་སྤྱན་མོང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དེ་བཞིན་པར་རྟོ་ཅིང་སེམས་དཔའི་སྐྱེ་བ་ཐབས་ལས་བཤད་
 ནོ།

གཉིས་པ་(སེམས་དཔའ་སྐྱེ་བ་ཅེགས་བྱ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་)ནི། སྐྱེ་གསུམ་ལས་བྱིད་ཀྱི་སྐྱོན་ནས་
 བསྐྱེད་པའི་སྐྱེ་སྐྱོད་ཅིང་སེམས་དཔའ་ལ་དམ་ཆིག་སེམས་དཔའ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་
 དེ། དམ་ཆིག་གི་སྐད་དོད་ས་མ་ཡ་ལ་ས་མ་ཏར་བྱས་པས་འཕྲོ་ཞིང་འདུ་བ་ལ་ཡང་འཛུགས་པས།

སྐྱབ་པ་པོ་རང་གི་ལུས་ལ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་སྤངས་ནས་ལྟའི་སྐྱར་བསྐྱོམ་པ་ལ། ལྷ་ཡེ་ཤེས་པ་ནམས་འཕྲོ་ཞིང་འདྲུ་བའི་གཞིར་གྱུར་པས་ན་དམ་ཆིག་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་པས་ན་སེམས་དཔལ་ཞེས་བརྗོད་པར་མན་སྟེ་ལས་གསུངས་སོ།།

ཡང་སྐྱབ་གསུམ་ལམ་ཁྱེར་གྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱལ་སྐྱེད་ཅེ་སེམས་དཔལ་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཅ་རྒྱུད་ལེ་འུ་དང་པོའི་དམ་ཆིག་འབྱུང་བ་དོན་ཅེ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས། དེམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལྟའི་སྐྱེད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་དོན་ཅེ་སེམས་དཔལ་ལ་སྐྱབ་ཐབས་ལས་བཤད། དམ་ཆིག་སེམས་དཔལ་ལ་སྐྱགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་དེའི་སྐྱགས་ཀར་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔལ་བསྐྱོམ་པ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། སྤྱིང་གའི་དབྱས་སུ་གནས་པ་ཡི། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་ནམ་པར་བསྐྱོམ། ཉིང་འཛིན་སེམས་དཔལ་ཞེས་བྱ་བའི། ཡི་གེ་རྩྱུ་ནི་དེ་རུ་འགོད། ཁེས་པས་བསྟན།

ཅུ་ལ་ཇི་ལྟར་དུ་བསྐྱོམ་པ་ནི། དམ་ཆིག་སེམས་དཔལ་ལ་སྐྱགས་ཀར་སྤྲོ་ཆོག་པ་སྤྲོ་དང་ཆོ་བའི་གདན་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་སྐྱེད་མདོག་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་པ་དོན་ཅེ་དང་ཟིལ་བྱ་འཛིན་པ་ལུས་བཅས་སུ་བསྐྱེད་པར་དོན་ཅེ་སེམས་དཔལ་ལ་སྐྱབ་ཐབས་ལས་བཤད། དེ་ཡང་དོན་ཅེ་དང་ཟིལ་བྱ་འཛིན་པ་སྟོབ་དཔོན་ཨ་རྒྱུ་ཀ་རས་མདོར་བྱས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་བཤད། ཅིའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྟའི་སྐྱར་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱོམས་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་ཅ་རྒྱུད་ལེ་འུ་བཅུ་པ་ལས། སྤྱིང་གའི་དབྱས་སུ་སྤྲོ་མོ་ཡི། །དཀྱིལ་འཁོར་ནམས་ནི་བསམ་པར་བྱ། །ཞེས་པས་བསྟན་པར་སྟོན་གསལ་ལས་བཤད།

དེའི་སྐྱགས་ཀར་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔལ་བསྐྱོམ་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་ལ་སྐྱགས་ཀར་སྤྲོ་གདན་ལ་དོན་ཅེ་སྟོན་པོ་ཅེ་ལྷ་པའི་ལྟེ་བར་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔལ་ལ་རྩྱུ་ཡིག་སྟོན་པོ་རྟག་ཏུ་འཆར་བ་མར་མེ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ། མི་ཤེས་པའི་ཐུན་པ་འཛོམས་པའི་དོན་དུ་སྤང་བའི་ཕྱང་པོ་ཆེན་པོ་

ལྟ་བུར་སྒོམ་པར་ནི་དོན་མེད་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་བཤད། ཅིའི་ཕྱིར་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་
 དཔའ་ཞེས་བྲ་ཞེ་ན། ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ལྟོ་ཡིག་གང་དུ་བཀོད་པའི་གནས་དེར་དམིགས་
 པ་ཅི་གཅིག་ཏུ་གཏད་ནས་བསྒོམས་པས། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཆོག་ལྟན་སྒྲུབ་ཀྱི་བདེ་བ་བྱུང་པར་
 ཅན་སྒྲུབ་བར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ངེས་ལེགས་ལ་སྒྲོར་བར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་དུ་བརྒྱུ་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་པ་ལས། ཡི་གེ་མཆོག་ཏུ་གྲུར་པའི་ཆོག་ །དེ་ཡི་དབྱུས་སུ་བསམ་
 པར་བྱ། །དོན་མེད་པོ་ཅི་ལྟ་པ། །ཉག་ཏུ་སྒྲོར་བས་ནཱ་པར་བསྒོམ། །ཞེས་པས་བསྟན་པར་སྒོམ་
 གསལ་ལས་བཤད་དོ།

གསུམ་པ་(རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་བྱེད་པའི་ཚུལ་)ནི། དམ་ཆོག་སེམས་དཔའི་ཅོད་པན་ལ་
 རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་བྱེད་པར་མདོར་བྱས་ལས་དངོས་སུ་མ་བཤད་ཀྱང་། མདོ་བསྐྱེད་
 དང་དོན་མེད་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་བཤད་པ་ལྟར། དབྱ་རྒྱལ་ལ་ནི་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་བསམ།
 ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན། ཚུལ་རིམ་ལྟར་དུ་སྒོམ་པ་ནི། དམ་ཆོག་སེམས་དཔའི་རལ་པའི་ཅོད་པན་
 ལ་དོན་མེད་འཆང་སྒྲུ་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་དོན་དང་དེལ་བུ་འཛིན་པ། ཡུམ་དོན་མེད་
 དཔྱིངས་ཀྱི་དབང་ཐུག་མ་དང་ལྟན་ཅིག་ཁ་སྒྲོར་གྱི་སྒྲོར་བས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཀྱི་བདུད་ཅི་
 འཛོག་པའི་རྒྱན་གྱིས་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་
 གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་མཉེས་ཤིང་ཆོས་པར་བསམ་པ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས། དོ་
 རྒྱུ་ལེའུ་མཆོག་ཅོད་པན་ལོ། །ཞེས་པས་བསྟན་པར་མདོ་བསྐྱེད་ལས་བཤད། རིགས་བདག་
 ཡུམ་བཅས་སུ་བསྒོམ་པར་དོན་མེད་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་ཐབས་ལས་བཤད། དོན་དང་དེལ་བུ་འཛིན་
 པར་སྒོམ་དཔོན་ཐུབ་པ་དཔལ་གྱིས་བཤད། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིར་རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་
 འདེབས་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན་དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། སྒྲུལ་སྒྲུ་དོན་མེད་སེམས་དཔའ་དེ་སྒྲུ་
 གསུམ་ལམ་ཁྱེར་གྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་ཆོག་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་གས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་

ཕྱིར།

དེས་ན་འདུས་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ཆར་གཅིག་པོ་འདི་ལ་ལྟའི་བསྐྱེད་ཆོག་མི་འདྲ་བ་ལྟ་ཡོད་དེ།
ལྟག་མོས་ཀྱི་ལྟ་ནམས་སྐད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ། དང་པོའི་མགོན་པོ་མངོན་བྱང་ལྟའི་སྟོན་ས་བསྐྱེད་
པ། སྐལ་སྐྱོད་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྐྱ་གསུམ་ལམ་ཁེར་གྱི་སྟོན་ས་བསྐྱེད་པ། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྟ་ནམས་
ས་པོན་རྒྱུད་པ་ལས་བསྐྱེད་པ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྟ་ནམས་སྟོན་བདུན་གྱི་སྟོན་ས་བསྐྱེད་
པ་ནམས་སྐྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་(སྐྱ་གསུམ་སྐྱར་དུ་འགྲུབ་པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་དོས་བཟུང་བ་)ནི། སྐྱ་གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་རྗེ་གསུམ་
མ་ཐག་རིག་མ་འདུ་བྱ་བའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་
སྐྱ་གསུམ་པོ་དེ་སྟོན་ས་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཐུང་གཅིག་ལ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་འདུ་བྱས་པའི་རིག་མ་དང་
སྟོན་ས་པར་ཞུགས་པའི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་དེས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྱུར་བའི་ཐབས་
ཀྱིས་སྐྱབ་དགོས་པོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་འདི་སྐྱུང་གཞི་
ལ་ཆོས་མཐུན་སྒྱུར་རྒྱ་མེད་ཀྱང་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ།
བདག་ཅག་གི་སྟོན་ས་དམན་པ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྟོན་པ། རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་
པ་རྣམས་ལ་ས་དང་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་སྟོན་པ། ཟབ་མོ་ལ་ལྟག་པར་མོས་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་ཅན་
གྱི་སྟོན་པ་དང་གསུམ་གསུངས་པའི་ནང་ནས། འདིར་སྟོན་པ་ཕྱི་མ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་
ལམ་བྱེད་བྱེད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་ལ་ཡང་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་འདུ་བྱ་
བ་དང་། བསྟོན་པའི་རིག་མ་འདུ་བྱ་བའི་ཚུལ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་(དངོས་ཀྱི་རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་)ནི། མི་བསྐྱེད་པའི་རིགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐྱབ་པ་པོས་སྟེ་
ཤ་ཅན་གྱི་བྱ་མོ། རྣམ་སྒྲུབ་གི་རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་པོས་བཙོ་སྟག་མཁན་གྱི་བྱ་མོ། རིན་འབྱུང་གི་
རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་པོས་སྟེ་རྒྱུད་མཁན་གྱི་བྱ་མོ། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་པོས་གར་

མཁན་གྱི་བུ་མོ། རོན་གྲུབ་གྱི་རིགས་གྱི་སྐྱབ་པ་པོས་བཞོ་བྱེད་མཁན་གྱི་བུ་མོ་ནུས་མ་ལྟར་བྱམས་ཤིང་སྤང་ལྟར་བཅེ་བ། བུ་མོ་ལྟར་དུང་སེམས་ཆེ་བ་ནུས་འདུ་བྱས། བསང་སྤངས་སྟོང་པའི་ངང་ལས་རང་རིགས་གྱི་ལྟ་མོར་བསྐྱེད། དེའི་ལུས་ལ་རིགས་ལྡ་བཞོད། དེ་དང་རང་གི་མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་དངོས་གྱི་རིག་མ་འདུ་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(བསྐྱོམ་པའི་རིག་མ་འདུ་བྱ་བའི་ཚུལ་)ནི། ཐམས་ཅད་གསང་བའི་རྒྱུད་ལས། སྤྱིང་གར་གནས་པའི་ལྟ་མོ་ཆེ། །ནལ་འབྱོར་པ་ཡི་ནལ་འབྱོར་བསྐྱེད། །སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་ཡུམ་གྱུར་མ། །རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་གྱི་དབང་མོར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པས་བསྟན་པ་ལྟར། རང་གི་སྤྱིང་ག་ནས་རང་རིགས་གྱི་ལྟ་མོ་མི་མོའི་ནུས་པར་བྱུང། བསང་སྤངས་སྟོང་པའི་ངང་ལས་རང་རིགས་གྱི་ལྟ་མོར་བསྐྱེད། དེའི་ལུས་ལ་རིགས་ལྡ་བཞོད། དེ་དང་རང་གི་མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་བསྐྱོམ་པའི་རིག་མ་འདུ་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡིན་ནོ།

མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བདུན་པ་ལས། ཡི་གེ་རྩྱུ་དང་ཨོ་དག་དང་། །ཞུང་དང་པཎ་ཀྱང་རབ་བཏག་བྱ། །འོད་ཟེར་སྣ་ལྡན་བྱུང་པ་ཡི། །བརྒྱུ་རྡོ་རྗེ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །འབར་བཅས་རྒྱ་འོད་བཞིན་དུ་དཀར། །ཡིད་དུ་འོང་བ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། རང་གི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པའི་ངང་ལས་རྩྱུ་ལས་བྱུང་བའི་རྡོ་རྗེ་སྟོན་པོ་ཅེ་ལྟར་དུས་མའི་ནོར་བུ་ལ་ཨོ་ཡིག་གིས་མཆན་ཞིང་བུ་ག་ཡི་གེ་པཎ་སེར་པོས་བཀག་པ། ཡུམ་གྱི་གསང་གནས་མི་དམིགས་པའི་ངང་ལས་ཨ་ལས་བྱུང་བའི་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱུད་པ་ཟེ་འབྲུ་ལ་ཨ་ཡིག་གིས་མཆན་ཞིང་བུ་ག་ཡི་གེ་པཎ་སེར་པོས་བཀག་པ། རྡོ་རྗེ་དང་བརྒྱའི་ནང་འོད་ཟེར་ནུས་པ་ལྟར་གང་བར་སྐྱོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཨོ་ཡིག་གིས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་མཆོན། །ཞུང་ཡིག་གིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མཆོན། རྡོ་རྗེ་ལ་རྩ་ལྟ་ཡོད་པས་ཡབ་ཀྱི་ནོར་བུའི་དབུས་ཀྱི་ཅ་འདབ་བཞི་རྒྱ་ཏི་དང་ལྟ་པོ་དེ་མཆོན། བརྒྱ་འདབ་བརྒྱུད་

ཀྱིས་ཡུམ་གྱི་ཆོས་འབྱུང་གི་དབྱས་ཀྱི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་པོ་དེ་མཆོན། བཟ་ཡིག་གིས་སྤར་སེལ་མཆོན།
 དེའི་ཁ་དོག་སེར་པོ་བྱེད་པས་སྤར་སེལ་རང་དབང་བའི་ཁ་དོག་སེར་པོ་ཡིན་པ་དེ་མཆོན། རྗེ་རྗེ་དང་
 བརྒྱའི་ནང་འོད་ཟེར་རྣམས་པ་ལྡས་གང་བར་བསྐྱོམ་པ་ནི། རྗེ་གསལ་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱུད་རྣམས་ཐིག་
 ལའི་གཟུགས་སུ་ཁྱེད་པ་དེ་མཆོན། དེ་ནས་རང་ཉིད་རིན་འབྱུང་གི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ལུས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་
 ལ་འཁྱུད་པ་དང་། སོ་དང་སེན་མོ་འདེབས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་བྱས་ནས་
 སྦྱོམས་པར་འཕྲུག་པའི་བར་བྱས་ཏེ། ཚེ་སྐྱ་ཏ་སྤྱ་ག་ཏ་ཨ་ཁུ་རྩ་ག་ཏ་བཟོ་སྤྱ་མ་ཨ་ཁྱོ་ཀོ་ཉྟ། ཞེས་
 སྤྲགས་ངག་ཏུ་བརྗོད་ཅིང་སྤྲགས་དོན་ཡིད་ལ་བྲན་པར་བྱེད་པ་ནི་རྗེས་ཆགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ།

སྤྲགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཚིག་གི་དོན་བཤད་ཟིན། ཨ་ཁུ་རྩ་ག་ནི་རྗེས་སུ་ཆགས་པ། གཞན་རྣམས་
 སྤར་དང་འབྲེལ་པ་ལ། མདོར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་རྗོད་ཅིང་རང་
 བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་ངོ་སྤྲུལ་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ནས་རང་ཉིད་གཙོ་བོའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་རྩྱུ་སྤྱར་ལེན་ཅིང་མཁའ་ངག་ཏུ་བརྗོད་པས་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་སེམས་ཁུ་བ་སྤྱི་བོ་ནས་ནོར་བུའི་ཆེའི་བར་དུ་པལ་པས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པ་ན། རང་ཉིད་དོན་
 བྱུང་གྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཚེ་སྐྱ་ཏ་སྤྱ་ག་ཏ་སྤྱ་རྩ་བཟོ་སྤྱ་མ་ཨ་ཁྱོ་ཀོ་ཉྟ། ཞེས་སྤྲགས་ངག་ཏུ་བརྗོད་
 ཅིང་སྤྲགས་དོན་ཡིད་ལ་བྲན་པའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོམ་པ་ནི་མཆོད་པའི་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྤྲགས་ཀྱི་དོན་
 ལ་ཚིག་གི་དོན་བཤད་ཟིན། སྤྱ་རྩ་ནི་མཆོད་པ་གཞན་རྣམས་སྤར་དང་འབྲེལ་པ་ལ་མདོར་ན་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོད་པ་རྗོད་ཅིང་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་དེ་ངོ་སྤྲུལ་དུ་སྒྲོམ་པར་
 བྱེད་པ་ནི་མཆོད་པའི་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་འབྲེལ་བའི་དགའ་བ་བཞིས་རིམ་གྱིས་བྲངས་པའི་བདེ་བས་
 སྦྱོང་བ་དེས་པའི་བདེ་སྦྱོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྤྱར་ནས་བསྐྱོམ་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལམ་གྱི་སྦྱང་པོ་དང་།
 རྗེ་གསལ་རིམ་པའི་དགའ་བཞི་འབྲེན་པའི་རྒྱུད་སྤྱིན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།

སྤར་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ལམ་རྗེ་གསལ་རིམ་གྱི་མཆོན་དོན་ལ་སྤྱར་ན། སྤྱི་བོ་གྱིས་བརྒྱབས་

པ་ནི་ལུས་དབེན་གྱི་རྒྱུ་སྤྲོད་ཅིང་འགྲུལ། གསུང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི་དག་དབེན་གྱི་རྒྱུ་
 སྤྲོད་ཅིང་འགྲུལ། ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི་སེམས་དབེན་གྱི་རྒྱུ་སྤྲོད་ཅིང་འགྲུལ།
 སེམས་དབེན་ལ་སྤྲུལ་བཅེགས་སྒོམ་པ་ནི་སྦྱ་ལུས་པས་ནང་གི་རྒྱུ་སེམས་དབེན་ལ་སྤྲུལ་བཅེགས་སྒོམ་
 པ་དེ་མཆོན། རིག་མ་འདྲུ་བྱ་བས་ནི་སྦྱ་ལུས་པས་ཕྱི་ལྷོ་རྒྱུ་ཐུག་རྒྱ་དང་སྒོམས་པར་འབྲུག་པ་དེ་
 མཆོན། དེ་ནས་སྦྱ་ལུས་པས་ནང་གི་རྒྱུ་སེམས་དབེན་ལ་སྤྲུལ་བཅེགས་བསྒོམས་ནས་ཕྱི་ལྷོ་རྒྱུ་
 ཐུག་རྒྱ་དང་སྒོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། སྦྱ་ལུས་འོད་གསལ་འདྲུ་དག་པར་བྱས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
 ནི་ངེས་དོན་གྱི་སྤྲུགས་ཆན་པ་བྱུག་པོ་དེ་མཆོན། དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ལ་སྤྲུག་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་
 བའི་ངེས་དོན་གྱི་རིགས་བྱུག་ནི་སྤྲུགས་ཆན་པ་བྱུག་པོ་རེ་རེ་ལ་བྱུག་བྱུག་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ངེས་དོན་ཡིན་
 པར་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་(སྦྱ་གསུམ་གྱི་མཐུན་ལུལ་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་པ་)ལ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྦྱ་གསུམ་དང་འཛམ་
 བྱ་སྒྲིང་པའི་མི་ལོ་སྦྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་མཆན་བཤད་པ། མངོན་རྟོགས་ལྷག་མ་
 སྦྱང་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་མི་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་མཆན་བཤད་པ། སྦྱང་གཞི་སྦྱོར་བའི་དོན་བཤད་པ་དང་
 གསུམ།

དང་པོ་(བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྦྱ་གསུམ་དང་འཛམ་བྱ་སྒྲིང་པའི་མི་ལོ་སྦྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་
 མཆན་པ་)ལ། ཇི་བ་དང་། ལན་གཉིས།

དང་པོ་(ཇི་བ་)ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྦྱ་གསུམ་པོ་དེ་
 འཛམ་བྱ་སྒྲིང་པའི་མི་ལོ་སྦྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།
 འདི་ལ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས།

དང་པོ་(གཞན་ལུགས་དགག་པ་)ནི། བོད་ཀྱི་ཁྲ་མ་ཁ་ཅིག་གི་གསུང་ན་རེ། ཐུགས་སྒྲུ་མེད་ཀྱི་
 ལྷའི་བསྐྱེད་ཆོག་ཐམས་ཅད་སྦྱང་གཞི་སྦྱེ་གནས་བཞི་སྦྱོར་བྱེད་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་པས། འདིར་

ཡང་རྒྱ་རྩོམ་འདྲིན་པ་རྩོམ་པ་མཁས་དཔལ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ཐེག་ལའི་གཟུགས་
 ལུ་ཞུ་བའི་ཐེག་ལའི་དབུས་སུ་བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་མཆོན་པའི་ས་བོན་ལས་འབྲས་བུ་རྩོམ་པ་འདྲིན་
 པ་ལྟེ་སྐྱེ་བསྐྱེད་པ་ཞུ་བ་སྐྱེས་བསྐྱེད་ཡོད་པ་ནི་མངལ་སྐྱེས་སྐྱོང་བྱེད་ཡིན་ཏེ། མཛོན་བཛོད་ཆ་
 མ་ལས། མངལ་སྐྱེས་སྐྱེ་ཡི་སྐྱོར་བ་ཡི། །སྟོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བརྟག་ །ཅེས་གསུངས། དེ་
 རྣམ་ཁམས་དཀར་དམར་མཆོན་པའི་ཆ་བ་དཀར་དམར་རལ། ཆ་བ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་
 ཅན་གྱི་དབུས་སུ་བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་མཆོན་པའི་ས་བོན་ལས་ལྟེ་སྐྱེ་བསྐྱེད་པ་ཞུ་བ་སྐྱེས་བསྐྱེད་
 མེད་པ་ནི་སྟོང་སྐྱེས་སྐྱོང་བྱེད་ཡིན་ཏེ། སྟོང་སྐྱེས་སྐྱེ་ནི་མེད་པ་སྟེ། །སྐྱོང་སྐྱེ་མིན་རྣམ་སྤངས་
 པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་རྣམ་བོད་མཆོན་པའི་ཉི་མས་ཁ་བྱེ་བའི་བརྒྱ་དང་། གཤེར་མཆོན་པའི་ཆ་
 བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་མཆོན་པའི་ས་བོན་ལས་ལྟེ་སྐྱེ་བསྐྱེད་པ་ཞུ་
 བ་སྐྱེས་བསྐྱེད་མེད་པ་ནི་བོད་གཤེར་ལས་སྐྱེས་པ་སྐྱོང་བྱེད་ཡིན་ཏེ། སྟོམ་འབྱུང་འབྲེལ་བར། ཆ་
 བ་ས་བོན་ཅམ་ལས་སྐྱེ་གནས་བོད་གཤེར་སྐྱེས་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་སྐྱད་ཅིག་གིས་
 བསྐྱེད་པ་ནི་རྩལ་སྐྱེས་སྐྱོང་བྱེད་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་རྩོམ་པ་བུ་པས། སེམས་ཅན་རྩལ་ཏེ་སྐྱེས་
 པ་བཞིན། །ས་བོན་མེད་པར་རྣམ་པར་བསྟོམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འདིར་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་སྐྱད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ་ནི། འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མི་སྐྱེ་ལི་བར་དོ་གསུམ་
 སྐྱང་གཞི་སྐྱོང་བྱེད་དུ་རྩོམ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། དེའི་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་
 ཀྱི་ལྟེ་བསྐྱེད་ཆོག་ཐམས་ཅད་གདུལ་བུའི་གཙོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་
 རྣམ་གསུངས་པ་ནི་གང་ཞིག་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དེས་སྐྱེ་གནས་གཞན་གསུམ་དང་རྣམ་
 པ་མ་ཐུན་པའི་ལམ་སྟོམ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་བའི་གང་ཟག་དེས་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མི་སྐྱེ་ལི་
 བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མ་ཐུན་པའི་ལམ་བསྟོམས་པས་སྐྱེ་གནས་གཞན་གསུམ་སྐྱོང་བྱས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྤར་འདས་ཐེན་པའི་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མི་སྐྱེ་ལི་བར་དོ་

གསུམ་ད་ལྟ་ལམ་སྒོམ་པའི་སྐབ་བ་པོས་སྦྱོང་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། སྤར་བསྐྱེགས་ཟེན་པའི་བྱད་ཤིང་དེ་
སྤར་ཡང་བསྐྱེག་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་)ནི། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལས། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐབ་གསུམ་
དང་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མིའི་སྤྱི་ཤི་བར་དོ་གསུམ་ཆོས་མཐུན་སྤྱར་ནས་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
དེ། སྤགས་སྤྱིང་གི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དེ་ཡིན་ན། འཛམ་བུ་སྤྱིང་
པའི་མི་མངལ་སྤྱིས་ཁམས་དུག་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། སྤགས་སྤྱིང་གི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ཡིན་ན་དབང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་གྱི་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་
འདུ་འཕྲོད་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་རྣམས་ཤིང་། དེ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིགས་དུས་གྱི་
ཆེ་མུང་གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་བར་མོས་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པ་ནི་གང་ཞིག དེ་འབྲ་བ་
དེ་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པ་མ་གཏོགས་སྤྱིང་གཞན་གསུམ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཅ་རྒྱུད་
ལེའུ་བདུན་པ་ལས། ཆགས་ཅན་ཡེ་ཤེས་འདོད་པ་ཡིས། །རྟག་ཏུ་འདོད་ཡོན་ལྷན་ལས་བསྟེན།
ཞེས་དང་། སྦྱོན་གསལ་ལས། གང་གི་དོན་དུ་འདི་ཉིད་མཛད། །ཅེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། སྤྱི་བོ་
འདོད་ཆགས་ཅན་དོན་དུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་འབྲ་བ་དེ་འཛམ་
བུ་སྤྱིང་པ་མ་གཏོགས་སྤྱིང་གཞན་ལ་མེད་དེ། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་
མེད། གཟུགས་ཁམས་པ་ལ་དེ་ཡོད་ཀྱང་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་མེད། འདོད་ལྷ་གོང་མ་གཉིས་ལ་
ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་དེ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་མེད། འདོད་ལྷ་འོག་མ་གཉིས་ལ་
དེ་གཉིས་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་ཡོད་ཀྱང་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་མེད། སྤྱིང་གཞན་གསུམ་
ན་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་རྣམས་པ་མེད་
ཅིང་། སྤྱིང་གཞན་གསུམ་གྱི་མི་རྣམས་ནི་སྤྱི་བ་སྤྱི་མར་བསགས་པའི་ལས་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཆེ་འདྲིར་
ལོངས་སྦྱོད་པར་རིགས་གཅིག་པའི་ལོངས་སྦྱོད་གྱི་ས་པ་ཡིན་གྱི། ཆེ་སྦྱོད་ལ་བསགས་པའི་ལས་

ཀྱི་ནམ་པར་སློན་པ་ཆེ་སྟེང་ལ་སློན་པར་ནུས་པའི་ལས་ཀྱི་ས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐྱེ་གསུམ་པོ་དེ་འཇམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མིའི་སྐྱེ་ཞི་བར་དོ་
གསུམ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་སྟོར་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐྱེ་གསུམ་པོ་དེ་ས་འཇམ་བུ་
སྤྱིང་པའི་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་མིའི་སྐྱེ་ཞི་བར་དོ་གསུམ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་སྟོར་བའི་རྒྱ་མཚན་རི་
ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྲག་ས་སྤྱི་མེད་ཀྱི་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ཐམས་
ཅད་སྤྱང་གཞི་སྤྱིང་པ་ཆགས་འཛིག་གི་རིམ་པ་དང་མ་ཐུན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། འདྲིར་ཡེ་
ཞེས་ཀྱི་སའི་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པ་ནི་སྟོང་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་སྤྱི་མ་སྟོང་པའི་ནམ་མཁའ་སྟོང་སང་དེ་དང་
ཆོས་མ་ཐུན་སྟོར་དགོས་པར་གྱུ་བ། དེ་གྲུབ་པས་ལྷག་མོས་ཀྱི་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་
དང་། གཞི་ལ་སྟོང་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་སྤྱི་མ་ཆགས་པ་གཉིས་ཆོས་མ་ཐུན་སྟོར་དགོས་པར་གྱུ་བ། དེ་
གྲུབ་པས་ལྷག་མོས་ཀྱི་སྤྱི་སྟེང་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ་དང་། འཇམ་བུ་སྤྱིང་པའི་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་མི་
ནམས་རྩལ་ཏེ་སྐྱེས་པ་གཉིས་ཆོས་མ་ཐུན་སྟོར་དགོས་པར་གྱུ་བ། དེ་གྲུབ་པས་ལྷག་མོས་འོད་
གསལ་དུ་སྤྱད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། འཇམ་བུ་སྤྱིང་པའི་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་མི་
ནམས་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་པར་གྱུར་ནས་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཉམས་སྤྱིང་བ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་
སྟོར་བར་གྱུ་བ། དེ་གྲུབ་པས་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐྱེ་གསུམ་དང་འཇམ་བུ་སྤྱིང་པའི་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་
མི་ནམས་ཐ་མལ་པར་གྱུར་ནས་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཉམས་སྤྱིང་བ་དང་། འོད་གསལ་དེའི་རྒྱང་
སེམས་ལས་བར་དོ་གྲུབ་པ་དང་། བར་དོ་བ་དེས་འཇམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མི་མོ་ཞིག་གི་མངལ་དུ་ཁྱེད་ཀྱི་
དཀར་དམར་འབྲེས་པའི་དབུས་སྤྱི་མཚམས་སྤྱི་མ་སྤྱིང་པ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་སྟོར་བ་
འབད་མེད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཆོས་སྐྱེ་དང་འཇམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མི་ཞི་བ་གཉིས་ཆོས་
མ་ཐུན་སྟོར་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡོངས་སྐྱེ་དང་འཇམ་བུ་སྤྱིང་པའི་མིའི་བར་དོ་གཉིས་

ཆོས་མཐུན་སྐྱོར་བ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐྱབས་ལས་པོ་དེ་མར་སྐྱེ་
ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་མ་བཟད་ཡར་འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱུ་གི་མཛད་པ་དང་ཡང་
ནུས་པ་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚུལ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལོངས་སྐྱབས་པ་དེས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་
ཁམས་རགས་པའི་མཆོག་གི་སྐྱལ་སྐྱབས་བྱུང་ནས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི་འཛམ་
བྱ་གླིང་པའི་རྟོན་ཁོ་ནར་ངེས་པས། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐྱལ་སྐྱབས་དང་འཛམ་བྱ་གླིང་པའི་མི་སྐྱེ་བ་གཉིས་
ཆོས་མཐུན་སྐྱོར་བར་གྲུབ། དེ་གྲུབ་པས་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལོངས་སྐྱབས་དང་འཛམ་བྱ་གླིང་པའི་མིའི་
བར་དོ་གཉིས་ཆོས་མཐུན་སྐྱོར་བ་འབད་མེད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འཛམ་བྱ་གླིང་པའི་མིའི་བར་དོ་
འཛམ་བྱ་གླིང་པའི་མི་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། གླིང་གཞན་གྱི་བར་དོ་འཛམ་བྱ་གླིང་པའི་མིར་སྐྱེ་བ་
མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(མངོན་རྟོགས་ལྷག་མ་སྐྱུང་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་མི་སྐྱོར་པའི་རྒྱ་མཆོན་བཤད་པ་)ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ།
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱོམ་པ་ནས་རིགས་བདག་གི་རྒྱུ་ལ་འདེབས་ཀྱི་བར་སྐྱུང་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་
སྐྱུར་ནས་མངོན་རྟོགས་ལྷག་མ་སྐྱུང་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་མི་སྐྱོར་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།
དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱོམ་པ་ནས་རིགས་བདག་གི་རྒྱུ་ལ་འདེབས་ཀྱི་བར་སྐྱུང་
གཞིར་མ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐྱུང་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་མེད་དེ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐྱུང་
གཞི་དེ་ལ་མ་དག་པའི་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟོན་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། མ་དག་པའི་སྟོང་ཀྱི་འཛིག་
རྟོན་ནི་ལྷག་མོས་ཀྱི་རྟོན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་སྐྱུང་གཞིར་འདུས། མ་དག་པའི་བཅུད་ཀྱི་
འཛིག་རྟོན་དེ་ལ་ཡང་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལས། ཤི་བའི་གནས་སྐབས་ནི་ལྷག་མོས་འོད་
གསལ་དུ་སྐྱུང་པའི་སྐྱུང་གཞིར་འདུས། བར་དོའི་གནས་སྐབས་ནི་མངོན་བྱང་ལྷ་ལས་དང་པོའི་
མགོན་པོ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱུང་གཞིར་འདུས། སྐྱེ་བའི་གནས་སྐབས་ནི་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱལ་སྐྱོར་
སེམས་སུ་བསྐྱུར་བའི་སྐྱུང་གཞིར་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ་(སྤང་གཞི་སྤྱོད་བའི་དོན་བཤད་པ་)ནི། སྤྱིར་སྤང་གཞི་སྤྱོད་བ་ལ། བདག་འཛིན་དང་འཛིན་སྐྱེས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ལམ་བསྟོན་པ་ལ་བདག་འཛིན་སྤྱོད་བར་གསུངས་པ་དང་། སེམས་རྒྱན་སྤྱི་མ་སྤྱི་བ་བཅས་སུ་ཡོད་པ་ཕྱི་མ་སྤྱི་བ་བྲལ་དུ་སོང་བ་ལ་སེམས་རྒྱན་སྤྱོད་བར་གསུངས་པ་གཅིག་དང་། ཚོས་ཉིད་མངོན་གྱུར་པ་ལ་གོགས་ཤེད་ཀྱི་སྤྱི་བ་སྤྱོད་བ་ལ་ཚོས་ཉིད་སྤྱོད་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་དང་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་སྤང་གཞི་སྤྱོད་ཀྱི་བར་དོ་གསུམ་སྤྱོད་བ་དེ་གསུམ་གང་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེམ། དེའི་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐྱེ་གསུམ་པོ་དེ་སྤྱི་ལི་བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་བསྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྤྱི་ལི་བར་དོ་གསུམ་གྱི་སེམས་རྒྱན་ཕྱི་མ་སྤྱི་བ་བྲལ་དུ་བྲལ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ལི་བར་དོ་གསུམ་དངོས་གནས་པ་ཡང་ཡིན། སྤྱི་བ་བྲལ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྤྱི་ལི་བར་དོ་གསུམ་མངོན་གྱུར་པ་ལ་གོགས་ཤེད་ཀྱི་སྤྱི་བ་སྤྱོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རང་ལུགས་ནི། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐྱེ་གསུམ་པོ་དེས་དངོས་སུ་སྤྱི་ལི་བར་དོ་གསུམ་མངོན་གྱུར་པ་མགོ་གཞོན་ཅིང་བརྒྱད་ནས་སྤྱི་ལི་བར་དོ་གསུམ་གྱི་ས་བོན་དུངས་ནས་འབྱེན་པར་ཤེད་ཅིང་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྤྱི་བའི་རྒྱད་སྟེན་ཤེད་དུ་འགྱུར་བས་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་སྤང་གཞི་སྤྱོད་ཀྱི་བར་དོ་གསུམ་སྤྱོད་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་(གཞན་དོན་ལུན་ཚོགས་སྤྱབ་ཤེད་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་བཤད་པ་)ལ། སྤྱིའི་མཇུག་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་བཤད་པ། གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་མཇུག་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་བཤད་པ་གཉིས།

དང་པོ་(སྤྱིའི་མཇུག་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་བཤད་པ་)ལ། དཀྱིལ་

འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་ནཱ་ས་སྒོ་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་ཆོག་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་པ་དང་། ལྷའི་
བསྐྱེད་ཆོག་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་པ་གཉིས།

དང་པོ་(དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་ནཱ་ས་སྒོ་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་ཆོག་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་པ་)ལ།
གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས།

དང་པོ་(གཞན་ལུགས་དགག་པ་)ནི། བོད་ཀྱི་སྐྱེ་མ་ཁ་ཅིག་གི་གསུང་ན་རེ། སྤྱལ་སྤྱོད་རྗེ་སེམས་
དཔའ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལས་བརྗེ་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་སོ་གཉིས།
དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཡི་གེ་འབྲུ་གསུམ་སོ་གཉིས། དེ་ནཱ་ས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཕྱག་མཆོན་
སོ་གཉིས། དེ་ནཱ་ས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལྷ་སོ་གཉིས་སུ་བསྐྱེད་པ་ནི་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་ཟེར། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ལྷ་མོ་བཞེས་ཞུས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། ཆ་གཉིས་པ་ནི་དབྱུ་བ་ཉིད་ཀྱིས་
བཤད། །སུམ་རྩ་བརྩ་བ་ལྷ་པའི་ས་བོན་ཉིད། །ཆ་གཉིས་ལྷ་བ་དབྱུ་བས་བྱེ་བ་ལས། །བྱུང་བ་དེ་
ནི་ཐིག་ལེ་ཡིན་ཞེས་བཤད། །ཅེས་ཐིག་ལེ་ལས་ཡི་གེ་འབྲུ་གསུམ་འབྲུང་བར་བཤད་ཀྱི། མཆོན་
སྤགས་བསྐྱེད་པ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(རང་ལུགས་བཞག་པ་)ནི། སྤྱལ་སྤྱོད་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞུ་བ་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་པའ་བ་དེ་ཉིད་ཐིག་ལེ་ཆ་སྟོན་གཉིས་སུ་གྱུར་པའི་
ཐིག་ལེ་ལས་ལྷ་རང་རང་གི་ས་བོན་ཡི་གེ་འབྲུ་གསུམ་དང་སྤེལ་བ་སོ་གཉིས་བསྐྱེད། དེ་ནཱ་ས་ཡོངས་
སུ་གྱུར་པ་ལས་ཕྱག་མཆོན་སོ་གཉིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ས་
བོན་ལ་བསྐྱེད་སྤགས་དང་། མཆོན་སྤགས་ལ་འབྲིན་སྤགས་སུ་བྱེད་པ་ནི་མདོར་བྱས་ལོ་ཆེན་གྱིས་
བསྐྱར་བ་འགྱུར་དག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་བྱས་འགྱུར་གཞན་དང་སྟོན་གསལ་
ལེའུ་བརྩ་གཉིས་པ་ལས་ནི། མཆོན་སྤགས་ལ་སྐྱེད་སྤགས་སུ་ཡང་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་བྱས་
ན་སྐྱེད་སྤགས་ལ་མཆོན་སྤགས་དང་ས་བོན་གཉིས་ཀ་ཡང་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་

བསྐྱེད་པའི་ལྷ་དེ་ནམས་རང་གི་སྤྱིང་གར་བྲངས་ཏེ་ཕྱིར་སློབ་ནི་སློབ་འདྲི་སློབ་དང་། སྤྱི་སློབ་ཀྱི་མཛད་པ་
མཛད་པ་ནི་མཛད་པའི་སློབ་དང་། སྤྱལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སློབ་པ་ནམས་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་པ་ནི་སྤྱད་
པའི་སློབ་དང་། རང་རང་གི་ཡེ་ཤེས་པ་དང་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ནི་བསྐྱེད་པའི་སློབ་དང་། རང་གི་རིགས་
བདག་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱུར་བ་ནི་དབང་བསྐྱུར་པའི་སློབ་དང་། སྤྱིར་
ཁོན་ནམ་རང་རང་གི་གདན་ལ་འཁོད་པ་ནི་འཁོད་པའི་སློབ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་ནམས་
སློབ་དབྱུག་གྱི་སློབ་སྤྱིང་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་མི་བསྐྱེད་པ་ལྷ་བྱ་ལ་དཔེར་མཆོད་ན། མི་བསྐྱེད་པ་འབྲིན་པའི་ཐོག་མར་ཉོན་མོངས་
དུག་ལྷས་བྱུང་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་གཟིགས་ནས། ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྤང་ནམ་པར་དག་
པ་མཐར་ཐུག་པའི་བདག་ཉིད་དེ་རའོ་སྤྱིང་དུ་དགོངས་ནས། སེམས་ཅན་ཞེ་སྤང་ཅན་ནམས་ཀྱི་ཞེ་
སྤང་སྐྱོར་པའི་དོན་དུ་མི་བསྐྱེད་པ་འབྲིན་སྤྱིང་པའི་འཕེན་པ་སྤྱོད་དུ་བཏང་ནས་མི་བསྐྱེད་པ་རང་
གི་ཐུགས་ཀར་བྲངས། བརྗེ་རྒྱུ་ཐུགས་ཀར་ནས་ཕྱིར་སྤྱད་། ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་
སྤྱིའི་མཛད་པ་དང་། བྱང་པར་དུ་སེམས་ཅན་ཞེ་སྤང་ཅན་ནམས་ཀྱི་ཞེ་སྤང་སྐྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་
སློབ་ཀྱི་མཛད་པ་ནམས་མཛད། སྤྱལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སློབ་པ་ནམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས། རང་
འབྲེས་ཡེ་ཤེས་པ་དང་གཅིག་ཏུ་འབྲེས། རང་གི་རིགས་བདག་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་
དབང་བསྐྱུར། སྤྱིར་ཁོན་རང་གི་མདུན་ན་འདུག་པའི་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་ང་རྒྱལ་ཅུང་ཟད་བཞག་ནས་
མི་བསྐྱེད་པ་རང་གི་ཐུགས་ཀར་བྲངས་ཏེ་དེ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས་ནས་སྤྱིར་གྱི་ཆུ་བ་ཉི་གདན་དུ་
བསྐྱུར་བའི་སྤྱིང་དུ། རང་ཉིད་ཞེ་སྤང་དོན་ཅེ་བྲག་པོར་བསྐྱུར་བ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས་སློབ་པར་བྱེད་
པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྱོན་གསལ་ལས། རང་ཉིད་དོན་ཅེ་འཆང་ལ་མི་བསྐྱེད་པ་བཅུག་ནས་ཞེ་
སྤང་དོན་ཅེ་བྲག་པོར་བསྐྱུར་བ་དེ་དང་པོ་སྐྱོར་བར་བཞག་པ་དང་། མདོ་བསྐྱེད་ལས་དེ་དཀྱིལ་འཁོར་

རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དང་པོ་སྐྱོར་བ་
 དང་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་འཁོར་འགལ་ཡང་གཙོ་བོ་མི་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་དོན་རྗེ་
 འཆང་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་བརྟག་ནས་ཞེ་སྤང་དོན་རྗེ་དག་པོར་བསྐྱར་བ་དེ་དང་པོ་སྐྱོར་བ་ཡང་ཡིན།
 དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་གཙོ་བོ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་པོ་སྐྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་གྱི་ལྷ་
 སོ་གཅིག་པོ་ལ་ལྷོས་པའི་དང་པོ་སྐྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་བྱ་དོན་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་གྱི་
 ལྷ་སོ་གཅིག་པོ་འབྱེན་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོར་བྱས་ལས། ཞེ་སྤང་དོན་རྗེ་ཉིད་འཛིན་གནས།
 དགྲིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྐྱོ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲུག་པ་དེ་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་
 མཆོག་གི་གཙོ་བོ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་པོ་སྐྱོར་བ་ཙམ་ལ་ལྷོས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་
 གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱོ་བདུན་གྱི་སྐྱོ་ནས་བསྐྱེད་ཆོག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་
 དབྱས་ན་བཞུགས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེ།

དེ་ནས་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་དེ། སྐྱེ་མདོག་ཕྱག་མཆོར་
 ཞལ་ཕྱག་གི་གངས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མདོར་བྱས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་རིམ་གྱིས་གསལ་བཏབ།
 བདེ་སྟོང་གི་རྒྱལ་བཏབ་ནས་སྒྲོམ་པ་ནི་སྤང་གཞི་ལ་ཆོས་མཐུན་སྐྱོར་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། སྐྱབ་པ་པོ་
 རང་ཉིད་མ་དག་པའི་སྟོང་གྱི་འཛིན་ཏེན་ལ་ལོངས་སྐྱོད་པའི་ལས་ཀྱི་རུས་པ་དེ་སྐྱོར་བར་བྱེད། ལམ་
 རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་ཏེན་བཏེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དངོས་སུ་སྐྱལ་ནས་མ་དག་
 པའི་སྟོང་གྱི་འཛིན་ཏེན་སྐྱོར་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་འབྲུག་པའི་ལག་རྗེས་འཛོག་པའི་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་
 བྱེད་པར་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(ལྷའི་བསྐྱེད་ཆོག་ལ་དོགས་པ་དབྱད་པ་)ལ། ལྷའི་བསྐྱེད་ཆོག་ལ་དོགས་པ་དབྱད་པ་དང་།
 ཞལ་ཕྱག་གི་གངས་ལ་དོགས་པ་དབྱད་པ། ལྷའི་གངས་ངེས་ལ་དོགས་པ་དབྱད་པ། གཙོ་བོ་འཕྲོ་
 རྒྱལ་ལ་དོགས་པ་དབྱད་པ། ལྷ་སྒྲོམ་རྒྱལ་ལ་དོགས་པ་དབྱད་པ་དང་ལྷ།

དང་པོ་(ལྷའི་བསྐྱེད་ཆོག་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་པ་)ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མདོར་བྱས་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་
 རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་རྣམས་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་པ་ཆང་བའི་སློན་ནས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་
 པ་དང་། འདུས་པ་འདིར་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་བར་དངོས་སུ་མ་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་
 ཏེ། ཐུགས་དམ་ཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ། གསུང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། སྐྱ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་ལག་པའི་
 ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་དགོས་པར་ཅ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལ་
 འགལ་བའི་སློན་མེད་དེ། འདུས་པ་འདིར་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་བར་དངོས་སུ་མ་བཤད་ཀྱང་།
 དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་རྣམས་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་ལེགས་པར་ཆང་བ་ཡིན་
 ཏེ། ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་པ་གསུང་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། ཕྱག་མཆན་ལས་བསྐྱེད་པ་ཐུགས་དམ་ཆོག་
 གི་ཕྱག་རྒྱ། སྐྱ་རྩོགས་པར་བསྐྱེད་པ་སྐྱ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ། མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ་ཕྱག་
 རྒྱ་བཞི་རྒྱས་འདེབས་ལེགས་པར་ཆང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ལས་གསུངས་
 པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་དང་འདི་གཉིས་རྒྱུད་སྟེ་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཞལ་ཕྱག་གི་ཁྱངས་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་པ་)ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཅ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ།
 བཤད་རྒྱུད་དོ་རྩེ་ཅེ་མོ། ཆ་མཐུན་གྱི་རྒྱུད། དཔལ་མཆོག་དང་པོ། དེ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་རྣམས་སྤང་
 མདོར་བྱང་སོགས་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འགོད་བྱའི་ལྷ་རྣམས་ཤུགས་ཆེར་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་
 པར་གསུངས་ནས། འདུས་པ་འདིར་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་ཁོ་ནར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་
 ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། འདུས་པ་འདིར་སྐྱ་ཕྱས་འོད་གསལ་བྱང་འཇུག་གསུམ་གཙོ་
 བོར་ཅལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པ་ལྟར་རྒྱུད་གཞན་གང་ལས་ཀྱང་མ་བསྐྱུན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་
 ཆེད་དུ། འདིར་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་ཕྱས་འོད་གསལ་བྱང་འཇུག་གསུམ་མཆོན་པའི་ཕྱིར་
 དུ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་པ་ཤ་སྟག་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་
 ཕྱས་འོད་གསལ་བྱང་འཇུག་གསུམ་མཆོན་པ་གང་ལས་ཤེས་ཞེ་ན། བཤད་རྒྱུད་དགོངས་པ་ལྷུང་སྟོན་

གྱི་དོན་མཁོ་མོའི་སྐབས་ལས་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ།

དེའི་ཚུལ་ཡང་གཡས་གྱི་སོར་མོ་ལྷས་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྷ་མཆོན། གཡོན་གྱི་སོར་
མོ་ལྷས་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྷ་མཆོན། སོར་མོ་པན་ཚུན་བསྐྱོལ་ཏེ་དོན་མཁོ་མོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་
པས་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཆོན། དེ་ནི་འོད་གསལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་མཁོ་མོའི་
ངེས་དོན་ཡིན་ནོ། །ཟུང་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཡས་གྱི་སོར་མོ་ལྷས་ཐབས་དག་པ་སྦྱ་མའི་
སྦྱ་དེ་མཆོན། གཡོན་གྱི་སོར་མོ་ལྷས་ཤེས་རབ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་མཆོན། སོར་མོ་པན་ཚུན་
བསྐྱོལ་ཏེ་དོན་མཁོ་མོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པས། དེ་ནི་སྦྱ་སྦྱ་སྦྱ་གས་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་ཆོགས་པའི་ཟུང་
འཇུག་དེ་མཆོན། དེ་ནི་ཟུང་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་མཁོ་མོའི་ངེས་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞལ་
གསུམ་གྱི་མཆོན་དོན་ལ་སྦྱར་ན། གཡས་ཞལ་གྱིས་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་མཆོན། གཡོན་
ཞལ་གྱིས་ཤེས་རབ་སྒྲོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་སྒྲོ་དེ་མཆོན། དབུས་ཞལ་གྱིས་དེ་གཉིས་སྒོ་གཅིག་གི་ངོ་
བོར་བདེ་སྒྲོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་མཆོན། དེ་ནི་འོད་གསལ་གྱི་དབང་
དུ་བྱས་པའི་ཞལ་གསུམ་གྱི་མཆོན་དོན་ཡིན་ནོ། །ཟུང་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། གཡས་ཞལ་
གྱིས་ཐབས་དག་པ་སྦྱ་མའི་སྦྱ་དེ་མཆོན། གཡོན་ཞལ་གྱིས་ཤེས་རབ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་མཆོན།
དབུས་ཞལ་གྱིས་དེ་གཉིས་སྦྱ་སྦྱ་གས་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་ཆོགས་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྦྱ་དེ་མཆོན།
དེ་ནི་ཟུང་འཇུག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཞལ་གསུམ་གྱི་མཆོན་དོན་ཡིན་ནོ།

ཕྱག་དྲུག་གི་མཆོན་དོན་ལ་སྦྱར་ན། བོད་གྱི་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་གི་གསུང་ན་རེ། གཡས་གྱི་
ཕྱག་གསུམ་གྱིས་པ་ལས་ཐོབ་པའི་ཁུ་བ་རྒྱ་རུས་པ་གསུམ་པོ་དེ་མཆོན། གཡོན་གྱི་ཕྱག་གསུམ་
གྱིས་པ་ལས་ཐོབ་པའི་ཤུག་པགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་མཆོན། ཞེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཡས་
གྱི་ཕྱག་གསུམ་གྱིས་ལུགས་འབྱུང་གི་སྒྲོང་བ་གསུམ་དང་། གཡོན་གྱི་ཕྱག་གསུམ་གྱིས་ལུགས་
ལྷོག་གི་སྒྲོང་བ་གསུམ་སྟེ་དྲུག་པོ་དེ་མཆོན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར། རང་ལུགས་ནི། གཡས་གྱི་

ཕྱག་གསུམ་དང་གཡོན་གྱི་ཕྱག་གསུམ་སྟེ་དུག་པོ་དེས་ལུགས་འབྱུང་གི་སྟོང་བ་གསུམ་དང་དེའི་
བཞོན་པའི་རྒྱང་གསུམ་དང་དུག་པོ་དེ་མཆོན་པ་ཡིན་ཏེ། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། དེ་ཡི་ལག་
བ་མ་རིག་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་(ལྷའི་གངས་རེས་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་པ་)ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱལ་པོ་ཨིན་ལྷ་ཏིས་འདུས་
པའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་འགོད་བྱའི་ལྷ་ལ་བཙུག་གསུམ་དུ་བཞེད་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་ཡེ་
ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་བཙུད་གྲུ་མར་བཞེད་པ་དང་། པརྟེ་ཏ་མགོན་པ་གསུམ་པས་ཉེར་ལྷ་མར་བཞེད་
པ་ལས། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལུགས་འདི་ལ་འདུས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་འགོད་བྱའི་ལྷ་ལ་སོ་
གཉིས་སུ་ངེས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་ལུང་གི་སྐྱབ་བྱེད་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དབག་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། སྐབས་ཀྱི་བྱེ་ཁོལ་གྱིས་འདུས་པའི་ལྷ་གངས་མངོན་སུམ་གྱིས་རྫོགས་པར་རྟོགས་
མི་རུས་པས་རྗེས་དབག་གིས་སྐྱབ་དགོས་ལ། དེ་ལ་རྟེན་གཏན་ཆོགས་སྟོན་མེད་གཅིག་འགོད་
དགོས་པས་དེའི་ཚུལ་ནི། འདུས་པའི་ལུང་པའི་དགྱིལ་འཁོར་འདི་ལ་ཆོས་ཅན། ལྷ་སོ་གཉིས་
འགོད་བྱ་ཡིན་ཏེ། མི་བསྐྱོད་པས་གཙོ་བྱས་པའི་འདུས་པའི་ལྷ་གངས་རྫོགས་པར་འགོད་པའི་གཞིར་
གྱུར་པའི་རྟེན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་སྐྱེད་གྱིལ་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་བཞིན་ནོ།།
བྱབ་པ་སྐྱབ་པ་ནི། མི་བསྐྱོད་པས་གཙོ་བྱས་པའི་འདུས་པའི་ལྷ་གངས་རྫོགས་པར་འགོད་པའི་གཞིར་
གྱུར་པའི་རྟེན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཡིན་ན། ལྷ་སོ་གཉིས་འགོད་བྱ་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ། མི་བསྐྱོད་པས་
གཙོ་བྱས་པའི་འདུས་པའི་ལྷ་གངས་རྫོགས་པར་འགོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་རྟེན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་
དེ་ལ་ངེས་པར་ལྷ་སོ་གཉིས་འགོད་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། འདུས་པའི་སྐྱེད་དགྱིལ་འཁོར་དེ་
ལ་ངེས་པར་ལྷ་སོ་གཉིས་འགོད་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་དང་ལུང་གི་སྐྱབ་པ་ཕྱོགས་མཉམ་དུ་འགོད་
པ་ནི། བཤད་རྒྱུ་དོན་རྗེ་འཕྲུང་བའི་སྐྱེད་གྱིལ་གྱི་སྐབས་སུ། བཅོམ་ལྷན་སྐྱེ་ཡི་དོན་ནི། །གཟུགས་

ཕུང་ལ་ནི་ཡང་དག་བཞག་ས། །ཞེས་པ་ནས། འོག་གི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་ནི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་གཞོན་མཛེས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་ནོ།

བཞི་པ་(གཙོ་བོ་འཕྲོ་ལྟ་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་པ་)ནི། ལྷག་མོས་དང་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་གཙོ་བོ་འཕྲོ་བ་
མེད་ལ། ལྷག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དོ་རྩེ་འཆང་ཁོ་ནར་ངེས། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་གཙོ་བོ་མི་བསྐྱེད་པ་ཁོ་
ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོ་འཕྲོ་བ་ལ་ཡང་མཛོན་བྱང་ལྷ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་གཙོ་བོ་འཕྲོ་བ་དང་
དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐྱབས་སུ་གཙོ་བོ་འཕྲོ་བ་གཉིས་ལས། མཛོན་བྱང་ལྷ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱབས་
སུ་གཙོ་བོ་འཕྲོ་བ་ནི། འདུས་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་ལྷའི་བསྐྱེད་ཆོག་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་སྟེ་འདུས་
པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་ལམ་ཁྱེད་ཀྱི་གནད་ཆང་བའི་སྟོན་སུ་བསྐྱེད་ཆོག་མི་འདྲ་བ་སོ་གཉིས་
སུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐྱབས་སུ་གཙོ་བོ་འཕྲོ་བ་ནི་རིགས་ལྷག་
པ་དོ་རྩེ་འཆང་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། རིགས་ཉི་ཆེ་བ་ལ་ནི་མཛོན་བྱང་ལྷ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱབས་
སུ་གཙོ་བོར་གང་སོང་བ་དེ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་གཙོ་བོར་ཡང་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར།
འདུས་པའི་སྐྱབས་ཐབས་མདོར་བྱས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་གཙོ་བོ་མི་
བསྐྱེད་པ་ཁོ་ནར་ངེས་ལ། དེའི་རིགས་པ་གཞན་རྣམས་ལ་སྦྱར་ན། རྣམ་སྒྲུང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་
བོར་སོང་བའི་ཆེ། རྣམ་སྒྲུང་ལ་སྦྱར་ནས་འཁྱུད་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབྱུས་སུ་བཞག་ རྣམ་སྒྲུང་གི་
གནས་སུ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། སྦྱར་མའི་གནས་སུ་རེག་བྱ་དོ་རྩེ་མ་འཛོག་ དེས་གཤེགས་པ་ལྷག་མ་
རྣམས་ལ་ཡང་རིགས་འགྲོ། ས་སྦྱིང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོར་སོང་བའི་ཆེ་ས་སྦྱིང་ལ་གཟུགས་དོ་
རྩེ་མས་འཁྱུད་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབྱུས་སུ་བཞག་ རྣམ་སྒྲུང་ས་སྦྱིང་གི་རིགས་བདག་ཏུ་བསྟེན།
རྣམ་སྒྲུང་གི་གནས་སུ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། གཟུགས་དོ་རྩེ་མའི་གནས་སུ་རེག་བྱ་དོ་རྩེ་མ་འཛོག་ ས་
སྦྱིང་གི་གནས་སུ་ས་སྦྱིང་རིགས་འདྲ་གཉིས་པ་ཞིག་འཛོག་ དེས་སེམས་དཔའ་ལྷག་མ་བདུན་ལ་
ཡང་རིགས་འགྲོ། གཟུགས་དོ་རྩེ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོར་སོང་བའི་ཆེ། གཟུགས་དོ་རྩེ་མ་ལ་

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་ལེ། ལྷ་མོ་དགའ་ལོ་ལོ་རྒྱུ་ར་བ་ལ་གནས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་རྣམས་འབྲིན་ཚུལ་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། སྤྱན་མ་ལྷ་བྱ་ལ་དཔེར་མཆོན་ན། སྤྱན་མ་ཉིད་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱེད། རེག་མ་འདུ་བྱ་རན་པ་ན་རང་ཉིད་རྒྱལ་སྤྱན་མ་ལ་གནས་ནས་རྣམ་པ་རྣམས་སྒྲུང་དུ་བསྐྱུར་ཏེ་ཡུམ་སྤྱན་མ་གཉིས་པ་ཞིག་འདུ་བྱས་པའི་སྤྱན་མའི་མངལ་དུ་སྤྱན་མ་ལ་རྣམས་སྒྲུང་གིས་འཕྲུད་པས་གཙོ་བྱས་པའི་ལྷ་མོ་གཉིས་བསྐྱེད། སྤྱན་མ་ཕྱིར་སྐྱོས། སྐྱི་སྐྱོས་ཀྱི་མཛད་པ་མཛད། སྒྲུང་བྱོན་རང་གི་གདན་ལ་བཞུགས་ནས་རང་ཉིད་རྣམ་པ་ཡང་སྤྱན་མར་བསྐྱུར་ཏེ་འཁོར་ཀྱི་ལྷ་ལྷག་མ་རྣམས་འབྲིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

ལྷ་པ་(ལྷ་སྟོན་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་པ་)ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མི་གཙང་པའི་རྣམ་སོ་དྲུག་ཚོགས་
པའི་སྐབ་པ་པའི་ལུས་ལྷང་བསྟོན་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ནི་སོལ་བ་རུང་དུ་བསྟོན་པ་དང་བྱུང་པར་མེད་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དཔེར་ན་ཟངས་རག་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་
ཉིད་དང་པོར་མི་གཙང་པ་བསྐྱ་བཤལ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་གཅིག་དང་། དེ་
ལ་བཟོའི་བྱེད་པ་རུང་ཟད་ཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མིའི་བཟའ་བརྟུང་གི་སྟོང་བྱེད་པའི་གནས་

སྐབས་གཅིག་དང་། སྐར་དེ་ལ་བཟོའི་བྱེད་པ་ཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་
གཟུགས་སུ་བསྐྱར་ཏེ་སྐྱེ་འགོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱག་མཆོད་བྱེད་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གནས་
སྐབས་གཅིག་སྟེ་གསུམ་འབྱུང་བ་མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ། མི་གཙང་བའི་རྩ་ས་སོ་དྲུག་ཆོགས་པའི་
སྐྱབ་པ་པོའི་ལུས་འདི་ཡང་དང་པོར་ལྟ་སྟོན་པ་དང་བྲལ་ནས་འཁོར་བའི་རྒྱར་འགྱུར་བའི་གནས་
སྐབས་གཅིག་དང་། དེ་ལ་སྐྱ་མའི་མན་ངག་གི་ལམ་སྟོན་པའི་བྱེད་པ་ཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་
རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་རང་གི་ལུས་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་
བའི་གནས་སྐབས་གཅིག་དང་། རྩོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་རང་གི་ལུས་དངོས་གནས་ལ་ལྟར་བསྐྱེད་
པའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་བའི་གནས་སྐབས་གཅིག་སྟེ་གསུམ་འབྱུང་བ་མི་འགལ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་ནུས་པ་མ་ཐུན་པར་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་བཤད་པ་)
ལ། ཐུན་དངོས་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ཉམས་ལེན་བཤད་པ་དང་། ཐུན་མཚམས་དང་འབྲེལ་བའི་
ཉམས་ལེན་བཤད་པ་གཉིས།

དང་པོ་(ཐུན་དངོས་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ཉམས་ལེན་བཤད་པ་)ལ། ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་ནུས་པ་
མ་ཐུན་པར་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་འབྲོར་བསྟོན་པ། གསུང་གི་ནུས་འབྲོར་དང་ནུས་པ་མ་ཐུན་པར་བསྐྱེད་པའི་
ནུས་འབྲོར་བྱ་བ། སྟོན་པ་སྤྱད་ན་ལས་འདའ་ཚུལ་བསྟན་པའི་རྩེས་སུ་ཞིང་ཁམས་གཞན་དུ་སྐྱེ་བ་
བཞེས་པ་དང་ནུས་པ་མ་ཐུན་པར་གཙོ་བོ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་ཞུ་བ་སྐྱེས་བསྐྱེད་པའི་རོ་
བོར་བཞེངས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ། མཆོད་བསྟོད་བདུད་ཅི་སྤང་བའི་ཚུལ། ཐུན་མཐར་ཉར་བསྐྱེད་བྱ་
བའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་ནུས་པ་ལ།

དང་པོ་(ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་ནུས་པ་མ་ཐུན་པར་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་འབྲོར་བསྟོན་པ་)ནི། ལས་དང་པོ་པའི་བསྐྱེད་
རིམ་པའི་སྐྱབ་པ་པོས་སྐྱབ་ཐབས་ཐུན་བཞིན་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆོ། ཁྱིམ་གཙོ་བོ་པའི་ཕྱིར་

སྤྲོད་སྐྱོད་ཕྱག་མཆན་སྤྲོད་མེད་ཆེ་བསྐྱོད་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་འོད་ཟེར་སྐྱོ་བསྐྱུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞོད་
བ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་དུ་འོག་སྐྱོར་ཐེག་ལེ་སྤྲོད་མེད་ཆེ་བསྐྱོད་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་ནང་དུ་རྟེན་བརྟེན་པའི་
དགྱིལ་ལའོར་སྐྱོ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱེད་རིམ་པས་རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཆོམས་ནས་སྤྲོད་
མེད་ལ་གཅིག་ཁྱིལ་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེའི་ཚུལ་ཡང་རང་ཉིད་མི་བསྐྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པའི་རྩ་ཞལ་གྱི་གདོང་གི་སྒྲ་
ཅེར་ཉི་གདན་གྱི་སྤྲོད་དུ་ཕྱག་མཆན་དོ་རྩེ་སྤོན་པོ་ཡུངས་ཀར་གྱི་འབྲུ་ཆད་ཅམ་ལ་རེག་མཐོང་གི་
མཆན་མ་བརྟན་པོ་རྟེན་རྟེན་གྱི་བར་དུ་བསྐྱོམ། དེ་ལ་རེག་མཐོང་གི་མཆན་མ་བརྟན་པོ་རྟེན་པ་ན་དེ་
ལས་དེ་འདྲ་བ་གཉིས་གསུམ་ནས་བརྒྱ་སྟོང་གི་བར་དང་། མཐར་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྐྱོས་ཏེ་སྤྱད་
པ་ན་རྩ་བའི་དམིགས་རྟེན་ལ་གོ་རིམ་མ་འཆོལ་བར་བསྐྱུ་བའི་སྐྱོ་བསྐྱུ་ལ་བསྐྱུ་བ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་
ལོ་བས་པ་ན་ཉི་གདན་གྱི་སྤྲོད་གི་དོ་རྩེ་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་དོ་རྩེ་སྤོན་པོ་ཕྱག་མཆན་དུ་འཛིན་
པའི་མི་བསྐྱོད་པའི་སྐྱུ་ལ་རེག་མཐོང་གི་མཆན་མ་བརྟན་པོ་རྟེན་རྟེན་གྱི་བར་དུ་བསྐྱོམ། དེ་ལ་རེག་
མཐོང་གི་མཆན་མ་བརྟན་པོ་རྟེན་པ་ན། དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་དེ་འདྲ་བ་གཉིས་གསུམ་ནས་བརྒྱ་སྟོང་གི་
བར་དང་། མཐར་ནམ་མཁའ་གང་བ་སྐྱོས་ཏེ་སྤྱད་པ་ན་རྩ་བའི་དམིགས་རྟེན་ལ་གོ་རིམ་མ་འཆོལ་
བར་བསྐྱུ་བ་ལ་བསྐྱུ་བ་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་འོག་སྐྱོར་ཐེག་ལེ་སྤྲོད་མེད་ཆེ་བསྐྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་
གནས་པའི་གསང་གནས་ཀྱི། ཡིང་ག་དོ་རྩེ་སྤོན་པོ་ཅེ་ལྷ་པ་རྩ་དབུས་མ་བྲག་པ་ཅན་དུ་བསྐྱོམས་
པའི་དོ་རྩེ་བྲག་པའི་ཁ་ནང་དུ་ཐེག་ལེ་སྤོན་པོ་ཡུངས་ཀར་གྱི་འབྲུ་ཆད་ཅམ་ལ་རེག་མཐོང་གི་
མཆན་མ་བརྟན་པོ་རྟེན་རྟེན་གྱི་བར་དུ་བསྐྱོམ། དེ་ལ་རེག་མཐོང་གི་མཆན་མ་བརྟན་པོ་རྟེན་པ་ན།
ཐེག་ལེ་དེ་ཡིད་གྱིས་ཡུམ་གྱི་བརྒྱར་དབྱུང་བའི་ཐེག་ལེའི་ནང་དུ་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་བརྟེན་
པ་མི་བསྐྱོད་པས་གཙོ་བྱས་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་བསྐྱེད། དེ་ཡང་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་

ལྷ་བྱ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལྷ་པོ་རྣམས་ཆ་བོ་དང་། མོ་རྣམས་ཆ་མོའི་ཚུལ་དུ་སྒྲོ་བར་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ལོ་བས་པ་ན་ཐེག་ལའི་དབྱས་ཀྱི་གཙུག་པོ་ཡལ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞུ་བ་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་པ་བ་པའི་ཐེག་ལའི་དབྱས་སུ་རྟེན་གཞུག་ཡས་ཁང་དང་། བརྟེན་
པ་མི་བསྐྱོད་པས་གཙུག་བྱས་པའི་ལྷ་པོ་གཉིས་བསྐྱེད། དེ་ཡང་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་
ལྷ་བྱ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལྷ་པོ་རྣམས་ཆ་བོ་དང་མོ་རྣམས་ཆ་མོའི་ཚུལ་དུ་སྒྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟར་ཕྱ་མོའི་རྣམ་འབྱོར་སྟོམ་པ་འདི་སྤྱད་གཞི་ལ་ཆོས་མཐུན་སྒྲོར་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། ལམ་རྫོགས་རིམ་
གྱི་སྐབས་སུ་ལུས་དབེན་ཕྱ་མོའི་རྒྱད་སྟོན་བྱེད་དུ་འགྱུར། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྟོན་པས་
ནང་དུ་ཡང་དག་འཛོག་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་དེ་འགྲུབ་པའི་ལག་རྩེས་
འཛོག་པའི་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་བྱེད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(གསུང་གི་རྣམ་འབྱོར་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བསྐྱས་པའི་རྣམ་འབྱོར་བྱ་བ་)ལ། ཡིད་བསྐྱས་དང་།
ངག་བསྐྱས་གཉིས།

དང་པོ་(ཡིད་བསྐྱས་)ནི། མཆུ་དང་ལྷེ་མི་འགྲུལ་བར་ཡི་གེ་འབྲུག་སུམ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུགས་
རྣམས་ངག་ཏུ་འདོན་པའི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཡིད་བསྐྱས་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པའི་བསྐྱས་པའི་
གཙུག་པོ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཅ་རྒྱུད་ལེ་ལུ་བཅུ་དྲུག་པ་ལས། འགོག་པ་རྩོལ་རྩོལ་རྩོལ་པོ་ནི། །ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་མངའ་མཆོག་གི། །ཡེ་ཤེས་རྩོལ་གསུམ་ལས་བྱུང་། །ཀུན་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འགྲུགས།།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུད་ལྷང་འབྲུག་གནས་གསུམ་གྱི་གདངས་ཡི་གེ་འབྲུག་སུམ་གྱི་གདངས་
དང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྱུར་བའི་རྩོལ་རྩོལ་བསྐྱས་པ་བྱ་བར་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་(ངག་གི་བསྐྱས་པ་)ལ། དམ་ཆོག་གི་བསྐྱས་པ་དང་། ཁྱིགས་ཀྱི་བསྐྱས་པ། ཁྱོས་པའི་
བསྐྱས་པ། ཁྱོ་བོའི་བསྐྱས་པ་དང་། གོང་བུའི་བསྐྱས་པ་དང་ལ།

དང་པོ་(དམ་ཆོག་གི་བསྐྱས་པ་)ནི། ལྷ་རང་རང་གི་སྤྲུགས་ཀའི་ས་བོན་གྱི་མཐར་བསྐྱས་བྱའི་སྤྲུགས་

ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་ཆོགས་སྟོས། འགོ་བའི་དོན་བྱས། སྤར་རྒྱུང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་
འདུས་ནས་སྤྲགས་ཀའི་ས་བོན་ལ་བསྟུ་བའི་བསྐྱས་པ་བྱའོ།

གཉིས་པ་(ཁྱོགས་ཀྱི་བསྐྱས་པ་)ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་
སྤྲགས་ཀྱི་སྤང་བ་རང་གི་ཞལ་ནས་ཞུགས་དྲོ་རྩེའི་ལམ་ནས་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་འཛོན། ཡུམ་གྱི་རྩ་དབུ་
མ་ནས་གྱེན་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་ཞལ་ནས་འཛོན། རང་གི་ཞལ་ཏུ་ཞུགས་ཏེ་འཁོར་བ་ལ་དམིགས་ཏེ་སྤྲགས་
འསྐྱེད་རྣམས་ཞི་ཞིང་སྟོང་པའི་རྣམ་པར་བསྐྱབ་པ་ནི་ཁྱོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་ཚུལ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་(ཁྱོས་པའི་བསྐྱས་པ་)ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་
སྤྲགས་འསྐྱེད་རྣམས་དང་པོར་ཡུམ་གྱི་ཞལ་ཏུ་ཞུགས། ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་ནས་འཛོན་ཏེ་རང་གི་དྲོ་རྩེའི་
ལམ་ཏུ་ཞུགས་རྩ་དབུ་མ་ནས་གྱེན་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་རང་གི་ཞལ་ནས་འཛོན། ཡུམ་གྱི་ཞལ་ཏུ་ཞུགས་
ཏེ་འཁོར་བར་བསམ་ཞིང་སྤར་ལྷར་སྤྲགས་འསྐྱེད་རྣམས་སྤྲག་ཅིང་རྩལ་པའི་རྣམ་པར་བསྐྱབ་པ་ནི་
ཁྱོས་པའི་བསྐྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རྩ་སྤྲགས་སམ་འསྐྱེད་སྤྲགས་ཀྱི་བསྐྱེད་ཚུལ་ཡིན་ནོ།

བཞི་པ་(ཁྱོ་བའི་བསྐྱས་པ་)ནི། ཡི་གེ་འབྲུ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲགས་རྣམས་རང་གཞན་གྱིས་
ཐོས་པར་སྒྲ་དབུ་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ནི་ཁྱོ་བའི་བསྐྱེད་ཚུལ་ཡིན་ནོ།

ལྔ་པ་(གོང་བུའི་བསྐྱས་པ་)ནི། ལྷ་རང་རང་གི་སྤྲགས་ཀའི་ས་བོན་གྱི་མཐར་སྤྲགས་འསྐྱེད་གིས་
བསྐྱོར་བའི་སྤྲགས་འསྐྱེད་རྣམས་མགོ་གྱེན་ཏུ་བསྟན་ནས་འགྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་
བསྐྱབ་པ་ནི་གོང་བུའི་བསྐྱེད་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྤྱིང་པོ་དང་ཉེ་སྤྱིང་གི་བསྐྱས་པར་ཡང་བཤད་དོ།

དེ་ཡང་སྤྲགས་གང་དང་གང་བསྐྱབ་པ་དེའི་ཆེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཏུ་ཡོད་ཀྱི་ཞལ་ཏུ་ཡོད་ནས་
སྤྲགས་རྣམས་འདོན་པའི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱས་ན་དེ་སྟོན་གྱི་པན་ཡོན་འབྲུང་བར་གྲུབ་ཆེན་ལ་བའི་
ན་བཟའ་ཅན་གྱིས་བཤད་དོ།

བརྒྱས་པའི་གངས་ནི་རང་ཉིད་བདག་འདུག་ལེན་པ། སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ། ལྷ་ལ་རབ་
གནས་བྱ་བ་རྣམས་ལ་གཙོ་བོ་ལ་འབྲུམ། འཁོར་རྣམས་ལ་ཁྲི་སྤག་རེ། ཡེ་ཤེས་འབེབས་པ་དང་།
བགེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་ཐེངས་ལྔ་གས་ཁྲི་སྤག་གཅིག་ དེ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་སློང་གི་བཅུ་ཆའི་སྦྱོན་སྤྱེག་དང་
བཅས་པ་བྱ་བར་གསུངས་སོ།།

དེ་ཡང་སྦྱང་བོ་ནི་ལྷ་རང་རང་གི་ས་བོན་དང་། མཆོན་སྤགས་ཡི་གེ་འབྲུག་སྤུམ་གྱི་བར་དུ་
སྤེལ་བར། སློབ་དཔོན་ཨ་རྒྱ་ཀ་རས་བཤད། ཉེ་སྦྱང་ནི་ལྷ་རང་རང་གི་མཆོན་སྤགས་ལ་ཅ་རྒྱུད་
ལེའུ་དང་བོ་ཅ་འབྲེལ་ལས་བཤད། ཅ་སྤགས་སམ་འཕྲེང་སྤགས་ནི་ལེའུ་བཅུ་བཞི་བ་ལས་གསུངས་
པ་ལྷར་ལྷ་མོ་བཞི་དང་ཁྲོ་བོ་བཅུ་ལྔ་ཅ་སྤགས་སམ་ཕྲེང་སྤགས་ལྷ་བྱ་ལ་བྱེད། ཅིའི་ཕྱིར་སྦྱང་བོ་ཞེས་
བྱ་ཞེ་ན། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྤགས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་བར་བྱེད་པས་ན་སྦྱང་བོ། ཡང་དང་
ཡང་དུ་བསྐྱེད་བར་བྱེད་པས་ན་ཉེ་སྦྱང་། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བར་གྱུར་པས་ན་ཅ་སྤགས་
སམ་འཕྲེང་སྤགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱས་པའི་རྣམ་འབྱོར་བྱ་བ་འདི་སྦྱང་གཞི་ལ་ཆོས་
མཐུན་སྦྱོར་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། ལམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་དག་དཔེན་རྟོ་རྟེ་བརྒྱས་པའི་རྒྱུད་སྦྱོན་
བྱེད་དུ་འགྱུར། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྦྱོན་པས་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་སྦྱོན་ས་
གཤུལ་བྱ་ལ་ཆོས་གསུངས་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་ཞིང་། དེ་འབྲུབ་པའི་ལག་རྟེན་འཛོག་པའི་འབྲས་
བུ་ལམ་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་(སྦྱོན་པ་མུ་དན་ལས་འདའ་ཚུལ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་སུ་ཞིང་ཁམས་གཞན་དུ་སྦྱེ་བ་བཞེས་པ་དང་རྣམ་པ་
མཐུན་པར་གཙོ་བོ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུ་བ་སྦྱས་བསྐྱེད་པའི་རོ་བོར་བཞེངས་པའི་ཚུལ་)ནི། ཡལ་
ཡུམ་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཡུམ་ཡལ་ལ་ཐེམ། ཞེས་པ་ནས། ལྷ་ད་ཡང་འོད་གསལ་
དུ་ཐེམ་པར་གྱུར་ཞེས་པའི་བར་བསྐྱོམས་ནས་སྦྱང་ཉིད་འཛིན་སྦྱངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ། ཡུལ་
སྦྱང་བ་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་རང་གི་སེམས་གཉིས་རོ་གཅིག་དུ་ཞུགས་པར་མོས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་

ཀྱི་སྐྱེ་རང་བཞིན་ནམ་བདག་ཉིད་དེ་རའོ་སྙམ་དུ་ཚོས་སྐྱ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་
ནི། སྐྱང་གཞི་ལ་ཚོས་མཐུན་སྦྱོར་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། ལམ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྐྱ་ལུས་རྗེས་སུ་
མཐུན་པ་དང་དངོས་གནས་པ་གཉིས་འོད་གསལ་དུ་དག་པར་བྱས་པའི་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
དང་ནམ་པ་མཐུན་ཞིང་དེའི་རྒྱད་སྟེན་བྱེད་དུ་གྱུར། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྟོན་པས་ཞིང་
དེར་སྐྱ་དངོས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་མཛད་པ་རྫོགས་ནས་སྐྱ་ངན་ལས་འདའ་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་ནམ་
པ་མཐུན་ཞིང་། དེ་འབྲུག་པའི་ལག་རྗེས་འཛོག་པའི་འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་
ཡིན་ནོ།

བཞི་པ་(མཆོད་བསྟོད་བདུན་ཅི་མུང་བའི་ཚུལ་)ནི། གཙོ་བོ་འོད་གསལ་ལས་སེམས་དཔའ་གསུམ་
ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐྱར་བཞེངས་པ་དེ་ལ། ཅ་རྒྱུད་ལེ་ཏུ་བཅུ་བདུན་པ་ནས་གསུངས་པའི། མི་
བསྐྱོད་རྗེ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་ཆེ། །ཞེས་སོགས་རིགས་ལྡེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་དང་། ཚུ་གཉིས་
ཉེར་སྦྱོད་རོལ་མོ་དང་བཅས་པས་མཆོད་པ་ནི། ཕྱི་བུམ་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ་དང་། གཏོར་
མ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ནང་མཆོད་ཀྱི་མཆོད་པ་ནི། ནང་གསང་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་
པ་དང་། ཡབ་ཡུམ་གྱི་མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སྟོམས་པར་བྱུགས་པའི་བདེ་བས་
སྟོང་པ་ངེས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྐྱར་ནས་བསྒོམས་པའི་བདེ་བས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་
རྣམས་ལ་མཆོད་པས། ལྷ་རྣམས་མཉེས་ཤིང་ཆོམ་པར་བསམ་པ་ནི། དབང་གསུམ་པ་དང་འབྲེལ་
བའི་མཆོད་པ་དང་། དེ་འབྲུག་པའི་བདེ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉོགས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྐྱར་
ནས་བསྒོམས་པས་ལྷ་རྣམས་མཉེས་ཤིང་ཆོམ་པར་བསམ་པ་ནི། དབང་བཞི་པ་དང་འབྲེལ་བའི་
མཆོད་པ་ཡིན་ནོ།

ལྷ་པ་(ཐུན་མཐར་ཉེར་བསྐྱ་བུ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་)ནི། མདོར་བྱས་ལས། རང་གི་འཁོར་ལོ་ལ་ནི་
འཁོར་ལོ་གཞུག། འཁོར་ལོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་སུ་བཞུགས། །ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན། དེ་

ཡང་རང་གི་འཁོར་ལོ་ལ་ནི་འཁོར་ལོ་གཞུག་ཅེས་པས། འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་རང་གི་སྤྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར་ལ་སྤྱད་པ་དེ་བསྟན། འཁོར་ལོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཕྱ་བཞུགས། །ཞེས་པས་གཙུག་པོ་ཡབ་
 ཡུམ་མི་བསྐྱ་བར་བཞུགས་པ་དེ་བསྟན། དེ་ནས་རང་གི་སྤྱུགས་ཀའི་རྩྱ་སྤྱོད་པོ་འོ་ཐེང་ལྷགས་
 གྱི་རྣམས་པ་ཅན་གྱིས་རྣམས་སྤང་ནས་གཞོན་མཛེས་ཀྱི་བར་གྱི་ལྷ་རྣམས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ། རང་གི་སྤྱི་
 བོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་རྣམས་སྤྱ་བཀོད་ནས་གཞུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་
 མེད་དུ་བསམ་ཞིང་། གཞུགས་པས་ཁང་གི་ཆ་སོ་སོ་ཡང་རང་གི་ལྷས་ཀྱི་ཆ་སོ་སོ་ལ་ཐེམ་པར་བསམ་
 པ་ནི་ཉེར་བསྐྱ་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །གཙུག་པོ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱར་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲིག་
 སྤྱི་བསྐྱར་སྤྱི་ཡོག་ཏུ་གྱུར། དེས་ནས་མཁའ་ཁམས་གང་བ་ཡོངས་སྤྱུང་བ་རྣམས་དོ་རྩེ་འཆང་
 དུ་གྱུར་ནས་རང་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་དྲངས་ཏེ་རང་ཉིད་ལ་ཐེམ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རྩེ་རྩེ་བསྐྱ་བའི་
 ཕྱག་རྒྱ་བྱ་ཞིང་། ཞི་ཡོག་ཕྱུག་སྤྱོད་སྤྱོད་ཞེས་ཞེས་སོགས་བཞེད་པ་ནི་ཉེར་བསྐྱ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །
 སྤྱུགས་དོན་ལ་ཞི་གྱི་དོན་བཤད་ཐེན། ཡོ་གཞི་རྣལ་འབྱོར། ཕྱུག་ཞི་དག་པ། སྤྱོད་ཞི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད། ཡང་ཡོ་གཞི་རྣལ་འབྱོར། ཕྱུག་དག་པ། ཡོ་ཉི་ཞི་འོ་སྟེ། མདོར་ན་རྣལ་འབྱོར་དག་
 པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣལ་འབྱོར་དག་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ངོ་སྟོན་པའི་རྒྱལ་བཞག་ནས་སྟོམ་
 པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འབྲེལ་ཉེར་བསྐྱ་གཉིས་པ་དེ་ནི་རྩེ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྤྱི་བསྐྱ་ཐམས་པས་
 གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(ཐུན་མཚམས་དང་འབྲེལ་བའི་ཉམས་ལེན་བཤད་པ་)ལ། ཁ་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། གཏོར་མའི་
 ཆོ་ག་ ལྷས་བཏུས་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ་དང་གསུམ།

དང་པོ་(ཁ་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་)ནི། བཟའ་བཏུང་རྣམས་སྤྱངས་ཏོགས་སྤང་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་
 བཟུབས་ནས་བདུད་ཅིར་བསྐྱེད་པ་ནི་ཁ་ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་ཉིད་ལྷར་གསལ་

བའི་མགིན་པ་ཟངས་དྲུང་དམར་པོ་ཁ་གྲུན་དུ་སྟོགས་པའི་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའི་ལྟེ་
བར་རང་གི་ལྟེ་རྩྱུ་ལས་བྱུང་བའི་དོ་རྩེ་སྟོན་པོ་ཅེ་ལྷ་པ་རྩ་དབྱས་མ་བྱ་ག་ཅན་དུ་བསྐྱོམས་པའི་ཅེ་
མོར་ཨོ་ཡིག་དཀར་པོ་འོད་ཟེར་ཟས་ལ་འཕྲོ་བར་བསམ་པ་ནི་སྟོག་མ་སྟོང་བ་དང་། རང་གི་སྟོང་
གར་སྣ་ཆོགས་བརྒྱ་དང་ཉི་མའི་གདན་གྱི་སྟོང་དུ་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དབའ་རྩྱུ་ཡིག་སྟོན་པོ་མེ་
ལྟེ་གསུམ་པ་འབར་བ་ལྷ་དང་ལྷ་མའི་ངོ་བོར་མོས་པ་ནི་སྟོང་ག་སྟོང་བ་ཡིན་ནོ།

བཟའ་བཏུང་ལ་ལོངས་སྟོང་པའི་ཆེ་རང་གི་ལག་པ་གཡས་དགར་སྒྲགས་སུ་མོས་ནས་བཟའ་
བཏུང་ནམས་ལྟེ་རྩེ་སྟོན་པོ་ཅེ་ལྷ་པ་གསལ་བའི་དོ་རྩེ་བྱ་གའི་ཅེ་མོར་གནས་པའི་ཨོ་ཡིག་གི་འོད་
ཟེར་གྱིས་བྲངས་ཏེ་གསང་གནས་ཀྱི་རྒྱང་གཡོས་ལྟེ་བའི་མེ་སྤར་ཏེ། སྟོང་གའི་ས་བསྐྱེགས་མགིན་
པའི་ཚུ་བསྐྱོལ་བས་བཟའ་བཏུང་ནམས་འཁོལ། སྟོང་གར་སྤེབས་པས་བྲངས་མ་ལྷ་དང་ལྷ་མའི་ངོ་
བོ་ལ་འབྱལ་ཞིང་། དེ་ལྟེ་བར་སྤེབ་པ་ན་གདུམ་མའི་མེས་བསྐྱེགས་ཏེ་ཅིགས་མ་ཐལ་བར་གྱུར་ནས་
འོག་སྟོན་མའོན་པར་བསམ་མོ། །བཟའ་བཏུང་ནམས་ཕྱང་ཟད་ཁྱུ་བའི་མཆོམས་ནས་རྒྱང་ཁ་སྟོར་
བྱམ་པ་ཅན་ཕྱང་ཟད་རེ་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་བཟའ་བཏུང་གི་རྣལ་འབྱོར་འདི་རྒྱན་ལྷན་དུ་བྱས་ན་སྤྲོད་དང་། དམ་ཆུང་དང་། དུག་
དང་དགོར་ལ་སོགས་པའི་ལོག་འཆོས་མི་བཞེ་བ་དང་། ལྷ་དང་ལྷ་མ་ལ་མཆོད་པའི་པན་ཡོན་འབྱུང་
བར་དོ་རྩེ་གདན་བཞིའི་རྒྱད་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ལྟེ་རྣལ་འབྱོར་དང་མི་ལྷན་པར་བཟའ་
བཏུང་ལ་སྟེད་པས་ལོངས་སྟོང་ན། ཟས་ཁམ་རེ་དང་བཏུང་བ་ཏུབ་རེ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་
དང་འགལ་བའི་ཉེས་བྱས་ཉོན་མོངས་ཅན་རེ་དང་། སྒྲགས་ཀྱི་ཅ་རྒྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆར་གཏོགས་
ཀྱི་སྟོམ་པོ་རེ་འབྱུང་བར་གསུངས་པས། བཟའ་བཏུང་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །འདི་དག་
ནི་མི་བསྟོད་པའི་རིགས་ཀྱི་བསྟོད་རིམ་པའི་སྐྱབ་པ་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་སྤང་གི་
རིགས་ཀྱི་བསྟོད་རིམ་པའི་སྐྱབ་པ་པོས་རང་གི་ལྟེ་ཨོ་ལས་འཁོར་ལོར་བསྟོད་པ་དང་། རིན་འབྱུང་

གི་རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་པོས་རང་གི་ལྷེ་སྤྲུལ་ལས་རིན་པོ་ཆེར་བསྐྱེད། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་པོས་རང་གི་ལྷེ་སྤྲུལ་ལས་བསྐྱེད། རོན་བྱུང་གྱི་རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་པོས་རང་གི་ལྷེ་སྤྲུལ་ལས་བསྐྱེད་ནས་བཟའ་བརྟུང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(གཏོར་མའི་ཆོག)ནི། སྐབས་འདིར་གཏོར་མ་བྱ་བར་འདུས་པ་རྩ་བ་ཤད་དང་། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གི་གཞུང་ལས་དངོས་སྤྲུལ་པ་བཤད་ཀྱང་། སྐྱབ་ཐབས་སྤྲུལ་བཞིར་བྱས་ནས་ཉམས་སྤྲུལ་ལོན་པའི་ཆེ་བགོགས་ཀྱི་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བ་དང་། དངོས་བྱུང་བསྐྱབ་པ་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གཏོར་མ་གལ་ཆེ་བར་རྒྱུད་ཕྱེ་དུ་མ་ནས་གསུངས་ཤིང་། བྱུང་ན་སྤྲུལ་བཞི་ཀའི་མཐར་གཏོར་མ་བྱ་ལ། མ་བྱུང་ན་སྤྲུལ་མའི་མཐར་གཏོར་མ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །གཏོར་མའི་སྤྱོད་ལ། བསྐྱེད་སྤྱོད་ཅེས་པ་ཐོད་པ་དང་། རས་ཀྱི་ཁྱོགས་སམ། ལོ་མའི་ཁྱུང་དམ། ཟངས་གཞོང་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་རྣམས་སྤྱུ་འབྲུལ་བར་བཤད་ཅིང་། མ་འབྱོར་ན་རང་གི་ལག་པའི་ཁྱོར་བའི་མཐེལ་དུ་ཡང་འབྲུལ་དུ་རུང་བར་དཀྱིལ་ཆོག་དེ་མེ་འབྲེང་བ་ལས་གསུངས་སོ།།

གཏོར་མའི་རྩལ་ལ། ཆན་ཐུག་དང་། སྤུང་མ་དང་། ཤ་དང་། ཉ་ཤ་དང་། ཆང་དང་། བཙོང་དང་། སྒོག་སྤྱུ་དང་། ཐུག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འབྲུལ་བར་བཤད་ཅིང་། མ་འབྱོར་ན་ཟན་ཕྱོན་དང་རྒྱ་གཅིང་ཉི་ཆེ་ཅེས་ཡང་འབྲུལ་དུ་རུང་བར་དཀྱིལ་ཆོག་དེ་མེ་འབྲེང་བ་ལས་གསུངས་སོ། །གཏོར་མའི་རྩལ་ལ་ཆང་བསྐྱགས་པར་ནི། སྤྱོམ་འབྲུང་ལས། གཏོར་མ་སྤྱོམ་བྱེད་མེད་པར་ལས། སྤྱུར་དུ་འབྲུབ་པར་མི་འབྱུར་རོ། །དེས་ན་སྤྱོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །གཏོར་མ་རབ་དུ་བསྐྱགས་པར་བཤད། །ཅེས་དང་། ཤ་བསྐྱགས་པར་ནི་འདུས་པ་རྩ་བ་ཤད་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་བཤད་དོ།།

གཏོར་མ་སྤྱོན་སྤྲུལ་འབྲེན་པའི་ཚུལ་ནི། དཀྱིལ་ཆོག་དེ་མེ་འབྲེང་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ཁྱོ་བོ་བཅུ་དང་བཅས་པའི་བསྐྱེད་བའི་འཁོར་ལོ་ཅི་བས་བཅུ་པའི་ལྷེ་བའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྲུལ་འབྲེན་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གཏོར་མ་སྤྱོན་ཡིན་ལ།

དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅོ་ལྔ་སྤྱན་འཕྲེན་པ་ནི་འཛིག་ཏེན་པའི་མགྲོན་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་འཛིག་ཏེན་པའི་མགྲོན་རྣམས་སྐྱད་ཅིག་གིས་འོད་གསལ་དུ་བརྒྱག་པ་ལས་འདུས་པའི་ལྷ་ཤེས་རབ་མ་དང་བཅས་པའི་སྐྱར་བཞེངས་པ་ནི། ཆངས་པ་དང་། སའི་ལྷ་མོ་གཉིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཡིན་པས་རྣམ་སྤྱང་ཡུམ་བཅས་སུ་བསྐྱེད། རྩོམ་ཉི་མ་རིན་པོ་ཆའི་རིགས་ཡིན་པས་རིན་འབྱུང་ཡུམ་བཅས་སུ་བསྐྱེད། རྩོམ་འཛིགས་བྱེད། རྩོམ་ཁོ་བོ། རྩོམ་སྐྱུ་གསུམ་བརྒྱའི་རིགས་ཡིན་པས་འོད་དཔག་མེད་ཡུམ་བཅས་སུ་བསྐྱེད། རྒྱུང་ལྷ་ལས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་པས་དོན་གྲུབ་ཡུམ་བཅས་སུ་བསྐྱེད། ལྷག་མ་རྣམས་རྩོམ་ཉི་མ་རིན་པོ་ཆའི་བསྐྱོད་པ་ཡུམ་བཅས་སུ་བསྐྱེད་པའོ། ཡང་ན་ཐམས་ཅད་རྩོམ་འཛིན་སྐྱུ་མདོག་སྤོན་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་རྩོམ་དང་བྱེད་པའི་སྐྱུ་མདོག་ཕྱག་མཆན་ཞལ་ཕྱག་གི་གངས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མན་སྟེ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བཀོད་ནས་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ།།

ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅོ་ལྔ་ལ་རྩོམ་མཆན་ཆ་སོགས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ནི། སྤོན་རྩོམ་འཛིན་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བརྒྱག་ནས་དབང་བསྐྱར་བའི་གསང་མཆན་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཏོར་མ་འབྲུལ་ཚུལ་ནི་རྩོམ་གསོར་བྱེད་པའི་ཞེས་པ། གཏོར་མ་རྣམས་བདེ་སྐྱོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རོ་བོར་མོས་ནས། ཡི་གེ་འབྲུ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ལྷ་རང་རང་གི་མཆན་སྤྱགས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྟེལ་ནས་ཕྱལ་བའི་མཐུ། སར་དུ། ཞེས་སོགས་བརྗོད་པར་དཀྱིལ་ཆོག་རྩོམ་འཛིན་བར་བཞག་པ། སྤོན་ལ་ཨོྲཱི་ཀྱི་དོན་བཞག་ཟེས། སར་དུཾ་ཞེས་སོགས་ནི་འཕྲིན་ལས་འཛོལ་བའི་ཆོག་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅོ་ལྔ་ལ་གཏོར་མ་འབྲུལ་བའི་ཆོགས་བཅད་འདི་རྣམས་དཀྱིལ་ཆོག་རྩོམ་འཛིན་བར་སྤྱགས་སུ་ཡོད་པ་བཞག་རྒྱུ་རྩོམ་འཛིན་བར་ཆོགས་བཅད་དུ་བཀོལ་བ་ནི། ཨོྲཱི་ཀྱི་སྤྱུ་གསུམ་སྐྱེས་པ་ཀུན་དང་ཕྱོགས་བརྒྱའི། ཞེས་པ་ནས། ཞེ་བ་དང་ནི་བསྐྱུང་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་པའི་

བར་ནམས་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་དོན་ནི། རྩལ་སྤྲོ་རབ་ཆོག་ས་པ་ལས་སྤྲེས་པའི་ཕྱོགས་བཅུའི་
འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ནམས་ཆོས་ཅན། བདེན་པས་སྦྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། བན་ཚུན་གཅིག་གི་ནང་
དུ་གཅིག་སོན་པ་སྟེ་པན་ཚུན་སྟོས་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་
ཐ་སྙད་དུ་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྦྱོང་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་
མཆོན་ཆ་སྒྱུ་མ་རྡོ་རྗེ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། ས་ཡི་ལྷ་མོ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ། །ཞེས་པའི་བར་
གྱིས་ཕྱོགས་སྦྱོང་ནམས་ཀྱི་མིང་ཆོག་དེ་བསྟན། མེ་རྟོག་དག་དང་བདུག་པ་མར་མེ་དང་། །ཞེས་པ་
ནས། སོ་སོར་བཞེས་ཤིང་ཉེ་བར་ལོངས་སྦྱོང་ལ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཚུ་བཞི་ཉེར་སྦྱོང་རོལ་མོ།
གཏོར་མ་དང་བཅས་པ་འབྲུལ་བར་བསྟན། བདག་གི་དབྱིག་གསེར་ནོར་འབྲུལ་ལང་ཆོ་ཆོ། །ཞེས་
པ་ནས། ཞི་བ་དང་ནི་བསྐྱང་བར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཕྲིན་ལས་འཆོལ་བ་དེ་
བསྟན།

གཏོར་མའི་བསྐྱེད་ཆོག་བོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་སྤྲ་མ་ནམས་ཀྱི་ཕྱགས་ལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་།
རང་ཕྱགས་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེན་དུག་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤང་སོའི་ཤ་དང་རྩ་ཡི་ཤ། །ཤ་ཆེན་
དག་ཀྱང་བཟའ་བྱ་ཞིང་། །སྤྲེས་ནམས་ཀྱན་ལ་དབྲུལ་བར་བྱ། །དེ་ལྟར་བྲས་ན་མགོན་སོ་མཉེས། །
ཉིན་རེ་རྡོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་ལ། །མཁས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྟན་པར་བྱ། །བཤའ་གཅི་ཤ་ཡི་བྱ་བ་
དང་། །རྡོ་རྗེ་གསང་བའི་ཆོག་དག་གིས། །སྤྲེས་ནམས་ཀྱན་ལ་ཡི་གེ་ཨོ། །བསྟོམས་ན་དེ་མ་ཐག་
ཏུ་འབར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་བཅུ་མས་ཏེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་འདིར་བཀོད་པ་
ཡིན་ནོ།

རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། བདུད་ཅི་ལྷ་ནམས་རི་ལྟར་བཟའ། །དེ་
བཞིན་དཔའ་ལོ་ལྷ་གང་ལགས། །ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། ཐ་མལ་ལུས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ནི། །ཁྱི་མ་ནམ་
ལྟར་སྤང་བ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡིས་བྱིན་བརྒྱབས་པས། །བདུད་ཅི་ལྷ་ཞེས་བྱ་བར་བཤད། །ཅེས་

ཡེ་ཤེས་ལྷའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། བདུད་ཅི་ལྷ་པོ་དེ་རིགས་ལྷའི་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་ཅིང་།
 རིགས་ལྷའི་ས་བོན་གྱིས་མཆོན་པར་བྱས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །བདུད་ཅི་ལྷ་པོ་དེ་རིགས་ལྷ་གང་དུ་
 འདོག་པ་ནི། ཁམས་དམར་པོ་རིན་འབྱུང་། དཀར་པོ་འོད་དཔག་མེད། གཞེན་དོན་གྲུབ། འི་ཆུ་མི་
 བསྐྱེད་པ། འི་ཆེན་ཆམ་པར་སྣང་མཛད་དུ་འདོག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོ་རྩེ་འཕྲེང་བ་ལས། ཁྲག་ནི་རིན་ཆེན་
 དབང་གྲུག་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་འོད་དཔག་མེད། །དེ་བཞིན་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་ཤིང་། ཁྱི་བསྐྱེད་
 དེ་བཞིན་རྟོ་རྩེའི་ཆུ། འི་ཆེན་ཆམ་སྣང་མཛད་དུ་བཤམ། །དེ་དག་བདུད་ཅི་ལྷ་ཡི་མཆོག་ །ཅེས་
 གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་ཀྱང་། སྤགས་ཀྱི་ལུས་སུ་རབ་སྦྱོར་བས། །བདུད་ཅི་
 ལྷ་ནི་བཟའ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། རང་ལྷའི་ནལ་འབྱོར་ལ་གནས་ནས་བདུད་ཅི་
 ལ་ལོངས་སྦྱོད་པར་བསྟན། རྟོ་རྩེ་རྩྱི་ལས་བྱུང་བ་ནི། །བར་སྣང་ལ་གནས་བསམ་པར་བྱ། །ཞེས་
 གསུངས།

དེའི་དོན་ནི། ཟོད་པའི་སྟེང་གི་བར་སྒྲུབ་ལ་རྩྭ་ལས་བྱུང་བའི་དོ་རྩེ་ལོག་པར་བསྟན། དོ་
 རྩེའི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་བྱེད་པར་སྟོབ་དཔོན་སྤུབ་པ་དཔལ་གྱིས་བཤད། སྟོན་པོ་བྱེན་ལམ་དང་དུ་བྱེད་
 བར་རྒྱད་བྱི་མའི་འབྲེལ་པར་རྒྱ་རོ་བས་བཤད། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཨ་ལས་བྱུང་བའི་བརྒྱ་ནི། །དེ་
 ཡི་འོག་ཏུ་བསམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། དོ་རྩེའི་འོག་ཏུ་ཨ་ལས་བྱུང་བའི་བརྒྱ་
 རྩེ། ཟོད་པ་ལོག་པར་བསྟན། ཨོ་གྱིས་མཆོན་པའི་བདུད་ཅི་ནི། །དེ་ཡི་དབུས་སུ་བསམ་པར་བྱ།
 །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ཟོད་པའི་ནང་དུ་ཨོ་ཡིག་གིས་མཆོན་པའི་བདུད་ཅི་ལྷ་ལོག་པར་
 བསྟན། དེ་བཞིན་དཔལ་པོ་ལྷ་རྣམས་བཟུལ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། བདུད་ཅི་ལྷ་ལ་སྤྱངས་
 ཉོགས་སྒྲུབ་གསུམ་བྱས་ནས། ཡོངས་སྟོང་ཚུལ་རི་རྩྭར་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ། དཔལ་པོ་ལྷ་ལ་

ཡང་སྤངས་ཏོགས་སྤར་གསུམ་བྱས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པར་བསྟན། ལོངས་སྤྱོད་ཚུལ་ཡང་། ཅ་རྒྱུད་
ལེའུ་བྲུག་པ་ལས། སྤང་པོའི་ཤ་དང་རྩ་ཡི་ཤ། ་དེ་བཞིན་དམ་པ་བྲི་ཡི་ཤ། ་ཟས་གྱི་ཕྱིར་ནི་བཟའ་
བར་བྱ། ་ཞེས་གསུངས།

དེའི་དོན་ནི། ་ཤ་ལྔ་པོ་དེ་རིགས་ལྔ་གང་དུ་འཛོག་པ་ནི། ཡང་རྩོ་རྩེ་འཕྲེང་བ་ལས། སྤང་པོའི་
ཤ་ནུས་སྤང་། རྩའི་ཤ་རིན་འབྱུང་། བ་ལང་གི་ཤ་འོད་དཔག་མེད། ཁྲིའི་ཤ་དོན་གྲུབ། ་ཤ་ཆེན་མི་
བསྐྱེད་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། ་དེ་ཡང་བདུད་ཅི་ལྔ་ཤ་ལྔ་པོ་དེ་ཐོད་པའི་དབུས་དང་ཕྱོགས་བཞིར་
འགོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བདུད་ཅི་ལྔ་དང་ཤ་ལྔ་པོ་དེ། སྐབས་འདིར་གཤེགས་པ་ལྔའི་རོ་བོར་
འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ་ཤ་ལྔ་དང་བདུད་ཅི་ལྔ་པོ་དེ་ས་བོན་གང་ལས་བསྐྱེད་པ་ནི། ལྷོ་ཨོ་རྒྱུ་
ཁྱི་ལས་བསྐྱེད་པར་སློབ་དཔོན་སྐབ་པ་དཔལ་གྱིས་བཤད། ཐོད་པའི་འོག་ཏུ་རྒྱུང་མེད་དཀྱིལ་
འཁོར་བསྐྱེད་པར་འདུས་པ་ཅ་བཤད་གྱི་རྒྱུད་དང་། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་གྱི་གཞུང་ལས་མ་བཤད་
ཀྱང་། རྒྱུད་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པར་ནུ་རོ་པས་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་གཉིས་ས་བོན་གང་ལས་བསྐྱེད་པ་ནི། ལྷོ་ཨོ་རྒྱུ་ལས་རྒྱུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར། ལྷོ་རྩ་ལྷོ་
ལས་མེད་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པར་སློབ་དཔོན་སྐབ་པ་དཔལ་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་པ་ཡིན་
ཏེ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྤང་དང་དེ་བཞིན་བསྐྱེད་པ་དང་། ་སྤང་བར་བྱ་དང་གཟུགས་སྤང་བ། ་
ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ཐོད་པའི་སྤྲིང་གི་རྩོ་རྩེའི་ལྷོ་བར་གནས་པའི་ལྷོ་ཨོ་ལས་འོད་ཟེར་
འཕྲོས་པས་ཐོད་པའི་འོག་གི་རྒྱུང་གཡོས་མེ་སྤར་བ་ནི། སྤང་དང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། མེས་ཐོད་
པ་བདུངས་པས་རྩལ་རྣམས་ཁྱེད་འཁོལ་བ་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། ་སྤང་བར་བྱ་
དང་གཟུགས་སྤང་ལ། ་ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྩོ་རྩེ་བསྐྱེད་པར་བསྟན།
སྤང་བས་རྣལ་འབྱོར་ཆོས་པར་བྱ། ་ཤེལ་དང་མཚུངས་པར་སྤང་གྱུར་ཅིང་། ་ཞེས་གསུངས་པས་
བསྟན། སྤང་བཤད་པའི་སྤང་བར་བྱ་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། ་གཟུགས་སྤང་བ་ཞེས་

བ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་གཉིས་པར་གྱུར། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། རོད་པའི་ནང་གི་བསྐྱེད་ཟེ་
འབྲུ་ལ་གནས་པའི་ལྷ་ཡིག་འོད་དུ་ཁྱེན་ས་བདུད་ཅི་རྣམས་དང་ཨོ་པོ་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་པས།
བདུད་ཅི་ཁ་དོག་དམར་སེར་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་བ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་གཉིས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པས་
བསྟན་ཏེ། སྤར་བཤད་པའི་གཟུགས་སྤང་བ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།

ཡང་རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས། རྩོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་རྣམས་ཀྱི། །མཚན་ཆ་མཚན་གཤིས་
བངས་ནས་ཀྱང་། །བདུད་ཅི་དེ་རུ་པབ་ནས་ནི། །བཟའ་བའི་སྦྱོར་བས་བཟའ་བར་བྱ། །ཞེས་
གསུངས། དེའི་དོན་ནི། བདུད་ཅི་ལྷ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་མཚན་པའི་ཨོ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱང་
ལྷ་བྱ་འཕྲོས་པས་རྩོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདུད་ཅི་བཀྲལ་གནས་དམ་
ཆོག་གི་བདུད་ཅི་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་པས་མང་པོར་སྤེལ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས།
ཡིག་གསུམ་ས་ཐོན་ལས་བསྐྱེད་བྱ། །གཞན་དུ་དེ་ནི་འབྲུབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་
ནི། སྤར་བཤད་པའི་སྤངས་རྟེན་སྤར་གསུམ་པོ་དེ་ཡི་གེ་འབྲུག་གསུམ་གྱིས་བྱེད་དགོས་པར་བསྟན་
ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་བྱས་ན་མི་འབྲུབ་པར་བསྟན་ནོ། །ཡི་གེ་འབྲུག་གསུམ་ནི་རོད་པའི་སྤྲིང་གི་
བར་སྤང་ལ་གནས་པའི་རྩྭ་ཡིག་ བདུད་ཅི་ལྷ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་མཚན་པའི་ཨོ་ཡིག་ བསྐྱེད་ཟེ་འབྲུ་ལ་
གནས་པའི་ལྷ་ཡིག་དང་གསུམ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་(ལུས་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་བ་)ནི། མདོར་བྱས་ལས། སྤགས་པས་ཉིང་
འཛིན་དམིགས་པའི་ཆོ། །གང་ཆོ་ལུས་ནི་བསྐྱེད་སྤྱུང་ན། །ལུས་ངག་ཡིད་ནི་ཆོས་བྱེད་པའི། །
སྦྱོར་བ་འདི་ནི་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས།

དེའི་དོན་ནི། བསྐྱེད་རིམ་ཐུན་བཞིར་བྱས་ནས་ཉམས་སྦྱེད་པའི་ཆོ། ལུས་ཉམས་སྦྱོར་ས་
ཆུང་བར་གྱུར་ན། ལུས་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་འདི་བསྐྱོམ་དགོས་པར་བསྟན། ཆུ་ལ་རི་
ལྷར་བསྐྱོམ་པ་ནི། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། མཐོ་གང་ཅམ་དུ་སྤགས་པ་རུ། །སྤྱི་པོར་ཆོ་བ་བརྟག་པར་བྱ།

བདུད་ཅི་ལྷ་ནི་ངེས་འབབ་པའི། རྩོམ་ཉི་ཤུ་བརྟག་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས།

དེའི་དོན་ནི། རང་གི་སྤྱི་བོན་ས་མཐོག་འཛམ་གླིང་གི་ནུས་མཁའ་ལ་མི་ཡིག་དཀར་
པོ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་རྒྱ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་ཆ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། དེའི་འོག་ཏུ་
རྩོམ་ཡིག་དཀར་པོ་མགོ་ཐུར་དུ་བཏུ་བ། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྷའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བདུད་
ཅི་ཁ་དོག་ལྷ་བབས་པས་རང་གི་སྤྱི་བོན་ས་ཞུགས་རྒྱུ་མཐེལ་གྱི་བར་གྱི་ལུས་ཐམས་ཅད་གང་
བར་མོས་ནས་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྩོམ་ཉི་ཤུར་བ་འདི་ཡིས་ནི། རྒྱུད་ཅིག་གིས་ནི་གཟི་ཅན་འགྱུར། ལུས་
ངག་ཡིད་ནི་བདེ་བ་དག། ཐོབ་འགྱུར་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད། ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། ལུས་
བརྟན་པར་བྱེད་པའི་ནུས་འབྱོར་འདི་རྒྱན་ལྷན་དུ་བསྒོམས་ན། ལུས་ཀྱི་སྒྲོབས་རྒྱས་ཤིང་གཟི་བཟིང་
དང་ལྷན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆེ་རིང་ཞིང་ནད་མེད་པ་དང་། སྒྲ་དཀར་དང་། གཉེར་མ་མི་འབྱུང་བ་
སོགས་ཀྱི་པན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ།

དེ་ཡང་འབགས་པ་ཡབ་སྐུ་སྤྱི་སྤྱོད་ཐབས་གསུམ་ལས། ཐུན་མཚམས་དང་འབྲེལ་བའི་
ནུས་འབྱོར། དེ་ལ་ཁ་ཐས་ཀྱི་ནུས་འབྱོར་དང་ལུས་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་ནུས་འབྱོར་གཉིས་ལས་
མ་གསུངས་ཀྱང་། ཉལ་བའི་ཆེ་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པ་ནི་ལྷ་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཐོག་མར་
རང་གི་ལུས་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་ནུས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱུས་པའི་རྗེས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱང་འོད་གསལ་
དུ་བསྐྱུས་ནས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་གཉིད་
ལོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

ལྷ་བ་འདི་ཆེ་གཙོ་བོ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་ལ་ལྷ་མོ་བཞིས་ཞུ་བ་སྐྱུས་བསྐྱུས་པའི་ངོ་
བོར་བཞེངས་པར་མོས་ནས་ལངས་པ་དང་། ལུས་བྱེད་པའི་ཆེ་ལྷ་ལ་སྐྱུ་ལུས་གསོལ་བར་མོས་ནས་
ལུས་བྱེད་པ་དང་། གོས་གྲོན་པའི་ཆེ་ལྷ་ལ་ན་བཟའ་འབྲུལ་བར་མོས་ནས་གོས་གྲོན་པར་བྱེད་པ་

ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྒྱན་དུ་སེམས་མ་ཡེངས་པར་བྱས་ན། ལྷས་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་རང་ག་བ་འདི་
ནམས་ལམ་འདིའི་སྐབ་བ་པོ་ལ་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་(སྤྱིའི་བསྐྱ་བ་བཤད་པ་)ལ། ཉིང་ངེ་འཇིན་གསུམ་གྱི་ཆེངས། རྣལ་འབྱོར་བཞེའམ་
དུག་གི་ཆེངས། དེ་ཉིད་ཞེ་དགའི་ཆེངས། བསྟེན་སྐབ་ཡན་ལག་བཞེའི་ཆེངས། རྩོམ་བཞེ་བསྐྱེད་
གྱི་ཆེངས་བཤད་པ་དང་ལྔ།

དང་པོ་(ཉིང་ངེ་འཇིན་གསུམ་གྱི་ཆེངས་)ནི། གང་དུ་བསྐྱོམ་པ་གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ནས་མཆོད་པའི་
དེ་ཉིད་ཀྱི་བར། དང་པོ་སྐྱོར་བའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་དང་། དུམ་གྱི་པར་རྒྱུ་ལྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་
པ་ནས། སྤར་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ཐེམ་པར་གྱུར་ཞེས་པའི་བར། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་
གི་ཉིང་ངེ་འཇིན་དང་། སྤར་སྐྱོར་བྱག་མཆོད་པ་མོ་སྐྱོམ་པ་ནས། ལུས་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་རྣལ་
འབྱོར་གྱི་བར་ནི། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་ངེ་འཇིན་དང་། དེའི་སྤར་དུ་དངོས་གྲུབ་ཆུང་དུ་བསྐྱབ་
པའི་དེ་ཉིད། འབྲིང་བསྐྱབ་པའི་དེ་ཉིད་གཉིས་བསྐྱན་པས་སྐྱབ་དུས་ཀྱི་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་ངེ་
འཇིན་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(རྣལ་འབྱོར་བཞེའམ་དུག་གི་ཆེངས་)ནི། གང་དུ་བསྐྱོམ་པ་གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ནས་བཟུང་
སྟེ་ཡེ་ཤེས་ཅན་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བར་ནི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ས་བོན་བྱག་མཆོད་སྐྱོད་གས་
པ་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་གསུམ་ནི། རྩོམ་སྐྱེད་རྣལ་འབྱོར་དང་། དང་པོའི་མགོན་པོ་སྐྱེད་སྐྱོད་སེམས་
སྐྱེད་བསྐྱར་བ་ནས་ཡན་ལག་ཁོ་བོར་བསྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་དང་། སྐྱེད་
ཆབས་ནས་མཆོད་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་དང་། རྣལ་འབྱོར་ཡན་ལག་དུག་ཏུ་བྱེད་
ན་དེའི་སྤར་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གཉིས་བསྐྱན་པས་རྣལ་འབྱོར་
ཡན་ལག་དུག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་(དེ་ཉིད་ཞེ་དགའི་ཆེངས་)ནི། རྣལ་འབྱོར་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ལ་དེ་ཉིད་དབྱེ་བ་བཅོ་

ལྟ་ཡོད་དེ། བཤད་རྒྱུ་དོན་རྗེ་འཕྲུང་བ་ལས། རྣམ་འབྱོར་དབྱེ་བ་བཙུག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། བཙུག་པོ་གང་ཞེ་ན། གང་དུ་བསྐྱོམ་པ་གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད། ཚོགས་ཞིང་སྐྱེན་བྲངས་ནས་དེ་ལ་
 ཚོགས་གསོག་པ་བཅེ་བ་སྦྱང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ཉིད། བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་
 པའི་དེ་ཉིད། འཁོར་གྱི་ཁོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད། བག་གསལ་ལ་ཕྱར་གདབ་བྱ་བའི་དེ་ཉིད། རྗེ་རྗེའི་
 རྩ་གུར་སྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སའི་སྦྱང་ཉིད་སྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད། ལྷ་ཚོགས་རྗེ་རྗེའི་སའི་ཆ་
 བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད། ལྷག་མོས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད། ལྷག་མོས་ཀྱི་སྤྱིའི་འཁོར་
 ལོ་འགོད་པའི་དེ་ཉིད། ལྷག་མོས་ལུས་ལ་སྤྱད་པའི་དེ་ཉིད། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པའི་དེ་
 ཉིད། ཉི་མ་སོགས་ལ་དམིགས་པས་ལྷང་བའི་དེ་ཉིད། ལྷ་བ་ལ་བྱང་ཚུབ་པའི་དེ་ཉིད། ཡེ་ཤེས་ཅན་
 ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་དེ་ཉིད་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རྣམ་འབྱོར་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་དེ་ཉིད་དབྱེ་བ་བཙུ་
 བདུན་དུ་ཡོད་དེ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བཙུ་བདུན་རྗེས་སུ་རྣམ་འབྱོར་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར།

བཙུ་བདུན་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། ས་པོན་ཕྱག་མཆན་སྐྱོད་གསལ་པ་ལས་རྗེ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོར་
 བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད། དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྱལ་སྐྱོད་རྗེ་སེམས་སུ་བསྐྱུར་བའི་དེ་ཉིད། ལུས་ཉེན་གྱི་
 དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད། ཕྱར་བོ་ལྷ་རིགས་ལྷར་སྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད། ཁམས་བཞི་ཡུལ་
 བཞེར་སྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད། མིག་སོགས་ས་སྤྱིང་སོགས་སུ་སྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད། ཡུལ་ལྷ་རྗེ་རྗེ་མ་ལྷར་སྐྱོམ་
 པའི་དེ་ཉིད། ཡན་ལག་ཁོ་བོར་སྐྱོམ་པའི་དེ་ཉིད། སྐྱུ་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་དེ་ཉིད། གསུང་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་
 དེ་ཉིད། ཐུགས་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་དེ་ཉིད། སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཐུན་མོང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དེ་
 ཉིད། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད། ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད། རིག་མ་འདུ་བྱ་བའི་དེ་ཉིད།
 རྗེས་ཆགས་ཀྱི་དེ་ཉིད། མཆོད་པའི་དེ་ཉིད་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ལ་དེ་ཉིད་དབྱེ་བ་ལྟར་ཡོད་དེ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནས་དཀྱིལ་

འཁོར་རྒྱལ་པོ་མཆོག་ །དེ་ཉིད་དབྱེ་བ་ནམ་པ་ལྟ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། གཤེགས་
པ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད། གཤེགས་མ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད། སེམས་དཔལ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད། སེམས་
མ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད། ཁོ་བོ་དབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་ནམས་ཡིན་ནོ། །ལས་རྒྱལ་མཆོག་ལ་དེ་ཉིད་དབྱེ་
བ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནས་ལས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་ །དེ་ཉིད་དབྱེ་བ་བཅུ་
གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། སྤང་སྒྲོར་ཕྱག་མཆོན་པ་མོ་སྒྲོམ་པའི་དེ་ཉིད། འོག་
སྒྲོར་ཐེག་ལེ་པ་མོ་སྒྲོམ་པའི་དེ་ཉིད། ཡིད་བཟླས་ཀྱི་དེ་ཉིད། རག་བཟླས་ཀྱི་དེ་ཉིད། གཙོ་བོ་འོད་
གསལ་དུ་གཞུག་པའི་དེ་ཉིད། དེ་ལ་ཁུ་བ་སྐྱས་བསྐྱལ་བའི་དེ་ཉིད། མཆོད་བསྟོད་བདུན་ཅི་མུང་
བའི་དེ་ཉིད། ལུ་མཐར་ཉེས་བསྐྱུ་བའི་དེ་ཉིད། ལ་ཟས་ཀྱི་དེ་ཉིད། ལུས་བཏྲས་པར་བྱེད་པའི་དེ་
ཉིད། དངོས་བྱུང་ཆུང་དུ་བསྐྱུ་བའི་དེ་ཉིད། འབྲིང་བསྐྱུ་བའི་དེ་ཉིད་ནམས་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་(བསྟེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞིའི་ཆེང་ས་)ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས། བསྟེན་པའི་
དམ་ཆོག་སྒྲོར་བ་དང་། །ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་འབྱུང་བ་དང་། །སྐྱབ་པའི་དོན་གྱི་དམ་ཆོག་དང་། །སྐྱབ་པ་
ཆེན་པོ་དག་དང་བཞི། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། གང་དུ་བསྒྲོམ་པ་གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ནས། དེ་བཞིན་
ཉིད་ལ་བྱང་ཆུབ་པའི་བར་ནི་བསྟེན་པའི་ཡན་ལག་ །ཉི་མ་སོགས་ལ་དམིགས་པས་ལྷང་བའི་དེ་ཉིད་
ནས་ཡན་ལག་ཁོ་བོར་སྒྲོམ་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ནི་ཉེས་སྐྱབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ །སྐྱུ་བྱིན་ཆུབས་ཀྱི་དེ་ཉིད་
ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ནི་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་ །རིག་མ་འདུ་བའི་དེ་ཉིད་
ནས་ལུས་བཏྲས་པར་བྱེད་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ནི་སྐྱབ་ཆེན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་(དོན་མེད་བཞི་བསྟེན་ཀྱི་ཆེང་ས་བཤད་པ་)ནི། རྒྱུད་བྱི་མ་ལས། དང་པོ་སྟོང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སྟེ། །
གཉིས་པ་ས་ཐོན་བསྐྱས་པ་ལོ། །གསུམ་པ་གཞུགས་ཉིད་རྫོགས་པ་སྟེ། །བཞི་པ་ཡི་གེ་འགོད་པ་ལོ། །
ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། གང་དུ་བསྒྲོམ་པ་གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བྱང་ཆུབ་
པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ནི་སྟོང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་པའི་དོན་དང་། །ཉི་མ་སོགས་ལ་དམིགས་པས་ལྷང་བའི་

དེ་ཉིད་ནས་ཕྱག་མཆན་ལས་བྱང་ཚུབ་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ནི་ས་བོན་བསྐྱེད་པའི་རྗེ་དང་། སྐྱེ་
 རྗེ་གས་པ་ལས་བྱང་ཚུབ་པའི་དེ་ཉིད་ནས་ཡན་ལག་ཁྲོ་བོར་སྒྲོམ་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་བར་ནི་གཟུགས་
 ཉིད་རྗེ་གས་པའི་རྗེ་དང་། སྐྱེ་བྱེན་རྒྱ་བས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ནས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་མཁའ་གསང་ལ་ཡི་གེ་འགོད་
 པའི་བར་ནི་ཡི་གེ་འགོད་པའི་རྗེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་སྐྱབ་ཐབས་བསྐྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
 ལ། རྒྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ནས། སྤར་གྱི་
 གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ཐེམ་པར་གྱུར། ཞེས་པའི་བར་ཀྱང་ཡི་གེ་འགོད་པའི་རྗེ་ཡིན་པར་རྒྱུད་ཀྱི་
 མའི་འགྲེལ་པར་རྒྱ་རོ་བས་བཤད་དོ།

བཞི་པ་(འབྲས་བུ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་)ནི། སྒྲོན་གསལ་ལས། དགོས་པ་ཡང་ནི་བཤད་བྱ་ཞིང་།
 ཞི་སོགས་བྱ་བའི་ཆོ་ག་དང་། །དེ་བཞིན་གྲུབ་པ་བརྒྱད་དང་ནི། །སངས་རྒྱས་ཀྱང་ནི་མཆོག་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། དེམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 དངོས་གྲུབ་ཚུང་དུ་ཞི་སོགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་དང་། འབྲིང་གྲུབ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང་། མཆོག་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཀྱང་འབྲུབ་པར་འབྱུར་བ་ཡིན་ལོ།

དངོས་གྲུབ་ཚུང་དུ་ཞི་སོགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ནི། ཞི་སོགས་ཀྱི་ཆོ་ག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ནད་གདོན་ལ་སོགས་པ་ཞི་བ་དང་། ཆེ་དང་བསོད་ནམས་དང་སྟོབས་རྒྱས་པ་དང་།
 རྒྱལ་པོ་དང་སྒྲོན་པོ་དང་ཡུལ་འཁོར་དང་ཕྱག་རྒྱ་དབང་དུ་སྤྱད་ཀྱས་པ་དང་། གདུག་པ་ཅན་བསང་
 པ་དང་བསྐྱད་པ་དང་རེངས་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྲག་ལས་རྣམས་ཀྱང་འབྲུབ་པར་འབྱུར་བ་
 ཡིན་ལོ།

འབྲིང་གྲུབ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ནི། ལྷ་མོ་བཞིས་ཁུས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། རྗེས་བརྒྱུད་ཡན་ལག་
 སྐྱབ་པ་བཤད། །རིལ་བུ་མིག་སྒྲོན་དངོས་གྲུབ་དང་། །ས་འོག་རལ་གྱིའི་དངོས་གྲུབ་དང་། །ནམ་
 མཁའ་འཕྱར་དང་མི་སྤང་དང་། །འཆི་བ་མེད་དང་ནད་འཛོམས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་

བརྒྱད་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལ་རིལ་བུའི་དངོས་གྲུབ་ནི། རི་ལྷར་བཤད་པའི་ཆོག་ས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་པའི་
རིལ་བུ་ཉི་མ་རེ་ལ་རེ་རེ་རྒྱན་ལྡན་དུ་ཐོས་ན། ལུས་གཟི་བཟིན་དང་ལྡན་པ་དང་། འཛམ་བུ་ཆུ་
བོའི་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་དང་ལྡན་པ་དང་། སེད་མེད་ཀྱི་བུའི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་དང་། དགོ་བ་ལ་སྟོ་
ཤྱགས་དྲག་པོའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་དང་། རི་ལྷར་འདོད་པའི་སྟོན་ལམ་རྣམས་འགྲུབ་པ་དང་
རྩུ་འཕུལ་སོགས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་བསྟེ། བན་ཡོན་ཆེན་པོ་དྲུག་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ།།

མིག་སྒྲན་གྱི་དངོས་གྲུབ་ནི། སྐྱབ་པའི་དུད་པ་ལ་སོགས་པའི་མིག་སྒྲན་མིག་ལ་བསྐྱས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་རབ་མི་སྤང་བའི་དངོས་གྲུབ། འབྲིང་ས་འོག་གི་གཏེར་མཐོང་བ། ཐ་མའང་བལྟས་པ་
ཅམ་གྱིས་མཐོང་ཆད་ཀྱི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་སྦྱད་པར་བྱེད་ཀྱིས་པའི་དངོས་གྲུབ་རྣམས་
ཐོབ་པ་དང་།

ས་འོག་གི་དངོས་གྲུབ་ནི། སྐྱབ་པ་པོའི་ལུས་ས་ཆེན་པོ་འདིའི་འོག་དཔག་ཆད་དུ་མའི་བར་
དུ་ཆུ་ལ་ཉ་བཞིན་དུ་པར་འགོ་བ་དང་ཆུ་ར་འོང་བ་སོགས་བྱེད་པ་དང་།

ཕྱག་མཆོན་གྱི་དངོས་གྲུབ་ནི། སྐྱབ་པའི་རལ་གྱི་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་མཆོན་ལག་དུ་བཟུང་
བ་ཅམ་གྱིས་མཁའ་སྟོན་དང་རི་རབ་ཀྱི་ཅེ་དང་སྤུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་གནས་རྣམས་སུ་
སྐད་ཅིག་ཅམ་གྱིས་བགྲོད་པར་བྱས་པ་དང་། རམ་མཁར་འཕུར་བ་དང་མི་སྤང་བ་དང་འཆི་བ་མེད་
པ་དང་ནད་འཛོམས་པ་སོགས་ནི་སྐྱ་ཐེན་ལྷར་ཡིན་ནོ།།

མཆོག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཀྱང་ནི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་
ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་ལ་རགས་མཐར་ཕྱིན་པས་རྒྱད་སྟོན་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་བྱུང་བའི་བྱི་ནང་གི་སྟོག་ཅོལ་གཉིས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་རྒྱང་རྣམས་གཞིའི་འཆི་རིམ་བཞིན་

དུ་སྒྲིང་གར་བསྐྱས་ཏེ་ཐེམ་པ་ལས་བྱང་བའི་སེམས་དབེན་གྱི་སྒྲིང་པ་གསུམ་བཞོན་པའི་རྒྱང་
 དང་བཅས་པ་ལས་སྐྱུ་མའི་སྐྱར་བཞེངས། སྐྱུ་ལུས་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་འོད་གསལ་དུ་དག་
 པར་བྱས་པ་ལས་བྱང་བའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱང་སེམས་ལས་སློབ་པའི་བྱང་འབྱུག་གི་སྐྱར་
 བཞེངས་ཏེ། རྟེན་དེ་ལ་སོགས་འབྱེན་གྱི་སྒྲིང་པ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་མ་སྒྲིངས་
 གྱི་བར་དུ་རིགས་འབྲུག་མི་ཆད་པའི་དག་པ་ལོངས་སྒྲིང་རྫོགས་པ་སྐྱུ་མའི་སྐྱར་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་
 ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཐུགས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་དང་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་སྐྱུ་
 སྐྱེ་བའི་ཐེངས་འབྱུང་འབྱེད་པ་ནུས་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་བྱེད་ཀྱས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།

དཔལ་ལྷན་འདུས་པའི་རིམ་གཉིས་ཟབ་མོའི་ལམ། །མ་རྟོར་ཇི་བཞིན་སྟོན་པའི་སྒྲེགས་བམ་
 འདི། །མི་ཟད་པར་དུ་བབྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ། །སྒྲོ་ཕྱགས་ཆོས་བཞིན་སྒྲིང་བའི་སྐྱ་རིགས་རྗེའི། །སྒོན་
 བོའི་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱབས། །དགེ་བ་འདི་ཡིས་བདག་སོགས་འགོ་བ་ཀྱན། །སྒོ་བཟང་
 རྒྱལ་བའི་བསྐྱན་པའི་སྒྲིང་པོའི་ཆོས། །ཇི་བཞིན་འཛིན་ལ་ཞུས་པ་མེད་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་རྣམས་
 གོ་འཕང་སྐྱར་ཐོབ་ཤོག །འདི་ཡི་བྱིར་དུ་སྒོ་གསུམ་ཅི་རིགས་པས། །མ་ཐུན་པ་བབྱེད་པའི་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི། །དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་བདེ་སྐྱབ་
 འགྲུབ་པར་ཤོག ། ། ། ལུ་ཤྩ།

༡༡། །འདིར་རྒྱད་ཐངས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་ལོ་དཔལ་གསལ་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་
རིམ་རིམ་ལྷ་གསལ་བའི་སྟོན་མེ་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་རྟོག་
འཆར་དབང་ལྷ་མའི་གཞུང་རྒྱུན་བརྒྱགས་སོ།།

མད་བྱང་མཆན་དཔེའི་དཔལ་འབར་ལོངས་སྟོན་རྫོགས། །ཁ་སྐྱོར་བདེ་སྟོང་རོལ་ཉག་རོལ་
ཞིང་། །དམིགས་མེད་སྤྱགས་རྗེས་ཞི་བའི་མཐའ་སྤངས་པ། །ཡན་ལག་བདུན་ལྷན་རྒྱུད་རྒྱལ་སྟོན་
པ་དང་། །དབྱེར་མེད་ལྷ་མའི་ཞབས་ཀྱི་བསྐྱོར་འདུད། །དཔལ་གསལ་བ་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་
ཉིད་བཤད་པ་ལ། །རྫོགས་རིམ་ཀྱི་དབྱེ་བ། གོ་རིམ། གངས་ངེས་པ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་
དང་བཞི།

དང་པོ་(རྫོགས་རིམ་ཀྱི་དབྱེ་བ)ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། རིམ་ལྡར་ཡན་ལག་བྱུག་འདུ་
བའི་ཚུལ་ལོ།།

དང་པོ་(དབྱེ་བ་དངོས་)ནི། རྫོགས་རིམ་ཀྱི་ལམ་ལ་རིམ་པ་དུ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། ཅ་རྒྱུད་པ་ཆ་བ་
ཀྱིས་བསྐྱར་བའི་ལེ་ལྷ་བྱུག་པ་ལས། སྤྱགས་ལ་ངེས་ཉོག་ལུས་ཀྱིས་ནི། །ངག་གིས་ཡིད་ལ་བསྐྱལ་
གུར་པ། །བསྐྱལ་བྱ་རབ་མཆོག་དངོས་བྱུང་དང་། །ཡིད་ནི་དགའ་ཞིང་མགུ་བལོ། །ཞེས་ལུས་
དཔེན་དང་པོར་བྱས་པའི་ལམ་རིམ་པ་བྱུག་ཏུ་མཛད་པ། དེ་ཡང་ལུས་ཀྱིས་ནི་ཞེས་པས་ལུས་དཔེན་

བསྟན། སྤགས་ལ་ངེས་ཏྱིག་ངག་གིས་ཡིད་ལ་བསྐྱུལ་ཞེས་པས་ངག་དབེན་བསྟན། རབ་མཚོག་
ཅེས་པས་སེམས་དབེན་བསྟན། དངོས་གྲུབ་ཅེས་པས་སྦྱ་ལྷུས་བསྟན། ཡིད་ནི་དགའ་ཞིང་ཞེས་
པས་འོད་གསལ་བསྟན། མགྲུ་བ་ཞེས་པས་ཟུང་འབྲུག་བསྟན་ནོ།།

ཡང་ལེའུ་དང་པོའི་སྟོན་གསལ་དུ། རྫོགས་རིམ་ལ་སེམས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་བ་དང་པོར་བྱས་
པའི་ལམ་རིམ་བ་བཞིར་མཛད་ལ། མགོན་པོ་སྤྱ་སྤྱུལ་གྱིས་རིམ་ལྗེའི་མདོར་བསྟན་དུ་བཤད་རྒྱུ་ད་
ནི་རྩེ་འབྲེང་བའི་རྩེས་སྤྱ་འབྲངས་ནས། རྫོགས་རིམ་ལ་ངག་དབེན་དང་པོར་བྱས་པའི་ལམ་རིམ་
བ་ལྔར་མཛད་ལ། རྣམ་གཞག་རིམ་བར་ཡང་དེ་དང་མཐུན་བར་གསུངས་ཤིང་། སྟོན་བསྐྱུས་ལས་
ཀྱང་། དེ་ཉིད་ལྷ་ཞེས་གསུངས་པས། རྫོགས་རིམ་ལ་ལམ་རིམ་བ་ལྔར་མཛད་ལ། རྒྱས་བཤད་དུ་
ལྷས་དབེན་རིམ་བ་གཅིག་ཏུ་མཛད་ནས། རྫོགས་རིམ་ལ་ལམ་རིམ་བ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་སོ། །ཡང་
འདུས་པ་ཕྱི་མ་ལས་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་ལ་སྟོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་ཏུ་གསུངས་སོ། །དེ་རྣམས་
ཀྱང་དབྱེ་སྟོ་ཐ་དད་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི་འགལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་ལ་ལམ་རིམ་
བ་ལྔར་བྱེད་པའི་ཆེ་ལྷས་དབེན་ངག་དབེན་གྱི་ནང་དུ་སྦྱད་བ་ཡིན་ཞིང་། ལམ་རིམ་བ་བཞིར་བྱེད་
པའི་ཆེ་ན་བཤད་རྒྱུ་དང་རྩེ་འབྲེང་བའི་སྤྱེང་གཞི་སྤྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་སེམས་དབེན་གྱི་སྒྲུང་
བ་སེམས་སྤྱས་སྤྱ་ལྷས་དབེན་ངག་དབེན་གཉིས་བསྟན་པ་ལྟར། དེ་གཉིས་སེམས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་
བར་བསྐྱུས་ནས་བཞིར་མཛད་ལ། ལམ་རིམ་བ་དྲུག་ཏུ་བྱས་པ་ནི་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་ལ་དྲུག་
པོ་དེར་དབྱེར་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། འདུས་པའི་སྟོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་ནི་ལམ་རིམ་བ་དྲུག་ཏུ་
འདུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རིམ་ལྔར་ཡན་ལག་དྲུག་འདུ་བའི་ཚུལ་)ནི། སོར་བསམ་གཉིས་ལྷས་དབེན་དུ་འདུ། སྟོག་
ཚུལ་ངག་དབེན་དུ་འདུ། འཛིན་པ་འོད་གསལ་དུ་འདུ། རྩེས་བྲན་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཟུང་འབྲུག་ཏུ་
འདུའོ།།

གསུམ་པ་(གངས་ངེས་)ལ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ལམ་འདྲིར་ལམ་གཞན་འདུ་ཚུལ་བཤད་པ་
གཉིས་།

དང་པོ་(དངོས་ཀྱི་དོན་)ནི། ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས་དངོས་
པོ་གཅིག་ཏུ་ཆོག་པ་པའི་བྱང་འཇུག་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་རིམ་པ་གཉིས་པ་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་དེ་ལ་
ལུས་དབེན་ལ་སོགས་པའི་ལམ་རིམ་པ་བྱུག་པོ་དེར་གངས་ངེས་ཏེ། དེ་ལས་གངས་མང་མི་དགོས་
ཤིང་ཉུང་ན་མི་འདུ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གངས་མང་མི་དགོས་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་
རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་ལ་བསྐྱབ་པས་ཆོག་གོ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ལམ་གཞན་ལ་བསྐྱབ་མི་
དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་རིམ་པ་བྱུག་པོ་དེ་དེའི་བར་དུ་ཡང་ལམ་གཞན་ལ་སློབ་མི་དགོས་ཤིང་།
བྱང་འཇུག་ཐོབ་ནས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གཞན་ལ་སློབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་པ་བྱུག་པོ་དེ་
ལས་ཉུང་ན་མི་འདུ་སྟེ། བྱུག་པོ་དེའི་ནང་ནས་གང་ཡང་རྒྱང་བ་ཅིག་མ་ཆང་ན་ཆེ་དེ་ལ་མི་སློབ་པའི་
བྱང་འཇུག་གི་སྐྱེ་བསྐྱབ་པར་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་བསྐྱབ་པ་
ལ་ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་དག་པའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་གཉིས་སྐྱེ་ཐུགས་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་ཆོག་པ་
པའི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། འབྲས་བུའི་སྐྱེ་གཉིས་པོ་དེ་རང་དང་རིགས་མཐུན་
ཀྱི་རྒྱུས་བསྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་དེ་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་བྱང་དུ་འཇུག་རྒྱུའི་ལ་
གཉིས་སོ་སོ་ནས་སྐྱབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཤིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་སྐྱེ་ལུས་
སྟོན་དུ་བསྐྱབས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་དོན་དམ་འོད་གསལ་སྐྱབ་དགོས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་སྐྱེ་ལུས་སྟོན་དུ་མ་
བསྐྱབས་པར་དེ་འོད་གསལ་དུ་དག་པར་བྱས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རིམ་
པ་གསུམ་པའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་གང་ལས་སྐྱབ་པའི་གཞིའི་རྒྱང་སེམས་ནི་རྒྱང་རྣམས་གཞིའི་འཆི་རིམ་
བཞིན་དུ་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་སྙིང་གར་བསྐྱས་ཏེ་ཐིམ་པ་ལས་བྱང་བའི་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་
པ་གསུམ་དང་། དེའི་བཞོན་པའི་རྒྱང་ཡིན་པས། སྐྱེ་ལུས་ཀྱི་སྟོན་དུ་སེམས་དབེན་འགྲོ་དགོས་

པར་བྱུང་བོ།

བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུང་བྱང་སེམས་རྣམས་གཞིའི་འཆི་རིམ་བཞིན་དུ་སྟོང་གར་བསྐྱུས་
 ཉེ་ཐིམ་པའི་སྟོང་བ་གསུམ་འདྲན་བ་ལ་ནི་ཕྱིའི་རྒྱ་རྒྱུན་བྱུག་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་སྟོར་བའི་སྟོག་ཅེས་
 དང་། བྱང་གི་རྒྱུན་རྒྱུང་ཐིག་ལེ་སོགས་སྟོམ་པའི་སྟོག་ཅེས་གཉིས་དགོས་པས། སེམས་དབེན་གྱི་
 སྟོན་དུ་ངག་དབེན་འགྲོ་དགོས་པར་བྱུང་བོ། །དེ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་གའི་ཅ་མ་དུང་
 གོགས་མེད་པར་ཆེགས་རྒྱུང་དུས་ཀྱོལ་བ་ལ་ནི་ལུས་ཀྱི་གནས་གཞན་དུ་དམིགས་པ་གཏད་ནས་
 བསྐྱོམས་པས་རྒྱུང་རྒྱུ་ཉིར་ཚུད་ནས་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་བླངས་པ་སྟོན་དུ་
 འགྲོ་དགོས་པས། ངག་དབེན་གྱི་སྟོན་དུ་ལུས་དབེན་འགྲོ་དགོས་པར་བྱུང་བོ།

དེ་འདྲ་བའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་རྫོགས་པར་སྐྱེ་བའི་དགེ་ཅ་སྟོན་བ་ལ་ནི་སྐྱེ་ཤི་བར་
 རོ་གསུམ་སྐྱེ་གསུམ་དུ་འབྱེད་བའི་བསྐྱེད་རིམ་སྤྱར་གས་མཐར་ཕྱིན་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས། རིམ་
 གཉིས་སྟོམ་པའི་སྟོན་རུང་དུ་བསྐྱུབ་པ་ལ་ནི་དབང་རྫོགས་པར་ཐོབ་ཅིང་དབང་དུས་སྤྱུ་ཁས་སླངས་
 པའི་དམ་ཆེག་དང་སྟོམ་པ་རྣམས་ལེགས་པར་བསྐྱུང་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དབང་ཐོབ་པ་དང་དམ་
 ཆེག་བསྐྱུང་བའི་སྟོན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ལ་ནི་སྟོན་འདུག་གི་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ཡན་
 ལག་དང་བཅས་པ་ལ་བཅོས་མིན་གྱི་སྟོང་བ་ཐོན་པའི་ལམ་སྟན་མོང་བས་རྒྱུད་སྐྱུངས་པ་སྟོན་དུ་
 འགྲོ་དགོས་སོ།

གཉིས་པ་(ལམ་འདིར་ལམ་གཞན་འདུ་ཚུལ་བཤད་པ་)ནི། རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐམས་
 ཅད་འདིར་བཤད་པའི་ལམ་རིམ་པ་ལྟར་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྟོན་པ་འདུ། དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་སྟོར་
 བ་ཡན་ལག་དུག་པོ་དེ་འདིར་བཤད་པའི་ལམ་རིམ་པ་ལྟར་དོད་ལུབ་ཀྱི་སྟོན་པ་འདུ། ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་
 གཞན་གྱི་རྫོགས་རིམ་གཞན་རྣམས་འདིར་བཤད་པའི་ལམ་རིམ་པ་ལྟར་ངོ་བོའི་སྟོན་པ་འདུ་བའི་
 ཕྱིར་ཉེ། ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གཞན་གྱི་རྫོགས་རིམ་ལའང་སྐྱེ་ལུས་འོད་གསལ་བྱུང་འདུག་གསུམ་

འདིར་བཤད་པ་བཞིན་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ་དགོས་ཤིང་། སྐྱུ་ལུས་སྐྱུ་བ་ལ་རྒྱུད་རྣམས་གཞིའི་འཆེ་
 རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱིང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་ལ་བསྐྱུས་ཏེ་ཐེམ་པའི་སྦྱོང་བ་གསུམ་སྟོན་དུ་འགོ་
 ཚུལ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་སྟོག་ཚུལ་བསྐྱོམས་པའི་སྦྱོབས་ཀྱིས་སྦྱིང་གའི་ཅ་མདུད་འགོལ་ཚུལ་འདིར་
 བཤད་པ་བཞིན་རྒྱུད་གཞན་གྱི་རྫོགས་རིམ་ལའང་ཤེས་དགོས་ཤིང་། རྫོགས་རིམ་གཞན་དུ་སྦྱིང་
 གར་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་སྟོན་དུ་ལུས་ཀྱི་གནས་གཞན་དུ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པར་གསུངས་པ་རྣམས་
 འདིར་བཤད་པའི་ལུས་དབེན་དུ་འདུ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྤྱོད་མེད་ལྡན་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་ནས་
 རྫོགས་རིམ་སྒྲོམ་པ་ལ་འབྱུག་པར་གསུངས་པ་ཡང་སྤྲོ་བས་སྤྲོ་བའི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 ཡིན་གྱི། མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་མཐར་
 ཕྱིན་པའི་མཆམས་ནས་རྫོགས་རིམ་སྒྲོམ་པ་ལ་འབྱུག་པ་འདིར་ཡང་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།

བཞི་བ་(ཕྱི་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། དབེན་པ་གསུམ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོབ་ཚུལ་
 དང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོབ་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་(དབེན་པ་གསུམ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོབ་ཚུལ་)ལ་གསུམ། ལུས་དབེན་སྐྱོད་རྗེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
 ལ་སྟོབ་ཚུལ། དག་དབེན་གསུང་རྗེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོབ་ཚུལ། སེམས་དབེན་ཐུགས་རྗེའི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོབ་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་(ལུས་དབེན་སྐྱོད་རྗེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོབ་ཚུལ་)ལ་བྱུག ལུས་དབེན་རིམ་གཉིས་གང་ཡིན་
 དབྱུང་པ། བསྐྱེད་རིམ་དང་ལུས་དབེན་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་གོ་རིམ། ལུས་རྣམ་པར་དབེན་པའི་ངོས་
 འཛིན། ལུས་དབེན་གྱི་རབ་དབྱེ། ལུས་དབེན་སོར་བསམ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འབྱུང་ཚུལ་དང་། ལུས་
 དབེན་རིམ་རྒྱུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བཤད་པ་དང་བྱུག

དང་པོ་(ལུས་དབེན་རིམ་གཉིས་གང་ཡིན་དབྱུང་པ་)ལ་གསུམ། ལུགས་སོ་སོ་བ་རྣམ་པར་འགོད་པ་དང་།
 དེ་དག་གི་འཐད་མི་འཐད་དབྱུང་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་གསུམ།

དང་པོ་(ལྷགས་སོ་སོ་བ་རྣམ་པར་འགོད་པ་)ནི། སློབ་དཔོན་ཨ་བླ་དང་། ཐུབ་པ་དཔལ་དང་། ཁ་ཆེ་
ལག་སླི་དང་། སྐལ་ལྷན་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས་ལུས་དབེན་རིལ་པོ་བསྐྱེད་རིམ་ཡིན་པར་བཞེད་
ལ། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཨ་བླ་དང་ཐུབ་པ་དཔལ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ལུས་དབེན་རིལ་པོ་མདོར་བྱས་
ནས་གསུངས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དུ་བཞེད་དོ། །ལྷག་མོས་ལུས་ལ་སྤྱད་པའི་ལྷ་རྣམས་ལུས་དབེན་དུ་
བཞེད་ཀྱང་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་ས་བོན་ལས་བསྐྱེད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ལུས་དབེན་དུ་
མི་བཞེད་དོ། །ཁ་ཆེ་ལག་སླི་དང་སྐལ་ལྷན་གྲགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་མདོར་བྱས་ལས་བསྐྱེད་རིམ་
ལ་བསྐྱབས་པའི་རྗེས་སུ་ལུས་དབེན་ལ་བསྐྱབས་པར་གསུངས་པ་ལ་བསམས་ནས་ལུས་དབེན་རིལ་
པོ་བསྐྱེད་རིམ་དུ་བཞེད་ཀྱང་། མདོར་བྱས་ནས་བཤད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་མ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །ཁྱེ་
མ་བཅུན་མོ་ཅན་དང་མདོན་ཤེས་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ལུས་དབེན་རིལ་པོ་རྫོགས་རིམ་དུ་བཞེད་དོ།

ཡང་ནག་པོ་དམ་ཆིག་རྫོང་ནི། ལུས་དབེན་ལ་རིམ་བཤེད་གཉིས་ཀའི་ཆ་འཛིག་པར་མཛད་
ལ། འཛིག་ཚུལ་ཡང་དམ་བཤེད་པར་བརྟུ། དེ་ཉིད་རིགས་ལྷ། གསང་བ་རིགས་གསུམ་གྱི་ལུས་
དབེན་བསྐྱེད་རིམ་དང་། གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན་རྫོགས་རིམ་དུ་འདོད་དོ། །པོད་
ཀྱི་འགོས་ལྷགས་པ་པལ་མོ་ཆེས་ལུས་དབེན་རིལ་པོ་རྫོགས་རིམ་དུ་བཞེད་ལ། མཁས་པ་སྤྲུལ་
ཀྱིས་ནི་ཕྱང་པོ་ལྷ་རིགས་ལྷར་བསྐྱོམ་པའི་ལུས་དབེན་བསམ་གཏན་གྱི་རྟོག་པའི་ཡན་ལག་དང་
བསྐྱེད་རིམ་དུ་བཞེད་ཅིང་། ཕྱང་པོ་ལྷ་པོ་རེ་རེ་ལ་རིགས་ལྷ་ལྷར་བྱེན་ས་བསྐྱོམས་པའི་ལུས་དབེན་
དེ་བསམ་གཏན་གྱི་སྤྱོད་པའི་ཡན་ལག་དང་། དེ་རྫོགས་རིམ་དུ་བཞེད་དོ།

གཉིས་པ་(དེ་དག་གི་འཐད་མི་འཐད་དབྱང་པ་)ནི། བཅུན་མོ་ཅན་དང་མདོན་ཤེས་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ལུས་
དབེན་རིལ་པོ་རྫོགས་རིམ་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས་ལུས་དབེན་རིམ་གཉིས་ཐུན་
མོང་བར་གསུངས་པའི་བྱིར། ནག་པོ་དམ་ཆིག་རྫོང་ནས་ལུས་དབེན་ལ་རིམ་བཤེད་གཉིས་ཀའི་ཆ་འཛིག་
པ་ཅམ་འཐད་ཀྱང་འཛིག་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་དེ། དམ་བཤེད་པར་བརྟུ། དེ་ཉིད་རིགས་ལྷ། གསང་བ་

རིགས་གསུམ་གྱི་ལུས་དབེན་རྣམས་བསྐྱ་བྱ་དང་། གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན་བསྐྱ་
བྱེད་དུ་སྦྱོང་བསྐྱས་ལས་གསུངས་པས། བསྐྱ་བྱ་བསྐྱེད་རིམ་དང་བསྐྱ་བྱེད་རྫོགས་རིམ་དུ་འཛོག་
པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་སྤྲན་གྱི་བཞེད་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བསྐྱེད་རིམ་ཕྱ་མོ་མཐར་
ཕྱིན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པས་ཐིག་ལེ་ཡུངས་ཀར་གྱི་འབྲུ་ཆད་ཙམ་གྱི་ནང་དུ་རྟེན་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་
འཁོར་རྫོགས་པ་ལ་གསལ་སྤང་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་རྟེན་པས་ཕྱང་སོ་ལྷ་པོ་རེ་རེ་ལ་ལྷ་ལྷར་བྱེན་ས་རིགས་
བརྒྱར་བསྐྱོམ་པ་ལ་སྐྱོམ་གྱི་སྤྱོད་བའདོན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(རང་གི་ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་)ལ། ཕྱང་སོགས་ལྷར་བསྐྱོམ་པའི་ལུས་དབེན་འདི་ལ་
སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཟུང་རྣམ་ལྷར་ཤར་མ་ཤར་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཟུང་
རྣམ་ལྷར་མ་ཤར་པའི་ལུས་དབེན་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལུས་དགྲིལ་གྱི་ལྷ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ལ། སྤྱོད་ཉིད་
རྟོགས་པའི་གཟུང་རྣམ་ལྷར་ཤར་པ་ལ་ཡང་། ལྷ་བདེས་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཟུང་རྣམ་ལྷར་ཤར་
མ་ཤར་གཉིས་ལས། ལྷ་བདེས་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཟུང་རྣམ་ལྷར་ཤར་བ་མིན་ཀྱང་སྤྱོད་ཉིད་
རྟོགས་པའི་གཟུང་རྣམ་ལྷར་ཤར་པའི་ལུས་དབེན་ནི་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱ་བའི་ལྷ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ནོ། །
ལྷ་བདེས་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བདེས་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་
པའི་གཟུང་རྣམ་ལྷར་ཤར་མ་ཤར་གཉིས་ལས། སྤྱིར་ལྷ་བདེས་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཟུང་རྣམ་ལྷར་
ཤར་བ་ཡིན་ཀྱང་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བདེས་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཟུང་རྣམ་ལྷར་
ཤར་བ་མ་ཡིན་པའི་ལུས་དབེན་གྱི་ལྷ་ནི་དགྲིལ་འཁོར་ལུས་ལ་ཉེ་བར་བསྐྱ་བའི་ལུས་ཀྱི་ལྷ་དང་།
ཡུལ་སྤང་ཐམས་ཅད་དོ་རྗེ་འཆང་དུ་བལྟ་བའི་སྐབས་ཀྱི་ལྷ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ལ། སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བདེས་
སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཟུང་རྣམ་ལྷར་ཤར་བའི་སྐོན་ས་ཕྱང་སོགས་ལྷར་བསྐྱོམ་
པའི་ལུས་དབེན་རྫོགས་རིམ་པའི་ལུས་དབེན་དུ་འཛོག་གོ།

གཉིས་པ་(བསྐྱེད་རིམ་དང་ལུས་དབེན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གོ་རིམ་)ནི། སྤྱིར་བསྐྱེད་རིམ་ཕྱ་རགས་ལ་བརྟན་

བ་ཐོབ་བ་རྫོགས་རིམ་རྫོགས་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་སྤྱིན་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྫོགས་རིམ་པའི་
 ལུས་དཔེན་གྱི་ཡང་རྒྱུད་སྤྱིན་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་བས། བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དཔེན་གཉིས་
 གྱི་གོ་རིམ་ངེས་པར་གྲུབ་ལ། བྱེད་པར་བསྐྱེད་རིམ་པས་འོག་སྒྲོར་ཐེག་ལེ་ཤ་མོ་བསྐྱོམ་བ་ནི་རྒྱུ་
 གཉིས་རྒྱ་ཉིར་འཇུག་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་རྫོགས་རིམ་པའི་ལུས་དཔེན་དང་ཁད་གྱིས་འབྲེལ་བ་
 ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་(ལུས་རྣམ་པར་དཔེན་པའི་ངོས་འཛིན་)ནི། སྐྱོད་བསྐྱུས་ལས། ལུས་སུ་གྲུབ་པ་འདི་ནི་
 སྤངས་པ་བཞིན་ཏུ་གནས་ཏེ། འདི་ཁམ་ཆད་དང་། ཞེས་པ་ནས། མིག་དང་ཡན་ལག་ལ་སོགས་
 བ་ཆོགས་པ་ལ་སྤངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མི་གཙང་བའི་རྩལ་སོ་བྱུག་ཆོགས་པའི་
 འབྱུང་བཞིའི་ལུས་འདི་དཔེན་གཞིའི་ལུས་སུ་བསྟན། ཡང་སྤང་པོ་ལྔ་དང་། ཁམས་བཞི་དང་། སྐྱེ་
 མཆེད་བྱུག་དང་། ལུལ་ལྔ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྔ་ནི་འབྲས་དང་ནས་ལ་སོགས་པའི་འབྲུ་མང་པོ་ལ་
 སྤངས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་བྱ། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཏུ་གཏོགས་པ་ཆོགས་པ་ལ་
 སྤངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པས་རགས་པ་ཉིར་ལྔ་ཆོགས་པ་ལ་དཔེན་གཞིའི་ལུས་སུ་བསྟན་ནོ། །
 རགས་པ་ཉིར་ལྔའི་ནང་ནས་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ནི་གོ་ས་གཞོན་རུས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པ་ཡིན་
 གྲང་། སེམས་སེམས་བྱུང་གི་སྤངས་ཚུལ་ནི། སྐྱོད་བསྐྱུས་ལས། ཁམས་རྣམས་སྤང་པའི་ཕྱིར་
 ཤེས་རབ་དང་། ལྟ་བ་དང་། ཡིད་དང་། མ་རིག་པ་དང་། བག་ཆགས་དང་། སྤྱིད་པ་དང་། ཉོན་
 མོངས་པའི་རྒྱན་ལ་ནི་བསགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་པ་འཕམ་སྤངས་པ་ནི་ཉི་བར་
 དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སེམས་སེམས་བྱུང་སྐད་ཅིག་སྤྱི་བྱེད་
 མ་ཆོགས་པ་དེ་དཔེན་གཞིའི་ལུས་སུ་བསྟན་ནོ། །ཕྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་
 མ་མེད་པ་ནས་ཐ་མལ་བའི་ར་རྒྱལ་གྱིས་གནས་པ་རྣམས་ནི། ཞེས་པས་ནི་དཔེན་རྒྱ་ཐ་མལ་གྱི་
 སྤང་ཞེན་དེ་བསྟན། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ལས་བསྐྱུབས་པའི་

ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་ཏེ། ཞེས་པས་དབེན་བྱེད་གྱི་གཉེན་པོ་དེ་བསྟན། དེས་ན་དབེན་གཞིའི་ལུས་ཕུང་
པོ་ལྔ་དང་། ཁམས་བཞི། སྐྱེ་མཆེད་དུག་ལུས་ལྔ་སྟེ་ཉི་ཤུ་པོ་རེ་རེ་ལ་ལྔ་ལྔར་བྱེ་བའི་ཆ་ཤས་བརྒྱ་
པོ་དེ་རྣམས་ལྟར་བསྟོམས་པས་ཐ་མལ་གྱི་སྣང་ཞེན་གྱིས་དབེན་པས་ན་ལུས་དབེན་དང་། ཐབས་
ཤེས་མཉམ་པར་སྦྱོར་བའི་ཆ་ནས་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྱའོ།

བཞི་པ་(ལུས་དབེན་གྱི་རབ་དབྱེ་བ་ཤད་པ་)ལ་བཞི། དམ་པ་རིགས་བརྒྱའི་ལུས་དབེན། དེ་ཉིད་
རིགས་ལྔའི་ལུས་དབེན། གསང་བ་རིགས་གསུམ་གྱི་ལུས་དབེན། གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་
ལུས་དབེན་ནོ། །དང་པོ་(དམ་པ་རིགས་བརྒྱའི་ལུས་དབེན་)ལ། ཕུང་པོ་ལྔའི་ལུས་དབེན། ཁམས་བཞིའི་
ལུས་དབེན། དབང་པོ་དུག་གི་ལུས་དབེན། ལུས་ལྔའི་ལུས་དབེན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(ཕུང་པོ་ལྔའི་ལུས་དབེན་)ནི། ཅ་རྒྱུད་ལས། མདོར་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་ནི། །སངས་རྒྱས་
ལྔར་ནི་རབ་ཏུ་བསྐྱབས། །ཞེས་པས་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་ཕུང་པོའི་ལུས་དབེན་གྱི་དབེན་གཞིའི་ལུས་
དང་། དེ་ལྔ་སངས་རྒྱས་ལྔར་བསྟོམ་པ་ཕུང་པོའི་ལུས་དབེན་ཏུ་གསུངས་སོ། །གཟུགས་ཕུང་རྣམ་
སྣང་ཏུ་བསྟོམ་པའི་དབེན་གཞིའི་གཟུགས་ལ་དབྱེ་ན། སྡོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་གི་གཟུགས་
དང་། རིང་ཐུང་ལ་སོགས་པ་དབྱེ་བས་གྱི་གཟུགས་དང་། བདག་གཞན་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པའི་
གཟུགས་། ཉི་མེ་ལ་སོགས་པ་སྣང་བའི་གཟུགས། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་དང་
རྣམ་པ་ལྔ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་རྣམ་སྣང་གི་རྣམ་སྣང་ནས་རྣམ་སྣང་གི་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་ཏུ་བསྟོམ་
སོ། །ཆོར་ཕུང་རིན་འབྱུང་ཏུ་བསྟོམ་པའི་ཆོར་བ་ལ་དབྱེ་ན། བཏང་སྟོམས་གྱི་ཆོར་བ། བད་རྒྱུང་
ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་བ། བདེ་བའི་ཆོར་བ། རྒྱུག་བསྐྱལ་གྱི་ཆོར་བ། འདུས་པ་དང་མཁྱིས་པ་ལས་
བྱུང་བའི་ཆོར་བ་ལྔ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་ཏུ་རིན་འབྱུང་གི་རྣམ་སྣང་ནས་རིན་འབྱུང་གི་མི་བསྐྱོད་པའི་
བར་ཏུ་བསྟོམ། འདུ་ཤེས་འོད་དཔག་མེད་ཏུ་བསྟོམ་པའི་དབེན་གཞིའི་འདུ་ཤེས་ལ་དབྱེ་ན། མི་
གཡོ་ཞིང་མི་འགྱུར་བའི་འདུ་ཤེས། རྒྱང་བཞི་པའི་འདུ་ཤེས། རྒྱང་མེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས། རྒྱང་མང་གི་

འདུ་ཤེས། ཀྱང་གཉིས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལྟ་ནི་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རྣམ་སྤང་ནས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་མི་
བསྐྱོད་པའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་མོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དོན་གྲུབ་ཏུ་བསྐྱོམ་པའི་དབེན་གཞིའི་འདུ་བྱེད་
ལ་དབྱེ་ན། ལུས་ཀྱི་འདུ་བྱེད། ཁམས་གསུམ་ཀྱི་འདུ་བྱེད། དག་གི་འདུ་བྱེད། ཐར་པའི་འདུ་བྱེད།
ཡིད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་དང་ལྟ་ནི་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་སྤང་ནས་དོན་གྲུབ་ཀྱི་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་
མོ། །རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མི་བསྐྱོད་པར་བསྐྱོམ་པའི་དབེན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་དབྱེ་ན། མིག་གི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་ལྟ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མི་བསྐྱོད་པའི་རྣམ་
སྤང་ནས་མི་བསྐྱོད་པའི་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་མོ།

གཉིས་པ་(ཁམས་བཞིའི་ལུས་དབེན)ནི། ཅ་རྒྱུད་ལས། ས་ནི་སྤྱན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། །རྩ་ཡི་
ཁམས་ནི་ལྷ་མ་གེ། །མེ་ནི་གོས་དཀར་མོ་ཡིན་ནོ། །རྩུང་ནི་སྒོལ་མར་རབ་ཏུ་བསྐྱགས། །ཞེས་པས་
ཁམས་བཞིའི་ལུས་དབེན་གྱི་དབེན་གཞིའི་ལུས་ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་བཞི་དང་། དེ་བཞི་ལྟ་མོ་
བཞིར་བསྐྱོམ་པ་ཁམས་བཞིའི་ལུས་དབེན་དུ་བཤད་དོ། །ས་ཁམས་སྤྱན་མར་བསྐྱོམ་པའི་དབེན་
གཞིའི་ས་ཁམས་ལ་དབྱེ་ན་བྱི་ནང་གཉིས་ལས། ཉང་ལ་སྦྱར་ན་སྒྲ་རུས་པ་མཆིན་པ་སྟེང་། སྦྱ་
སེན་མོ་ནག་སྟེང་། སོ་བགས་པ་ཤ་སྟེང་། རྩུས་པ་ཤ་ཅིབ་མ་སྟེང་། ཅི་མ་རྩུ་མ་མཁྱིས་པ་སྟེང་ལྟ་
དང་། བྱི་ལ་རི་རབ་དང་། ལྟོའི་སྟེང་། ལུབ་ཀྱི་སྟེང་། བྱང་གི་སྟེང་། ཤར་གྱི་སྟེང་སྟེ་ལྟོ་མཆོན་གཉིས་
པོ་དེ་སྤྱན་མའི་རྣམ་སྤང་ནས་སྤྱན་མའི་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་མོ།

སྐབས་འདིར་སྟེང་ལྟ་བུ་བཤད་པའི་དགོས་པ་ནི་དབང་པོ་ལྟོ་རྩུང་རྣམས་ཀྱི་གནས་མཐར་
ཐུག་པ་སྟེང་ག་ཡིན་པས་དེའི་སྒོ་ནས་བྱེ་བའོ། །རྩུ་ཁམས་ལྷ་མ་གེར་བསྐྱོམ་པའི་དབེན་གཞིའི་རྩུ་
ལ་དབྱེ་ན་བྱི་ནང་གཉིས་ལས། ཉང་ལ་སྦྱར་ན། བད་ཀན་མཆི་མ་དང་བཅས་པ། རུལ། ཁྲག་ཁ་རྩ།
གཅིན་དང་ལྟ། བྱི་ལ་ནི་འབབ་རྩེ་རྩ། རྩ་པོའི་རྩ། བཀོད་མའི་རྩ། ལྟོང་ཀའི་རྩ། རྩ་མཆོའི་རྩ་སྟེ་
ལྟོ་མཆོན་གཉིས་པོ་དེ་ལྷ་མ་གེའི་རྣམ་སྤང་ནས་ལྷ་མ་གེའི་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་མོ། །མེ་གོས་

དཀར་མོར་བསྐྱོམ་པའི་དབེན་གཞིའི་མེ་ཁམས་ལ་དབྱེ་ན་ཕྱི་ནང་གཉིས་ལས། རང་ལ་ནི་མགོ་བོའི་
 རྫོང་། རྩེ་བའི་རྫོང་། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྫོང་། རྩེ་བའི་རྫོང་། སྤང་གའི་རྫོང་དང་ལྷ། ཕྱི་ལ་ནི་རྩོ་
 བ་ལས་བྱང་བའི་མེ། མེ་ཞེས་ལས་བྱང་བའི་མེ། ཞིང་ལས་བྱང་བའི་མེ། རྒྱལ་ཆའ་ལས་བྱང་
 བའི་མེ། རྒྱལ་བཞག་གི་མེ་སྟེ་ལྷ་ཆོན་གཉིས་པོ་དེ་གོས་དཀར་མོའི་རྩམ་སྤང་ནས་གོས་དཀར་མོའི་
 མི་བསྐྱོད་པའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་མོ། །རྒྱང་སྐྱོམ་མར་བསྐྱོམ་པའི་དབེན་གཞིའི་རྒྱང་ལ་དབྱེ་ན་ཕྱི་ནང་
 གཉིས་ལས། རང་ལ་ནི་བྱ་བ་བྱེད། ཐུང་སེལ། བྱེད་རྒྱ། མཉམ་གནས། མོག་འཛིན་ཏེ་ལྷ་དང་། ཕྱི་
 ལ་ནི་སྤང་གི་རྒྱང་། རྩེའི་རྒྱང་། ཐུབ་ཀྱི་རྒྱང་། བྱང་གི་རྒྱང་། ཤར་ཀྱི་རྒྱང་སྟེ་ལྷ་ཆོན་གཉིས་པོ་དེ་སྐྱོམ་
 མའི་རྩམ་སྤང་ནས་སྐྱོམ་མའི་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་མོ།

གསུམ་པ་(དབང་པོ་དྲུག་གི་ལུས་དབེན་)ནི། ཅ་རྒྱུད་ལས། རྩོ་རྩེའི་སྐྱེ་མཆེད་ཉིད་དག་ཀྱང་། བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོག་ །ཅེས་པས་རང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་ལུས་དབེན་གྱི་དབེན་
 གཞིའི་དབང་པོ་དྲུག་དང་། དེ་བྱང་སེམས་སྐྱོམ་པ་དབང་པོའི་ལུས་དབེན་དུ་གསུངས་མོ། མིག་
 ས་སྤྱང་དུ་བསྐྱོམ་པའི་དབེན་གཞིའི་མིག་ལ་དབྱེ་ན། མིག་གིས་གཟུགས་གསུམ་འཛིན་པ། མིག་
 འབྲས་ཀྱི་དཀར་པོ། ཐུང་གིས་བཟླ་བའི་མིག་གི་གཟུགས་དང་། མིག་གཡོ་བ་དང་། རྒྱལ་འབྲུའི་ཆོད་
 ཅམ་གྱི་མིག་དབང་ལྷན་ས་སྤྱང་གི་རྩམ་སྤང་ནས་ས་སྤྱང་གི་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་མོ། །རྩ་
 བ་ཕྱག་རྩོར་དུ་བསྐྱོམ་པའི་དབེན་གཞིའི་རྩ་བ་ལ་དབྱེ་ན། རྩ་བའི་རང་བཞིན། སྤྱ་གསུམ་འཛིན་པ་
 དང་། རྩ་བའི་བྱ་ག་ རྩ་བའི་ཅ་ག། གོ་ག་གཙུས་ཏེ་བཅད་པ་ལྟ་བུའི་རྩ་བའི་དབང་པོ་ནི་ཕྱག་རྩོར་གྱི་
 རྩམ་སྤང་ནས་ཕྱག་རྩོར་གྱི་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་མོ། །སྤྱ་ནམ་སྤྱང་དུ་བསྐྱོམ་པའི་དབེན་
 གཞིའི་སྤྱ་ལ་དབྱེ་ན། སྤྱའི་རང་བཞིན། སྤྱའི་ནང་གི་དབུས། དེ་གསུམ་འཛིན་པ། སྤྱའི་བྱ་ག་ མིག་
 སྤྱན་གྱི་ཐུང་མ་ཕྱ་མོ་གཞིབས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱའི་དབང་པོ་ལྷན་ས་སྤྱང་གི་རྩམ་སྤང་ནས་སྤྱང་གི་མི་
 བསྐྱོད་པའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་མོ། །ལྷེ་འཛིག་ཏེན་དབང་ཕྱག་དུ་བསྐྱོམ་པའི་དབེན་གཞིའི་ལྷེ་ལ་དབྱེ་ན།

ལྷེའི་རང་བཞིན། ལྷེའི་ཅ་བ། ལྷེའི་ཅེ་མོ། རོ་གསུམ་འཛིན་བ། ཟླ་བ་བྱེད་ཀྱི་དབྱིབས་ལྟ་བུའི་ལྷེའི་
 དབང་པོ་ལྷ་ནི་འཛིན་ཏེན་དབང་ལྷུག་གི་ནམ་སྒང་ནས་འཛིན་ཏེན་དབང་ལྷུག་གི་མི་བསྐྱོད་པའི་
 བར་དུ་བསྐྱོམ་མོ། །ལུས་སྐྱིབ་སེལ་དུ་བསྐྱོམ་པའི་དབེན་གཞིའི་ལུས་ལ་དབྱེ་ན། ལུས་ཀྱི་དབང་
 པོ། ལུས་ཀྱི་རུས་པ། ཤའི་རང་བཞིན། བགས་པའི་རང་བཞིན། དེག་བྱ་གསུམ་འཛིན་པ་དང་ལྷ་
 ནི་སྐྱིབ་སེལ་གྱི་ནམ་སྒང་ནས་སྐྱིབ་སེལ་གྱི་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་མོ། །ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་
 འཇམ་དཔལ་དུ་བསྐྱོམ་པའི་དབེན་གཞིའི་ཡིད་ལ་དབྱེ་ན། མེ་མོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས། མཉམ་ཉིད་ཡེ་
 ཤེས། སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས། བྱ་སྐྱབ་ཡེ་ཤེས། ཆས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ནི་འཇམ་དཔལ་གྱི་ནམ་སྒང་
 ནས་འཇམ་དཔལ་གྱི་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་མོ།

བཞི་པ་(ལུལ་ལྷེའི་ལུས་དབེན་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་)ནི། ཅ་རྒྱུད་ལས། གཟུགས་སྐྱེ་སོགས་སྐྱགས་
 པ་ཡིས། །ལྷ་ཉིད་དུ་ནི་ཉག་དུ་བསྐྱོམ། །ཞེས་བས་ལུལ་ལྷེའི་ལུས་དབེན་གྱི་དབེན་གཞིའི་ལུལ་ལྷ་
 དང་། དེ་ལྷ་རྟོ་རྟེ་མ་ལུང་བསྐྱོམ་པ་ནི་ལུལ་ལྷེའི་ལུས་དབེན་དུ་གསུངས་མོ། །གཟུགས་གཟུགས་
 རྟོ་རྟེ་མར་བསྐྱོམ་པའི་དབེན་གཞིའི་གཟུགས་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱུན་གསུམ་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 མཐོང་བའི་གཟུགས་སྐྱི་ཅམ་པ་དང་། རྟེས་སུ་ཆགས་པའི་གཟུགས་དང་། ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་
 བར་མ་གསུམ་གྱི་གཟུགས། བསྐྱིངས་བག་དང་ནམ་པར་རོལ་བ་དང་སྒྲེག་པའི་གཟུགས་དང་ལྷ་ནི་
 གཟུགས་རྟོ་རྟེ་མའི་ནམ་སྒང་ནས་གཟུགས་རྟོ་རྟེ་མའི་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་མོ། །སྐྱ་སྐྱ་རྟོ་
 རྟེ་མར་བསྐྱོམ་པའི་དབེན་གཞིའི་སྐྱ་ལ་དབྱེ་ན། ན་བའི་ནང་གི་སྐྱ། མགོ་དང་སྐྱའི་སྐྱ། ལྷ་དང་རྒྱན་
 ཀྱི་སྐྱ། ཀླན་དང་མཚུ་དང་དག་གི་སྐྱ། ཉགས་ཆལ་དང་རྒྱ་པོ་དང་ཐལ་མོ་བཅས་པ་དང་རྩ་རྩ་ལ་
 སོགས་པ་རོལ་མའི་སྐྱ། རྒྱ་ཡིག་ཞི་དག་གི་སྐྱ་དང་ལྷ་ནི་སྐྱ་རྟོ་རྟེ་མའི་ནམ་སྒང་ནས་སྐྱ་རྟོ་རྟེ་མའི་མི་
 བསྐྱོད་པའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་མོ། །དེ་དེ་རྟོ་རྟེ་མར་བསྐྱོམ་པའི་དབེན་གཞིའི་དེ་ལ་དབྱེ་ན། དེ་སྐྱི་ཅམ་
 པ་དང་། ཡན་ལག་གི་དེ། དེ་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་རོལ་དེ། དེ་མི་བྱད་པ་དང་ལྷ་ནི་དེ་རྟོ་རྟེ་མའི་ནམ་

སྒྲུང་ནས་བྱི་དོ་རྩེ་མའི་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་མོ། རོ་རོ་དོ་རྩེ་མར་བསྐྱོམ་པའི་དབེན་གཞིའི་
 རོ་ལ་དབྱེ་ན། མངར་བའི་རོ། བསྐྱེ་བའི་རོ། ལན་ཚུ་བའི་རོ། ཆ་སྐྱུར་གྱི་རོ། ཁ་བའི་རོ་དང་ལུ་ནི་རོ་
 དོ་རྩེ་མའི་ཆུ་སྒྲུང་ནས་རོ་དོ་རྩེ་མའི་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་མོ། །རེག་བྱ་རེག་བྱ་དོ་རྩེ་མར་
 བསྐྱོམ་པའི་དབེན་གཞིའི་རེག་བྱ་ལ་དབྱེ་ན། སྟན་གཅིག་ལ་གནས་པའི་རེག་བྱ། འབྱུང་པའི་རེག་
 བྱ། འོ་བྱེད་པའི་རེག་བྱ། རྩལ་པའི་རེག་བྱ། དབང་པོ་གཉིས་སྐྱོར་བའི་རེག་བྱ་དང་ལུ་ནི་རེག་བྱ་
 དོ་རྩེ་མའི་ཆུ་སྒྲུང་ནས་རེག་བྱ་དོ་རྩེ་མའི་མི་བསྐྱོད་པའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་མོ། །དམ་པ་རེགས་བརྒྱ་
 བོ་དེ་སྐྱུ་མདོག་ནི་རེགས་ལུ་སྐྱུ་དང་མཐུན། བྱག་མཆན་ནི་རེགས་སོ་སོའི་རྩ་བའི་ལྷ་གང་ཡིན་གྱི་
 བྱག་མཆན་འཛིན་པ་ལ་སྐྱག་ཏུ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་(དེ་ཉིད་རེགས་ལུ་ལྷ་སྐྱུ་དབེན་བཤད་པ་)ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྒྱ་བོ་དེ་རེགས་ལུ་ར་
 འདུ་ཞིང་། དབེན་གཞིའི་ལྷ་སྐྱུ་གྱི་ཆ་ལས་བརྒྱ་བོ་དེ་རེགས་ལུ་ལྷ་སྐྱུ་དབེན་གཞིའི་ལྷ་སྐྱུ་འདུས་པས།
 ཁམས་ལུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལུ་བསྐྱོམ་པ་ནི་དེ་ཉིད་རེགས་ལུ་ལྷ་སྐྱུ་དབེན་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་(གསང་བ་རེགས་གསུམ་གྱི་ལྷ་སྐྱུ་དབེན་བཤད་པ་)ནི། རེགས་ལུ་བོ་དེ་དོ་རྩེ་གསུམ་དུ་འདུ་
 ཞིང་། ཁམས་ལུ་བོ་དེ་ལྷ་སྐྱུ་དག་ཡིད་གསུམ་དུ་འདུ། ལྷ་སྐྱུ་དག་ཡིད་གསུམ་བོ་དེ་དོ་རྩེ་འཆང་དུ་
 བསྐྱོམ་པའི་དོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་དབེན་གཞིའི་ལྷ་སྐྱུ་འདུས་པས། ལྷ་སྐྱུ་དག་ཡིད་གསུམ་དོ་རྩེ་གསུམ་
 གྱི་རང་བཞིན་དུ་བསྐྱོམ་པ་ནི་གསང་བ་རེགས་གསུམ་གྱི་ལྷ་སྐྱུ་དབེན་དུ་བཞག་གོ།

བཞི་པ་(གསང་ཆེན་རེགས་གཅིག་གི་ལྷ་སྐྱུ་དབེན་བཤད་པ་)ནི། ལྷ་སྐྱུ་དག་ཡིད་གསུམ་བོ་དེ་གང་ཟག་
 གཅིག་ལ་འདུ་ཞིང་། དོ་རྩེ་གསུམ་བོ་དེ་ཡང་དོ་རྩེ་འཆང་གཅིག་གི་རོ་བོར་འདུ་བར། སྒར་བཤད་
 པའི་དབེན་གཞིའི་ལྷ་སྐྱུ་དེ་ཆུས་དོ་རྩེ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་དོ་རྩེ་འཆང་དུ་བསྐྱོམ་པ་ནི་གསང་
 ཆེན་རེགས་གཅིག་གི་ལྷ་སྐྱུ་དབེན་ཡིན་ནོ།

ལྷ་པ་(ལྷ་སྐྱུ་དབེན་སོར་བསམ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འབྱུང་ཚུ་ལ་བཤད་པ་)ལ། སྐྱོད་བསྐྱུས་ལས་ལྷ་སྐྱུ་དབེན་

དུ་བཤད་པ་འདི་ནམས་རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས་སྒྲོར་བ་ཡན་ལག་དྲུག་གི་སོར་བསམ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་
གསུངས་པའི་བསྟན་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས། དབང་པོ་བཅུ་པོ་ནམས་ཀྱི་ཡང་། །རང་
གི་འཇུག་གནས་ཐམས་ཅད་དུ། །འདོད་པ་སོ་སོར་སྤྱད་པས་ན། །སོ་སོར་སྤྱད་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །
ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི། དབང་པོ་བཅུ་ནི་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་དང་། གཟུགས་སོགས་
ཡུལ་ལྔ་སྟེ་བཅུ་པོ་དེ་ཡིན་ལ། རང་གི་འཇུག་གནས་ནི་ཡུལ་ལྔ་གཟུང་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་འཇུག་
པ་དང་། དབང་པོ་ལྔ་འདྲིན་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་འཇུག་པའི་དོན་དང་། འདོད་པ་ནི་འདོད་ཡོན་ལྔ་
དང་སོ་སོ་ནི་ཡང་ཡང་གི་དོན་དང་། སྤྱད་པ་ནི་ལེན་པའི་དོན་ཡིན་པས། ལུས་དབེན་རྗེས་ཐོབ་ལ་
གནས་པའི་སྐབས་པ་པོས་དབང་པོ་ལྔའི་ཡུལ་དུ་གང་སྤང་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་ངོ་བོར་ཡང་དང་
ཡང་དུ་བཞུས་ནས་སྒྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སོར་སྤྱད་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འདོད་པ་ལྔ་ནི་མདོར་བསྟུས་ན། །སངས་རྒྱས་ལྔ་དུ་སྒྲོར་བ་ཡིས། །
བརྟགས་པ་བསམ་གཏན་ཞེས་བཤད་དེ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། མདོར་བསྟུས་པ་སྟེ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་
སྟན་ཅིག་ཏུ་འདུས་པ་ལས། འདོད་པ་ལྔ་པོ་སྟེ་དབང་པོ་ལྔ་དང་། ཡུལ་ལྔ་རིགས་ལྔའི་ངོ་བོར་སྒྲོར་
བ་སྟེ་བཞུས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལྟར་བརྟགས་པ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྟོག་
དཔྱད་གཉིས་དགའ་བདེ་གཉིས། སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་སྟེ་བསམ་གཏན་དེ་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་ཡོད་དེ།
བསམ་གཏན་དེ་ནི་རྣམ་ལྔར་འགྱུར། །རྟོག་དང་དཔྱད་དང་དགའ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་བདེ་བ་ཉིད་
དང་ཡང་། །སེམས་ཀྱི་ཅེ་གཅིག་ཉིད་དག་སྟེ། །ལྔ་པོ་དེར་ནི་བསམ་གཏན་བསྟུ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར། གསང་བ་སྤྲུལ་ཅིང་གྱི་རྒྱད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པ་དུ་མར་ཡོངས་སུ་བཤད་པའི་གསང་
བ་གསུམ་སྟེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་དང་། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་དང་། དབང་པོའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་ལྔ་སྟེ། ལྔ་ཚན་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་རིགས་ལྔའི་བདག་ཉིད་དུ་ཞིབ་ཏུ་མ་བྱེ་བར་རྟོག་པར་བྱེད་
པ་དེ་ནི་རྟོག་པའི་ཡན་ལག་དང་། ཞིབ་ཏུ་བྱེ་ནས་རིགས་ལྔའི་བདག་ཉིད་དུ་སོ་སོར་དཔྱད་པར་བྱེད་

བ་ནི་དཔྱོད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། གསང་བའི་རྒྱུད་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །རྣམ་པ་དུ་མར་ཡོངས་བཤད་
 བ། །གསང་བ་གསུམ་བྱུང་རྟོག་པ་སྟེ། །དེ་ཡི་ཡོངས་སྟོང་དཔྱོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 འོག་སྟོར་ཕྱ་མོ་མན་ངག་བཞེན་དུ་བསྟོམས་པ་ལ་བཞེན་ནས་རྒྱུད་རྒྱུ་ཏིང་ཐེམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་
 བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡིད་བདེ་བྱད་པར་ཅན་ནི་ཡན་ལག་གསུམ་པ་
 དགའ་བའི་ཡན་ལག་དང་། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱུང་བའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སེམས་བྱུང་ནི་
 ཡན་ལག་བཞི་པ་བདེ་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དགའ་ལ་རེག་པ་གསུམ་པ་སྟེ། །བདེ་བས་བསྐྱུས་
 པ་བཞི་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཤེས་པ་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བྱུག་དང་། ཤེས་བྱ་
 གཟུགས་སོགས་ལྷལ་བྱུག་དང་། བྱུང་བའི་དེ་གཉིས་སྣང་རགས་པ་ནི་བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་
 ལ་ནི་རང་སེམས་ཞེས་བྱ་ལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱན་དངོས་ཞི་བ་ནི་རང་བཞེན་བརྒྱུད་ཅུའི་རྟོག་པ་འགག་
 པའི་དོན་དང་། ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ནི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་ལྷུས་དཔེན་
 མཉམ་གཞག་གིས་བསྐྱུས་པའི་གཉིས་སྣང་རགས་པ་འགགས་པའི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་
 ཀྱིས་མཆོན་པའི་སྟོང་པ་བཞི་ནི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་བྱུང་
 བའི་བའི། །རང་སེམས་ལྷ་པར་ཤེས་པར་བྱ། །སངས་རྒྱུས་ཀྱན་དངོས་ཞི་བ་ནི། །ཐམས་ཅད་ནམ་
 མཁའ་ལ་རབ་གནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ལྷའི་ནང་ནས་རྟོག་
 དཔྱོད་གཉིས་དང་པོར་བཤད་པ་ནི་བཤད་པའི་རིམ་པ་ཡིན་གྱི་དོན་གྱི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་
 དགའ་བདེ་གཉིས་དང་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་དང་པོར་སྟེ། དེའི་རྗེས་སུ་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་འབྱུང་བ་
 ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སོར་སྐྱད་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ལྷུས་དཔེན་རྗེས་
 རོབ་ཏུ་འདུས། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་དགའ་བདེ་གཉིས་དང་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་གསུམ་ནི་ལྷུས་
 དཔེན་མཉམ་གཞག་ཏུ་འདུའོ།

བྱུག་པ་(ལྷུས་དཔེན་རིམ་རྣམས་སུ་ལེན་པའི་རྒྱུ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ཕྱ་མོ་བསྟོམས་པས་རྒྱུད་འདུ་

ལུགས། དེ་ལས་ཁྱ་བདེ་སྤྱི་ཚུ་ལ། ཁྱ་བདེ་དེ་སྤྱི་ས་པའི་ཆེ་མཉམ་རྗེས་སུ་སྤྱོད་ཚུ་ལ་ལོ།

དང་པོ་(སྤྱ་མོ་བསྐྱེམས་པས་རྒྱང་འདུ་ལུགས་)ནི། གང་ཟག་གི་རིགས་ཁ་ཅིག་ལ་བསྐྱེད་རིམ་རགས་
པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཆམས་ནས་བསྐྱེད་རིམ་པའི་འག་སྒྲིའི་སྤྱ་མོ་བསྐྱེམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱང་རྒྱ་
ཏིང་ཐིམ་པ་ལས་རྒྱང་བའི་ཡས་བབས་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་འདེན་རྒྱས་པ་ཡོད་ལ། དེ་ལ་ནི་
དེ་ཁའི་སྤྱང་ནས་བསྐྱེམས་པས་ཆོག་གི་རྫོགས་རིམ་པའི་ལུས་དབེན་སྤྱ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ལོགས་
སུ་སྐྱོམ་མི་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་མིན་པའི་གང་ཟག་གི་རིགས་པལ་ཆེ་བ་ལ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་སྤྱ་རགས་
མཐར་ཕྱིན་པའི་མཆམས་ནས་ལུས་དབེན་སྤྱ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེམས་པ་ལ་འདུག་པ་ཡིན་ནོ།

ཚུ་ལ་རི་ལྟར་སྐྱོམ་པ་ནི། རིམ་ལྔ་བསྐྱེམས་པ་གསལ་བ་ལས། ལུས་དང་དུས་དང་ཡུལ་རྒྱང་
གི་ །གནད་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་ཤེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གནད་བཞི་ཆང་བའི་སྐྱོན་ས་བསྐྱེམས་པ་
ཡིན་ལ། དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་གནད་ནི་ལུས་རྣམ་སྤྱང་གི་ཆོས་བདུན་ལྟར་བྱ་བ་དང་། དུས་ཀྱི་གནད་ནི་
སྤྱིར་རྒྱན་དུ་བྱ་བ་དང་། རྒྱང་པར་དུ་སྤྱོད་རིག་པ་གསལ་བ་དང་། ཕྱི་རྩོམ་འདི་དུས་སུ་བསྐྱེམས་མོ། །
རྒྱང་གི་གནད་ནི་རང་སོར་འཛོག་ལ། གང་དུ་དམིགས་པ་གཏོད་པའི་ཡུལ་ཀྱི་གནད་ནི་རང་ཉིད་རྫོ་
རྗེ་འཆང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པའི་ཁོར་བུའི་དབུས་ཀྱི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་པའི་རྒྱ་ཏིའི་ནང་
གི་དབུས་སམ་རྒྱ་ཏིའི་མར་སྤྱར་ཉི་གདན་གྱི་སྤྱང་དུ་བྱག་མཆན་ནམ་ཐིག་ལེ་སྤྱ་མོ་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་
ལྟར་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ནས་བསྐྱེམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་ཏིའི་མར་སྤྱར་བྱག་མཆན་
སྤྱ་མོ་བསྐྱེམས་པ་ནི་ལེ་ལུ་དབུག་པའི་སྐྱོན་གསལ་ལས་བཤད། ལེ་ལུ་གསུམ་པའི་སྐྱོན་གསལ་ལས་རྫོ་རྗེའི་
བྱ་གར་ཐིག་ལེ་སྤྱ་མོ་བསྐྱེམས་པར་གསུངས་པ་ཡང་རྒྱ་ཏིའི་མར་སྤྱར་བསྐྱེམས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །དེ་
གཉིས་སུ་ཐིག་ལེ་སྤྱ་མོ་བསྐྱེམས་པས་སྤྱིག་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་བཞི་དང་སྤྱང་བ་བཞི་ཤར་བ་ལ་
བརྟན་ནས་མི་གནས་པའི་སྤང་འདས་ཐོབ་པ་ནི་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས་གསུངས་ལ།

གཉིས་པ་(དེ་ལས་ཁྱ་བདེ་སྤྱི་ཚུ་ལ)ནི། གང་ཟག་གི་རིགས་ཁ་ཅིག་ལ་ལུས་དབེན་སྤྱ་མོའི་རྣལ་

འབྱོར་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱང་རྩུ་ཉིར་ཐིམ་པ་མེད་ཀྱང་། གཏུམ་མོ་འབར་ནས་བྱང་སེམས་ལྷ་
བ་ཡོད་ལ། དེ་ལ་ནི་བྱང་སེམས་ལྷ་སྟོབས་ཆེན་ལུས་ཀྱི་གནས་མཐོ་ས་ནས་བརྒྱུག་དགོས་ལ། རྫོགས་
པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ལུས་ཀྱི་རྩ་ནང་སོ་སོར་འགྲེམས་དགོས་པས་འདྲེན་དང་འགྲེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་
མཁས་དགོས་སོ། །འོག་སྒྲོར་བླ་མོ་བསྐྱོམས་པས་སྤྱང་རྩུ་ཉིར་ཐིམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་
ལྷ་བ་ལ་ནི་བྱང་སེམས་ནོར་བུའི་རྩེར་འབབས་དགོས་ཏེ། བླ་མོ་བསྐྱོམས་པའི་དགོས་པ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་
ཀྱི་བདེ་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པ་དང་། བྱང་སེམས་ནོར་བུའི་རྩེར་འབབ་པ་བརྟན་པར་མ་བྱས་
ཀྱི་བར་དུ་ཡས་བབས་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་རྫོགས་པར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡས་བབས་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་
མཆོན་མ་ཐེན་ཀྱི་བར་དུ་བྱང་སེམས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཕོ་བའི་དགག་བྱ་མེད་ཅིང་། ཡས་བབས་ཀྱི་ལྷན་
སྐྱེས་ལས་ལྡང་བར་རྩོམ་པའི་ཆེན་བྱང་སེམས་དམིགས་པས་བྱེད་དུ་རྫོགས་པ་དེ་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་བརྟན་
པར་མ་བྱས་ཀྱི་བར་དུ་མས་བརྟན་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་རྫོགས་པར་མི་འཆར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡས་བབས་
ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་ལས་ལྡང་བར་རྩོམ་པའི་ཆེན་བྱང་སེམས་བྱེད་དུ་བརྫོགས་པའི་དམིགས་པ་མ་བྱས་ན་དེ་
ལས་ལངས་པའི་ཆེན་བྱང་སེམས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འཕོ་བའི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སྤྱང་རྩུ་ཉིར་ཐིམ་པའི་དབང་གིས་བྱང་སེམས་ལྷ་བ་གནས་གང་དུ་སྐྱེབ་པ་ན་ཡས་བབས་ཀྱི་
དགའ་བཞི་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། བྱང་སེམས་སྤྱི་བོ་ནས་མགྱིན་པར་སྐྱེབ་པ་ན་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ། དེ་
ནས་སྤྱིང་གར་སྐྱེབ་པ་ན་མཆོག་དགའ། སྤྱིང་ག་ནས་ཉེ་བར་སྐྱེབ་པ་ན་བྱང་དགའ། ཉེ་བ་ནས་ནོར་
བུའི་རྩེར་བརྟན་པ་ན་ཡས་བབས་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་རྫོགས་པར་འཆར་བ་དང་། མས་བརྟན་ཀྱི་དགའ་
བཞི་འདྲེན་ཚུལ་ཡང་བྱང་སེམས་ནོར་བུའི་རྩེ་ནས་བྱེད་དུ་རྫོགས་པ་ཉེ་བར་སྐྱེབ་པ་ན་མས་བརྟན་
ཀྱི་དགའ་བ། དེ་ནས་སྤྱིང་གར་སྐྱེབ་པ་ན་མས་བརྟན་ཀྱི་མཆོག་དགའ། དེ་ནས་མགྱིན་པར་སྐྱེབ་པ་
ན་མས་བརྟན་ཀྱི་བྱང་དགའ། དེ་ནས་སྤྱི་བོའི་རྩ་འཕྱོར་གྱི་རྩུ་ཉིའི་ནང་དུ་བརྟན་པ་ན་མས་བརྟན་ཀྱི་
ལྷན་སྐྱེས་རྫོགས་པར་འཆར་བའི་རྒྱུ་དོན་མེད་པ་ལས་གསུངས་སོ། །

དེ་འདྲའི་ལུགས་འབྱུང་གི་དགའ་བ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་འང་ཁམས་དཀར་པོ་འབབ་པའི་ཆ་ནས་
 དགའ་བ་བཞི་བཞིར་བྱེ་བའི་དགའ་བའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་དང་། ཁམས་དམར་པོ་འབབ་པའི་ཆ་ནས་དགའ་
 བ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་དགའ་བ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་དགའ་བའི་ཆ་བཅུ་གཉིས་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་གྲེན་དུ་ལྷོག་པའི་
 ཆ་ནས་དགའ་བ་བཞི་བཞིར་བྱེ་བའི་དགའ་བའི་ཆ་བཅུ་དྲུག་དང་། བྱང་སེམས་དམར་པོ་གྲེན་དུ་
 ལྷོག་པའི་ཆ་ནས་དགའ་བ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་དགའ་བ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་
 དགའ་བའི་ཆ་བཅུ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི་ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས་གསུངས་སོ། ། བླ་མོ་འཛམ་གྱི་རྒྱུ་
 བསྐྱེད་པས་བྱང་སེམས་ཁྱེ་བ་ལུས་ཀྱི་གནས་གང་དུ་སླེབ་པ་ན་དགའ་བ་བཞི་འཆར་ཚུལ་དེ་
 ལྟར་ཡིན་ན། བླ་མོ་བསྐྱེད་པས་བྱང་སེམས་ལུས་ཀྱི་གནས་གང་དུ་སླེབ་པ་ན་སྟོང་བ་བཞི་འཛམ་
 ལེས་འདི་སླེབ་པའི་ངེས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།

འདི་ལ་ཡབ་སྲས་ལྗས་བྱང་སེམས་ཁྱེ་བ་ལུས་ཀྱི་གནས་འདིར་སླེབ་པ་ན་སྟོང་བ་བཞི་འདི་སླེ་
 མ་གསུངས་པར་རྒྱུ་ཐིག་པས་སྒྲུང་བ་དང་། སེམས་ཐིག་པས་མཆེད་པ་སླེ་བ་སོགས་བཤད་ལ།
 རྗེས་འབྲང་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཁ་ཆེ་ལག་སླེས་བྱང་སེམས་སླེ་བོ་ནས་འཛམ་པའི་ཆེ་སྒྲུང་བ་དང་། ཡན་ལག་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོགས་ལས་འབབ་པའི་དུས་སུ་མཆེད་པ་དང་། རྗེ་རྗེའི་ཅེ་མོ་ལས་ཐིག་ལེ་གཅིག་
 སློབ་པའི་ཆེ་ཉེར་ཐོབ་དང་། ཅེ་མོ་དེ་ཉིད་དུ་བརྟན་པ་ན་འོད་གསལ་སླེ་བའི་ཚུལ་གཅིག་དང་། ཡང་
 དང་པོ་གཉིས་དེ་དང་འདྲ་བ་ལ་བྱང་སེམས་རྗེ་རྗེའི་དབུས་སུ་བྱིན་པ་ན་ཉེར་ཐོབ་དང་། རྗེར་བྱུང་
 ནང་ན་གནས་པ་ན་འོད་གསལ་སླེ་བར་བཤད་ཅིང་དེ་འདྲའི་སྟོང་བ་བཞི་པོ་དེ་དགའ་བ་བཞིར་ཡང་
 བཤད་དོ། །སློབ་དཔོན་བྱུང་བ་དཔལ་གྱིས་བྱང་སེམས་རྗེ་རྗེའི་རྩ་བར་སླེབ་པ་ན་སྒྲུང་བ་དང་། རྗེར་
 བྱུང་དབུས་སུ་བྱིན་པ་ན་ཉེར་ཐོབ། རྗེར་བྱུང་ཅེ་མོར་སླེབ་པ་ན་འོད་གསལ་སླེ་བར་དངོས་སུ་གསུངས་
 པའི་འུགས་ཀྱིས། བྱང་སེམས་རྗེ་རྗེའི་རྩ་བ་ནས་རྗེར་བྱུང་མགྲིན་པའི་བར་དུ་སླེབ་པ་ན་མཆེད་པ་

སྐྱེ་བར་འདོད་དགོས་སོ། །ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས། གང་ཆེ་སྤང་བ་དེ་དགའ་བ། །སྤང་བ་མཆེད་
བ་མཆོག་ཏུ་བཤད། །བྱད་དགའ་ཉེ་བར་ཐོབ་བ་སྟེ། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དེ་འོད་གསལ་བའོ། །ཞེས་
ལུགས་འབྱུང་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་སྟོང་བ་བཞི་འཛུགས་འཆར་བར་བཤད་དོ།

རང་ལུགས་ལ། བྱང་སེམས་ལུས་ཀྱི་གནས་འདིར་སྐྱེ་བ་ན་སྟོང་བ་བཞི་འདི་སྐྱེ་བའི་ངེས་
བ་མེད་དེ། གང་ཟག་གི་རིགས་འགའ་ཞིག་ལ་ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ལུགས་འབྱུང་
ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་སྟོང་བ་བཞི་འཛུགས་འཆར་བ་ཡོད་ལ། གང་ཟག་གི་བྱད་པར་འགའ་ཞིག་
ལ་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཐུབ་པ་དཔལ་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་ལུགས་འབྱུང་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་སྟོང་
བ་བཞི་འཛུགས་འཆར་བ་ཡང་ཡོད་ལ། དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལ་ལུགས་འབྱུང་ཡས་
བབས་ཀྱི་དགའ་བ་སྐྱེ་མ་གཉིས་ཀྱི་དུས་སུ་སྟོང་བ་བཞི་ཀ་འཆར་བ་འདོད་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ།

འོན་ཀྱང་ཐུབ་པ་དཔལ་ལྟར་བྱས་ན་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་དང་མཐུན་ཆབས་ཆེད།
ལུགས་འབྱུང་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་སྟོང་བ་བཞི་འཛུགས་འཆར་བའི་དགའ་བ་དང་པོ་གསུམ་
ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་པ་མེད་ཀྱང་། སྤྱིར་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་པ་གཅིག་ཡོད་
དོ། །གང་ཟག་གི་རིགས་ཁ་ཅིག་ལ་མས་བརྟན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ལས་མ་ལངས་བཞིན་དུ་སྟོན་གོམས་
པའི་ཤུགས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་སྤྱི་བོ་ནས་ནོར་བུའི་ཅེའི་བར་དུ་པབ་པའི་དགའ་བ་བཞི་འདྲན་པ་ཡོད་
པའི་སྤྱིར་རོ།

གསུམ་པ་(ཞུ་བདེ་དེ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་མཉམ་རྗེས་སུ་སྟོང་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་)ལ། སྤང་བཤད་པ་ལྟར་འོག་
སྟོར་སྤང་མོ་མན་དག་བཞིན་དུ་བསྐྱོམས་པའི་རུས་པས་རྒྱང་རྒྱ་ཉིར་བསྐྱུས་ཏེ་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་
དགའ་བ་བཞི་དང་། སྟོང་བ་བཞི་སྤྱི་དང་བྱད་པར་དུ་དགའ་བ་བཞི་པ་ལྷན་སྐྱེས་དང་སྟོང་བ་བཞི་པ་
འོད་གསལ་གྱི་དུས་སུ་རང་གི་སེམས་ཡུལ་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་ལ་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་གཉིས་
སྤང་རུབ་པར་མོས་ནས་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ལ། མཉམ་གཞག་དེ་ལས་ལངས་ཏེ་རྗེས་ཐོབ་དུ་ཡུལ་སྤང་

ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་ནམ་རྩལ་དུ་འཆར་བ་ནི་དོན་ལ་ཡང་སྟོང་པའི་ནམ་འགྲུར་ཡིན་ལ། སྟོང་པའི་
 ནམ་རྩལ་དུ་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་འཆར་བ་ནི་ཡུལ་ནམས་དོན་
 ལ་བདེ་བའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ཀྱང་མཉམ་གཞག་ཏུ་རང་གི་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་
 གྱུར་བ་དེས། ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་བྱས་པར་སོས་ནས་བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་
 ལ། བདེ་བའི་ངོ་བོར་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་ལྷ་སྐྱའི་ནམ་རྩལ་དུ་བལྟ་བའི་ཚུལ་ནི་སྤར་བ་ཤད་བ་ལྟར་
 ཡིན་ནོ། །བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ནམ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་སྐྱ་མི་འབྲ་བ་དུ་མར་འཆར་
 བ་ནི་རོག་ཅིག་དུ་མར་འཆར་བའི་ཉམས་ལེན་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་སྣ་ཆོག་གས་པ་ནམས་བདེ་
 སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་འཆར་བ་ནི་དུ་མ་རོག་ཅིག་ཏུ་འཆར་བའི་ཉམས་ལེན་ཡིན་ནོ། །སྤར་བ་ཤད་
 པའི་མཉམ་ཇེས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་སྐྱོང་ཚུལ་དེ་ནམས་ནི་འོག་སྒོར་ཕྱ་མོ་བསྐྱོམས་པས་རྒྱུད་རྒྱ་ཉིར་
 ཐེམ་པ་མེད་ཀྱང་ཁམས་ཁྱབས་བདེ་བ་འབྲེན་རུས་པ་ཅམ་བྱུང་ན་དེའི་སྟོང་ནས་ཀྱང་བསྐྱོམ་པར་
 བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་མེད་ན་གོ་བའི་སྒོ་ནས་བྱས་ཏེ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་(དག་དཔེན་གསུང་དོན་མེད་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོབ་ཚུལ་)ལ་དུག་ ལུས་དཔེན་དང་དག་དཔེན་གྱི་
 གོ་རིམ། དག་དཔེན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་དུ་འདོད་པ་དགག་པ། དག་དཔེན་གྱི་ཤེས་བྱ་རྒྱུད་གི་དེ་
 ཉིད་བསྟན་པ། དག་དཔེན་གྱི་ཤེས་བྱ་སྒྲགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ། དག་དཔེན་སྟོག་ཚུལ་གྱི་ཡན་
 ལག་ཏུ་འགྲུར་ཚུལ། དག་དཔེན་རི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་(ལུས་དཔེན་དང་དག་དཔེན་གྱི་གོ་རིམ་)ནི། སྟོན་བསྐྱུས་སུ་ལུས་དཔེན་ལ་ལོབས་པའི་འོག་
 ཏུ་དག་དཔེན་ལ་སྟོབ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་རྗེས་འགྲའི་གོ་རིམ་དང་། ལུས་དཔེན་སྟོན་དུ་མ་
 སོང་བར་དག་དཔེན་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་ལྷོག་པའི་གོ་རིམ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེས། དེའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། དག་དཔེན་དོན་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་ནི་རྫོགས་རིམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་
 བསྐྱེད་པ་དེ་རུས་ལྟར་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་རྫོགས་རིམ་པའི་སྐྱེད་པོ་རྗེའི་ནམ་འབྱོར་དེ་སྟོན་དུ་སོང་ན་རུས་

ལྷན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བསྐྱེད་རིམ་པའི་བསྐྱེད་པ་རྒྱས་པ་ལྷན་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་
ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ངག་དཔེན་
རྫོ་རྩེ་བསྐྱེད་པ་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི་སྙིང་གའི་ཙ་མདུད་རྫོགས་པར་འགོལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ།
སྙིང་གའི་ཙ་མདུད་གོགས་མེད་པར་སྦྱར་དུ་འགོལ་བ་ལ་སྡོན་དུ་ལུས་ཀྱི་གནས་གཞན་དུ་རྒྱུད་རྒྱུ་
ཉིར་སྦྱད་པ་སྡོན་དུ་སོང་ན་སྦྱ་བས་སྦྱ་བའི་གོ་རིམ་ཡིན་གྱི་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་གོ་རིམ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ།།

གཉིས་པ་(ངག་དཔེན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལས་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་)ནི། སྡོབ་དཔོན་ཨ་རྒྱ་ཀ་རས་འབྲེལ་
པ་རྒྱ་འོད་དུ་ངག་དཔེན་བསྐྱེད་རིམ་དུ་འཛོག་པར་མཛད་ལ། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་སྦྱོད་བསྐྱེད་ལས།
གསུང་གི་རྫོ་རྩེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་གནས་པས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལས་འདས་ནས་སེམས་ཀྱི་
དཔེན་པ་རྩེས་སུ་བཅུལ་ལོ། །ཞེས་པས་སེམས་དཔེན་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་བསྐྱེད་རིམ་
ལས་འདས་པར་བསྐྱེད་པས་ངག་དཔེན་བསྐྱེད་རིམ་ལས་མ་འདས་པར་དོན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། ངག་དཔེན་དང་བསྐྱེད་རིམ་གཉིས་ས་བརྒྱད་པར་འཛོག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྦྱོད་
བསྐྱེད་ལས་ངག་དཔེན་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི་ལྷ་རིམ་གྱིས་
བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུང་ངོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། གསུང་
གི་རྫོ་རྩེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་གནས་ནས། ཞེས་པའི་ལུང་དེས་ངག་དཔེན་བསྐྱེད་རིམ་ལས་འདས་པར་
བསྐྱེད་གྱི། སེམས་དཔེན་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་བསྐྱེད་རིམ་ལས་འདས་པར་སྡོན་པ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ངག་དཔེན་དང་བསྐྱེད་རིམ་གཉིས་ས་བརྒྱད་པར་འཛོག་པ་མཚུངས་ཀྱང་
ས་བརྒྱད་པ་ལ་ཡང་ནང་སེམས་ཀྱི་རྫོགས་པ་མཐོང་མན་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ངག་དཔེན་ལྷ་
རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡུལ་མིན་ན། ངག་དཔེན་ལྷ་སྐྱོད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་པའི་
བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡུལ་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱོད་བསྐྱེད་སུ་ཙ་རྒྱུད་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། རིན་

ཆེན་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་ལ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ངེས་དོན་ལ་རིམ་བཤག་ཉིས་ཀྱི་སྤྲོ་མོ་གཉིས་
བཤའ་དཔེ་དག་དཔེན་དོན་རྗེ་བཟླས་པ་རྗེས་རིམ་པའི་སྤྲོ་མོའི་རྣམ་འབྱོར་དུ་བཤའ་དཔེ་ཕྱིར་དང་།
རིམ་ལྔ་ལས་ཀྱང་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་རྗེས་རིམ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་དག་དཔེན་དང་
པོར་བྱས་པའི་ལམ་རིམ་བཤུ་ལ་སློབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་(དག་དཔེན་གྱི་ཤེས་བྱ་རྒྱུད་གི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་)ལ་བདུན། རྒྱུད་སྤྲགས་དོན་རྗེ་བཟླས་པ་གསུམ་
ལ་རིམ་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་དོན། རྒྱུད་གི་དེ་ཉིད་ཤེས་མི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོན་ཡོན། རྒྱུད་གི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ།
ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤའ་བ། རྒྱུད་རྣམས་རྗེ་ལྟར་འཕོ་བའི་ཚུལ། རྒྱུད་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་
བྱེད་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཤེས་ཚུལ་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(རྒྱུད་སྤྲགས་དོན་རྗེ་བཟླས་པ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་དོན)ནི། རིམ་ལྔ་ལས། རྒྱུད་གི་དེ་
ཉིད་རིམ་གྱིས་ནི། །སྤྲགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཡང་དག་འཇུག །སྤྲགས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་རྟོགས་ནས་ནི། །རྗེ་
རྗེ་བཟླས་པ་ལ་ནི་སློབ། །ཅེས་རྒྱུད་སྤྲགས་དོན་རྗེ་བཟླས་པ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་སློབ་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་
ཡིན་ཞེ་ན། ཐོག་མར་རྒྱུད་གི་དེ་ཉིད་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་པབ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱས། དེའི་རྗེས་
སུ་སྤྲགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་པབ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱས། དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱུད་སྤྲགས་
དབྱེར་མེད་དུ་སྒྱུར་བའི་དོན་རྗེའི་བཟླས་པ་བསྟོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ནོ།

གཉིས་པ་(རྒྱུད་གི་དེ་ཉིད་ཤེས་མི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོན་ཡོན་བཤའ་བ་)ནི། རྒྱུད་དོན་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། དེ་ནས་
རྒྱུད་གི་དེ་ཉིད་མཆོག་ །དོན་དམ་པ་ནི་བཤའ་གྱིས་ཉོན། །རྣམ་འབྱོར་པས་ནི་རྒྱུད་བསྟོམས་ན། །
སྤྱིར་དུ་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པས་རྒྱུད་གི་དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་པན་ཡོན་དེ་བསྟན། སྟོན་
འགྱུར་ལས། རྒྱུད་གི་རྣམ་འབྱོར་མི་ཤེས་དང་། །གང་ཞིག་ཤེས་ཀྱང་མི་སྟོན་པ། །དེ་ནི་སྤྲག་བསྐྱེད་
སྒྲོ་ཆོགས་ཀྱིས། །ཉིར་འཆེ་འཁོར་བའི་སྤྲོ་བྱར་འགྱུར། །ཞེས་པས་རྒྱུད་གི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པའི་
ཉེས་དམིགས་དེ་བསྟན་ལ།

གསུམ་པ་(རྒྱ་གཞི་ཆུ་བཞག་པ་དེ་ལ་བཞག་པ་)ནི། སངས་རྒྱལ་མཉམ་སྦྲེང་དང་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་
བདུས་ལས་རྒྱུ་བཅུ་ལ་གོ་ཏེ་ཁྲ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲེའི་བཞིན་པ་མིན་པ་བཅུས་གསུངས་ཤིང་། རྡོ་རྗེ་སྒོ་
ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ་ལས། སྒོ་ག་དང་། ཟུར་དུ་སེལ་བ་དང་། མེ་དང་མཉམ་དུ་གནས་པ་དང་། བྱེན་
དུ་རྒྱུ་བ་དང་། ཁྲ་བྱེད་དང་། རྒྱུ་བ་དང་། ཆུ་བཞག་རྒྱུ་བ་དང་། ཡང་དག་པར་རྒྱུ་བ་དང་། རབ་
དུ་རྒྱུ་བ་དང་། དེས་པར་རྒྱུ་བ། ཞེས་པའི་སྤྲེའི་བཞིན་པས་གསུངས་པ་ལ། རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་དང་།
དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གཉིས་ལས་སྤྲེའི་མ་ལྷ་ལ་སྤར་ལྟར་གསུངས་ཤིང་། བྱི་མ་ལྷ་ལ། རྒྱ་དང་རུས་
སྤལ་རྩངས་པ་དང་། །ལྟས་བྱིན་དང་ནི་གཞུ་ལས་རྒྱལ། །ཞེས་པའི་མིང་གིས་གསུངས་སོ། །བྱི་
མ་ལྷ་ལ་ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་ནི་སྤྲེའི་བྱེད་པས་བཅུ་གཅིག་པས་བཞག་པ་ལྟར་ཡིན་
ལོ། །འོན་པར་རྒྱུ་དེ་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས་བཏང་བཟུང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་བཞག་
པ་དེ་ཆུས་རྒྱུ་བཅུ་པོ་དེར་འདུས་སམ་མ་འདུས་ཞེས། འདི་ལ་འགོས་ལུགས་པ་ཆུས་རྒྱུ་བརྒྱ་
ཅ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཆུས་རྒྱུ་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཐུན་མོང་བའི་མིང་གི་ཆུ་བྱངས་བཅུ་བཅུ་དང་། ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་མིང་གི་ཆུ་བྱངས་བརྒྱད་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་པས་རྒྱུ་བཅུར་འདུས་སོ་ཞེས་
གསུང་ངོ། །

ཡང་བཞག་རྒྱུ་དེ་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་འགྲེལ་པ་ལས། ལྷ་བ་སྤྲེལ་པའི་འཁོར་ལོ། ལྷིང་ག་ཆོས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ། མགིན་པ་མེ་འདབ་གསུམ་པ། མགིན་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ། ལྷིན་དབུས་རྒྱུ་
གི་འཁོར་ལོ། ལྷི་པོ་བདེ་ཆེན་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟེ་རྩ་འཁོར་ལོ་དུག་གི་ནང་ནས་ཁྲ་བྱེད་མ་གཏོགས་
པའི་རྒྱུ་དགུ་དགུ་སྟེ། དེ་ཡང་ཉིན་མོ་དང་བཞི་དང་མཚན་མོ་དང་བཞི་སྟེ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་པོ་དེ་བཏང་
བཟུང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་དུ་འཛོག་ལ། དེ་ཡང་སྒོ་ག་འཛིན་རྩ་འཁོར་ལོ་དུག་གི་དབུས་
ནས་རྒྱ་ཞིང་། གཞན་བརྒྱུ་ཅ་འདབ་ནས་རྒྱ་བ་ཡིན་ལ། མགིན་པའི་མེ་འདབ་གསུམ་པ་དང་སྤྲིན་
དབུས་རྒྱུ་གི་འཁོར་ལོ་ལས་རྒྱུ་གཞན་བརྒྱུ་ཅ་བའི་ཚུལ་ནི། མགིན་པའི་མེ་འདབ་གསུམ་པ་

ལ་ནི་ཅ་དབུ་མ་ལ་བསྟེན་པའི་མདུད་པ་གསུམ་དང་། རང་འདབ་གསུམ་དང་། ལྷ་མ་གཡས་གཡོན་གྱི་ཅ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་ནས་རྒྱ་ཁིང་། སླིན་དབུས་རྒྱུད་གི་འཁོར་ལོ་ལ་ནི་རང་འདབ་དྲུག་དང་སླིན་མ་གཡས་གཡོན་གྱི་ཅ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་ནས་རྒྱ་བཏོ། །ཞེས་གསུང་།

བཞི་བ་(ཁྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ཅ་བའི་རྒྱུད་ལྗེའི་དོན་བཤད་པ། ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལྗེའི་དོན་བཤད་པ། རྒྱུད་གཉིས་ཐུན་མོང་གི་དོན་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(ཅ་བའི་རྒྱུད་ལྗེའི་དོན་བཤད་པ་)ནི། ཅ་བའི་རྒྱུད་ལྗེ་པོ་དེའི་ཅ་བའི་གནས་གང་ཡིན་པ་དང་། མགོན་པོ་ལྗེ་གང་གི་རྒྱུད་ཡིན་པ་ནི་དོ་རྩེ་འབྲེང་བ་ལས། སློག་གི་རྒྱུད་ནི་སྤྱིང་གར་གནས། །མི་བསྐྱོད་བྱེ་བྲག་རིགས་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་པས་སློག་འཛིན་གྱི་ཅ་བའི་གནས་སྤྱིང་གར་དང་། མགོན་པོ་ལྗེའི་ནང་ནས་མི་བསྐྱོད་མགོན་པོའི་རྒྱུད་ཡིན་པ་དེ་བསྟན། འདོམས་ན་གནས་པའི་ཐུར་སེལ་ནི། །རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྗན་བྱེ་བྲག་སྐྱེས། །ཞེས་པས་ཐུར་སེལ་དེ་ཅ་བའི་གནས་གསང་གནས་ཀྱི་ཅ་འཁོར་ན་གནས་པ་དང་། རིན་འབྱུང་མགོན་པོའི་རྒྱུད་ཡིན་པ་དེ་བསྟན། སྤྱིང་དུ་རྒྱ་བ་སློག་མར་གནས། །འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པས་བྱེན་རྒྱུ་དེ་ཅ་བའི་གནས་མགྱེན་པའི་ཅ་འཁོར་ན་གནས་པ་དང་། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པ་དེ་བསྟན་ནོ། །མཉམ་གནས་ལྟེ་བའི་བརྒྱར་གནས། །དོན་ཡོད་བྱུབ་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པས་མཉམ་གནས་ལྟེ་བའི་ཅ་འཁོར་ན་གནས་པ་དང་། དོན་བྱུབ་མགོན་པོའི་རྒྱུད་ཡིན་པར་བསྟན་ནོ། །བྱུང་བྱེད་ཡན་ལག་ཀྱན་ལ་གནས། །རྣམ་སྣང་མཛད་ཀྱི་ངོ་བོའོ། །ཞེས་པས་བྱུང་བྱེད་ཆོགས་ཀྱན་ལ་གནས་པ་དང་། མགོན་པོ་ལྗེའི་ནང་ནས་རྣམ་སྣང་མགོན་པོའི་རྒྱུད་ཡིན་པ་དེ་བསྟན་ནོ། །སྐྱོད་བསྐྱུས་སུ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་ལ། ཡང་དོ་རྩེ་འབྲེང་བ་ལས། རྒྱུད་གི་དེ་ཉིད་གསལ་བ་འདི། །ཡེ་ཤེས་ལྗེ་ཡི་ངོ་བོ་ཅན། །ཞེས་པས་ཅ་བའི་རྒྱུད་ལྗེ་པོ་དེ་ཡེ་ཤེས་ལྗེའི་རྒྱུད་དུ་བསྟན་ལ། ཡེ་ཤེས་ལྗེར་འཛིན་པའི་ཚུལ་ནི། སློག་འཛིན་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པ་ནས་བྱུང་བྱེད་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པའི་བར་ཡིན་ནོ།

གཉིས་ཀ་ལས་ནི་འབྱུང་བའི་ཁམས། །གསེར་གྱི་མདོག་ཏུ་སྒྲང་བ་སྟེ། །དབང་ཆེན་གྱི་
 བོ་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད། །རིན་ཆེན་མགོན་པོའི་རྒྱ་བའོ། །ཞེས་པས་སྣ་བྱག་གཉིས་ཀ་ནས་མཉམ་
 ཏུ་བྱ་ཏུ་རྒྱ་བའི་རྒྱང་དེ་འབྱུང་བ་སའི་ཁམས་དང་། རང་དབང་བའི་ཁ་དོག་སེར་པོ་དང་། རིན་
 འབྱུང་མགོན་པོའི་རྒྱ་བའི་རྒྱང་ཡིན་པར་བསྟན། དལ་ཞིང་རྒྱ་བ་མེད་པའི་ཁམས། །དག་པའི་ཤེས་
 ལྟར་སྒྲང་བ་ནི། །འདི་ནི་རྒྱ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉི། །རྫོ་རྫོ་མགོན་པོའི་རྒྱ་བའོ། །ཞེས་པས་སྣ་བྱག་

གཉིས་ཀ་ནས་མཉམ་དུ་དལ་བར་རྒྱ་བའི་རྒྱང་དེ་འབྱུང་བ་ཚུའི་རྒྱང་དང་། རང་དབང་བའི་ཁ་དོག་
 དཀར་པོ་དང་། མི་བསྐྱོད་མགོན་པོའི་རྒྱ་བའི་རྒྱང་ཡིན་པར་བསྟན་ནོ། །དལ་བར་རྒྱ་བའི་རྒྱང་དེ་
 མཉམ་རྒྱུར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་སྣ་བྱག་གཡས་གཡོན་རེ་རེ་བའི་རྒྱ་བ་ལོགས་སུ་བཤད་
 བས་མཉམ་རྒྱུའི་རྒྱང་ཡིན་པར་ངེས་ལ། རྒྱ་བ་མེད་པ་ནི་རྒྱ་བ་བྱལ་བའི་དོན་དུ་སྐྱོད་བསྐྱས་ལས་
 གསུངས་སོ། །ཁམས་ཀྱན་ལས་ནི་ཡང་དག་བྱུང་། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་གཟུང་བ་ནི། རྣམ་པར་
 སྣང་མཛད་རང་བཞིན་ཏེ། །འཆི་བའི་མཐར་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་བསམ། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་
 དེ་ནམ་མཁའི་རྒྱང་དང་། མགོན་པོ་ལྗེའི་ནང་ནས་རྣམ་སྣང་མགོན་པོའི་རྒྱ་བའི་རྒྱང་ཡིན་པ་དང་།
 འཆི་བའི་ཆེ་སྤང་གི་སྣ་བྱག་ནས་རྒྱ་བར་བསྟན་ནོ། །

འདིར་སྣ་བྱག་གཡས་རྒྱང་ནས་རྒྱ་བའི་རྒྱང་དཔག་མེད་མགོན་པོའི་རྒྱ་བའི་རྒྱང་དུ་བཤད་
 བ་དང་། གོང་དུ་བྱེན་རྒྱ་དཔག་མེད་མགོན་པོའི་རྒྱང་དུ་བཤད་པ་གཉིས་ཤུར་བ་ལ་བརྟེན་
 བས་གཡས་རྒྱང་གི་རྒྱ་བའི་རྒྱང་དེ་བྱེན་རྒྱུའི་རྒྱང་དུ་དོན་གྱིས་ཐོབ་སོ། །དེས་མཆོན་ནས་གཞན་
 རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །སློག་འཛིན་དེ་ལ་སྤྱོད་པའི་གཉིས་ཡོད་པའི་རྣམས་པ་ནི་སྤང་གི་སྣ་
 སྐྱོན་རྒྱ་བའི་སློག་འཛིན་འདི་ཡིན་ལ། སྤྱོད་པའི་སྤང་གའི་ཅ་འཁོར་གྱི་རྒྱ་ཏིའི་དབྱས་སུ་གནས་ཤིང་།
 དེ་དང་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་ཆོགས་པའི་སྤྱོད་པའི་སེམས་གཉིས་འཁོར་འདས་ཀྱན་གྱི་བྱེད་པ་འཇུག་
 པའི་གཞི་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པར་བྱེད་དགོས་པས་དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་རྩོ་
 རྩེ་འབྲེང་བ་ལས། སྤྱོད་གི་བསྐྱེད་སྐྱབས་མཁའ་ལ། །ཡེ་ཤེས་རྩོ་རྩེ་རྟག་ཏུ་བཞུགས། །ཞེས་དང་། གཙུ་ག་
 ཆེན་པོ་མི་བསྐྱོད་པའི། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་ནི་དེ་ཉིད་དོ། །དེར་ནི་རྟག་ཏུ་བཞུགས་པའི་ས། །སློག་
 གི་ཡེ་ཤེས་མིང་ཅན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཆོག་རྒྱུ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྩེ་སྤྱོད་འཆོའི་བར་དུ་
 སྤྱོད་གར་བཞུགས་པའི་སློག་འཛིན་གྱི་རྒྱང་དེ་བསྟན་ནོ། །སློག་འཛིན་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱང་དེ་ལ་འོད་
 གསལ་གྱི་རྒྱང་དང་སྟན་སྤྱེས་ཀྱི་རྒྱང་ཞེས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་གིས་བཤད་དོ། །སྤྱིར་སྤྱོད་གའི་མི་ཤིགས་

བ་དེ་ལ་ཁམས་དཀར་དམར་མི་ཤིགས་བ་དང་རྒྱུ་སེམས་མི་ཤིགས་བ་བཞི་བཤད་དོ། །སློབ་འཛིན་གྱི་ཅ་བའི་གནས་སྤྱིང་ག་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཡང་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་པལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཅ་འཁོར་གཞན་རྣམས་སུ་གནས་སོ། །སློབ་འཛིན་ལ་སྤྲ་རགས་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཅ་བའི་རྒྱུ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་སྤྲ་རགས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་སྤྲ་བ་ནི་རང་རང་གི་ཅ་འཁོར་གྱི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་ན་གནས་ཤིང་། རགས་པ་ནི་ཅ་འདབ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཟུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་སྤྱིང་གི་སྣ་བྱག་ནས་རྒྱ་བའི་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཆེ་ལག་སྤྲེས་ཟུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གཞི་ལ་འཆི་བའི་ཆེ་མ་གཏོགས་པ་སྤྱིང་གི་སྣ་བྱག་ནས་མི་རྒྱ་བར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

འོན་དོན་རྗེ་འབྲེང་བ་ལས། མེ་རྒྱུ་གཡས་རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་གི་རྒྱུ་གཡོན་རྒྱུ་དང་། ས་རྒྱའི་རྒྱུ་གཉིས་མཉམ་རྒྱུ་གསུངས་བ་དང་། ཞལ་ལུང་ལས་གཡས་ནས་རྒྱུ་གི་རྒྱུ་དང་། གཡོན་ནས་རྒྱའི་རྒྱུ་དང་། གཉིས་ཀ་ནས་ས་མའི་རྒྱུ་རྣམས་རྒྱ་བར་གསུངས་པ་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཉེ། རྗེ་འབྲེང་བ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་ཅ་བའི་རྒྱུ་བཞི་པོ་རེ་རེས་གཙོ་བྱས་ནས་རྒྱ་བ་ལ་དགོངས་ལ། ཞལ་ལུང་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་རྒྱུ་གཞན་གྱི་འཁོར་དུ་རྒྱ་ཚུལ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གྱི་རྒྱ་ཚུལ་ཡང་བྱེན་རྒྱའི་འཁོར་དུ་ཚུད་པའི་རྒྱུ་གི་རྒྱུ་སྣ་བྱག་གཡས་རྒྱུ་དང་ནས་རྒྱ། མཉམ་གནས་ཀྱི་འཁོར་དུ་ཚུད་པའི་ཚུ་རྒྱུ་སྣ་བྱག་གཡོན་རྒྱུ་དང་ནས་རྒྱ། སློབ་འཛིན་གྱི་འཁོར་དུ་ཚུད་པའི་ས་མའི་རྒྱུ་སྣ་བྱག་གཉིས་ཀ་ནས་རྒྱ་བའི་ཕྱིར། ཅ་བའི་རྒྱུ་བཞི་པོ་རེ་རེས་གཙོ་བྱས་ནས་རྒྱ་བའི་ཆེ་གཞན་གསུམ་གསུམ་འཁོར་དུ་ཚུད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱ་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཚུལ་ཡང་། བྱེན་རྒྱའི་འཁོར་དུ་ཚུད་པའི་སློབ་འཛིན་ནི་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་བ་དང་། བྱར་སེལ་ནི་སེར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་བ་དང་། མཉམ་གནས་ནི་ལྗང་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཆགས་བ་འཇའ་ཆོན་གཅིག་བཞིན་དུ་རྒྱ་བའི་ཕྱིར། ཅ་རྒྱུད་ལས། འཁོར་ཡང་ཟུད་པར་དག་དུ་སློ། །ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་པར། དཀྱིལ་འཁོར་རེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རབ་

ཏུ་འབྲུག་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ན། དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་པོ་འཁོར་དུ་གྱུར་པས་དེའི་ནང་དུ་ཚུད་པར་སྤྱོདོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་མཆོན་ནས་གཞན་གསུམ་པོ་རེ་རེའི་འཁོར་དུ་རྒྱ་ཚུལ་ཡང་ཤེས་
པར་བྱའོ།

འོན་ལྟ་མོ་བཞིའི་རྒྱང་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷ་བྲག་གཡས་རྒྱང་ནས་བྱེན་རྒྱས་གཙོ་བྱས་
ནས་དགུ་བརྒྱ་པ་སྟག་གཅིག་འབྲུད་ནས་རྒྱ་བའི་ཆེ་སྤྱ་བྲག་གི་སྤྱང་སྒོར་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་པ་ཆོན་
པ་གཅིག་འབྲུད་ནས་རྒྱ་བའི་མེ་གོས་དཀར་མེའི་རྒྱང་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་སྤྱ་བྲག་གི་འོག་ངོས་ནས་ཉིས་
བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་པ་ཆོན་པ་གཅིག་རྒྱ་བའི་རྒྱང་སྒོལ་མའི་རྒྱང་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་སྤྱ་བྲག་གི་དབུས་
ཐང་བར་ནས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་པ་ཆོན་པ་གཅིག་རྒྱ་བའི་ས་སྐྱན་མའི་རྒྱང་དང་། དེ་རྗེས་སྤྱ་བྲག་
གི་འོག་ངོས་ནས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་པ་ཆོན་པ་གཅིག་རྒྱ་བའི་རྒྱ་མ་མ་གཤིའི་རྒྱང་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཉམ་གནས་ཀྱིས་གཙོ་བྱས་ནས་རྒྱ་བའི་ཆེ་སྒོལ་མའི་རྒྱང་ནས་འགོ་འཇུག་ས།
སྒོག་འཛིན་ཀྱིས་གཙོ་བྱས་ནས་སྤྱང་གི་སྤྱ་བྲག་ནས་རྒྱ་བའི་ཆེ་སྤྱ་མ་གཤིའི་རྒྱང་ནས་འགོ་འཇུག་ས།
ཐུར་མེལ་ཀྱིས་གཙོ་བྱས་ནས་སྤྱང་གི་སྤྱ་བྲག་ནས་རྒྱ་བའི་ཆེ་སྐྱན་མའི་རྒྱང་ནས་འགོ་འཇུག་ས་
པ་ཡིན་ནོ། །གོས་དཀར་མེའི་རྒྱང་དང་འོད་དཔག་མེད་མགོན་པོའི་རྒྱང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། གོས་
དཀར་མེའི་རྒྱང་ལ་རྩ་བའི་རྒྱང་བཞི་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལྷ་མོ་བཞིའི་རྒྱང་ནི་སྤྱང་གི་སྤྱ་བྲག་
ནས་རྒྱ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་འཛོག་གི་རྒྱང་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་མི་འཛོག་གོ།

གཉིས་པ་(ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལྔའི་དོན་བཤད་པ་)ནི། ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལྔ་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་
པོ་ལྔ་ལ་གནས་པར་སྤྱོད་བསྐྱས་ལས་གསུངས་པ་ནི་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལྔའི་རྒྱ་སའི་གནས་སྟོན་པ་
ཡིན་གྱི་རྩ་བའི་གནས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩོམ་འབྲེང་བ་ལས། རྒྱ་བའི་ཆ་དང་སྤྱང་བ་དང་། །བསྟེན་
བཀྲར་སྒོག་ཤལ་མཆོན་པ་སྟེ། །རྩ་ནི་ལྔ་ཡི་མིང་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་དང་བྱས་སྤལ་རྩངས་པ་དང་། །སྤྱ་
སྤྱིན་དང་ནི་གཞུ་ལས་རྒྱལ། །ཞེས་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལྔ་པོ་དེ་རྒྱ་བའི་ཆ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་ལྔ་ལ་

གནས་པར་གསུངས་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྤྱིང་གི་དབྱས་གནས་བདེ་བའི་དངོས། །སངས་རྒྱས་
ཉི་མ་གསལ་བའི་འོད། །གཟུང་དང་འཛིན་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཀྱང་། །དེ་ནི་འོད་ཟེར་བཙུག་ཉིས་
སོ། །ཞེས་རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་བཞོན་པའི་རྒྱུད་དྲུག་ལ་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དྲུག་གཡོ་བར་བྱེད་
པའི་གཟུང་བའི་རྒྱུད་དང་། ཆོགས་དྲུག་གཡོ་བྱེད་འཛིན་པའི་རྒྱུད་དྲུག་སྟེ་བཙུག་ཉིས་སུ་བྱེ་བའི་
གཟུང་འཛིན་གྱི་རྒྱུད་བཙུག་ཉིས་སོ་དེ་སྤྱིང་གར་གནས་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཡན་ལག་གི་
རྒྱུད་ལྟ་ནི་པལ་ཆར་སྒོག་འཛིན་རགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཅིང་། བྱེ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་
པའི་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་གཅིག་ཀྱང་འདོད་དགོས་སོ།།

ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལྟ་ཁོ་ཁོ་དོག་ནི། རྒྱ་བ་དམར། རྣམ་པར་རྒྱ་བ་སྟོ། ཡང་དག་པར་རྒྱ་བ་
སེར། རབ་ཏུ་རྒྱ་བ་དཀར། དེས་པར་རྒྱ་བ་ལྗང་གུ་ཡིན་པར་རྩི་འགོས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་
ནོ། །ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལྟ་པོ་དེ་རེ་རེ་ལའང་འོད་ཟེར་ལྟ་ལྟ་འཕྲོ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པ་ནི་ཅ་
རྒྱུད་ལེ་ཏུ་བཙུག་ཅིག་པ་ལས། མེ་སྟག་མང་པོ་འཕྲུག་པ་ཡི། །རང་སྟགས་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་པར་
བྱ། །ཞེས་སོགས་ཅ་འགྲེལ་གྱི་དོན་མན་ངག་ཏུ་ཐོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལྟ་པོ་རེ་རེ་ཡེ་
ཤེས་ལྟའི་རྒྱུད་དུ་འཛོག་ཚུལ་ནི། རྒྱ་བ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་འཛོག་པ་ནས་དེས་པར་
རྒྱ་བ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་འཛོག་པའི་བར་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་(རྒྱུད་གཉིས་ཐུན་མོང་བའི་དོན་བཤད་པ་)ནི། སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས་རྒྱུད་བཙུག་དབྱགས་འབྱུང་
རྒྱུ་ཏུ་འགྱུར་བར་བཤད་པ་ནི་མངལ་ནས་བྱི་རོལ་ཏུ་བཅས་པ་ནས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དབང་ཤེས་
ཀྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུད་ནི་གཞི་ལ་སད་དུས་སུ་སྟེང་གི་སྣ་བྱག་ནས་ཅ་བའི་རྒྱུད་བཞི་དང་མཉམ་
དུ་རྒྱ་ཞིང་། གཉིད་དུས་སུ་ནི་དབང་ཤེས་འགགས་པས་སྟེང་གི་སྣ་བྱག་ནས་མི་རྒྱ་ལ། དེ་ཡང་
ལྷང་འཇུག་གནས་གསུམ་དུ་གྱུར་ནས་དོ་རྩི་བཟླས་པའི་གཞི་བྱེད་པ་དང་། ཆེ་རིང་དུ་བསྐྱང་ཞིང་
འཛིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། ཆགས་པ་ཆེན་པོའི་མེས་ཐེག་ལའི་གཟུགས་སུ་བཞུགས་སེམས་

ཅན་གྱི་ལུས་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། རག་ཆོག་མ་ལུས་པ་སྤྱི་བའི་གཞི་བྱེད་པ་དང་། སྤྱིང་གའི་
མི་ལེགས་པ་ལ་ཐེམ་ནས་འོད་གསལ་འཆར་བའི་གཞི་བྱེད་པ་ཡང་རྒྱང་བཙུ་ཀ་ལ་ཅི་རིགས་པར་
ཡོད་དོ།

འོན་རིམ་ལྔར། འདི་ནི་རྣམ་ཤེས་བཞོན་པ་སྟེ། །ཞེས་རྒྱང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་པར་བཤད་
པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འགྲོ་འཆག་སོགས་རྒྱང་ལ་བཏེན་པར་གསུངས་པ་ཙམ་རྒྱང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
བཞོན་པ་ཡིན་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་རྒྱང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་པ་
མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་བྱིར། ཡང་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་འཛིན་པ་རྒྱང་ལ་རག་ལས་པར་
གསུངས་པ་ཙམ་ཡང་རྒྱང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་པ་ཡིན་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དམིགས་
རྒྱུན་གཟུགས་དང་བདག་རྒྱུན་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་གཉིས་ཀྱང་མིག་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་པར་
ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་བྱིར།

ཡང་བྲམ་ཐེ་ཆེན་པོས། འདི་ནི་ཡིད་འདུག་པ་ལ་རྒྱང་གི་རྒྱབས། །གཡོ་ཞིང་འཕྱར་ལ་ཤིན་
ཏུ་མི་སྤྲོན་འགྱུར། །ཞེས་རྣམ་ཤེས་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་གཡོ་བ་རྒྱང་གི་གཡོ་བ་ལ་རག་ལས་པར་
གསུངས་པ་ཙམ་ཡང་རྒྱང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་པ་ཡིན་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ནང་ཉིང་རེ་
འཛིན་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཆེ་རྒྱང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་
པའི་བྱིར།

དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། རྣམ་ཤེས་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་འཛིན་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་ཀྱང་
རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་བགྱོད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་ནི་དཔེར་ན་ཞ་བོ་མིག་ཅན་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱང་ལ་
རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་བགྱོད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་ཀྱང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་འཛིན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་
པ་ནི། དཔེར་ན་ལོང་བ་རྒྱང་ཅན་ལྟ་བུ་དང་། དེས་ན་ཞ་བོ་མིག་ཅན་དང་ལོང་བ་རྒྱང་ཅན་གཉིས་
བསྟོངས་ནས་ཡུལ་བགྱོད་ཅིང་འཛིན་པར་རྒྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྒྱང་སེམས་གཉིས་དངོས་པོ་གཅིག་

ཏུ་ཆོགས་ནས་ཆུ་མེས་ཀྱིས་སྤྲོད་གི་བཞོན་པ་ལ་བཞེན་ནས་ཡུལ་བཞེད་ཅིང་འཛིན་པ་ནི། སྤྲོད་
ཆུ་མེས་ཀྱི་བཞོན་པ་དང་། ཆུ་མེས་སྤྲོད་གི་བཞོན་པ་ཅན་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།

ལྷ་པ་(སྤྲོད་ཆུ་མེས་ཇི་ལྟར་འཕོ་བའི་ཆུ་ལ་བཞད་པ་)ལ་གཉིས། ལྷ་བྱག་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཕོ་བའི་
ཆུ་ལ་བཞད་པ་དང་། ཅ་འདབ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཕོ་བའི་ཆུ་ལ་བཞད་པའོ།

དང་པོ་(ལྷ་བྱག་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཕོ་བའི་ཆུ་ལ་བཞད་པ་)ནི། བཞད་རྒྱུད་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས།
སྤྲོད་དཀར་སེར་དམར་ནག་བཞི་པོ་རེ་རེས་གཙོ་བྱས་ནས་སྤྲོད་པའི་ཆེ་དབྱ་བསྐྱ་པ་ལྷག་རེ་ལ་འཕོ་
བ་རེར་གསུངས་པ་དང་། བཞད་རྒྱུད་དོ་རྩེ་འཕྲེང་བ་ལས། རང་སྤྱགས་བཞི་ཡི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །
ཉིན་མཆན་ཆུ་མེས་ཐམས་ཅད་དུ། སྤྲོད་ཕྱིད་དུས་སྤྲོད་པ་ཕྱིད་དེ། ཞེས་ཅ་བའི་སྤྲོད་བཞི་པོ་རེ་
རེས་གཙོ་བྱས་ནས་སྤྲོད་པའི་ཡུན་ཆད་དེ་ལ་སྤྲོད་ཕྱིད་པ་རེར་གསུངས་པ་གཉིས་ཤམ་སྤྲོད་པས་ཞག་
གཅིག་གི་སྤྲོད་པ་སྤྲོད་ཕྱིད་པ་ཉེར་བཞི། སྤྲོད་བཅུ་གཉིས། འཕོ་བ་ཉེར་བཞིར་བཞད་པ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བཞད་རྒྱུད་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱི་ལུགས་ཀྱི་ཞག་གཅིག་གི་སྤྲོད་པ་སྤྲོད་
ཕྱིད་པ་ཉེར་བཞིར་ཕྱིད་པ་འཐད་ཀྱང་། བཞད་རྒྱུད་དོ་རྩེ་འཕྲེང་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཞག་གཅིག་གི་སྤྲོད་པ་
སྤྲོད་ཕྱིད་པ་ཉེར་བཞིར་ཕྱིད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཆུ་མེས་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བ་ཡིས། །རིམ་
ཀྱིས་སྤྲོད་ནི་བརྒྱུད་དུ་འགྱུར། ཞེས་ཞག་གཅིག་གི་སྤྲོད་པ་སྤྲོད་བརྒྱུད་དུ་གསུངས་པས། སྤྲོད་
ཕྱིད་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཕྱིད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེ་ན་སྦྱོན་མེད་དེ། ལུང་དེའི་དོན་ནི་ཅ་དབྱ་མ་རོ་
རྒྱུད་གསུམ་ལ་སྦྱོས་པའི་སྤྲོད་གའི་སྤྲོད་ཆོད་ཀྱི་ཅ་འདབ་བརྒྱུད་དུ་འགྱུར་བར་སྦྱོན་པ་ཡིན་གྱི་སྤྲོད་
རྒྱུ་བའི་ཡུན་ཆད་སྦྱོན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(ཅ་འདབ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཕོ་བའི་ཆུ་ལ་བཞད་པ་)ལ། སྦྱོར་འབྲུང་ལས། ཅ་
ནི་སྤྲོད་ཕྱིད་པ་ཉེར་བཞི་ལས་བྱ། སྤྲོད་གཅིག་གི་ནི་བཞི་ཆ་ཆུ་མེས། ཅ་དང་ཆུ་ཆོད་ཅེས་ཀྱང་བཟློད། །
ཉིན་དང་མཆན་མའི་དབྱུག་གའི་ཆད། དབྱུག་ཅ་ཅ་བཞི་དག་ཏུ་འགྱུར། ཅ་ཕྱིད་ཆུ་ཆོད་ཕྱིད་དབྱུག་

གྲུ། །ཐུན་ནི་བརྒྱད་ཆ་ཞེས་པར་བྲན། །ཞེས་ཕྱི་ལ་དཀར་ཅིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞབ་གཅིག་ལ་ཐུན་
བརྒྱད། ཐུན་ཕྱེད་པ་བཅུ་དྲུག་ཚུ་ཆོད་སོ་གཉིས། དཔུག་གྲུ་རེ་བཞིར་བྲས་པ་དང་མཐུན་པར་ནང་ལ་
ཡང་སྒྲིང་གའི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེའི་ནང་ནས་རྒྱུད་ཉིས་སྒྲིང་བདུན་བརྒྱ་རེ་རྒྱ་བ་ནི་ཐུན་ཆོད་
རེའི་རྒྱུད་དང་། མགིན་པའི་རྩ་འདབ་རེ་རེའི་ནང་ནས་རྒྱུད་སྒྲིང་དང་ཕྱེད་བཅུ་བཞི་བརྒྱ་རེ་རྒྱ་བ་ནི་
ཐུན་ཕྱེད་པ་རེའི་རྒྱུད་དང་། སྒྲི་བོའི་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས་པོ་རེ་རེའི་ནང་ནས་སྒྲིང་གའི་རྩ་འདབ་རེ་
རེའི་ཐོབ་སྐྱལ་གྱི་བཞི་ཆའི་རྒྱུད་དྲུག་བརྒྱ་དང་དོན་ལྡན་རེ་རྒྱ་བ་ནི་ཚུ་ཆོད་སོ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་།
སྒྲི་བའི་རྩ་འདབ་རེ་བཞིའི་རྩ་འདབ་རེ་རེའི་ནང་ནས་སྒྲིང་གའི་རྩ་འདབ་རེ་རེའི་ཐོབ་སྐྱལ་གྱི་བརྒྱད་
ཆ་སུམ་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་སོ་ཕྱེད་དང་བརྒྱད་རེ་རྒྱ་བ་ནི་དཔུག་གྲུ་རེ་བཞིའི་རྒྱུད་དུ་སྒྲིན་པའི་དོན་
ཡིན་ནོ།།

འོན་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་རྒྱུད་ཅའི་གཙོ་བོ་གསུམ་གང་ནས་རྒྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། བཤད་རྒྱུད་
རྟོ་རྟེ་འཕྲེང་བ་ལས། སློག་དང་ཐུར་སེལ་རྒྱ་བར་ཕྱེད། །དེ་གཉིས་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི། །རྒྱུད་
གཉིས་སུ་ནི་གསལ་བར་གསུངས། །སྒྲི་དང་གསུང་གི་སྒྲིང་པོ་གཉིས། །ལ་ལ་རྒྱ་དང་ར་ས་རྒྱ། །ཨ་
བ་རྒྱ་ཉི་མཆོག་གི་རྩ། །དེ་གཉིས་དབུས་ན་མཆོག་གི་མཆོག། །རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་རྒྱུད་གང་ནི། །
རྟག་ཏུ་རྒྱ་ཞིང་ཀུན་ལ་བྱུང། །ཅེས་སློག་ཐུར་གཉིས་རོ་རྒྱུད་ནས་རྒྱ་བ་ནི་རྣམ་རྟོག་བསྐྱེད་པའི་
རྒྱུད་དང་། རྒྱ་ཉིའི་ནང་ནས་རྒྱ་བ་ནི་རྣམ་རྟོག་འགོག་པའི་རྒྱུད་དུ་གསུངས་པས་སློག་ཐུར་གཉིས་
རོ་རྒྱུད་ནས་རྒྱ་བར་ཕྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

མེ་མཉམ་གཉིས་རྩ་གང་ནས་རྒྱ་བ་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་རོ་རྒྱུད་ནས་རྒྱ་བར་ཕྱེད་
དགོས་པས། རོ་རྒྱུད་གཉིས་ནས་རྒྱ་བ་ལ་ཡང་རེས་འཛོག་དང་མཉམ་དུ་རྒྱ་བ་གཉིས་ཡོད་དོ། །
སློག་ཐུར་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་བྱས་ནས་སྒྲིང་གི་སྒྲི་བྱུག་ནས་རྒྱ་བའི་ཆེ་རོ་རྒྱུད་གཉིས་ནས་དབུས་མཉམ་
དུ་རྒྱ་ཞིང་། མེ་མཉམ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་བྱས་ནས་སྒྲིང་གི་སྒྲི་བྱུག་ནས་རྒྱ་བའི་ཆེ་རོ་རྒྱུད་གཉིས་

ནས་རེས་འཛོག་གི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱ་བའི་ཕྱིར།

འོན་ཞག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱེད་ལ་མཉམ་རྒྱུ་དང་། ཕྱེད་ལ་གཡས་གཡོན་རེ་རེ་བར་ཕྱེད་
ན་མཉམ་རྒྱུའི་རྒྱུད་གི་གངས་ཅི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། མཉམ་རྒྱུའི་འབྲུང་འཇུག་ཁྲག་པ་རེ་དང་།
གཡས་གཡོན་རེ་རེ་བའི་རྒྱུད་བ་རེ་ཡུན་མཉམ་བས། མཉམ་རྒྱུའི་ནང་ཆོན་གྱི་གཡས་གྱི་འབྲུང་འཇུག་
ཁྲག་པ་གཅིག་དང་། གཡོན་གྱི་འབྲུང་འཇུག་ཁྲག་པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཀ་བསྐྱེམས་པ་ལ་འབྲུང་འཇུག་
ཁྲག་པ་རེར་ཕྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མཉམ་རྒྱུ་དག་ཞན་ཤེད་མཚུངས་མི་མཚུངས་གཉིས་ཀ་མཉམ་
རྒྱུའི་གངས་སུ་བགངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཡས་ནས་རྒྱུད་རྒྱུ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་གཡོན་དུ་རྒྱུ་བའི་
ཆོ་གཡས་གྱི་རྒྱུ་བ་འཕོས་མ་འཕོས་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །གཡས་རྒྱུད་ནས་མཉམ་རྒྱུར་འཕོས་པའི་
ཆོ་གཡས་རྒྱུད་གི་རྒྱུ་བ་འཕོས་པར་འཛོག་ལ། གཡས་རྒྱུད་ནས་གཡོན་རྒྱུད་དུ་འཕོས་པའི་ཆོ་གཡས་
རྒྱུད་གི་རྒྱུ་བ་འཕོས་པར་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོ་ན་གཡོན་རྒྱུད་དུ་རྒྱས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་
བར་གཡས་རྒྱུད་གི་རྒྱུ་བ་ཆད་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

དུག་པ་(རྒྱུད་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཕྱེད་པ་)ནི། ཐུན་མོང་བའི་ཕྱེད་ལས་དང་། སོ་སོའི་ཕྱེད་ལས་
གཉིས་ལས།

དང་པོ་(ཐུན་མོང་བའི་ཕྱེད་ལས་)ནི། སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས། ཁམས་སྤྱ་བ་རྒྱུད་དང་རྣམ་བར་ཤེས་པ་
གཉིས་འབྲེས་ནས་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་རྫོགས་པར་ཕྱེད་
བར་གསུངས་པའི་རྒྱུད་གིས་འཛིག་རྟེན་པའི་བྱ་བ་ཕྱེད་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཤེས་ན་འཁོར་
བར་འཇུག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱུད་གིས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
བྱ་བ་ཕྱེད་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཤེས་ན་འཁོར་བ་ལས་ལྟོག་པའི་ལྟོག་རིམ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས། དང་པོ་རྒྱུད་གིས་འཛིག་རྟེན་པའི་བྱ་བ་རྫོགས་པར་ཕྱེད་ཚུལ་ནི། གཞི་
ལ་འཆི་བའི་ཆོ་ས་རྒྱུ་ལ་ཐིམ། རྒྱ་ཐེ་ལ་ཐིམ། མེ་རྒྱུད་ལ་ཐིམ། རྒྱུད་སྒྲུང་བ་ལ་ཐིམ། སྒྲུང་བ་མཆད་

བ་ལ། མཆེད་པ་ཉེར་ཐོབ་ལ། ཉེར་ཐོབ་ཡང་འོད་གསལ་དུ་ཐིམ་ནས་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་
སྤོང་བ་ཡང་འཁོར་བར་འཆི་བ་རྒྱུད་གིས་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །འོད་གསལ་ལས་ཉེར་ཐོབ། དེ་ལས་
མཆེད་པ། དེ་ལས་སྤང་བ། དེ་ལས་མར་མེ་ལྟར་འབར། དེ་ལས་མཁའ་སྤང་། དེ་ལས་དུ་བ། དེ་
ལས་སྒྲིག་རྒྱ། དེ་ལས་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་མཛོན་དུ་གྱུར་ནས་སྦྱེ་བ་ལེན་པ་ཡང་འཁོར་
བར་སྦྱེ་བ་རྒྱུད་གིས་བྱེད་པའི་དོན་ནོ།།

རྒྱུད་གིས་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་སྤྲུགས་དབྱེར་མེད་གྱི་རྟོ་རྟེ་
བརྒྱས་པ་བྱས་པས་རྒྱུད་རྣམས་གཞིའི་འཆི་རིམ་བཞིན་དུ་སྤྱིང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་བསྐྱས་
ཏེ་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་འོད་གསལ་དང་དེའི་རྒྱུད་སེམས་ལས་སྦྱུ་མའི་སྦྱར་བཞེངས་པ་ནི་རྒྱུད་
གིས་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(སོ་སའི་བྱེད་ལས་)ནི། སྟོག་འཛིན་གྱིས་སྤྱིང་གའི་རྩ་འཁོར་ལ་གནས་ནས་ཆེ་རིང་
དུ་བསྐང་ཞིང་འཛིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། དབང་ཤེས་ལྷ་ཕྱི་རོལ་དུ་སྦྱོ་ཞིང་ནང་དུ་སྤྱད་པའི་བྱ་
བ་བྱེད་པ་དང་། བྱར་སེལ་གྱིས་བྱང་སེམས་ཁུ་ཁྲག་སོགས་བྱར་དུ་སེལ་བ་དང་། འོག་སྟོ་གཉིས་
ནས་རྒྱུད་ཕྱི་ནང་དུ་འབྲེན་པའི་བྱ་བ་བྱེད། མཉམ་གནས་གྱིས་ལྟེ་བའི་མེ་དང་མཉམ་དུ་གནས་ནས་
བཟའ་བཏུང་རྣམས་འཇུ་བའི་བྱ་བ་བྱེད། བྱེན་རྒྱས་ནི་བཟའ་བཏུང་རྣམས་ལྟེ་ཤེས་ལ་གཏོད་པའི་བྱ་
བ་བྱེད། ཁྱབ་བྱེད་གྱིས་ལུས་གྱི་ཆོགས་ཀྱན་ལ་གནས་ནས་ལུས་སྦྱུ་ལ་སྦྱོད་དང་གོམ་པ་འདེགས་
འཛིག་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

བདུན་པ་(དེ་ལ་བཞེན་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཤེས་ཚུལ་)ནི། དེ་ལྟར་རྒྱུད་རྣམས་གྱི་རོ་བོ་དང་བྱེད་
ལས་རྣམས་བཤད་པ་ལ་བཞེན་ནས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེན་པའི་གནད་རིམ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
རྟོ་རྟེ་འཕྲུང་བ་ལས། དེ་བཞིན་འཁོར་བ་སྤང་དོན་དུ། ཐིག་ལེ་དབྱེ་བའི་གོ་འཕང་གསལ། སྟོམ་
པ་ལ་ནི་རབ་འབད་ན། ཁ་རིག་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་པའི། །དབུས་གྱི་མདུད་པ་དེ་མང་ནི། །དེ་

ཕྱེན་ནི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ། །ཞེས་འཁོར་བ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤོང་བའི་དོན་དུ། དེ་ཕྱིར་
འཁོར་བ་སྤང་དོན་དུ། །མ་རིག་པའི་མདུད་པ་ཞེས་པ་སྤྱིང་གའི་རྩ་མདུད་འབྱེད་བྱེད་གཞན་གྱིས་
མི་ཞིགས་པའི་ཐིག་ལེ་དབྱེ་བའི་གོ་འཕང་ཞེས་པ་དོ་རྩེ་བཟུངས་པ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིང་གའི་
རྩ་མདུད་གྲོལ་ནས་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་ལྟར། དོ་རྩེ་བཟུངས་པ་བྱས་པས་རྒྱུད་རྣམས་
གཞིའི་འཆི་རིམ་བཞིན་དུ་སྤྱིང་གར་བསྐྱས་ཏེ་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་འོད་གསལ་དང་། དེའི་རྒྱུ་
སེམས་ལས་བྱུང་བའི་སྒྱུ་མའི་སྒྱུ་དང་། དེས་ལུས་རགས་པ་བཟུང་བའི་སྒྱུ་པའི་སྒྱུ་གསུམ་འགྲུབ་
པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་རྣམས་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ།

བཞི་པ་(དག་དཔེན་གྱི་ཤེས་བྱ་སྒྲགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་)ལ། སྒྲགས་བརྟུ་བ། སྒྲགས་ཀྱི་བད། སྒྲགས་
ཀྱི་དོན། སྒྲགས་ཀྱི་དོན་དམ་བ། སྒྲགས་ཀྱི་རྩ་བ་ཨ་ཐུང་བཤད་པ་དང་ལ།

དང་པོ་(སྒྲགས་བརྟུ་བ་)ནི། སྒྲགས་རྣམས་བརྟུ་བའི་གཞི་ནི་དབྱངས་བཟུ་བྱུག་དང་གསལ་བྱེད་
སོ་བཞི་ཡིན་ལ། རི་ལྟར་བརྟུ་བའི་ཚུལ་ནི་རང་རང་གི་རྒྱུད་ནས་བཤད་པ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། བརྟུ་བ་
པའི་སྒྲགས་དེ་ལ་སྒྲགས་རིགས་བཞི་ཡོད་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་འཕྲུ་བ་དག་པོ་ནི་ཡི་གེ་འབྲུ་
གསུམ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་བསྐྱས་ལས། དེ་ལ་སྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲགས་རྣམས་ནི། གྲུ་ལི་ཀླ་ལི་ལས་
ཡང་དག་པར་བྱུང་བ་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་མི་ཞིགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡི་གེ་
གསུམ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་སྒྲགས་ཐམས་ཅད་ནི་བྱུད་མེད་དང་སྤྱིས་པ་དང་མ་ཉིད་གི་རོ་བོ་ཉིད་མན་
དག་ནི་ལྟར་ཐོབ་པ་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུག་གོ། །དེས་ན་ཡི་གེ་གསུམ་ནི་སྒྲགས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་བདག་པོ་དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་གང་གི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་
ཡི་གེ་གསུམ་སྒྲགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཆན་དེ་བསྟན། མི་ཞིགས་པ་ལས་
བྱུང་བའི་ཞེས་པའི་ཆིག་གི་རྒྱས་པས་ངས་དོན་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་ཡང་བསྟན་ལ། དེས་ན་སྒྱུ་ལ་
སོགས་པའི་སྒྲགས་རྣམས་ནི་གྲུ་ལི་དང་ཀླ་ལི་ལས་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ་རྣམས་སོ། །ཞེས་པས་

ངེས་དོན་གྱི་དབྱངས་གསལ་ཡང་བསྟན་པར་གསུངས་སོ།།

བྱད་མེད་དང་སྐྱེས་པ་དང་མ་ནིང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པའི་དོན་ནི། བཏུག་ཞི་ལ་སྦྱར་ན་དབྱངས་
བཏུག་ཉིས་བྱད་མེད། གསལ་བྱེད་སོ་བཞི་སྐྱེས་པ། རི་ལི་བཞི་མ་ནིང་ཡིན་ལ། ཡི་གེ་འབྲུག་སྐུམ་
ལ་སྦྱར་ན། ཨོྱ་སྐྱེས་པ། ཞུང་བྱད་མེད། རྩྱ་མ་ནིང་ཡིན་ལ། བཏུས་པའི་སྐྱགས་ལ་སྦྱར་ན། ལྷ་པོའི་
བཟུངས་བྱའི་སྐྱགས་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་པ། ལྷ་མོའི་བཟུངས་བྱའི་སྐྱགས་ཐམས་ཅད་བྱད་མེད། ལྷ་པོ་
མོ་གཉིས་ཀའི་བྱན་མོང་གི་བཟུངས་བྱའི་སྐྱགས་ཐམས་ཅད་མ་ནིང་གི་ཡི་གེ་ཡིན་ལ། ཡི་གེ་འབྲུ་
གསུམ་པོ་དེ་སྐྱགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་འཕམ་བདག་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྐྱགས་རིགས་
བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་ནས་གསུངས་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱགས་རྒྱུད་སྐྱུལ་བར་བྱེད་པའི་
བྱེད་ལས་ཅན་ཡིན་ལ། རྒྱུད་སྟེ་བཞི་ནས་བཤད་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་རིགས་
ཀྱི་ལྷར་འདུ་ཞིང་། དེ་ཡང་ཨོྱ་ཡིག་གིས་སྦྱོར་རྩེའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱགས་རྒྱུད་བསྐྱུལ་
བར་བྱེད། ཞུ་ཡིག་གིས་གསུང་དོ་རྩེའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱགས་རྒྱུད་བསྐྱུལ་བར་བྱེད།
རྩྱ་ཡིག་གིས་བྱགས་དོ་རྩེའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱགས་རྒྱུད་བསྐྱུལ་བར་བྱེད་ཀྱས་པའི་བྱེད་
ཡང་ཡི་གེ་འབྲུག་སྐུམ་གྱིས་ཐམས་པ་དང་། རྣམ་འབྱོར་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱས་ཚུལ་ནི།
ཡི་གེ་འབྲུག་སྐུམ་པོ་དེ་ཉིད་འཇུག་གནས་ལྡང་གསུམ་གྱི་རིམ་པས་ཉིན་མཚན་ཀྱན་ཏུ་སེམས་
ཅན་གྱི་ལུས་ལ་གནས་ནས་ཆེ་རིང་དུ་བསྐང་ཞིང་འཛིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད། དབང་པོ་གཉིས་མཉམ་
པར་སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་ཁྱེད་ཀྱི་དཔལ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གསང་གནས་ཀྱི་སྒྲིའི་ཅེ་མོ་ནས་ལྷང་
སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་ལུས་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་ཡི་གེ་འབྲུག་སྐུམ་པོ་དེ་ཉིད་རྒྱུད་དང་
ལྷན་ཅིག་ཏུ་སོང་ནས་དབང་ཤེས་ལྷ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ།།

ཡི་གེ་འབྲུག་སྐུམ་པོ་དེས་རྒྱུད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་རྩེ་ལྷར་བྱེད་ཅེ་ན།
རྒྱུད་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་པོ་དེ་རང་གི་གདངས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ།།

ཡི་གེ་འབྲུག་གསུམ་སོ་དེས་བསྐྱེད་རིམ་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ནི། ཡི་གེ་འབྲུག་གསུམ་ལས་ལྷོ་འོ་
སྒྲུང་བསྐྱེད་བ་དང་། སྒྲིང་ག་སོགས་སུ་ཨོ་ཡིག་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་བཞེད་ནས་ཤུབ་བྱ་དང་
ངག་གི་བརྒྱས་པ་བྱས་པས་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་རབ་འབྲུམས་རྣམས་འབྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

རྫོགས་རིམ་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ནི། ཅ་བའི་རྒྱུང་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་དོ་རྩེ་བརྒྱས་པ་བྱས་
པས་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་འབྲུབ་པ་དང་། ཡན་ལག་གི་རྒྱུང་ལྷ་ལ་དམིགས་པའི་དོར་བརྒྱས་བྱས་པས་
མཛོན་ཤེས་ལྷ་འབྲུབ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

རྣམ་འབྱོར་གཉིས་ཀ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ནི། བཟའ་བརྒྱུང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆེ་ཡི་གེ་འབྲུག་
གསུམ་གྱིས་སྤྱངས་རྟོགས་སྒྲར་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(སྒྲགས་ཀྱི་བཅ་བཤད་པ་)ནི། སྒྲགས་ཀྱི་བཅ་ནི་སྒྲགས་ཀྱི་མིང་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དུ་མ་
ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་ནས་འདིར་ནི་ཡི་གེ་འབྲུག་གསུམ་གྱི་གདངས་ཀྱི་བཅ་སྒྲར་བའི་རྒྱུང་ལྷ་ལ་འཇུག་
གནས་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་ནི་སྒྲགས་ཀྱི་བཅ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བཤད་རྒྱུ་དགོངས་པ་ལུང་
སྟོན་ལས། བཅ་ཡིས་དེ་ཉིད་གསུམ་གནས་པ། །རང་བཞིན་བརྒྱས་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་(སྒྲགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་)ནི། སྒྲགས་ཀྱི་དོན་ལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་ཡི་གེ་འབྲུག་
གསུམ་གྱི་སྒྲགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་མཆོན་དོན་དང་དགོས་དོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དགོས་
དོན་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ཡང་སྤྱིང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་དམིགས་པའི་དོ་རྩེ་བརྒྱས་པ་བྱས་པས་
རྒྱུང་རྣམས་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་བསྐྱུས་ཏེ་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་ཚུངས་མས་དེ་
ཉིད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྤྱོད་མའི་སྒྲར་བཞེངས་པ་ནི་སྒྲགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། དགོངས་པ་ལུང་
སྟོན་ལས། དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་གཟུགས། །སྤྱོད་ཏེ་བར་དམིགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར་དོ།།

བཞི་བ་(སྤྲུགས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་བཤད་པ་)ནི། ཏྲག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་ཞིང་སྤྱི་ལག་གཉིས་
 དང་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསར་དུ་མ་བྱས་པ་དེ་
 དང་རྟོག་པ་སྟེ་ལྟན་སྤྱིས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་རོ་གཅིག་
 ཏུ་ཞུགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྟོན་ལས། ལག་མེད་
 རབ་ཏུ་ཞི་བ་སྟེ། ཏྲག་དང་ཆད་པ་རྣམས་སྤངས་པ། དུས་གསུམ་མཐའ་བས་མ་བྱས་པ། རྟོག་པ་
 རམ་མཁའ་དབྱེར་མེད་མཆོད། འདི་ཉིད་ཁོ་ན་དོན་དམ་སྟེ། ཁོ་སྤྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་བ་(སྤྲུགས་ཀྱི་ཅ་བ་ཨ་ཐུང་བཤད་པ་)ནི། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཐུང་དུ་མ་ལུས་ངག་ཏུ་འགྱུར། །
 གཅིག་མིན་དུ་མ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་འཆད་པ་ན་སྤྱོད་བསྐྱས་ལས། འདི་ན་
 གསུང་རབ་འཆད་པ་དག་ནི་བླ་ཀ་ར་ཤའི་ཆོག་སྟོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱི་དོན་འབའ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་
 འབྲང་གི། ཡང་ཡི་གེས་བརྗོད་པ་གང་དུ་གང་གི་ཕྱིར། རི་ལྟར་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་
 རོ། ཡི་གེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་ཉིད་ནི་མི་ཤེས་ཏེ། སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལུལ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། བསྟན་པའི་རིམ་གྱིས་དེ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ཡིས་ཉོན་ཅིག་ ཅེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་
 བཞིན་ཀྱི་ཨ་ཐུང་ངག་མ་ལུས་པའི་ཅ་བར་འགྱུར་ཚུལ་མི་ཤེས་པའི་རང་སྤྱེ་གསུང་རབ་འཆད་པ་
 ཀྱན་གྱི་སྤྱི་གཞུང་གི་ཐོབ་ཆོད་ཀྱི་དོན་ཅམ་ངེས་པར་བྱས་པའི་སྟོན་ནས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་འཆད་
 པར་བསྟན་ནོ། ཡང་ཡི་གེའི་བརྗོད་པ་ཞེས་པ་ནས། ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་
 བེ་རང་སྤྱེ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དུ་འཇུག་པ་སོགས་གསུམ་གྱི་སྟོན་ནས་ངེས་དོན་གྱི་ཨ་ཐུང་ངག་མ་
 ལུས་པའི་ཅ་བར་འགྱུར་ཚུལ་མི་ཤེས་པར་བསྟན་ནོ།

གང་འཇུག་པ་སོགས་གསུམ་གྱི་དོན་ནི། འཇུག་གོ་ཞེས་བྲང་དོ། གང་འཇུག་ན། ཅ་ནང་སོ་

སོན་གནས་པའི་རྒྱུ་རྣམས་འཇུག་གོ། གང་དུ་འཇུག་ན། སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་འཇུག་གོ།
 ཚུལ་རིམ་ལྟར་དུ་འཇུག་ན། ས་ཚུལ་ཐིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐིམ་རིམ་གྱིས་འཇུག་གོ། དགོས་པ་
 གང་གི་ཕྱིར་དུ་འཇུག་ན། དངོས་པོ་མེད་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་འཇུག་
 གོ། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཡི་གའི་དེ་ཁོན་ཉིད་རིམ་ལྟར་བཞུགས་ཏེ། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་
 སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པས་ངེས་དོན་གྱི་ཨ་མུང་དག་མ་ལུས་པའི་རྩ་བར་འགྱུར་ཚུལ་
 གི་སངས་རྒྱུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་སྤྱོད་ལ་གསུམ་
 མན་ཆད་ཀྱི་གདུལ་བྱས་མི་ཤེས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། བསྟན་པའི་རིམ་གྱིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་
 བྱ་ཡིས་ཉོན་ཅིག་ཅེས་པས་ངེས་དོན་གྱི་ཨ་མུང་དག་མ་ལུས་པའི་རྩ་བར་འགྱུར་ཚུལ་བསྟན་པའི་
 རིམ་པས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བར་བསྟན་ནོ།།

དེའི་ཚུལ་ནི། སྙིང་གའི་སློག་འཛིན་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངེས་དོན་གྱི་ཨ་མུང་དང་། དེ་
 རྒྱུད་མ་ལུས་པའི་རྩ་བ་ཡིན་པ་ནི་ངེས་དོན་གྱི་ཨ་མུང་དག་མ་ལུས་པའི་རྩ་བར་འགྱུར་ཚུལ་དེ་བསྟན་
 ནོ། །ཡང་ཨ་མུང་དབྱེད་གསལ་གྱི་སློག་ཏུ་ཞུགས་ཏེ་དབྱེད་གསལ་པན་ཚུན་མཆོམས་སྦྱར་
 བ་ལས་མིང་ཆོག་ཡི་གོ་དང་། དེ་ལས་སློལ་ག་དང་། རབ་བྱེད་ནས་ཆོས་ལུང་གི་བར་གྲུབ་པ་ནི་བྱང་
 དོན་གྱི་ཨ་མུང་དག་ཆོག་མ་ལུས་པའི་རྩ་བར་འགྱུར་ཚུལ་ཡིན་ནོ།།

ལྷ་པ་(དག་དཔེན་སློག་ཚུལ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་)འཆད་པ་ནི། སྤྱོད་བསྐྱས་དང་རིམ་ལྟར་གཉིས་
 སྤྱོད་དཔེན་དུ་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་སློག་ཚུལ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་
 ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་རང་བཞིན་དབྱུགས། །འབྱུང་བ་ལྷ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད། །གོང་བུའི་
 གཟུགས་ཀྱིས་ལྷུང་ནས་ནི། །སྤྱི་ཡི་རྩ་མོར་རབ་ཏུ་བརྟན། །རིན་ཆེན་ཁ་དོག་སྤྲེལ་པ། །སློག་དང་
 ཚུལ་བ་ཞེས་བྱར་བཤད། །རང་སྤྱུགས་སྙིང་གར་བསམས་ནས་ནི། །སློག་ནི་ཐིག་ལེར་གྱུར་པར་
 བཞག། ཅེས་པས་བསྟན་ལ། དེའི་རྒྱུད་པ་དང་པོ་བཞིས་གསང་བའི་སྤྱི་རྩེར་ཇུས་ཀྱི་ཐིག་ལེའི་སློག་

ཚྱུ་ལ་བསྐྱེལ་བ་དེ་བསྟན། ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་རང་བཞིན་དབུགས། །འབྱུང་བ་ལྷ་ཡི་རོ་བོ་ཉིད། །རིན་
ཆེན་ཁ་དོག་སྒྲ་ལ། །སྟོག་དང་ཚྱུ་ལ་བཞེས་བྱར་བ་ཤད། །རང་སྒྲགས་ཞེས་པས་གདོང་གི་སྒྲ་
ཅེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སྟོག་ཚྱུ་ལ་བསྐྱེལ་བར་བསྟན་ལ། སྟིང་གར་བསམས་ནས་ནི། །སྟོག་ནི་ཐིག་
ལའི་རྒྱར་བར་བཞག། །ཅེས་པས་སྟིང་གའི་སྒྲ་ཅེར་མི་ཤིགས་པ་སྒྲགས་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སྐྱེལ་བ་དགོས་
པ་དང་བཅས་པ་བསྟན།

ཡང་དོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། སྒྲ་ཅེ་གསུམ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི། །གསང་བ་སྟིང་ག་གདོང་སྒྲའི་
མིང་། །ཞེས་པས་སྒྲ་ཅེ་གསུམ་པོ་དེ་བསྟན་ལ། རྒྱུད་དང་སྒྲགས་དང་རྫས་ནམས་ཀྱི། །ཐིག་ལའི་གསུམ་
ནི་སྒྲ་ན་མེད། །ཅེས་པས་བསྐྱེལ་བྱའི་ཐིག་ལའི་གསུམ་པོ་དེ་བསྟན་ནོ། །གསང་བའི་སྒྲ་ཅེར་རྫས་ཀྱི་
ཐིག་ལའི་སྟོག་ཚྱུ་ལ་བསྐྱེལ་བའི་ཚུལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཅེ་ནམས་ཀྱན་ཏུ་དབབ་པ་དང་། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་ནི་བཏན་བྱས་ལ། །དོ་རྗེའི་ཅེ་དང་བསྐྱེལ་ཅེར། །རྒྱུད་ནི་གཟུང་བའི་སྐད་ཅིག་ལ། །ཀན་
ལ་ཡི་གའི་སྒྲོར་བ་དང་། །ལྷོ་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་ཡིས། །ནལ་འབྱོར་མཆོག་ནི་འཛོལ་བར་བཤད། །
ཅེས་པས་བསྟན་ལ། དེའི་དོན་ཡང་། རྒྱ་ཏིའི་མར་སྒྲ་གཉིས་སྟེང་དེ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཅེ་ནང་སོ་སོ་ན་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞུ་བ་གསང་གནས་ཀྱི་སྒྲའི་ཅེ་
མོར་པབ་པ་བཏན་པར་བྱས་པ་ལས་བྱང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་དེ་བདེ་སྟོང་སྒྱར་
ནས་བསྐྱེལ་བའི་དོན་ནོ། །སྟིང་གའི་སྒྲ་ཅེར་སྒྲགས་ཀྱི་ཐིག་ལའི་བསྐྱེལ་བ་ནི། སྟིང་གའི་བསྐྱེལ་ལྟེ་བ་
ལ། །དབུས་སུ་རྩྱུ་ནི་བཀོད་ནས་ནི། །ཞེས་པས་བསྟན་ལ། གདོང་གི་སྒྲ་ཅེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སྟོག་
ཚྱུ་ལ་བསྐྱེལ་བ་ནི། རྒྱུད་གི་ཐིག་ལའི་ནལ་འབྱོར་མཆོག་ཁ་དོག་ནམ་ལྷ་གསལ་བ་ཆེ། །སྒྲ་ཅེར་སྒྲོར་
བའི་ནལ་འབྱོར་གྱིས། །ཀྱན་ནས་ཀྱང་ནི་བསྐྱེལ་བར་བྱ། །འདི་ལྟ་བུ་ཡི་སྒྲགས་ཀྱི་མཆོག་ །ནལ་
འབྱོར་པས་ནི་བསྐྱེལ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་ནོ།

དུག་པ་(རག་དཔེན་རི་ལྷར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་)ལ། །སྟོག་ཚྱུ་ལ་གསུམ་བསྐྱེལ་བའི་རིམ་

བ་བཤད་པ། རྫོང་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཤད་པ། སློབ་ཚུལ་བསྐྱོམས་པས་
ཉམས་སྤྱོད་རྩི་ལྟར་སྤྱེ་བའི་རིམ་བཤད་པ་དང་གསུམ།

དང་པོ་(སློབ་ཚུལ་གསུམ་བསྐྱོམ་པའི་རིམ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། སྤྱིང་གའི་སྤྱ་ཅེར་སྤྲགས་ཀྱི་ཐིག་
ལའི་སློབ་ཚུལ་བསྐྱོམ་པ། གདོང་གི་སྤྱ་ཅེར་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སློབ་ཚུལ་བསྐྱོམ་པ། གསང་བའི་སྤྱ་
ཅེར་ཇས་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སློབ་ཚུལ་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ།

དང་པོ་(སྤྱིང་གའི་སྤྱ་ཅེར་སྤྲགས་ཀྱི་ཐིག་ལའི་སློབ་ཚུལ་བསྐྱོམ་པ་)ལ། སྤྲགས་ཀྱི་ཐིག་ལའི་ཉི་ཆེ་བ་བསྐྱོམ་
པ་དང་། སྤྲགས་འཁོར་བསྐྱོམ་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས།

དང་པོ་(སྤྲགས་ཀྱི་ཐིག་ལའི་ཉི་ཆེ་བ་བསྐྱོམ་པ་)ནི། སྤྱིང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་རྒྱ་ཉིད་ནང་གི་དབུས་སུ་ཐིག་
ལེ་དཀར་དམར་གཏུ་ཁ་སྐྱོར་རམ་ཐིག་ལེ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་གྱི་དབུས་སུ་རྩྱ་
ཡིག་གསུམ་ལ་ཐུང་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། རྟེན་ལང་སྤྱིང་གར་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་སྐྱོམ་པར་སྐྱོན་
གསལ་ལས་བཤད། ཐིག་ལེ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་ཅན་སྐྱོམ་པར་མར་ལུགས་པ་ལག་
ཞིག་གིས་བཤད་པ་ནི་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་དང་མཐུན་ནོ། ཐིག་ལེ་དཀར་དམར་གཏུ་ཁ་སྐྱོར་
བསྐྱོམ་པར་འགོས་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པ་ནི། བྱུ་ཆེན་ཀྱ་ཀྱ་རི་བས། དེ་ཡི་ལྟེ་བར་
བསམ་པ་ནི། ཉི་དཀྱིལ་ཐིག་ལེ་ལྷ་བ་སྟེང་། དབྱིབས་ནི་གཏུ་ཁ་སྐྱོར་འདྲ། ཉི་མ་ཐབས་ལ་ཤེས་
རབ་ལྷ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནོ། རྩྱ་ཡིག་བསྐྱོམ་པར་དོན་རྩིས་བཤད་པ་ལས་བཤད། ལ་
ཐུང་བསྐྱོམ་པར་སྤྱོད་བསྐྱེད་ལས་དོན་རྩིས་འཁོར་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་བྲངས་ནས་བཤད་དོ། ཐིག་ལེས་
ནི་ཁམས་དཀར་དམར་མི་ཤིགས་པ་དེ་མཆོན། ཡི་གས་ནི་རྒྱུང་སེམས་མི་ཤིགས་པ་དེ་མཆོན།
ཐིག་ལའི་ཁ་དོག་མཐེང་ཁ་བྱ་བའམ་དཀར་པོ་བསྐྱོམ་པ་ཡང་བྱུང་དོ། རྟེན་ལང་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་
ལེ་ལ་ཐུང་དང་བཅས་པ་ལ་སེམས་བབྱུང་ནས་བསྐྱོམས་པས་རྒྱུང་རྣམས་སྤྱིང་གའི་རྒྱ་ཉིད་བསྐྱེད་
ཉི་ཐིམ་པ་ལས་ཐུང་བའི་དགའ་བ་བཞིའམ་སྟོང་པ་བཞི་འཆར་པ་ལ་དགོངས་ནས། དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་

བ་ལ་རྒྱད་དང་ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་ནམས་ལས་བསྐྱབས་པ་ཆེན་པོ་མཛད་དོ།

གཉིས་པ་(སྐྱགས་འཁོར་བསྐྱོམ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་)ནི། སྐྱགས་འཁོར་སྐྱོམ་པར་རྩ་བཤད་ཀྱི་གཞུང་
དང་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གྱི་གཞུང་ལས་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་། རྒྱ་རོ་པས་རིམ་ལྔ་བསྐྱས་
བ་གསལ་བ་ལས། དན་བ་སྣ་ཆོགས་ནམ་ཉོག་ནམས། །སེམས་ལས་ལས་དག་འབྱུང་བས་ན། །
ནམ་ཤེས་སྟོག་ནི་འདུ་བའི་རྟེན། །སྤྱིང་གར་སྐྱགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ། །ཞེས་པས་སྣ་ཆོགས་པའི་
ཉོག་བ་ནམས་སེམས་ལས་བྱུང་ཞིང་། རྒྱུང་སེམས་གཉིས་སྤྱད་པའི་གནས་མཐར་ཐུག་བ་སྤྱིང་ག་
ཡིན་པས་སྐབས་འདིར་སྤྱིང་གར་སྐྱགས་འཁོར་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་སོ།

སྐྱགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་འཁོར་ལོ་ནི། །དང་པོར་རྩ་སྐྱེས་འདབ་བརྒྱད་པ། །ཕྱི་ནང་གསང་བའི་
ཚུལ་གྱིས་ནི། །རིམ་བཤུན་པར་བསམ་གཏན་བྱ། །ཞེས་པས་སྤྱིང་གར་བརྒྱ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་
སུམ་རིམ་བ་ཅིག་བསྐྱོམ་པར་བསྟན་ལ། ཕྱི་རིམ་ཤེས་རབ་དབྱངས་ཡིག་མཆོན། །ཞེས་པས་བད་
འདབ་ཕྱི་མ་ལ་ཤེས་རབ་སྤང་བ་མཆོན་བྱེད་དབྱངས་བཅུ་གཉིས་འགོད་དགོས་པར་བསྟན། བར་
མ་གསལ་བྱེད་ཐབས་བཅས་པ། །ཞེས་པས་བད་འདབ་བར་མ་ལ་ཐབས་མཆེད་པ་མཆོན་བྱེད་
གསལ་བྱེད་སོ་གཉིས་འགོད་དགོས་པ་དེ་བསྟན། གཉིས་སུ་མེད་པ་ནང་མར་གནས། །ཞེས་པས་
བད་འདབ་ནང་མ་ལ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཉར་ཐོབ་མཆོན་བྱེད་རིམ་བཞི་འགོད་དགོས་པ་
དེ་བསྟན་ལ། ཕྱོགས་མཆམས་རིམ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན། །སྦྱོར་བ་ནམ་བུ་གསུམ་རང་བཞིན། །ཞེས་
པས་ཕྱི་ནམ་རིམ་བ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་དང་མཆམས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཆོན་པ་གསུམ་ལ་སེམས་འཛིན་པར་
བསྟན་ལ། དབྱས་སུ་མི་ཤིགས་ཐེག་ལེ་སྟེ། །ཨ་ཡིག་དང་བཅས་སྟོག་གྱུར་གང་། །ཀྱན་གྱི་སྤྱིང་
པོ་སྟོ་ཞིང་སྤྱད། །ཅས་པས་བརྒྱའི་ཉེ་བའི་དབྱས་སུ་ཐེག་ལེ་ཨ་ཐུང་དང་བཅས་པ་འགོད་པ་དང་།
སྤྱིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་དེ་ལུས་ཀྱན་གྱི་སྤྱིང་པོར་རྒྱུང་ནམས་དང་པོར་སྟོ་བ་དང་། མཐར་སྤྱད་བྱེད་
དུ་བསྟན་ནོ། །བཅུ་གཉིས་ཡི་གེ་ཐེག་ལེར་བཅས། །ཞེས་པས་དབྱངས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མགོ་པོར་

ཐོག་མེ་འཛོག་པ་དེ་བསྟན།

ཡི་གེ་ཀ་ནས་ཉ་ཡི་བར། །ལྷ་ནི་སྤངས་པ་བཞི་བཅས་པ། །ཞེས་པས་པད་འདབ་བར་མའི་
འདབ་མ་རེ་རེ་ལ་གསལ་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་བཞི་བཞི་འགོད་དགོས་པ་དེ་བསྟན། པད་འདབ་གྱི་ཁ་དོག་
ནི་རིམ་པ་གསུམ་གའི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་བསྟོམ་པ་འཕམ་དམར་པོར་བསྟོམ་པ་ཡང་རུང་ངོ་། །ཡི་གེའི་
ཁ་དོག་དཀར་པོར་བསྟོམ་པར་མར་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་ལ། དེ་ཡང་དབྱངས་བཅུ་གཉིས་
སྤང་བ་མཆོན་བྱེད་དུ་བཤད་པས་ཁ་དོག་དཀར་པོ་དང་། གསལ་བྱེད་སོ་གཉིས་མཆེད་པ་མཆོན་
བྱེད་དུ་བཤད་པས་ཁ་དོག་དམར་པོ་དང་། རི་ལི་བཞི་ཉེར་ཐོབ་མཆོན་བྱེད་དུ་བཤད་པས་ཁ་དོག་
ནག་པོར་བསྟོམ་པ་དོན་གྱིས་བཤད་དོ། །དངག་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་སྤྱིང་གར་ལྷགས་འཁོར་བཀོད་
ནས་བསྟོམ་ལ། དེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་ན་དེ་ལ་དམིགས་ནས་དོ་རྩེའི་བརྒྱས་པ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།
སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་སྤྱིང་གར་ལྷགས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་བཀོད་ནས་རིམ་པ་བྱི་མ་བར་
བ་ལ་སྟུང་། བར་བ་ནང་མ་ལ་སྟུང་བའི་སྟུང་རིམ་དང་སྟུང་གསལ་ནས་བསྟོམ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(གདོང་གི་སྒྲ་ཅེར་འོད་གྱི་ཐོག་མེའི་སྟོག་ཚེལ་བསྟོམ་པ་)ལ། རྒྱང་གང་ལ་གནས་གང་ནས་དོར་
བརྒྱས་བྱ་བ་དང་། རྒྱང་སྟགས་སྟོར་ཚུལ་དོར་བརྒྱས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་དང་གཉིས།

དང་པོ་(རྒྱང་གང་ལ་གནས་གང་ནས་དོར་བརྒྱས་བྱ་བ་)ནི། མར་ལུགས་པ་ཁ་ཅིག་ ལུས་ཀྱི་ཁོག་པའི་
ནང་ནས་སྒྲ་བྲུག་གཉིས་ནས་རྒྱང་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་དོར་བརྒྱས་བྱེད་པ་ཡིན་
ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཅ་བའི་རྒྱང་བཞི་རང་རང་གི་ ཅ་བའི་གནས་ནས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་དོར་
བརྒྱས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། ལུགས་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྒྱང་དབྱུ་མར་འཇུག་
མི་རྒྱས་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱས་ན་ཉན་ས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་དབྱུགས་འབྱུང་རྒྱུ་བཟངས་པས་ཀྱང་
རྒྱང་དབྱུ་མར་འཇུག་རྒྱས་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་བྱིར། ལུགས་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
དེ་ལྟར་བྱས་པས་རྒྱང་དབྱུ་མར་འཇུག་རྒྱས་ཀྱང་འདུས་པའི་ལུགས་ཀྱི་དོར་བརྒྱས་བྱེད་ཚུལ་དེ་

ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རང་གི་ལུགས་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་གསུམ་པ་དང་། དུག་པར་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲིང་གའི་མི་
ཞིགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྫོང་བརྒྱས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོང་བསྐྱུས་ལས། མི་
ཞིགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡི་གེ་གསུམ་སྟེ། ཞེས་པ་དང་། སྒྲ་དབྱངས་བརྒྱ་གཅིག་པས་ཀྱང་། སྒྲིང་
གི་དཀྱིལ་གྱི་བརྒྱའི་ལྟེ་བ་ལ་གནས་པའི་མི་ཞིགས་པའི་ཐེག་ལེ་ལས་ལྷང་བ་རྒྱུ་དང་། འཇུག་པ་ཨོ་
དང་། གནས་པ་ལྷ་ལྷའི་རང་བཞིན་ཚུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཁ་དོག་དཀར་
པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲོ་གཡས་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱིས་བྱུང་ནས།
ཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བའི་རྫོང་ལྷེའི་བརྒྱས་པ་བྱས་ཏེ། སྒོན་གྱི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་
ཐམས་ཅད་བྱང་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྒྱང་གང་ལ་རྫོང་བརྒྱས་བྱེད་པ་ནི། ལྷང་འཇུག་པས་ནི་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཅ་
བའི་རྒྱང་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་རྫོང་བརྒྱས་བྱེད་ལ། སྐྱུ་ལུས་པས་ནི་མངོན་ཤེས་ལྷ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་
དུ་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལ་དམིགས་པའི་རྫོང་བརྒྱས་བྱེད་ལ། ལུས་དབེན་མཐར་ཕྱིན་ནས་སེམས་
དབེན་གྱི་སྒྲོང་པ་གསུམ་འབྲེན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐོག་མར་ཅ་བའི་རྒྱང་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་རྫོང་
བརྒྱས་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་རྒྱང་ནམས་སྒྲིང་གའི་རྒྱ་ཉིར་སྤྱད་ཀྱས་པའི་མཆོམས་ནས་ཡན་
ལག་གི་རྒྱང་ལ་དམིགས་པའི་རྫོང་བརྒྱས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(རྒྱང་སྐགས་སྒྲོང་ཚུལ་རྫོང་བརྒྱས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་)ནི། རྒྱང་སྐགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྲོར་
རྒྱའི་སྐགས་ནི་ཡི་གེ་འབྲུ་གསུམ་གྱི་གདངས་དང་འབྲ་བར་སྒྲོག་བཞིན་པའི་རང་ན་ཡོད་པའི་
རྒྱང་ལྷང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་ནི་རྒྱང་སྐགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྲོར་རྒྱའི་སྐགས་
ཡིན་མོད། དེས་ན་རྒྱང་དང་རྒྱང་གི་གདངས་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཡིན་ཞིང་། རྒྱང་ལྷང་འཇུག་གནས་
གསུམ་གྱི་རང་གདངས་ཉིད་རྒྱང་སྐགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྲོར་རྒྱའི་སྐགས་ཡིན་པ་ནི་རྒྱང་སྐགས་

དབྱེར་མེད་གྱི་དོན་ཡིན། རྒྱུ་ལྡན་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་ཡི་གེ་འབྲུ་གསུམ་གྱི་
གདངས་དང་འབྲུ་བར་སྒྲོག་བཞིན་པར་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་
ཏུ་གཏོད་པ་ཉིད་རྒྱུ་ལྡན་པ་དབྱེར་མེད་ཏུ་སྦྱར་ནས་བསྒྲུབ་པའི་དོན་ནོ།

དོན་རྒྱུ་ལྡན་པ་དེ་ལ་ཡུལ་རྒྱུ་གི་སྒྲོན་པ་དབྱེ་ན། ཅ་བའི་རྒྱུ་ལ་དམིགས་པའི་དོན་བསྒྲུབ་
དང་། ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་ལ་དམིགས་པའི་དོན་བསྒྲུབ་གཉིས། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ལ་འདར་ལྷ་ལྷ་ཡོད་
དོ། ཉེན་གྱི་སྒྲོན་པ་དབྱེ་ན། དག་དཔེན་པ། སེམས་དཔེན་པ། སྦྱ་ལུས་པ། ཟུང་འཇུག་པ་རྣམས་
གྱིས་བྱེད་པའི་དོན་བསྒྲུབ་དང་བཞིར་ཡོད་དོ། །བསྒྲུབ་བྱའི་སྒྲུགས་གྱི་སྒྲོན་པ་དབྱེ་ན། ཡི་གེ་འབྲུ་
གསུམ་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་དང་། རྒྱ་རྩི་དོན་བསྒྲུབ་གཉིས་སུ་ཡོད་ལ། བཤད་རྒྱུ་དོན་རྒྱུ་ལྡན་པ་
ལས་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་བཤད་ཅིང་། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་དང་རྒྱུ་ཕྱི་མ་ལས་ནི་ཡི་གེ་འབྲུ་གསུམ་
གྱི་དོན་བསྒྲུབ་ཉིད་བཤད་དོ། ཁྱིའི་ཕྱིར་དོན་རྒྱུ་ལྡན་པ་ཞེས་བྲལ་ན། དོན་རྒྱུ་ལྡན་པ་འབྲུ་གསུམ་
གྱི་གདངས་དང་། རྒྱུ་ལྡན་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་གདངས་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཏུ་སྦྱར་བའི་བསྒྲུབ་
པ་ཡིན་པས་ན་དོན་རྒྱུ་ལྡན་པ་ཞེས་བྲལ།

གསུམ་པ་(གསང་བའི་སྒྲ་ཅིང་རྣམ་གྱི་ཐིག་ལའི་སྒྲོག་ཅོལ་བསྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་)ནི། གསང་བའི་སྒྲ་ཅིང་
རྣམ་གྱི་ཐིག་ལའི་སྒྲོག་ཅོལ་བསྒྲོམ་པ་འདི་ལ་བཤད་རྒྱུ་དོན་རྒྱུ་ལྡན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱ་རྩི་
མར་སྒྲ་གཉིས་སྤྲད་དེ་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པས་བྱང་སེམས་གསང་གནས་གྱི་ཅིའི་བར་པ་བཤད་
པར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་ཆེན་བྲངས་པ་ལ་རྣམ་ཐིག་བསྒྲོམ་པར་གསུངས་པ་ནི་ལས་རྒྱུ་ལྡན་པ་
ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུ་ཕྱི་མ་ལས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་གསང་གནས་སྤྲད་མཆོམས་སུ་རྒྱུ་རྣམས་ཐིག་
ལའི་གཟུགས་སུ་ཞུ་བའི་ཐིག་ལེ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲོམ་པར་གསུངས་པ་ནི་ལེ་རྒྱུ་ལྡན་པ་ཏུ་བྱས་
པ་ཡིན་ནོ། །གསང་བའི་སྒྲ་ཅིང་རྣམ་ཐིག་བསྒྲོམ་པར་གསུངས་པ་ནི་སྒྲོག་ཅོལ་དང་པོ་གཉིས་གྱི་
བོགས་འདོན་ཏུ་ཡིན་པས། སྒྲོག་ཅོལ་དང་པོ་གཉིས་བསྒྲོམས་པས་སྤྱིང་གའི་ཅ་མདུད་སྟོད་སྟོད་

པོར་སོང་བའི་མཚམས་ནས་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(རྫོང་བརྒྱས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཤད་པ་)ལ། རྫོང་བརྒྱས་ཀྱིས་སྤྱིང་གའི་རྩ་
མདུད་འགྲོལ་བར་བསྟན་པ་དང་། སྤྱིང་གའི་རྩ་མདུད་འགྲོལ་བ་དེ་རྩ་མདུད་འགྲོལ་བ་ནམས་ཀྱི་གཙུག་
པོར་བསྟན་པ་གཉིས།

དང་པོ་(རྫོང་བརྒྱས་ཀྱིས་སྤྱིང་གའི་རྩ་མདུད་འགྲོལ་བར་བསྟན་པ་)ནི། སྤྱིང་ཁའི་རྩ་མདུད་གྲོལ་དགོས་
པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དེ་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཀྱང་རྫོང་བརྒྱས་པ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱིང་གའི་རྩ་མདུད་
གྲོལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རལ་གྱི་རི་ལུ་མངོན་ཤེས་སོགས་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་
ཀྱང་འགྲུབ་པར་བཤད་རྒྱུ་རྫོང་བརྒྱས་པ་ལས་གསུངས་སོ།།

སྤྱིང་གའི་རྩ་མདུད་གྲོལ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྤྱིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་ནམ་ཉིག་བསྐྱེད་
པའི་རྒྱུ་སློག་ཐུར་གཉིས་ཐེམ་པར་མ་བྱས་ཀྱི་བར་དུ་གཞིའི་འཆི་རིམ་དང་ནམ་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
མཐུན་པའི་འོད་གསལ་རྫོགས་པར་མི་འཆར་ལ། རྒྱུ་ནམས་སྤྱིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་ཐེམ་པ་ལ་
ནི་སྤྱིང་གའི་རྩ་མདུད་རྫོགས་པར་གྲོལ་དགོས་པའི་བྱིར་དང་།

རྫོང་བརྒྱས་ཀྱིས་གྲོལ་རྒྱའི་སྤྱིང་གའི་རྩ་མདུད་ནི། སྤྱིང་གའི་བརྒྱའི་སྤྱུབས་མཁའ་ལ། །
ཡེ་ཤེས་རྫོང་ཉིག་ཏུ་བཞུགས། །སྤྱིང་འོག་ཡང་དག་བརྟེན་ནས་ནི། །སློག་དང་ཐུར་སེལ་རྒྱུ་
ཆེན་གནས། །དེ་ལས་དབྱེ་བར་དཀའ་བ་ཡི། །དབུས་སུ་མདུད་པ་གསུམ་གྱིས་དགྱིས། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། ཡེ་ཤེས་རྫོང་ཉིག་སྤྱིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་གནས་པའི་རྒྱ་ཉིའི་ཐད་སོར་རྒྱ་ཉི་ལ་
རོ་རྒྱུད་གི་ལུ་གྲུ་རྒྱུ་དུ་འཁྱུད་པའི་མདུད་པ་གསུམ་གྱིས་དགྱིས་པ་དེ་ཡིན་ལ། གཞི་ལ་མདུད་
མཚམས་ཀྱི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་ནས་རྒྱུ་འབྱུང་འབྱུག་བྱེད་པ་མདུད་པ་དེས་བཀག་པས་མདུད་པ་དེའི་
སྤྱིང་འོག་གི་རྩ་མདུད་ནས་རྒྱུ་ལྟ་སྤྱིང་འོག་ཏུ་འགྲོ་བར་རྫོང་བརྒྱས་པ་ལས་གསུངས་ལ། འབྱེད་
བྱེད་ཀྱི་རྫོང་བརྒྱས་དེ་ལ་ཡང་ཡི་གེ་གསུམ་ཀྱི་རྫོང་བརྒྱས་དང་། ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་རྫོང་བརྒྱས་བྱ་

གཉིས་པ་(སྒྲིང་གའི་ཅ་མདུད་ལོལ་བ་དེ་ཅ་མདུད་ལོལ་བ་ནམས་ཀྱི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་)ནི། སྤྱི་བོར་བཀོད་
 བའི་ཨོ་ཡིག་དེ་ལ་ཨ་ཁུ་མ་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྤྱི་བོའི་ཅ་ལའོར་གྱི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་གི་ཁམས་
 དཀའ་པོ་ནི་མ་ཡིག་གི་ངེས་དོན། མགྲིན་པའི་ཅ་ལའོར་གྱི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་དུ་གནས་པའི་གཞུ་ལྷ་ནི་ཨ་ཡིག་
 གི་ངེས་དོན། སྤྱིང་གའི་ཅ་ལའོར་གྱི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་ན་གནས་པའི་སྔོག་འཛིན་ནི་ཨ་མུང་གི་ངེས་དོན་

ནོ། །དེ་གསུམ་སྤྱི་བོའི་ཅ་འཁོར་གྱི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་དུ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ནི་སྤྱི་བོར་ཨོ་ཡིག་བཀོད་
 པའི་ངེས་དོན་དང་། མགིན་པར་བཀོད་པའི་ལྷུ་ཡིག་དེ་ལ་ཡང་ཨ་རིང་ཐུང་གཉིས་ཏེ་སློག་མེད་
 གཅིག་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱིང་གའི་སློག་འཛིན་ནི་ཨ་ཐུང་གི་ངེས་དོན། མགིན་པའི་གྲུ་ནི་
 ལྷུ་རིང་པོའི་ངེས་དོན་གསང་གནས་ཀྱི་ཐུར་སེལ་ནི་ཏེ་སློག་མེད་ཀྱི་ངེས་དོན། དེ་གསུམ་མགིན་
 པའི་ཅ་འཁོར་གྱི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་དུ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ནི་མགིན་པར་ལྷུ་ཡིག་བཀོད་པའི་ངེས་དོན་
 ཡིན་ནོ། །སྤྱིང་གར་བཀོད་པའི་རྒྱ་ཡིག་དེ་ལ་ཏེ་སློག་མེད་གཅིག་ ལྷུ་རིང་པོ་གཅིག་ མ་ཡིག་
 གཅིག་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་ལས། སྤྱིང་གའི་སློག་འཛིན་ནི་མ་ཡིག་གི་ངེས་དོན་དང་། གསང་
 གནས་ཀྱི་ཐུར་སེལ་ནི་ཏེ་སློག་མེད་ཀྱི་ངེས་དོན་དང་། མགིན་པའི་གྲུ་ནི་ལྷུ་རིང་པོའི་ངེས་
 དོན་ཡིན་ཞིང་། དེ་གསུམ་སྤྱིང་གའི་ཅ་འཁོར་གྱི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་དུ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ནི་སྤྱིང་གར་རྒྱ་
 ཡིག་བཀོད་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་ནོ།

ཡང་རྫོ་རྩེ་འབྲེང་བ་ལས། རྫོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་ཡིག་དོན་དང་། །གནས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྟོགས་ལགས་
 བ། །འདི་རྣམས་དབྱུས་ན་བདག་པོ་གང་། །རི་རྩ་བུ་ཞིག་གཙོ་བོས་གསུངས། །ཞེས་སྤྱི་བོ་མགིན་
 པ་སྤྱིང་གའི་ཅ་མདུད་གྲོལ་པའི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་གསུམ་དུ་རྒྱང་གསུམ་གསུམ་བཅུག་པ་གནས་དེ་
 གསུམ་དུ་བཀོད་པའི་ཡི་གེ་འབྲུ་གསུམ་གྱི་ངེས་དོན་དུ་རྟོགས་ལགས་ན། གནས་དེ་གསུམ་གྱི་ཅ་
 མདུད་གྲོལ་པའི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་དུ་རྒྱང་གསུམ་གསུམ་བཅུག་ནས་གང་བདག་པོ་སྟེ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་
 ལགས། །ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཐུགས་ཀྱི་ས་བོན་བདག་པོ་སྟེ། །ཀྱུན་གྱི་ནང་
 རས་རྣམ་རྟོག་མེད། །གང་ཕྱིར་གཙོ་བོ་གཞན་རྣམས་ནི། །འགྲིབ་དང་དེ་བཞིན་འཕྲོག་པར་བྱེད། །
 ཅེས་གསུངས་ལ།

དེའི་དོན་ནི་སྤྱི་བོ་མགིན་པ་སྤྱིང་གའི་གནས་གསུམ་གྱི་ཅ་མདུད་གྲོལ་པའི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་གསུམ་
 དུ་རྒྱང་གསུམ་གསུམ་བཅུག་པའི་ནང་ནས་སྤྱིང་གའི་ཅ་མདུད་གྲོལ་པའི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་དུ་རྒྱང་གསུམ་

གསུམ་བཅུག་པ་ནི་བདག་པོ་སྟེ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། གནས་དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྟོང་གའི་ཅ་མདུད་
 གྲོལ་བ་ནི་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་སྟེ་གཙོ་བོ་པའི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་རྒྱུད་གསུམ་བཅུག་ནས་རྣམ་
 རྟོག་སྟེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་འགྲིབ་ཅིང་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ་འཛིག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོང་
 གའི་ཅ་མདུད་གྲོལ་བ་དེས་ཅ་མདུད་གཞན་རྣམས་འགྲིབ་ཅིང་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་
 པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྟོང་གའི་ཅ་མདུད་གྲོལ་ན་ཅ་འཁོར་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཅ་མདུད་གྲོལ་
 བས་བྱུང་སྟེ། སྟོང་གའི་ཅ་མདུད་གྲོལ་བའི་ཆེ་སྟེ་བོ་དང་མགོན་པའི་ཅ་མདུད་གྲོལ་བ་ནི་བཤད་མ་
 ཐག་པ་དེ་ཡིན་ལ། སྟོང་གའི་ཅ་མདུད་གྲོལ་བའི་ཆེ། སྟེ་བའི་ཅ་མདུད་གྲོལ་བ་ནི། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།
 གང་ཕྱིར་དེ་ནི་བསྐྱེད་བྱས་ན། །སྟོང་གའི་བསྐྱེད་འདུག་པའི་འཛིག་ །ཅེས་པས་བསྟན་ལ། དེའི་
 ཆེ་གསང་གནས་ཀྱི་ཅ་མདུད་གྲོལ་བ་ནི། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནས་གསང་བའི་བསྐྱེད་ཡི། །ཁ་སྐྱོར་
 བ་ནི་བྱེད་ནས་ཀྱང་། །ཞེས་པས་བསྟན་ལ། དེའི་ཆེ་སྟེ་ནི་དབྱུག་ཀྱི་ཅ་མདུད་གྲོལ་བ་ནི། སྟོན་དབྱུག་
 རྒྱུད་གིས་བྱེད་བྱས་ནས། །ཞེས་པས་བསྟན་ལ། དེའི་ཆེ་ཀྱན་རྟོག་བསྟེད་པའི་རྒྱུད་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་
 ལས་རྒྱལ་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱུད་གི་རང་བཞིན་བྱེད་བྱའི་། །བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ལས་གང་རྒྱལ་བ།
 དུས་ཀྱན་ཏུ་ནི་རྒྱལ་ནས་གནས། །ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་ནོ།།

གསུམ་པ་(སྟོག་རྩིས་བསྟོམས་པས་ཉམས་སྤྱོད་ཅི་ལྟར་སྟེ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ་)ལ། དང་པོར་མི་ཤིགས་
 པ་བསྟོམས་པས་ཉམས་སྤྱོད་ཅི་ལྟར་སྟེ་བ་དང་། སྟོག་རྩིས་ལྷག་མ་བསྟོམས་པས་ཉམས་སྤྱོད་ཅི་
 ལྟར་སྟེ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས།

དང་པོ་(དང་པོར་མི་ཤིགས་པ་བསྟོམས་པས་ཉམས་སྤྱོད་ཅི་ལྟར་སྟེ་བ་)ནི། སྟོང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་
 ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་བསྟོམས་པས་རྒྱུད་རྒྱ་ཏིར་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་འོད་གསལ་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་འཆར་ལ། དེའི་རྟགས་སུ་སྟོན་རྒྱ་སོགས་རྟགས་བཞེད་དང་། སྟོན་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་
 བུའི་རྟགས་གཅིག་དང་ལྟ་འཆར་བར་རྒྱུད་བྱི་མ་དང་། ཞལ་ལུང་དང་། སྟོན་གསལ་སོགས་ལས་

བཤད། ཡང་དེའི་ཉག་ས་སུ་སྟོང་བསྐྱས་ལས་ནི་སླེག་རྒྱ་ལྟ་བུའི་ཉག་ས་གཅིག་དང་སྟོང་བ་བཞི་
འཆར་བ་ལྟ་བུ་བཤད་དོ། །ཐུབ་ཆེན་ཀུ་རྩེ་བས་ནི། དེའི་ཉག་ས་སུ་མཆན་མ་ལྟའམ་བརྒྱད་འཆར་
བར་ཡང་བཤད་དོ།

ནམ་གཞག་རིམ་བཤས་ནི། དེའི་ཉག་ས་སུ་སླེག་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་ཉག་ས་བཞི་དང་སྟོང་བ་
བཞི་སྟེ་བརྒྱད་འཆར་བར་བཤད་དེ། ནམ་མཁའ་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་སློན་མེད་
ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཉག་ས་ནི་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་འོད་གསལ་རང་དུས་ཀྱི་ཉག་ས་དང་། སློན་མེད་ནམ་
མཁའ་ལྟ་བུའི་སྟོང་སང་དཀར་དམར་ནག་གསུམ་གྱི་ནམ་བུ་ཅན་དུ་བྱེད་བའི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་
གསུམ་རང་དུས་ཀྱི་ཉག་ས་དང་། སླེག་རྒྱ་སོགས་ཉག་ས་བཞི་ནི་སྟོང་བ་བཞི་འདྲན་པའི་ལྷ་རོལ་
ཀྱི་ཉག་ས་ཡིན་ནོ། །ཉག་ས་ལྟར་བྱེད་པའི་ཆེན་སློན་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཉག་ས་གཅིག་ཏུ་བྱེད།
བརྒྱད་དུ་བྱེད་པའི་ཆེན་སློན་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཉག་ས་དེ་ལ་བཞིར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཉག་ས་
དེ་ནམས་སྐྱབས་གང་དུ་འཆར་བ་ནི། མིག་སོགས་དབང་པོའི་སྒོ་སོ་སོ་ནས་རྒྱུད་ནང་དུ་ལྷོག་པར་
ཚོམ་པ་དང་། ལྷ་ཟད་ནང་དུ་ལོག་པ་དང་། རྒྱུད་དབུ་མར་ལྷ་ཟད་ཆུད་པ་དང་རྒྱུད་དབུ་མར་
གནས་པ་དང་། ཐེམ་པའི་ཉག་ས་སུ་འཆར་ལ། དེ་ཡང་སླེག་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་ཉག་ས་ལྟའམ་བརྒྱད་པོ་
དེ་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་གོ་རིམ་ཁྲིགས་ཆགས་སུ་ངེས་པར་འཆར་བ་ནི་རྒྱུད་དབུ་མར་ཐེམ་པའི་
འབྲུལ་མེད་ཀྱི་ཉག་ས་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་དབུ་མར་ཐེམ་པར་ཚོམ་པའི་སྐྱབས་སུ་གོ་རིམ་འཆོལ་མ་འཆོལ་
ཅི་རིགས་སུ་འཆར་རོ།

གཉིས་པ་(སོག་ཚལ་ལྷག་མ་བསྐྱེམས་པས་ཉམས་སྟོང་ཇི་ལྟར་སྟེ་བའི་ཚལ་བཤད་པ་)ལ། རྟོན་བརྒྱས་བྱས་
པས་རྒྱ་བ་སོ་སོ་ལ་ཉམས་སྟོང་ཇི་ལྟར་སྟེ་ཚལ་བཤད་པ་དང་། རྟོན་བརྒྱས་ཀྱིས་རྒྱུད་ཐེམ་པར་བྱེད་
ཚལ་དང་། རྟོན་བརྒྱས་ཀྱིས་གཏུམ་མོ་འབར་བར་བྱེད་ཚལ་བཤད་པ་དང་གསུམ།

དང་པོ་(རྟོན་བརྒྱས་བྱས་པས་རྒྱ་བ་སོ་སོ་ལ་ཉམས་སྟོང་ཇི་ལྟར་སྟེ་ཚལ་བཤད་པ་)ནི། བསྐྱེད་རིམ་དང་ལུས་

དཔེན་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྣམ་པ་འབྱོར་པས་རྫོགས་པ་བྱས་པས་ཞག་ཉི་ཤུ་ཙུག་བརྟན་སོང་བའི་
 ཆོ་ཞག་གཅིག་གི་སྤྱི་ལོ་ཐོབ་སྐལ་ལ་དབྱུགས་ཉི་མེ་ཆིག་སྟོང་བྲུག་བརྒྱ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་ཆ་
 མཉམ་དུ་རྒྱ་བར་བྱེད་པ་དེ་འབྱུང་། དེ་ནས་ཞག་ཉི་ཤུ་ཙུག་གི་བར་དོར་བཞས་བྱས་པས་ཉིན་
 ཞག་ལྷགས་རེ་ལ་སྟོང་གའི་ཐུན་ཆོད་གི་ཙུག་བརྟན་པོ་རེ་རེའི་ནང་དུ་རྒྱུད་ཉིས་སྟོང་བརྟན་བརྒྱ་རེ་
 ཆ་མཉམ་དུ་རྒྱ་བར་བྱེད་པ་དེ་འབྱུང་། དེ་ནས་ཉིན་ཞག་ཉི་ཤུ་ཙུག་གི་བར་དུ་དོར་བཞས་བྱས་
 པས་ཙུ་རྩ་རྒྱུད་དབྱེ་མ་གསུམ་དང་། ཙུ་ལའོར་རྣམས་ཀྱི་ཙུ་རྣམས་སོ་སོར་གསལ་པོར་མཐོང་བ་
 དེ་འབྱུང་། དེ་ནས་ཀྱང་ཉིན་ཞག་ཉི་ཤུ་ཙུག་གི་བར་དུ་དོར་བཞས་བྱས་པས་ཙུ་ནང་སོ་སོ་ན་
 གནས་པའི་རྒྱུད་རྣམས་རྟོག་བྱལ་གྱིས་གསལ་པོར་མཐོང་བ་དེ་འབྱུང་། དེ་ནས་ཀྱང་ཉིན་ཞག་ཉི་
 ཤུ་ཙུག་གི་བར་དུ་དོར་བཞས་བྱས་པས་རྒྱུད་རྣམས་སྟོང་གའི་མི་ལོགས་པའི་གནས་སུ་ཐོག་
 པར་ཙུ་མ་པ་དེ་འབྱུང་། དེ་ནས་ཀྱང་ཉིན་ཞག་ཉི་ཤུ་ཙུག་གི་བར་དུ་དོར་བཞས་བྱས་པས་སྟོང་
 གའི་ཙུ་མ་དུ་རྫོགས་པར་གྲོལ་ནས་རྒྱུད་རྣམས་སྟོང་གའི་མི་ལོགས་པ་ལ་བསྐྱུས་ཏེ་ཐེམ་པ་ལས་
 བྱང་བའི་སྟོང་པ་གསུམ་འཛེན་རྒྱས་པ་དེ་འབྱུང་། དེ་དག་ལ་ནི་བཟང་བ་དང་། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་།
 གནས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་རྟོགས་པ་དང་། དུས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་རྟོགས་པ་དང་། རྒྱུད་ལོག་པ་དང་། ཡོངས་
 དག་ཅེས་པའི་ཐ་སྟན་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དོར་བཞས་ལྷ་བ་བྲུག་བྱས་པའི་མཐར་སྟོང་གའི་ཙུ་
 མ་དུ་རྫོགས་པར་གྲོལ་བ་ནི་དབང་པོ་ལོན་ཏུ་རྟོན་པོའི་གདུལ་བྱ་ལ་དགོངས་སོ། །

རྗེ་འཕྱོས་གྱིས་རྒྱུད་རགས་པ་ལ་བསྐྱུས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆད་ནི། རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་
 དབང་པོའི་མཛོན་སུམ་གྱིས་གསལ་བར་མཐོང་བ་དང་། རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་གངས་རི་ཙུ་བའི་གངས་
 ཀྱི་རྣམ་པ་འབྱུང་མེད་དུ་ངེས་པ་དང་། རྒྱུད་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་ཡི་གེ་འབྲུ་
 གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་རང་ཤུགས་གྱིས་འཆར་བ་དང་། རྒྱུད་རྣམས་ཀྱི་གནས་དང་། ཐ་རགས་
 དང་། ལྷ་རྒྱུལ་དང་། ལྷ་ཡང་གི་རྣམ་པ་གསལ་པོར་མཐོང་བ་དེ་འབྱུང་ལ། རྒྱུད་ཐ་བ་ལ་བསྐྱུས་

གཉིས་པ་(རྫོང་བརྒྱས་ཀྱིས་རྒྱུང་ཐིམ་པར་བྱེད་ཚུལ་)ནི། སྤར་བ་ཤད་པ་སྤར་རྒྱུར་ལྷང་འཇུག་གནས་
གསུམ་གྱི་གདངས་དང་ཡི་གེ་འབྲུ་གསུམ་གྱི་གདངས་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྤར་ཏེ་རྫོང་བརྒྱས་
བྱས་པས་མཆམས་གཅིག་ནས་གནས་པ་གཅིག་དང་གིས་འབྱུང་ལ། མཆམས་དེ་ནས་སྤྲིལ་ཏེ་
རྫོང་བརྒྱས་བྱས་པས་གནས་པ་རེ་རིང་དང་། ལྷང་འཇུག་གཉིས་རེ་བྱུང་ལ་སོང་སྟེ་མཐར་གནས་
པ་དང་། དེ་ནས་ཐིམ་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷང་སྟོན་ལས། བརྒྱ་ཡིས་དེ་ཉིད་གསུམ་གནས་པ།
རང་བཞིན་བརྒྱས་པའི་མཆམ་ཉིད་དོ། །མིང་མེད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་
འདི་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་གཅིག་གྱུར་པ། །འགྲོ་བ་མེད་ཅིང་འོང་བ་མེད། །ཅེས་དང་། རྫོ་
རྩེ་འབྲེང་བ་ལས། དབང་པོ་ཡི་ནི་སྟོ་དགུ་ལ། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ཀུན་སྟོམ་པའི། །རྩྭ་བརྒྱས་པ་ནི་
མཚུངས་མེད་བྱ། །ཞེས་དང་། ཞལ་ལྷང་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་རྩྭ་གིས་དབྱུང་བ་དང་། །ཚོ་གྱིས་སྤྱད་
དང་ཞུ་ཡིས་གནས། །དེ་ལ་དེ་ཉིད་རབ་བཟུང་བས། །འཇུག་དང་གནས་དང་ལྷང་བ་ལས། །གྲོལ་
བའི་ཡེ་ཤེས་རྟེན་འགྱུར་བའི། །སོམ་ནི་ཡིད་གཉིས་མ་བྱེད་ཅིག །ཅེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་རྫོང་བརྒྱས་བྱས་པས་རྒྱུང་རྒྱ་ཉིའི་ནང་དུ་ཚུད་ནས་རྒྱ་ཉིའི་ནང་དུ་འབྱུང་
འཇུག་དངོས་གནས་སུ་བྱེད་ནས་པ་འབྱུང་ལ། མཆམས་དེ་ནས་སྤྲིལ་ཏེ་རྫོང་བརྒྱས་བྱས་པས་

སྤྱིང་གའི་ཙ་མདུད་རིམ་གྱིས་གྲོལ་ནས་རྒྱང་རྣམས་རང་གི་ཙ་བའི་གནས་སྤྱིང་གའི་མི་ཤིགས་
བའི་གནས་སུ་འགྲོ་བའི་ལམ་རྟེན་ནས་སྤྱིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞི་ལ་རྒྱང་
འགྱུར་འཇུག་རྒྱུ་ལྡན་དུ་བྱས་པའི་མཐར་སྤྱིང་གའི་ཙ་མདུད་ལས་དབང་གིས་གྲོལ་ནས་རྒྱང་
རྣམས་སྤྱིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ།

གསུམ་པ་(རྫོང་བརྒྱས་ཀྱིས་གཏུམ་མོ་འབར་བར་བྱེད་ཚུལ་)ནི། རྫོང་བརྒྱས་ཀྱིས་རྒྱང་རྒྱ་ཏིང་འཇུག་
པ་དང་ཐིམ་པར་བྱེད་ཀྱས་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། རྫོང་བརྒྱས་ཀྱིས་གཏུམ་མོ་སྤར་ནས་བྱང་སེམས་
ཁྱེ་བར་བྱེད་ཀྱས་སམ་མི་རྒྱས། མི་རྒྱས་ན་རྫོང་བརྒྱས་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བ་
མེད་པར་འགྱུར་ལ། རྒྱས་ན་རྫོང་བརྒྱས་ཀྱིས་གཏུམ་མོ་འབར་བ་གང་ལས་བཤད་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
རྫོང་མེ་འཕྲེང་བ་ལས། གཡོན་པ་བྱང་ཚུབ་རྩ་བ་འབབ། གཡལས་པ་ཐག་དང་ཉི་མ་འབབ། ཤེས་བྱ་
དབྱས་སུ་རྒྱང་རྒྱ་བ། མེ་སད་བྱེད་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་དང་། ཞལ་ལྷང་ལས། སྒྲོམ་བཙོན་
གཞུང་བྱེབས་གཡོ་བ་ཡིས། སྤུམ་མདོར་ཡེ་ཤེས་མེ་འབར་བས། ཞེས་དང་། བྱག་ཆེན་ཐེག་ལེ་
ལས་ཀྱང་། ལྷེ་བའི་གནས་ན་ཚུལ་ཡོད་པ། ཚུལ་གྱི་མཐའ་ན་གསང་བད་དོ། དེ་རུ་རང་འབར་
གྱི་ནི་རྒྱང་། བསྐྱོར་བར་བྱས་ནས་ངལ་བལོ་སྟེ། དབང་པོ་གཉིས་ཤིག་སྦྱར་བ་ཡིས། རྒྱང་གི་
མེ་ནི་སྤར་བའོ། ཞེས་དང་། རྫོང་མེ་འཕྲེང་བ་ལས། རྒྱང་གི་དེ་ཉིད་ཡང་དག་བཞེན། ཡི་གེ་རྩྱུ་གིས་
བསྐྱལ་ནས་ནི། མེ་ཡི་འཁོར་ལོ་རབ་སད་བྱེད། ཅེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་ནོ། སྦྱིར་བྱོང་འབར་
པ་ལ་ཡང་རྒྱ་ཏིང་ནང་གི་གཏུམ་མོ་འབར་བ་དང་། རྒྱ་ཏིང་ཕྱིའི་གཏུམ་མོ་འབར་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་
དོ། འབར་ཚུལ་ལ་ཡང་ལྷས་ཀྱི་གཏིང་ནས་འབར་བ་དང་། ཤ་ལྷགས་མཆོམས་ནས་འབར་བ་
དང་། དང་པོར་འབར་བའི་བྱོང་གི་རྒྱ་རྒྱང་བ་དང་། ཆེ་བ་དང་། བྱོང་གི་རྒྱ་རྒྱགས་པ་བྱལ་བ་དང་།
སྦྱར་བ་དང་། བྱོང་མཐུག་པ་དང་། སྤབ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤ་མ་སྤ་མ་རྣམས་བཟང་ལ། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་
རྣམས་དེའི་ཆོད་ཅམ་དུ་མི་བཟང་བའི་བྱད་པར་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། རྒྱ་ཏིང་ནང་གི་གཏུམ་མོ་

འབར་བའི་ཚུལ་སྟེང་སྒྲིའི་དོར་བཞུས་ཀྱིས་རྒྱ་ཉིའི་ནང་གི་གཏུམ་མོ་སྤར་བྱས་ཀྱང་། རྒྱ་ཉིའི་ནང་གི་གཏུམ་མོ་སྤར་བའི་ཐབས་སུ་འོག་སྒྲིའི་དོར་བཞུས་ལ་དམིགས་ཀྱིས་དགར་ནས་གསུངས་པ་ནི། དེའི་སྟབས་ཀྱིས་སྤར་ལུགས་ཁྱད་པར་བཞིག་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དོར་བཞུས་བྱས་པའི་སྟབས་ཀྱིས་སྤར་ལུགས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡས་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་འདེན་བྱས་ཀྱང་། གཙོ་བོར་ནི་དོར་བཞུས་བྱས་པས་བྱང་སེམས་སྟོང་གར་བསྐྱས་ཏེ་ཐེམ་པ་ལས་བྱང་བའི་དགའ་བཞི་འདེན་བྱས་པ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་དུ་བརྩམས་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་(སེམས་དབེན་ཐུགས་དོ་རྗེའི་ཉིང་རེ་འདྲིན་ལ་སྟོབ་ཚུལ་བཤད་པ་)ལ་ལྟ། སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། སེམས་ཀྱི་རང་ཚུལ་གསུང་རབ་ལས་གསུངས་ཚུལ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་སྤྲེལ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་ཡིན་པར་བསྟན་པ། རྒྱད་ཀྱི་དོན་སྤང་བ་གསུམ་དང་རང་བཞིན་རྣམས་བཤད་པ། སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅི་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའོ།

དང་པོ་(སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན)ནི། བསྐྱེད་རིམ་ནས་དག་དབེན་གྱི་བར་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐབས་པ་པོས་ཆེ་འདྲིར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་སྐྱོད་བསྐྱས་ལས་ལུང་གསུམ་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ལུང་གསུམ་ནི། དེ་ཉིད་བསྐྱས་པ་ལས། དེགས་ཀྱི་བྱ་མཉམ་པར་གཞག་པས་རང་གི་སེམས་ལ་སོ་སོར་རྟོགས་ཤིག་ཅེས་དང་། རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་ལས་ཀྱང་། བྱང་ཚུབ་ནི་རང་གི་སེམས་ཡང་དག་པར་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ། །ཞེས་དང་། སྤེ་སྟོད་གསུམ་གྱི་ཚུལ་ལས་ཀྱང་། གཅིག་སྤྱའཁོ་ཞིང་རིང་དུ་རྒྱ། །ལུས་མེད་དབང་པོའི་ཕྱག་ན་གནས། །གདུལ་བར་དགའ་བའི་སེམས་འདུལ་བྱེད། །བདུད་ཀྱི་འཆིང་བ་ལས་ཐོལ་འགྱུར། །ཞེས་ལུང་གསུམ་པོ་དེས་སེམས་དབེན་མི་སྟོན་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་བསྟན་པས་ལུང་ཕྱོགས་མ་ཐུན་གྱི་སྟོན་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(སེམས་ཀྱི་རང་ཚུལ་གསུང་རབ་ལས་གསུངས་ཚུལ་)ནི། སྤྱོད་བསྐྱུས་སུ་ལང་ཀར་གཤེགས་
 བ་བྲངས་པ་ལས། རང་གི་སེམས་སྤང་བ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆུ་ཚོག་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཤེས་
 བར་འདོད་པས་འདུ་འཛིན་དང་གཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་བ་པ་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། སེམས་དང་ཡིད་
 དང་ཆུ་ཤེས་གསུམ་སྤོད་བཅུད་ཀྱི་ཅ་བར་བསྟན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེར་མ་ཐད་བཟང་སྤྱོད་
 གིས་ཞུས་པ་བྲངས་པ་ལས། ཆུ་བར་ཤེས་པས་ལུས་ལེན་པ་དང་། སྤྱི་གནས་དམན་པ་རྣམས་སུ་
 ཞུགས་ཀྱང་དེའི་སྤྱོད་གྱིས་མི་གོས་པ་དང་། ཆུ་ཤེས་གང་དུ་འཕོ་བ་དེར་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ཆོར་
 བ་བདེ་སྤྱག་ཀྱང་འཕོ་བ་དང་། བདེན་པ་མ་མཐོང་བས་ཆུ་ཤེས་མི་ཤེས་པར་བསྟན་ཞིང་། དེ་དག་
 གི་དོན་བསྐྱུས་པར། དེ་ལྟར་ན་ཆུ་བར་ཤེས་པ་ནི་ཁ་དོག་མེད་པ། མཆོན་མ་མེད་པ། དབྱིབས་
 མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅམ་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྤེལ་ས་བཀའ་སྩལ་
 ཏོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ལུང་དེའི་དོན་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་བདེན་པ་མ་མཐོང་བས་མདོན་སུམ་
 དུ་མི་ཤེས་ཤིང་། སེམས་དེ་སྤྱི་གནས་དམན་པ་རྣམས་སུ་ཞུགས་ཀྱང་དེའི་སྤྱོད་གྱིས་སེམས་ཀྱི་
 ཆོས་ཉིད་ལ་མ་གོས་པ་དང་། ཆོས་ཅན་སེམས་དེ་དོན་དམ་པར་མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱོད་
 ཞིང་། ཐ་སྙད་དུ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སུ་མ་བྱུང་ཀྱང་སྤོད་བཅུད་ཀྱི་ཅ་བ་དང་། རིག་བྱེད་
 གཞན་ལ་མི་སྤྱོས་པར་རང་གི་ཡུལ་རིག་པའི་ཤེས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་(སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྫོགས་པའི་ཐབས་བྱུང་བར་ཅན་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པར་བསྟན་པ་)ནི། སྤྱོད་
 བསྐྱུས་ལས། འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལ་མ་ཞུགས་པར། བསྐྱུས་པ་
 གསུམ་པའི་བྱེ་མ་སྤྱོད་དང་མཉམ་པ་སྤྱོད་ཀྱི་བསྐྱུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་། རང་གི་སེམས་ཀྱི་
 ཡང་དག་པ་རིམ་བཞིན་ཤེས་པར་མི་བྱས་ཤིང་། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེའི་དོན་ནི། སྤྱིར་སྤྱོད་ཉིད་རྫོགས་ཅམ་དང་། དེ་མདོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པ་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་

དུ་འབྲུག་དགོས་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱིས་
 སངས་རྒྱུ་མོའ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མཐར་ཐུག་ཆོས་སྒྲུ་ལ་དགོངས་
 བས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དབེན་གྱིས་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པར་སྟོན་
 པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ལུང་འདིའི་དོན་ནི། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་དུ་
 འབྲུག་དགོས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པར་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་རྒྱུད་སྡེ་
 འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཙམ་གྱིས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལམ་
 གཞན་གྱིས་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་པ་མང་པོར་བསྐྱབས་ཀྱང་རྟེན་དཀའ་བའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བྱང་
 རྒྱུ་ལམ་འདིར་སྟེགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་མུང་གཅིག་ལ་སྐྱབ་རྒྱས་པའི་སྒྱུར་བྲལ་གྱི་བྱང་པར་བདེ་སྟོང་
 དཔྱེར་མེད་དུ་སྒྱུར་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་ངེས་
 པའི་བདེ་སྟོང་རྒྱར་ཏེ་བསྐྱོམས་པས་ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་པ་སྒྱུར་བ་ལྟར་ལམ་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་མེད་པའི་
 ཕྱིར། སྤྱི་ལོ་ལྷ་ལས། དེ་ཕྱིར་དེ་རྒྱས་ཅི་ཞེག་བྲ། །མདོར་བསྡུས་པས་ནི་སངས་རྒྱུ་ཉིད། །བསྐྱལ་
 པ་བྱེ་བ་གངས་མེད་པས། །རི་སྤྱོད་སངས་རྒྱུ་གང་འཕྱོལ་བ། །གང་གིས་དམ་པའི་བདེ་བས་ཁྱོད། །
 སྐྱེ་བ་འདིར་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་(རྒྱུད་ཀྱི་དོན་སྣང་བ་གསུམ་དང་རང་བཞིན་རྣམས་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། སྣང་བ་བཤད་པ་དང་།
 རང་བཞིན་བཤད་པ། སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྐྱེ་ཚུལ་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(སྣང་བ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྣང་བ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གངས་དང་། སྣང་བ་གསུམ་
 སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(སྣང་བ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གངས་)ནི། སྟོད་བསྐྱེས་ལས་སྣང་བ་གསུམ་ལ་པར་ཕྱིན་ཐེག་
 པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གངས་དང་། དེ་རྗེ་ཐེག་པ་ཉིད་ལ་གྲགས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་

པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་དང་། ཐབས་དང་། ཐབས་
ཤེས་འབྲེས་པ་དང་། སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ཞེས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲུབ་གཉི་ཟུག་
གསུམ་ཞེས་པ་དང་། ཀུན་བརྟགས་གཞན་དབང་ཡོངས་བྱུང་གསུམ་ཞེས་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་
ཞེས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྒྲུབ་བ་དེ་སྟོང་ཤས་ཆེ་བས་ན་ཤེས་རབ་དང་། མཆེད་པ་བདེ་ཤས་
ཆེ་བས་ན་ཐབས། ཉེར་ཐོབ་བདེ་སྟོང་ཆ་མཉམ་པས་ན་ཐབས་ཤེས་འབྲེས་པ་ཞེས་བྱའོ།

སྒྲུབ་བ་གསུམ་ལ་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་བརྟགས་པ་ནི། ཀུན་བྱུང་གི་
ཆོས་ཀུན་གྱི་ཅ་བར་གྱུར་པའི་སེམས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་བྱུང་པར་བ་གཅིག་ངོས་འཛིན་
པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲུབ་གཉི་ཟུག་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་བརྟགས་པ་ནི་སྒྲུབ་བ་
གསུམ་པོ་དེ་བདེ་ཤས་ཆེ་ཆུང་བར་མ་གསུམ་དུ་གནས་པའི་སྒྲོན་ས་ཡིན་ནོ།

ཀུན་བརྟགས་གཞན་དབང་ཡོངས་བྱུང་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་བརྟགས་པ་ནི། སྒྲུབ་བ་དང་པོ་
དེ་སྒྲུབ་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་འབྱུང་བའི་གཞི་ཡིན་པས་དེ་ལ་གཞན་དབང་དང་། དེ་ལས་མཆེད་པ་འབྱུང་
བས་མཆེད་པ་ལ་ཀུན་བརྟགས་དང་། ཉེར་ཐོབ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲུབ་ངོར་སྒྲུབ་མཆེད་གཉིས་གྱི་
སྒྲུབ་བ་ལོག་པས་ཉེར་ཐོབ་ལ་ཡོངས་བྱུང་ཅེས་བརྟགས་སོ།

རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཞེས་པ་ནི། སྒྲུབ་བ་ལ་སྟོང་ཕྱོགས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད། མཆེད་པ་ལ་སྒྲུབ་ཕྱོགས་
ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད། ཉེར་ཐོབ་ལ་སྒྲུབ་སྟོང་ཆ་མཉམ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མིང་གིས་བརྟགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ཡང་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་མིང་དེ་དག་པར་བྱིན་ཐེག་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་ཐུན་མོང་བའི་མིང་
གི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། སྒྲུབ་བ་དང་། སྒྲུབ་བ་མཆེད་པ་དང་།
སྒྲུབ་བ་ཉེར་ཐོབ་ཅེས་པ་གསུམ་དང་། སྟོང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྟོང་བ་དང་། སྟོང་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་
གསུམ་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་མ་རིག་པ་ཞེས་པ་དང་། ཡོ་ཨ་ཨ་ཞེས་པ་གསུམ་དང་། རོ་རྩེ་

དང་བརྒྱ་དང་དོ་ཇེ་བརྒྱ་མཉམ་པར་སྒྱུར་བ་ཞེས་པ་གསུམ་དང་ཟླ་བ་ཉི་མ་ཟླ་བ་ཉི་མ་མཉམ་པར་
 སྒྱུར་བ་ཞེས་པ་གསུམ་དང་། བྱད་མེད་སྤྱེས་པ་མ་ནིང་གསུམ་དང་། གཡོན་གཡས་དབུས་མ་
 གསུམ། འཇམ་རྩབ་བར་མ་གསུམ་དང་། ཉིན་མོ་མཚན་མོ་ཐུན་མཚམས་གསུམ་ཞེས་པ་ནམས་
 སོ། །དེ་ཡང་སྟོང་སང་དཀར་ལམ་པའི་སྒྲུང་བ་ཅན་ཡིན་པས་ན་སྒྲུང་བ་དང་། སྟོང་སང་དཀར་
 ལམ་པའི་སྒྲུང་བ་དེ་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་ན་སྒྲུང་བ་མཆེད་བ་དང་། འོད་
 གསལ་ལ་ཉི་ཞིང་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་ན་སྒྲུང་བ་ཉིང་ཐོབ་ཅེས་བཤད་དོ།

རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་ཀྱན་རྟོག་བཞོན་པའི་རྒྱུད་དང་བཅས་པས་སྟོང་པས་ན་སྟོང་བ་དང་། སྒྲུང་
 བ་བཞོན་པའི་རྒྱུད་དང་བཅས་པས་སྟོང་པས་ན་ཤིན་ཏུ་སྟོང་བ་དང་། མཆེད་བ་བཞོན་པའི་རྒྱུད་དང་
 བཅས་པས་སྟོང་པས་ན་སྟོང་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་བཤད་དོ། །སྒྲུང་བ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དང་པོར་བྱུང་
 བས་ན་སེམས་དང་། སྒྲུང་བ་དང་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བས་ན་སེམས་བྱུང་དང་། རང་གི་ངོ་པོ་
 མི་གསལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་ན་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ།

ཨོ་ཨ་ཨ་ཞེས་པ་དང་། དོ་ཇེ་བརྒྱ་དོ་ཇེ་བརྒྱ་མཉམ་པར་སྒྱུར་བ་ཞེས་པ་དང་། ཟླ་བ་ཉི་མ་ཟླ་
 བ་ཉི་མ་མཉམ་པར་སྒྱུར་བ་ཞེས་པའི་སུམ་ཚན་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ནི། རྟོགས་རིམ་གྱི་
 སྐབས་སུ་སྟོང་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་སེམས་ལས་ལྷའི་སྒྱུ་བསྐྱེད་པའི་དོད་དུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་
 དེ་ལས་ལྷ་སྒྱུ་བསྐྱེད་པ་ཤེས་པའི་བྱིར་དུ་ཡིན་ནོ། །སྤྱེས་པ་བྱད་མེད་མ་ནིང་གསུམ་དང་། གཡོན་
 གཡས་དབུས་མ་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ནི་ཐབས་ཤེས་ཆེ་ཆུང་བར་མ་གསུམ་གྱི་སྟོ་
 རས་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། འཇམ་རྩབ་བར་མ་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ནི་བདེ་བར་ཤས་ཆེ་
 ཆུང་གི་སྟོ་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ།

ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོ་ཐུན་མཚམས་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ནི། དུལ་སྒྲུང་རྒྱས་མི་
 རྒྱས་བར་མ་གསུམ་གྱི་སྟོ་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །མིང་འདི་དག་གིས་སྒྲུང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་

ལ་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་པར་བྱིན་ཐེག་པ་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པས་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་དོ།

གཉིས་པ་(སྤང་བ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་)ནི། སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས། ཡེ་ཤེས་རྩི་རྒྱུ་ལས་བརྒྱས་ལས་སྤང་བ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་མདོར་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་པ་དེ་སྤྱོད་མའི་མན་ངག་གིས་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། མདོར་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་ཚུལ་ཡང་། ཡེ་ཤེས་རྩི་རྒྱུ་ལས་བརྒྱས་ལས་མ་རིག་པ་སྤྱན་པ་དང་། སེམས་བྱུང་ཉི་འོད་དང་། སེམས་སྒྲུ་འོད་བཞིན་དུ་སྤང་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ནོ།

སྤྱོད་མའི་མན་ངག་གིས་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཚུལ་ནི། སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས། སྤང་བའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལུས་དང་ངག་མེད་པ་སྟེ། རི་ལྟར་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་ནམ་མཁའ་ངི་མ་མེད་པ་ལ། སྤང་བའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་འོད་ཟེར་སྤང་བར་བྱེད་པས་ཁྲབ་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་གྱིས་གསལ་བའི་རྣམ་པར་དངོས་སོ་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པས་ན། འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤང་བ་སྤྱོད་པ་དང་སོ་སྟེ། ཞེས་དང་། སྤང་བ་མཆེད་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་གཟུང་བ་དང་འཇིན་པ་དང་བྲལ་བའི་གཟུགས་ཅན། ལུས་དང་ངག་མེད་པ་སྟེ། རི་ལྟར་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཁྲབ་པ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་ངི་མ་མེད་པའི་ངོ་སོ་ཉིད་དུ་དངོས་སོ་མ་ལུས་པ་དམིགས་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཏུ་བཟང་སོ་གཉིས་པ་སྟེ། རིམ་པ་གཉིས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། ཞེས་དང་། སྤང་བ་ཐོབ་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དངོས་སོ་མེད་པའི་གཟུགས་ཅན། ལུས་དང་ངག་མེད་པ་སྟེ། རི་ལྟར་མཚམས་ཀྱི་སྒྲག་ལ་བབ་པའི་ངོ་སོར་ཁྲབ་པ། བྲ་ཞིང་བདག་མེད་པ། སྟོག་དང་ཚུལ་བ་མི་རྒྱ་བས་རྒྱ་བ་མེད་པ་སྟེ། སེམས་མེད་པ་དང་། མི་གཡོ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་སོ།

དེའི་དོན་ནི། རི་ལྟར་སྟོན་གྱི་ཞེས་སོགས་དཔེ་གསུམ་གྱི་དོན་ནི། སྟོན་གནས་གཡའ་དག་

ལ་དཀར་དམར་ནག་གསུམ་གྱིས་བྱ་བ་པའི་སྟོང་སང་གསུམ་པོ་དེ་སྟོང་པ་གསུམ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་
 དཔེ་ཡིན་པའི་དོན་ནོ། །རྣམ་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཞེས་དང་། དེ་ཡང་གཟུང་བ་དང་འཇོན་པ་
 དང་བྲལ་བའི་གཟུགས་ཅན། ཞེས་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་གཟུགས་ཅན་ཞེས་པ་གསུམ་གྱིས་
 སྒྲིང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་ཡེ་ཤེས་གསུམ་པོ་དེའི་སྒྲིང་དོར་སྒྲར་བཤད་པའི་
 སྒྲིང་ཚུལ་གསུམ་མ་གཏོགས་གཉིས་སྒྲིང་རགས་པ་རྣམས་མི་འཆར་བ་བསྟན་ལ། ལུས་དང་རག་
 མེད་པ་ཞེས་པ་གསུམ་གྱིས་སྒྲིང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་གང་ཟག་དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་
 གཡོ་འགུལ་དང་རག་གི་སྒྲིབ་བརྗོད་ལོག་པ་དེ་བསྟན།

རང་བཞིན་གྱིས་གསལ་བའི་རྣམ་པར་ཞེས་པས་ནི། དུམ་སྒྲིང་དེ་གསལ་པོར་འབྱུང་བ་བསྟན།
 གཉིས་པའི་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཞེས་པས་ནི་སྒྲིབ་མ་ལས་ཆེས་གསལ་བར་བསྟན་ལ། དངོས་པོ་མ་
 ལུས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཞེས་པས་ནི་དུམ་སྒྲིང་དེས་ཕྱོགས་མཆོམས་ཀྱན་ཏུ་བྱ་བ་བར་བསྟན་ལ།
 དོན་དམ་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དངོས་ནི་ལམ་དུས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་སྒྲིང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་།
 དེ་མ་ཡིན་པའི་ལམ་དུས་དང་གཞི་དུས་ཀྱི་སྟོང་པ་གསུམ་ལ་དེའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྟན་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཐ་བ་ནི་སྟོང་པ་གསུམ་པོ་དེ་རང་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་འབྱོར་པ་ཁོ་ནས་ཉམས་སྦྱང་
 གི་སྒྲོན་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། ལམ་དུས་ཀྱི་སྟོང་པ་གསུམ་པོ་དེ་བདག་མེད་ཀྱི་འཇོན་སྒྲིང་ས་
 ཀྱི་དུམ་ཡིན་པ་ནི། བདག་མེད་པ་ཞེས་པས་བསྟན་ལ། སྟོག་དང་ཚོལ་བ་མི་རྒྱ་བས་རྒྱ་བ་མེད་པ་
 རྟེན་ཞེས་པས་ནི་དེ་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་གང་ཟག་དེ་ལ་སྟེང་གི་སྒྲིབ་བྱ་བ་ནས་རྒྱང་འབྱུང་འཇུག་མི་
 བྱེད་པ་དེ་བསྟན། སེམས་མེད་པ་དང་ཞེས་པས་ནི། སྟོང་པ་གསུམ་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་རྣམ་རྟོག་
 རགས་པ་མེད་པ་དེ་བསྟན།

དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟན་ཏེ་བསྟན་ན། རང་རྒྱ་ལུགས་འབྱུང་གི་ཀྱན་རྟོག་བརྒྱུད་ཅུ་བཞོན་
 པའི་རྒྱང་དང་བཅས་པ་དང་། ལུགས་ཕྱོག་གི་མཆེད་པ་བཞོན་པའི་རྒྱང་དང་བཅས་པ་གང་རུང་

ལས་བྱུང་ཞིང་། རང་གི་ངོ་བོ་སྟོན་གནས་གཡའ་དག་ལ་སྒྲ་འོད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་སྟོང་སང་དཀར་
 ལམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན། རང་འབྲས་ཆགས་བྲལ་ནས་སྤྲུག་དོག་གི་བར་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་སོ་
 གསུམ་གྱི་ལག་རྩེས་འཛོག་བྱེད་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ། སྤང་བ་དང་པོའི་
 མཆན་ཉིད། རང་རྒྱ་ལུགས་འབྱུང་གི་སྤང་བ་བཞོན་པའི་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་དང་། ལུགས་ལྡོག་གི་
 ཉེར་ཐོབ་བཞོན་པའི་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་གང་རུང་ལས་བྱུང་ཞིང་། རང་གི་ངོ་བོ་སྟོན་གནས་གཡའ་
 དག་ལ་ཉི་འོད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་སྟོང་སང་དམར་ལམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན། རང་འབྲས་ཆགས་པ་
 རྣམ་གྱི་བྱུང་བར་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་བརྒྱའི་ལག་རྩེས་འཛོག་བྱེད་གྱི་རིགས་སུ་གནས་
 པའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ། སྤང་བ་མཆེད་པའི་མཆན་ཉིད། རང་རྒྱ་ལུགས་འབྱུང་གི་མཆེད་པ་བཞོན་
 པའི་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་དང་། ལུགས་ལྡོག་གི་འོད་གསལ་བཞོན་པའི་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་གང་རུང་
 ལས་བྱུང་ཞིང་། རང་གི་ངོ་བོ་སྟོན་གནས་གཡའ་དག་ལ་མཆོམས་ཀྱི་སྤྲུག་ནག་པོས་བྱུང་བ་ལྟ་
 བུའི་སྟོང་སང་ནག་ལམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན། རང་འབྲས་ཆགས་པ་བར་མ་ནས་ཐེ་ཆོམ་གྱི་བར་གྱི་
 རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བདུན་གྱི་ལག་རྩེས་འཛོག་བྱེད་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་
 དེ། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་འདྲ་བའི་སྤང་བ་གསུམ་པོ་དེ་གཞི་ལ་འཆི་བའི་དུས་སུ་རྫོགས་
 པར་འཆར་ལ། གཉིད་དུས་སུ་རྫོགས་པར་མི་འཆར་ཡང་མཆན་ཉིད་པ་འཆར་ལ། ལམ་དུས་སུ་
 སྤྱིང་གའི་རྒྱ་ཉིར་རྒྱུད་བསྐྱུས་ཏེ་ཐེམ་པ་ལས་རྫོགས་པར་འཆར་ལ། རྒྱ་ཉིའི་གནས་གཞན་དུ་རྒྱུད་
 བསྐྱུས་ཏེ་ཐེམ་པ་ལས་མཆན་ཉིད་རྫོགས་པར་མི་འཆར་ཡང་མཆན་ཉིད་པ་འཆར་ལ། ལམ་དུས་
 ཀྱི་སྟོང་བ་གསུམ་པོ་ལ་ཡང་རྒྱུད་ཐེམ་ལུས་ཆེ་ཆུང་གིས་གནས་ཡུན་རིང་བྱུང་དང་ཡུལ་སྤང་རྒྱ་ཆེ་
 ཆུང་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་འབྱུང་ངོ། །སྤྱི་ལུས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་འོད་གསལ་གྱི་
 སྒྲ་རོལ་དང་བྱི་རོལ་ཏུ་སྟོང་བ་གསུམ་འབྱུང་ཡང་། དེ་སེམས་དབེན་མིན་པ་བཞིན་དུ། ལུས་དབེན་
 དང་དག་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་སྟོང་བ་གསུམ་འབྱུང་ཡང་། དེ་སེམས་དབེན་མིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་(རང་བཞིན་བཤད་པ་)ནི། རིམ་ལྔ་ལས། དེ་ཡི་རང་བཞིན་འཕྲོ་གསལ་བ། །དེ་ནི་རབ་
 ཏུ་བཤད་པར་བྱ། །ཆགས་བྲལ་དང་ནི་བར་མ་ཉིད། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཆེན་པོ་དག །ཡིད་ལ་འགྲོ་ཞིང་
 འོང་བ་དང་། །ཟུང་ན་ལ་སོགས་གསུམ་དེ་བཞིན། །ཞི་དང་རྣམ་རྟོག་འཛིགས་པ་དང་། །འཛིགས་པ་
 བར་མ་ཞིན་ཏུ་འཛིགས། །སྲིད་དང་སྲིད་པ་བར་མ་དང་། །ཞིན་ཏུ་སྲིད་དང་ཉེར་ལེན་པ། །མི་དག་
 བགྲེས་དང་སྒྲོམ་ཉིད་དང་། །ཆོར་དང་ཆོར་བ་བར་མ་དང་། །ཞིན་ཏུ་ཆོར་བའི་སྐད་ཅིག་དང་། །
 རིག་པ་པོ་དང་རིག་འཛིན་བཞི། །སོ་སོར་རྟོག་དང་ངོ་ཆ་ཤེས། །སྦྱང་རྩེ་དང་ནི་བཅེ་བ་གསུམ། །
 རོགས་དང་བསགས་པ་ཉིད་དང་ནི། །སྤག་དོག་ཅེས་ནི་བྱ་བར་གྲགས། །རང་བཞིན་སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་
 གང་། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་རིག་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི། ཆགས་བྲལ་ནི་ཡུལ་མི་
 འདོད་པའི་སྒོ་དང་། དེ་ལ་ཡང་ཤས་ཆེ་ཆུང་བར་མ་གསུམ། ཡིད་ལ་འགྲོ་ཞིང་འོང་བ་ཞེས་པས་ནི་ཡིད་
 ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་པར་འགྲོ་བ་དང་། །ནང་གི་ཡུལ་ལ་ཆུར་འཇུག་པའི་ཆེ་རྟོག་པ་འདི་རྣམས་སྟེ་
 བར་བསྟན་ནོ། །འདི་རྟོག་པ་རེ་རེའི་འགོར་སྒྲུབ་བ་འགོས་ལུགས་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། །

ཟུང་ན་ནི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་
 པོ་གསུམ། །ཞི་བ་ནི་སེམས་རྣལ་དུ་གནས་པ་དང་། །རྣམ་རྟོག་ནི་སེམས་ཕྱི་ལ་འཕྲོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་
 དང་། །འཛིགས་པ་ནི་ཡུལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་བྲལ་ནས་སེམས་སྒྲག་པའི་སྒོ་སྟེ་ལ། །དེ་ལ་ཡང་
 ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ། །སྲིད་པ་ནི་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་ཞེན་པ་སྟེ། །དེ་ལ་ཡང་ཆུང་འབྲིང་
 ཆེན་པོ་གསུམ། །ལེན་པ་ནི་འདོད་ཡོན་གྱི་ཡུལ་རྣམས་ཀྱན་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་དང་། །མི་དག་བ་
 ནི་དག་བའི་ལས་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་དང་། །བགྲེས་པ་ནི་ཟས་འདོད་པའི་སྒོ་དང་། །སྒྲོམ་པ་ནི།
 བཏུང་བ་འདོད་པ་དང་། །ཆོར་བ་ནི་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཡིན་ལ། །དེ་ཡང་ཡུལ་གྱི་སྒོ་
 རྣམ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད་དོ། །

རིག་པ་པོ་དང་རིག་འཛིན་བཞི་ཞེས་པས་ནི། རིག་པ་པོ་དང་རིག་པར་བྱེད་པ་དང་རིག་བྱའི་

ལས་གསུམ་ལ་ཉོག་པའི་སྒོ་གསུམ་མོ། །སོ་སོར་ཉོག་པ་ནི་རིགས་མི་རིགས་སྟོང་པའི་སྒོ་ལོ། །རྩ་
 ཆ་ལེས་པ་ནི་རང་ངམ་ཆོས་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འཛེམ་པ་དང་། སྤྱིང་རྩེ་ནི་སྤྱག་
 བསྐྱལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་དང་། བཙེ་བ་ནི་དམིགས་བྱ་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་དང་། སྤྱག་པ་
 དང་སྤང་པར་འདོད་པའི་སྒོ་དེ་གསུམ་མོ། །དོགས་པ་ནི་ཡིད་འཕྲིགས་པའི་སེམས་དང་། བསགས་
 པ་ནི་ཡོ་བྱད་སྤྱད་པའི་སེམས་དང་། སྤག་དོག་ནི་གཞན་གྱི་སྤྱན་ཆོགས་ལ་སེམས་འབྱུག་པའོ། །
 རང་བཞིན་བཞི་བཅུ་ནི། རིམ་ལྔ་ལས། ཆགས་དང་ཞེན་དང་དེ་བཞིན་དགལ། དགལ་བ་བར་མ་
 ཞིན་ཏུ་དགལ། །རངས་དང་ཞིན་ཏུ་མགྲ་བ་དང་། །རོ་མཚར་དེ་བཞིན་སྟོད་པ་དང་། །ཆིམ་དང་དེ་
 བཞིན་འབྱུང་པ་དང་། །འོ་བྱེད་དེ་བཞིན་འཛིབ་པ་དང་། །བརྟན་དང་བརྟོན་དང་ར་རྒྱལ་དང་། །བྱ་
 དང་དཔོག་དང་སྟོབས་དང་ནི། །སྟོང་དང་ལྷན་ཅིག་སྦྲེས་ཉིད་དང་། །དེ་བཞིན་ལྷན་ཅིག་སྦྲེས་བར་མ། །
 ཞིན་ཏུ་ལྷན་ཅིག་སྦྲེས་དང་བྲག །རྣམ་པར་སྒྲིག་དང་ཞེ་འགྲས་ཉིད། །དགོ་དང་ཆོག་གསལ་བདེན་
 པ་དང་། །མི་བདེན་པ་དང་དེ་བཞིན་དེས། །ཉེ་བར་མི་ལེན་སྦྱིན་པ་ལོ། །སྦྱལ་དང་དེ་བཞིན་དཔལ་
 བོ་དང་། །རོ་ཆ་མེད་དང་སྦྱུང་དང་གདུག །མི་སྦྱོར་པ་དང་གྲ་གྲ་ཉིད། །མཚན་ཉིད་བཞི་བཅུ་གང་
 ཡིན་པ། །ཞིན་ཏུ་སྟོང་པའི་སྒྲིག་ཅིག་སྟེ། །ཞེས་པས་བསྟན་ལ། དེའི་དོན་ནི། ཆགས་པ་ནི་མ་ཐོ་བ་
 པའི་ཡུལ་ལ་ཡིད་ཆགས་པ་དང་། །ཞེན་པ་ནི་ཐོབ་པའི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་། །དགལ་བ་ནི་ཡིད་
 འོང་མཐོང་ནས་སེམས་དགའ་བ་ཡིན་ལ། །དེ་ལ་ཡང་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་མོ། །རངས་པ་ནི་
 འདོད་དོན་གྲུབ་པས་བདེ་བའི་སེམས་དང་། །ཞིན་ཏུ་མགྲ་བ་ནི་དེའི་རྣམ་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྟོང་
 པའི་སེམས་དང་། །རོ་མཚར་བ་ནི་སྤར་མ་བྱུང་བའི་དོན་ལ་སེམས་པ་དང་། །སྟོད་པ་ནི་ཡུལ་ཡིད་
 འོང་ལ་སེམས་ཆགས་པ་དང་། །ཆིམ་པ་ནི་དེའི་རྣམ་པ་སྟོང་བ་ལ་དོན་གསལ་གྱིས་བཞུགས་ཏེ།
 ཡུལ་དེས་ངོམས་པའི་ཉོག་པ་དང་། །འབྱུང་པ་དང་འོ་བྱེད་པ་དང་། །འཛིབ་པ་གསུམ་ནི་དེ་རྣམས་བྱ་
 བར་འདོད་པའི་སེམས་དང་། །བརྟན་པ་ནི་རྒྱུད་མི་འབྱུར་བའི་སེམས་དང་། །བརྟོན་པ་ནི་དགོ་བ་ལ་

གཞིལ་བ་དང་། ང་རྒྱལ་ནི་སེམས་གཟེངས་མཐོ་བའི་སྒོ་དང་། བྱ་བ་ནི་ལས་སམ་བྱ་བ་རྫོགས་པར་
 བྱེད་པ་དང་། དཔྱོག་པ་ནི་རྟོག་འཕྲོག་པར་འདོད་པ་དང་། ལྷོ་བས་ནི་གཞན་གྱི་དབྱུང་འཛོམས་པར་
 འདོད་པ་དང་། ལྷོ་བ་ནི་དགེ་བའི་ལམ་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་ནི་
 དྲེགས་པའི་དབང་གིས་མི་དགེ་བ་ལ་སྦྱོད་པ་དང་། གྲགས་པ་ནི་རྒྱ་མེད་པར་ཡང་དམ་པ་ནམས་
 དང་ཚྱོད་པར་འདོད་པ་དང་། སྒྲིག་པ་ནི་ཡིད་འོང་མཐོང་བས་ཅེ་བར་འདོད་པ་དང་། ཞེ་འགྲམ་པ་
 རི་ཁོན་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒོ་དང་། དགེ་བ་ནི་དགེ་བའི་ལས་ལ་བཙོན་པར་འདོད་པ་དང་། ཆིག་གསལ་
 བ་ནི་གཞན་གྱིས་གོ་བར་སྤྲོ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་དང་། བདེན་པ་ནི་འདུ་ཤེས་མ་བསྐྱར་བར་སྤྲོ་འདོད་ཀྱི་
 སྒོ་དང་། མི་བདེན་པ་ནི་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ཏེ་སྤྲོ་འདོད་པ་དང་། དེས་པ་ནི་ཡི་དམ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་
 དང་། ཉེ་བར་མི་ལེན་པ་ནི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་མི་འདོད་པའི་སྒོ་དང་། སྤྱིན་པ་པོ་ནི་བཏང་
 བར་འདོད་པའི་སྒོ་དང་། བསྐྱལ་བ་ནི་ལེ་ལོ་ཅན་ཆོས་ལ་སྐྱལ་བར་འདོད་པ་དང་། དཔལ་པོ་ནི་
 ཉོན་མོངས་པ་སོགས་ཀྱི་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བར་འདོད་པ་དང་། རོ་ཆ་མེད་པ་ནི་བདག་གམ་ཆོས་རྒྱ་
 མཚན་ཏུ་བྱས་ནས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་མི་འཛེམ་པར་མི་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྤྱི་ནི་བཅས་མས་
 གཞན་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྲིམ་པ་ནི་དགའ་ལྡན་པའི་སེམས་དང་། སྤྱུག་པ་ནི་ལྷ་བ་ངན་པ་ལ་བྱང་བའི་སྒོ་
 དང་། མི་སྤྱན་པ་ནི་གཞན་ལ་ཐོ་འཆམ་པ་དང་། བྱ་བུ་ནི་མི་བྱང་བའི་སྒོ་འོ།

རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བདུན་ནི། ཆགས་པ་བར་མའི་སྐྱད་ཅིག་དང་། །བརྟེན་ངས་པ་དང་འབྱུང་
 བ་དང་། །མི་སྤྱར་གྱུར་དང་སྦྱོར་བ་དང་། །ལེ་ལོ་དེ་བཞིན་ཐེ་ཆོས་སྟེ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། །བརྟེན་ངས་
 བ་ནི་བྲན་པ་ཉམས་པ་དང་། །འབྱུང་བ་ནི་སྤྲིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། །མི་སྤྱར་བ་ནི་སྤྲིང་
 མི་འདོད་པ་དང་། །སྦྱོར་བ་ནི་ཡིད་སྤྱན་པའི་སྒོ་དང་། །ལེ་ལོ་ནི་དགེ་བ་ལ་མི་སྤྱོད་པའི་སྒོ་དང་། །ཐེ་ཆོས་
 དང་ཕྱག་དོག་གཉིས་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ།

རྟོག་པ་ཆན་པ་གསུམ་པོ་འདི་སྤྱང་བ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཏུ་གསུངས་པའི་དོན་ནི། །སྦྱོད་

བསྐྱུ་ལས། མདོར་བསྟན་དུ། རང་བཞིན་ནི། ཞེས་དང་། དོན་བསྐྱུར། མཆོན་ཉིད་སོ་གསུམ་དང་
བཞི་བཅུ་ལོ། ཞེས་དང་། དེའི་རང་བཞིན་གྱི་མཆོན་ཉིད་བདུན་པོ་འདི་དག་གོ། ཞེས་རྟོག་པ་ཆོན་
པ་གསུམ་པོ་དེས་སྒྲུང་བ་གསུམ་མཆོན་པའི་ཆ་ནས་རྟོག་པ་ཆོན་པ་གསུམ་པོ་དེ་སྒྲུང་བ་གསུམ་གྱི་
མཆོན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་དུ་གསུངས་ལ། མཆོན་ཚུལ་ཡང་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་གྱི་མཆོན་ཚུལ་མིན་གྱི།
བྱུང་བ་གིས་ཁང་བཟང་མཆོན་པ་ལྟར་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཆོན་པ་ཡིན་ནོ།

དེའི་ཚུལ་ཡང་། རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བདུན་ཡུལ་ལ་རྒྱུད་གི་གཡོ་བ་ཞན་པ་དེ་ཉིད་ཐོབ་ཡུལ་ལ་
རྒྱུད་གི་གཡོ་བ་ཞན་པའི་ལག་རྒྱུས་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་བཅུ་པོ་དེ་ཡུལ་ལ་རྒྱུད་གི་གཡོ་བ་
ཤས་ཆེ་རྒྱུད་བར་མར་གནས་པ་དེ་མཆེད་པ་ཡུལ་ལ་རྒྱུད་གི་གཡོ་བ་ཤས་ཆེ་རྒྱུད་བར་མར་གནས་
པའི་ལག་རྒྱུས་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་སོ་གསུམ་པོ་དེ་ཡུལ་ལ་རྒྱུད་གི་གཡོ་བ་རགས་པ་དེ་སྒྲུང་
བ་ཡུལ་ལ་རྒྱུད་གི་གཡོ་བ་རགས་པའི་ལག་རྒྱུས་ཡིན་པས་རྟོག་པ་ཆོན་པ་གསུམ་པོ་དེ་ཡུལ་ལ་
རྒྱུད་གི་གཡོ་བ་ཤས་ཆེ་རྒྱུད་བར་མ་གསུམ་པོ་དེས། སྒྲུང་བ་གསུམ་ལའང་རྒྱུད་གི་གཡོ་བ་ཤས་ཆེ་
རྒྱུད་བར་མ་གསུམ་ཡོད་པར་མཆོན་པ་དཔོག་པར་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། གང་ལ་དཔོག་པ་ཡང་། སྒྲུང་
བ་གསུམ་ཉམས་སྤྱོད་གིས་ངེས་མི་རྒྱས་པའི་གང་ཟག་གཅིག་ལ་དཔོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། རང་
བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་དེ་རྣམས་ཉེན་གྱི་སྒྲོན་པ་འགྲོ་བ་རིགས་དུག་ཀའི་རྒྱུད་ལ་སྤྱེ་བ་ཡོད་ལ། ལམ་དུས་
སྤྱེ་བ་སྤྱེད་རིམ་ནས་བཟུང་སྟེ་མི་སྒྲོབ་པའི་བྱུང་འབྱུང་མངོན་དུ་བྱེད་ཀའི་རྒྱུན་མཐའ་དོན་རྩེ་ལྟ་བུའི་
ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ལས་ཀྱི་སྒྲུང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ལ་ཚུན་ཆད་དུ་སྤྱེ་བ་ཡོད་དོ། རང་
བཞིན་སྒྲོན་པ་ནི་དག་མི་དག་ལྷང་མ་བསྟན་གསུམ་ཡོད་ལ། རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བརྒྱུད་ཅུ་པོ་དེ་ལ་
ཉིན་མཆོན་གྱི་དབྱེ་བས་བྱེན་བརྒྱུད་ཅུ་ཡོད་དོ།

གསུམ་པ་(སྒྲུང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྤྱེ་ཚུལ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། བྱིན་གི་རྒྱུན་ལས་ཡེ་ཤེས་རྣམས་
སྤྱེ་ཚུལ་དང་། དེའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་བདེ་སྤོང་སྤྱོད་ཚུལ་སོགས་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུན་ལས་ཡེ་ཤེས་རྣམས་སྤེལ་ལྟ་བུ་)ནི། རིམ་ལྔ་ལས། རྡོ་རྗེ་བརྒྱན་གནས་རྣམས་
འབྱོར་བ། །སེམས་ལ་དམིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྦྱོང་བསྐྱུས་ལས། གང་དུ་གང་
གི་ཕྱིར་རིམ་རྒྱར་རབ་ཏུ་འབྱུག་པ། །ཞེས་སོགས་དང་རྡོ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། རྡོ་རྗེ་བརྒྱན་པ་རབ་
སྦྱོར་བས། །རྒྱུང་གི་མཆོན་ཉིད་ཤེས་ནས་ནི། །རྣམ་ཏོག་རྒྱུང་རྣམས་རྣམ་པར་གཙོད། །སེམས་
ལ་དམིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་དབྱེད་ན། རྡོ་རྗེ་བརྒྱན་བྱས་པས་སྦྱིང་
གའི་རྩ་མདུད་ལེགས་པར་གྲོལ་ནས་རྒྱུང་རྣམས་སྦྱིང་གའི་མི་ཤེགས་པ་ལ་བསྐྱུས་ཏེ་ཐེམ་པ་ལས་
བྱུང་བའི་སྦྱོང་བ་གསུམ་འདྲེན་པ་ནི་དག་དཔེན་རྡོ་རྗེ་བརྒྱན་པས་སེམས་དཔེན་གྱི་སྦྱོང་བ་གསུམ་
འདྲེན་པའི་དོན་དེ་ཡིན་ནོ།།

བསྐྱོམས་སྦྱོར་བས་ཀྱིས་སྦྱིང་གའི་རྩ་མདུད་རྡོ་རྗེ་གས་པར་གྲོལ་བ་ལ་ནི། སྦྱིང་གར་མི་ཤེགས་པ་
སྤྲགས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་བསྐྱོམ་པ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པའི་རྡོ་རྗེ་བརྒྱན་པ་བྱས་པས་སྦྱོང་བ་གསུམ་
འདྲེན་རྒྱས་པའི་མཆོམས་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་དང་འབྲ་བའི་རྒྱུང་གི་སྤྱད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ཡང་
དགོས་ཏེ། སྦྱོན་གསལ་ལེ་འུ་བཅུ་གསུམ་པ་ལས། འབྱུག་པ་དང་གནས་པ་དང་ལྷང་བ་དང་། སྤྱད་
པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ཏྲག་པར་ཉིན་མཆོན་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེར་མ་ཟད་སྦྱིང་གའི་རྩ་མདུད་རྡོ་རྗེ་གས་པར་གྲོལ་བ་ལ་ནི། སོག་རྩལ་དང་པོ་གཉིས་བསྐྱོམས་
པས་སྦྱིང་གའི་རྩ་མདུད་སྦྱོང་སྦྱོང་པོར་སོང་བའི་མཆོམས་ནས། ཕྱིའི་རྒྱུན་ཐུག་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་
སྦྱོར་བའི་སློག་རྩལ་བསྐྱོམ་པ་ཡང་དགོས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་ལས། རྡོ་རྗེ་དང་བརྒྱ་
ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་ནི། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་གི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའོ། །སེམས་
དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་མཉམ་པར་སྦྱོར་བ་ནི། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཐབས་སུ་
གྱུར་པའོ། །དེ་སྦྱུ་མའི་དཔེས་ཉེ་བར་མཆོན་ཏེ། ཞེས་དང་། རིམ་རྒྱར་འོ་མ་དང་ཉིལ་དག་གི་ཡང་དག་
པའི་མཛོན་པར་འདུ་བྱས་པ་མེད་པར། མར་དང་ཉིལ་མར་མི་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། སྤྲགས་དང་

ཕྱག་རྒྱས་མངོན་དུ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པའི་དོན་དང་། བརྒྱ་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་གསུམ་ཉི་ལེ་མཆོན་པར་མི་རུས་སོ། །རྩ་ག་དང་ཡིང་ག་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་མི་རུས་པ་
དེས་ནི། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་མི་རྙེད་དོ། །ཞེས་དང་།

རིམ་ལྔ་ལས། སྦྱོར་མ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལས། །བྱད་མེད་སྦྱོར་མ་བྱད་པར་འཕགས། །ཡེ་ཤེས་
གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། །གསལ་བར་འདི་ལས་མཆོན་པར་འགྱུར། །འདོད་ཆགས་ཉིད་དང་ཆགས་
བྲལ་དང་། །དེ་ཡི་བར་ཏེ་གསུམ་པོ་ནི། །དབང་པོ་གཉིས་ནི་མཉམ་སྦྱོར་བའི། །དོན་ཤིང་འདུས་
ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཕྱི་ནང་གི་སྟོག་ཅོལ་
བསྐྱོམས་པ་ལས། རྒྱུད་རྒྱུ་ཉིང་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡས་བབས་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་
དང་། ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྦྱད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་སྟོང་གའི་རྒྱུ་ཉིང་བསྐྱུས་ཏེ་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོང་བ་
བཞི་གཉིས་ཀ་འབྲེན་པར་རུས་ཀྱང་ཕྱི་མ་འབྲེན་པ་ཡིན་པ་གཙོ་བོའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་བ་གསུམ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་ལས་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་
བ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་བ་གསུམ་ལན་ཅིག་ཅམ་ཞིག་བྱངས་པ་དེས་པར་དགོས་
ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས། གང་ཞིག་ཚུ་སྦྱེས་དོན་སྦྱོར། །ཀྱུ་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མེད་གྱུར་ན། །ལན་ཅིག་ཅམ་
ཞིག་སྟོང་ནས་ཀྱང་། །རྣལ་འབྱོར་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་
གསང་བ་འབྲུབ་པ་ལས། །ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་མཉམ་ལྡན་པས། །དོན་ཤིང་མཉམ་སྦྱོར་བ། །བདེན་པ་
གསུང་བས་མངོན་སུམ་དུ། །འདི་འདྲའི་སྒྲོམ་པ་གང་གསུངས་པ། །དང་པོའི་ལས་ཅན་སེམས་ཅན་
ལ། །ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་གང་སྤངས་ནས། །བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་རབ་སྟོན་པ། །གཞན་གྱིས་མཆོན་
པས་མི་མཐོང་སྟེ། །དང་པོའི་ལས་པས་རིག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།
དེའི་དོན་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཕྱག་རྒྱ་སྟོག་ཅོལ་དུ་འགྲོ་བའི་གནད་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་རྒྱ་ཉིང་མར་
སྦྱ་གཉིས་སྦྱད་དེ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། རྟོར་བུའི་ཅེར་པའི་ཡིག་བསྐྱོམ་པ་སོགས་བྱས་པ་ལ་

བརྟེན་ནས་ལས་རྒྱ་རྩམ་པར་སྦྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་རྩམ་ཏིར་བསྐྱས་ཏེ་ཐེམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་
སྟོང་བ་གསུམ་འབྲེན་པ་ཡོད་པའི་དོན་ནོ།།

གཉིས་པ་(དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ཚུལ་སོགས་བཤད་པ་)ནི། སྦྱར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཕྱི་ནང་
གི་སྟོག་ཚུལ་བསྟོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྦྱང་གྱི་རྒྱ་རྩམས་སྟོང་གའི་རྒྱ་ཏིར་བསྐྱས་ཏེ་
ཐེམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོང་བ་བཞི་དང་། དགའ་བ་བཞི་སྟེ་དང་བྱུང་བར་དུ་སྟོང་བ་བཞི་བོད་གསལ་
དང་། དགའ་བ་བཞི་བ་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་དུས་སུ་བདེ་སྟོང་སྦྱར་ནས་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་བ་གསུམ་གྱི་སྦྱང་ངོར་དཀར་དམར་ནག་གསུམ་གྱི་སྦྱང་བ་འཆར་ཡང་། དེས་
ངོར་གཉིས་སྦྱང་རགས་པ་མི་འཆར་བའི་རྩལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྟོང་བ་དང་བོ་གསུམ་
གྱི་དུས་སུ་རྒྱ་རྩམ་ཐེམ་པུལ་ཇི་ཅམ་ཆེ་བ་དང་། བྱུང་བར་དུ་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྲན་པ་ཉམས་པུལ་
ཇི་ཅམ་ཆེ་བ་ཅམ་གྱིས་འོད་གསལ་དངས་ཤིང་མཐུག་ལ་ཡུན་རིང་བ་ཞིག་འབྲེན་པ་ཡིན་ནོ།།

སྟོད་བསྐྱས་ལས། མ་རིག་པ་ལྷགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ལ་ཡང་འབྲེ་
བར་མི་བྱེད་དེ། འོད་གསལ་བ་ཉིད་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་ཅིང་། བྲི་མ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་བ་གསུམ་ནི་དབེན་གཞིའི་
སེམས་ཡིན་ལ། དེ་མཆན་མར་འཛིན་པ་དང་། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་མ་སོང་བ་ལས་ལོག་པ་ནི་
དབེན་པའི་དོན་ནོ།།

ལྷ་པ་(སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་)ནི།
ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྟོང་བ་གསུམ་ཉམས་སྟོང་གི་སྟོན་ནས་མ་ཤེས་ཤིང་། རང་གི་སེམས་ཀྱི་གནས་
ལུགས་མ་ཉོགས་པས། ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ནས། ཟག་
བཅས་དགེ་མི་དགའི་ལས་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟོང་བའི་མཐར་འཆི་བ་འོད་གསལ་མཛོན་དུ་བྱེད་
ཅིང་། དེའི་རྒྱ་རྩམ་སེམས་ལས་བར་དོའི་ལུས་སྦྱངས་ནས་འགོ་བ་ལྷར་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཉིང་མཆོམས་

སྒྲིབ་ཞིང་། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྒྲིབ་བར་འགྱུར་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཤེས་པའི་ཉེས་
དམིགས་ཡིན་ནོ། །བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་སྤྱན་སྤྱང་བའི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལྟ་ཐག་ཆོད་པ་
ངེས་པར་བྱས་ནས། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་བྱིན་གྱི་སྒྲིབ་ཚུལ་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་
རྒྱུ་རྒྱ་ཏིང་བསྐྱེད་ཏེ་ཐེམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དང་། སྤར་བཤད་པའི་
སྒྲིབ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་གཉིས་བྱུང་བདེ་ངོ་པོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྤར་ནས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།
དེ་འབྲེལ་བདེ་སྒྲིབ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་རྒྱུད་རྣམས་གཞིའི་འཆི་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་གར་བསྐྱེད་ཏེ་
ཐེམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲིབ་པ་བཞིའི་ངོ་པོར་བསྐྱེད་དེ། བདག་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་སྒྲོ་ལ་བྱོགས་པར་བྱས་
ནས། གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་ནི། སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་ཕན་ཡོན་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཏིང་ལ་འཛིན་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་)ལ་གཉིས། བདེན་གཉིས་སོ་སོ་བའི་རྫོགས་
རིམ་དང་། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་མོ།

དང་པོ་(བདེན་གཉིས་སོ་སོ་བའི་རྫོགས་རིམ་)ལ་གཉིས། ཀྱན་རྫོབ་སྤྱོད་མའི་རྫོགས་རིམ་དང་། རོན་
དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་མོ།

དང་པོ་(ཀྱན་རྫོབ་སྤྱོད་མའི་རྫོགས་རིམ་)ལ་གཉིས། སྤྱོད་ལས་ཀྱི་གདམས་པ་དངོས་དང་། དེ་དང་
འབྲེལ་བའི་གདམས་པ་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(སྤྱོད་ལས་ཀྱི་གདམས་པ་དངོས་)ལ་གཉིས། ཉན་པ་པོ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་།
འཆད་པ་པོས་བཤད་པའི་རིམ་པའོ།

དང་པོ་(ཉན་པ་པོ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་)ནི། རིམ་ལྡར། སྒྲོབ་མ་ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་པ་
ཞིག་གིས། སྤྱོད་ལས་ཀྱི་གདམས་པ་བཤད་པར་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་
བཞི་ནི་བསྐྱེད་རིམ་སྤྱོད་ལས་མཐར་ཕྱིན་པ། དབེན་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཉམས་འོག་ཏུ་རྒྱུད་

པ། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ། བདེན་གཉིས་སོ་སོ་བ་དང་
བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་དང་བཞི་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་
ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་དོ་རྩེ་སྟོབ་མས་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་ལ་བྱིན་གྱི་མཆོད་པས་མཆོད། བསྟོད་
པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་སྟོད་བསྟུན་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་སྦྱ་ལུས་ཀྱི་གདམས་པ་འཆད་པར་
གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི། བསྟོད་རིམ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་འོད་
གསལ་དུ་སྦྱངས་པའི་རང་ནས་རང་གི་སེམས་ལྟའི་སྦྱར་བསྟོད་པ་གཅིག་བཞུགས་པ་འདི་ལ། ནམ་
ཞེག་གི་ཆེ་མོས་སྟོ་ཅམ་མ་ཡིན་པར། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྟའི་སྦྱར་དངོས་གནས་སུ་བསྟོད་
པ་གཅིག་དགོས་ལ། བསྟོད་རིམ་ནས་བཟུང་སྟེ། སེམས་དབེན་གྱི་བར་དུ་ནི་ལྟ་སྦྱར་དངོས་གནས་
པ་མི་འབྱུང་བའི་ཚུལ་འདི་ལ། བསྟོད་རིམ་ནས་སེམས་དབེན་མཐར་ཕྱིན་པའི་བར་དུ་ནི། ཀྱང་
རྫོབ་སྦྱ་ལྟའི་སྦྱ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་རོ།

རྒྱ་མཆོན་དེ་བས་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྟའི་སྦྱར་དངོས་གནས་པ་བསྟོད་པ་སྟོབ་དཔོན་
གྱི་ཞལ་སྤྱན་ནས་ལས་རྫོགས་པར་བབྱིད་པར་འཆལ་ལོ། །བསྟོད་རིམ་ནས་བཟུང་སྟེ་སེམས་དབེན་
མཐར་ཕྱིན་གྱི་བར་དུ་ལྟ་སྦྱར་དངོས་གནས་པ་མེད་དེ། བསྟོད་རིམ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལུས་དབེན་མཐར་
ཕྱིན་གྱི་བར་དུ་ལྟའི་སྦྱར་མོས་གཞིའི་ལུས་ནི་འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་སྤྱ་རབ་བསམགས་པ་ཅམ་ཡིན་པ་
དང་། ལྟའི་སྦྱར་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཅམ་གྱིས་བསྟོད་པ་ལས་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དག་དབེན་མཐར་
ཕྱིན་གྱི་བར་དུ་འདུག་གནས་ལྡང་གསུམ་གྱི་རིམ་པས་དོར་བཞས་ཀྱི་གཞི། རྒྱང་ལས་རུང་དུ་གཏན་
ལ་པལ་པའི་སྟོན་སྒྲ་ནམས་བྲག་ཆ་ལྟ་བུར་ཤེས་པ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་། ལྟའི་སྦྱར་དངོས་གནས་པ་བསྟོད་
པ་མེད་པའི་བྱིར། སེམས་དབེན་མཐར་ཕྱིན་པའི་བར་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་སྤང་བ་སྟོང་བ་གསུམ་
ཅམ་ཉམས་སྟོང་གི་སྟོན་ཤེས་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྟའི་སྦྱར་དངོས་གནས་པ་
བསྟོད་པ་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་བཤོ།

གཉིས་པ་(འཆད་པ་པོས་བཞག་པའི་རིམ་པ་)ལ་གཉིས། སྐྱུ་ལུས་དངོས་ཀྱི་སྟོན་དུ་རྫོགས་བྱ་བ་བཞག་
པ་དང་། སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པ་ཉིད་བཞག་པའོ།

དང་པོ་(སྐྱུ་ལུས་དངོས་ཀྱི་སྟོན་དུ་རྫོགས་བྱ་བ་བཞག་པ་)ནི། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་རྫོགས་སྟོབ་
མ་དེ་ལ། རྫོགས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བཅེ་བ་སྟོང་རྫོགས་པོ་བསྐྱེད་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། སྐྱུ་ལུས་ཞེས་བྱ་
བའི་མན་ངག་གི་རིམ་པ་ནི། སྐྱུ་མའི་མན་ངག་ཁོ་ན་ལས་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྔ་ལས། བདག་གིས་བརྒྱབ་པའི་རིམ་ཞེས་པ། །ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་པར་
བསྟན་པ་སྟེ། །དེ་ནི་སྐྱུ་མའི་བྲིན་དག་གིས། །ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་མིན། །ཞེས་གསུངས་ལ།
སྟོན་བསྐྱུས་ལས་ཀྱང་། ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ། སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་གྱིས་
བཞག་པ། སྐྱུ་མ་བརྒྱད་པའི་རིམ་པ་ལས་འོངས་པ། ས་བཅུའི་དབང་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་འང་ཡུལ་མ་
ཡིན་པ་དེ་ངས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ས་བཅུའི་དབང་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་
མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནི། སར་ཕྱིན་ཐེག་པ་བའི་ས་བཅུ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལམ་གྱིས་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་
མའོན་དུ་བྱེད་མི་རུས་པ་དང་། ས་བཅུ་པའི་དོན་ཐུབ་སེམས་དབེན་གྱི་དུས་སུ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་མའོན་
དུ་བྱེད་མི་རུས་པའི་དོན་ནོ། །བདག་གིས་བརྒྱབ་པས་ཀྱང་། མི་ལམ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཆོས། །སངས་
རྒྱུས་པ་ཀྱུན་སྐྱབ་ནི། །བདེན་ཡང་ངེས་ནི་ཤེས་པ་མིན། །བདག་གིས་བརྒྱབ་པས་ཁ་ཕྱིར་
བལྟས། །རྣམ་ཤེས་རྒྱུད་དང་ལྡན་པ་ཡི། །ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གཞུ་འབྲུ་བ། །རང་གི་ཡེ་ཤེས་དེས་
མ་མཐོང་། །སྐྱུ་མའི་དཔེ་ལ་མོངས་གྱུར་པས། །བསྐྱེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་ནི། །ཐོས་པའི་པ་རོལ་
ཕྱིན་པས་ཀྱང་། །སྐྱུ་མའི་བཀའ་མེད་སྐྱུ་མ་ནི། །མའོན་སུམ་བྱ་བར་མི་རུས་སོ། །དེ་ཕྱིར་སངས་
རྒྱུས་འབྲས་འདོད་པས། །ང་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་གཏང་བས་ལ། །རྫོགས་ཐེག་པ་ལ་ཞོན་ནས། །འབད་
པས་སྐྱུ་མ་མཉེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་།

སྟོན་གསལ་ལས་ཀྱང་། ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལྷའི་རྣམ་འབྱོར་ཡང་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་

འདས་པ། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ། སངས་རྒྱས་ཀླུ་མས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ། སྤང་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཟ་མ་
 ཉོག་གི་ནང་ན་གནས་པ། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་སྤྱོགས་དང་བྲལ་བ། ཡི་གེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་
 ཀླུ་མས་དང་། ཉོག་གི་བ་ཀླུ་མས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། ལྷ་མའི་མན་ངག་འབའ་ཞིག་ལས་ཤེས་པར་བྱ་
 བ་སྟེ། ཞེས་དངོས་ཟིན་གྱི་ཡི་གེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། ཉོག་གི་བ་ཀླུ་མས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་
 སྤྱི་མའི་སྤྱོད་ཀྱི། ལྷ་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་དགོས་པའི་སྤྱི་མའི་སྤྱོད་ཀྱི་བསྐྱབ་ཚུལ་ཤེས་པ་
 ལ་པན་ཡོན་དང་། མ་ཤེས་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། རིམ་ལྡེ་ལས། བདག་ལ་བྱིན་བརྒྱབ་
 རིམ་ཐོབ་པ། །གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདག་ཉིད། །ཆེ་འདི་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་ནི། །ཐེ་ཆོ་མ་མེད་
 བར་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པས་སྤྱི་ལུས་བསྐྱབ་ཚུལ་ཤེས་པའི་པན་ཡོན་དེ་བསྟན་ལ། བདག་ལ་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་རིམ། །གང་གིས་ཉིད་པར་མ་གྱུར་པ། །མདོ་སྤྱི་རྒྱུད་དང་ཉོག་པ་ལ། །དེ་ཡི་
 ངལ་བ་དོན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་པས། སྤྱི་ལུས་བསྐྱབ་ཚུལ་མི་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས་དེ་བསྟན་
 བོ།

གཉིས་པ་(སྤྱི་ལུས་ཀྱི་རིམ་བཞི་དང་བཞད་པ་)ལ་གཉིས། སྤྱི་ལུས་ཀྱི་མན་ངག་གི་གཞི་རིམ་འདིངས་
 པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ལུས་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་བཞད་པའོ།

དང་པོ་(སྤྱི་ལུས་ཀྱི་མན་ངག་གི་གཞི་རིམ་འདིངས་པ་)ནི། འགོ་ཀྱན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། །རང་
 དབང་དུ་ནི་འབྱུང་མ་ཡིན། །དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་འོད་གསལ་བ། །འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའོ། །ཞེས་
 པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱུད་འཆི་བ་འོད་གསལ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལས་བྱུང་ཞིང་། དེ་སྟོན་
 དུ་མ་སོང་བར་རང་དབང་དུ་མི་འབྱུང་བ་དེ་བསྟན། སེམས་གང་གིས་ནི་བྱིས་པ་ཀླུ་མས། །འཁོར་
 བའི་འཆིང་བས་བཅིངས་གྱུར་པ། །སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་པ། །བདེ་གཤེགས་གནས་སུ་
 འགོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པས། སྤྱི་ལུས་བསྐྱབ་ཚུལ་གྱི་ལྷ་མའི་མན་ངག་དང་མི་ལྡན་པའི་ཐ་མལ་
 པ་ལ། བར་དོ་ཐ་མལ་པར་ལྷང་རྒྱུའི་ཤིན་ཏུ་སྤྱི་བའི་རྒྱུད་སེམས་དེ་ཉིད། སྤྱི་ལུས་བསྐྱབ་ཚུལ་གྱི་

སྒྲ་མའི་མན་ངག་དང་ལྡན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་སྒྲ་མའི་སྐྱར་བཞེངས་ཏེ། ཆེ་དེ་ལ་སངས་རྒྱ་བར་
བསྟན་ནོ། །འདིར་ནི་གང་ཡང་སྦྱེ་བ་མེད། །གང་ཡང་འཆི་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
རྣམ་གཞས་པ། །འཁོར་བ་ཉིད་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པས། ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེད་
པ་འབྲུག་པའི་གཞི་མཐར་ཐུག་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུང་སེམས་ཡིན་པར་བསྟན་ནོ། །

དོན་མེད་འབྲེང་བ་ལས་ཀྱང་། སྤྱིང་པོར་གྱུར་པ་རང་སྟོག་ལས། །ཁམས་གསུམ་ན་ནི་གཞན་
མེད་དེ། །སྒྲ་མ་རྒྱུང་གི་ཁམས་གསུམ་པ། །མི་ལམ་མི་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་
དོན་ནི། སྤྱིང་པོ་ནི་སྒྲ་བ་གཞིའི་དོན་དང་། རང་སྟོག་ནི་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་རྒྱུང་ལ་བྱེད་པས།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྒྱུང་སེམས་སྒྲ་བ་གཞིར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བར་བསྟན་ནོ། །ཆོག་ཀྱང་བྱི་
མ་གསུམ་གྱིས། དག་མ་དག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ནི། མི་ལམ་གྱི་ལུས་བཞིན་དུ་
གསུངས་སོ། །

དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས་ཀྱང་། འདུ་ཤེས་ཅན་དང་འདུ་ཤེས་མེད། །སེམས་ཅན་དུ་བརྟགས་
འདི་གཞས་པ། །དེ་རྣམས་རྒྱུང་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། །རྒྱུང་ལས་སྤར་ཡང་འགག་པ་ཡིན། །མཛོགས་
པ་ཡི་སེམས་དེ་ནི། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་གཞས་གྱུར་ཀྱང་། །དེ་ནི་བྱིན་ཅི་ལོག་སོང་བས། །ཁྱི་
དང་ཅི་སྒྱུང་སྒྲང་པོ་དང་། །སེམས་དེ་རྟར་ཡང་འགྲོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུང་སེམས་
གཉིས། འགྲོ་བ་སྤྲ་ཆོགས་སུ་འགྲོ་བར་གསུངས་སོ། །བདག་བྱིན་བརྒྱབ་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་ཐོག་
མ་མེད་དུས་ནས། །སྤྱིད་པའི་འཁོར་ལོར་འབྲུག་པར་འགྱུར། །སྒྲ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས། །རི་སྤྱིད་
བདག་ཉིད་མ་མཐོང་བ། །ཞེས་པས། །སྒྲ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས། །རི་སྤྱིད་དུ་རང་གི་བདག་
ཉིད་མ་མཐོང་བ་དེ་སྤྱིད་དུ། །སྤྱིད་པའི་འཁོར་ལོར་འབྲུག་པར་བསྟན་ལ། །དེ་ཡང་འཁོར་བར་འབྲུམ་
པ་ཅམ་ལྟོག་པ་ལ། །ཐུན་མོང་བའི་སྒྲ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ཀྱང་། །འཁོར་བའི་
བག་ཆགས་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་འབྲུག་པ་ལྟོག་པ་ལ། །ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་མ་ལྟ་བུའི་

ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་བདེ་སྟོང་སྟོང་བ་གཉིས་ཀ་དགོས་སོ།།

གང་ཕྱིར་སྐྱུ་མ་རང་རིག་པས། རྟོག་གེ་བ་ཡི་སྟོང་ཡུལ་མིན། རང་གི་ལུས་ལ་གནས་ན་
ཡང་། རབ་སོད་ནམས་རྒྱུང་བས་མི་རྟེན་དོ། ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་། སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དེ་ནལ་འབྱོར་བ་
རང་གིས་ཉམས་སྟོང་གི་སྟོན་རིག་བ་ཡིན་གྱི། རྟོག་གེ་བ་ཡི་སྟོང་ཡུལ་མིན་པ་དང་། སྐྱུ་ལུས་
ཀྱི་སྐྱབ་གཞི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུང་སེམས་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱབ་གཞི་
དེ་ལས་སྐྱབ་ཚུལ་སྟོན་བསགས་ཀྱི་བསོད་ནམས་རྒྱུང་བས་མི་ཤེས་པར་བསྟན་ནོ། རྟོག་སེམས་
ཅན་ཀྱི་ལུས་དེ་ལ་རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་གཅིག་དང་། སྤྲ་བ་གཉེན་མའི་ལུས་གཅིག་
དང་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། ད་ལྟའི་འབྱུང་ལུས་རགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་ཤིན་
ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུང་སེམས་གཉིས་ཡིན་ནོ། ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུང་སེམས་དེ་ཡང་ཅ་བའི་རྒྱུང་གཞན་བཞི་
མིན་གྱི་སྟོག་འཛིན་ཡིན་ལ། སྟོག་འཛིན་དེ་ལ་ཡང་སྤྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། སྟོག་འཛིན་
ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་དེ་ཡིན་ནོ། ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་སེམས་དེ་ཡང་དབང་ཤེས་མིན་གྱི། ཡིད་ཤེས་ཡིན་ལ།
དེ་ལ་ཡང་སྤྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཡིད་ཤེས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་དེ་ཡིན་ནོ།།

ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུང་སེམས་གཉིས་བཞིན་ལག་གི་ནམ་པ་ཅན་དུ་ལངས་པའི་ལུས་ནི། མི་ལམ་
ཀྱི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་བར་དོའི་ལུས་གཉིས་ཡིན་ནོ། ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུང་སེམས་གཉིས་པོ་དེ་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དུས་ནམ་ཡང་འབྲེལ་མེད་དུ་གནས་པ་ནི། རྒྱུད་ཚུལ་གཤེར་
བ་བཞིན་ནོ། རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་དེ་སྐྱེ་འཆིའི་ཆོ། འདོར་ལེན་བྱེད་པ་ནི་རྒྱུད་
རྒྱུད་ཆ་བ་བཞིན་ནོ། འབྱུང་ལུས་རགས་པ་འདི་སྤྲ་བ་གཉེན་མའི་ལུས་ཀྱི་གནས་ཁང་དང་འབྲེལ་བར་
གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི། སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐྱབ་གཞི་ངོས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཀྱང་། དགོས་པ་གཞན་
ཡང་ཡོད་དེ། སྐྱུ་ལུས་པས་རགས་པའི་སྐྱུ་སྐྱུ་བཟུང་བའི་རགས་པའི་ལུས་དེ་སྐྱུ་སྐྱུ་དང་། དེའི་
ནང་ན་གནས་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དེ་ལོངས་སྐྱུ་དང་། དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཆོས་སྐྱར་རྟོགས་

པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདག་ཏུ་བཏགས་པའི་གདགས་གཞི་མཐར་ཐུག་པ་ཤིན་ཏུ་སྤ་བའི་རྒྱུ་མཉམས་སྒྱུ་མའི་སྒྱུར་བཞེངས་པ་ལ་བདག་གིས་གིས་བརྒྱབས་པ་ཞེས་བྱའོ།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྱུ་ལུས་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། བསྐྱབ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་པ་དང་། སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་ལས་འབྱུང་ཚུལ་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་)ནི། རིམ་ལྡེ་ལས། དེ་ཉིད་རྒྱུ་དང་ཡང་དག་ལྟ། རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་སྤར་ཡང་ནི། རྣམ་འབྱོར་བ་ཡི་ལུས་སུ་འབྱུང་། རྒྱུ་མའི་ལུས་ཞེས་དེ་ལ་བཤད། ཁེས་པས། ཕྱི་ནང་གི་སློག་ཚོལ་བསྐྱོམ་པའི་ཐབས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྤ་བའི་རྒྱུ་མཉམས་གཉིས་པོ་དེ། སེམས་དབེན་གྱི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་སྐྱེད་པའི་སེམས་དང་དེའི་བཞོན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ལྟའི་སྐྱེད་སྐྱེ་ལུས་སུ་བསྟན་ལ། སྤར་ཡང་གི་སྤྲས་ནི་རྣམ་འབྱོར་བ་དང་པོར་སྐྱེ་བ་སྤངས་པའི་དུས་སུ་རྒྱུ་མཉམས་ཀྱིས་ལུས་སྤངས་པར་མ་ཟད། ལམ་དུས་སུ་ཡང་། རྒྱུ་མཉམས་ཀྱིས་ལུས་སྤངས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། ཇི་བས་འདི་ལྟར་འགྲོ་བ་ཀྱུན། རྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་འདིར་བཤད་དེ། ཞེས་པས། རྒྱུ་མཉམས་ལས་བྱུང་བའི་ལྟའི་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་བས་ན། སྤམེད་ཀྱི་སྐྱོར་དུ། པར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་དང་། རྒྱུ་ལྟེ་འོག་མ་གསུམ་དང་ཐུན་མོང་དུ་མ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུའི་བལྟ་ཚུལ་གཅིག་ཡོད་པར་བསྟན་ནོ། རྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་གནས། ཐམས་ཅད་དེ་དང་འབྲ་བར་མཐོང་། ཞེས་པས། སྐྱོད་བཅུད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་སྤ་བའི་རྒྱུ་མཉམས་ཀྱི་རྣམ་འབྱུང་ཙམ་དུ་བལྟ་དགོས་པར་བསྟན་ནོ།

སྐྱོད་བསྐྱས་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ནི། སྐྱོད་བསྐྱས་སུ། རང་གི་སེམས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟར་བཞེན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་པས། སེམས་དབེན་གྱི་སྤང་བ་གསུམ་པོ་དེ་བསྟན། བྱང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་ཡང་མེད་པ། ཞེས་པས་ནི། ཤིན་ཏུ་སྤ་བའི་རྒྱུ་མཉམས་

ལས་གཞན་པའི་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐྱབ་གཞི་མེད་པ་དེ་བསྟན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཙམ་དུ་ཡོངས་སུ་སྤང་བ་ཙམ་
 གྱིས་མཆོན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་ལྷའི་སྐྱུར་བཟུང་བ་དེ་ཡང་། ཞེས་པས་ནི། སེམས་དབེན་གྱི་
 སྟོང་བ་གསུམ་ལས་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་སྐྱབ་དགོས་པར་བསྟན་ལ། ཙམ་སྤྱི་མས་རང་བཞིན་གྱི་ཀྱན་རྟེན་
 རྣམས་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐྱབ་གཞི་ཡིན་པ་གཙོ་བོ་ཅིང་། ཙམ་ཕྱི་མས་འབྱུང་ལུས་རགས་པ་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐྱབ་
 གཞི་ཡིན་པ་གཙོ་བོ་དོ། །སྐྱུ་མ་དང་མི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་རྣམས་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཉེ་བར་མཆོན་
 པ་འདི་ནི། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་ནི། སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དེ་
 དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་དགོས་པའི་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམས་པ་ཙན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱུ་
 ཡིན་པར་བསྟན་ནོ། །

དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་བྱི་བ་མཛད་པ་ནི། སྟོང་བསྐྱུས་ལས། རྟེན་པའི་ལུས་མེད་པར་སེམས་
 ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་མེད་ལ། སེམས་མེད་པར་ཡང་ལུས་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །ཞེས་ལུང་གི་ཆོག་
 ལས་གསུངས་ན། རི་ལྟར་ན་སེམས་འབའ་ཞིག་ཙམ་གྱིས་ཕྱག་དང་ཞབས་ལ་སོགས་པ་མཆོན་
 ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་ལྷའི་སྐྱུ་རྫོགས་པར་འགྱུར། ཞེས་པས་ནི། ལུས་སེམས་གཉིས་རྟེན་
 བརྟེན་པར་ལུང་ལས་གསུངས་པས། ལུས་སེམས་གཉིས་གཅིག་མེད་པར་ཅིག་ཤོས་འབྱུང་བ་མི་
 འཐད་པས། སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་བ་གསུམ་ཙམ་ལས་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་འབྱུང་བ་མི་འཐད་པར་བསྟན་ལ།
 དམིགས་པའི་ལྷ་བ་ཙན་རྣམས་ནི་ལུང་དང་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་པར་མི་འགྱུར་དོ། །

དེ་བས་ན་དེ་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བདེ་ལྷག་ཏུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་
 པའི་ཐབས། བཙུན་ལྡན་འདས་རྗེ་རྗེ་སྟོན་དཔོན་སྟོན་པས་བཤད་དུ་གསོལ། ཞེས་པས། དམིགས་
 པའི་ལྷ་བ་ཙན་ཉེ་ཐེ་ཆོས་ཙན་གྱི་རྟོགས་ལྡན་ལུང་དང་རྟོགས་པ་སྟེ། རིགས་པའི་ཤེས་བྱེད་མེད་པར་
 ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ངས་པ་མི་རྟོན་པས་དེ་བས་ན། རྟོགས་ལྡན་དེ་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་པ་སྟེ་མཆོན་མ་
 མེད་པའི་ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཐེ་ཆོས་ཆོད་པ་བསྟན་དུ་གསོལ་

ཞེས་པའི་དོན་ནོ།

དེ་བཞིའི་ལན་དུ་སྤྱོད་བསྟུས་ལས། གང་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཚུ་ལ་ལྷགས་པ་དང་། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་གནས་པའི་སྒྲོམ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། མི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་ཞེས་དཔེར་བརྗོད་ཅིང་ལྷག་པར་སོས་ཀྱང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་དཔེས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་མན་ངག་ཡེ་ཤེས་ཅན་གྱིས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷའི་སྤྱོད་རྣམས་པར་འགྱུར་བ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པས་ནི། པར་བྱིན་ཐེག་པ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་ལོག་མ་གསུམ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་ལ་གནས་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཀྱི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་རྣམས་ཀྱང་། བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་དོན་མི་ཤེས་པར་བསྟན་ནོ། །དེ་བས་ན་ངས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལྡོགས་པར་འགྱུར་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ཁོང་ལ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། བསྐྱེད་རིམ་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་སྐྱུ་ལུས་བསྐྱབ་ཚུལ་མི་ཤེས་པ་དེ་བས་ན། འདུས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། སྐྱུ་ལུས་གང་ལས་བྱུ་བ་པར་འགྱུར་པའི་རྒྱའི་ཉེར་ལེན་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུན་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ།

སྐྱུ་ལུས་བསྐྱབ་པའི་རྒྱ་དང་། རྒྱུན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི། ཡང་སྤྱོད་བསྟུས་ལས། བདེན་པར་ན་སེམས་ནི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་དང་བལ་བ་སྦྱང་བ་ཙམ། རམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་འབྲས་བུ་རེག་པར་དཀའ་བའོ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། སེམས་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སུ་མ་བྱུ་བ་པས་ནམ་མཁའ་དང་འབྲས་བུ་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་དང་འབྲས་བུ་རེག་པ་སྟེ་རྣམས་པར་དཀའ་བ་བདེན་པར་ན་སྟེ་བདེན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཙམ་གྱི་སྒྲུང་བ་གསུམ་པོ་རྒྱུང་ལ་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་དང་། ལུ་མོང་དུ་གྱུར་པས་ཡང་བསྟེ། དེས་ན་རྒྱུང་གིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཅིངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི།

སེམས་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱང་སྤང་བ་གསུམ་པོ་རྒྱང་ལ་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་དང་།
 ཡང་བ་སྟེ་འབྱུང་བ་གཞན་ལས་སྤང་བའི་རྒྱང་དེ་ནམ་ཤེས་དང་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་རོ་བོ་གཅིག་
 ཏུ་འདྲིས་བྱང་བ་ཡིན་པས་ནམ་ཤེས་རྒྱང་ལ་བརྟེན་པ་དེས་ན་རྒྱང་གིས་ནམ་པར་ཤེས་པ་བཅེངས་
 བ་སྟེ་བརྒྱང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ནས་ཤེས་རབ་དང་། ཐབས་ཀྱི་སྤང་བ་གཉིས་འོད་
 ཟེར་དང་བཅས་ཤིང་། སྤྱི་ཚོགས་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་སྤྱི་མ་ཉུ་བུའི་ལྟའི་སྤྱི་འབྱུང་
 བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །རྒྱང་སེམས་གཉིས་འདྲིས་པ་དེ་ནས་ཤེས་རབ་སྤང་བ་དང་།
 ཐབས་མཆེད་པ་དང་། དེས་མཆོན་ནས་ཐབས་ཤེས་འདྲིས་པ་ཉེར་ཐོབ་ནམས་རྒྱང་འོད་ཟེར་ལྟ་དང་
 བཅས་པ་ལས་སྤྱི་མའི་སྤྱི་འབྱུང་བས་སེམས་དབེན་འབའ་ཞིག་ལས་སྤྱི་མའི་སྤྱི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

འདིའི་བཞོན་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱང་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་སེམས་རྩི་རྩེ་གང་ཡིན་པ་ཏྲ་ལ་ལོན་
 བས་གང་དུ་འདོད་པ་དེར་འཕོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །སེམས་དབེན་གྱི་སྤྱོད་པ་གསུམ་
 པོ་དེ་རང་གི་བཞོན་པའི་རྒྱང་ཏྲ་ལ་ལོན་ནས་གང་དུ་འདོད་པ་དེར་འགྲོའི་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །
 དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་སེམས་དབེན་གྱི་རྒྱང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱི་མའི་སྤྱི་བུང་པོ་རྩིང་པ་ལས་
 གོ་ས་ལོགས་སུ་བྱེ་བ་དེ། བུང་པོ་རྩིང་པའི་བྱི་རོལ་དང་། བང་གང་དུ་འགྲོ་འདོད་པ་དེར་འགྲོ་བར་
 བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་(བསྐྱབ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་པ་)ནི། སྤྱི་མའི་སྤྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་ནི་
 བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་སྤྲ་རགས་འབྲེད་དགོས་ལ། འབྲེད་བྲེད་ཀྱི་ཐབས་ཀྱང་བྱི་ནང་གི་སྟོག་
 རྩེ་ལ་བསྐྱོམས་པའི་ཐབས་ཀྱིས། རྒྱང་ནམས་གཞིའི་འཆི་རིམ་བཞིན་དུ། སྤྱིང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་
 ཐིག་ལེ་དངོས་ལ་བསྐྱུས་ཏེ་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱོད་པ་གསུམ་འདྲིན་པའི་རིམ་པས་འབྲེད་པ་
 ཡིན་ལ། བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་སྤྲ་རགས་བྲེ་བའི་སྤྱི་བའི་རྒྱང་སེམས་ལས་སྤྱི་ལུས་བསྐྱབ་པ་

ལ་ནི། བོགས་འབྲིན་གྱི་སྤྱོད་པ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོང་འདྲུག་རྒྱས་པས་རྒྱང་སེམས་ཀྱི་ལུས་
 སྤང་པོ་རྩིང་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་བྱེ་བ་ན། རང་དོ་རྩེ་འཆང་དུ་བསྐྱོམ་པ་ནི་ཡིད་ངོའི་ལྷ་སྐྱ་དང་།
 རྒྱང་སེམས་ལས་བྱུ་བ་པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་ནི། ལྷ་སྐྱ་དངོས་གནས་པ་ཡིན་པའི་བྱུ་བར་ཡང་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་དེ་སྐྱ་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་ནས་བསྟན་པར་
 བྱ་བ་ཡིན་པས་སྐྱ་མའི་སྐྱ་ཞེས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་བཤད་དོ། །སྐྱ་མའི་སྐྱ་དེ་དང་པོར་བྱུ་བ་པའི་ཆེ་སྤང་པོ་རྩིང་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བྱུ་བ་པ་ཡིན་
 །ཀྱང་། ཕྱིས་གནས་པའི་ཆེ་མེ་ལོང་ནང་དུ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་བཞིན་དུ། སྤང་པོ་རྩིང་པའི་ཁྲོད་
 ན་གནས་པའི་སྐྱབས་གཅིག་དང་། སྤང་པོ་རྩིང་པའི་གོ་ས་སྤངས་ནས་སྤང་པོ་རྩིང་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་
 གནས་པའི་སྐྱབས་གཅིག་དང་གཉིས་ཡོད་དོ།

དེ་ལྷ་བྱའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་དེ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུ་བར་ངེ་ལྷ་བྱ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། མཆོན་བཟང་
 པོ་སོ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱུ་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན་པ་དང་། སྐྱ་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་
 ཀྱིས་སྤོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྤང་བར་བྱེད་རྒྱས་པ་དང་། ཆངས་པ་དང་དབང་པོ་སོགས་
 ཀྱིས་མཆོན་པའི་སྐྱ་ལུས་མ་ཐོབ་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བར་མི་རྒྱས་པའི་ཡོན་ཏན་
 དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་ལས། དཔག་ཆད་བརྒྱ་ཡི་ཁྲོན་ཅམ་དུ། རྩོ་རྩེ་
 འབར་བའི་འོད་དག་གིས། རྒྱན་རྣམས་ཀྱང་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཡི། དག་པའི་བདག་ཉིད་སྤང་བར་
 འགྱུར། ཆངས་པ་དྲག་པོ་ལ་སོགས་ལྷས། རྣམ་ཡང་མཐོང་བར་མི་རྒྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། སྐྱ་དེ་ཐོབ་ཕྱིན་ཆད་འཁོར་བ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྟེན་དེ་ལ་གཅོད་པར་འགྱུར་བ་
 དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་མཛོད་ལ་མངའ་བརྟེན་
 པས་ཟས་གོས་གནས་མལ་སོགས་རྣམ་མཁའ་ལས་སྐྱད་ཅིག་གིས་ཏེ་བསམ་པ་ཅམ་གྱིས་རྟེན་
 པའི་ཡོན་ཏན་སོགས་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྡེ་ལས། གཙོ་བོ་བདེ་བ་ཀྱན་རང་བཞིན། །སེམས་

དཔའ་ཆེན་པོ་འགོ་དང་བཞུགས། །གནས་དང་གོས་དང་ཟས་ལ་སོགས། །མཁའ་ལ་སྐད་ཅིག་
དག་གིས་རྟེན། །མིད་པ་གཙོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། །འགོ་ན་རབ་མཆོག་སྟོན་པར་འགྱུར། །སྣ་དང་
བཅས་པ་ཀུན་གྱིས་མཆོད། །ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱུག་བྱེད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

སྐྱ་མའི་སྐྱ་དེའི་མཆོན་གྱི་ནམ་གངས་ནི། རིམ་ལྔ་ལས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྐྱ་མ་ཉིད། །
ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་ཡང་དེ། །དེ་ཉིད་ནི་ཟེའི་སེམས་ཅན་གྱིས། །རྫོང་ཉིད་སྐྱ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན། །
རྫོང་ཉིད་སེམས་དཔའ་བདག་ཉིད་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །སྐྱ་དེ་ལ་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་མིང་
གིས་བཏགས་པ་ནི། ལམ་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐྱ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ལ། ཟེའི་སེམས་ཅན་གྱི་མིང་
གིས་བཏགས་པ་ནི། སྐྱ་བཞུགས་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། རྫོང་ཉིད་སྐྱ་ཞེས་བཤད་པ་ནི། རིམ་
བཤད་པ་གསུམ་པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་དེ་རྫོང་ཉིད་སྐྱ་མཆོན་ཉིད་པ་མིན་ཡང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་
པ་ལ་དགོངས་སོ། །སྐྱ་མའི་སྐྱ་དེ་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ནི། ཡེ་ཤེས་རྫོང་ཀུན་
ལས་བཏུས་ལས་གསུངས་པའི་སྐྱ་ལ། རྩ་ལྔ། མིག་ཡོད། སྒྲིག་རྩ། མི་ལས། བྲག་ཆའི་སྐྱ། ཟེའི་
གོང་ཁྲེ། མིག་འབྱུལ། འཇའ་ཆོན། སྒྲིག་རྩའི་རྩ་བུར། མེ་ལོང་ནང་དུ་ཤར་པའི་རྫོང་ཉིད་སེམས་
དཔའི་གཟུགས་བརྟན་ནམས་ཡིན་ནོ།

དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་ལྔ་མཆོན་པའི་ཚུལ་ནི། ཁ་ཅིག་གིས་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་མཆོན། ཁ་
ཅིག་གིས་རྩའི་སྒོ་ནས་མཆོན། ཁ་ཅིག་གིས་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་མཆོན་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་བཅུ་
གཉིས་པོ་དེ་རིམ་བཤད་པ་གསུམ་པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་མཆོན་པའི་དཔེ་ཡིན་པར་མ་ཟད། སྒོ་བ་བཤད་མི་སྒོ་བ་
པའི་བྱང་འཇུག་མཆོན་པའི་དཔེར་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་ལ། མི་སྒོ་བ་པའི་བྱང་འཇུག་མཆོན་པའི་དཔེ་
ལ་སྐྱར་ན། དཔེ་བཅུ་པ་བྲག་ཆའི་སྐྱ་དང་། བཅུ་པ་སྒྲིག་གཉིས། འབྲས་བུའི་སྐྱབས་སུ་ལོངས་སྐྱལ་
ཀྱི་སྐྱ་ཅིག་ཅར་དུ་རྫོགས་པའི་སྐྱབས་ལ་སྐྱར་རོ།

གསུམ་པ་(ཐུ་མ་རྟམས་ཀྱི་མན་ངག་ལས་འབྱུང་ཚུལ་)ལ་གཉིས། མན་ངག་ལས་རིམ་ལྔ་འབྱུང་བ་དང་།

དེའི་དོན་གཞུང་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(མན་ངག་ལས་རིམ་འབྱུང་བ་)ནི། མར་ལུགས་ཀྱི་གདམས་པ་དོན་བཞི་མ་ལས། ལུས་
ལྷའི་སྦྱ་དང་། སྦྱ་མ་སྦྱང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་མཛད་ནས། ལྷ་སྦྱ་སྦྱང་ལ་རང་བཞིན་མེད་
པ་ནི་སྦྱ་ལུས་ཀྱི་དོན་ཡིན། ལྷའི་སྦྱ་དེ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷའི་སྦྱ་བསྐྱོམས་པ་སྦྱོང་
བ་གསུམ་གྱིས་སྦྱངས་པ་ལས་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་སྦྱར་ཡེར་ཏེ་འཆར་བ་ཡིན། ཞེས་བ་དང་། ལུས་
གྱིས་སྦྱོང་བ་མཆོན། ཡབ་གྱིས་སྦྱང་བ་མཆོན། བན་ཚུན་ཞལ་སྦྱར་བས་བདེ་སྦྱོང་གི་རོ་བདེ་བར་
ཤར་བ་དེ་མཆོན། ཞེས་སོགས་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་ཤིང་། འཁོར་ལོ་ཅན་དུ་ཡང་བད་འདབ་ནང་
མ་དབྱས་ཀྱི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་བསྐྱས་པའི་ཐིག་ལེ་ལྷ་ཡབ་ལུས་ཀྱི་སྦྱར་ཤར་བ་དང་། མེ་
ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྷ་བྱར་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཅིང་། དོན་ལྷ་མ་ལས། ཨ་ཐུང་
ཤད་ལྷ་བྱ་ལོད་ཟེར་ལྷ་ལྷན་དུ་གནས་པ་དེ། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་རྒྱང་སེམས་ཀྱི་ལུས་ཡིན་
པས། དེ་ལ་སེམས་བསྐྱས་ནས་བསྐྱོམ་པ་ཡིན། དེ་དོས་འཛིན་དང་བྲལ་བས་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན།
རང་བཞིན་གྱིས་མེད་བཞིན་དུ་སྦྱང་བས་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་དེས་སྦྱ་མ་དོས་འཛིན་པ་ཡིན། ལུས་ལྷའི་
སྦྱར་གསལ་སྦྱོང་སྦྱང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དོས་བཟུང་དང་བྲལ་བ་དེ་སྦྱ་ལུས་སུ་དོས་བཟུང་བྱེད་པ་
སོགས་དུ་མ་གསུངས་ལ། དེར་སྦྱ་ལུས་དོས་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་བྱེད་ཅེས་གསུངས་ཤིང་།
མན་ངག་རྒྱང་བ་གཉིས་ལས། ཨ་ཐུང་དང་རྩྱ་ཡིག་སྦྱ་ལུས་སུ་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །སྦྱ་ལུས་
ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སྦྱ་མའི་མཉམ་གཞག་དང་། སྦྱ་མའི་རྣམ་ཐར་ལ་སློབ་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་
པའི། དང་པོ་ལ། མཉམ་གཞག་སྦྱ་མ། མི་ལམ་སྦྱ་མ། བར་དོ་སྦྱ་མ་གསུམ་བཤད་ནས་དེ་རེ་རེ་ལ་
ཡང་གཟུང་བྱ་གཅིག་དུ་བྱེད་པ་སོགས་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་སོ།

གཉིས་པ་(དེའི་དོན་གཞུང་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པ་)ནི། དོན་བཞི་མར་ཐིག་ལེ་ལྷ་ཡབ་ལུས་ཀྱི་སྦྱར་
ཤར་བར་བཤད་པ་དང་། མན་ངག་རྒྱང་བ་གཉིས་ལས། ཨ་ཐུང་དང་རྩྱ་ཡིག་སྦྱ་ལུས་སུ་བཤད་པ་

ནི། ཐེག་ལེ་དང་ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་དོན་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུ་སེམས་ལས་གྲུབ་པའི་ལྷའི་སྐྱ་སྐྱ་
ལུས་སུ་བྱེད་པ་གདམས་པ་དེའི་ཞེ་འདོད་ཡིན་ལ། དོན་ལྡན་མར་ཨ་མུང་འོད་ཟེར་ལྡན་དེ་དངོས་
པོའི་གནས་ལུགས་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་ལུས་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ནི། ཨ་མུང་གི་མཆོན་དོན་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་
རྒྱུ་སེམས་དེ། སྐྱ་མའི་ལུས་ཡིན་པ་ནི་གདམས་པ་དེའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་རིམ་ལྡན་
བསྐྱས་པ་གསལ་བའི་དོན་ཡང་ཡིན་ཏེ།

རིམ་ལྡན་བསྐྱས་པ་གསལ་བ་ལས། ཐམས་ཅད་རྣམས་ཀྱི་ཆགས་རྣམས། །སྤྲགས་ཉིད་སེམས་
སུ་དམིགས་པའོ། །ཞེས་པས། བད་འདབ་ལ་བཞོད་པའི་སྤྲགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་གཟུགས་རྣམས་རང་
བཞིན་བརྒྱུད་ཅུང་རྣམས་ཀྱི་མཆོན་བྱེད་དུ་གསུངས་ཤིང་། ལུས་དག་པས་ནི་རྣམས་པ་དག །རྒྱུ་
དག་པས་ནི་དེ་མེད་འགྱུར། །ཞེས་པས། ལུགས་དེའི་ཡི་གེའི་གཟུགས་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་
བསྐྱས་ཏེ་སྤྲངས་པ་ལས། ཀྱན་རྟོག་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་དག་པར་བསྐྱན་ལ། རྒྱུ་དག་པས་ནི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི། །ཀྱན་རྟོག་སྐྱ་མ་མཛོན་དུ་བྱེད། །ཅེས་པས། ཀྱན་རྟོག་གཡོ་བའི་རྒྱུ་དག་པ་ལས་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་ཀྱན་རྟོག་སྐྱ་ལུས་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་བསྐྱན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།
རྒྱུ་སེམས་ཅམ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །སྐྱ་མའི་ལུས་ནི་སྤྲང་བར་བཅས། །ཞེས་པས། རྒྱུ་སེམས་
ཅམ་ལས་སྐྱ་ལུས་འགྲུབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིམ་ལྡན་ལས། སྐྱ་ལུས་ཐོབ་པའི་རྣམ་འབྱོར་
པས་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱ་མར་ལྟ་བར་གསུངས་པའི་དོན། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུ་སེམས་སྐྱ་ལུས་ཀྱི་སྐྱབ་གཞིར་ལྟ་བ་དང་། སྟོད་བཅུད་
ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་འབྱུང་དུ་ལྟ་བ་ནི། སྐྱ་མོང་མ་ཡིན་
པའི་སྐྱ་མར་ལྟ་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་སྐྱ་མའི་ལྟ་ཚུལ་དེ་ལ་ནི། བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་ལུལ་
སྤང་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པར་མ་བཤད་ཅིང་དོན་ལ་ཐོབ་ཀྱི་ཡང་མེད་དོ།

གཉིས་པ་(དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གདམས་པ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། གདམས་པའི་སྤྲངས་པ་ཤད་པའི་སྐྱབས་

ལྷ་རྩེ་པའི་མན་ངག་ནག་ཆོ་ནས་བརྒྱད་པ་རྣམས་ལ་བསྟེན་པ་འདི་རྣམས་མ་བཤད་ལ། ལྷ་རྩེ་
 པའི་མན་ངག་མར་པ་ནས་བརྒྱད་པ་རྣམས་ལ་བསྟེན་པ་བཞི་ཀ་བཤད་ཅིང་། གང་ཟག་གང་ལ་བསྟེན་
 བ་གང་བཤད་པའི་ཚུལ་ནི། ཆོ་འདིར་སངས་རྒྱ་པའི་གང་ཟག་ལ་གཉིད་དང་མི་ལམ་གྱི་བསྟེན་པ་
 གཉིས་བཤད། བར་དོར་སངས་རྒྱ་པའི་གང་ཟག་ལ་བསྟེན་པ་དེ་གཉིས་དང་། འཆི་བ་དང་བར་དོའི་
 བསྟེན་པ་བཞི་ཀ་བཤད་ཅིང་། སྟེན་པ་བརྒྱད་ནས་སངས་རྒྱ་པ་ལ་ཡང་བསྟེན་པ་བཞི་ཀ་བཤད་དོ། །
 བསྟེན་པ་དེ་རྣམས་གཞུང་འདིས་བསྟན་ཚུལ་ཕྱོགས་ཅམ་སྟོས་པ་མ་གཏོགས་གསལ་བར་འདིས་
 བཤད་པ་མི་སྤང་ཡང་། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ཅ་ཆོག་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྡན་བསྟུས་
 པ་གསལ་བ་ལས། མི་ལམ་ལུས་ནི་རྣམ་སྤྱང་ལྟེན་པ། སྟེན་མར་མཆོན་པའི་དུས་གང་ལས། །ཡུལ་
 སྤང་ཀུན་རྫོབ་གང་མཐོང་བ། ཀུན་རྫོབ་སྟེན་མའི་རིམ་པའོ། །ཞེས་དང་། མི་ལམ་སྟེན་མ་གཅིག་ཏུ་
 སྤྱང་། །ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་མི་ལམ་གྱི་བསྟེན་པ་དེ་བསྟན། བར་དོ་རྣམ་གསུམ་བསྟེན་བར་བྲ། །ཞེས་
 དང་། ལམ་མཆོག་རིམ་པ་ལྡན་པའོ་འདི། །ཉིན་ཞག་གཅིག་དང་སྤྱར་ཏེ་བསྟོམ། །ཞེས་པས། གཉིད་
 དང་མི་ལམ་གྱི་བསྟེན་པ་དེ་བསྟན། ལམ་རིམ་པ་ལྡན་པ་སྟེན་འཆིའི་རིམ་པ་དང་སྤྱར་ཏེ་བསྟོམ། །ཞེས་

བསཏེ། འཆི་བ་དང་བར་དོའི་བསྐྱེ་བ་མདོ་ཙམ་བསྟན་པའི་བྱིར། ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་ནང་
ནས། རིམ་ལྔར་སྦྱུ་ལུས་ལ་བར་དོའི་མིང་གིས་བསྟན་ཅིང་། སློབ་དཔོན་སྤྱུ་བྱང་གིས་རྫོགས་རིམ་
ཀྱི་ལམ་རྣམས་གཞིའི་འཆི་རིམ་དང་སྦྱོར་བར་གསུངས་ཀྱང་། བར་དོ་དང་སྦྱོར་བ་དང་གཉིད་དང་
མི་ལམ་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་མེད་ལ། བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་ལམ་རྣམས་སྦྱེ་ཞི་བར་དོ་གསུམ་དང་
སྦྱར་ནས་གསུངས་སོ།།

སློན་གསལ་དུ་བར་དོར་སངས་རྒྱ་བའི་གང་ཟག་ལ་འཆི་བ་དང་བར་དོའི་བསྐྱེ་བ་གཉིས་བཤད།
ལེ་ལུ་བཙུ་བར། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། མི་ལམ་དང་སངས་
པའི་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་མཉམ་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། སྦྱོད་བསྐྱེས་ཀྱི་ལུང་བྲངས་པ་
མ་གཏོགས་པ། གཉིད་དང་མི་ལམ་དང་བསྐྱེ་བ་དངོས་སུ་མ་བཤད་པས་གཉིད་དང་མི་ལམ་ཀྱི་
བསྐྱེ་བ་ནི་སྦྱོད་བསྐྱེས་ཉིད་ལས་ཤེས་དགོས་ལ། གཉིད་ཀྱི་བསྐྱེ་བ་སྦྱོད་བསྐྱེས་ལས་གསུངས་པའི་
ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནས་སྦྱེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་གྲོམས་པས། བདག་མེད་པའི་ཆོས་ལ་
བསྐྱབས་པས། རྣམ་པར་བསྐྱེས་པའི་སྦྱོར་བ་ཁོང་དུ་ཚུད་ནས་རང་བཞིན་ཀྱི་སྤྲང་བ་དང་གཅིག་ཏུ་
འབྲེ་བར་བྱ་སྟེ། རིམ་པ་འདིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས། སྦྱོང་བ་
ཉིད་ལ་བག་ཆགས་བཞག་ཅིང་གཉིད་ཆོས་སྦྱེའི་བསྐྱེ་བ་བྱེད་ཚུལ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གིས་གཉིད་
ཆོས་སྦྱེའི་བསྐྱེ་བ་བསྐྱོམ་དགོས་པར་བསྟན་ནོ།།

དེའི་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཁམས་སྤྱ་བ་ལ་གཞུག་གོ། །ཁམས་སྤྱ་བ་ནི་
ཡང་སེམས་པ་ལ་གཞུག་གོ། །སེམས་པ་ནི་ཡང་མ་རིག་པ་ལ་གཞུག་སྟེ། དེ་ལྟར་སྦྱར་ནས་གཉིད་
ལོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་དུས་འདིར་ནི་སེམས་དང་སེམས་པ་མ་རིག་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སྐད་ཅིག་
ལ་བྲན་པ་བརྗེད་པའོ། །ཞེས་པས་ནི། ས་ཚུལ་ཐིམ་པ་སོགས་ཀྱི་རིམ་པས། གཉིད་ཀྱི་སྦྱོང་བ་
གསུམ་སྤྱ་མ་བྱིས་ལ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་པའི་ཉེར་ཐོབ་བྲན་མེད་དེ་བསྟན་ནོ། །བྱིས་ནི་བརྗེད་པ་ཡང་

མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་འོད་གསལ་བའོ། །ཞེས་པས། ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་ལ་ཐེམ་པའི་
གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་དེ་བསྟན་ནོ།

ཡང་གྲོལ་བ་ན་རྒྱུད་གིས་རང་བཞིན་ཉིད་དེ། གང་གི་མི་ལམ་གཞན་དག་འབྱུང་བ་ནི། རི་
སྲིད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་གཡོ་བ་དེ་སྲིད་དུ་གཉིད་ལོག་ནས་འོད་གསལ་བ་ལ་བལྟ་སྟེ། ཞེས་པས་
གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པའི་རྒྱུ་མ་གཡོས་པ་དེ་སྲིད་དུ་གཉིད་དུ་གཉིད་ཆོས་སྐྱའི་བསྐྱེ་བ་
བསྐྱོམ་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ལུས་དང་དག་དང་སེམས་དང་བྲལ་
བའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནང་གི་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པས་དེ་འདྲའི་གཉིད་
ཀྱི་འོད་གསལ་དེ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། ནང་གི་མངོན་བྱང་གི་མིང་གིས་བསྟན་ནོ། །རིམ་པ་
འདིས་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོགས་རྣམས་བསད་པར་
བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞུག་པར་བྱས་ན། སྐལ་བ་བཟང་པོའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་
ཏེ། སྟོས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། སྟོས་པ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཤིན་ཏུ་སྦྲུང་བར་
འདིར་རང་གི་གཟུགས་ཡོངས་སུ་བརྗེ་བར་འགྱུར་ངོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། ཞེས་པས། ཤིན་ཏུ་
སྟོས་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་བྱེད་པའི་སེམས་དབེན་པས། སྟོས་བཅས་དང་། སྟོས་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་བྱེད་
པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུ་སེམས་ལས་སྦྱུ་མའི་སྦྱུ་འབྲུབ་པར་བསྟན་ནོ། །
གཞུང་འདིས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་དང་སེམས་དབེན་གྱི་དཔེའི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་གི་གཞི་
མཐུན་ཡང་བསྟན་པས། སྦྱུ་མའི་ལུས་དང་མི་ལམ་གྱི་ལུས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡང་འདོད་པར་བྱའོ། །
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོགས་བསད་ན། ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྒྱས་པས། ཅ་རྒྱུད་ལེུ་བདུན་པ་
ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོགས་བསད་ན། །དངོས་གྲུབ་རབ་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་
པས་གཉིད་ཆོས་སྐྱའི་བསྐྱེ་བ་བསྟན་པར་བཤད་ངོ།

འོན་མེད་ལམ་གྱི་བསྐྱེ་བའི་གདམས་པ་ལ་ཁུངས་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། མི་ལམ་གྱི་བསྐྱེ་བ་དེ་ཡང་ཅ་

བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གི་གཞུང་གཞན་ནས་གསལ་བར་བཤད་པ་མེད་པས།
 སྤྱོད་བསྐྱུས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་དགོས་སོ། །སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས་མི་ལམ་གྱི་བསྐྱེད་བཀུར་སྤྱངས་པའི་
 རྩལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། རི་སྐད་དུ། ཅིའི་ཕྱིར་ཡུན་རིང་པོར་གཉིད་ལོག་ནས། ཞེས་པས། མི་ལམ་
 མེད་པའི་གཉིད་ཡུན་རིང་འོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེས་དྲི་བ་ཡིན་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་ཁོག་
 བ་བོར་ཉེ་མི་ལམ་དུ་སྐྱུ་ཅུ་ཅག་སྐྱུ་པའི་གནས་སམ། ཡུལ་ཕྱོགས་གཞན་དག་ཏུ་སོང་ནས་འདོད་
 པའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་ཉམས་སུ་སྤོང་སྟེ། ཡང་ལུས་འདྲིར་འོངས་ནས། མི་ལམ་གྱི་ལུས་ཕྱང་པོ་རྟོང་བ་
 ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་བྱེ་བ་དེ། སྤྱང་ཕྱང་པོ་རྟོང་བ་ལ་འདུག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེས་
 དྲི་བ་ཡིན་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་མི་ལམ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་མཐོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་
 པས། མི་ལམ་དུ་དགེ་མི་དགེ་བའི་མཚན་མ་མཐོང་བ་ལས་སད་དུས་སུ་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱག་འབྱུང་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེས་དྲི་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཉིད་ལོག་པ་འཕམ་གཉིད་མ་ལོག་པའི་གནས་
 སྐབས་དག་ཅི་ཐ་དད་པར་མཆིས་སམ། འོན་ཏེ་མ་མཆིས། ཞེས་པས། སད་མིས་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་
 ལ་བདེན་བརྟུན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་མེད་དེ་བ་ཡིན་ནོ།།

དྲི་བ་དང་པོའི་ལན་ནི། སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས། ཕྱང་པོ་ཁམས་དང་སྤྱོད་མཆོད་དབང་སོགས་པ། །
 ཤེས་པ་གཉིས་པོ་དེ་འདྲིར་རབ་འདུས་ནས། སྤྱོད་ཆེན་གྱུར་པས་གང་ཞིག་གཉིད་ལོག་པ། ཞེས་
 པ་དང་། འགྲོ་བ་ཉིན་མཚན་ཉེ་བར་གཉིད་ལོག་ཅིང་། །ས་མཐུག་གྱུར་པས་རབ་ཏུ་རིང་གཉིད་
 ལོག་ །ཅེས་པས་བསྟན་ལ། ཆོག་རྒྱུད་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དོན་ནི། ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པ་སོགས་ཀྱི་རིམ་
 པས་སྤྱང་བ་དང་མཆོད་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཉིད་ཐོབ་ལ་ཐིམ་པའི་སྤྱོད་ཆེན་ཉིད་ཐོབ་ཀྱི་དུས་
 ལ་གཉིད་མཐུག་པ་འབྱུང་བར་བསྟན་ནོ།།

ཆོག་རྒྱུད་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱིང་གའི་གནས་སུ་རྒྱུད་འདུས་པ་མཐུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མི་
 ལམ་མེད་པའི་གཉིད་ཡུན་རིང་འབྱུང་བར་བསྟན་ནོ། །དྲི་བ་གཉིས་པའི་ལན་ནི། འབྲས་བུ་མ་སྤྲིན་

བྱས་པའི་ལས་ཀྱིས། རླེ་འདྲིར་རྒྱུད་ནི་སྤར་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར། ཞེས་པས་བསྟན།
དེའི་དོན་ནི། མི་ལམ་གྱི་ལུས་བྱུང་པར་ཅན་ཕྱང་པོ་རྩིང་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་བྱེ་བ་དེ། ཕྱང་པོ་
རྩིང་པ་དང་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མ་ཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། ཕྱང་པོ་རྩིང་པ་ལ་འཇུག་དགོས་པའི་དོན་
ལོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པས་ནི་དེ་བྱ་གསུམ་པའི་ལན་ཡང་དོན་གྱིས་བསྟན་ལོ། །འབྲས་བུ་སྤྲིན་པར་
གྱུར་ན་རྒྱུད་འདི་ཉིད། །འཇིག་རྟེན་འཆི་བ་གཞན་དུ་སྤྱར་མགོགས་འགྲོ། ཞེས་པས། བར་དོ་བ་
ཕྱང་པོ་རྩིང་པ་དང་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཕྱང་པོ་རྩིང་པ་ལ་མི་འཇུག་པར་
བསྟན་ལོ། །

དེ་ལྟར་ཕྱོགས་བརྒྱུད་བཞག་པའི་རྒྱལ་དབང་ལོ། །དེ་ཡི་སྐྱེ་ལ་རྒྱུ་ལ་མེད་ཀྱང་། །སེམས་
ཅན་པན་བྱིར་ཁམས་ལ་འཇུག་མཛད་ཅིང་། །སྐྱེ་པའི་སྐྱེ་ཡིས་བྱ་བ་མཛད་པ་ཡིན། ཞེས་པས།
ལོངས་སྐྱེ་ཐ་མལ་པའི་མིག་གི་སྒྲོད་ལུལ་དུ་མ་གྱུར་པ་དེས། གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་རགས་པའི་སྐྱེ་ལ་
སྐྱེ་འཇིན་པར་བསྟན་ལོ། །རིམ་པ་དེ་ཉིད་གཉིད་ལོགས་སད་པའི་སེམས། ཞེས་པས། ལོངས་སྐྱེ་ལ་
རགས་པའི་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་འཇིན་པ་དང་འབྲས་བུ། མི་ལམ་གྱི་ལུས་བྱུང་པར་ཅན་ཕྱང་པོ་རྩིང་པ་ལ་འཇུག་
པར་བསྟན་ལོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི། སད་པ་སྐྱེ་སྐྱེའི་བསྐྱེ་བ་དང་། རླེ་བ་སྐྱེ་སྐྱེའི་བསྐྱེ་ཚུལ་
ཡང་ཤེས་པར་བྱལོ། །རྒྱུད་གི་འབྲས་ཀྱིས་མི་ལམ་མཐོང་བར་འགྱུར། ཞེས་པའི་དོན་ནི། གཉིད་
ཀྱི་བཞུགས་པའི་རྒྱུད་ཆེར་གཡོས་པ་ལས་མི་ལམ་གྱི་ལུས་བྱུང་པར་ཅན་འབྱུང་བའི་དོན་ལོ། །དེ་བ་
བཞི་པའི་ལན་ནི། མི་ལམ་སད་ལ་བྱེ་བྲག་གཞན་མེད་པར། །ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པས་མི་ལམ་འབྲས་འདོད་
པ། ཞེས་པའི་ཆོག་རྒྱུད་གཉིས་དང་། འབྲས་བུ་འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་བྱ་བ་ཅན། །དེ་བས་ཆོས་ཀྱི་
མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། །བདེན་དང་བརྟན་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་ཆོག་རྒྱུད་གསུམ་གྱིས་
བསྟན་ལོ། །མི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་དཔེ་གཞན་རྣམས་ལས་སྐྱེ་ལུས་མཆོན་ཚུལ་བྱུང་པར་དུ་འབགས་
ཏེ། དེས་རྒྱ་དང་ངོ་བོ་དང་ཕྱང་པོ་རྩིང་པ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྐྱེ་ལུས་མཆོན་པར་བྱེད་

པའི་ཕྱིར་དང་། མི་ལམ་གྱི་དཔེ་ལ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་ཉིད་ཀྱི་སྤང་ནས་ཀྱང་སྐྱུ་མའི་སྐྱར་བསྐྱེད་རྒྱ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(གཉིད་དང་མི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་གདམས་པ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། གཉིད་དང་མི་ལམ་གྱི་
བསྐྱེ་བ་བཤད་པ་དང་། འཆི་བ་དང་བར་དོ་དང་བསྐྱེ་བ་བཤད་པ་ལོ།

དང་པོ་(གཉིད་དང་མི་ལམ་གྱི་བསྐྱེ་བ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། གཉིད་དང་བསྐྱེ་བ་དང་། མི་ལམ་དང་
བསྐྱེ་བ་ལོ།

དང་པོ་(གཉིད་དང་བསྐྱེ་བ་)ནི། གཉིད་ཆོས་སྐྱའི་བསྐྱེ་བ་དང་མི་ལམ་ལོངས་སྐྱའི་བསྐྱེ་བ་འདི་
གཉིས་སུ་ཕྱིར་གོ་རིམ་ཡོད་དམ་ཞེན་ཡོད་དེ། ཐོག་མར་གཉིད་ཆོས་སྐྱའི་བསྐྱེ་བ་བསྐྱོམས། དེ་
རྗེས་མི་ལམ་ལོངས་སྐྱའི་བསྐྱེ་བ་བསྐྱོམས་པ་ལ་འབྲུག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞི་ལ་འཆི་བ་འོད་གསལ་
ལས་བར་དོ་འབྱུང་བ་དང་། ལམ་ལ་ཡང་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྐྱད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་
རྒྱུ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་བ་ལས། དང་པོའི་མགོན་པོ་འབྱུང་བ་དང་། དཔེ་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
ལས་དག་མ་དག་གི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

འོན་ཀྱང་གཉིད་ཆོས་སྐྱའི་བསྐྱེ་བ་བསྐྱོམས་པ་ལ་ཆེ་འདིར་རྟོགས་པ་རི་ཅམ་ཐོབ་པ་ཅིག་དགོས་
ཞེན། གཉིད་ཆོས་སྐྱའི་བསྐྱེ་བ་བསྐྱོམས་པའི་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ལ། གཉིད་ཆོས་སྐྱའི་བསྐྱེ་བ་རྒྱང་
སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱོམས་པ་དང་། འདུན་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱོམས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། སད་
དུས་སུ་རྒྱང་དབྱ་མའི་ནང་དུ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་གྱིས་བྱངས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ཐོབ་
པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དེ་མ་ཐོབ་ན་གཉིད་དུས་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་པོ་དེ་དབྱ་མའི་ནང་ནས་རྒྱང་ཞུགས་
གནས་ཐིམ་གསུམ་གྱིས་བྱངས་པའི་སྟོང་པ་བཞིའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སད་དུས་
སུ་རྒྱང་རྒྱ་ཉིར་ཐིམ་པའི་སྟོང་པ་བཞི་འདེན་མི་ལུས་པའི་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་དེས་གཉིད་དུ་འགོ་ཁའི་ཆེ་
རྒྱང་རྒྱ་ཉིར་འབྲུག་པའི་ཐབས་བསྐྱོམས་པ་ཅམ་གྱིས་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་བཞི་རྒྱང་རྒྱ་ཉིར་ཐིམ་པའི་

སྟོང་བཞི་འཛིན་པ་བསྐྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འདུན་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་ལ་ནི། སད་དུས་སྤྱུ་རྒྱུ་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེངས་གསུམ་གྱིས་བྲངས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣམ་པ་ཐོབ་མི་དགོས་ཏེ། སད་དུས་ཀྱི་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་བཞི་འཛིན་པའི་འདུན་པ་ཡང་ཡང་སྤྲངས་པས་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་བཞི་རིམ་རུས་པའི་ཕྱིར། གཉིད་ཆོས་སྐྱེ་བ་སྟེ་བ་བསྟོམ་པའི་དགོས་པ་ནི། གཞི་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་གཅིག་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ལམ་དུ་སྤངས་པས་ལམ་ཆེས་སྤྱར་བར་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ཡང་གཞི་ལ་གཉིད་དུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་རྒྱུ་རྣམས་སྟོང་ཁར་འདུས་པ་ལས། གཞི་དུས་ཀྱི་སྟོང་བ་བཞི་བྲངས་པ་དེ་རྒྱུ་རྒྱ་ཏིར་ཐེངས་པའི་སྟོང་བཞིར་བསྐྱར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བྲས་པས་སད་དུས་ཀྱི་སྟོང་བཞི་ཁྲད་ཞུགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཉིད་དུས་ཀྱི་སྟོང་བཞི་རྒྱུ་རྒྱ་ཏིར་ཐེངས་པའི་སྟོང་བཞིར་བསྐྱར་རུས་པ་དེ་བྱུང་ན། ཆེ་འདིར་མཆོག་མ་གྲུབ་པར་འཆི་དགོས་པ་བྱུང་བའི་ཆེ། འཆི་དུས་ཀྱི་སྟོང་བཞི་རིམ་ཐེན་པ་དེའི་དུས་ཀྱི་དགེ་སྦྱོར་སྦྱོར་རུས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིད་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པའི་ཐབས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པའི་ཐབས་འདི་ལ་གཙོ་བོར་རྒྱུ་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་དང་། བལ་བ་འདུན་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས།

དང་པོ་ནི། རྒྱུ་དབུ་མར་ཐེངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོང་བ་བཞི་འཛིན་པའི་ཕྱི་ནང་གི་སྟོག་ཚུལ་བསྟོམ་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། བལ་བ་འདུན་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པའི་ཐབས་ནི། སད་དུས་སྤྱུ་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་བཞི་རིམ་ཐེན་པར་བྱ་སྟམ་པའི་བྲན་འདུན་ཡང་ཡང་གཏོང་བ་དང་། གཉིད་དུ་འགྲོ་བའི་ཆེ་སྟོང་གར་དམིགས་ཏེན་གསལ་ཞིང་འཆོར་བ་ལ་སེམས་བརྩུང་ནས་བསྟོམ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདུན་སྟོབས་ཀྱིས་གཉིད་ཆོས་སྐྱེ་བ་སྟེ་བ་བསྟོམ་པ་འདི་ལ་གཉིད་མ་བྱུང་ན། གཉིད་ཆོས་སྐྱེ་བ་སྟེ་བ་བསྟོམ་པའི་གཞི་གཏོར་བས་གཉིད་ཀྱང་འོང་ཞིང་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་བཞི་རིམ་ནས་ཡུན་རིང་དུ་འཆར་བ་ཅིག་དགོས་ལ། དེ་ལ་ནི་མི་ལམ་མེད་པའི་གཉིད་གསལ་ཞིང་ཡུན་རིང་དུ་འོང་བ་ཅིག་སྐྱབ་དགོས་ལ།

དེའི་ཚུལ་མན་ངག་གིས་བསྟན་པར་བྱའོ།།

གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པའི་ཆེ་སྟོང་གར་ཐེག་ལེ་དཀར་དམར་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམ་
པ་མར་ལུགས་ཀྱི་གདམས་པ་འགའ་ཞིག་ལས་བྱུང་བ་ནི། སྟོང་གར་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་སྒོམ་
པར་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་ལ། དེ་དང་དེ་ལ་དམིགས་པའི་རྩི་རྒྱུ་བྱེད་པ་དང་། ལུགས་
འཁོར་བསྒོམ་པ་སོགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་བསྒོམ་པ་འདི་ལ། གཉིད་
ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་རྒྱས་མི་རྒྱས་གཉིས་ལས། མི་རྒྱས་པ་ལ་ནི་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་བཞི་ངེས་
རྒྱས་མི་རྒྱས་གཉིས། གཉིད་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་རྒྱས་པ་ལ་ཡང་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་བཞི་ངེས་
ངོ་བོར་བསྐྱེད་རྒྱས་མི་རྒྱས་གཉིས། དེ་ལྟར་སྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ་ཡང་། ཡང་དག་པ་དང་ལྟར་སྤང་
གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(མི་ལམ་དང་བསྐྱེད་པ་བཞུགས་པ་)ནི། མི་ལམ་ལོངས་སྐྱུའི་བསྐྱེད་པ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་འདི་
ལ། གཙོ་བོར་རྒྱུ་སྟོབས་ཀྱིས་བསྒོམ་པ་དང་། བལ་བ་འདུན་སྟོབས་ཀྱིས་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་གཉིས་
ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། གཉིད་ཆོས་སྐྱུའི་བསྐྱེད་པ་བསྒོམ་པ་ཉིད། མི་ལམ་ལོངས་སྐྱུའི་བསྐྱེད་པ་
བསྒོམ་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་རྒྱ་ཉིང་ཐེག་པའི་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་བཞི་ངེས་རྒྱས་པ་དེ་བྱུང་ན།
གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ཀྱི་བཞོན་པའི་རྒྱུ་གཡོ་བར་རྩིས་པ་དང་། རྒྱུ་གཡོས་པ་ངེས་རྒྱས་པས་དེའི་
སྟོང་ནས་མི་ལམ་ཀྱི་ལུས་ལྟའི་སྐྱར་ལྟར་བའི་འཕེན་པ་གཏོང་བ་དང་། འཕེན་པའི་དབང་གིས་ལྟའི་
སྐྱར་འཆར་བར་བྱར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མི་ལམ་འདུན་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་ལ་ནི། དང་པོར་མི་ལམ་
འདུན་སྟོབས་ཀྱིས་ཐེན་པར་བྱས་ནས། དེའི་རྩིས་སུ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པ་མར་ལུགས་
ཀྱི་གདམས་པ་འགའ་ཞིག་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་ལ། མི་ལམ་འདུན་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པར་
བྱེད་པ་ལ་ནི། མི་ལམ་གསལ་ཞིང་ཡུན་རིང་དུ་འོང་བའི་ཐབས་ཅིག་དགོས་ལ། དེ་ནི་གཉིད་དུ་
འགྲོ་བའི་ཆེ་མགིན་པའི་རྩ་འཁོར་ཀྱི་དབྱས་སུ་དམིགས་ཏེན་ཤིན་ཏུ་སྤང་བ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ཉིད་

ཡིན་ནོ། །མི་ལམ་འདུན་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱང་ད་ལྟར་གྱི་སྤང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ཡིན་སྟེ་པའི་འདུན་པ་རྒྱན་ཆགས་སུ་གཏོང་བ་དང་། མི་ལམ་ལ་མི་ལམ་དུ་ངོ་ལེས་པར་བྱེད་སྟེ་པའི་འཕེན་པ་རྒྱན་ཆགས་སུ་གཏོང་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་གཉིད་དུ་འགོ་བའི་ཆེ་དེ་འབྲའི་འཕེན་པ་དྲག་པོ་གཏོང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ།།

མི་ལམ་ལོངས་སྐྱའི་བསྐྱེད་བ་བསྐྱེད་པའི་དོན་ནི། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་སྐྱུ་ལུས་རྗེས་མ་ཐུན་པར་ལྷང་བ་ཉིད་ཡིན་པས། མི་ལམ་ལོངས་སྐྱའི་བསྐྱེད་བ་ནི་གཉིད་ཆོས་སྐྱའི་བསྐྱེད་པའི་སྤང་ནས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མི་ལམ་འཛིན་པ་འདི་ལ་ཡང་མི་ལམ་ལོངས་སྐྱའི་བསྐྱེད་བ་ཡིན་མིན་གཉིས། ཡིན་པ་ལ་ཡང་། གཙོ་བོར་རྒྱུད་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་དང་། བལ་བ་འདུན་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་གཉིས། འཛིན་ཚུལ་ལ་ཡང་། ཡང་དག་པ་དང་ལྟར་སྤང་གཉིས་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(འཆི་བ་དང་བར་དོ་དང་བསྐྱེད་བ་བཞག་པ་)ལ་གསུམ། བར་དོར་སངས་རྒྱ་བའི་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་། སྐྱེ་བ་བརྒྱད་ནས་སངས་རྒྱ་བའི་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་། བསྐྱེད་བ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྐྱེ་བ་སྟེན་པའོ།།

དང་པོ་(བར་དོར་སངས་རྒྱ་བའི་བསྐྱེད་ཚུལ་)ནི། སྤྱིར་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མ་ཐུན་པར་ལམ་བསྐྱེད་པ་ལ། སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྐྱེ་གསུམ་དུ་འབྱེད་བ་ཞེས་པ་དང་། སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་བསྐྱེད་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོན་ནི། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གྱི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ལ་ཡང་། ཆེ་འདི་དང་བར་དོ་དང་སྐྱེ་བ་བརྒྱད་ནས་སངས་རྒྱ་བའི་གང་ཟག་གསུམ་ག་ཡོད་ཅིང་། ལམ་ལ་ཡང་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆེ་འདིར་སངས་རྒྱ་བའི་གང་ཟག་ལ་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དངོས་དང་བསྐྱེད་བ་མི་སྤྱིད་དེ། དེ་འབྲའི་གང་ཟག་དེ་ལ་མ་འོངས་པ་ན་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་འབྱུང་བ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། བར་དོར་སངས་རྒྱ་བའི་གང་ཟག་དེ་ལ་འཆི་བ་དང་བར་དོ་དངོས་དང་བསྐྱེད་བ་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་དངོས་དང་བསྐྱེད་བ་མེད་དེ། གང་ཟག་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་མཆན་ཉིད་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

འོན་པར་དོར་སངས་རྒྱ་བའི་གང་ཟག་དེ་ལ་ཆེ་འདིར་རྟོགས་པ་རི་ཅམ་ཐོབ་པ་དགོས་པ་ཡིན་
 ཞེན། སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས། བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་། རྟོགས་རིམ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་
 བ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་མཐོང་བ་དང་། བསྐྱེད་རྟོགས་ཀྱི་
 རྟོགས་པ་ཉམས་འོག་ཏུ་ཆུད་པ་དང་། སེམས་དབེན་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་ནས་སྐྱུ་ལུས་བསྐྱུབ་པའི་
 ཕྱིར་དུ་སྤྱོད་པ་བྱ་རན་ནས་བྱེད་རྒྱ་མ་བྱུང་བ་ཞིག་འཆི་བ་འོད་གསལ་དང་སེམས་དབེན་གྱི་
 དཔེའི་འོད་གསལ་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་འོད་གསལ་སྤྱོད་པའི་དོད་ཟུབ་ཏུ་གྱུར་ནས། འོད་གསལ་
 དེའི་རྒྱུང་སེམས་ལས་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དངོས་སུ་ལྷང་བྱས་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་ཞལ་ལུང་ལས། བསམ་པ་དེ་ཡི་རྒྱུན་གྱིས་ནི། །བདག་སེམས་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་
 པའི་ཆེ། །གསལ་ཞིང་རབ་དགའ་མཁའ་འབྲུ་རྟོགས། །ཞེས་པས་འཆི་བ་འོད་གསལ་དང་སེམས་
 དབེན་གྱི་དཔེའི་འོད་གསལ་བསྐྱེད་པའི་འོད་གསལ་དེ་བསྟན་ལ། དེ་ནས་རྩ་འབྲུལ་འཁྲུགས་ལྡན་
 བ། །ལོ་ལྷ་ལོན་པའི་བྱིས་པའི་གཟུགས། །འགྲུབ་ཆེ་དཔེ་མེད་བདེ་རྟོགས་རྟོགས། །ཞེས་པས། ཐ་
 མལ་པ་ལ་བར་དོ་རང་དགའ་བ་འོང་བའི་དོད་ལ། བར་དོར་སངས་རྒྱ་བའི་གང་ཟག་ལ་འཆི་བ་འོད་
 གསལ་གྱི་རྒྱུང་སེམས་ལས་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་འབྱུང་བར་བསྟན་ནོ། །དེ་ནས་སྤྱོད་གནས་གཞན་དུ་ནི། །འཕེན་
 བར་བྱེད་ཆེ་སྐྱུལ་པའི་གཟུགས། །ཡང་དག་ཏུ་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པས། ཐ་མལ་པ་ལ་
 སྤྱོད་པ་རང་ག་བ་འོང་བའི་དོད་ལ། འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུང་སེམས་ལས་སྐྱུ་མའི་སྐྱུར་བཞེངས་
 པའི་སྐྱུ་ལུས་པ་དེས་རགས་པའི་སྐྱུལ་སྐྱུ་འཛིན་པ་དེ་བསྟན། དེ་ལྟ་བུས་ན་སེམས་ཅན་གྱི། །བསམ་
 པ་གང་དང་གང་དག་གིས། །མི་རྣམས་ཡིད་ནི་ཡང་དག་སྤྱོད། །དེ་དང་དེ་ནི་མོད་བཞིན་དུ། །སྤྱོད་
 ཆོགས་ནོར་བུ་ལྟ་བུར་འགྱུར། །ཞེས་པས། འཕེན་པའི་དབང་གིས་སྐྱུ་མའི་སྐྱུར་ལྷང་བའི་དཔེ་དོན་
 སྤྱོད་ཚུལ་བསྟན། ཆོས་སྐྱུ་རབ་དགའ་མཁའ་མཉམ་པ། །ཤི་དང་བརྒྱལ་དང་གཉིད་ལོག་དང་། །
 སྤུལ་དང་འགྲིག་དུས་སྐད་ཅིག་ཅམ། །ཁྱོད་བར་འགྱུར་བ་རབ་བསྐྱོམས་ན། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་

ཡིད་ནི་སྒྲོང་། །ཞེས་པས། གཞི་ལ་གནས་སྐབས་ལྔ་ཆ་འདྲ་ཙམ་འཆར་བ་དང་། མཐུན་པའི་འོད་གསལ་བསྐྱེམས་པས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྒྲོང་བར་བསྟན་ནོ།།

འོན་རིམ་ལྔ་བསྐྱུས་པ་གསལ་བ་ལས། འོད་གསལ་གནས་ཐོབ་མངོན་སངས་རྒྱས། །བཙུན་འབྲུག་ཅན་ནི་ཆེ་འདི་ཉིད། །ལེ་ལོ་ཅན་ནི་འཆི་ཀ་སྟེ། །ཐ་མ་སྤྱད་པ་བར་མ་དོར། །མཆོག་ཐོབ་སྐྱུས་ནི་གཞན་དོན་བྱེད། །ཅེས་པའི་དོན་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས། ལུང་དེའི་དོན་ནི། འོད་གསལ་རྟོགས་ནས་སངས་རྒྱ་བའི་འོད་གསལ་དེ། རབ་ཀྱིས་ཆེ་འདིར་རྟོགས། འབྲིང་གིས་འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་དུས་སུ་རྟོགས། ཐ་མས་བར་དོ་བརྒྱུད་པའི་རྟོག་ལ་རྟོགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུ་སེམས་ལས་སྐྱུ་མའི་སྐྱར་བཞེངས་པའི་སྐྱུ་ལུས་པ་དེས་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་འཐོབ་པའི་དོན་དུ་ཐོགས་འབྱེན་གྱི་སྒྲོང་པ་བྱེད་དགོས་པས། སྐྱུ་ལུས་པ་དེས་རགས་པའི་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཡང་ཞེས་བར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(སྐྱེ་བ་བརྒྱད་ནས་སངས་རྒྱ་བའི་བསྐྱེ་ཚུལ་བཤད་པ་)ལ། སྐྱེ་བ་བརྒྱད་ནས་སངས་རྒྱ་བའི་གང་ཟག་དེ་ལ་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་ཡོད་པའི། རབ་ནི་ལུས་དབེན་མཐར་ཕྱིན་ནས་དག་དབེན་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་ཅིང་། སེམས་དབེན་མ་ཐོབ་པ་ཅིག་ཡིན་ལ། འབྲིང་ནི་ཆེ་འདིར་རྟོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་མ་ཐོབ་པ། གཉིད་དང་མི་ལམ་གྱི་བསྐྱེ་བ་འདུན་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་ཅུས་པ་ཅིག་ཡིན་ལ། ཐ་མ་ནི་ཆེ་འདིར་རྟོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་མ་ཐོབ་པ། གཉིད་དང་མི་ལམ་གྱི་བསྐྱེ་བ་འདུན་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་མི་ཅུས་པ་ཅིག་ཡིན་ལ། གང་ཟག་དང་པོ་དེས་འཆི་བ་འོད་གསལ་དང་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་བསྐྱེས་པའི་རྒྱུ་སེམས་ལས། བར་དོའི་ལུས་སྐྱུ་ལུས་རྗེས་མཐུན་པར་ལངས་ཏེ། རྗེས་མཐུན་པ་དེ་ཉིད་མའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས། ཉན་གྱི་གང་ཟག་དེས་འཆི་བ་དངོས་དང་འོད་གསལ་བསྐྱེ་ཅུས་ཀྱང་། བར་དོ་དངོས་དང་སྐྱུ་ལུས་དངོས་བསྐྱེ་མི་ཅུས་ཤིང་། སྐྱེ་བ་དང་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་དངོས་བསྐྱེ་མི་ཅུས་སོ། །གང་ཟག་གཉིས་པ་དེས་འཆི་དུས་ཀྱི་སྒྲོང་པ་བཞི་དེས་ཅུས་ཤིང་། དེའི་སྐྱེང་།

ནས་བར་དོ་ལོངས་སྤྱི་བསྐྱེད་བ་དང་། སྐྱེ་བ་སྤྱལ་སྤྱི་བསྐྱེད་བ་གཉིས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་
ཟག་གསུམ་པ་དེས་འཆི་བའི་ཆེ་སྟོང་པ་བཞི་ངོས་ཟིན་པར་བྱེད་སྟུང་པའི་འཕེན་པ་ད་ལྟ་ནས་
གཏོང་བ་དང་། སྟོང་པ་བཞིའི་སྒྲིབ་ཚུལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་པས། འཆི་བའི་ཆེ་སྟོང་པ་
བཞི་ངོས་རྒྱས་པ་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་སྟེང་ནས་བར་དོ་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་ངོ་ཤེས་པ་འབྱུང་ངོ་།

གསུམ་པ་(བསྐྱེད་བ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བསྟན་བ་)ནི། རིམ་ལྡན་བསྟན་པ་གསལ་བ་ལས། བར་དོ་རྣམ་
གསུམ་བསྐྱེད་བར་བྱ། །ཞེས་བར་དོ་གསུམ་བཤད་པས། འཆི་བ་དང་སྐྱེ་བ་གཉིས་ལ་ཡང་གསུམ་
ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ལ། འཆི་བ་གསུམ་ནི། གཞིའི་འཆི་བ་དང་། གཉིད་ཀྱི་འཆི་བ་དང་། ལམ་
ཀྱི་འཆི་བ་དང་གསུམ་མོ། །བར་དོ་གསུམ་ནི་གཞིའི་བར་དོ། མི་ལམ་བར་དོ། ལམ་ཀྱི་བར་དོ་དང་
གསུམ་མོ། །སྐྱེ་བ་གསུམ་ནི། གཞིའི་སྐྱེ་བ་དང་། སད་པ་སྐྱེ་བ་དང་། ལམ་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གསུམ་མོ།

འཆི་བ་གསུམ་པོ་ཆོས་སྤྱི་དང་བསྐྱེད་བའི་ཚུལ་ནི། སད་དུས་སྤྱི་ཆུང་རྒྱ་ཏི་ཐེམ་པ་ལས་བྱུང་
བའི་འོད་གསལ་ནི། འཆི་བ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པས། ལམ་ཀྱི་འཆི་བ་ཆོས་སྤྱི་བསྐྱེད་བ་དང་། ཆུང་
རྒྱ་ཏིར་བསྟན་ཏེ་ཐེམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ནི། གཉིད་ཀྱི་འཆི་བ་ཆོས་སྤྱི་བསྐྱེད་
བ་དང་། གཞིའི་འཆི་བ་འོད་གསལ་དང་ལམ་ཀྱི་འོད་གསལ་བསྐྱེད་བའི་འོད་གསལ་ནི། གཞིའི་
འཆི་བ་ཆོས་སྤྱི་བསྐྱེད་བའོ།

བར་དོའི་བསྐྱེད་བ་གསུམ་ནི། སད་དུས་སྤྱི་ཆུང་རྒྱ་ཏིར་ཐེམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་འོད་གསལ་ལས་
སྤྱི་ལུས་རྗེས་མཐུན་པར་ལྡང་བ་ནི། བར་དོ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པས་ལམ་ཀྱི་བར་དོ་ལོངས་སྤྱི་བསྐྱེད་
བ་ཞེས་བྱ་ལ། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་མི་ལམ་ཀྱི་ལུས་སྤྱི་ལུས་རྗེས་མཐུན་པར་བཞེངས་པ་ནི།
མི་ལམ་ལོངས་སྤྱི་བསྐྱེད་བ་དང་། འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་བར་དོའི་ལུས་སྤྱི་ལུས་རྗེས་མཐུན་པར་
བཞེངས་པ་ནི། བར་དོ་ལོངས་སྤྱི་བསྐྱེད་བ་སྟེ་གསུམ་མོ།

སད་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་ཀྱི་ཆུང་ཐེམ་པ་ལས་སྤྱི་ལུས་རྗེས་མཐུན་པར་བཞེངས་པ་དེས་ལུང་

པོ་ཉིད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི། བར་དོ་མའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པ་དང་རྣམ་པ་མ་ཐུན་པས། ལམ་གྱི་སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱེའི་བསྐྱེ་བ། མི་ལམ་གྱི་ལུས་སྐྱེ་ལུས་རྗེས་མ་ཐུན་པར་བཞེངས་པ་དེས་ཡིད་ངོར་ཕྱང་པོ་ཉིད་པ་ལ་ཞུགས་པ། སད་པ་སྐྱལ་སྐྱེའི་བསྐྱེ་བ། བར་དོ་སྐྱེ་ལུས་རྗེས་མ་ཐུན་པར་བཞེངས་པ་དེས་མའི་མངལ་དུ་སྐྱེ་བ་སྐྱངས་པ་ནི་སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱེའི་བསྐྱེ་བ་སྐྱེ་ལུས་སྐྱེའི་བསྐྱེ་བ་གསུམ་མོ།

བསྐྱེན་བསྐྱེ་བ་གསུམ་སྐྱེ། འཆི་བའི་བསྐྱེ་བའམ་ཆོས་སྐྱེའི་བསྐྱེ་བ་དང་། བར་དོའི་བསྐྱེ་བའམ་ཡོངས་སྐྱེའི་བསྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེ་པོའི་བསྐྱེ་བའམ་སྐྱལ་སྐྱེའི་བསྐྱེ་བ་དང་གསུམ་མོ། །འདིར་རིམ་ལྔ་བསྐྱེས་པ་གསལ་བ་ལས། གཏུམ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་གིས་ཏེ། །ཞེས་པས་མ་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་གཏུམ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། ས་རྒྱུད་ནས་བཤད་པའི་དག་དཔེ་གི་དོད་ཐུབ་ཏུ་གསུངས། སེམས་དམིགས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འོ། །ཞེས་པས། གཏུམ་མོ་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་ཉིད་གའི་རྒྱ་ཉིད་དབྱས་ཀྱི་མི་ཤིགས་པ་ལ་བསྐྱེས་ཏེ་ཐེམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་དག་འབྱེའི་སེམས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་པར་བསྐྱེན་ལ། མི་ལམ་སྐྱེ་མ་གཅིག་ཏུ་སྐྱུང་། །ཞེས་པས། མི་ལམ་ཡོངས་སྐྱེའི་བསྐྱེ་བ་དེ་བསྐྱེན། བར་དོ་རྣམ་གསུམ་བསྐྱེ་བར་བྱ། །ཞེས་པས། བར་དོའི་བསྐྱེ་བ་གསུམ་བསྐྱེན་ནོ། །ཉོན་མོངས་ཡེ་ཤེས་ལམ་དུ་འགྱུར། །ཞེས་པས། མི་ལམ་དང་བར་དོ་གཉིས་སྐྱེ་ལུས་སྐྱེ་བསྐྱེ་བ་གཉིས་ནི། མ་དག་པ་དག་པར་སྐྱུར་བྱེད་དུ་བསྐྱེན། ལམ་སྐྱུར་གཅོད་པ་འཕོ་བ་སྐྱེ། །ཞེས་པས་ཆེ་འདི་དང་བར་དོར་མཆོག་མ་གྱུབ་ན། ཆེ་རབས་གཞན་དུ་ཐུགས་སྐྱོད་པའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྐྱུབ་བྱེད་འཕོ་བ་ཡིན་པར་བསྐྱེན་ནོ། །ཁྱོད་དུ་འཇུག་པ་ཡན་ལག་གོ། །ཞེས་པས། འཕོ་བའི་ཡན་ལག་གསལ་ཆ་ཤས་སྐྱུ་གྱུར་པའི་ཁྱོད་འཇུག་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་བསྐྱེན། ཅུ་ཆོག་ལས་འཆི་ཁར་འཕོ་བ་ཁྱོད་འཇུག་གཉིས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི། སྐྱེ་ལུས་རྗེས་མ་ཐུན་པར་ལྷང་བྱས་པའི་མཆོམས་ནས་ཁྱོད་འཇུག་བྱས་ན་བྱས་པ་ཐོབ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཅིག་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་སོ།

གཉིས་པ་(དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། རིམ་ལྔ་དང་སྐྱོད་བསྐྱེས་ལས་

གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་། རྒྱུད་ཕྱི་མར་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་
བཏེ།

དང་པོ་(རིམ་ལྔ་དང་སྟོད་བསྐྱེད་ལས་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་)ལ། གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ་སྟོད་རྩུང་
བྱ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་ལ་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་བཤད་པ་དང་། རིམ་བཤེལ་ལམ་གཞན་
གྱི་མཐར་འོང་ཚུལ་བཤད་པ་དང་གསུམ།

དང་པོ་(གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ་སྟོད་རྩུང་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་)ནི། རིམ་ལྔ་ལས། རུམ་དབང་དང་བཅས་
པའི་གསང་དབང་ཐོབ་པའི་དོན་སྟོབ་མ་དེས། དོན་སྟོབ་དཔོན་ལ་ཕྱི་ནང་གི་མཆོད་པས་མཆོད།
ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་མཉེས་ཤིང་ཆོམ་པར་བྱས། བསྟོད་པས་བསྟོད་ནས་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་གདམས་
པ་བཤད་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་བཞེན་དུ། འདིར་ཡང་སྟོད་རྩུང་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པའི་སྐྱེད་པ་པོ་དེས། ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པའི་དོན་སྟོབ་དཔོན་ཞིག་ལ་ཕྱི་ནང་གི་མཆོད་
པས་མཆོད། ཆོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་མཉེས་པར་བྱས། བསྟོད་པས་བསྟོད་ནས། འོད་གསལ་དང་ཉེ་
རྒྱ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གི་དོན་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅོ། །དོན་གྱི་འོད་གསལ་
ཀྱི་སྟོན་དུ་སྐྱུ་ལུས་བསྐྱེད་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེས། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་མཛོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ཤེས་སྐྱིབ་ཟད་པར་བྱེད་པའི་རུས་ལྷན་དུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་
པ་ལ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དང་ངོ་མོ་གཅིག་ཏུ་ཆོགས་པ་དགོས་ལ། དེ་འབྲ་
བའི་ཟུང་འཇུག་བསྐྱེད་པ་ལ་རིམ་བཤེལ་གསུམ་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དེ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་ངག་བཤད་པ་)ལ། ཕྱི་ནང་གི་མཛོན་པར་བྱང་ཚུབ་པ་གཉིས་
བཤད་པ། དེ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་བསམ་གཏན་གཉིས་བཤད་པ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཆེ་
བརྗོད་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་དང་གསུམ།

དང་པོ་(ཕྱི་ནང་གི་མཛོན་པར་བྱང་ཚུབ་པ་གཉིས་བཤད་པ་)ལ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་ལ་ཅོད་པ་སྟོང་བཏེ།

དང་པོ་(དངོས་ཀྱི་དོན་ནི། རིམ་པ་བཞི་པ་ལས། མཆན་མོ་སྤང་བའི་ཆ་སྟེ། ཞེས་པས། སྟོང་པ་
 དང་པོའི་དུས་སུ་སྟོན་གནམ་གཡའ་དག་ལ་སྒྲོའོད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་སྟོང་སང་དཀར་ལམ་པའི་
 སྤང་བ་འབྱུང་བ་དེ་བསྟན་ནོ། །གསལ་བ་ཉི་མའི་ཟེར་འབྱེད་སྤང་བ་མཆེད་པ་ཡིན། ཞེས་པས་སྤང་
 བ་མཆེད་པའི་དུས་སུ། སྟོན་གནམ་གཡའ་དག་ལ་སྟོང་སང་དམར་ལམ་པ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་འབྱུང་
 བར་བསྟན། མཆམས་ནི་སྤང་བ་ཐོབ་པ་ཞེས་པས། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་དུས་སུ་སྟོན་གནམ་གཡའ་དག་ལ་
 མཆམས་ཀྱི་སྟག་མཐུག་པོས་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་སྟོང་སང་ནག་ལམ་པའི་སྤང་བ་འབྱུང་བ་དེ་བསྟན།
 རང་གི་རང་བཞིན་རྣམས་ཀྱིས་ལན་ཅིག་མིན་པར་འགྲོ། ཞེས་པས། སྟོང་པ་གསུམ་ལས་རང་
 བཞིན་རྣམས་འབྱུང་བར་བསྟན། མཆན་མིན་ཉིན་པར་མ་ཡིན་མཆམས་མིན་གང་ཞིག་རང་བཞིན་
 རྣམས་དང་རྣམ་བཤམ་བ། ཞེས་པས་སྟོང་པ་བཞི་པའི་དུས་སུ་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་གསུམ་དང་བཤམ་
 བའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་རྣམ་མཁའི་རང་མདོག་རི་བཞིན་དུ་འཐོན་པ་དང་འདྲ་བའི་སྟོང་སང་གི་སྤང་བ་
 འབྱུང་བ་དེ་བསྟན་ནོ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སྐྱད་ཅིག་ཡིན་པར་སྒྲ་མ་མཆོག་བཤད་རྣམ་འབྱོར་པ་ཉིད་
 ཡུལ། ཞེས་པས། ཕྱིའི་མདོན་བྱང་གི་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དེ་རྣམ་འབྱོར་པ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཡིན་པར་
 བསྟན། མཆམས་ཀྱི་མཐའ་ནི་འཛིག་མིན་སུན་ནག་ཆོགས་ནི་མ་ལུས་གང་དུ་འདས་པ་དང་། རི་སྤྱིད་
 ཉི་མ་མ་ཤར་སྐྱད་ཅིག་འདིར་ནི་བྱི་མེད་ཡང་དག་མཐའ་རུ་བཤད། ཅེས་པས། ཕྱིའི་མདོན་བྱང་
 དེ་ཐོ་རངས་སྐྱུ་རེངས་འཆར་ལ་ཁད་པའི་དུས་སུ་མདོན་དུ་བྱེད་དགོས་པར་བསྟན། སྟོབ་དཔོན་
 མཆོག་ནི་རབ་རིབ་བཤམ་བས་སྟོབ་མ་ལ་ནི་ཕྱི་རོལ་བྱང་ཆུབ་བསྟན། ཞེས་བྱང་འཇུག་མདོན་དུ་
 བྱས་པའི་སྒྲ་མས་ཕྱིའི་མདོན་བྱང་སྟོན་དགོས་པར་བསྟན། ནང་གི་བདེ་བ་རྟོག་བཤམ་སངས་རྒྱལ་
 བྱང་ཆུབ་སྐྱད་ཅིག་དག་གིས་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་པས་ནང་གི་མདོན་བྱང་བསྟན་ནོ།

ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཙུ་པ་ལས། རྩོ་རྩི་ཉི་མ་རུབ་ནས་ནི། སྟོབ་པ་ཀུན་དུ་བཅུམ་པར་བྱ། སྐྱུ་
 རེངས་འཆར་ཀའི་དུས་སུ་ནི། བསྐྱོམ་པ་མཆོག་གིས་འབྱུབ་པར་འགྱུར། ཞེས་པས། ཉི་མ་དམར་

ཐག་ཆད་པའི་ཐུན་མཚམས་ཀྱི་དུས་འདས་པའི་སྔོན་གྱི་དུས་སུ་སྒྲ་མ་ཚོ་གས་འཁོར་གྱིས་མཉེས་
 པར་བྱས། མཚན་བྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་ཉེར་རྒྱ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ནས། རོ་རངས་སྐྱ་
 རེངས་འཆར་ལ་ཁད་པའི་དུས་སུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ། ཕྱི་ལོ་མངོན་བྱང་དུ་
 བསྟན་ནོ།

ཕྱི་ནང་གི་མངོན་བྱང་གི་བྱང་པར་ནི། དུས་བྱང་པར་ཅན་ནམ་མཁའི་རང་མདོག་ཇི་བཞིན་
 དུ་ཐོན་པའི་རོ་རངས་ཀྱི་དུས་སུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡིན་པས་ན་ཕྱི་ལོ་མངོན་
 བྱང་དུ་འཛོག་ལ། ནང་ཤེས་པ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་དུས་སུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་
 དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ནང་གི་མངོན་བྱང་དུ་འཛོག་གོ། །དེས་ན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
 ཡིན་ན། ནང་གི་མངོན་བྱང་ཡིན་པས་བྱང་ཀྱང་། ཕྱི་ལོ་མངོན་བྱང་ཡིན་པས་མ་བྱང་སྟེ། དོན་གྱི་
 འོད་གསལ་ཡིན་ན་རོ་རངས་ཀྱི་དུས་སུ་མངོན་དུ་བྱས་པས་མ་བྱང་པའི་ཕྱིར། རིམ་བ་བཞི་པའི་
 དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནི་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་མངོན་བྱང་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་(དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་བསམ་གཏན་གཉིས་བཤད་པ་)ནི། རིམ་བ་བཞི་པ་ལས། མན་
 དག་ཐོབ་པའི་སྟོབ་མ་ཡིས། །དེ་ནས་ནམ་འབྱོར་ནམ་གཉིས་བསྐྱབ། །ཅེས་པས་འོད་གསལ་གྱི་
 མན་དག་ཐོབ་པའི་སྟོབ་མས་བསམ་གཏན་གཉིས་ལ་སྟོབ་དགོས་པར་བསྟན་ནོ། །རིམ་པོར་འཛིན་
 པའི་རིམ་པ་དང་། །དེ་བཞིན་རྗེས་སུ་གཞིག་པའོ། །ཞེས་པས་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཅམ་
 ཞིག་བསྟན་ལ། མགོ་བོ་ནས་ནི་རྒྱུ་པའི་བར། །རི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་གར་ཕྱིན་གྱི་བར། །ནམ་འབྱོར་ཡང་
 དག་མཐའ་ལ་འཇུག། །རིམ་པོར་འཛིན་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་པས། རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྟོན་སྟངས་
 ནས་རིམ་གྱིས་སྒྲིབ་གར་སྐྱད་པར་བྱེད་པའི་རིམ་འཛིན་གྱི་བསམ་གཏན་དེ་བསྟན། དབུགས་ཀྱི་
 རྒྱུ་ནི་མེ་ལོང་ལ། །རི་ལྟར་ཀུན་ཏུ་ཐིམ་འཇུག་བ། །དེ་བཞིན་ནམ་འབྱོར་ཡང་དག་མཐའ། །ཡང་
 དང་ཡང་དུ་འཇུག་པར་བྱེད། །ཅེས་པས། རིམ་འཛིན་གྱི་སྐྱད་རིམ་གྱི་དཔེ་དོན་སྦྱར་ཚུལ་དེ་

བསྟན་ནོ།

དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་རིམ་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ན་རིམ་འཛིན་
དང་། སྟོད་བཅུད་གཞན་ཀྱང་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་པའི་རྗེས་སུ་བདག་ཉིད་འོད་གསལ་དུ་གཞུག་
པར་བྱེད་པས་ན། རྗེས་གཞིག་ཅེས་བྱའོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱད་རིམ་སྟོམ་པའི་ཆོ། སྤྱི་
གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སེམས་དབང་སྤུམ་བཅེགས་བསྟོམས་ནས་བྱེད་པ་མར་ལུགས་ཀྱི་གདམས་པ་
ལས་མ་བྱུང་ཡང་། རྗེ་འགོས་ཀྱིས་བཤད་པ་ནི་ཡིན་ཏུ་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ལེ་བུ་བཅུ་གཅིག་
པ་ལས། སངས་རྒྱུ་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར། །ཞེས་སོགས་ཅ་འགྲེལ་གྱི་དོན་མན་ངག་
ཏུ་ཐོན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།

རྗེ་ལྟར་བསྟོམ་པའི་ཚུལ་ནི། །ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་དང་སྦྱ་ལུས་པ་
རང་གི་ལུས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པ་སྤྱོད་རྗེ་ནས་སྤྱད་ཏུ་བསྟོམ་པ་ནི་སྤྱི་དམ་ཆོག་སེམས་དཔལ། །དེའི་
ཐུགས་ཀར་ཨོ་ཡིག་བསྟོམ་པ་སྤྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ། །དེའི་མགོར་ཐེག་ལེ་རྒྱ་ད་དང་བཅས་
པ་བསྟོམ་པ་སྤྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔལ་དང་། །ཡང་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ངག་དང་སྦྱ་ལུས་པ་རང་གི་གསུང་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པ་དེ་ཉིད་གསུང་རྗེ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་
དུ་བསྟོམ་པ་ནི་གསུང་གི་དམ་ཆོག་སེམས་དཔལ། །དེའི་ཐུགས་ཀར་ཨོ་ཡིག་བསྟོམ་པ་གསུང་གི་
ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ། །དེའི་མགོར་ཐེག་ལེ་རྒྱ་ད་དང་བཅས་པ་བསྟོམ་པ་གསུང་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
སེམས་དཔལ་ཡིན་ནོ།

ཡང་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་དང་སྦྱ་ལུས་པ་རང་གི་ཐུགས་གཉིས་
ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པ་ཐུགས་རྗེ་རྗེ་མི་བསྟོད་པར་བསྟོམ་པ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་སེམས་དཔལ།
དེའི་ཐུགས་ཀར་ཨོ་ཡིག་བསྟོམ་པ་ཐུགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ། །དེའི་མགོར་ཐེག་ལེ་རྒྱ་ད་དང་
བཅས་པ་བསྟོམ་པ་ཐུགས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔལ་ཡིན་ནོ། །ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔལ་

སོ་སོ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སྒོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་འཕྲོག་པས་སྒོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་
མེར་གྱིས་ཁྱེན་ནས་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་སོ་སོ་ལ་ཐེམ། དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་སོ་སོ་ཡང་འོད་
དུ་ཁྱེན་ལེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་སོ་སོ་ལ་ཐེམ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་སོ་སོ་ཡང་འོད་དུ་ཁྱེན་
ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་སོ་སོ་ལ་ཐེམ། ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་སོ་སོ་ཡང་འོད་དུ་ཁྱེན་
མི་དམིགས་པར་བསྐྱེམས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲིང་ཉིད་འཛིན་སྒྲིངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱེམ་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ནི་སེམས་དཔའ་སྤྲུལ་བཅེགས་ཀྱི་རྗེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་སྤྱད་རིམ་ཡིན་ནོ། །
སྒོད་བཅུད་གཞན་ཀྱང་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པ་སྒོན་དུ་མ་བཏང་བར་སེམས་དཔའ་སྤྲུལ་བཅེགས་
ཉིད་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པ་ནི་རིམ་འཛིན་གྱི་སྤྱད་རིམ་ཡིན་ནོ།།

བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པའི་གནས་མཐར་ཐུག་པ་སྒྲིང་གར་བྱེད་པ་
རིམ་ལྔ་ལས་བཤད་པ་བཞིན་དུ། ལྷ་མོ་བཞི་ཁྱེན་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།
ཏྭ་ཏུ་སྒྲིང་གི་དབྱས་གནས་ལ། འོད་ཟེར་ཆེན་པོ་འབར་བ་ཅན། འི་སྒྲིང་དགུ་ཡི་བར་དུ་ནི། །
དབྱལ་བ་ལ་གནས་རྒྱུ་མཐེལ་བར། ཐེག་ལེ་དེ་ཁོ་ནར་བསྐྱས་ཏེ། འཁྱེ་བའི་དབྱས་སྤྲུལ་པར་
གནས། །ཞེས་ལུས་ཀྱི་སྒོད་སྤྱད་ནས་སྒྲིང་གའི་ཐེག་ལེ་ལ་བསྐྱས་ནས་སྒྲིང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་འཁྱེ་
བའི་རྒྱ་ཏིང་ནང་དུ་གནས་པར་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་(མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཆེ་བཟོད་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་)ནི། ལེ་ཏུ་གཉིས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་སེམས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལེ་ཏུ་དྲུག་པ་ལས་ཀྱང་། སྤྱད་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་
བ་རྗེ་རྗེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། ལྷ་མོ་དེ་གྱི་རྒྱུད་གཞན་ལས། ཡན་ལག་ཀྱང་བསྐྱེམས་རྣམ་
འདས་ཤིང་། རྟོག་པའི་རྣམ་རྟོག་སྤངས་ནས་ཀྱང་། གྲུག་སྒྲིང་ཐེག་ལེ་ལས་འདས་ལ། འདི་ནི་
དཀྱིལ་འཁོར་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རིམ་པ་གཉིས་པ་ལས། ལྷ་
ཆོགས་མདོ་དང་རྒྱུད་རྣམས་སྤྱ། དེ་ཉིད་གང་ཞིག་ཉེར་བསྟན་ལ། ཐམས་ཅད་སྒྲིང་གནས་འདི་ཉིད་

ལས། དེར་ནི་གཞན་དག་མ་གསུངས་སོ། །ཞེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱིས།
 ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་སྟོན་པར་གསུངས་པའི་དོན་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་པར་བྱིན་ཐེག་
 པ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་དུ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་མ་བསྟན་ཀྱང་། དེའི་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 དང་དེ་རྫོགས་པའི་སྤྱི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་བསྟན་པ་དང་། སྤགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་སུ་ནི་ལྟན་
 སྤྱིས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྫོགས་པའི་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་འོད་གསལ་
 བསྟན་པའི་དོན་ནོ། །ཆེ་བརྗོད་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། ཅ་རྒྱུད་ལའུ་གཉིས་པ་ནས་གསུངས་པའི། ཨེ་
 མའོ་སངས་རྒྱས་ཨེ་མའོ་ཆོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་(རིམ་པ་དེ་ལས་གཞན་གྱི་མཐར་འོང་ཚུལ་བཤད་པ་)ནི། སྟོན་བསྟུས་ལས། རིམ་པ་འདི་ཉིད་
 ཀྱིས་བཙུགས་ལྟར་འདས་དཔལ་ལྡན་གྱི་ཐུབ་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། སེ་གོལ་
 ཀྱི་སྤྱིས་བསྟུལ་བར་གྱུར་བས། མི་གཡོ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་ཏེ། ཞེས་པས་ནས་བྱེད་
 ཀྱི་དུས་སུ་ཉེར་རྒྱུ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དངོས་དབང་དུ་བསྟུང་། རོ་རངས་འོད་གསལ་དང་
 ཟུང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱས་པའི་རིམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར་
 དུ། དཔལ་ལྡན་གྱི་ཐུབ་པ་མི་གཡོ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་བཞུགས་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་སེ་གོལ་གྱི་སྤྱིས་བསྟུལ་བ་དེ་བསྟན་ནོ། །མི་གཡོ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་ཏེ། ཟུང་
 རྒྱུ་ཀྱི་ཤིང་བྱང་ལ་བཞུགས་ནས། བཅས་བྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་མཛད་དེ། སྤྱི་མ་
 ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་ནས། འགོ་བ་རྣམས་ལ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་
 བཅུམས་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་རི་མིན་དུ་གནས་པ་དེ་མིན་དུ་སྒྲ་མའི་ཁ་ནས་སྒྲ་མའི་ཁར་བརྒྱུད་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས། དེ་ལྟར་སེ་གོལ་གྱི་སྤྱིས་བསྟུལ་བས། རང་གི་སྟོན་པ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ཤིང་བྱང་
 དུ་བཞུགས་ནས་བཅས་བྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་ཉེར་རྒྱུ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དོན་
 ཀྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་མཛད། རོ་རངས་མི་སྟོན་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྤྱི་མཐེངས་ཏེ། གཤུལ་བྱ་

ནམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ད་ལྟའི་བར་དུ་གདམས་པ་བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་
བར་བསྟན་ནོ།།

འཇིག་པ་གཉིས་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་བས་འོད་གསལ་དག་པ་ལས། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་འབྱུང་
འབྱུང་ཉེ། །སྤྱི་ཙུ་ཅ་གཉིས་མཆན་འཆང་ཞིང་། །དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུར་ལྷན། །ནམ་པ་
ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྷན་པ། །ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་དེ་ནས་འབྱུང་། །ཞེས་སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་རང་ལས་
གྱིས་སངས་རྒྱ་ཚུལ་བསྟན་པའི་འོག་ཏུ། །ཤུ་ལྷ་ལྷ་པ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས། །མཛོན་པར་བྱང་ཆུབ་
འདི་བཞེད་ནས། །སྟོང་པ་ཆེན་པོས་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཐོབ་པར་བྱ་ཞེས་མཛོན་པར་དགོངས། །ཞེ་
རུ་ནའི་ཆུ་འབྲས་དུ། །མི་གཡོ་ཉིང་འཛིན་ལ་བཞུགས་ལ། །ཞེས་པས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་གྱིས་
བྱང་ཆུབ་མཛོན་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དུ་ནེ་རུ་ནའི་ཆུ་འབྲས་དུ་མི་གཡོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་
པར་བཞུགས་པ་དེ་བསྟན་ལ། དེ་ཆེ་རྒྱལ་བ་མཁའ་དོ་ཇེ། །ཉིལ་གྱི་གང་བྱ་གང་བཞིན་བཞུགས། །
རྒྱལ་བའི་སྤྲས་ལ་སེ་གོལ་དང་། །དེ་ལ་དབྱངས་གཅིག་གིས་གསུངས་པ། །བསམ་གཏན་འདི་ནི་
ནམ་དག་མི། །འདིས་ནི་མཐར་ཐུག་མི་ཐོབ་སྟེ། །ཞེས་པས་མི་གཡོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་འདིས་ནི་
མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་མི་རྣམས་པར་བསྟན་ནོ། །ནམ་མཁའ་དོས་ལྷར་མཆོག་གྱུར་པ། །འོད་
གསལ་བ་ནི་དེ་དམིགས་ཤིག། །ཅེས་པས། །དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཛོན་དུ་བྱེད་པར་བསྐྱེད་པ་དེ་
བསྟན། །འོད་གསལ་བ་ཡི་གནས་ཐོབ་ནས། །རབ་དགའི་གཟུགས་སུ་སྦྱེ་བར་འབྱུང་། །ཞེས་པས།
དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱང་སེམས་ལས་སྟོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྦྱེ་འབྱུང་བ་དེ་བསྟན། །དེ་ཆེ་རབ་
དགའ་དོ་ཇེ་སྦྱ། །ཀུན་གྱི་དབང་ཐུག་ཐོབ་པར་འབྱུང་། །ཞེས་པས། །མི་སྟོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྦྱེ་
དེ་བསྟན། །འདི་ལྷར་སྦྱ་དེ་གསན་པ་དང་། །དེ་ནས་ཉིང་འཛིན་མི་གཡོ་གཏང་། །འདི་ལྷར་ནམ་མེད་
དུས་སུ་ནི། །རྒྱལ་བའི་སྤྲས་གྱིས་དེ་ཉིད་དམིགས། །ཞེས་པས། །དེ་ལྷར་སེ་གོལ་གྱི་སྤྲས་བསྐྱེད་
པ་ལ་བརྟེན་ནས། །བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་ནམ་མེད་ཀྱི་དུས་སུ་མི་གཡོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་

བཞེངས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པ་
དེ་བསྟན་ནོ། །དེ་དང་མཐུན་པར་མན་ངག་སྟེ་མ་དང་། ལས་མཐའ་རྣམ་འབྲེད་དང་། གྲོལ་བའི་ཐིག་
ལེ་ལས་ཀྱང་གསུངས་སོ།།

འོན་རྣམ་བཞག་རིམ་པར། ལྷའི་བྱ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་པོ་ཡུམ་གྱི་ལྷམས་སུ་འདུག་པའི་དགོས་
པ་ནི། འོངས་སྐྱ་ཐ་མལ་བའི་མིག་གི་སྒྲོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པ་དེ། ཐ་མལ་བའི་མིག་གི་སྒྲོད་ཡུལ་
དུ་གྱུར་པའི་སྐྱ་ལ་སྐྱ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པར་གསུངས་པས། རྒྱལ་བྱ་དོན་གྲུབ་སྐྱ་ཆེ་དེའི་སྟོན་
ནས་སངས་རྒྱལ་ཐེན་པའི་ཕྱིར། བེ་རུ་ནའི་ཆུ་འགམ་དུ་བཞུགས་པ་ལ་བསྐྱལ་བར་མཛད་པ་མི་འཐད་
དོ། །ཞེན་སྒྲོན་མེད་དེ། བེ་རུ་ནའི་ཆུ་འགམ་དུ་བཞུགས་པ་ལ་བསྐྱལ་བར་གསུངས་པ་ནི། སངས་
རྒྱལ་ཆུ་ལ་སྒྲོན་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ལ། འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་སེམས་
ལ་བསྐྱལ་བར་གསུངས་པ་ནི། དངོས་གནས་ལ་སངས་རྒྱལ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། འོན་
འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་དེས་ཕྱག་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྦྱར་བ་ལས། བདེ་བ་ཆེན་པོ་
འབྲེན་པ་ཅིག་འདུག་པ་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་
མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེན་སྒྲོན་མེད་དེ། གཟུགས་ཁམས་པ་དང་འདོད་ལྷའི་རྟེན་དུ་ཁམས་དཀར་དམར་
གྱི་འདུ་འཕྲོད་མེད་པར་བཤད་པ་ནི། ལྷ་པལ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ལྷའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སྲིད་
པ་ཐ་མ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འདུ་འཕྲོད་ངེས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གཉིས་པ་(རྒྱུད་ཕྱི་མར་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་)ནི། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། རང་
དབང་རིན་ཆེན་དགག་པ་ཡི། །གཟུང་བ་འཛིན་པ་ཡིན་པར་བཤད། །སེམས་ནི་འགོག་པའི་རྩོ་
རྩེར་འགྱུར། །ཞེས་པས། རང་སྟེ་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་དང་། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་དང་།
རིན་ཆེན་ཏེ་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དགག་པ་སྟེ། འོད་གསལ་དུ་བཟུག་པ་ལས་བྱང་བའི་སེམས་
འགོག་པ་སྟེ། རང་དུས་སུ་གཉིས་སྤང་གི་སྒྲོས་པ་ཟད་ཅིང་། རྩོ་རྩེ་སྟེ་གཉིས་སྤང་གིས་མི་བྱེད་པའི་

གཟུང་བའི་ཡན་ལག་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་ནོ། །མཚན་
མ་ཉིར་འཛིན་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པས་སྤྱིར་བསྟན་ནས། བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེ་སྟེ་སྟོན་པ་ནི། མཚན་
མའི་ཁམས་ནི་རྣམ་པ་ལྔར། །བྱང་ཆུབ་དོན་རྗེས་གསུངས་པ་ཡིན། །སྟོན་ཆུ་འབྲ་བ་དང་པོ་སྟེ། །དུ་
བ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན། །མཁའ་སྒྲུང་འབྲ་བ་གསུམ་པ་ཡིན། །མར་མེ་ལྟར་འབར་བཞི་པའོ། །སྟོན་
མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ནི། །རྟག་ཏུ་སྒྲུང་བ་ལྔ་པའོ། །ཞེས་པས་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འོད་
གསལ་དུ་བརྟག་པ་ལས། །སྟོན་ཆུ་དུ་བ་མཁའ་སྒྲུང་མར་མེ་ལྟར་འབར་སྟོན་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་
བུའི་རྟགས་དང་ལྔ་འབྱུང་བར་བསྟན་ནོ། །བརྟན་གྱུར་དོན་རྗེས་ལམ་ནས་ནི། །ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་
སྟོ་བར་བྱ། །ཞེས་པས་ལུགས་འབྱུང་གི་སྟོང་པ་གསུམ་པོ་དེས། །ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་ལ་ཡུལ་ཅན་
གྱི་ཆུལ་གྱིས་བྱུང་བར་བྱེད་པ་དེ་བསྟན་ནོ། །

གཉིས་པ་(བདེན་གཉིས་དཔེར་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་)ལ་གཉིས། །རིམ་ལྔ་དང་སྟོད་བསྐྱུས་ལས་གསུངས་
པའི་དོན་བཤད་པ་དང་། །རྟུན་བྱི་མ་ལས་གསུངས་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་(རིམ་ལྔ་དང་སྟོད་བསྐྱུས་ལས་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་)ལ། །དེ་བ་དང་། །ལན་ནོ། །

དང་པོ་(དེ་བ་)ནི། །སྟོད་བསྐྱུས་ལས། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་
ཞུགས་ཏེ། །དངོས་པོ་མེད་པར་གྱུར་ནས་ལྡང་བར་བགྱིད། །ཅེས་པའི་དོན་ནི། །རིམ་པ་གསུམ་པའི་
སྐྱུ་ལུས་འོད་གསལ་དུ་བརྟག་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུད་སེམས་ལས། །སྒྲུང་ཡང་སྐྱུ་མའི་སྐྱུར་
ལྡང་བའི་རིམ་པ་གང་ཞིག་ལགས། །ཞེས་འདྲི་བའི་དོན་ནོ། །འདིར་མཛོན་དུ་བྱོགས་པ་ཉམས་སུ་
སྟོང་བ་ནི་གང་ཞིག་ལགས། །ཞེས་པའི་དོན་ནི་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པ་འདིར་རབ་དགའ་ལ་སོགས་པའི་
ས་བརྟུ་གོང་ནས་གོང་དུ་བགྱོད་པའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ལགས་ཞེས་འདྲི་བའི་དོན་དང་། །མི་ལྟོག་པར་
གྱུར་པ་ནི་གང་ཞིག་ལགས། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། །འཁོར་བར་མི་ལྟོག་པ་དང་། །ལྟོག་པའི་ས་མཚམས་
ནི་གང་ཞིག་ལགས། །ཞེས་འདྲི་བའི་དོན་དང་། །ཐར་པའི་དོན་ནི་གང་ཞིག་ལགས། །ཞེས་པའི་དོན་

ནི། གང་ལས་ཐར་པའི་དོན་ནི། གང་ཞིག་ལགས། ཞེས་འདི་བའི་དོན་དང་། ཅིའི་ཕྱིར་ན་གྲོལ་བར་
འགྱུར། ཞེས་པའི་དོན་ནི། རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞེས་འདི་བའི་དོན་དང་། གྲོལ་བ་
ནི་སུ་ཞིག་ལགས། ཞེས་པ་ནི་དེ་བ་དུག་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(ལན་)ལ་བཞི། དེ་བ་གཉིས་པའི་ལན། དེ་བ་གསུམ་པ་དང་ལྔ་པའི་ལན། དེ་བ་དང་
པོའི་ལན། དེ་བ་བཞི་པ་དང་དུག་པའི་ལན་འཕྲོས་དང་བཅས་པའོ།།

དང་པོ་(དེ་བ་གཉིས་པའི་ལན་)ནི། སྦྱོང་བསྐྱུས་ལས། རྫོང་ཐོག་པ་འདི་ལ་བསྦྱོང་རིམ་ལ་བསྐྱུས་
ནས་ས་བརྒྱད་པ་འཛོལ་སྟེ། ཞེས་པས་བསྦྱོང་རིམ་ས་བརྒྱད་པར་འཛོག་པར་བསྟན་ལ། དེ་སྤིང་
རྫོགས་པའི་རིམ་པ་མ་ཐོབ་པ་དེ་སྤིང་དུ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཉེས་པར་བྱའོ། ཞེས་པས་རྫོགས་
རིམ་མཐར་ཕྱིན་གྱི་བར་དུ་ལྷ་མ་མཉེས་པར་བྱེད་དགོས་པར་བསྟན། སྦྱོང་བ་གསུང་དང་ཐུགས་
མཛོན་པར་ཉོགས་ནས་ས་བརྒྱ་ཐོབ་པ་ཞེས་པས། སེམས་དབེན་ས་བརྒྱ་པར་འཛོག་པར་བསྟན།
སྦྱོང་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སོ་སོར་ཐོབ་ཅིང་ཞེས་པས་སྦྱོང་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
ཡང་དག་པར་ཉོགས་ནས། སྦྱང་བ་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་འོད་གསལ་སོ་སོར་ཐོབ་སྟེ་ཞེས་པས་
དོན་གྱི་འོད་གསལ་བསྟན། སྦྱང་བ་མེད་པའི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་ནས་བྱང་འཇུག་ལ་གནས་
པའི་རིམ་གྱིས་ཞེས་པས། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་བྱང་འཇུག་གི་སྦྱར་ལྡང་བ་དེ་བསྟན། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་མཛོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས། རྫོང་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱིས་
བརྒྱན་ནས་གནས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པས་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་དེ་བསྟན། འདིའི་ལུགས་
ཀྱི་ས་བརྒྱའི་རྣམ་བཞག་བཤད་མ་ཐག་པའི་གཞུང་དེ་ཙམ་མ་གཏོགས་འཕགས་པ་ཡལ་སྤྲིས་ཀྱི་
གཞུང་ལས་གསལ་བར་མ་བཤད་ལ།

ཙ་རྒྱུད་ལས། ས་བརྒྱ་དག་ལ་གནས་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་དེ་འགྱུར་རོ། ཞེས་ས་
བརྒྱའི་མིང་ཙམ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང་། འདིའི་དོན་སྟོན་གསལ་ལས། ས་བརྒྱ་ནི་རྒྱང་བརྒྱ་ལ་བྱེད་པར་

བཤད་ལ། བཤད་རྒྱུ་དོན་རྗེ་འཕྲུང་བ་ལས། ལུས་དབང་བཅུ་གཅིག་དང་། དབང་གོང་མ་གསུམ་
 ལྟེ་བཅུ་བཞི་པོ་ལ། དབང་བསྐྱར་རེ་རེ་ས་རེ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་མིང་དོན་གང་
 ཡང་གསལ་བར་མ་བཤད་ལ། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་དུ། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་གང་བསྟན་པ། །
 སར་རྒྱར་དེ་ནི་བཅུ་གསུམ་པ། །ཞེས་རིམ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ས་བཅུ་གསུམ་པར་
 བཤད་པ་མ་གཏོགས་སའི་མིང་དོན་གསལ་བར་མ་གསུངས་ལ། གྱི་རྗེ་རྗེ་དང་། སྤྱི་ལྷ་ལྷ་སོགས་
 ལས། རབ་དགའ་ལ་སོགས་ས་བཅུ་ཀུན་ཏུ་འོད་དང་བཅུ་གཅིག་མོས་སྦྱོར་གྱིས་དང་། བཅུ་གཉིས་
 ལ་མིང་འདོགས་པར་བྱིན་ཐེག་པ་དང་མཐུན་པ་གཅིག་དང་། ཡང་ས་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ལ། གནས་
 དང་ཉེ་བའི་གནས་ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་ཀྱང་བཏགས་ནས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གཉིས་བཤད་
 ལ། བཤད་རྒྱུ་མཛོན་བརྗོད་སྒྲ་མ་ལས། རབ་དགའ་ལ་སོགས་པའི་ས་བཅུ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་དཔེ་
 མེད་ལྷན་དང་ཡེ་ཤེས་ལྷན་ཏེ་ས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མིང་གིས་བཤད། རྗེ་རྗེ་སྟོང་པོ་རྒྱུ་གྱི་རྒྱུ་ལས།
 རབ་དགའ་ལ་སོགས་པའི་ས་བཅུ་ཀུན་ཏུ་འོད་དང་། བདུད་ཅི་འོད་སྟེ་ས་བཅུ་གསུམ་དུ་བཤད་ལ།
 ཕྱག་ཆེན་ཐེག་ལེ་ལས། འཕགས་པ་སྟོབ་པའི་ས་ལ་རབ་དགའ་ལ་སོགས་པའི་ས་བཅུ། མོས་སྦྱོར་
 གྱིས་དང་བཅུ་གཅིག་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་ལ་ས་ལྷ་དང་བཅས་པས་ས་བཅུ་དུག་ཏུ་བཤད་དོ།

སྦྱོར་བསྐྱུས་ལས། བསྐྱེད་རིམ་ས་བརྒྱུད་པར་བཤད་པ་ནི། ས་བརྒྱུད་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་མན་
 ཆད་གྱི་མ་དག་ས་བདུན་དང་བཅས་པ་ལ་སྦྱོར་ལ། རྗོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་དང་དག་དབེན་
 གཉིས་ནི་ས་བརྒྱུད་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་རྗེས་ཀྱི་ས་བརྒྱུད་པ་དང་དགྲ་པ་གཉིས་དང་སྦྱོར། སེམས་
 དབེན་དང་སྦྱུ་ལུས་གཉིས་ནི་ས་བཅུ་པའི་སྟོན་དང་སྦྱོར། འོད་གསལ་དང་སྟོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་
 གཉིས་ནི་ས་བཅུ་པའི་སྦྱང་དང་སྦྱོར་ལ། མི་སྟོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ས་བཅུ་གཅིག་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་ལ་
 འཛོག་པ་ནི་སྦྱོར་བསྐྱུས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ།

དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། རིམ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ས་བཅུ་གསུམ་པར་བཤད་

པ་ནི། སྒྲིང་བསྐྱུས་ཀྱི་འབྲེལ་པར་སྒྲོར་ལམ་བྱོད་ཅེ་མོ་བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཆུང་
 ཅུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་བྲེ་བའི་ས་བཅུ་གཉིས་སུ་བཞག་པ་ལ་ལྟོས་ནས། མཐོང་ལམ་དོན་གྱི་
 འོད་གསལ་ས་བཅུ་གསུམ་པར་འཛོག་པར་བཤད་ལ། དེས་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འདུག་ས་བཅུ་བཞི་
 པར་འཛོག་པ་ཡང་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་འཛོག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྒྲོར་ལམ་བཞི་ལ་ས་བཅུ་གཉིས་
 སུ་འཛོག་པའི་ཆུལ་ནི་འབྲེལ་པ་དེར་དོར་བསྐྱུས་ཀྱིས་ས་བཅུ་དཔ་སྒྲོར་ལམ་བཟོད་པ་འབྲིང་དང་
 བཟོད་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཐོབ་ལ། སེམས་དབེན་གྱིས་ཆོས་མཆོག་ཆུང་ཅུ་དང་འབྲིང་ཐོབ། སྒྲུ་
 ལུས་ཀྱིས་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་གསུངས་པས། བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་བྱོད་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་
 པོ་གསུམ་དང་སྒྲོར་ལམ་ཅེ་མོ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། སྒྲོར་ལམ་བཟོད་པ་ཆུང་ཅུ་དང་
 བདུན་ལ་བཞག་པ་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱེད་དགོས། སྒྲིང་བསྐྱུས་ལས། བསྐྱེད་རིམ་ས་བཅུ་དཔར་
 བཤད་པ་ནི་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་ས་བཅུ་དཔར་ཞིང་དག་སྒྲོར་བ་ཐོབ་པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་ཐ་རགས་
 མཐར་བྱིན་ནས་ཉེན་བཉེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གསལ་སྤང་བཙན་པོ་ཐོབ་པ་དེས་རང་གང་དུ་
 སངས་རྒྱ་འགྲུང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་འགྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པ་གཉིས་ཆོས་
 མཆུངས་པའི་སྒོ་ནས་ས་བཅུ་དཔར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ས་དགྲུ་པར་སོ་སོ་ཡང་དག་པ་
 རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པས་ཆོས་སྒྲོན་པའི་དག་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་དང་། དག་དབེན་གྱི་
 སྐབས་སུ། དག་གི་ཅ་བ་རྒྱང་ལས་རུང་དུ་གྱུར་ནས་དག་ལ་དབང་ཐོབ་པ་གཉིས་ཆོས་མཆུངས་
 པས་དག་དབེན་ས་དགྲུ་པར་བཞག་པ་དང་། པར་བྱིན་ཐེག་པའི་ས་བཅུ་དཔར་སེམས་ལ་དབང་རྗེས་
 མཐུན་པ་ཐོབ་པ་དང་། སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་གཉིས་ཆོས་མཆུངས་
 པས། སེམས་དབེན་ས་བཅུ་དཔར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། པར་བྱིན་ཐེག་པའི་ས་བཅུ་དཔར་འོད་ཟེར་ཆེན་
 པོའི་དབང་བསྐྱུར་ཐོབ་པ་དང་། སྒྲུ་ལུས་པར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབང་བསྐྱུར་བ་ཐོབ་པ་
 གཉིས་ཆོས་མཆུངས་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ།།

གྱི་རྩེ་རྩེ་དང་རྩེ་མ་འབྱུང་སོགས་ནས་གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་
 བསྟན་པའི་ས་བཅུ་གཉིས་པོ་པར་བྱིན་ཐེག་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་མིང་དེ་དག་གིས་
 བཏགས་པ་ནི། སྤྱི་མེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ནོ། །མདོན་བརྗོད་ལས་བཤད་པ་ནི་པར་བྱིན་
 ཀྱི་ཐེག་པའི་རབ་དགའ་ལ་སོགས་པ་ས་བཅུ་ལ་བྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་
 གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ལ། དཔེ་མེད་ལྟ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྟ་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། རྩེ་རྩེ་
 པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་ལས་ས་བཅུ་གཉིས་གསུངས་པ་ནི། སྤྱི་མེད་རང་ལུགས་ཀྱི་སའི་མིང་ཡིན་ལ།
 དེའི་འཛོག་ཚུལ་ཡང་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་སྤྱངས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། རྩོགས་རིམ་གྱི་རྩོགས་
 པ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་གྱི་ལམ་རྣམས་སྤྱི་མེད་རང་ལམ་གྱི་ཆོགས་ལམ་དང་། རྩོགས་རིམ་གྱི་རྩོགས་
 པ་ཐོབ་པ་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མ་སྐྱེས་བར་གྱི་ལམ་རྣམས་སྤྱི་མེད་རང་ལམ་གྱི་སྤྱོར་ལམ་
 དང་། སྤྱོད་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྩོགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནི་སྤྱི་མེད་རང་ལམ་གྱི་
 མཐོང་ལམ་དང་། ས་དང་པོའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡིན་ལ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུ་མཐའ་ལས་སློབ་
 པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྤྱོར་བཞེངས་པ་ནས། མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་གྱི་ལམ་རྣམས་
 ལ་སློམ་ལམ་ས་དགའའི་རྣམ་གཞག་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། རིམ་བཤེས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་
 ཉོན་སྐྱབ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་དུ་སློང་བ་ལྟར། རྒྱན་མཐའི་རྩེ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་ཤེས་
 སྐྱབ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་དུ་སློང་བ་ཡིན་པས། སྤང་བྱ་སྐྱབ་པའི་སློན་སློམ་ལམ་ས་དགའའི་རྣམ་
 གཞག་མི་འཛོག་ཀྱང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེས་ཤེས་སྐྱབ་སློང་བའི་ལུས་ལྟ་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ།
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་ཚུལ་གྱི་སློན་སློམ་ལམ་ས་དགའ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་(འི་བ་གསུམ་པ་དང་ལྟ་པའི་ལན་བཤད་པ་)ནི། སྤྱོད་བསྐྱས་ལས། སྤྱི་ལུས་ཐོབ་པ་རྣམས་
 གྱིས་དོན་དམ་བདན་པ་མདོན་པར་མ་རྩོགས་པ་དེ་སྤྱི་དུ་བྱིར་སྒྲོག་གོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་རི་སྤྱི་དུ་
 སྤང་བ་གསུམ་མ་དག་པ་དེ་སྤྱི་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཀུན་རྩོག་གོ། །དེ་རི་སྤྱི་པ་དེ་སྤྱི་དུ་ཉོན་མོངས་

གི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱན་དང་། དེས་ནི་ཡང་སྤྱད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་པས། སྤྱི་ལུས་པས་
 རོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་མ་བྱས་ན་འཁོར་བར་ལྡོག་པ་དང་། རོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་
 བ་འཁོར་བར་མི་ལྡོག་པར་བཤད་པས་དེ་བ་གསུམ་པའི་ལན་བསྟན་ལ། རོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་
 བ་འཁོར་བར་མི་ལྡོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས། གང་སེམས་པ་གཞན་དག་དང་བྲལ་
 བ་དེ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་ནོ།

སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས། གང་རིག་པ་འདིས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རིམ་པ་འདིས་འོད་གསལ་
 བ་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པར་གྱུར་བ་དེའི་ལུས་དང་དག་དང་སེམས་དེ་མ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཐམས་
 ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་པས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་
 ཕྱིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ནི། སེམས་པ་མེད་ཅིང་སྤྱི་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཐུང་ན་ལས་འདས་
 པའི་ཁམས་ཏེ། གཟུགས་མེད་པ། རེག་པར་དཀའ་བ། ལས་དང་སྦྱེ་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། ཉི་
 མ་དང་ལྷ་བ་དང་མེ་དང་ནོར་བུའི་འོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའོ། ཞེས་པས། ཉང་
 གི་རྒྱུན་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱི་ལུས་འོད་གསལ་དུ་འཇུག་པའི་སྤྱད་རིམ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཕྱིའི་
 རྒྱུན་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་བཞིན་པའི་སྤྱོད་པ་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རོན་གྱི་
 འོད་གསལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་བསྟན་པས། དེ་བ་ལྟ་བུའི་ལན་བསྟན་ནོ།

གསུམ་པ་(དེ་བ་དང་པོའི་ལན་བཤད་པ་)ནི། འོན་སྤྱི་ལུས་འོད་གསལ་དུ་དག་པར་བྱས་པའི་རོན་
 ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་འཇུག་གི་སྒྱར་ལྡང་ན། རོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ཆོས་གཞན་གྱིས་བར་
 མ་ཆོད་པར་བྱང་འཇུག་གི་སྒྱར་ལྡང་ངམ་ལུགས་ལྡོག་གི་སྒྱར་བའི་མཐར་ལྡང་བ་གང་ཞེས། དང་པོ་
 ལྟར་ཡིན་ཏེ། གཞི་ལ་འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱང་སེམས་ལས་ཆོས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་
 བར་དོ་འབྱུང་བ་དང་། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་ཆོས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་མི་ལམ་གྱི་
 ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་།

རིམ་ལྔ་ལས། རང་བཞིན་བཅས་འོད་དེ་དང་དེ། རྣམ་ཤེས་རྒྱང་དང་ལྷན་བཡིས། བདག་
 གྱིན་བརྒྱབ་པའི་རིམ་གྱིས་ཀྱང་། ཤེམས་ཅན་དོན་དུ་ལན་ལག་འཕྱུར། རི་ལྷ་དང་བའི་ཚུ་སྤྱང་
 ལས། ཉ་དག་སྤྱར་དུ་སྤང་བར་འགྱུར། དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་སྟོང་གསལ་ལས། སྤྱུ་འབྱུལ་བ་
 འབྱུང་བར་བཤད། ཅེས་པས་ཚུ་སྤྱང་དྲངས་པ་ལས་ཉ་སྟོ་བྱར་དུ་འཕར་བ་དང་འབྲ་བར། ཐམས་
 ཅད་སྟོང་བ་འོད་གསལ་ལས་སྤྱུ་མའི་སྤྱུ་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། སྤྱོད་བསྐྱས་ལས་ཀྱང་།
 དེ་བས་ན་སྟོང་བ་ཉིད་བཞི་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྤང་བའི་ཆོགས་ནམ་མཁའ་སྤང་བ་ལྟ་བུས། འཛིག་
 ཉེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱས་ཏེ། ཞེས་པས་ལུགས་འབྱུང་གི་སྟོང་བ་བཞི་ལྔ་མ་གྱི་མ་
 ལ་རིམ་གྱིས་ཐེམ་པའི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱང་སེམས་ལས། ཟུང་འཇུག་གི་སྤྱུ་འབྱུང་བར་གསུངས་
 ཤིང་། ཁམས་སྤང་བ་དང་ལྷན་ཅིག་པ། ཞེས་པས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་དེའི་བཞོན་པའི་རྒྱང་རོ་
 བོ་གཅིག་ཏུ་ཆོགས་པ་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་སྤྱུ་འབྱུང་བར་བསྟན། གྱིབ་མ་དང་འབྲ་བར་གཅད་དུ་
 མེད་པ་དང་། གཞིག་ཏུ་མེད་པའི་དོ་རྗེའི་སྤྱི་རོ་བོ་ཉིད། ཅེས་པས། སྤྱུ་དེ་གྱིབ་མ་དང་འབྲ་བར་
 གྱི་མཆོན་སོགས་ཀྱིས་གཅད་བཤེག་མི་རྒྱས་པར་བསྟན་ནོ། འཕོ་བ་མེད་ཅིང་། ཞེས་པས་སྤྱུ་དེ་
 རིགས་འབྲ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་བསྟན། ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་པས་སྤྱུ་དེས་ཉོན་མོངས་མའོན་གྱུར་པ་
 ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་བསྟན། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། ཞེས་
 པས། སྤྱུ་དེས་ཉོན་སྤྱིབ་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པར་བསྟན། འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་དབང་དུ་གྱུར་བ་ཐོབ་པ།
 ཞེས་པས། འདོད་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པར་བསྟན། ཚུ་ལས་ཉ་ལྟ་བུའམ། སྤྱར་བར་གཉིད་ལོག་
 ཅིང་སད་པ་བཞིན་དུ། མཆོག་ཏུ་དག་པའི་ལུས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་འབྱུང་བར་གྱུར་པའི་
 གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་མིང་ནི་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་པས། ཚུ་ལས་ཉ་སྟོ་
 བྱར་དུ་འཕར་བ་དང་གཉིད་ལོག་ཅིང་སད་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཆོས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པ་
 དང་འབྲ་བར་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ཟུང་འཇུག་གི་སྤྱུ་འབྱུང་བར་བསྟན་ནོ།

བཞི་པ་(དེ་བ་བཞི་པ་དང་དྲུག་པའི་ལན་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་)ནི། ཡང་སྟོང་བསྐྱུས་ལས་འཁོར་བའི་འཆིང་བ་ལས་ངེས་པར་གྲོལ་བས་ན་ཐར་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པས། དེ་བ་བཞི་པ་དང་དྲུག་པའི་ལན་བསྐྱེད་ནི། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས་མ་ཐག་ཏུ་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱར་བཞེངས་པ་མི་འཐད་དེ། དེའི་ཆེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་གཉིས་སྐྱུ་ཐུགས་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་ཆོགས་པ་ལས་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱར་བཞེངས་པའི་ཕྱིར་ཞེན་སྦྱོན་མེད་དེ། བྱང་འཇུག་གི་གཙོ་བོ་དེ་ལ་འཛིག་ཀྱང་བྱང་འཇུག་ལ་དེས་མ་བྱབ་པའི་ཕྱིར། བདེན་འཛིན་གྱི་མངོན་ཞེན་ཟད་པར་སྤངས་པའི་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་ཡིན་ན། བྱང་འཇུག་གི་སྐྱུ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་དོ། །བྱང་འཇུག་ཐོག་མར་བྱབ་པའི་ཆེ་ཕྱང་བོ་རྟིང་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བྱབ་བམ་ནང་དུ་བྱབ་ཅེ་ན། ཕྱི་རོལ་ཏུ་བྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། གསལ་སྦྱོན་ལས། འོངས་སྐྱུ་ལུས་སྤྲུལ་མ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་དང་པོར་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ནས་ལུས་སྤྲུལ་མ་ལ་ཞུགས་པའི་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་འཛིན་ཚུལ་ཡང་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བྱང་འཇུག་གི་སྐྱུ་འདི་ཐོག་མར་བྱབ་པ་ན་ལུས་སྤྲུལ་མ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱབ་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཐོག་མར་བྱབ་པའི་ཆེ་ཕྱང་བོ་རྟིང་པའི་ནང་དུ་བྱབ་ན། བར་དོ་ཐོག་མར་བྱབ་པའི་ཆེ་ཕྱང་བོ་རྟིང་པའི་ནང་དུ་བྱབ་དགོས་པས། དེའི་ཆེ་ཕྱང་བོ་རྟིང་པ་དང་བར་དོ་གཉིས་ཉེན་བཞེན་པར་ཐལ་བའི་སྦྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་གསུངས་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་བཤད་པ་)ནི། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། རྗེས་བྲན་གང་ཞིག་རྣམ་བསྟོལ་པ། །དེ་དང་འབྲེལ་བར་སྟོབ་བྱ། །རྗེས་སུ་བྲན་པ་ཞེས་བཤད་དེ། །སོ་སོར་སྤང་བ་དེ་ལས་སྟེ། །ཞེས་པས། སྟེག་རྒྱ་ནས་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་བར་གྱི་ལུགས་འབྱུང་གི་རིམ་པ་དེ་རྣམས་དང་འབྲེལ་བར་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་སྟོག་ཏུ་སྟོས་ཏེ་བྱང་བའི་ཉེར་ཐོབ་ནས་སྟེག་རྒྱའི་རྟགས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་རྣམས། རྗེས་བྲན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྟོལ་སྟེ་འཇུག་

པ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྡུས་པ། །ཁོང་བྱེ་ཚུལ་གྱིས་བསྡུས་ནས་ནི། །དབུས་སུ་
གཟུགས་ནི་ནམ་པར་བསྐྱོམ། །ཡུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྩོགས་བྱེད་པ། །ཉིང་རེ་འཛིན་ཞེས་བཏགས་པ་
ཡིན། །ཞེས་པས། ལྷོད་བཅུད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བའི་རྒྱང་
སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཐབས་དག་པའི་སྒྱུ་མའི་སྒྱུ་དང་། རོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སྒྱུ་
ཐུགས་དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་ཆོགས་པའི་རྒྱང་འཇུག་རོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་ཡུད་ཀྱིས་
ཉེ། ཆོས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་བཞེངས་པ་དེ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བཤད་དོ།

གསུམ་པ་(རིམ་གཉིས་ལ་ཐོགས་འབྱེན་པའི་སྟོད་པ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྟོད་པ་སྤྱིའི་ནམ་པར་བཞག་
པ་དང་། ལྷ་མེད་ཀྱི་སྟོད་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ།

དང་པོ་(སྟོད་པ་སྤྱིའི་ནམ་པར་བཞག་པ་)ལ་གཉིས། སྟོད་པ་སྤྱིའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཤད་པ་དང་། སྟོད་
པ་བྱང་པར་ཅན་གྱི་ལུང་ལ་འགལ་བ་སྟོང་བའོ།

དང་པོ་(སྟོད་པ་སྤྱིའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཤད་པ་)ནི། སྟོད་བསྡུས་ལས། དམན་པ་ལ་མོས་པ་ནམས་ལ་
ཆགས་བྲལ་གྱི་སྟོད་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་མོས་པ་ནམས་ལ་ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྟོད་པ་དང་།
ཐབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་ནམས་ལ་ཆགས་ཆེན་གྱི་སྟོད་པ་གསུམ་གསུངས་པའི་ཆགས་ཆེན་
གྱི་སྟོད་པའི་གཙོ་བོ་ནི་དབང་པོ་གཉིས་སྟོར་གྱི་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་ཡིན་ལ། སལ་བ་ནི་བསྐྱོམས་
པའི་རིག་མ་དང་པན་ཚུན་བལྟ་དགོད་ལག་པ་བཅངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་
སྟོད་པ་ནམས་ཀྱང་ཡིན་ནོ།

འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བདེ་བ་བྱང་པར་ཅན་སྐྱབ་པ་ལ་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་
སྟོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་ཆེན་ངེས་པར་བསྐྱབ་དགོས་ཉེ། འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་
ཆེན་དེ་རང་དང་རིགས་མཐུན་གྱི་རྒྱ་བྱང་པར་ཅན་ལས་བྱུང་བའི་བྱིར། རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་
ལོངས་སྟོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་ཆེན་འཛེན་པ་ལ། ཀུན་ཏུ་ལྷ་བྱེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཐིག་ལེ་

རྒྱས་དགོས་ལ། དེ་ལ་དབང་པོ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་ལུས་རྒྱས་དགོས་པས། དེའི་རྒྱར་འདོད་ཡོན་གྱི་
 རང་བཞིན་ཤེས་པའི་རྟོ་ནས་འདོད་ཡོན་སྤྱི་ལ་ཡང་བག་ཚ་བ་མེད་པར་སང་གི་གངས་ལ་འཕྱོ་བ་
 བཞིན་དུ་ལོངས་སྤྱོད་དགོས་པར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་ཐམས་ཅད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

སྟོན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་འདུལ་བར་གསུངས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་
ལས་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་པ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་དེ་གཉིས་སྟུངས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྩ་
གཉིས་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་པ་བྱ་དཀའ་བ་ནམས་སྟུང་པའི་སྟོན་པ་དུས་ལུག་རིང་པོར་བྱང་ཆུབ་
འཆོལ་བ་ལ་མོས་པ་ཡིན་གྱི། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལས་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་པས་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པ་ལ་
མི་མོས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་མཁའ་འགྲོ་ལས། གང་ཞིག་དགེ་སྟོང་དངོས་གནས་དང་། གང་ཡང་རྟོག་
ལ་དགའ་བའི་མི། གང་ཞིག་ཀླན་པོར་གནས་སྟུང་བ། །དེ་ལ་དེ་ཉིད་མི་བསྟན་ནོ། །ཞེས་ཆགས་
བྲལ་གྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བའི་རབ་བྱུང་དང་། ཕྱི་རོལ་རྟོག་གེ་མུར་ལེན་པའི་གང་ཟག་དང་། ས་
པོན་ཉམས་པའི་ཀླན་པོ་གསུམ་ལ་ཆོས་འདི་མི་སྟོན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་(ཁྱོད་པ་ཁྱེད་པར་ཅན་གྱི་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤོང་བ་)ལ་གཉིས། ཁྱོད་བརྟུས་ལས་གསུངས་
པ་བཞོད་ནས་དེའི་དོན་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་གཞན་གྱི་ཚུད་པ་སྤོང་བའོ།

དང་པོ་སྟོན་བསྟུས་ལས་གསུངས་པ་བཞོན་ནས་དེའི་དོན་བཤད་པ་ཞི། འོན་འདོད་ཡོན་ལ་མངས་སྟུང་
ནས་སངས་རྒྱས་སྐུ་བ་དགོས་ན། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཉི་ལྷག་གསུམ། འདི་དག་འཇིག་རྟེན་
དྲུག་གསུམ་མོ། །ཞེས་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བའི་དྲུག་ཏུ་གསུངས་པས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།
དེའི་ལན་ལ་སྟོན་བསྟུས་ལས། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དཔྱེགས་པར་ལྟ་བ་
རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ངོ་བོ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། ངོ་བོ་ཉིད་
དེ་ཤེས་ན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པའི་ཉན་
ཐོས་སོགས་ལ་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བོགས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་དེ་

ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པའི་གང་ཟག་ལ་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་
བར་བསྟན་ནོ།།

ཡང་སྟོད་བསྐྱབ་ལས། རིགས་པ་འདིས་ནི་བྱང་པར་ཅན་བསྐྱལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། བྱང་
པར་ཅན་གྱི་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བས་བྱང་པར་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སྟེད་པའི་རྒྱར་
ཞུགས་པའི་སྐྱ་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་གཞན་མེད་དེ།
དེའི་དོན་དུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བཟའ་བ་དང་། གནས་པ་ལ་སོགས་པ་བདེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་
ལྷན་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་པས།
ཡུལ་ཉེན་གཉིས་ཀ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་བརྟན་པོ་དང་ལྡན་པ་སོགས་ཀྱི་བྱང་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་གང་
ཟག་དབང་པོ་གཉིས་སྐྱར་བ་ལས་བྱང་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་། འབྲས་བུ་ཡོངས་དག་
བཞི་དང་རྣམ་པ་མ་ཐུན་པའི་ལམ་བསྐྱོམས་པའི་སྟོན་ས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་དགོས་
པར་བསྟན་ནོ། །སྤྱིར་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་ཡོངས་སྟོད་པ་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པའི་གྲོགས་སུ་
འགྱུར་བ་ཅམ་ནི་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅམ་ནི་
པར་བྱིན་ཐེག་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ།།

དགོན་བརྟེན་ལས། རི་ལྷར་གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱའི་མི་གཙང་ལུད། །དེ་ནི་བྱ་རམ་ཤིང་གི་
ཞིང་ལ་པན། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉོན་མོངས་ལུད། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་
བསྟེད་ལ་པན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་ངན་འགྲོའི་རྒྱར་གསུངས་པ་ནི།
གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་ལམ་འདིའི་གདུལ་བྱ་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། ལམ་འདིའི་གདུལ་
བྱ་ལ་ནི་གཞན་ལ་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་རྒྱར་འགྲོ་རྒྱའི་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་དེ་ཉིད་སྤྲགས་སྐྱ་
མེད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་བྱང་ཆུབ་འགྱུར་པའི་སྐྱར་ལམ་དུ་འགྲོ་སྟེ། འདུལ་བ་དོན་ཡོད་པར་བྱུང་བའི་
རྒྱད་ལས། གང་གིས་སྐྱོན་པོ་འཆིང་འགྱུར་བ། །དེ་ཡིས་མཁས་པ་ཡོངས་གྲོལ་ཞེས། །བྱང་ཆུབ་

རྣམ་པར་བསྐྱོམས་ན་ནི། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་ལོག། །གང་གིས་སྔོངས་པས་འཆིང་འགྱུར་
ཞིང་། །དུ་འབོད་མཐར་ནི་དེ་འགྱུར་བ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གྲོལ་འགྱུར་ཞིང་། །ཤེས་རབ་སྟོབས་ཀྱིས་
བདེ་བ་འཛོལ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །འོ་ན་ཆགས་པ་ལམ་བེུད་ཀྱི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། །ཞེ་སྤང་
དང་གཉི་ལྷག་ལམ་བེུད་ཀྱི་དོན་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། །ལམ་འདིའི་སྐྱབ་པ་པོས་བསྐྱལ་བའི་ཞིང་ཆང་
བའི་ཡུལ་ལ། །བསད་བསྐྱད་སོགས་བྱས་པའི་རྒྱ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྔོང་ལ་ཞེ་སྤང་མི་འདྲེ་ཡང་དུས་ཀྱི་
ཀུན་སྔོང་ལ་ཞེ་སྤང་བྲག་པོ་ངེས་པར་དགོས་ཤིང་། །དེ་འདྲའི་ཞེ་སྤང་བྲག་པོ་དེ་བྱང་ཚུབ་སྐྱབ་པའི་
རྒྱར་འགོ་བཙུག་ཞེ་སྤང་ལམ་བེུད་ཀྱི་དོན་དང་། །ཆགས་སྤང་ལམ་བེུད་ཀྱི་ཆགས་སྤང་གཉིས་ཀུན་ནས་
སྔོང་བེུད་ཀྱི་གཉི་ལྷག་དེ་ཉིད་བྱང་ཚུབ་སྐྱབ་པའི་རྒྱར་འགོ་བཙུག་ཞེ་སྤང་ལམ་བེུད་ཀྱི་དོན་ནོ།།

གཉིས་པ་(དེ་ལ་གཞན་གྱིས་ཚོད་བ་སྔོང་བ་)ནི། །འོ་ན་སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་
དམིགས་པར་བལྟ་བ། །ཞེས་གསུངས་པས། །ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་དོ་ཞེ་
ན་སྟོན་མེད་དེ། །ཉན་ཐོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་མ་རྟོགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། །མ་རྟོགས་
པ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པར་བལྟ་བ། །ཞེས་བཤད་ཀྱི། །ལྷང་
དེ་ཉན་ཐོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པས་བྱབ་པ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཉན་ཐོས་ལ་
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། །གང་དག་
སྔོང་ཉིད་མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་ཐར་པའི་རྟེན་མ་ཡིན། །འགོ་དྲུག་སྤྱིད་པའི་བཙོན་རར་ནི། །སྔོངས་པ་
དེ་དག་འཁོར་བར་འགྱུར། །ཞེས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྔོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། །སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས། །རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་པས་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་
བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པར་མདོ་སྤེལ་ས་གསུངས་པས། །འདིར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཁས་མི་
ལེན་པས་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། །སྟོན་མེད་དེ། །སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། །རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་
མོས་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལ། །རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་སྟོན་པར་མདོ་སྤེལ་ས་གསུངས་པར་

བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་ལ་ཀུན་གཞི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཞེད་ན་འདུས་པ་
འཕགས་ལུགས་ལ་འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་འཆི་སེམས་དང་དེ་ལས་ལུགས་སྒྲིག་ཏུ་ལངས་
པའི་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་སེམས་དེ་སྐྱེ་སེམས་སུ་གསུངས་ཤིང་། ཀུན་གཞི་བཞེད་ན་འཆི་སེམས་དང་སྐྱེ་
སེམས་དེ་གཉིས་ཀུན་གཞི་ལ་བཞེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱ་སྟེ། ཀུན་གཞི་དང་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་
འོད་གསལ་ལམ། ཀུན་གཞི་དང་ཉེར་ཐོབ་གཉིས་ཀྱང་འགལ་བའི་ཕྱིར། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ཀུན་གཞི་
ངེས་མི་རུས་པར་གསུངས་ཤིང་། ལམ་དུས་ཀྱི་སྟོང་པ་གསུམ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ནལ་འབྱོར་པས། རང་
རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་པ་གསུམ་ཉམས་སྟོང་གི་ཚུལ་གྱིས་ངེས་རུས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་རྒྱུར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལས།
ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱེད་དམ་མི་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པས་ཉོན་མོངས་ཐམས་
ཅད་ཅིག་ཅར་ཟད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པས་ཉོན་མོངས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་བདེན་འཛིན་ཟད་པར་སྟོང་རུས་ཤིང་། དེ་སྤངས་པ་ན་ཉོན་མོངས་
གཞན་ཐམས་ཅད་སྒྲིག་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་འཛིན་དང་འཛིན་སྤངས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པའི་
ལམ་སྒྲོམ་པ་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གཉེན་པོ་དང་ཞེ་སྤང་གི་གཉེན་པོར་བྱམས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་།
འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་སྤྱད་པ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཉེ་ཆེ་བའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་རྒྱུར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་བསྐྱེད་པ་དགོས་ཀྱི།
སྟོང་ཉིད་བསྐྱེད་རྒྱ་མེད་པར་རྒྱུད་སྟོར་དང་འབྲུལ་འཁོར་སོགས་ཀྱི་སྟོན་སྒྲུ་རྒྱ་ཉིར་ཐིམ་པ་
མེད་པར་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་རྒྱུར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཙམ་རང་རྒྱུད་ལ་བྱངས་ཏེ་
སྐྱེས་པར་བྱེད་པ་ནི། འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ལ་མི་གཞོད་ཅིང་། རྒྱུད་རྒྱུ་ཉིར་ཐིམ་པའི་བདེ་
ཆེན་རང་རྒྱུད་ལ་མེད་ན་སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་པའི་སྤྱད་ལམ་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། ས་ར་ཉལ། མ་
ལུས་རང་བཞིན་གང་གིས་མི་ཤེས་པ། ཀུན་ཏུ་ཅུའི་སྐབས་སུ་བདེ་ཆེན་བསྐྱབ་པ་ནི། །ཇི་ལྟར་

སྒོམ་པས་སྒྲིག་རྒྱ་ཉིད་པ་བཞིན། སྒོམ་ནས་འཆི་ཡང་ནམ་མཁའ་ཆུ་ཉིད་དམ། རྫོང་པ་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་
བར་གནས་པ། བདེ་བ་གང་གིས་རྣམ་པར་རོལ་བ་ནི། ཅི་སྟེ་དེ་བསྟེན་རྒྱས་པ་མེད་པས་ན། ཤས་
གསུམ་རེ་བ་གང་གིས་རྫོགས་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་(རྒྱ་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་གྲེ་བླག་ཏུ་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། སྟོང་པའི་རྣམ་དབྱེ་གསུངས་ཚུལ་དང་།
སྟོང་པ་གསུམ་སོ་སོའི་མཆན་ཉིད། སྟོང་པ་ལ་སྟོབ་པའི་ཆོ་གའོ།

དང་པོ་(སྟོང་པའི་རྣམ་དབྱེ་གསུངས་ཚུལ་)ནི། སྟོང་པའི་མིང་གི་རྣམ་གངས་དེ་ལ། ལེའུ་ལྷ་པ་ལས།
ཀུན་ཏུ་སྟོང་པ་མཆོག་ཅེས་བ་དང་། ལེའུ་བདུན་པ་ལས་སྤྲུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་མཆོག་ཅེས་དང་། ལེའུ་
དགུ་པ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པ་ཞེས་གསུངས་བ་དང་། ལེའུ་བརྒྱ་དྲུག་པ་ལས། རིག་
པ་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཞེས་གསུངས་བ་དང་། སྟོང་བསྐྱུས་ལས། འདོད་ཆགས་ལས་བྱུང་
བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་པ་ཞེས་གསུངས་བ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་ལེའུ་དྲུག་པའི་
འགྲེལ་བར། འོངས་སྟོང་པ་དང་གོལ་བའི་སྟོང་པ་ཞེས་གསུངས་བ་ཡང་སྟོང་པ་གསུམ་ལས་གཞན་
སྟོན་པ་མ་ཡིན་ལོ། སྟོང་པ་དེ་ལ་ཉེན་གྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་ན། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྟོང་པ་དང་། རྫོགས་
རིམ་པའི་སྟོང་པ་གཉིས། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྟོས་བཅས་སྟོས་མེད་ཤིན་ཏུ་སྟོས་མེད་ཀྱི་སྟོང་
པ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་ལ། སྟོང་པའི་ངོ་བོ་ནི་རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་འོངས་སྟོང་པ་ཡིན་ཞིང་། རིག་
མ་ལ་ཡང་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་དང་། བསྐྱེད་པའི་རིག་མ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དངོས་ཀྱི་རིག་མའི་
འདོད་ཡོན་ལ་འོངས་སྟོང་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོང་པ་དང་པོ་གཉིས་བཞག་ལ། བསྐྱེད་པའི་
རིག་མའི་འདོད་ཡོན་ལ་འོངས་སྟོང་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོང་པ་གསུམ་པ་བཞག་གོ།

སྟོང་པའི་འདོད་ཡོན་ལ་འོངས་སྟོང་པ་ཅན་ནི། རྒྱུད་སྟོང་རྩ་དུ་བསྐྱབ་པའི་དབང་དུས་ཀྱི་
སྟོང་པ་དང་། རྟོད་རྩ་དུ་གྱུར་ནས་ལམ་སྟོམ་པའི་དུས་ཀྱི་སྟོང་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དབང་
གསུམ་པའི་སྐྱབས་ན་ཡོད་ལ་བྱི་མ་ལ་ལམ་སྟོར་མ་སྐྱེས་པ་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་དུ་རིག་

མའི་འདོད་ཡོན་ལ་ཡོངས་སྟོང་བ་དང་། སྐྱེས་ཟིན་གྱི་ལམ་ལ་བོགས་འབྱེན་པའི་སྟོང་བ་གཉིས་ལས།
 སྤྲུལ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཐོག་མར་སྟོབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་མངོན་དུ་མ་བྱས་
 པའི་བར་དུ་ཡོད་ལ། སྐྱེས་ཟིན་གྱི་ལམ་ལ་བོགས་འབྱེན་པའི་སྟོང་བ་དེ་ལ། བླ་པོ་དམ་ཆོག་
 རྗེ་ཆེས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམས་མཐར་ཕྱིན་ནས་སྤྱན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པའི་དོན་དུ་བོགས་
 འབྱེན་གྱི་སྟོང་བ་བྱེད་པའི་སྐབས་གཅིག་དང་། སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་པས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་
 བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་སྟོང་བ་བྱེད་པའི་སྐབས་གཉིས་སུ་ངེས་པར་གསུངས་ལ། བཅུན་མོ་ཅན་གྱིས་
 བོ། སྤྱན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པའི་དོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྟོང་བ་བྱེད་པའི་སྐབས་གཅིག་དང་། སྐྱེ་
 ལུས་པས་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་སྐྱབ་པའི་དོན་དུ་སྟོང་བ་བྱེད་པའི་སྐབས་གཅིག་དང་། སྟོབ་པའི་
 བྱང་འཇུག་པས་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་སྐྱབ་པའི་དོན་དུ་སྟོང་བ་བྱེད་པའི་སྐབས་གཅིག་དང་གསུམ་
 བཤད་དོ།

རང་ལུགས་ནི་བཅུན་མོ་ཅན་གྱིས་བཞེད་པ་ལྟར་གྱི་སྟོང་བ་བྱེད་པའི་སྐབས་གསུམ་པོ་དེའི་
 ཉིང་དུ། སེམས་དབེན་པས་སྐྱེ་ལུས་སྐྱབ་པའི་དོན་དུ་སྟོང་བ་བྱེད་པའི་སྐབས་གཅིག་དང་བཞི་ཡོད་
 དོ། །སེམས་དབེན་པས་སྐྱེ་ལུས་སྐྱབ་པའི་བྱིར་དུ་སྟོང་བ་བྱེད་དགོས་པ་ནི། རྗེ་ཆེ་འབྲང་བ་ལས།
 རང་བཞིན་སྣང་བའི་དབྱེར་ཤེས་ནས། །དེ་ནས་སྟོང་བ་རབ་དུ་བྱ། །ལས་ཀྱི་ལུས་ནི་ཡོངས་སྤངས་
 བས། །རྗེ་ཆེའི་སྐྱེ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པས་བསྟན་ལ། ལེ་ལུ་བཅུ་དྲུག་པའི་སྟོན་གསལ་ལས་
 གྱང་། རྗེ་ཆེ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་། །ཞེས་པ་སྟེ་སྐྱེ་རྗེ་ཆེའི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །
 སངས་རྒྱུས་བྱང་ཆུབ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །དེར་རབ་དུ་འཇུག་པ་ནི་ཐོབ་པ་སྟེ། འོད་གསལ་
 བས་རྣམས་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་སྟོང་བ་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་ལ།
 སྐྱེ་ལུས་འོད་གསལ་དུ་དག་པར་བྱས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱང་སེམས་ལས་བཞེངས་པའི་
 བྱང་འཇུག་གི་སྐྱེ་ཐོབ་པར་བསྟན་པས་གྱང་སྐྱེ་ལུས་པས་སྟོང་བ་བྱེད་དགོས་པར་བསྟན་ནོ།

སྟོད་བསྐྱུས་ལས། ཡང་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྟོད་པ་མེད་པར་ཐོག་མ་མེད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་
བག་ཆགས་ཟད་པར་མི་རྒྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ལམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་
བག་ཆགས་ཟད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་ཐོན་ཟད་པར་བྱེད་པ་ལ་སྟོད་པ་བྱེད་དགོས་
པར་བསྟན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོད་བསྐྱུས་ལས། རྒྱུ་འབྱེད་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
དོན་ནི། རྩོད་རྒྱུ་འབྱེད་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། སྟོས་པ་ལ་དགའ་བའི་བསམ་པ་རྒྱུ་འབྱེད་
ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། ཡོ་བྱད་ཆེ་འབྱེད་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་སྟོན་སྟོད་པ་གསུམ་ལ་སྟོབ་པར་བསྟན་
ནོ། །ཐོགས་འབྱེན་གྱི་དོན་ནི། ལམ་དེས་དངོས་བྱུང་དེ་བསྐྱུབ་པ་ལ་རྒྱས་པ་ལྟག་པོར་འབྱེན་པ་ལ་
ཐོགས་འབྱེན་གྱི་སྟོད་པ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ།

གཉིས་པ་(སྟོད་པ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་)ནི། སྟོད་བསྐྱུས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་
རྩི་རྩེ་འཆང་གི་དབུགས་དབྱུང་། །ཞེས་པས་ནི་སྟོད་པའི་སྐྱབས་སུ་རིགས་དབུགས་གཙོ་བོ་བྱེད་
དགོས་པར་བསྟན་ནོ། །རྩི་སྐྱད་བསྟན་པའི་ཞེས་པས་ནི། འདིར་བཤད་པ་འདི་རྣམས་ཤུགས་ཆར་
མཉམ་སྦྱར་ལས་བཤད་པར་བསྟན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཨ་ར་ལི་རྒྱས་པ་ནི་
སྟོས་བཅས་དང་། ཞེས་པས་སྟོས་བཅས་ཀྱི་སྟོད་པ་དེ་བསྟན་ནོ། །ཨ་ར་ལི་ནི་ཅེད་མོའམ་རོལ་པ་
ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེས་ནི་བདེ་དང་བདེའི་ལན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །རྟག་
ཏུ་བྱུང་བ་ལས་དགོངས་པའི་དབང་དུ་འགའ་ཞིག་ལ་རོལ་པ་ནི་སྟོས་མེད་དང་། ཞེས་པས། བདེ་
དང་བདེའི་ལན་ལ་སོགས་པའི་སྟོས་པ་རྣམས་བཞག་པའི་སྟོས་མེད་ཀྱི་སྟོད་པ་དེ་བསྟན་ནོ། །འདུ་འཛི་
ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་ཟས་འབའ་ཞིག་གིས་གནས་པ་ཞིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་
དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པས་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྟོས་མེད་ཀྱི་སྟོད་པ་དང་། ཞེས་པས།
ཤིན་ཏུ་སྟོས་མེད་ཀྱི་སྟོད་པ་བསྟན་ནོ། །ཤིང་དང་ཏ་ལའི་ལོ་མ་དང་རས་བལ་གསུམ་ཆོག་པས་ཐལ་
བར་འགྲོ་བ་ལ་བྱད་པར་མེད་པ་བཞིན་དུ། སྟོད་པ་གསུམ་ཆར་གྱིས་ཀྱང་རྩི་རྩེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་

འབྲུག་པ་དང་། ཞེས་པས། ཤིང་དང་ཏ་ལའི་ལོ་མ་དང་རས་བལ་གསུམ་ཆིག་པས་ཐལ་བར་འགོ་
བལ་བྱང་པར་མེད་པ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་གསུམ་གྱིས་དངོས་བྱུང་བསྐྱབ་པ་ལ་བྱང་པར་མེད་པར་
བསྟན་ནོ། རྒྱུ་འབྲིང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་དང་། བཙུན་དང་མཐུན་པར་སྟོང་པ་གསུམ་ལ་སྟོབ་པར་
བཤད་དོ། ཞེས་པས། ཡོ་བྱང་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུ་གསུམ་དང་། བཙུན་རྒྱུ་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དང་།
སྟོས་པ་ལ་དགའ་བའི་བསམ་པ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སྟོང་པ་གསུམ་ལ་
སྟོབ་པར་བསྟན་ནོ། སྟོང་བསྐྱུས་ལས། སྟོས་བཅས་ཀྱི་སྟོང་པ་མཉམ་སྟོར་ལས་གསུངས་ཤིང་
འདུས་པ་ལས་སྟོང་པ་བྱི་མ་གཉིས་ཙམ་བཤད་དོ།

འོན་སྟོན་གསལ་ལས། ལེ་འུ་བདུན་པར་སྟོས་བཅས་ཀྱི་སྟོང་པ་བསྟན་པར་གསུངས་པ་རི་
ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པས་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྟོང་པ་ལ་འདུག་པའི་བསྟོམ་
བསམ་སྟོན་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། འོན་མཉམ་སྟོར་ལས། ཉིན་རེ་ལས་ཡང་ན་ལྷ་རེ་ལས། ཡང་
ན་དེ་བཞིན་ལོ་རེར་ནི། རི་བཞིན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ཀྱང་། སངས་རྒྱུས་བདེ་མཆོག་གར་
བྱའོ། ཞེས་པའི་དོན་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ནི་སྤྱོད་རང་རང་གི་ཆས་སུ་ཞུགས་པའི་རྣལ་
འབྱོར་པོ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོག་པ་འཁོར་གྱི་ཆོག་ཉིན་རེ་བཞིན་ནམ་ལྷ་རེ་ལས་ལོ་རེ་ལ་ལན་རེ་བྱེད་
པའི་དོན་ནོ།

གསུམ་པ་(སྟོང་པ་ལ་སྟོབ་པའི་ཆོག་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྟོས་བཅས་དང་སྟོས་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་
བསྐྱུབ་ཚུལ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྟོས་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་བསྐྱུབ་ཚུལ་ལོ།

དང་པོ་(སྟོས་བཅས་དང་སྟོས་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་བསྐྱུབ་ཚུལ་)ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་གི་ཆོག་དང་། སོ་
སའི་ཆོག་ལོ།

དང་པོ་(ཐུན་མོང་གི་ཆོག་)ནི། སྟོང་པའི་ཆོག་ལ་རྒྱས་པར་མཉམ་སྟོར་ལས་གསུངས་པ་ལྟར།
སྟོང་བསྐྱུས་ལས་ཀྱང་བཤད་ལ། དེ་ཡང་སྟོང་པ་བྱེད་པའི་གདུལ་བྱ་དེའི་གནས་ནི། མཉམ་སྟོར་

ལས། ཡང་ན་བདག་གི་གནས་དག་གས། རྟེན་མོས་ཆལ་ལ་སོགས་པར་སྒྲུབ། ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རང་གི་གནས་ཁང་ངས། ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྟེན་མོས་ཆལ་དང་། སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་སྒྲུ་བོའི་
 འདུ་འཛིན་དཔེ་ན་པའི་རིའི་ཅེ་མོ་ལ་སོགས་པར་སྒྲོད་པ་བྱ་བ་ཡིན་ལ། གནས་དེར་ཁང་པ་རི་ལྟར་
 བྱ་བའི་ཆུལ་ནི། རྒྱ་ས་པག་ལས་བྱས་པའི་ལྟ་ཁང་སྤྱི་བཞེས་བྱ་བའི་སྒོ་བའི་རྟ་བབས་བའི་དང་
 ལྟན་པ། རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་སྒྲ་ཆོགས་པས་སྤྱས་པ་བྱེད་པར་བཤད་པ་ནི་གཙོ་བོ་ལ་
 ཡིན་ལ། དེ་དང་མཐུན་པའི་ཁང་པ་བརྟན་པ་རྟ་བབས་རྒྱན་སྒྲ་ཆོགས་དང་ལྟན་པ་སྤྱི་བཞེས་
 བྱས་པའི་འོག་ཁང་དུ་ཆང་མང་བ་རྣམས་དང་། བར་ཁང་དུ་བི་མི་སྒྲིང་བྱ་དུང་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་
 བྱང་བཞག་སྟེང་ཁང་ན་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་། རིལ་བྱ་དང་། ར་ཡབ་དང་། ལྷ་བྱེ་ལ་སོགས་པས་
 བརྒྱན་ཏེ། དེར་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆུ་ཆོན་གྱིས་བྲིས་པའི་སྟེང་དུ་སྒྲ་ཆོགས་བརྒྱའི་གདན་
 རས་གྱིས་གཡོགས་པ། སྒྲོས་བཅས་ཀྱི་སྒྲོད་པའི་སྐབས་ཡིན་ན། སྤྱི་ཅུ་ཅ་གཅིག་དང་། སྒྲོས་
 མེད་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་པ་གསུམ་ལ་རིམ་པ་ལྟར་སྒྲ་ཆོགས་བརྒྱ་རས་གྱིས་གཡོགས་པའི་གདན་
 སྤྱི་ཅུ་ཅ་གཅིག་དང་། ལྷ་དང་། གཅིག་རྣམས་བཤད་དེ། གདན་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྣལ་འབྱོར་པོ་
 མོ་རྣམས་ལྟ་སོ་སོའི་ཆས་སུ་འདུག་པའི་འདྲ་འབག་རྒྱ་དར་དང་རས་ལ་སོགས་པ་ལ་བྲིས་པའམ།
 ཟངས་རག་སོགས་ལས་བྱུང་བའི་ལྷགས་སུ་སྒྲག་པ་དང་། འབྲུང་དུ་བརྒྱོས་པ་དང་། མཉམ་སྦྲེར་
 ལས་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་སྟོང་པོ་དང་ཅ་བ་ལས་བྱུང་བ། རི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་མི་རུས་ལ་
 སོགས་པའི་རུས་པ་ལ་བརྒྱོས་པ་དང་། ཤིང་ལ་སོགས་པའི་ཅ་བ་ལ་ཡང་བརྒྱོས་པས་རུང་ངོ་།

ཆས་སུ་ཞུགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པོ་མོའི་བྱངས་ནི། སྒྲོས་བཅས་དང་སྒྲོས་མེད་རྒྱས་པ་ལ་
 བྲི། རང་དང་སྒྲུབ་གྲོགས་རྣལ་འབྱོར་པོ་མོ་ཉེར་གཉིས་དང་། ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་
 མ་དགུ་དང་བཅས་པ། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ནས་གནོད་མཛེས་རྒྱལ་པོའི་བར་གྱི་འདྲ་འབག་ཆས་
 གོས་ཕྱག་མཆན་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་ཆས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། སྒྲོས་མེད་འབྲིང་པོ་ལ་ཡང་རང་དང་

ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའི་བྲག་རྒྱ་མ་ལྷ། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དང་སྤྱན་སོགས་ཡུམ་བཞིའམ་རྩོམ་མ་
བཞི་གང་རུང་གི་ཆས་སུ་འབྲུག་པ་དང་། སློས་མེད་བསྐྱུས་པ་ལ་ནི་རང་དང་ལེགས་པར་བསྐྱབས་
པའི་བྲག་རྒྱ་མ་གཅིག་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཆས་སུ་འབྲུག་པར་བྱའོ།

སྤྱི་དུང་དང་བོ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་རྣམ་འབྱོར་པོ་མོ་རྣམས་ཆ་ལུགས་བསྐྱར་དགོས་པ་ནི།
མཉམ་སྦྱར་ལས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་འདུས་པ་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་ཏེ། ལེ་ལུ་བཅུ་དྲུག་
པ་ལས། སྤྱི་གསུང་བྲགས་ཀྱི་རྩོམ་མ་ལྷ། །ལུས་དང་དག་སེམས་སློམ་པ་ནི། །རང་ཚུ་ལ་ཉིད་
ཀྱི་དེ་བྱ་སྟེ། །དེ་ལྟར་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར། རང་ཚུ་ལ་ཉེ་ཆ་
ལུགས་བསྐྱར་བ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་ཡི་སློམ་པ་ཅམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་ཆོག་)ལ་གཉིས། སློས་བཅས་ཀྱི་ཆོག་དང་། སློས་མེད་ཀྱི་ཆོག་འོ།

དང་པོ་(སློས་བཅས་ཀྱི་ཆོག་)ནི། ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་ཆས་སུ་ལུགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་པོ་མོ་སུམ་ཅུ་
ཙུ་གཉིས་པོ་རྣམས། རང་རང་གི་གནས་སུ་འཁོད་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱོམ་པ་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་
གདན་བཅས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱོམ་པ་ནི། རྣམ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱན་མོང་དུ་བསྐྱོམ་པ་དང་།
ལྷག་མོས་ཀྱི་མཇེད་པ་ནི་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཆས་སུ་ལུགས་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་པོ་མོ་གཉིས་ཀྱིས་
སྐྱོམ་པ་དང་། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཚུབ་པ། མངོན་བྱང་ལྷ་
ལས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ། དེ་སྤྱལ་སྤྱོད་རྩེ་སེམས་སུ་བསྐྱར་བའི་ལུས་ལ་ལུས་དཀྱིལ་འགོད་
པ་དང་། སྤྱི་གསུང་བྲགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་སུ་བྱ་བ། རིགས་
བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་པའི་བར་རྣམས་གཙོ་བོའི་ཆས་སུ་ལུགས་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་ཁོ་ནས་བྱ་
བ་དང་། རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་ནས། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པ་ནི་གཙོ་བོ་
ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཆས་སུ་ལུགས་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་པོ་མོ་གཉིས་ཀས་བྱ་བ་དང་། ཡུམ་གྱི་མངལ་དུ་ལྷ་སོ་
གཉིས་བསྐྱེད་དེ་དེ་རྣམས་བྱིར་སློས་སྤྱི་སློས་ཀྱི་མཇེད་པ་མཇེད་པ་ནི་གཙོ་བོའི་ཆས་སུ་ལུགས་

པའི་སྐྱབ་པ་པོ་ཁོ་ནས་བྱ་བ་དང་། དེ་རྣམས་ལྟ་རང་རང་གི་ཆས་སུ་ཞུགས་པའི་རྣམ་པ་འབྱོར་བ་པོ་
མོ་རྣམས་ལ་ཐེམ་ནས་ལྟ་རང་རང་གི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་པར་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པ་འབྱོར་བ་རང་རང་སོ་
སོས་བྱའོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་དང་པོ་སྤྱོད་བ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གཉིས་སྤྱོད་དུ་བཏང་ལ། ལས་རྒྱལ་
མཆོག་གི་སྐབས་སུ་རིག་མ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱི་བོ་ནས་ནོར་བུའི་
ཅེའི་བར་དུ་པབ་པ་བྱེད་མ་འཁོས་པར་བརྟན་པར་བྱས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་
མཉམ་པར་འཛོག་པ་དང་། དེ་ལ་སྤྱོད་སོགས་ཡུམ་བཞིའི་ཆས་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིས་འོད་
གསལ་ལས་བཞེངས་པའི་ཁྱུ་བ་སྐྱུ་བ་སྐྱུ་བ་དང་། གཙོ་བོའི་ཆས་སུ་ཞུགས་པའི་རྣམ་པ་འབྱོར་
པས། ལྟ་མོ་རང་རང་གི་ཆས་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་གཟུགས་མངའ་བ་ལ་མིག་གིས་བརྟ་བ་
དང་། རྣ་བས་ཕྱག་རྒྱའི་སྤྱད་བྱངས་ཉན་པ་དང་། ལྟས་ཕྱག་རྒྱའི་ལུས་ལ་ཆགས་པའི་དེ་སྟོམས་པ་
དང་། ལྟས་ཕྱག་རྒྱའི་མ་མཆུའི་སྤྱང་ཅེའི་རོ་སྟོང་བ་དང་། ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་རྒྱའི་རིག་བྱ་ལ་སྤྱོད་
པ་ལས་བྱང་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱི་བོ་ནས་ནོར་བུའི་ཅེའི་བར་དུ་པབ་པ་བྱེད་མེད་དུ་
བརྩེད་པ་ལ་བརྟན་ནས་བྱང་བའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་
ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་གཅིག་དུ་མོས་དགོས་པས་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་
ཞུགས་པ་ལས་བྱང་བའི་བདེ་ཆེན་དེ་ཉིད་ལྟ་མོ་མོའི་ཆས་སུ་ཞུགས་པའི་རྣམ་པ་འབྱོར་བ་པོ་མོ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྟོང་བར་རྣམ་པ་འབྱོར་བ་པོ་མོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་འབྱོར་པས།
ཡིན་ནོ།།

དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདེ་ཆེན་གྱི་རྟོགས་པ་དེ་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་
བའི་བྱེད་དུ། གཙོ་བོས་ཕྱག་རྒྱ་དང་། བརྟ་བ་དང་། སྤྱད་གར་བྱེད་པ་དང་། འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་
དེའི་ལན་བྱེད་པ་དང་། དེར་མ་བཟང་ལམ་འདིའི་སྟོས་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་འབྱོར་པས།

ཅ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྐྱས་པ་དང་། དཔལ་མཆོག་སོགས་ནས་བཤད་པའི་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ལྷའི་
 མཆོད་པ་དང་། སྒྲངས་སྒྲབས་ཀྱི་ཚུལ་དང་། སྤྱ་གར་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་བཅོན་པ་དང་།
 སྦྱིལ་བྱང་གི་འདུག་སྒྲངས་དང་། གར་གྱི་ཉམས་དགུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བྱེད་དགོས་པར་སྦྱོད་
 བསྐྱས་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྦྱོས་བཅས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་བྱེད་ཚུལ་ཡིན་ལ། ཚུལ་དེ་
 ཉིད་སྦྱོད་བསྐྱས་ལས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེར་རྗེ་རྗེ་མོ་ལྷ་མོ་ཅན་གྱི་གཞུང་ལས་
 ཁང་བསྐྱེད་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་མཛོན་པར་སྦྱངས་ལ། དེགས་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པའི་སྦྱོབ་མ་
 དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས། རྟེན་གཞུང་ལས་ཁང་བསྐྱེད་དེ་ལྷ་
 སོ་སོའི་ཆས་སུ་ཞུགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་པོ་མོ་རྣམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམ་དགོས་
 པར་བསྐྱབ་ཏོ། །དེའི་རིམ་པ་ནི་དང་པོ་ཁོ་ནར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས། ཞེས་
 པས། གཞུང་ལས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་སྡོན་ཏུ་བསྐྱེད་རིམ་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱོམ་པ་དང་། རྫོགས་
 རིམ་པས་སྦྱང་བཞི་བྱངས་ཏེ་བདེ་སྦྱང་སྤྱར་ནས་བསྐྱོམ་དགོས་པར་བསྐྱབ་ནོ། །བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་པའི་རིམ་པས་ལངས་ལ། ཞེས་པས་ནི། སེམས་དབེན་པས་སྦྱ་ལུས་རྗེས་མ་ཐུན་པར་ལྷང་
 བ་དང་། སྦྱ་ལུས་པ་དང་སྦྱོབ་པའི་བྱང་འདུག་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྤར་བྱུ་བྱེན་གྱི་སྦྱ་མའི་སྦྱ་དེ་ཉིད་གསལ་
 འདེབས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སྦྱོམ་པར་བྱེད་དགོས་པར་བསྐྱབ། མི་བསྐྱོད་པ་ལྷུང་སྟེ་རྗེས་སུ་བཅུག་ནས་
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོ་ཉིད་ཏུ་གནས་ལ། ཞེས་པས། མི་བསྐྱོད་པ་བྱིར་སྦྱོས། སྤར་བྱོན་རང་ལ་
 བཅུག་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་བྱེད་པར་བསྐྱབ་ནོ། །

དེ་ནས་རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ། ཐ་མལ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་བསལ་ཏེ། མི་བྱེད་པའི་འཁོར་རང་གི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་སུ་
 མོས་པར་བྱས། ཞེས་པས། འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཆས་སུ་ཞུགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པོ་མོ་རྣམས་
 གཙོ་བོའི་ཆས་སུ་ཞུགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སུ་མོས་དགོས་པར་བསྐྱབ་ནོ། །

དགྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་མཐའ་དག་མཉེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པས། གཙུ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཆས་
 ལུ་ཞུགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལོ་མོ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྣལ་འབྱོར་ལོ་མོ་ཐམས་
 ཅད་གྱིས་ཉམས་སུ་སྦྱོར་བར་མོས་པར་བྱེད་དགོས་པར་བསྟན་ནོ། །དེ་ནས་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་
 ལྷན་ཅིག་རིལ་པོར་འཛིན་པ་དང་། རྗེས་སུ་གཞིག་པའི་རིམ་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་འཇུག་གོ། །
 ཞེས་པས། རྫོགས་རིམ་པའི་སྦྱོར་བ་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་བསམ་གཏན་གཉིས་གྱི་སྤྱད་རིམ་
 པར་སྒྲགས་ནས་རིག་མ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་དགོས་པར་བསྟན་ནོ།།

དེ་ནས་སྤྱན་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས། རྗེ་རྗེའི་སེམས་སྦྱོར་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་
 བཅད་གྱིས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པས། བདག་གི་རྒྱ་ཆུབས་ཀྱི་རིམ་པས་སྤྱད་ཅིག་གིས་ལངས་ནས། མཆོག་ཏུ་
 དགའ་བའི་རོ་སྦྱོར་བའི་བྱིར་གར་གྱི་ཉམས་དགུས་དང་པོར་གཟུགས་སྤྱི་རོ་བཞེད་དང་། དེ་ནས་
 མེ་ལ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་གང་རུང་བཟུང་ནས་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་རིག་བྱ་བ་སྦྱོར་བར་
 གསུངས་སོ། །ཞེས་པས། སྤྱན་སོགས་ཡུམ་བཞིའི་ཆས་སུ་ཞུགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མ་བཞིས་
 སྐྱེས་བསྐྱེད་བ་དང་། དེའི་ཁོར་གཙུ་བོའི་སྤྱར་བཞེངས་ནས་ཕྱག་རྒྱའི་འདོད་ཡོན་ལྷ་ལ་ལོངས་སྦྱོར་
 པ་བསྟན་ནོ། །རྫོགས་རིམ་པའི་སྦྱོར་བཅས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བྱེད་ཚུལ་ནི། མཁའ་གསང་འདུ་བ་དང་།
 རྒྱ་ཆོན་གྱིས་དགྱིལ་འཁོར་གྱིས་པ་སོགས་དང་རྣལ་འབྱོར་ལོ་མོ་རྣམས་ལྷ་སོ་སོའི་ཆས་སུ་ཞུགས་
 པ་ལྷ་གངས་དང་མཉམ་པ་འདུ་བྱེད་པ་སོགས་ནི། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་ལྷ་ལ་ཡིན་ལ། རྒྱད་པར་ནི་
 སྐྱེ་ལུས་པ་དང་བྱུང་འཇུག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རགས་པའི་སྐྱེ་ལྷ་བྱུང་བའི་རྟེན་དེ་ལ་གནས་ཏེ།
 རྒྱུད་དབྱུ་མར་ཐེམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྦྱོར་བཞི་བྱངས་ནས་དེའི་དུས་སུ་བདེ་སྦྱོར་སྤྱར་ནས་བསྐྱོམ།
 དེ་ལས་ལངས་པའི་ཆེ་སྤར་བྱུ་བ་ཐེན་གྱི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་དེ་ཉིད་གསལ་འདེབས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱོམས་
 ཏེ་སྤར་གྱི་ལུས་རགས་པ་དེ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་དབེན་པས་ནི་རྒྱུད་རྒྱུ་ཉིར་
 ཐེམ་པའི་སྦྱོར་བ་གསུམ་བྱངས་ཏེ་བདེ་སྦྱོར་སྤྱར་ནས་བསྐྱོམ། འོད་གསལ་དེའི་རྒྱུད་སེམས་ལས་

སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་རྗེས་མ་ཐུན་པར་བཞེངས་པ་དེ་ཉིད་སྤྲོད་ལུས་རགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་
ཡིན་ལ། དེ་གསུམ་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་
ལྷར་ཤེས་པར་བྱའོ།

ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་རིག་མ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཆེ། རིལ་འཛིན་དང་
རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་བསྐྱོམས་ཏེ། རྒྱུད་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་སྦྱིང་གར་བསྐྱུས་ཏེ་ཐིམ་པ་ལས་
བྱང་བའི་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་བ་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་དེ་བདེ་སྦྱོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ནས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བྱུག་དང་བྱུག་གི་
ལན་ལ་སོགས་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་ལྷར་འོ།

རྗེ་གསུམ་རིམ་པའི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་བསྐྱོམས་ཚུལ་དེ་ལྷར་བྱེད་པ་ནི། གསལ་སྦྱོན་ལས། གཞལ་
ཡས་ཁང་གི་གོང་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེད་པ་དང་། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པའི་སྐབས་སུ་
ནི་རྒྱུད་ཐིམ་པའི་མ་ཐུས་སྤྱད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱུ་ལུས་པ་དང་སྦོལ་པའི་བྱང་འཇུག་ཐོབ་པས་ཀྱང་དེ་
ལྷར་བྱེད་དེ། ལུས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱང་པར་ནི་ཆེ་འོ། །སྦྱོང་པའི་ངང་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོའི་སྦྱར་
ལྷང་བ་ནི་སེམས་དབེན་པ་ཡིན་ན། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱུ་ལུས་རྗེས་མ་ཐུན་པར་རྒྱུད་སེམས་ཅན་
ལས་ལྷང་བར་ལུས་ལ། སྐྱུ་ལུས་པ་ཡིན་ན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་མ་བྱས་བར་དུ་སྦྱོང་བར་
འཇུག་པའི་ཆེ་ཡང་སྐྱུ་ལུས་དག་ནས་མི་འགྲོ་ལ། ལྷང་བ་ན་སེམས་དབེན་དཔེའི་འོད་གསལ་ལས་
ལྷང་བ་ཡིན་གྱི་ལུས་གསར་དུ་ལྷང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་འཇུག་ཐོབ་ནས་ནི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་རིམ་གསུམ་
འབྲ་རྒྱན་མི་འཆད་པས། སེམས་ཀྱི་སྦྱང་ནས་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་དང་ལྷང་བ་བྱའི་སྐྱུ་ལུས་
ཀྱི་སྦྱང་ནས་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ལས་འོད་གསལ་ལས་ལངས་པ་ན་རང་གི་སྐྱུ་སྤར་ཡོད་
གསལ་འདེབས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱའོ། །སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་འཛིན་པ་ནི་ལུས་རགས་པ་ལས་ལོགས་སུ་
བྱེ་བ་སྤར་དེ་ལ་ཞུགས་ནས་ལུས་རགས་པའི་སྐྱུ་སྤར་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ།

གཉིས་པ་(སློབ་མེད་ཀྱི་སྤྱད་པའི་ཆོག་)ནི། སློབ་མེད་ཀྱི་ཆོག་དེ་ལ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་པ་གསུམ་
ཡོད་པ་ལས། སློབ་མེད་ཀྱི་སྤྱད་པ་རྒྱས་པ་ལ་ནི། རེས་ཐོབ་ཏུ་བྱག་དང་། བྱག་གི་ལན་ལ་སོགས་
པའི་སློབ་པ་རྣམས་འཛོག་པ་མ་གཏོགས་པ་སློབ་པ་ཅས་དང་བྱད་པར་མེད་ལ། སློབ་མེད་འབྲིང་
པོ་དང་། བསྟུས་པ་ལ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཆོག་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མང་ཉུང་གི་དབྱེ་བ་ཅུ་
མ་གཏོགས་ཆོག་ཀྱི་བྱད་པར་གཞན་རྣམས་ནི་སློབ་མེད་རྒྱས་པ་དང་འདྲོ། །སྤྱད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཚུ་ཆོན་གྱིས་བྲིས་པ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། རུལ་ཆོན་དང་། རས་བྲིས་ཀྱང་
རུང་བར་མཉམ་སྦྲེང་ལས་བཤད་ཅིང་། སྤྱད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བར་རུང་བ་ཡང་། དེ་
ཉིད་ལས་བཤད་དོ། །དེ་འདྲའི་སྤྱད་པ་དེ་ཡང་ཉིན་ཞག་སྟགས་རེ་ལ་བྱམ་བཞི་བཞིར་བཅད་ནས་
དུས་ཆེ་བ་བྱག་གི་བར་དུ་སྤྱད་པ་སྤྱད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་མ་གྲུབ་ན་སོགས་འབྲེན་གྱི་སྤྱད་པ་དང་
སྤྱང་བོ་བསྐྱལ་བ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་(ཤིན་ཏུ་སློབ་མེད་ཀྱི་སྤྱད་པ་བསྟུས་ཚུལ་)ནི། ཤིན་ཏུ་སློབ་མེད་ཀྱི་སྤྱད་པ་བྱེད་པའི་གང་
ཟག་དེ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཤིན་ཏུ་སློབ་མེད་ཀྱི་སྤྱད་པ་དེ་ལ་བྱ་སྟུ་ཀྱའི་སྤྱད་པ་ཞེས་བཤད་པས།
དེའི་སྐད་དོད་ཀྱི་སྤྱེད་ནས་བཤད་ན། ལྷན་ན་ཞེས་པ་ཟས་ཟ་བ་དང་། སྟ་ན་ཞེས་པ་གཉིད་ལོག་
པ་དང་། ཀྱའི་ས་ར་ཞེས་པ་བཤད་གཅིད་ཕྱིར་འགོ་བ་ལ་འཇུག་པས། ཟས་ཟ་བ་གཉིད་ལོག་པ་
བཤད་གཅིད་ཕྱིར་འགོ་བའི་བྱ་བ་གསུམ་ཅུ་མ་གཏོགས། ཕྱིའི་རྣམ་གཡིང་ཐམས་ཅད་བཅོན་གཅོད་
དུ་སྤངས་ནས་བདེ་སྤོང་དབྱེད་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་གཅིག་སྒྲིལ་དུ་བྱས་ནས་བསྟོམ་པ་ཅིག་ཡིན་ནོ།།
སེམས་དབེན་པ་དང་སྦྱུ་ལུས་པ་གཉིས་ཀྱིས། ཤིན་ཏུ་སློབ་མེད་ཀྱི་སྤྱད་པ་བྱེད་པའི་ཆོ། ཕྱིའི་
རྒྱུན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱག་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། བར་གི་རྒྱུན་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛོན་
པ་བྱང་འབྲེལ་དུ་བྱས་ནས་བསྟོམ་པ་དང་། མི་ལམ་མི་བ་ལ་མཛོན་དུ་སྟོགས་པ་ན་མི་ལམ་གྱི་ལུས་
དེ། བདག་བྱིན་བརྒྱུ་མའི་སྤྱང་མཛོན་དུ་སྟོགས་པར་བྱས་ནས་བསྟོམ་པ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱེད་རིམ་

པ་དང་བྱང་འདུག་པས་ནི་ཕྱི་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་
སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་གཅིག་སྒྲིལ་དུ་བྱས་ནས་བསྟོམ་པ་ཡིན་ནོ།

བཞི་པ་(འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་)ནི། སྟོན་གསལ་ལས། དགོས་པ་ཡང་ནི་བཤད་བྱ་སྟེ། །
ཞི་སོགས་བྱ་བའི་ཆོ་ག་དང་། །དེ་བཞིན་གྲུབ་པ་བརྒྱད་དང་ནི། །སངས་རྒྱུ་ཤུང་ནི་མཆོག་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་གྲུབ་རྒྱུ་དུ་ཞི་སོགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་དང་། འབྲིང་གྲུབ་པ་ཆེན་
པོ་བརྒྱད་དང་། མཆོག་སངས་རྒྱུ་ཤུང་གསུམ་ཡོད་དོ།

འདིར་སྐྱས་པ། བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཡིད་ནི་སྟོས་པས་ཐ་མལ་སྤང་ཞེན་རིང་དུ་བསྐྱངས། ། ཆོས་
དབྱིངས་ཟབ་མོའི་ཡུལ་ལ་རོལ་བས་སྐྱབ་གཉིས་ཐུན་ནག་དབྱིངས་སུ་དེངས། །མཆོན་དཔེའི་རྒྱན་
གྱིས་མཛེས་པར་བརྒྱན་པའི་དུག་པ་དོ་རྩེ་འཆང་དབང་དེ། །ལྷུང་དུ་ཐོབ་བྱེད་རིམ་གཉིས་ལམ་འདི་
གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཐེན་མ་ཐུན་འདི། །བྱང་ཆུབ་དོ་རྩེ་སྤང་ཡང་ས་སྟེང་འདིར་ནི་ལེགས་པར་བྱོན་
པ་ཡི། །དགེ་སྟོང་ཚུལ་བཟུང་ནམ་མཁའ་གྲགས་ཞེས་གྲགས་པའི་བ་དན་དཀར་པོ་བསྐྱེད། །སྟོ་
བཟང་རྒྱལ་བའི་དགོངས་དོན་གསལ་མཛད་མཆོག་དེས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་བཀོད། །དགེ་བས་
འགོ་བའི་སྐྱབས་སུ་གྱུར་ནས་མཐར་ཐུག་གནས་ལ་འགོད་བྱེད་ཤོག །དཔལ་ལྷན་འདུས་པའི་རིམ་
གཉིས་ཟབ་མོའི་ལམ། །མ་ནོར་རི་བཞིན་སྟོན་པའི་སྒྲེགས་བམ་འདི། །མི་ཟད་པར་དུ་བབྱིད་པའི་
བྱེད་པ་པོ། །སྟོ་སྟོགས་ཆོས་བཞིན་སྟོང་པའི་ལྷ་རིགས་རྩེའི། །སྟོན་པོའི་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་མཆེད་གྱིས་
བསྐྱབས། །དགེ་བ་འདི་ཡིས་བདག་སོགས་འགོ་བ་ཀྱུན། །སྟོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་སྟོང་པོའི་
ཆོས། །རི་བཞིན་འཛིན་ལ་ཞུམ་པ་མེད་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་དོ་རྩེའི་གོ་འཕང་ལྷུང་ཐོབ་ཤོག །འདི་ཡི་
ཕྱིར་དུ་སྟོ་གསུམ་ཅི་རིགས་པས། །མ་ཐུན་པ་བབྱིད་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །ཆེ་འདི་ཉིད་
ལ་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་བདེ་སྒྲག་འགྲུབ་པར་ཤོག ། །

༡༡། །དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་ཚོགས་ཀྱི་བཤད་པ་འགའ་ཞིག་
ལ་དོགས་སྒྲིབ་ཅུང་ཟད་བཞོད་པ་བཞུགས་སོ།།

དེམ་པ་ལྷ་བཤད་པ།

༡༡། །ནམ་གུ་རུ་བཟླ་རྟ་ལ། རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་
འཕགས་ལུགས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་རིམ་པའི་གངས་ངེས་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་དང་པོའི་སྒྲོན་
གསལ་ལས། གསང་སྤགས་སྒྱུ་ནི་རབ་སྒྱབ་བྱེད། །བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་པོ་ཡིན། །སེམས་ལ་
དམིགས་པ་ཙམ་ཞིག་ནི། །རིམ་པ་གཉིས་པ་ཞེས་བཟོད་དོ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བསྟན་པ་ནི། །
ཡིད་འོང་རིམ་པ་གསུམ་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དག་པ་ནི། །རིམ་པ་བཞི་པ་ཞེས་བཟོད་དོ། །
བདེན་གཉིས་སྒྲོར་བ་གང་ཡིན་པ། །ཟུང་འཇུག་ཅེས་བྲུ་ལྷ་བསྟེ། །འདི་ནི་སྒྱབ་པའི་ཡན་ལག་
མཆོག་ཀྱི་ཀུན་གྱི་ནི་དོན་བསྟུས་པའོ། །ཞེས་རྒྱུད་སྤེ་ཀུན་གྱི་གནད་དོན་གཙོ་བོ་རྣམས་བསྟུས་
ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱེད་རིམ་དང་པོར་བྲས་པའི་རིམ་ལྷ་གསུངས་ཏེ། །རིམ་ལྷ་གསལ་སྒྲོན་
ལས། །སྒྲོན་གསལ་དུ་བསྐྱེད་རིམ་རིམ་པ་གཅིག་དང་། །རྫོགས་རིམ་ལ་སེམས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་
པ་ལ་སོགས་པ་བཞིར་མཛད་དོ། །དེ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། རྒྱུད་ཀུན་གྱི་ནི་དོན་བསྟུས་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པས་རྒྱུད་ཀྱི་བཟོད་བྱའི་ཆ་གཅིག་ལ་རིམ་ལྷ་མ་བྲས་པར་གཙོ་བོའི་དོན་ཀུན་བསྟུས་
པའི་ལུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལ་གསང་སྤགས་སྒྱུ་ཞེས་པ་ནི་མཆོད་དུ་འདི་པའི་

ལུགས་ཀྱི་རིམ་བཟུངས་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེལ་རིམ་བཟུངས་པའི་ནུ་ལྷན་གྱི་སྐྱེད་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྐྱེལ་ཐེངས་
བསལ་ཞེས་གསུངས།

རིམ་བཟུངས་པའི་སྐྱེལ་ལུགས་མ་ཐོབ་པར་དུ་ལུགས་ཀྱི་སྐྱེལ་མ་ཐོབ་པར་ལུགས་རིམ་སོགས་
ལས་གསུངས་པས་རྒྱུ་རིམ་ཀྱི་ལུགས་དབུ་གྱི་སྐྱེལ་ལྷན་བསྐྱེད་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེལ་
རམ་དབུ། སེམས་དབུ་དེ་གཙོ་བོར་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པས་སེམས་དམིགས་
ཀྱི་རིམ་བཟུངས་པ་སྟེ། དེ་ལ་དཀྱིལ་སྟོང་དང་དཀྱིལ་སྟོང་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དཀྱིལ་སྟོང་གི་སྐྱབས་
སྐྱེད་ཀའི་ཅ་མདུད་རྒྱུ་ལས་ཐོབ་ཏེ་མི་ལེགས་པ་ལ་རྒྱུ་རྣམས་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་
བྱས་ཀྱང་རྒྱུ་མ་ལུས་བཟུངས་མི་རྣམས་ལས་སྤང་མཆོད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་རྣམས་མཆོད་
ཉིད་རྒྱུ་ལས་ཐོབ་པའི་འཆར་ལ། དཀྱིལ་སྟོང་གི་སྐྱབས་སྐྱེལ་ལས་རྒྱ་བསྐྱེད་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་
ཀྱི་སྐྱེད་རིམ་དང་སྟོག་ཅོལ་བསྐྱེལ་པའི་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་འདུ་དཀའ་བའི་བྱེད་ཀྱི་
རྒྱུ་སོགས་ལྷག་མ་མ་ལུས་བཟུངས་མི་ལེགས་པ་ལ་ཐིམ་པའི་ཆོ། འཆི་རིམ་ཇི་བཞིན་པའི་དཔེའི་འོད་
གསལ་མཆོད་ཉིད་རྒྱུ་ལས་ཐོབ་པའི་ཆོ། དེ་དག་ལ་སེམས་དམིགས་ཀྱི་རིམ་བཟུངས་རིམ་བཟུངས་
པར་འཛོག་གོ།

གཤམ་བྱ་དམན་པ་བཞིས་སེམས་དབུ་མ་ཐོབ་པར་དུ་སེམས་ཅན་པ་དང་རང་རྒྱུད་པའི་
ལུགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དང་བདེ་ཆེན་སྐྱེད་ནས་སྐྱེལ་པ་ཡོད་ཀྱང་། སེམས་དབུ་མ་ཐོབ་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་
གནས་ལུགས་སྤྱོད་པའི་པར་རྒྱུ་ལས་དབུ་མ་ཐོབ་པ་ནས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་མེད་སྤྱོད་པའི་སྟོང་སྐྱེད་དཀོས་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད། དེ་འདྲའི་སེམས་
དབུ་མ་ཐོབ་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུ་སེམས་ལས་མཆོད་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེ་
སྐྱབ་པ་ནི་རིམ་བཟུངས་པར་འཛོག་ དེ་འདྲའི་སྐྱེལ་ལས་དེས་སྐྱེད་པ་གསུམ་གང་རུང་བྱས་ཤིང་
སྟོག་ཅོལ་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེད་རིམ་ཡང་ཡང་གོམས་པས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཉི་

རྒྱ་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པའི་འོད་གསལ་མངོན་
 དུ་གྱུར་པའི་ཆེ་དེའི་བཞོན་རྒྱུ་ལ་མ་དག་པའི་སྐྱ་ལུས་དེ་འཇའ་ཡལ་བ་སྤར་ཐིམ་ཞིང་དག་པ་ནི་
 རིམ་པ་བཞི་པའོ། འོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་པ་ན་དེའི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་གིས་ཉེར་
 ལེན་བྱས་ཏེ་དག་པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་དང་ཉོན་མོངས་
 སྤངས་པའི་སྤངས་པ་བྱང་དུ་འཇུག་པ་དེ་ལ་སྤངས་པ་བྱང་འཇུག་ཅེས་བྱ་སྟེ་བྱང་འཇུག་པལ་པ་
 ཡིན། དེ་ནས་ཡང་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། འོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
 པ་དག་པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་དང་། འོན་དམ་བདེན་པ་འོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་དུ་སྦྲེར་
 བ་ནི་སྦྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གཙོ་བོ་སྟེ་རིམ་པ་ལྔ་པའོ། རིམ་པ་ལྔ་པའི་བྱང་འཇུག་ལ་སྐྱ་འོད་བྱང་
 འཇུག་དགོས་མི་དགོས་དཔྱད།

རྫོགས་རིམ་རིམ་པ་བྱུག་བཤད་པ།

ཅ་རྒྱུད་ལེ་འུ་བྱུག་པར་རྫོགས་རིམ་ལ་རིམ་པ་བྱུག་དུ་བྱེ་ནས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་སྟོན་གསལ་
 དང་། སྦྱོད་བསྐྱུས་གཉིས་དེ་དང་མཐུན་པར་གསུངས། ལེ་འུ་བྱུག་པའི་གསུངས་ཚུལ་ནི། གསལ་
 སྟོན་ལས། ཅ་རྒྱུད་པ་ཆབ་ཀྱིས་བསྐྱར་བའི་ལེ་འུ་བྱུག་པ་ལས། སྤགས་ལ་ངེས་རྟོག་ལུས་ཀྱིས་ནི། །
 དག་གིས་ཡིད་ལ་བསྐྱེད་གྱུར་པས། །བསྐྱེད་བྱ་རབ་མཆོག་དངོས་གྲུབ་དང་། །ཡིད་ནི་དགའ་ཞིང་
 མགྲུ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི། སྤགས་ལ་ངེས་རྟོག་ནི་དག་དཔེན་ལོ། །ལུས་ཀྱིས་
 ཞེས་པ་དོར་བརྒྱས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱལ་པའི་ལུས་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལུས་དཔེན་ལོ། །དེས་བསྐྱེད་པས་
 པའི་དག་དཔེན་ཀྱིས་ཡིད་ལ་སྟེ་སྟེད་ག་ན་གནས་པའི་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་རི་བཞིན་
 ལུས་དུ་བྱས་པས། རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་རབ་མཆོག་ལ་སོགས་པ་བཞི་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་
 ལས་རབ་མཆོག་ནི་དོར་བརྒྱས་ལས་རབ་དུ་གྱུར་པས་སེམས་དཔེན་ལོ། །དངོས་གྲུབ་ནི་བདག་གིན་

ཚོ་བ་ལོ། །ཡིད་དགའ་བ་ནི་སྐྱུ་མའི་ལུས་དེ་དག་པར་བྱེད་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་འོད་གསལ་ལོ། །
མགུ་བ་ནི་བྱང་འཇུག་རྩོམ་ཆེན་པོའི་སྐྱུ་ལ་འགྲེལ་བར་བཤད་པས་སྐྱབས་འདིར་ལུས་
དཔེན་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པ་བྱུག་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས། ལུས་དཔེན་ལ་རིམ་གཉིས་ཡོད་
ཀྱང་འདིའི་ལུས་དཔེན་ནི་རྩོགས་རིམ་ཡིན་ཏེ། ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ་ལས། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བྱུག་པ་
དང་། དེའི་སྒྲོན་གསལ་དང་། སྒྲོད་བསྐྱུས་ནམས་ལས་རྩོགས་རིམ་ལ་ལུས་དཔེན་དང་པོར་བྱས་
པའི་རིམ་པ་བྱུག་གསུངས་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཤད་རྒྱུད་རྩོམ་ཆེན་འཕྲུལ་བར་རྩོགས་
རིམ་ལ་དག་དཔེན་དང་པོར་བྱས་པའི་རིམ་ལྔ་གསུངས་ཤིང་། དེའི་རྩོམ་སྐྱུ་འབྲངས་ནས་འཕགས་
པའི་རིམ་ལྔ་དང་། རྣམ་བཞག་རིམ་པར་རྩོགས་རིམ་ལ་ལྔར་བྱེ་ནས་གསུངས་ཏེ། བཤད་རྒྱུད་རྩོ་
རྩོམ་ཆེན་འཕྲུལ་བ་ལས། རྩོམ་ཆེན་བཞུགས་པའི་རབ་སྒྲོར་བས། རྒྱུད་གི་མཆོན་ཉིད་ཤེས་ནས་ནི། རྣམ་ཉིག་
རྒྱུད་རྣམས་རྣམ་པར་གཅོད། །སེམས་ལ་དམིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །བདག་ལ་བྱིན་རྒྱལས་རིམ་
པས་ཀྱང་། །དངོས་གྲུབ་བརྒྱུད་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །སྤང་བ་ལ་སོགས་མངོན་པར་ཤེས། །མངོན་
པར་བྱང་རྒྱལ་བ་ནི་ཐོབ། །བྱང་འཇུག་རིམ་པ་ལ་གནས་པས། །དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པ་
ནི། །ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཐོབ་འགྱུར་བ། །རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་ཐེ་ཆོས་མེད། །ཅེས་གསུངས།

འཕགས་པའི་རིམ་ལྔའི་མདོར་བསྟན་དུ། རྒྱུད་གི་དེ་ཉིད་རིམ་གྱིས་ནི། །སྤྲལས་ཀྱི་དེ་ཉིད་
ཡང་དག་འཇུག་།སྤྲལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཉིགས་ནས་ནི། །རྩོམ་ཆེན་བཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྒྲོབ། །རྩོམ་ཆེན་
བཞུགས་གནས་རྣལ་འབྱོར་པས། །སེམས་ལ་དམིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིད་འཛིན་
གནས། །ཡང་དག་མཐའ་ནི་རྣམ་པར་སྤྱང་། །ཡང་དག་མཐའ་ལས་ལངས་ནས་ནི། །གཉིས་མེད་
ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་རྩོར་བཞུགས་དང་པོར་བྱས་པའི་རིམ་ལྔ་རྩོར་འཕྲུལ་ལྟར་གསུངས།
རྣམ་བཞག་རིམ་པར་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ་བར་གསུངས་ཏེ། གསལ་སྒྲོན་ལས། རྣམ་བཞག་རིམ་པར་
ཡང་རྩོམ་ཆེན་བཞུགས་པའི་རིམ་པས་ཞེས་དེ་ལ་རིམ་པ་གཅིག་ཏུ་མཛད་ཅིང་། སེམས་དམིགས་རིམ་

པ་གཉིས་པར་གསུངས་པས་རིམ་ལྗེའི་མདོར་བསྟན་དང་འབྲ་བར་རིམ་པ་ལྗེར་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས།
དེ་རྣམས་ཀྱང་ལུས་དབེན་དག་དབེན་དུ་བསྐྱས་ནས་རིམ་ལྗེར་གསུངས་ཏེ། ཟབ་དོན་ལས། རྫོ་
རྗེ་འབྲེང་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མགོན་པོའི་རིམ་ལྗེ་དང་། རྣམ་བཞག་རིམ་པར་རྫོགས་རིམ་ལུས་
དབེན་དག་དབེན་གྱི་རིམ་པར་བསྐྱས་ནས་དག་དབེན་རིམ་པ་དང་པོར་བྱས་ཏེ་རིམ་པ་ལྗེར་གསུངས།
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

རྫོགས་རིམ་གྱི་རིམ་པ་བྱུག་གི་གོ་རིམ་ལ་དབྱེད་པ།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཅ་རྒྱུད་ལེ་ཅུ་བྱུག་པར་ལུས་དབེན་དང་པོར་བྱས་ཏེ་རིམ་པ་བྱུག་གསུངས་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། དང་པོར་དག་དབེན་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། ལྷགས་ལ་ངེས་ཏོག་ལུས་གྱིས་ནི། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུག་སྟེ། ཆོག་སྦྱོར་གྱི་དབང་གིས་དག་དབེན་དང་པོར་གསུངས་ཀྱང་བཤད་
རིམ་ཡིན་གྱི། དོན་གྱི་རིམ་པ་ནི་མདོར་རྫོགས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ལུས་དབེན་
དང་པོར་འབྲེན་དགོས་པའི་བྱིར། ཟབ་དོན་དུ་ལུས་དབེན་དང་པོར་བྱས་པའི་རིམ་པ་བྱུག་གསུངས་
ཤིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་རིམ་པ་དང་པོའི་རྫོར་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། ལྗེར་བྱེ་བའི་
རིམ་པ་དང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པར་ཐལ། རྫོགས་རིམ་ལ་ལྗེར་བྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་པོའི་རྣལ་
འབྱོར་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུག་སྟེ། ལྗེར་བྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་
ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བསྐྱེད་རིམ་དང་པོར་བྱས་པའི་རིམ་ལྗེར་བྱེ་ཚུལ་དང་། དག་དབེན་དང་པོར་
བྱས་པའི་རིམ་ལྗེར་བྱེ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པར་བཤད་ཟིན་པའི་བྱིར། ཆོག་ལ་ཞིབ་ཆ་གྱིས། ཡང་
ཁོ་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། བསྐྱེད་རིམ་དང་པོར་བྱས་པའི་རིམ་ལྗེའི་གཉིས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བསྐྱེད་
རིམ་དང་པོར་བྱས་པའི་རིམ་པ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུག་སྟེ། རྒྱུད་བྱི་མ་
ལས། སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། །རིམ་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་གནས། །བསྐྱེད་པ་ཡི་ནི་

རིམ་པ་དང་། རྫོགས་པ་ཡི་ནི་རིམ་ཉིད་དོ། ཞེས་དང་། རིམ་ལྔ་ལས། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལེགས་གནས་ཤིང་། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་འདོད་ཀླམས་ལ། ཐབས་འདི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། སྐལ་གྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས། ཞེས་རིམ་གཉིས་སྤྱི་ལོ་རིམ་དེ་ལྟར་གསུངས་ལ། ཟབ་དོན་དུ་རིམ་པ་དང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་རིམ་དོན་གཅིག་ རིམ་པ་གཉིས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རྫོགས་རིམ་དོན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་དེ་བསྐྱེད་རིམ་དང་པོར་བྱས་པའི་རིམ་གཉིས་སྤྱི་ལོ་རིམ་གསུངས་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་དང་པོར་བྱས་པའི་རིམ་ལྔའི་གཉིས་པར་སེམས་དབེན་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློན་གསལ་ལས། སེམས་ལ་དམིགས་པ་ཙམ་ཞིག་ནི། རིམ་པ་གཉིས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་དང་ངག་དབེན་གཉིས་བསྐྱེད་རིམ་དང་པོར་བྱས་པའི་རིམ་ལྔ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རིམ་ལྔ་གང་རུང་དུ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། སྤྱིར་བསྐྱུ་ཚུལ་ལ་རང་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་དང་། ཉམས་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་དང་། བྱེད་པ་བསྐྱུས་པ་དང་། དོད་བྱལ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱུ་ཚུལ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། ལུས་དབེན་དང་ངག་དབེན་གཉིས་སེམས་དབེན་གྱི་རིམ་པར་བསྐྱུས་པ་དེ་བྱེད་པ་བསྐྱུ་ཚུལ་ཡིན་པར་གསལ་སློན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་དབེན་ངག་དབེན་གཉིས་སེམས་དབེན་དུ་བསྐྱུས་པ་སྐྱེད་གཞི་སྤྱོད་པ་ཤད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་ཡང་གསུངས། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་དང་དོར་བཞུས་གང་རུང་ཡིན་ན། བསྐྱེད་རིམ་དང་པོར་བྱས་པའི་རིམ་ལྔ་གང་རུང་མ་ཡིན་པས་བྱལ་པར་ཐལ། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་དང་རིམ་པ་དང་པོ་དོར་བཞུས་གང་རུང་ལ་དེ་འདྲའི་རིམ་ལྔ་གང་རུང་མ་ཡིན་པས་བྱལ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཉགས་སྐྱབ་སྟེ། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་ནི་འོག་སྒྲོར་མ་མོ་བསྐྱོམས་པས་རྒྱུད་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་ནས་སྤྱིང་གའི་སྤགས་ཐིག་བསྐྱོམས་པས་རྒྱུད་ཀླམས་སྤྱིང་གའི་རྒྱ་ཁྲིར་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་

མ་སྐྱེས་ཚུན་ཆད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་དགོས་པས་དེ་ལ་རིམ་པ་གཉིས་པའི་སེམས་དབེན་ཡན་ཆད་ཀྱི་
 རྫོགས་རིམ་མེད། རིམ་པ་དང་པོའི་རྫོགས་བསྐྱེད་ནི། སྤྱིང་གའི་རྒྱ་ཁྲིར་རྒྱུང་བེམ་པའི་སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་
 སྐྱེས་པ་ནས། སེམས་དབེན་གྱི་སྤྱིང་པ་ནམས་མ་སྐྱེས་པའི་ཚུན་ཆད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་དགོས་པས་
 དེ་ལ་རིམ་པ་གཉིས་པའི་སེམས་དབེན་ཡན་ཆད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་རིམ་དང་པོར་བྱས་པའི་
 རྫོགས་རིམ་གྱི་རིམ་ལྔ་གང་རུང་ལ་རིམ་པ་གཉིས་པའི་སེམས་དབེན་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

མ་ཁྲུབ་མཚམས་ལ་འདོད་མི་ལུས་ཏེ། རྫོགས་བསྐྱེད་དེ་ལ་སེམས་དབེན་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྫོགས་
 རིམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྫོགས་བསྐྱེད་དེ་ལ་རྟེན་གྱི་སློན་ས་ངག་དབེན་སེམས་དབེན་སྐྱུ་ལུས་
 རྒྱུང་འཇུག་པའི་རྫོགས་བསྐྱེད་བཞི་དབྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་དབེན་པས་རྫོགས་བསྐྱེད་བྱེད་པ་ཡོད་
 དེ། ཆེ་འདིར་སློད་པ་བྱེད་རྒྱ་མ་བྱུང་བའི་སེམས་དབེན་པས་འཆི་དུས་སུ་མ་བྱུང་འོད་གསལ་བསྐྱེད་
 བ་ལ་རྫོགས་བསྐྱེད་སོགས་བྱས་པའི་སློན་ས་བསྐྱེད་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་སློན་ལས། འགོས་
 ལུགས་པ་ནམས་འཆི་བའི་ཆེ་རྫོགས་བསྐྱེད་བྱས་ནས་བསྐྱེད་བར་བཞེད་པ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ།
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱུ་ལུས་པས་མངོན་ཤེས་ལྔ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རྫོགས་བསྐྱེད་བྱེད་པ་དང་། རྟེན་
 རྒྱུང་འཇུག་པས་ལས་རབ་འབྱམས་སྐྱེད་པ་དང་། མངོན་ཤེས་བྱེད་པར་ཅན་སྐྱེད་པའི་ཆད་དུ་རྫོགས་
 བསྐྱེད་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱེད་སློན་གསལ་མཆན་དང་བཅས་པ་སོགས་ལས་ཤེས་
 དགོས་སོ། །དེས་ན་སེམས་དབེན་གྱི་རིམ་པ་ལ་སེམས་དབེན་མི་དགོས། སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་
 སྐྱུ་ལུས་མི་དགོས། རྒྱུང་འཇུག་གི་རིམ་པ་ལ་རྒྱུང་འཇུག་མི་དགོས་པ་ས་ལམ་རྒྱུད་གཞུང་གསལ་
 བྱེད་དུ་བཟུང་དགོས་སོ།

ཁོ་ན་རེ། རིམ་པ་དང་པོའི་རྫོགས་བསྐྱེད་འཛོག་མི་རུང་བར་ཐལ། རྫོགས་རིམ་ལུས་དབེན་
 དང་པོར་བྱས་པའི་རིམ་པ་རྒྱལ་བྱས་ཆེ་རྫོགས་རིམ་པ་གཉིས་པར་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་

ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེམ་པ་དང་པོའི་དོར་བསྐྱེད་འཛོག་མི་རུང་ན། དེམ་པ་གཉིས་པའི་སེམས་དབེན་
ནས་དེམ་པ་ལྔ་པའི་རྒྱང་འཇུག་གི་བར་འཛོག་མི་རུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྒྱུད་དོར་འཕྲེང་དང་།
འཕགས་པའི་དེམ་ལྔ་པ་སོགས་དེམ་པ་དང་པོར་དོར་བསྐྱེད་འཛོག་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེམ་པ་དང་པོའི་དོར་བསྐྱེད་དེ་ཚེགས་དེམ་གྱི་དེམ་པ་དང་པོར་འཛོག་མི་རུང་བར་
ཐལ། ཚེགས་དེམ་གྱི་ལུས་དབེན་དེ་ཚེགས་དེམ་གྱི་དེམ་པ་དང་པོར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་
སྟེ། ཚེགས་དེམ་གྱི་ལུས་དབེན་དེ་དེམ་པ་རྒྱུ་ཏུ་སྟེ་བའི་དེམ་པ་དང་པོ་དང་། དེམ་པ་དང་པོའི་
དོར་བསྐྱེད་དེ་ལྔ་པ་སྟེ་བའི་དེམ་པ་དང་པོ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་དེམ་པ་དང་པོར་བྱས་ཆོག་པའི་
ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཚེགས་དེམ་གྱི་དེམ་པ་དང་པོ་ལ་ལུས་དབེན་དང་དོར་བསྐྱེད་གང་རུང་དགོས་
པར་ཐལ། ལུས་དབེན་དང་དོར་བསྐྱེད་དེམ་པ་དང་པོར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་འདུས་
པ་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་ཚེགས་དེམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། འདུས་པ་ཞབས་ལུགས་དང་། མ་
རྒྱུད་ལུགས་ཀྱི་ཚེགས་དེམ་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེམ་པ་
བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཆོས་ཅན། དེམ་པ་བཞི་པའི་རྣམ་འབྱོར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེམ་པ་
གཉིས་པའི་རྣམ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ།

རྒྱུད་ཀྱན་གྱི་ནི་དོན་བསྐྱེད་པ་ལོ་ཞེས་པའི་རྒྱུད་ལ་དབྱེད་པ།

ཡང་ཁ་ཅིག་རྒྱུད་ཀྱན་གྱི་ནི་དོན་བསྐྱེད་པ་ལོ། །ཞེས་པའི་རྒྱུད་ལ་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་ཁྱབ་
པར་ཐལ། དོན་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པ་དེམ་པ་ལྔ་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། འདུས་
པའི་ཅ་རྒྱུད་དེ་རྒྱུད་སྟེ་བཞིའི་གནད་དོན་མཐར་ཐུག་དེམ་པ་ལྔ་པ་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱེད་པས་རྒྱུད་སྟེ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་དང་། མདོ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསལ་སྟོན་ལས།

རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདུས་པ་རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་བ་དང་། མདོ་
སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་ཏུ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་ཆ་གཅིག་ལ་རིམ་
ལྔར་མ་བྱས་པར་གཙོ་བོའི་དོན་ཀྱན་བསྟན་པའི་ལུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཁོ་ན་རེ།
འདུས་པའི་རྒྱུད་དེ་རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་རྒྱུད་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་བ་དང་།
རྒྱུད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་མ་བྱས་སྟེ། ཟབ་དོན་ལས། དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད་
དེ་རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་རྒྱུད་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་དེ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་རྒྱུད་བྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།

ཁོ་ན་རེ། འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད་དེ་རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཉིད་བསྟན་
རྒྱུད་ཀྱི་ཙ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། དེར་ཐལ། འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད་དེ་དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་རྒྱུད་བྱི་མ་
ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་མ་བྱས་སྟེ། དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་རྒྱུད་དེ་འདུས་པ་ལ་སྟོན་ཏེ་ཙ་རྒྱུད་ཡིན་པས་འདུས་
པའི་ཙ་རྒྱུད་དེ་དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་རྒྱུད་བྱི་མ་ཡིན་ཡང་། དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་རྒྱུད་དེ་འདུས་པའི་ཙ་
རྒྱུད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་བར་འཐད་པའི་བྱིར་རོ། ཟབ་དོན་ལས། འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད་དེ་དེ་ཉིད་བསྟན་
པའི་རྒྱུད་བྱི་མ་ཡིན་ཡང་དེའི་བཤའ་རྒྱུད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། འདུས་པ་ལ་སྟོན་ཏེ་ཙ་རྒྱུད་ཡིན་ན།
འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད་ཡིན་པས་མ་བྱས་སྟེ། དེ་ཉིད་བསྟན་པ་གསང་འདུས་ལ་སྟོན་ནས་ཙ་རྒྱུད་ཏུ་
སྟོན་བསྟན་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། ཡང་ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིའི་རྒྱུད་
ལ་དོན་གྱི་རྒྱུད་དང་ཆོག་གི་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་འཛོག་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་དེའི་རྒྱུད་
ཡིན་ན། རྗོད་བྱེད་ཆོག་གི་རྒྱུད་ཡིན་པས་བྱིར་བྱི་པའི་བྱིར་རོ། སྟོན་གསལ་མཆན་ལས། དེ་གསུམ་
བརྗོད་བྱུང་སྟོན་པའི་སྐུ་ལ་ཡང་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདིར་བྱི་མའོ། །ཞེས་སྐབས་འདིར་རྒྱུད་ལ་ཆོག་
གི་རྒྱུད་དགོས་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཞིའི་སྐྱེ་ལི་བར་དོ་གསུམ་གཞིའི་རྒྱུད་དང་། དེ་སྟོང་བྱེད་ལམ་རྣམས་ལམ་

གྱི་རྒྱུད་དང་། སངས་རྒྱུ་གྱི་སྤྱུ་གསུམ་འབྲས་བུའི་རྒྱུད་དུ་འཛོག་ཟེར་ན། གཞིའི་སྤྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་གང་རུང་ལ་སྦྱོང་བྱེད་ལམ་གྱི་སྤྱུང་གཞིས་བྱུང་བར་ཐལ། འཛོག་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སོ་སྤྱེ་པལ་བའི་ཐོག་མེད་ནས་ཡང་ཡང་འདོར་ལེན་བྱེད་པའི་སྤྱེ་བ་སྤྱ་མའི་སྤྱེ་ཤི་བར་དོ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལམ་གྱི་རྒྱུད་དེའི་སྤྱུང་གཞི་ལ་སྤྱུབ་པ་པོའི་རང་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱུས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་འབྱུར་གང་རུང་དགོས་པར་རྣམ་བཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཞག་དང་། མཁས་བྱུང་རྗེའི་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་དང་། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་ཀྱི་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་རྣམ་བཞག་རྣམས་སུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱེ་བ་སྤྱ་མའི་སྤྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྤྱུང་ཚུལ་མེད་པས་དེ་རྣམས་སྤྱུང་གཞིར་བྱས་ནས་སྦྱོང་བྱེད་ལམ་བསྐྱོམ་པ་རྒྱུ་ཆགས་སུ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་གྱི་རྒྱུད་ཅེས་པ་རྒྱུ་ཆགས་སུ་འབྲུག་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱུགས་རིམ་དང་མཐའ་དཔྱོད་སྤྱུ་བྱ་ལས། རྒྱུད་ནི་རྒྱུ་ཆགས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་འབྲུག་པའི་གཞིའི་རྒྱུད་དང་། དེ་སྦྱོང་བྱེད་ལམ་གྱི་རྒྱུད་དང་། སྤྱུངས་འབྲས་འབྲས་བུའི་རྒྱུད་གསུམ་དུ་འདུས་པ་བྱེ་མ་ལས་གསུངས་པ་ནི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་རྒྱུད་ཡིན་ལ། དེ་དག་ཅི་རིགས་པར་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་གསུང་རབ་ནི་རྗོད་བྱེད་གཞུང་གི་རྒྱུད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དོན་གྱི་རྒྱུད་གསུམ་ནི། འདུས་པ་བྱེ་མ་ལས། རྒྱུད་ནི་རྒྱུ་ཞེས་བྱ་བར་གསལ། །རྒྱུ་དེ་རྣམ་པ་གསུམ་འབྱུར་ཏེ། །གཞི་དང་དེ་བཞིན་རང་བཞིན་དང་། །མི་འཕྲོག་པ་ཡིས་རབ་བྱེ་བ། །རྣམ་པ་རང་བཞིན་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། །དེ་བཞིན་མི་འཕྲོགས་འབྲས་བུའོ། །གཞི་ནི་ཐབས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། །གསུམ་གྱིས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་བསྐྱུས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་བཞིན་ནམ་རྒྱུའི་རྒྱུད་དང་། གཞིའམ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། མི་འཕྲོགས་པའམ་འབྲས་བུའི་རྒྱུད་གསུམ་དུ་ཡོད། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རིམ་གཉིས་ཀྱི་བསྟེན་སྤྱུབ་ཡན་ལག་བཞི་ཆོས་ཅན། དོན་གྱི་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་ནང་ཆོན་གྱི་གཞིའི་རྒྱུད་

ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་གསུངས་པའི་གཞིའི་རྒྱུད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་བ་དེ་
དེ་ལས་གསུངས་པའི་གཞིའམ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ།

འོན་ཏེ་རང་ལ། རིམ་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་ཆོས་ཅན། ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་
པར་ཐལ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་གསུངས་པའི་གཞིའམ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་
ཆོས་ཅན། བ་རྒྱུད་ཡིན་པར་ཐལ། ཐབས་རྒྱུད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲལ་སྟེ། ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་རྒྱུད་
དང་། མ་རྒྱུད་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་འདྲའི་ཡན་ལག་
བཞི་དེ་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་གསུངས་པའི་གཞིའམ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལས་གསུངས་པའི་
གཞིའི་རྒྱུད་དང་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས་གསུངས་
པའི་གཞིའི་རྒྱུད་སྒྲུབ་གཞི་དང་། ལམ་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་བསྟན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་ལྷ་བུ་སྦྱོར་བྱེད་ལམ་དང་།
འབྲས་བུའི་རྒྱུད་སྒྲུབ་ལམ་བྱེད་པ་སྤྲུལ་རིམ་དང་མཐའ་དབྱེད་ཀྱི་ལུང་སྤྲུབ་ལམ་ལྷ་རྒྱུད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁོན་པེ། དོན་ཀྱི་རྒྱུད་གསུམ་འཛོག་ཚུལ་ལ་སྒྲུབ་གཞི་སྟེ་ཤི་བར་དོ། དེ་སྦྱོར་བྱེད་རིམ་
གཉིས་ནས་འབྱོར། སྒྲུབ་ལམ་སྤྲུལ་གསུམ་ནམས་ནམ་བ་མ་ཐུན་པར་རྒྱན་ཆགས་སུ་འཇུག་པའི་
སྒྲུབ་གཞི་སྦྱོར་བྱེད་སྒྲུབ་ལམ་བྱེད་པར་ཐལ། འདུས་པ་ཕྱི་མ་ལས་དོན་ཀྱི་རྒྱུད་གསུམ་
བསྟན་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ་སྟེ། རྒྱུད་ཕྱི་མའི་དངོས་བསྟན་གཙོ་བོ་མདོ་ལྷ་རྒྱུད་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱུད་སྟེ་འོག་
མ་གསུམ་ལས་གསུངས་ཚུལ་འདུས་པ་ཕྱི་མ་ལས་གསུངས་པ་ལྷ་རྒྱུད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྟེ་
འོག་མ་གསུམ་ལས་སྒྲུབ་གཞི་དང་ནམ་བ་མ་ཐུན་པར་རིམ་གཉིས་སྟོན་ཚུལ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་གསུམ་རང་རང་གི་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ནས་ངན་འགྲོའི་སྟེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྦྱོར་
བ་དང་། མཐོང་ལམ་ནས་ལས་ཉོན་ཀྱི་སྟེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྦྱོར་བ་ལྷ་བུ་སྒྲུབ་གཞི་སྦྱོར་ཚུལ་དུ་འཛོག་
རུང་ངམ་དབྱེད།

ཅ་རྒྱུ་དང་བཤད་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་དབྱད་པ།

ཡང་ཁ་ཅིག འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུ་ནམས་འདུས་པའི་རྒྱུ་དང་བཤད་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། འདུས་པའི་རྒྱུ་ཕྱི་མ་དེ་འདུས་པའི་རྒྱུ་དང་བཤད་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། འདུས་པ་ཕྱི་མ་དེ་སྟོན་པ་དོན་མཆང་གིས་གཞལ་ཡས་ཁང་གཅིག་ཏུ་འཁོར་འདུས་ཐེབས་གཅིག་ལ་ཅ་རྒྱུ་ལེ་འུ་བཅུ་བདུན་གསུངས་པ་དང་དགུ་ཐོག་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པས་འདུས་པའི་རྒྱུ་དང་བཤད་རྒྱུ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། བཤད་རྒྱུ་གཞན་ནམས་ཅ་རྒྱུ་གི་དོན་བཟལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུ་ཡིན་ཀྱང་། འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུ་གསུངས་ཡུལ་གྱི་འཁོར་འདུས་ཐེབས་གཅིག་ལ་དགུ་ཐོག་གཅིག་ཏུ་མ་གསུངས་པས་འདུས་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་གསུངས། བཤད་རྒྱུ་གང་དང་གང་གིས་འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུ་གི་དོན་གང་དང་གང་བཟལ་ཚུལ་གསལ་སྟོན་དང་ཐབ་དོན་སོགས་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུ་ལྔ་ལས་མེད་པར་ཐལ། རྟོགས་བརྗོད་མདུན་ལགས་མར་ལྔ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བརྟེན་ནས་བཤད་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ལྔ་དང་ནི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོབ་སྦྱངས་བྱས་པའི་བཤད་རྒྱུ་ལྔ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལྷའི་དབང་པོས་ཁྱེས་པའི་རྒྱུ་དེ་བོད་དུ་མ་འགྱུར་བས་དེ་ལ་སྟོབ་སྦྱངས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་བོད་དུ་མ་འགྱུར་ཀྱང་སྟོན་གསལ་དུ་ཨེ་ཨྱི་གྱི་ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བཟལ་བའི་ཁྱད་སྤྲོད་སུ་ལྷའི་དབང་པོས་ཁྱེས་པའི་རྒྱུ་བྱངས་པ་ན་བཤད་རྒྱུ་ལས་ཞེས་བྱངས་པས་བཤད་རྒྱུ་ཡིན་པར་མཐའ་གཅིད་རིན་ཆེན་སྟེ་གྲུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཤད་རྒྱུ་དུག་ཡོད་དེ། རྒྱུ་ཕྱི་ལ། དགོངས་པ་ལྷང་སྟོན། དེ་རྗེ་འཕྲུང་བ། ཡེ་ཤེས་དེ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། ལྷ་མོ་བཞེས་ཁྱེས། ལྷའི་དབང་པོས་ཁྱེས་པ་སྟེ་དུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

མཐའ་དེ་གི་རྒྱུད་དང་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དོན་གཅིག་ དེའི་ཐབས་ནི་རྒྱུད་རྒྱུ་ཏྱིར་
 ཐེམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ། ཤེས་རབ་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་དེ་གཉིས་འོ་
 བོ་གཅིག་ཏུ་སྒྱུར་བ་ནི་གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་ནོ། །ཐབས་ཤེས་རེ་རེ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐབས་ནི་ཀུན་རྫོབ་
 སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དང་། ཤེས་རབ་ནི་དོན་དམ་འོད་གསལ་ཏེ། ཐབས་རྒྱུད་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་གཉིས་
 འགལ་བ་ཡིན། རྒྱུད་དེ་གཉིས་ཀྱི་འོ་བོ་དབྱེ་བ་སོགས་ཟབ་དོན་དུ་གསལ། བོད་སྐད་ཐབས་པས་
 ཀུན་རྫོབ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་རི་བཞིན་མ་དགོངས་པའི་དབང་གིས་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་སོ་སོར་འཛོག་
 ཚུལ་ལ་འདོད་ཚུལ་སྒྲ་ཆོགས་འབྱུང་བ་རྣམས་སྒྲགས་རིམ་དང་མཐའ་གཅིད་ཟབ་དོན་རྣམས་སྐྱ་
 དགག་བཞག་གསལ་བར་གསུངས་ལ།

དེ་ལས་ཁ་ཅིག་གིས། བླ་པོ་སྐྱོད་པའི་གསང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བ་ལས། བསྐྱེད་
 དང་རྫོགས་འབྱུང་རིམ་པ་ཡིས། །རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་པར་བསྟན་པ་དང་། །རྫོགས་པ་རྣལ་འབྱོར་མ་
 ཏུ་འདོད། །ཅེས་པའི་ཆོག་ཐེན་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་པ་པ་རྒྱུད་དང་། རྫོགས་རིམ་
 སྟོན་པ་མ་རྒྱུད་དུ་འཛོག་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ན། ཟབ་དོན་ལས། བཞི་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བླ་
 པོ་སྐྱོད་པས། བསྐྱེད་པ་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་དང་། རྫོགས་པ་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་
 གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱུ་བ་གཞི་སྟོན་པ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་བྱེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 དང་། མཐའ་གཅིད་རིན་ཆེན་སྐྱ་བུ་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བའི་དོན་ཡང་། སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་བསྐྱེད་པ་
 སྟོང་པ་བཞི་ལས་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་དང་། གདོད་མ་ནས་རྫོགས་པ་སྟེ་བྱུ་བ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་
 པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཡིན་པས་སྐྱུ་མ་གཉིས་
 དང་དོན་འབྲེལ། །ཞེས་སྐྱུ་མ་རང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་
 སྟོང་གར་རྒྱུད་སྐྱུ་དེམ་བྱས་པ་ལས་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྟོག་གི་སྟོང་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ཚུལ་
 དང་། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་ཀྱི་རྒྱུད་འོད་ཟེར་སྐྱུ་མ་ལས་ཀུན་རྫོབ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་སྐྱུ་མ་གཙོ་

བོར་སྟོན་པ་པ་རྒྱུད་དང་། བསྐྱེད་པ་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་པའི་
 འོན་གཏན་མིན། རྒྱུ་གས་པ་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་ནི། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པ་ལས་བྱང་སེམས་
 ལྷ་བ་སྤྱི་བོ་ནས་ཁོར་བུའི་བར་དུ་བྱུང་བའི་ཡས་བབས་དང་། དེ་ནས་སྤྱི་གཙུག་དུ་ཕྱོག་པའི་མས་
 བཏན་གྱི་དགའ་བཞི་སྤྱི་ཚུལ་དང་། དགའ་བ་དེས་སྟོང་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཉོགས་པ་གོང་ནས་གོང་
 དུ་བསྐྱོད་པའི་རིམ་པས་ཆོས་སྤྱི་སྤྱི་བ་ཚུལ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ལ་བྱེད། རྒྱུ་གས་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
 གནས་ལུགས་གདོད་མ་ནས་ཆོས་ཉིད་དུ་རྒྱུ་གས་པར་བྱུང་བའི་དོན་དང་། བྱུང་བའི་རིམ་པ་ནི་དེ་ལ་
 དམིགས་ནས་བདེ་ཆེན་གོང་འཕེལ་དུ་འགོ་བའི་དོན་ནོ།

བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་བདེ་བ་དང་སྟོང་པ་ལ་དབྱེད་པ།

བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཨེ་ཨྲི་དོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོང་པ་དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། རང་རྒྱུད་པ་དང་སེམས་ཅམ་པས་འདོད་པའི་སྟོང་ཉིད་གསུམ་ཡོད་པར་
 གསུངས་ཏེ། གསལ་སྟོན་ལས། དེ་ལ་ཐུགས་སྒྲུབ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པའི་གདུལ་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་
 གང་ཐག་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བར་གསུངས་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ནི་བཞི་པ་ཡིན་
 ལ། གདུལ་བྱ་གཞན་གྱིས་བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་སྟོང་པ་ལ་ནི་སེམས་ཅམ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པའི་ལྟ་བུ་
 གཉིས་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས། བདེ་བ་ནི། གསལ་སྟོན་ལས། བདེ་སྟོང་
 སྦྱོར་བར་གསུངས་པའི་བདེ་བ་ནི་ལྷན་ཅིག་སྤྱེས་པའི་དགའ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཐོག་མར་སྤྱི་བའི་རོ་
 རྒྱུད་གི་རྒྱུ་ཨ་ཨ་རྒྱུ་འྲིར་བཅུད་པའི་དབང་གིས་གཏུམ་མོ་སྤར་བས་བྱང་སེམས་བཞུས་པ་ལས་
 སྤྱི་བ། ཞེས་དང་། ཐབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མར། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྗེས་སུ་རྒྱུད་དབྱེད་མར་ལུགས་
 གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་སྤྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
 ལྷན་སྤྱེས་ཀྱི་དོན་གང་ཐག་དེ་ཐོག་མེད་ནས་འགོ་བ་བཟང་ངན་ཅི་འདྲར་གྱུར་ཀྱང་འབྲལ་མེད་དུ་

གནས་པས་ན་ལྷན་སྐྱེས་ཞེས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུང་སྟོས་འགའ་ཞིག་ལས་བྱུང་བ་དང་། རོན་ཡོད་མཁས་བྱུང་གིས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བ་གཅིག་གསུངས་འདུག་པས། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སེམས་ལ་གཉུག་སེམས་དགོས་ན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ལ་གཉུག་སེམས་ཀྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་བདེ་བ་དགོས། དེ་དགོས་ན་སྟོང་བ་བཞིའི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་བདེ་བ་སྐྱབ་པ་དཔལ་གྱི་བཞེད་པ་ལྟར་འཛོག་པ་གང་ཡིན་དབྱེད་དེ། སྒྲུང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ལ་གཉུག་སེམས་མེད་པར་ཟབ་དོན་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། དེ་གསུམ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དོན་མི་ཆོད་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིའི་བདེ་སྟོང་སྒྲོལ་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་རྒྱ་ཏིར་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་དེས་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་འཛིན་སྟངས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ཚུལ་ཚུ་བཞག་པ་ལྟར་རོ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་བྱེད་དེ། ཟབ་དོན་ལས། རྒྱུད་དབྱེད་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཡུལ་ཅན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་ཚུལ་ཚུ་བཞག་པ་བཞིན་རོ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་བསྐྱོམ་པ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྲོལ་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ལ་ཚུལ་ཚུ་བཞག་པ་ལྟར་གཉིས་སྒྲུང་མེད་པར་མཉམ་པར་བཞག་མི་སྐྱབ་པས་འདི་ནི་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་བདེ་སྟོང་སྒྲོལ་ཚུལ་ཡིན་པའི་བྱིར།

སྐབས་འདིའི་བདེ་སྟོང་སྒྲོལ་ཚུལ་ལ་ཡང་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྲོལ་ཚུལ་གཅིག་དང་། ཡུལ་ཅན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྲོལ་ཚུལ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། གསལ་སྟོན་ལས། ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བའི་རོ་བོར་སྐྱེས་པ་དེས། ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྒྲོལ་བ་ཉིད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྲོལ་

བཏོ། །དེ་ཡང་དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དུས་སུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་འོ་མ་ཚུ་ལ་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་
རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་གཉིས་སྤང་སྤྲོ་མོ་ཡང་དག་པ་ཡིན་ལ། དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་པའི་གོང་
དུ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་གྱིས་འཇུག་པའི་
ཕྱིར་རོ་གཅིག་པར་མོས་པ་ཅུ་མོ། །ཡུལ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་གཉིས་མེད་དུ་སྒྲུབ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་
པས། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། གསལ་སྒྲོན་ལས། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོང་བདེ་བ་གཉིས་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་
དུ་སྒྲུབ་ཚུལ་ནི་སྟོང་གཉིས་རོ་བོ་ཐ་མི་དད་གྱི་གྲུབ་བདེ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། གྲུབ་བདེ་
གཅིག་གི་དོན་ནི་སྐྱེ་གནས་འདྲིག་གསུམ་གཅིག་པ་ལ་བྱེད་པར་གསུངས། དཔེན་གསུམ་སོགས་
ཀྱི་སྐབས་སྟོང་ཉིད་ལ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་གྱིས་འཇུག་ཚུལ་གང་ཡིན་དབྱེད།

ཡང་ཁ་ཅིག་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ལ། སྐབས་འདིའི་བདེ་སྟོང་སྒྲུབ་
རྒྱའི་བདེ་བ་དགོས་ཟེར་ན། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ཆོས་ཅན།
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསལ་སྒྲོན་ལས། བསྐྱེད་རིམ་སྤྲོ་བ་གསལ་
མཐར་ཕྱིན་པ་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་སེམས་སྤྱི་བོ་ནས་གསང་གནས་ཀྱི་ཅེའི་
བར་དུ་འབེབས་ཀྱས་ཤིང་། དེ་ཡང་དམིགས་པ་གཅིག་ཏུ་བརྟེན་པས་པཌ་ཡིག་གིས་འགོག་ཀྱས་
པས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བ་བཞི་བསྐྱེད་ཀྱས་མོད་ཀྱང་། དེ་ནི་རྒྱུད་གཉིས་རྒྱ་རྒྱུར་བསྐྱས་ནས་
ཐེམ་པ་ལས་བྱང་བ་མིན་པས་རྫོགས་རིམ་པའི་བདེ་ཆེན་དུ་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལ་བྱང་པར་དགའ་བ་བཞི་བ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཆེ་བྱང་སེམས་ནོར་བུའི་ཅེར་རེ་ཞིག་གི་བར་
གནས་པ་མེད་ན་ལྷན་སྐྱེས་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་མི་སྐྱེས་པར་གསུངས་པས། དེ་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་
ཕྱིན་པའི་དབང་གིས་དམིགས་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟེན་པས་ནོར་བུའི་བྱ་ག་པཌ་ཡིག་གིས་བཀག་ནས་
བྱང་སེམས་ཕྱིར་མ་འཕོ་བར་ལྷན་སྐྱེས་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་བསྐྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་རྒྱ་རྒྱུར་ཐེམ་

ཐཱ་ཨ་ད་རིགས་ངེས་ཀྱི་ལམ་ཐོབ་ཚུལ་ལ་དབྱད་པ།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐགས་ལྷ་མེད་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པ་ལ་ལམ་ཐོབ་དགོས་པར་ཐལ། ཐམས་ཅད་
རྣལ་འབྱོར་གྱི་སེམས་ཀྱི་དུས་སྟེ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཀྱི་བདུན་མོ་ཆེ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་མྱོང་བ་ཐོན་པ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེར་དུས་སྟེ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་མྱོང་བ་ཐོན་མ་ཐོན་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཉེ། ལམ་མ་ཞུགས་ན་དབང་མཆོན་ཉིད་པ་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐགས་
ལྷ་མེད་ལ་ཞུགས་པ་ལ་སྐགས་ལྷ་མེད་ཀྱི་དབང་ཐོབ་མི་དགོས་པར་ཐལ། དབང་ཐོབ་པའི་སྤྱོད་པ་

ཏུ་ཐམས་ཅད་ནལ་འབྱོར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཆེ་སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་
མ་ཁྲབ་སྟེ། དབང་ཐོབ་པའི་སྤྱི་ལོ་ཏུ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་སྤྲུགས་གྱི་འཇུག་
སྒྲོ་མིན་པས་དེ་ཐོབ་པས་སྤྲུགས་ལ་ཞུགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲུགས་གྱི་འཇུག་སྒྲོ་དབང་ཡིན་
པར་མཁས་པ་དུ་མས་བཞེད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲུགས་སྒྲོ་ཐོབ་ན་སྤྲུགས་ལ་ཞུགས་པར་འཛོག་
དགོས་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད། དེས་ལན་འགའ་ཞིག་ལས་རྒྱུད་ལ་ཞུགས་པ་དང་སྤྲུགས་ལ་ཞུགས་
པ་གཉིས་ཁྱད་པར་བྱེ་ནས་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད།

ཁ་ཅིག་གིས། དང་པོ་ནས་འདུས་པ་ལ་ཞུགས་ངེས་པ་གཞིར་བཞག། འདུས་པའི་དབང་ཐོབ་
སྟེ་ཅ་རྒྱུད་གྱི་དོན་རྟོགས་པ། དེ་ལ་མོས་པའི་མོས་པ་བརྟན་བ་རྟེན་པ། སྒྲ་མེད་གྱི་རིགས་སང་
པ། འདུས་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་ཞུགས་པ་ནམས་དུས་མཉམ། དེ་ནས་སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་གྱི་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཟེར་མཁན་གྱི་ཡོད་དེ་དབྱེད་པའི་གཞིའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་དང་
པོ་ནས་འདུས་པར་ཞུགས་ངེས་གཞིར་བཞག། དབང་ཐོབ་པའི་སྤྱི་ལོ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་
ཐུན་མོང་པའི་ལམ་ཐོབ་པ་ཡོད་པས། དེ་འབྲེལ་དབང་མ་ཐོབ་གོང་གི་ཐུན་མོང་པའི་ལམ་ནམས་ཆོས་
ཅན། སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་གྱི་ལམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དང་པོ་ནས་སྒྲ་མེད་དུ་ཞུགས་ངེས་གྱི་གང་ཟག་དེས་ཐོབ་པའི་སེམས་
བསྐྱེད་སོགས་ལམ་ཐུན་མོང་བ་ནས་སྤྲུགས་གྱི་ཆོགས་ལམ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་སྒྲོན་
ལས། ལམ་ཐུན་མོང་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། བསྐྱོམ་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུད་རྒྱུ་ཀྱི་ར་བཙུང་བ་ཐེམ་པས་སྟོང་བ་
དངོས་སུ་འབྱེད་མི་ལུས་པ་དེ་སྤྱི་དུ་ཆོགས་གྱི་ལམ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་དེ་འབྲེལ་དབང་མ་ཐོབ་གོང་གི་སེམས་བསྐྱེད་ཕྱིན་དུག་སོགས་མདོ་རྒྱུད་པའི་ལམ་
ཡིན་གྱི། སྤྲུགས་ལམ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འབྲེལ་དེ་སྤྲུགས་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་འབྲེལ་
སེམས་བསྐྱེད་སོགས་མདོ་སྤྲུགས་ཐུན་མོང་པའི་ལམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་རྒྱུད་པའི་ལམ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དང་པོ་ཉིད་ནས་སྒྲགས་ལ་ཞུགས་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་
སོགས་མདོ་སྒྲགས་སྤྱོད་མོང་བའི་ལམ་རྣམས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད། དེ་ནས་དེད་དཔོན་མཁས་
པ་ལ་བསྟེན་ནས་དབང་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་སྟེ་རྒྱུད་སྤེའི་རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་དགོས་པར་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཉམས་མགུར་ལས། དེ་ལྟར་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ཐེག་ཆེན་གྱི། །ལམ་མཚོག་གཉིས་ཀར་
དགོས་པའི་སྤྱོད་མོང་ལས། །རི་བཞིན་བསྐྱེད་ནས་མཁས་པའི་དེད་དཔོན་གྱི། །མགོན་ལ་བརྟེན་
ནས་རྒྱུད་སྤེའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེར། །ཞུགས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་མོང་ལམ་རྣམས་བསྐྱེད་པར་
གསུངས་པ་དེ་རིན་ཆེན་ལྟ་བུ་ལ་ཡིན་གྱི། །གང་ཟག་དམན་པས་ལམ་སྤྱོད་མོང་བ་ལ་བཙོས་མའི་
ཁྱོད་བས་ཆོག་སྟེ། ལམ་མ་ཞུགས་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་དང་
པོ་ཉིད་ནས་སྒྲགས་ལ་འཇུག་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་སྤྱོད་མོང་ལམ་སྤྱོད་མོང་བ་མདོན་བྱ་བྱེད་
དགོས་ཏེ། སྒྲགས་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱོད་མོང་ལྟ་བུར་སེམས་ཆོགས་ལམ་རྒྱུད་འབྲིང་གང་རུང་མདོན་
བྱ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཤ་ཆེན་བསོད་གྲགས་ཀྱི་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་ལས། དང་པོ་ཉིད་
ནས་སྒྲགས་ལ་འཇུག་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་རྒྱུད་བྱ་དང་འབྲིང་གང་རུང་ལ་གནས་པའི་
སྒྲོན་སྤྱོད་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཁྱོད་བ་སྤྱོད་དགོས་ཤིང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ཡང་
གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་སམ་སྟུམ།

ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་ལམ་སྤྱོད་མོང་བ་ཆོས་ཅན། བར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། བར་
ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་སྤྱོད་མོང་བའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱེད་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མི་ཉག་སོགས་
བཅུ་དྲུག་ཉོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དེ་འབྲིང་དང་སྤྱོད་མོང་བའི་ལམ་ཡིན་ཀྱང་འབྲིང་གི་ལམ་མ་ཡིན་
པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་འདུས་པའི་དབང་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། འདུས་པའི་
རིམ་གཉིས་ཉན་པའི་སྒྲོན་རུང་གིས་བྱེད་ཐེག་ན། འདུས་པའི་བྱེད་དབང་ཅན་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཆོས་

ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། བྱམ་དབང་ཐོབ་ལ་དབང་གོང་མ་གསུམ་མ་ཐོབ་པའི་
གང་ཟག་དེ་བསྐྱེད་རིམ་ཉན་དུ་རུང་ཡང་། རྒྱུགས་རིམ་ཉན་མི་རུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱམ་
དབང་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱུགས་པར་ཉན་མི་རུང་བ་ཡོད་དམ་དཔྱད་དེ། རྒྱུ་དབང་ཐོབ་ལ་
རིགས་ལྡེའི་དབང་རྒྱུགས་པར་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དེ་བྱམ་དབང་ཐོབ་ཀྱང་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱུགས་
པར་ཉན་མི་རུང་ངམ་སྟམ་པའི་ཕྱིར། བྱམ་དབང་ཐོབ་ལ་ཡང་རྒྱུ་དབང་ཐོབ་དགོས་མི་དགོས་དཔྱད་
དེ། རིམ་ལྡར་མེ་ཏོག་འཕྲེང་བའི་དབང་། རིགས་ལྡེའི་དབང་ལྟ། མེ་ལོང་། སློབ་དཔོན། རྗེས་གནང་
གི་དབང་སྟེ་བྱམ་དབང་དགྲུར་གསུངས་པས་མེ་ཏོག་འཕྲེང་བའི་དབང་ཐོབ་ལ་རྒྱུ་དབང་མ་ཐོབ་པ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་དབང་ཅམ་ཐོབ་པ་ལ་སྟགས་སྟོམ་མ་བཟུང་བ་ཡང་ཡོད་
དམ་སྟམ་སྟེ། བྱང་སྟོམ་སྲུང་བྱས་ལ་སྟགས་སྟོམ་བཟུང་མི་བྱས་པ་འགའ་ཞིག་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
བཅུག་པ་ནས་རིག་པའི་དབང་མན་བྱ་ཞེས་པའི་བར་བྱས་པའི་བྱག་ལེན་ནས་དག་དང་སྒྲ་མ་དམ་
པའི་གསུང་རྒྱན་ཡོད་པར་གསུངས་པས་སོ། །འདུས་པའི་དབང་བཞི་ཀ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ལ་ཡང་
འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་ཉན་མི་རུང་བ་ཡོད་དམ་དཔྱད།

རྒྱན་བདུན་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པ།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱན་བདུན་གྱི་བཤད་པ་འཇུག་པའི་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཅ་རྒྱུད་ལ་འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་
དགོས་ཟེར་ན། རྒྱན་བདུན་གྱི་བཤད་པ་འཇུག་པའི་བདེ་མཆོག་ཅ་རྒྱུད་སོགས་མེད་པར་ཐལ།
འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བཤད་རྒྱུད་ཡེ་ཤེས་རྗེ་རྗེ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་དེ་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་
པ་འཇུག་པའི་སྒྲ་མེད་ཅ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེ་མཆོག་ཅ་
རྒྱུད་སོགས་ལ་རྒྱན་བདུན་གྱི་བཤད་པ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་བྱས་ཏེ།
ཡེ་ཤེས་རྗེ་རྗེ་ཀུན་བརྟུས་ཤིག་ལས། དེ་ཡང་སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་དུ་བཞེད་

བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཡིན་གྱི། གཞན་ནལ་འབྱོར་སྒྲ་ན་མེད་པའི་རྒྱད་
མཐའ་དུག་དང་ཚུལ་བཞིའི་འཆིང་བས་བཅིངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་སྟོན་པས། གསང་
འདུས་ཁོ་ནའི་འཆད་བྱེད་དུ་མི་བཟུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཀྱུན་བདུན་ཡོད་དེ། བཤད་གཞི་སྒྲིང་བསྐྱར་བའི་རྒྱ། བཤད་དོན་ལམ་དུ་སྤྱད་པ་འཆང་
རྒྱ་ཚུལ་གྱི་རྒྱ། གཞུང་དོན་འབྲེལ་ཐབས་མཐའ་དུག་དང་། ཚུལ་བཞིའི་རྒྱ། ཡུལ་གང་ལ་དོན་
གང་འཆད་པ་འཆད་ཚུལ་གྱི་རྒྱ། རྒྱད་ལ་འདུག་པ་ཉན་པ་པོའི་རྒྱ། བཤད་དོན་ངེས་པ་བདེན་
གཉིས་ངེས་པའི་རྒྱ་ཉེ་བདུན་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཞིབ་ཏུ་བྱེད་ཉེར་བརྒྱད་ཡོད་དེ། དང་པོ་ལ་
ལྷ། གཉིས་པ་ལ་བཞི། གསུམ་པ་ལ་དུག་བཞི་པ་ལ་བཞི། ལྷ་པ་ལ་གཉིས། དུག་པ་ལ་ལྷ། བདུན་
པ་ལ་གཉིས་ཉེ་ཉེར་བརྒྱད་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་ལ་གངས་འབྲེན་གྱི་རྒྱ་ཉེར་བརྒྱད་གང་རུང་དེ་ལ་
འདུས་པའི་རྩ་རྒྱད་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཁོ་ན་དང་། འདུས་པའི་རྩ་རྒྱད་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་
གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པའི་རྒྱ་གཉིས་གང་རུང་དགོས་ཀྱི་དེ་ལ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱད་དང་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་
པའི་རྒྱ་མེད་དེ། གངས་འབྲེན་གྱི་རྒྱ་ཉེར་བརྒྱད་གང་རུང་ལ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱད་དང་ངོ་བོ་ཐ་མི་
དད་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་བྱིར། དེ་ལ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱད་སོགས་རྒྱད་ནམས་དང་ངོ་བོ་ཐ་
དད་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྒྲིང་བསྐྱར་བའི་རྒྱ་ལྷ་ལས་རྒྱད་བྱེད་པ་པོ་དང་། རྒྱད་
ཀྱི་དགོས་པ་གཉིས་དང་། འཆང་རྒྱ་ཚུལ་གྱི་རྒྱ་གང་ཟག་ཏུ་འདུས་ནས་བཞི་དང་། རྒྱད་ཉན་པ་
པོའི་གང་ཟག་ལྷ་དང་། བདེན་གཉིས་ངེས་པའི་རྒྱ་ཉེ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར། འདུས་པའི་རྩ་
རྒྱད་སོགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་ནམས་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པའི་རྒྱ་
བཙོ་ལྷ་ཡོད་དེ། གངས་འབྲེན་གྱི་སྒྲིང་བསྐྱར་བའི་རྒྱ་ལྷའི་རྒྱད་ཀྱི་མཆན་དང་། ཆགས་ཅན་གྱི་
ཆེད་དུ་གསུངས་པ། ཆོག་དོན་གྱི་ཆད་ཀྱི་རྒྱ་ཉེ་གསུམ་དང་། མཐའ་དུག་དང་ཚུལ་བཞིའི་རྒྱ་
བཅུ་དང་། ཆོགས་བཤད་དང་སྟོབ་བཤད་གཉིས་ཉེ་བཙོ་ལྷ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཉེ། ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ་ཀྱུན་

བདུས་ཀྱི་ལས། བྱེད་པ་པོ་དང་དགོས་པ་དང་གང་ཟག་དང་བདེན་གཉིས་ངེས་པའི་རྒྱན་རྣམས་
རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་ལས་ངོ་མོ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཆ་གཉིས་ཀར་བཤད་དུ་རུང་
བར་སྒྲུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེས་ན་འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་མཆོན་ཀྱི་རྒྱན་སོགས་བཙོ་ལྷ་ནི་འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད་དང་ངོ་
མོ་ཐ་མི་དད་ཁོ་ནའི་རྒྱན་ཡིན་ལ། བདེ་མཆོག་ཙ་རྒྱུད་སོགས་དང་ངོ་མོ་ཐ་དད་དོ། །དེས་མཆོན་
ནས་བདེ་མཆོག་ཙ་རྒྱུད་སོགས་དང་ངོ་མོ་ཐ་དད་ཐ་མི་དད་སོགས་ཤེས་པར་བྱ། གངས་འབྲེན་གྱི་
རྒྱུད་ཀྱི་མཆོན་ཀྱི་རྒྱན་སོགས་ཉེར་བརྒྱད་ནི་རང་ལྷོག་དང་། འདུས་པ་ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་མཆོན་ཀྱི་རྒྱན་
སོགས་ཉེར་བརྒྱད་ནི་གཞི་ལྷོག་ཡིན་པས་རང་ལྷོག་དང་གཞི་ལྷོག་གི་རྣམ་དབྱེ་བྱེད་དགོས་སོ།

ཡང་ཁ་ཅིག རྩོམ་ཆེད་ཆོག་དེས་སྤྲོས་ཏེ་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ན། རྩོམ་ཆེད་ཆོག་དེའི་སྤྲོས་
དོན་ཡིན་པས་བྱེད་ཐེར་ན། རྒྱུད་འཇུག་ཆོས་ཅན། རྩོམ་ཆེད་ཆོག་དེའི་སྤྲོས་དོན་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་འབྲེན་ཆོག་དེས་སྤྲོས་ཏེ་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འབྲེན་ཆོག་
དེས་རྩོམ་ཆེད་ཆོག་པ་རང་ལྷན་གསལ་པའི་བྱུག་མཆོན་དུ་འཛིན་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། དངོས་ཟེན་
དང་མི་མཐུན་པའི་དོན་གཉིས་པ་ངེས་དོན་རྒྱུད་འཇུག་སྤྲོས་ཏེ་བསྟན་པར་རྒྱུད་རྒྱུ་ཏུ་གསུངས་པའི་
བྱིར། བྱེད་ཐེ། དང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་འཇུག་པའི་རྩོམ་ཆེད་ཆོག་ཡིན་ན། བསྟན་བྱའི་དང་དོན་དངོས་
ཟེན་ལ་བསྟན་ནས། དོན་གཉིས་པ་ངེས་དོན་སྤྲོས་ཏེ་གསུངས་པས་བྱེད་པའི་བྱིར། སྟོན་གསལ་
ལས། སྐལ་འཕྱུར་རྣམས་ལ་རྒྱལ་བ་ཡིས། །སྤྲོས་ཏེ་གསུངས་པ་དང་བའི་དོན། །ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར། ཙ་བར་འདོད་མི་ལུས་ཏེ། རྩོམ་ཆེད་ཆོག་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་ལ་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་མི་
འཇུག་པས་དེའི་སྤྲོས་དོན་འཛིན་ཚུལ་མེད་པའི་བྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དང་ངེས་ཀྱི་མདོ་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ། དང་ངེས་ཀྱི་དོན་གཉིས་འགལ་བའི་བྱིར་
ན་མ་བྱེད་ཐེ། རྒྱུད་སྟེ་ལོག་མ་གསུམ་མན་ཆད་དུ་དང་ངེས་ཀྱི་མདོ་གཉིས་འགལ་ཡང་། སྐབས་

འདིར་མདོ་དེ་གཉིས་མི་འགལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་ཀྱི་ལས་ལ། རྒྱུད་སྤེལ་གསུམ་
མན་ཆད་དུ་སྤྱུ་གུ་སྤྱེ་བར་སྟོན་པའི་མདོ་བྲང་དོན་དང་། སྤྱུ་གུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱེ་བ་མེད་པར་སྟོན་
པའི་མདོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་བཤད་པས་དེ་གཉིས་འགལ་ལ། འདིར་གཞུང་གཅིག་གི་དོན་ལ་བྲང་ངེས་
གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་སྟོན་སྲུང་དོན་གྱི་མདོ་དང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མི་བསྐྱོད་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་བྲང་ངེས་ཀྱི་ཆོག་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཀྱང་། བྲང་
ངེས་ཀྱི་དོན་གཉིས་ཀ་མིན་ཏེ། རྒྱུད་ཀྱི་ལས་ལ། དེས་ན་གཞུང་གཅིག་གི་དོན་ལ་བྲང་ངེས་གཉིས་སུ་
འབྱེད་པ་ཡིན་གྱི། གཞུང་གཅིག་ཉིད་བྲང་ངེས་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

ཡང་ཁ་ཅིག འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་རྩི་ལྗོངས་ཆོག་དེ་བཤད་པ་བཅུ་ཀ་འཇུག་པའི་རྩི་ལྗོངས་ཆོག་
ཡིན་པར་ཐལ། ཆོག་དེ་ལ་བཤད་པ་བཅུ་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། བཤད་པ་བཅུ་
ཀ་འཇུག་པའི་རྩི་ལྗོངས་ཆོག་དེའི་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དགོངས་པ་དགོངས་མིན་གྱི་ཆོག་གཉིས་
ཀྱང་འགལ། སྤྱི་ཁྱེད་ལེན་མིན་གྱི་ཆོག་གཉིས་ཀྱང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གུབ་སྟེ། དེན་
ཆེན་ལྷ་བྱུང་གང་ཟག་ལ་འོད་ཟུང་སོགས་དོན་གཞན་ལ་དགོངས་ནས་སྤྱི་ཁྱེད་ལ་བཞུགས་གྱིས་
སྟོན་པའི་བཤད་པ་དེ་དགོངས་བཤད་དང་། གསང་ཆེན་གྱི་སྟོན་རུང་བའི་དབང་པོ་དཔལ་པ་ལ་འོད་
ཟུང་སོགས་སྤྱི་ཁྱེད་ལ་བས་མི་སྟོན་པར་སྤྱི་ཁྱེད་ཐད་དུ་གསལ་བར་སྟོན་པ་དགོངས་མིན་གྱི་བཤད་པ་དེ།
ཆོག་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཉིད་སྟོན་ཀྱང་བསྟན་ཚུལ་འགལ་བས་སྤྱི་ཁྱེད་ཐལ་ལ་བཞུགས་པར་བཤད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ།

སྟོན་གསལ་ལས། མཆོག་འདོད་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར། །ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རབ་སྟོན་
པ། །འགལ་བའི་ཆོག་གི་སྤྱོར་བ་ཡིས། །གསུངས་པ་གང་ཡིན་དགོངས་བཤད་དེ། །དབང་པོ་དཔལ་
པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། །རྟོགས་ཕྱིར་མཆོག་ཏུ་གསལ་བ་ཡིས། །དེ་ཉིད་ངེས་པར་སྟོན་པ་ནི། །
དགོངས་པ་མིན་པའི་བཤད་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གུབ་སྟེ། སྤྱི་ཁྱེད་ལེན་

མིན་གཉིས་ནི་བརྗོད་བྱའི་དོན་སོ་སོ་བརྗོད་བྱེད་ཆིག་མི་མཐུན་པས་དེ་གཉིས་སྤྱོད་ན་གཉིས་ཀའི་
མཐའ་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་པས་དེ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

སྤྱི་ཅི་བཞིན་པའི་དོན་ནི་དགྲིལ་འཁོར་བྱི་སྤྱབ་སོགས་སྤྱན་མོང་བའི་བསྟན་བཅས་ལས་གྲགས་
པའི་དོན་གཙོ་བོ་ཡིན་ཀྱང་དེར་མ་དུས། སྤྱི་ཅི་བཞིན་མིན་པའི་དོན་ནི། གཙོ་བོར་འཛིག་ཏེན་བསྟན་
བཅས་ལས་མ་གྲགས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་འཇུག་པའི་བདེ་ཡང་འཛིག་ཏེན་བསྟན་བཅས་ལ་
མེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་མཛད་པའི་བདེ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། སྤྱོན་
གསལ་ལས། དགྲིལ་འཁོར་སོགས་དང་ཆོག་ཞིབ་དང་། སྤྱོད་པ་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་གསུངས། རྟོན་རྒྱས་
བཤད་པ་གང་ཡིན་པ། རྟོན་ཇི་ཇི་བཞིན་སྤྱོད་གསུངས་པའོ། ཀོ་ལྷ་བྱ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་འཛིག་ཏེན་
བསྟན་བཅས་ལ་མེད་ཅིང་། རྟོན་བཞིན་གཤེགས་པའི་བདེ་ཡང་གྱུར་པ། རྟོན་ཇི་ཇི་བཞིན་མིན་པར་
བསྟན་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་མཐའ་བྱུག་གི་དགོངས་བཤད་དང་དགོངས་མིན་གྱི་
རྗོད་ཇི་ཇི་ཆིག་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཐལ། དགོངས་བཤད་ཀྱི་རྗོད་ཇི་ཇི་ཆིག་དེ་ལ་བརྗོད་དོན་སྤྱོད་
ཐད་དུ་གསལ་བར་སྟོན་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ།

ཡེ་རྟོག་ཀུན་བརྟུན་ཤིག་ལས། དགོངས་བཤད་མཛད་པ་རྣམས་ལའང་སྤྱོད་འགལ་བ་ཤས་ཆེ་བ་
དང་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱི། གཞུང་དེ་ལ་སྤྱོད་ཐད་དུ་གསལ་བར་སྟོན་པ་མེད་པ་ནི་
མིན་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། རིན་ཆེན་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་ལ། ཞེས་སོགས་ཚུལ་
བཞི་འཇུག་པའི་དགོངས་བཤད་ཀྱི་ཆིག་དེས་ཚུལ་བཞིའི་ཡིག་སྤྱི་གཉིས་སྤྱོད་ཐད་དུ་གསལ་
བར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཆིག་གཅིག་ལ་དགོངས་དགོངས་མིན་གྱི་བཤད་པ་གཉིས་མི་
འགལ་བར་འཇུག་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱུད་རྟེན་ལས། མཐའ་བྱུག་གི་ནང་ཆོན་གྱི་དགོངས་པའི་
བཤད་པ་འཇུག་པ་དང་། དགོངས་མིན་གྱི་བཤད་པ་འཇུག་པ་གཉིས་སོ་འགལ་ཏེ། གཞུང་གཅིག་
ལ་དགོངས་དགོངས་མིན་གྱི་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་པ་མི་རིགས་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། མཐའ་བྱུག་གི་དགོངས་མིན་གྱི་བཤད་པ་དང་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་
བར་ཐལ། དགོངས་མིན་གྱི་ཆོག་ཡིན་ན་དངོས་ཟེན་གྱི་དོན་གཅིག་ལས་ལྷག་མི་སྟོན་པས་བྱུང་
པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ལྷོག་ལས། དགོངས་མིན་གྱི་བཤད་པ་འཇུག་པའི་དོན་ཆོག་དེས་དོན་གཅིག་
ལས་མི་སྟོན་པས་དོན་གཅིག་པོ་དེ་གསལ་བར་སྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་
མ་བྱོལ་སྟེ། དགོངས་མིན་གྱི་བཤད་པ་འཇུག་པའི་དོན་ཆོག་དེས་དངོས་ཟེན་གྱི་དོན་དེ་གསལ་
བར་སྟོན་པ་ལས་དོན་གཞན་མི་གསལ་བར་སྟོན་པ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཆོག་གཅིག་ལ་དགོངས་
མིན་དང་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་གཉིས་འཇུག་པ་མི་འགལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་ལྷོག་ལས།
ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་འཇུག་པ་དང་། དགོངས་མིན་གྱི་བཤད་པ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། ཟེལ་གཞོན་
དོན་ཆོག་ཏེང་ངེ་འཛིན་ལ་ལེའུ་དང་པོའི་སྟོན་གསལ་བྱ་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་འཇུག་པ་དང་། ལེའུ་གཉིས་
པའི་སྟོན་གསལ་བྱ་དགོངས་མིན་གྱི་བཤད་པ་འཇུག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཟེལ་གཞོན་དོན་ཆོག་གཞུང་དེས་དངོས་ཟེན་གྱི་དོན་ལས་དོན་གཞན་མི་
གསལ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྲུལ་མཐའི་ཟེལ་གཞོན་དོན་ཆོག་ཏེང་ངེ་འཛིན་མི་གསལ་བར་སྟོན་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུང་དེའི་ཡིག་སྒྲིག་གཉིས་བྱང་དོན་དང་། སྤྲུལ་མཐའ་གཉིས་ངེས་
དོན་བྱ་འདུས་པས་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་འཇུག་པའི་ཆོག་དེ་བྱང་ངེས་ཀྱིས་བཤད་བྱ་བྱང་བར་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུས་ལྷོག་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷོག་དེ་ཉིད་ལས། ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་བྱང་
བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་བྱང་ངེས་གཉིས་སུ་བསྐྱུས་ཀྱང་ཆོག་པས། ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་འཇུག་པ་བྱང་
ངེས་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་བཤད་བྱ་བྱང་བར་མཛོན་ཏེ། འོན་ཀྱང་སོ་སོར་བཤད་པ་ནི་དབྱེ་བསྐྱེད་དབང་
བྱ་མཛད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱོལ་སྟེ། ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་འཇུག་པ་ལ་བྱང་

ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་འཇུག་རུང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་འཇུག་ན་ངང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་
འཇུག་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟེལ་གཞོན་གྱི་གཞུང་ལ་ངང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་འཇུག་ན་དོན་གཙོ་བོ་
ནམས་མི་གསལ་བར་སྟོན་དགོས་པ་ལ། གཞུང་དེས་དོན་གཙོ་བོ་ནམས་སྤྱང་ཐད་དུ་གསལ་བར་སྟོན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་མིན་གྱི་མཆན་ཉིད་སྤྱོད་ནམས་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོངས་མིན་དང་
ངང་ངེས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཆེས་མི་མཐུན་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཟེལ་གཞོན་གྱི་གཞུང་
གི་ཡིག་སྒྲིག་གཉིས་ངང་དོན་ཡིན་ཀྱང་གཞུང་དེའི་ངང་དོན་མིན། གཞུང་དེའི་སྤྱི་མཐའ་གཉིས་ངེས་དོན་
ཡིན་ཀྱང་གཞུང་དེའི་མི་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ངེས་དོན་མིན་ཟེར་དགོས་སམ་སྟུམ་མོ།

ཁ་ཅིག་ འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་པའི་དོན་དེའི་ཆོག་དེ་ལ་བཤད་པ་བཅུ་འཇུག་
པ་མེད་པར་ཐལ། བཤད་པ་བཅུ་འཇུག་པའི་དོན་དེའི་ཆོག་དེའི་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ།
བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་པའི་དོན་དེའི་ཆོག་གཅིག་ལ་བཤད་པ་བཅུ་འཇུག་པ་མེད་ཀྱང་། བཤད་པ་བཅུ་སོ་
སོར་འཇུག་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་པའི་དོན་དེའི་ཆོག་སོ་སོ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐའ་དུག་གི་ངང་
ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་འཇུག་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་པའི་དོན་དེའི་ཆོག་ཀྱང་ཡོད། དེའི་དགོངས་བཤད་
འཇུག་པའི་དེ་ཡང་ཡོད། དགོངས་མིན་གྱི་བཤད་པ་འཇུག་པའི་དེ་ཡང་ཡོད། སྤྱི་ཁྱེད་བཞིན་པའི་
བཤད་པ་འཇུག་པའི་དེ་ཡང་ཡོད། སྤྱི་ཁྱེད་བཞིན་པ་མིན་པའི་བཤད་པ་འཇུག་པའི་དེ་ཡང་ཡོད།
ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་འཇུག་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་པའི་དོན་དེའི་ཆོག་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
བྱུང་སྟེ། གཟུངས་དཀྱིལ་དང་བསྐྱེད་དཀྱིལ་མདོར་བསྟན་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་པའི་ངང་ངེས་ཀྱི་
གཞུང་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། རིན་ཆེན་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་ལ། ཞེས་སོགས་
ཀྱི་གཞུང་དེ་སྤྱི་དོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་པའི་ཚུལ་བཞི་འཇུག་པའི་དོན་དེའི་ཆོག་ཡིན་ལ་དེ་
ལ་ངང་ངེས་དགོངས་བཤད་དེ་བཤད་པ་བདུན་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ།
ཡི་གེ་རྒྱ་དང་ཨོ་དག་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གསང་བ་སྟོམས་འཇུག་

སྟོན་པའི་དགོངས་མིན་གྱི་བཤད་པ་འདྲུག་པའི་དོན་མེད་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་བྱུང་སྟེ། ལེའུ་
བཟུ་གཅིག་པའི། ཉམ་མཁའ་དོན་མེད་དབྱུས་གནས་པར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱས་པར་
སྟོན་པའི་གཞུང་ཞུས་སྐྱེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་བ་བྱུང་སྟེ། ལེའུ་བཟུ་དབྱུག་པའི། དངོས་བྱུང་ཀྱན་གྱི་འབྲས་འདོད་པས། །ཞེས་སོགས་
ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་གསང་བ་སྟོམས་འདྲུག་གི་བདེ་སྟོང་སྟོར་བའི་ནང་གི་སྦྱོར་ཐེག་བྱ་ཚུལ་སྟོན་
པའི་སྐྱེ་བཞིན་མིན་པའི་ཆོག་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱུག་པ་བྱུང་སྟེ། ཟེལ་གཞོན་དོན་མེད་གཞུང་
སོགས་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་འདྲུག་པའི་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོག་པལ་ཆེར་སྦྱི་དོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་
པའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ མཐའ་དབྱུག་གི་བྱང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་ཡིན་ན། དེས་དོན་དུ་རྫོགས་རིམ་ཡན་ལག་
དང་བཅས་པ་སྟོན་པ་དང་གསང་བར་བྱ་བའི་དེས་དོན་སྐལ་དམན་ཞུས་པ་ལ་སྤྲོད་ཀྱི་གསུངས་
པས་བྱུང་སྟེ། སྟོན་གསལ་ལས། སྐལ་དམན་ཞུས་པ་རྒྱལ་བ་ཡིས། །སྤྲོད་ཀྱི་གསུངས་པ་བྱང་བའི་
དོན། །ཡང་དག་དོན་ནི་རབ་སྟོན་ཕྱིར། །དེས་པའི་དོན་ཡང་གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེའི་
མཆན་དུ། ཡང་དག་པའི་དོན་རྫོགས་རིམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ནི་རབ་དུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། བྱང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་དེ་དེས་དོན་ལ་རྫོགས་རིམ་ཡན་ལག་
དང་བཅས་པ་སྟོན་པ་དང་། གསང་བར་བྱ་བའི་དེས་དོན་སྐལ་དམན་ལ་སྤྲོད་པར་གསུངས་པ་གཙོ་
ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། ག་བྱར་དང་ཁྲག་གི་དེས་དོན་བྱང་མེས་དཀར་དམར་དང་། དོན་མེ་
དང་བསྐྱེད་དེས་དོན་པོ་མེད་གསང་གནས་སུ་བཤད་པའི་བྱང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་དེ། དེས་དོན་དེ་
ཞུས་སྐལ་དམན་ཞུས་པ་ལ་སྤྲོད་ཀྱི་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པར་སྟོན་གསལ་མཆན་དང་རྒྱུད་ཀྱི་ཀྱང་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དགོངས་དགོངས་མིན་ལ་སྟོན་གསལ་དུ། ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རབ་
སྟོན་པ། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་དེས་པར་སྟོན་པ་ནི། །ཞེས་རྫོགས་རིམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་སྟོན་

དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡང་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། བྱམ་པ་མ་དེས་ཏེ། ལེའུ་དང་པོའི་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐེ་ཆོམ་སྤྱེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་བཤད་ཀྱི་
 ཆོག་དེས་རྫོགས་རིམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་མི་སྟོན་པའི་བྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱུས་
 བསྟན་པའི་རིན་ཆེན་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱུས་བསྟན་པའི་གང་ཟག་དམན་པ་བཞི་
 རྫོགས་རིམ་དང་དེའི་ཡན་ལག་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལེའུ་བདུན་པའི། ཡི་གེ་རྩྭ་དང་ཨོ་
 དག་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གསང་བ་སྟོམས་འཕྲུག་སྟོན་པའི་དགོངས་མིན་གྱི་ཆོག་
 ལྟ་བུ་རྫོགས་རིམ་མི་སྟོན་པའི་དགོངས་དགོངས་མིན་དུ་མ་ཡོད་པའི་བྱིར།

མཐའ་དྲུག་གི་སྤྱི་ཐོབ་བཞིན་པའི་བཤད་པ་དེ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་ཐེག་ཆོན་གྱིས་བྲི་བ་སོགས་
 འོག་མ་དང་ཐུན་མོང་པའི་བྱིའི་སྟོད་པ་སྟོན་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡང་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པ་
 ཡིན་ཏེ། ལེའུ་གཉིས་པའི། ཨེ་མའོ་སངས་རྒྱས་ཨེ་མའོ་ཆོས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མད་དུ་བྱུང་བའི་
 བསྟོད་ཆོག་དེ་བདེན་གཉིས་སོ་སོ་བ་དང་བྱང་འཕྲུག་གི་རྫོགས་རིམ་སྟོན་པའི་སྤྱི་ཐོབ་བཞིན་པའི་
 ཆོག་ཡིན་པར་སྟོན་གསལ་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། ཡེ་རྫོང་ཀུན་རྒྱུག་ལས། སྤྱི་ཐོབ་བཞིན་པས་
 བྱིའི་སྟོད་པ་ཅམ་སྟོན་གྱི་གཞན་སྟོན་མི་རུས་ཞེས་སྐལ་ལྷན་གྲགས་པ་སོགས་སྤྱི་ཐོབ་པའི་མཐའ་དེ།
 ལེའུ་གཉིས་པའི་མད་དུ་བྱུང་བའི་བསྟོད་པས་བདེན་གཉིས་སོ་སོ་བ་དང་བྱང་འཕྲུག་གི་རྫོགས་
 རིམ་སྟོན་པ་རྣམས་འགྲེལ་བས་སྤྱི་ཐོབ་བཞིན་པར་བཤད་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

མཐའ་དྲུག་གི་སྤྱི་ཐོབ་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་བཤད་པས་རྫོགས་རིམ་སྟོན་པ་ཡོད་དེ། སྤྱི་ཐོབ་བཞིན་
 ཡི་གེ་བཞི་བཅུས་སྤྱུས་པ་གསུམ་གྱི་རྫོགས་རིམ་མང་དུ་བཤད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་རྫོགས་
 རིམ་ཡང་བཤད་པའི་བྱིར། རྒྱུད་རྒྱུག་ལས། ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་འཕྲུག་པ་དང་སྤྱི་ཐོབ་བཞིན་མིན་
 པའི་བཤད་པ་འཕྲུག་པ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། སྤྱི་ཐོབ་བཞིན་སྤྱུས་བཤད་ཀྱི་ཡི་གེ་བཞི་བཅུའི་བཤད་
 པ་དེ་ལ་སྤྱི་ཐོབ་བཞིན་པ་མིན་པའི་དོན་ཆང་པའི་བྱིར། ཞེས་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་བྱིར། དེ་འབྲེལ་ཡིག་

དོན་དང་སྤྱི་དོན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་བཤད་འཇུག་པས་སྟོན་པའི་སྤྱི་ཇི་བཞིན་མིན་པའི་བཤད་པ་ཡིན་
སྟེ། འདུས་པའི་ཙུང་གི་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་བཙུག་གསུམ་གང་རུང་ལ་རྩོགས་རིམ་སྟོན་པས་
བྲབ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་པས་བྲབ་མ་བྲབ་དབྱེད། སྐབས་འདིར་བྲང་དོན་ཀྱན་རྩོག་བདེན་པ་དོན་
གཅིག དེས་དོན་སྟོང་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཟེར་དགོས་སམ། དེ་ལྟར་དགོས་
ན་མཐའ་བྲུག་གི་བྲང་དོན་དེ་ལ་བྲང་དོན་མི་དགོས་ཤིང་། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་སོགས་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་
འཛོག་ལ། བྲང་དེས་ཀྱི་བཤད་པས་བྲང་དོན་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་དང་། ཚུལ་བཞིའི་ཡིག་སྤྱི་
གཉིས་འཛོག་ཅིང་། མཐའ་བྲུག་གི་དེས་དོན་ལ་དེས་དོན་མི་དགོས་ཤིང་བྲང་དེས་ཀྱི་བཤད་པས་
དེས་དོན་དུ་གསུངས་པའི་དོན་རྣམས་དང་། ཚུལ་བཞིའི་སྤྱི་མཐའ་གཉིས་འཛོག་ཟེར་དགོས་སམ་
དབྱེད། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པ་མིན་ཏེ།
སྤྱི་ལུས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱི་ཐ་སྙད་བཏགས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་མིན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པའི་དོན་རྩིས་ཆོག་དང་། བྲང་དེས་ཀྱི་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་བར་
ཐལ། སྤྱི་ཇི་བཞིན་པའི་ཆོག་དེ་རང་གི་དངོས་ཟེན་གྱི་དོན་གསལ་བར་སྟོན་དགོས་ཤིང་། བྲང་དེས་
ཀྱི་ཆོག་ལ་རང་གི་དོན་གཙོ་བོ་གསལ་བར་མི་སྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲབ་སྟེ། སྤྱི་ཇི་བཞིན་
པའི་དོན་རྩིས་ཆོག་དེ་ལ་རང་གི་དངོས་ཟེན་དང་མི་མཐུན་པའི་དོན་གཉིས་པ་ཡོད་མེད་གཉིས་ལས།
མེད་པའི་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་ལ་བྲང་དེས་ཀྱི་བཤད་པ་འཇུག་པ་མེད་ཀྱང་། དོན་གཉིས་པ་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཇི་
བཞིན་པའི་ཆོག་ལ་བྲང་དེས་ཀྱི་བཤད་པ་འཇུག་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུང་ལྷོག་ལས། དེགས་
ངན་ཕྱིར་ལྡང་བ་དང་། སྤྱི་མ་མ་ཁན་ནང་དུ་གནས་པ་དང་། མཆོམས་མེད་ནང་དུ་འཇུག་པའི་ཐུང་
ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་དོན་རྩིས་པ་ལ་སྦྱར་བའི་དེས་དོན་དུ་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་ལོ་
ཞེན། སྟོན་མེད་དེ། སྤྱི་ཇི་བཞིན་པའི་བཤད་པ་དེ་ལ་དངོས་ཟེན་དང་མི་མཐུན་པའི་དོན་གཉིས་པ་
ཡོད་མེད་གཉིས་ལས། མེད་པའི་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པའི་བཤད་པ་དེ་བྲང་དེས་ཀྱི་བཤད་པ་འཇུག་པ་དང་།

འགལ་ཡང་། དངོས་ཟིན་དང་མི་མ་སྤྱོད་པའི་དོན་གཉིས་པ་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པའི་བཤད་པ་དེ་
བྱང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་འཇུག་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་རྩ་རྒྱུད་ལེ་བླ་པའི། རིགས་ངན་སྤྱི་གམ་མཁན་ལ་སོགས། ཞེས་སོགས་དང་། སེམས་
ཅན་མཆོམས་མེད་ལ་སོགས་པའི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དེ་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་ཀྱང་། དགོངས་
པ་ལྟར་སྟོན་དུ། རིགས་ངན་སྤྱི་བར་ཤེས་པར་བྱ། སྤྱི་གམ་མཁན་ནི་དལ་བ་སྟེ། མཆོམས་མེད་
ཁྱེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན། ཞེས་རྒྱུ་ལྟར་འཇུག་གནས་གསུམ་ཀྱི་དོར་བརྒྱས་ལ་སྤྱི་བར་པའི་ངེས་དོན་
བཤད་པས་གཞུང་དེ་ལ་བྱང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་འཇུག་པར་གསུངས།

ཁ་ཅིག་ དགོངས་པས་བཤད་པ་ཡིན་ན། མཐའ་དྲུག་གི་དགོངས་བཤད་ཡིན་པས་བྱང་ཐེར་
ན། རྒྱུད་སྤྱི་ལོག་མ་མན་ཆད་དུ་མཐའ་དྲུག་གི་བཤད་པ་རེ་རེ་ནས་འཇུག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་
སྤྱི་བྱང་ངེས་དགོངས་དགོངས་མིན་སྤྱི་ཇི་བཞིན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཏེ་དྲུག་རེ་རེ་ནས་འཇུག་པ་
ཡོད་པར་རྒྱུད་རྒྱུ་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། རྒྱུད་སྤྱི་ལོག་མ་མན་ཆད་དུ་མཐའ་
དྲུག་གི་བྱང་ངེས་དགོངས་དགོངས་མིན་བཞི་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སྤྱི་ལོག་མ་མན་ཆད་
དུ་མཐའ་དྲུག་གི་བྱང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་འཇུག་པ་མེད་དེ། མཐའ་དྲུག་གི་བྱང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་གཞུང་
གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་དགོས་ལ། རྒྱུད་སྤྱི་ལོག་མ་མན་ཆད་དུ་བྱང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པའི་འཇུག་གཞིའི་
མདོ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སྤྱི་ལོག་མ་མན་ཆད་དུ་མཐའ་དྲུག་གི་དགོངས་དགོངས་མིན་
ཀྱི་བཤད་པ་གཉིས་འཇུག་པ་མེད་དེ། རྒྱུད་རྒྱུ་ལས། རྒྱུད་སྤྱི་ལོག་མ་གསུམ་མན་ཆད་དུ་དགོངས་
དགོངས་མིན་ཀྱི་བཤད་པ་འཇུག་པ་ཡོད་ཀྱང་། མཐའ་དྲུག་གི་ཡ་གྲུལ་དུ་གྱུར་པའི་དགོངས་དགོངས་
མིན་ཀྱི་བཤད་པ་འཇུག་པ་མེད་དེ། མཐའ་དྲུག་གི་ཡ་གྲུལ་དུ་གྱུར་པའི་དགོངས་དགོངས་མིན་ཀྱི་
བཤད་དོན་ཡིན་ན། རྒྱུད་སྤྱི་ལོག་མ་གསུམ་མན་ཆད་དུ་སྤྱོད་མེད་དུ་མ་གྱུར་པའི་དོན་ཡིན་དགོས་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཆོན་ཉིད་ཐེག་པར་སྤྱི་བྱང་ངེས་སོགས་བཤད་པ་དྲུག་

ཡོད་ཀྱང་མཐའ་དྲུག་གི་བཤད་པ་གང་ཡང་མེད་པར་གསུངས། ལྷན་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་དུ་མཐའ་དྲུག་གི་སྤྱི་ཐོག་བཞུགས་པའི་བཤད་པ་འཇུག་པ་ཡོད་དེ། དཀྱིལ་འཁོར་ཐོག་ཚོན་གྱིས་པ་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ལྷན་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་མཐའ་དྲུག་གི་སྤྱི་ཐོག་བཞུགས་པའི་བཤད་པ་འཇུག་པ་ཡོད་དེ། སྤྱི་ཐོག་ལྷན་དུ་ཀོ་རྩ་ཁྱེལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་བཅུ་ལྷག་དོར་གྱི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་པའི་བཤད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ཐོག་བཞུགས་པའི་བཤད་པ་ལ་མཐའ་དྲུག་གི་སྤྱི་ཐོག་བཞུགས་པའི་བཤད་པ་མི་དགོས་ཏེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་སྟོན་པའི་བཤད་པ་དེ། ལྷན་སྡེ་བཞི་ཀས་སྤྱི་ཐོག་བཞུགས་པའི་བཤད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་མཚོན་ནས་བཤད་པ་དྲུག་ཀ་ལ་མཐའ་དྲུག་གི་ཡ་གྲུལ་མི་དགོས་པ་ཤེས་པར་གྱིས། ལྷན་སྡེ་འོག་མ་མན་ཆད་དུ་བསྟན་པའི་དོན་ཡང་ཡིན། ཡིག་སྒྲིག་གཉིས་ཀྱི་བཤད་པས་བསྟན་པའི་དོན་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་ཀྱང་། ལྷན་སྡེ་འོག་མ་མན་ཆད་དུ་ཡིག་སྒྲིག་གཉིས་ཀྱི་བཤད་པ་འཇུག་པ་མེད་དེ། དེར་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྡེ་འོག་མ་མན་ཆད་དུ་སྤྱི་ཐོག་དང་མཐར་ཐུག་གི་བཤད་པ་འཇུག་པ་མེད་དེ། དེར་སྤྱི་ཐོག་གསུམ་དང་མཐར་ཐུག་གཉིས་གང་ཡང་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཚུལ་བཞིའི་སྤྱི་དོན་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་པའི་བཤད་པ་རྣམས་ཡིག་དོན་གྱི་བཤད་པ་ཡིན་ནམ་དབྱེད་དེ། ཡིག་དོན་གྱི་བཤད་པ་དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་པའི་བཤད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟེལ་གཞོན་རྩི་རྩི་གཞུང་དེ་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྱུལ་སྤྱུ་དོར་སེམས་སུ་བསྐྱར་ཚུལ་གསལ་བར་མ་བསྟན་ཀྱང་། ཡིག་དོན་ཁ་བསྐྱར་ནས་དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྱུལ་སྤྱུར་བསྐྱར་ཚུལ་བཤད་པ་དེ། ཡིག་དོན་དང་བསྐྱེད་རིམ་སྟོན་པའི་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་དོན་ཞེས་པ་ཉམས་སུ་གྲང་བྱ་བུ་མོང་བའི་དོན་ལ་བྱེད་དེ། སྤྱི་ཐོག་ཉོན་ཏྲོགས་པའི་ལྷ་བ་ལྷ་བྱ་ལྷན་སྡེ་བཞི་དང་སྤྱི་ཐོག་གསུམ་གྱི་གདུལ་

བྱ་བུ་མོང་བའི་ཉམས་སྲུང་བྱའི་སྤྱི་དོན་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལམ་ལྗོངས་བསྐྱེད་རིམ་པ་ཁོ་
ནའི་ཉམས་སྲུང་བྱ་ཡིན་ཀྱང་། འཛིག་ཉེན་པའི་དངོས་གྲུབ་དང་། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་དོན་དུ་
གཉེར་བ་གཉིས་ཀའི་ཉམས་སྲུང་བྱ་བུ་མོང་བའི་སྤྱི་དོན་དང་གཉིས་སྤྱི་ཡོད་དེ།

སྤྱི་དོན་གསལ་དུ། སྤྱི་ཡི་དོན་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷའི་རྣམ་འབྱོར་
ལྷ་བྱ་རྒྱུ་རིམ་པ་དང་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཉམས་སྲུང་བྱ་བུ་མོང་བའི་སྤྱི་དོན་དུ་གསུངས་
ཀྱང་། སྤྱི་དོན་གྱི་བཤད་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་རིམ་པ་མན་ཆད་གང་རུང་དང་ཉམས་སྲུང་
བྱ་བུ་མོང་བའི་དོན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། རྒྱུ་རིམ་པའི་ཉམས་སྲུང་བྱའི་སྤྱི་
དོན་ཡོད་ཀྱང་དེ་བསྐྱེད་རིམ་པ་མན་ཆད་དང་ཉམས་སྲུང་བྱ་བུ་མོང་བའི་དོན་དུ་འཛིག་པ་ལ་
འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་རིམ་པའི་ལམ་ལ་སྤྱི་དོན་མེད་དེ། དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་པ་མན་ཆད་
དང་ཉམས་སྲུང་བྱ་བུ་མོང་བའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཉམས་སྲུང་བྱ་ལ་སྤྱི་དོན་མི་དགོས་པར་ཐལ། བསྐྱེད་
རིམ་པའི་གསང་བ་སྟོམས་འདུག་དེ་སྤྱི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྤྱི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
ན་མ་ཁུབ་སྟེ། དེ་སྤྱི་དོན་མ་ཡིན་ཀྱང་ཚུལ་བཞིའི་སྤྱི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཚུལ་
བཞིའི་སྤྱི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་དོན་གསལ་ལས། བསྐྱེད་པའི་རིམ་དང་ལྡན་པ་དང་། སྤྱི་ཡི་དོན་
ནི་ཡིན་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པའི་འདོད་ཆགས་ཆོས་སྤྱི་
ཚུལ་བཞིའི་སྤྱི་དོན་དུ་འཛིག་ན་དེ་དེས་དོན་མ་ཡིན་དགོས་པ་ལས། དེ་དེས་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེ་བྱང་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུངས་དཀྱིལ་གྱི་ཐད་ཀྱི་ཐུང་མཆོན་ལས། དེ་བྱང་དོན་དུ་འགྱུར་
ཚུལ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་པས་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་ལ་བཏེན་ནས་བྱང་སེམས་པའ་བ་པའི་ཡིག་བསྟོམས་
པ་སོགས་ཀྱིས་བཀག་པ་ལས། དགའ་བ་བཞི་བསྐྱེད་ནས་བསྟོམས་པའོ། །ཞེས་དང་། གཟུངས་
དཀྱིལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལས། སྤྱི་བ་པོ་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་སྤྱང་ལ་སོགས་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མར་བསྐྱེད་

ནས་སྤྱན་སོགས་ལྷ་མོ་དགྲ་པོ་རེ་རེ་ནས་སྒྲིམས་པར་འཇུག་ཏུ་བྱུང་ངོ་།

དེ་ནམས་ནི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའི་ཆ་ནས་བྱང་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེ་སྤྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བྱང་དོན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུལ་བཞིའི་ཡིག་སྤྱི་གཉིས་
བྱང་དོན་དང་། སྤྱི་མཐའ་གཉིས་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་
འདོད་ཆགས་ཆོས་སྤྱི་དེ་ཚུལ་བཞིའི་སྤྱི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུལ་བཞིའི་སྤྱི་དོན་གྱི་འདོད་
ཆགས་ཆོས་སྤྱི་གྱི་སྐབས་སུ་གཞིའི་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པའི་དང་། རྫོགས་རིམ་པའི་འདོད་ཆགས་
ཆོས་སྤྱི་གསུམ་རྒྱུད་རྒྱུ་སོགས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། སྤྱི་དོན་ནམས་སྤྱི་གསུམ་གཅིག་
ཏུ་བསྐྱུས་ནས་བརྟན་པ་ཡིན་གྱི་ཚུལ་བཞིའི་སྤྱི་དོན་ཡིན་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་དོན་
གསུམ་ཡོད་དེ། འདོད་ཆགས་ཆོས་ནི་རབ་སྟོན་དང་། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྟོགས་པ་དང་། །ཡི་
ཤེས་གསུམ་པོ་རྣམ་བཅུགས་པའི། །སྤྱི་པོ་ཡོད་པས་སྤྱི་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་
ཆགས་ཆོས་སྤྱི་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སྤྱི་མཐའི་སྤྱི་པ། སྤྱི་བ་སེམས་སྤྱི་དང་གསུམ་ཡོད། དེ་རེ་རེ་ལ་
གཞི་དང་ལམ་གྱི་སྤྱི་བ་གཉིས་གཉིས་གསུངས། གཞིའི་སྤྱི་བ་གསུམ་ལ་བྱང་དོན་དང་ངེས་དོན་
གཉིས་ཡོད་ཟེར་མཁན་ཡོད་དེ་དབྱེད། འདིར་སྤྱི་བ་སེམས་སྤྱི་ལ་གསུམ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་།
རྫོགས་རིམ་ལུས་དབེན་གྱི་སོར་སྤྱད་རྟོག་དབྱེད་གསུམ་ལ་སྤྱི་བ་གསུམ་མེད་ཅིང་། རྒྱུད་འབྱུང་
འཇུག་གནས་གསུམ་བབས་པའི་དོར་བསྐྱུས་ལ་ཡང་སྤྱི་བ་གསུམ་མེད་པས་དེ་ནམས་སྤྱི་བ་སེམས་
སྤྱི་སུ་བསྐྱུས་ཀྱང་སྤྱི་བ་སེམས་སྤྱི་མིན་ཟེར་རལ།

ཡང་ན་དེ་ནམས་སྤྱི་བ་གསུམ་གང་བྱུང་དུ་འཛོག་ན་སྤྱི་བ་སེམས་སྤྱི་ལས་གཞན་དུ་
འོས་མེད་པས་སྤྱི་བ་སེམས་སྤྱི་ཡིན་བྱས་ཆོག་གམ་དབྱེད་དེ། ཡེ་དོར་ཀུན་བརྟན་རྒྱུ་ལས།
གསུམ་པོ་དེ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་པ་ནི་གཙོ་བོ་ལ་དགོངས་གྱི། དེ་ཙམ་དུ་མ་ངེས་ཏེ། སྤྱི་གསུམ་ལ་
ལས་གསང་བ་གསུམ་ཚུལ་བཞིར་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་འཇུག་གནས་སྤྱི་བ་གསུམ་སྤྱི་བར་

བཤད་པས། རྗེ་བཟླས་པ་སྤྱི་དོན་དུ་བཤད་པ་ཡི་ཤེས་གསུམ་གྱི་སྤྱི་པའི་ཁོངས་སུ་སྤྱད་དགོས་
པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ལུས་དབེན་གྱང་སྤྱི་པ་དེའི་ཁོངས་སུ་བསྤྱོད། །ཞེས་གསུངས། ཟིལ་གཞོན་
རྗེ་རྗེའི་གཞུང་གི་མཐར་ཐུག་དུ་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཉི་རྒྱུའི་སྤྱང་མཆེད་ཐོབ་
གསུམ་བསྟན་གྱང་དེའི་ལས་སུ་གྲུབ་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་གྱི།
སྤྱང་བ་གསུམ་དེ་ཡང་སྤྱང་བ་སེམས་སྤྱི་ཡིན། སྤྱང་བ་དེ་གསུམ་རིམ་པ་བཞི་པར་བསྐྱེད་པར་
གསུངས་པས། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་ཁ་མའི་རྒྱུ་གྱི་མ་དག་པའི་སྐྱེ་ལུས་དེ་རིམ་པ་བཞི་པར་
བསྐྱེད་ཐོབ་དགོས་སམ་དཔྱད།

སྤྱི་པ་སྤྱི་པ་དེ་ལ་བསྟན་གྱང་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱི་པ་བཤད་། མ་བསྟན་པར་སྤྱི་
པ་གཉིས་ཡོད་དེ། གླ་མེད་ཅ་རྒྱུད་དུ་གླ་མེད་ཀྱི་མཆོག་དུ་གསང་བ་རྣམས་བསྟན་གྱང་མི་མངོན་
པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱི་པ་བཤད་། རྒྱུད་སྤྱོད་ལོག་མ་གསུམ་དུ་གླ་མེད་ཀྱི་མཆོག་དུ་གསང་བ་རྣམས་མ་
བསྟན་པར་སྤྱི་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་པ་ཡོད་པས་སྤྱི་པ་པོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་ག་
ལས། ཕྱི་ན་མི་མངོན་ཞིང་ནང་ན་སྤྱི་པ་ཡོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པའི་དོན་གྱིས་ན་སྤྱི་པ་དོན་
ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གླ་མེད་ཅ་རྒྱུད་དུ་བསྟན་གྱང་མི་གསལ་བར་སྤྱི་པ་ལ་སྤྱི་པ་
དོན་མི་དགོས་ཏེ། དེར་འོད་ཟུང་གཉིས་བསྟན་གྱང་མི་གསལ་བར་སྤྱི་པ་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སྤྱོད་ལོག་
མར་གླ་མེད་ཀྱི་མཆོག་དུ་གསང་བ་རྣམས་མ་བསྟན་པར་སྤྱི་པ་ལ་ཡིན་ཏེ།

གསལ་སྒྲོན་ལས། རྒྱུད་སྤྱོད་ལོག་མ་གང་དུ་ཡང་རྗེར་བཟླས་མ་བཤད་པར་སྤྱི་པ་བར་གསུངས་
པ་ལྟ་བུ་ནི། རྒྱུད་དེར་མ་བསྟན་པའི་སྤྱི་པ་ལ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་བ་ལ་ནི་དེའི་མན་ངག་དེ་ལས་མི་རྟེན་
པས་གཞན་དུ་བཅའ་དགོས་པས་སྤྱི་པ་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པའི་བྱད་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གླ་མེད་ཀྱི་གསང་བ་རྣམས་རྒྱུད་སྤྱོད་ལོག་མར་སྤྱི་པ་ལ་ཡིན་གྱང་དེ་དེའི་སྤྱི་པ་
དོན་མིན། རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་རོ་བོ་ངེས་པ་གྱངས་ངེས་པ་གོ་རིམ་ངེས་པ་གསུམ་ལུ་མ་

གྱི་མདོའི་སྤྲུལ་དོན་ཡིན་ཀྱང་དེར་སྤྲུལ་བ་ཤད་འཇུག་པ་མེད། དུམ་གྱི་མདོར་ཡུལ་མཆོག་སྟོང་ཉིད་
 རྫོགས་པར་དངོས་སུ་བསྟན་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་མཆོག་སྟན་སྐྱེས་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་མ་བསྟན་པར་
 སྤྲུལ་བ་བཞིན་དུ། རི་མའི་གཙོ་བོ་ཤེས་སྤྱིབ་ཚུང་དུའི་ཚུང་དུ་རྫོགས་པས་དངོས་སུ་བསྟན་ཀྱང་
 དེའི་གཉེན་པོ་མཆོག་སྟོབ་མཐའ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མ་བསྟན་པར་སྤྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྱབ་མཐའི་ཙ་
 བར། ཡུལ་མཆོག་བསྟན་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་མཆོག་སྤྲུལ་བཞིན། །རི་གཙོ་བོ་བསྟན་ཀྱང་གཉེན་པོ་མཆོག་
 སྤྲུལ་བྱིད། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་སྟག་ལོས་ཡུམ་གྱི་མདོར་སྤྱིབ་པ་སྤྲོ་མོ་རྫོགས་པར་མ་བསྟན་
 བས་མདོ་ལུགས་གྱི་སངས་རྒྱུས་སྤྱིབ་པ་མ་སྤྲང་བར་འདོད་པ་དགག་པའི་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའོ།

མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། འོད་གསལ་བ་ནི་རབ་སྟོན་དང་། །ཟུང་དུ་འཇུག་
 པ་རྟོགས་པ་སྟེ། །ནམ་པ་གཉིས་སུ་མཐའ་བ་ཤད་དེ། །མཐའ་ནི་ཐུར་ཐུག་པ་ཡི་ཆོག །ཅེས་
 གསུངས་པ་སྟར་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་ཐུག་དང་། །ཟུང་འཇུག་གི་མཐར་ཐུག་གཉིས་སུ་གངས་ཤེས་
 པའི་བྱིད། མཐར་ཐུག་པའི་དོན་ནི་ལམ་གྱི་བཟོད་པ་མཐར་ཐུག་པ་ལ་མི་བྱེད་དེ། །སྟན་སྐྱེས་གྱི་
 བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་
 རྒྱང་སྤྱི་ལུས་སུ་གྱུར་ཅེས་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཟུང་འཇུག་གི་སྤྱར་མཐར་ཐུག་
 པ་ནི་ཟུང་འཇུག་གི་མཐར་ཐུག་པར་གསུངས་པའི་བྱིད་ཏེ། རྒྱད་རྟེན་ལས། མཐར་ཐུག་པའི་ཚུལ་
 བེ། །ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་སེམས་དེ་སྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རོ་བོར་གྱུར་ཏེ་སྟོང་
 ཉིད་ལ་གཉིས་སྤྱང་བྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་ཐུག་ །ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱང་དེ་རིགས་
 འདྲ་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་དག་པའི་སྤྱི་མའི་སྤྱར་བཞེངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཟུང་
 འཇུག་གི་སྤྱར་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

ཟུང་འཇུག་གི་མཐར་ཐུག་པ་དེ་འོད་གསལ་སྤྱི་ལུས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ལ་མི་བྱེད་དེ། དག་པའི་སྤྱི་
 ལུས་ཐོབ་པ་ནས་ཟུང་འཇུག་གི་སྤྱར་མཐར་ཐུག་པའི་བྱིད། འོད་གསལ་སྤྱི་ལུས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་

ཅམ་ལ་ཟུང་འཇུག་དུ་མི་བྱེད་དེ། དཔེའི་འོད་གསལ་དེ་མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་
 པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། སྤུང་དོན་གྱི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་གྱི་ཨེ་ཨྲི་འཛོག་ཚུལ་ཡོད་པའི་བྱིར།
 ལེའུ་གསུམ་པའི། རིན་ཆེན་བརྟན་པར་གྱུར་ནས་སྟོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་སྟོང་
 གའི་སྤྲུགས་ཐིག་བསྟོམ་པ་བརྟན་པ་ན་རྒྱང་འབྱུང་འཇུག་གནས་གསུམ་བཟང་བའི་དོར་བརྒྱས་
 འཛོག་པར་གསུངས་པ་དེ། དོར་བརྒྱས་ཀྱི་བྱེད་ལས་སུ་མཐར་ཐུག་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་
 པའམ། རྟན་ཟུང་འཇུག་པས་དོར་བརྒྱས་བྱེད་པ་དགོས་པར་འདིའི་དོན་གྱི་ཆ་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་
 དགོངས་པར་གསུངས་ཏེ། མཐའ་གཅོད་སྐྱུ་གྲུ་ལས། དོར་བརྒྱས་འདིས་ཟུང་འཇུག་བསྐྱེད་པ་དོར་
 བརྒྱས་ཀྱི་ལས་སུ་བྱས་པའི་སྟོན་མཐར་ཐུག་ཏུ་གསུངས་པའམ། ཡང་ན་ཟུང་འཇུག་གི་སྐབས་
 སུ་ཡང་ངག་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་འབྲེལ་བའི་དོར་བརྒྱས་བྱེད་པ་ཚྱུགས་གཅིག་ཏུ་དགོངས་ནས་དེ་
 རྟར་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་།

རྒྱུད་རྟེན་ལས། ཟུང་འཇུག་པའི་རྟན་གྱིས་དོར་བརྒྱས་བྱེད་པ་དེ་འདིའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་ཆ་
 གཅིག་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པའམ། ལེའུ་བརྟན་གཅིག་པའི་སྟོན་གསལ་དུ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་
 སྤྲུ་ལོགས་ཀྱི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་དོར་བརྒྱས་ཀྱི་
 བྱེད་ལས་ལ་མཐར་ཐུག་གཉིས་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་པ་གང་རུང་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་
 སོ། །དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྤྲུ་ལོགས་ཀྱི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་བྱེད་ལས་སུ་བསྐྱེད་པའི་དོན་
 གྱི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དུ་འཛོག་པ་བཞིན་དུ། ངག་དབེན་དོར་བརྒྱས་ཀྱི་ལས་སུ་གྲུབ་
 པའི་མཐར་ཐུག་གཉིས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་གྱི། བྱེད་ལས་ཅན་གྱི་དོར་བརྒྱས་མཐར་
 ཐུག་གི་དོན་དུ་འཛོག་པ་མིན་ནོ།

སྐབས་འདིར་ཅ་རྒྱུད་ལ་མཐའ་དུག་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་འཇུག་ཚུལ་གཙོ་བོར་གསུངས་
 གྱུར། བཤད་རྒྱུད་རྣམས་ལ་ཡང་མཐའ་དུག་ཚུལ་བཞིའི་བཤད་པ་འཇུག་པ་ཡོད་པར་གསུངས་

ཏེ། འདུས་པ་བྱི་མའི་འགྲེལ་པར་ན་རོ་པས་ཚུལ་བཞི་དང་བྲང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་མང་དུ་མཛད་པ་དང་།
དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་དུ་ཅ་རྒྱུད་ལེ་འུ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ཆང་བར་སོར་བཞག་མཛད་པ་
ལ་མཐའ་དུག་དང་ཚུལ་བཞིས་བཤད་དགོས་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། བཤད་རྒྱུད་གཞན་ལ་ཡང་
སྤྲས་པ་འགའ་ཞིག་བཀོད་པ་ལ་བཤད་པ་རྣམས་འདུག་དགོས་པ་དང་། འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེང་
གཞིའི་ཡི་གེ་བཞི་བཅུ་ཆིགས་བཅད་བཞི་བཅུས་བཤད་པ་ལྟར་བཤད་རྒྱུད་དོར་འཕྲེང་གི་སྐྱེང་གཞི་
ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་འགའ་བ་མེད་པར་གསུངས་ཏེ།

བཤད་རྒྱུད་དོར་འཕྲེང་གི་ཟིན་བྱིས་རྗེས་གནང་བ་ལས། འདི་ལ་འདུས་པ་བྱི་མའི་འགྲེལ་པར་
ན་རོ་པས་ཚུལ་བཞི་དང་བྲང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་མང་དུ་མཛད་ལ། མན་ངག་སྟེ་མ་སོགས་སུ་ཡང་བཤད་
རྒྱུད་ལ་བྲང་ངེས་ཀྱི་བཤད་པ་ཡོད་པས། བཤད་རྒྱུད་ལ་མ་སྤྲས་པར་གསལ་བར་བཤད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་
མོད་ཀྱང་། གཞུང་ཁ་ཅིག་ལ་ཅ་རྒྱུད་བཞིན་དུ་བཤད་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་འདུག་ལ་
བཞི་མེད་དེ། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེ་འུ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ཆང་བར་
སོར་བཞག་མཛད་ལ། དེ་ལ་མཐའ་དུག་དང་ཚུལ་བཞིས་བཤད་དགོས་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་
དུ། བཤད་རྒྱུད་གཞན་ལ་ཡང་མ་སྤྲས་པར་གསལ་བར་བཤད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་། ཅ་རྒྱུད་ལྟར་
སྤྲས་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པས་སོ།།

དེས་ན་རྒྱུད་འདི་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེང་གཞིའི་ཡི་གེ་བཞི་བཅུ་ཆིགས་བཅད་བཞི་བཅུས་བཤད་པ་
ལྟར་རྒྱུད་འདིའི་སྐྱེང་གཞི་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་འགའ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་
ན་རེ། རྩོགས་རིམ་རྩོགས་པར་ཉན་པའི་སྟོད་རུང་བའི་དབང་སོ་མ་སྤྲས་པའི་གང་ཟག་དམན་པ་
བཞི་ཡོད་པར་ཐལ། རིམ་གཉིས་རགས་པ་ཀུན་ཉན་པའི་སྟོད་རུང་བའི་དབང་སོ་མ་སྤྲས་པའི་
གང་ཟག་དམན་པ་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དབང་སོ་མ་སྤྲས་པའི་གང་ཟག་བཞི་དེ་རིམ་
གཉིས་རགས་པ་ཀུན་ཉན་པའི་སྟོད་རུང་ཡང་རྩོགས་རིམ་རྩོགས་པར་ཉན་པའི་སྟོད་དུ་མི་རུང་

བའི་ཉན་པའི་ཆོགས་བཤད་ཀྱི་གང་ཟག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། འོད་ཟུང་གཉིས་གང་ཟག་དམན་པ་ལ་
སྤྲུལ་པར་གསུངས་པ་དེ་དབང་པོ་མ་སྤྲུངས་པའི་གང་ཟག་དམན་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པར་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རྒྱུ་གས་རིམ་རྒྱུ་གས་པར་ཉན་པའི་སྣོད་ཏུ་རུང་བའི་དབང་པོ་མ་སྤྲུངས་པའི་གང་ཟག་
དམན་པ་བཞི་ཡོད་པར་ཐལ། འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་རྒྱུ་གས་པར་ཉན་པའི་སྣོད་ཏུ་རུང་བའི་
དེ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་འདྲའི་དབང་པོ་མ་སྤྲུངས་པ་ནམས་ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་མ་
ལུས་པ་ཐོས་ཀྱང་མཐའ་དྲུག་གི་ནམ་དབྱེ་ལ་མྱོངས་པ་དང་མ་བྲལ་བས་འོད་ཟུང་སོགས་རྒྱུ་གས་
པར་ཉན་པའི་སྣོད་ཏུ་རུང་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེའུ་བཙུ་བདུན་པའི་སྣོན་གསལ་ལས། རྒྱུད་ཀྱི་
གཞུང་མ་ལུས་པ་ཐོས་ཀྱང་མཐའ་དྲུག་གི་ཆོག་གི་དབྱེ་བས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ལ་མྱོངས་པ་དང་མ་བྲལ་
བའི་ཙན་དན་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་ལ་སོགས་པའི་ཉན་པ་པོ་ནམས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་
མ་སྤྲུངས་པ་ནི་རྒྱུད་རྟེན་ཀྱི་གང་ཟག་དམན་པ་བཞི་དབང་པོ་མ་སྤྲུངས་པ་ནི། ཆེ་དེ་ལ་བསྐྱེད་
རིམ་དང་ལུས་དབེན་མཐར་ཕྱིན་ནས་དག་དབེན་གྱི་རྒྱུ་གས་པ་སྤྱེ་བྱས་ཀྱང་། དག་དབེན་ཆེ་དེ་ལ་
མཐར་ཕྱིན་མི་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས། གང་ཟག་དམན་པ་དབང་པོ་སྤྲུངས་
པས་ནི་སེམས་དབེན་གྱི་རྒྱུ་གས་པ་སྤྱེ་བྱས་ཀྱང་། ཆེ་དེ་ལ་སེམས་དབེན་མཐར་ཕྱིན་མི་བྱས་པའི་
གང་ཟག་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། དེ་འདྲའི་དབང་པོ་སྤྲུངས་པས་རྒྱུ་གས་རིམ་རྒྱུ་གས་པར་ཉན་པའི་
སྣོད་ཏུ་ཡིན་པས་ཉན་པའི་སྣོད་ཏུ་གི་སྣོན་སྣོན་བཤད་ཀྱི་གང་ཟག་དང་། སྤྱི་བའི་སྣོད་ཏུ་
གི་སྣོན་སྣོན་ཆོགས་བཤད་ཀྱི་གང་ཟག་ཏུ་གསུངས་པས། དེ་འདྲ་བ་དེ་སྣོན་བཤད་ཀྱི་གང་ཟག་དང་
ཆོགས་བཤད་གཉིས་ཀ་ཡིན་བྱས་ཆོག་གམ་དཔྱད། འདུས་པའི་ཆེད་ཏུ་བྱས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྤྲུ་
མེད་ཏུ་རིགས་ངེས་མི་དགོས་པ་ལྟ་བུར་མཆོད་ཏུ་གསུངས།

འདུས་པའི་མཆན་གྱི་དོན་ལ་དབྱང་པ།

འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་མའི་མཆན་ལ་ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱར་མི་འབྲ་བའི་དབང་གིས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། བ་ཆ་བ་ཀྱི་བསྐྱར་ལས། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དཔལ་གསང་བ་འདུས་བ་ཞེས་བྱུང་བ་དག་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་འདུས་པ་སྤྱི་མས་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ལྟ་ལན་ལྟ་བུ་ཅ་གསུམ་གྱིས་བཀའ་བའི་ནང་ཆན་མཆན་དོན་གྱི་ལྟ་ལན་བཞི་བྱུང་བ་བ་ཆ་བ་ཀྱི་བསྐྱར་གྱི་མཆན་དོན་ལ་ཆང་ལ། བསྐྱར་གཞན་གྱི་མཆན་དོན་ལ་མ་ཆང་བར་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེ་འདུས་པ་སྤྱི་མའི་འབྲེལ་བར་རྒྱ་རོ་བས། རྒྱུད་འདིའི་མིང་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་རྣལ་འབྱོར་ཅེས་སྟོན་ཏེ། གསང་བ་དང་འདུས་པ་དང་། དཔལ་གྱི་དོན་འབྲེལ་བ་དང་། རྒྱུད་དང་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ཐེ་ཆོས་བཞི་ལྟས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཞི་ཡོད་པ་ལས། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དོན་ལྟས་པའི་ལན་ནི། རྒྱུད་སྤྱི་མ་ལས། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྟོམས་འཇུག་པ། རྣལ་འབྱོར་ཞེས་ནི་བཤད་པ་ཡིན། གང་ཞིག་དངོས་མེད་ཤེས་རབ་སྟེ། ཐབས་ནི་དངོས་པོའི་མཆན་ཉིད་དོ། ཞེས་ཐབས་ཤེས་མཉམ་པར་སྦྱོར་བའི་དོན་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དོན་དུ་གསུངས།

གསང་བ་དང་འདུས་པ་ལྟས་པའི་ལན་ནི། དེ་ཉིད་ལས། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། གསང་བ་ཞེས་བྱུང་བ་སྟོན་པ་ཡིན། གསངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ། ཆོགས་པ་འདུས་པ་ཡིན་པར་བཤད། ཅེས་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་གསུམ་ནི་འདུ་རྒྱུ་དང་། དེ་གསུམ་ཆོགས་པ་ནི་འདུས་པ་ཡིན་པར་གསུངས། རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ལྟས་པའི་ལན་དེ་ཉིད་ལས། རྒྱུད་ནི་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བར་བྲགས། ཞེས་སོགས་སྤར་བྲངས་པ་ལྟར་ཆོགས་བཅད་གཉིས་འབྱུང་། དཔལ་གྱི་དོན་ལྟས་པའི་ལན་དངོས་སུ་མེད་ཅིང་། གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཞིགས་ཆགས་སུ་

འབྲེལ་བའི་འབྲེལ་ཕྱན་སྐྱེས་ཆོག་པ་དེ་དཔལ་གྱི་དོན་དུ་གསུངས། དེ་ཡང་རྒྱུད་ཀྱི་མར་བསྟེན་
སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་དང་། ལེའུ་སོ་སོའི་དྲིས་ལན་གསུངས་པ་ནམས་དཔལ་གྱི་དྲིས་ལན་དུ་འདུ་
ཞིང་། ཐབས་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བའི་དྲིས་ལན་དང་། སྤྱི་སྒོམ་ཡང་མཆན་དོན་གྱི་དྲིས་ལན་དུ་འདུ་བས།
ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་ནི་གཙོ་བོར་རྒྱུད་ཀྱི་མཆན་གྱི་གཞུང་ཉིད་འཆད་པ་ལ་སྤྱར་ན་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཆར་
བ་བསྐྱེད་པར་མཐའ་གཅིད་དུ་གསུངས་སོ།།

སྤྱི་བཤད་ཀྱི་ཡི་གེ་བཞི་བཅུ་ཆོག་པ་བཅད་བཞི་བཅུས་བཤད་པ་ནམས་སྤྱི་བཤད་དུ་འདུ་
སྟེ། ཨེ་ཨྱི་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་བཅུ་གསུམ་དང་། ག་ལྷན་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་བཅུད་དང་། ཅི་ད་ལྷ་
བི་སྟེ་ཡི་གེ་ཉེར་བཞིས་སྤང་བ་སེམས་སྤྱི་བསྟན། ཉ་མི་ད་ཡ་བ་ཁི་ད་ལྷ་གེ་རྒྱ་སྟེ་ཡི་གེ་དགུས་འདོད་
ཆགས་ཆོས་སྤྱི་བསྟན། གུ་ཡ་ཤ་ག་རྩ་ཡོ་རྩར་བདུན་གྱིས་ཀུན་རྩོལ་སྤྱི་མའི་སྤྱི་བཤད་པར་
གསུངས། གཞུང་དེ་ནམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ནམས་ལ་སྤྱི་བཤད་པ་གསུམ་གང་རུང་དགོས་མི་
དགོས་དབྱེད། ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་རིགས་བརྒྱའི་ལུས་དབེན་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། སྤང་
གཞིའི་སྐྱབས་འདིར་རིགས་བརྒྱའི་ལུས་དབེན་གྱི་སྤྱི་དུ་ཁོ་བཅུ་བྱམས་པ་ཀུན་བཟང་གཉིས་ཉེ་
བཅུ་གཉིས་ལའང་ལུས་དབེན་གསུངས་པས་ལུས་དབེན་བརྒྱ་དུ་ག་རྩ་གསུངས། དེ་ལས་རྒྱས་པར་
ཕྱེ་ན་ལུས་དབེན་བརྒྱ་དང་དུ་ག་རྩ་དེའི་སྤྱི་དུ་ཙ་བའི་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་དབེན་བསྟན་པས་བརྒྱ་
དང་གོ་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས།

ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་མཆན་དོན་གྱི་ནལ་འབྱོར་དང་གསང་བ་འདུས་པ་གཉིས་ལ་ཚུལ་བཞི་སོ་སོར་
འཇུག་ཀྱང་དེ་གཉིས་མཆན་དོན་དུ་འདུས་ནས་ལེའུ་དང་སོར་ཚུལ་བཞི་འཇུག་པའི་གཞུང་བརྒྱད་
ཡོད་དེ། མཆན་དོན། སྤང་གཞི། ཟེལ་གཞི་དོན་རྩེ། འདུས་པ་གསང་བ་ལས་བྱུང་བ། སྤྱི་གསུང་
ཐུགས་གསང་བ། རྩོམ་དམ་ཆོག་འབྱུང་བའི་ཆོག་ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ། སྤྱི་གསུང་ཐུགས་བསྐྱེད་བཞི་རྩེ་
སྟེ་བརྒྱད་ཡོད། ཟེལ་གཞི་དོན་རྩེའི་ཡིག་སྤྱི་གང་རུང་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དགོས། གཞན་བདུན་གྱི་ཡིག་

སྤྱི་གང་རུང་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ཡིན་མིན་དུ་མ་ཡོད། དེ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྲོས་དོན་ལ། མཆན་དོན། སྤྱི་གསུང་
 ཐུགས་གསང་བ། ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ། བསྐྱེད་བཞིའི་སྤྲོས་དོན་ལ་ལམ་གྱི་སྤྲོས་བ་སེམས་སྤྲོས་
 དགོས། སྤྲོས་གཞིའི་སྤྲོས་བ་སེམས་སྤྲོས་ལ་གཞི་ལམ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། སྤྲོས་བ་གཞན་གཉིས་ལ་
 ལམ་གྱི་དེ་དགོས། ཟེལ་གཞོན་དོན་ཀྱི་གཞི་ལམ་གྱི་འདོད་ཆགས་ཆོས་སྤྲོས་གཉིས་ཡོད། འདུས་
 བ་གསང་བའི་ལམ་གྱི་འདོད་ཆགས་ཆོས་སྤྲོས་དང་ལམ་གྱི་སྤྲོས་བ་སེམས་སྤྲོས་གཉིས་ཡོད། རྩོ་
 རྩོ་དམ་ཆོག་འབྱུང་བའི་སྤྲོས་དོན་ལ་ལམ་གྱི་འདོད་ཆགས་ཆོས་སྤྲོས་དགོས་སོ།

དེ་བརྒྱུད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་ནི། མཆན་དོན། འདུས་བ་གསང་བ། སྤྱི་གསུང་ཐུགས་གསང་བ།
 དམ་ཆོག་འབྱུང་བའི་དོན་ཀྱི་བཞིའི་མཐར་ཐུག་ནི་བྱང་འཇུག་དང་། སྤྲོས་གཞིའི་མཐར་ཐུག་ལ་འོད་
 གསལ་དང་བྱང་འཇུག་གཉིས་བཤད། ཟེལ་གཞོན་དོན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་མ། བསྐྱེད་བཞིའི་གསུམ་གྱི་
 མཐར་ཐུག་ནི་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་ཐུག་གོ། །ཡེ་ཤེས་དང་ཡོར་བྱང་ངེས་ཀྱི་བཤད་བ་ཉེར་བདུན་ཡོད་
 བར་རྒྱུད་ཀྱི་ཀ་དུ་བཤད་ཡང་། ཁྱི་ཐོག་བདུན་ཅུ་བའི་སྒྲོམ་ཆོག་དང་། སྒྲོམ་ཆོག་དམ་བ་གསལ་
 བྱེད་གཉིས་སུ་ནམ་སྤང་བྱུང་བའི་དམ་ཆོག་འབྱུང་བའི་དོན་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་མ་བཟང་བར་ཉེར་
 ཐུག་དུ་བཤད་བ་ནི། འདི་དང་བསྐྱེད་བཞིའི་རྒྱུས་བཤད་ཀྱི་དམ་ཆོག་འབྱུང་བའི་དོན་ཀྱི་གཉིས་བྱང་
 ངེས་འཇུག་ཚུལ་འབྲས་ལ་དགོངས་སམ་དབྱང་།

སྒྲོན་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་བཞིའི་སྤྲོས་སུ་ཡུམ་གསུམ་དང་གཤེན་རྩི་གཤེད་འབྱེན་
 བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བཞི་བྱང་ངེས་དང་། རྒྱུས་བཤད་དུ་སྤྲོས་ཀྱི་བཞིན་པར་འགྱུར་ཉིང་གཉིས་དང་ཆག་
 འགྱུར་ལས་བཤད་བ་འགྱུར་སྒྲོན་ཡིན་ཞིང་། བ་ཆབ་ཀྱིས་རྒྱུས་བཤད་དང་མཐུན་པར་བསྐྱེད་བཞིའི་
 འདིར་ཡང་སྤྲོས་ཀྱི་བཞིན་པར་འགྱུར་བ་ལེགས་པར་མཆན་དུ་གསུངས་པས་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་བཞིའི་
 གཞུང་ལ་བྱང་ངེས་མི་འཇུག་གོ། །ཡེ་ཤེས་གཉིས་པའི། དངོས་སོ་མེད་པས་བསྒྲོམ་བ་མེད། །ཅེས་
 སོགས་ཀྱི་སྤྲོས་དོན་ལ་ལམ་གྱི་སྤྲོས་བ་སེམས་སྤྲོས་དང་ཀུན་རྩི་བ་སྤྲོས་པའི་སྤྲོས་བ་གཉིས་ཡོད།

མཐར་ཐུག་ལ་འོད་གསལ་ལྷང་འཇུག་གཉིས་ཡོད། ལེའུ་གསུམ་པའི། དེ་ཆེན་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་
ལྷ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྤྱི་ཐོག་དང་། སྤྱི་དོན་ལ་རྒྱ་གསུམ་རིམ་གྱི་སྤྱི་ཐོག་
མཐར་ཐུག་འོད་ལྷང་གཉིས་སོ། །ལེའུ་ཐུག་པའི། དེ་ནས་དཔལ་ལྷན་དོ་རྩེ་འཛིན། །ཞེས་སོགས་
ཀྱི་སྤྱི་དོན་ནི་རིམ་བཤུམ་པའི་སྤྱི་ལུས། མཐར་ཐུག་ནི་ལྷང་འཇུག་གོ། །ལེའུ་བདུན་པའི། ཆགས་
ཅན་ཡེ་ཤེས་འདོད་བ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ལ་ལམ་གྱི་སྤྱི་དོན་བཤུམ་དང་། མཐར་
ཐུག་ནི་འོད་གསལ་ལོ། །ལེའུ་བདུན་པའི། གསང་བའི་ཡེ་ཤེས་ནས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་
དོན་ལ་རྒྱང་ལྷང་འཇུག་གནས་གསུམ་བསྐྱེད་བའི་དོན་བསྐྱེད་དང་། མཐར་ཐུག་ལ་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་གྱི་སྤྱི་ལོགས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལ་བཤུག་ཀྱང་། དེ་ཡི་སྤྱི་མཐར་གཉིས་རྒྱ་
འབྲས་བུའི་མིང་གིས་གསུངས་པར་བཤུད་དོ།

ཁ་ཅིག་ན་ལ། བསྐྱེད་རིམ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་དོན་དེ་ཆེན་ཆེན་ཡིན་ན། དང་ངེས་ཀྱི་བཤུག་པ་འཇུག་
བས་བྱུང་བར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ངེས་དོན་གྱི་རྒྱ་གསུམ་རིམ་གྱི་བཤུག་པ་འཇུག་པའི་དོན་དེ་ཆེན་ཆེན་ཡིན་
བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་སྟེ། ཡེ་ཤེས་དོན་དེ་ཀུན་བཟུང་གྱི་ཤིང་ལས། དངོས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་བཤུག་པའི་
ཆ་རྒྱུས་ལ་ངེས་དོན་རྒྱ་གསུམ་རིམ་གྱི་བཤུག་པ་དེ་ངེས་པར་ཐོབ་པ་ནི། མཐའ་ཐུག་ཚུལ་བཞིའི་བཤུག་
པ་འཇུག་པའི་སྤྱི་ཐོག་ཅན་རྒྱུད་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱི་ལུས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ།
བསྐྱེད་རིམ་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཆ་རྒྱུས་ཀྱིས་མཆོན་རྒྱུའི་རྒྱ་གསུམ་རིམ་དེ་ཡོད་དགོས་པའི་
དོན་ཡིན་གྱི། བསྐྱེད་རིམ་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་གཞུང་ལ་དང་ངེས་ཀྱི་བཤུག་པ་ངེས་པར་ཐོབ་པའི་
དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཐེམ་གཞོན་དོན་དེ་གཞུང་དང་། ལེའུ་བདུན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་རྒྱུས་
པར་བཤུག་པ་རྒྱུས་ལ་དང་ངེས་ཀྱི་བཤུག་པ་འཇུག་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྤྱང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་པ།

ཁོ་ན་རེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་གང་རུང་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་
བསྒྲོམ་པའི་རྣམ་འབྱོར་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། ཟབ་དོན་དུ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་མཚན་ཉིད་གྱི་ཟུར་
དུ། སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་པོ་ཅི་རིགས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་སྒྲོམ་གསར་དུ་བཏགས་ནས་སྒྲོམ་པའི་
རྣམ་འབྱོར་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། མ་དག་པའི་སྒོ་ད་བཅུད་གཉིས་ཀ་སྒྲ་མེད་ལམ་
གྱི་སྤྱང་གཞིའི་གཙོ་བོར་གསུངས་པས་མ་དག་པའི་སྒོ་ད་སྤྱང་གཞིར་བྱས་ཏེ་དེ་ཆགས་འཛིག་
དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་བསྒྲོམ་པ་ནས་ཉེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པའི་བར་གྱི་རྣམ་
འབྱོར་དེ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡང་ཡིན། བཅུད་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྤྱང་གཞིར་
བྱས་ཏེ་དེ་གསུམ་ཅི་རིགས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་སྒྲའི་རྣམ་འབྱོར་བསྒྲོམ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཡང་
བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

པཌ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད་པའི་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལས། སྒྲ་མེད་གྱི་ལམ་
གྱི་སྤྱང་གཞིའི་གཙོ་བོ་ནི་མ་དག་པའི་སྒོ་ད་བཅུད་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། སྤྱང་གཞི་སྒོ་ད་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་ཡེ་
ཤེས་གྱི་ས་བསྒྲོམ་པ་ནས་ལྷག་མོས་གྱི་ཉེན་བསྐྱེད་པའི་བར་གྱི་སྤྱང་གཞི་འདུ། བཅུད་ཀྱི་འཛིག་
ཉེན་ལྷག་མོས་གྱི་ལྷ་བསྒྲོམ་པ་ནས་རིགས་བདག་གི་རྒྱས་འདེབས་པའི་བར་གྱི་སྤྱང་གཞིར་
འདུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལེ་ལུ་བཅུ་གཉིས་པའི། དགོན་པ་ཆེན་པོའི་ས་ཕྱོགས་
སུ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་བྱང་དོན་གནས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཀྱང་སྤྱང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་སྦྱོང་བའི་བསྐྱེད་རིམ་ཡིན་
ཏེ། དེའི་ངེས་དོན་དུ་རྫོགས་རིམ་མང་པོ་ལུང་སྟོན་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བསྐྱེད་
རིམ་ཡིན་ན། སྤྱང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་སྤྱང་ནས་བསྒྲོམ་པའི་རྣམ་འབྱོར་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། བཅེ་

བ་སྒྲིང་ཇེ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ཉིད་དང་། སྤང་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པའི་དེ་ཉིད་སོགས་
ཡན་ལག་གམ་སྒྲོན་འགྲོ་ཙམ་ཡིན་གྱི། བསྐྱེད་རིམ་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཞག་རིམ་
པའི་རྣམ་བཤད་ལས། སྤང་འཁོར་ནི་སྤྱིད་པར་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་
གཞིའི་ཡན་ལག་གམ་སྒྲོན་འགྲོ་ཙམ་ཡིན་པས། དེ་དག་ལ་སྤྱིད་པའི་རིམ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་སྤྱར་
མི་དགོས་སོ། །ཞེས་དང་།

རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་མན་ཆད་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་སྤྱར་གྱི་སྤྱིད་པའི་རིམ་པ་
དང་མི་སྤྱར་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་རྣམས་སྤྱིད་པའི་རིམ་པ་
དང་ཆོས་མཐུན་སྤྱར་བའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་མིན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་རྣམས་བསྐྱེད་རིམ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་སྤྱིའི་སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆེངས་རྣམས་སུ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
རྣམས་དེ་ཉིད་ཞེ་དགའི་ཆེངས། རྣལ་འབྱོར་དུག་གི་ཆེངས། བསྐྱེད་སྤྱོད་ཡན་ལག་བཞིའི་ཆེངས།
རྫོ་ཇེ་བཞིའི་ཆེངས། ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་གྱི་ཆེངས་རྣམས་སུ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་པོ་
བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་པོ་དང་། བཤམ་ཆེན་བསོད་གསུམ་གྱི་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་རྣམ་བཞག་སོགས་
ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །

ཁ་ཅིག་ བཙུ་བ་སྒྲིང་ཇེ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ཉིད་དེ། སྤང་གཞི་ཆོས་མཐུན་སྤྱར་བའི་
རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པར་ཐལ། འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོགས་ཞིང་དང་བདུན་རྣམ་དག་དེ་སྤང་གཞི་དང་
ཆོས་མཐུན་སྤྱར་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་དེ་འཆི་བ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་
ལ་དངོས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེས་གནས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་བསགས་པ་དང་ཆོས་
མཐུན་པར། འཆི་བ་ཆོས་སྤྱིའི་ལས་འབྱེད་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་པ་དེས་
སྐྱེས་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་སྤྱོད་བྱེད་དུ་གསུངས་པས་སྤང་གཞི་སྤྱོད་བྱེད་སྤྱར་ལ། འདུས་པའི་
སྐབས་འདིར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་པ་དེ་སྤང་གཞི་དང་སྤྱར་བར་མ་གསུངས་པའི་

ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག འཆི་བ་ཆོས་སྤྱིའི་ལམ་འབྱེད་གྱི་སྤྱང་གཞི་ཡིན་ན། འཆི་བ་འོད་གསལ་ཡིན་
པས་བྱུང་བེད་ན། སྤྱང་གཞི་རགས་པ་ཉིད་ལྡེའི་ཐེམ་རིམ་ནམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། སྤྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ལ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་འཆི་རིམ་ནམས་འཆི་བ་ཆོས་སྤྱིའི་ལམ་འབྱེད་
གྱི་སྤྱང་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འབྲའི་ལམ་འབྱེད་དེ་སྤྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ལ་འབྱུང་འགྱུར་
གྱི་རགས་པ་ཉིད་ལྡེའི་ཐེམ་རིམ་དང་ནམ་པ་མ་ཐུན་པར་ཕྱང་སོགས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་
བསྐྱེད་པའི་ལྟ་ནམས་རིམ་གྱིས་ཐེམ་པར་བསྐྱོམ་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ནམས་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། པཎ་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལས། འདི་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ལ་འཆི་
བ་ཆོས་སྤྱིའི་ལམ་འབྱེད་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞིའི་འཆི་རིམ་དང་ནམ་པ་མ་ཐུན་པར་སྤྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་
ཀྱི་མ་འོངས་པའི་འཆི་བ་སྤྱོད་བར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་ཉུས་ཉེ། འཆི་
རིམ་དེ་ནམས་གཉུག་སེམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ལམ་འབྱེད་གསུམ་གྱི་སྤྱང་གཞི་ལ་སྤྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ལ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་སྤྱི་ལི་
བར་དོ་གསུམ་འོང་ག་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཆེ་དེ་ལ་སངས་རྒྱ་ལེས་ཀྱི་རིན་ཆེན་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་
གི་རང་ཉིད་ལ་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་སྤྱི་ལི་བར་དོ་གསུམ་འོང་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐེར་ན་
མ་གྲུབ་སྟེ། རིན་ཆེན་ལྟ་བུས་དེ་གསུམ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་མ་བསྐྱོམ་ན་སྤྱི་ལི་བར་
དོ་གསུམ་འོང་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་འབྲའི་འོང་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱོད་བྱེད་ལམ་བསྐྱོམ་པའི་མཐུས་
སྤྱི་གསུམ་དུ་སྤྱར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཐབས་
མཁས་དང་བྲལ་བ་ལ་འཁོར་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་སྤྱི་ལི་བར་དོ་གསུམ་འོང་རྒྱ་དེ། ཐབས་མཁས་ཀྱི་
མཐུས་དེ་གསུམ་རི་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱིས་སྤྱི་གསུམ་དུ་བསྤྱར་བ་ཡིན་ཉེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱང་གཞི་དེ་ནམས་མ་འོངས་པ་ན་འོང་རྒྱ་དགོས་པར་ཐལ། སྤྱི་ལི་བར་དོ་གསུམ་

འདས་ཟེན་པ་དང་། དེ་ལྟར་འབྱུང་ཟེན་པ་ནམས་སྤྱང་གཞིར་འཛོག་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱེད་
 རིམ་ཆེན་མོ་ལས། བསྐྱེད་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་འདས་ཟེན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་
 སྤྱོད་པ་དེ་དག་དང་། རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་སྤྱོད་པ་པོས་ད་ལྟ་ལས་བསྐྱོམས་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་འབྲེལ་བ་དང་
 དགོས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེས་ན་འདིར་ནི་སྤྱང་གཞི་གསུམ་པོ་དེ་དང་ནམས་པ་མ་ཐུན་པའི་ལམ་གྱིས་གསུམ་པོ་དེ་དངོས་
 མི་འབྱུང་བར་དེའི་དོན་ཏུ་དེ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་པའི་ལམ་དུས་དང་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་གསུམ་འབྱུང་
 བར་བྱེད་པ་ཉིད་སྤྱོད་བྱེད་རིམ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱང་གཞི་གསུམ་སྤྱོད་པའི་དོན་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བཤུ་ཆེན་བསོད་པ་གསུམ་ཀྱི་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལས་ཀྱང་། དེ་
 ལྟར་ན་རིམ་པ་དང་པོའི་ཆོས་འོངས་སྤྱུལ་གསུམ་གྱི་མ་ཐུན་ཡུལ་འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་བསྐྱེད་པ་དང་
 པོའི་མའི་འཆི་བ་བར་དོ་སྤྱོད་པ་གསུམ་ཡིན་ཀྱང་། ད་ལྟ་ལས་བསྐྱོམས་པའི་ནམས་འབྱོར་པས་དེ་སྤྱང་གཞིར་
 མི་བྱེད་དེ་བྱེད་མི་རུས་ཤིང་བྱས་པ་ལ་དགོངས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནོར་འཁག་པའི་
 བྱད་ཤིང་ད་ལོའི་མེས་བསྐྱེད་མི་རུས་པ་བཞིན་ལོ།

འོན་ཀྱང་སྤྱང་གཞིར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས། ནམས་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་ལ་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་རྒྱུའི་
 སྤྱོད་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྤྱང་གཞིར་བྱེད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནམས་བཞག་རིམ་པའི་
 རིམ་པོ་ཆོག་སྤྱུལ་འདུས་པའོ། །རིམ་གཉིས་མ་བསྐྱོམས་པའི་གང་ཟག་གི་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་རྒྱུའི་སྤྱོད་
 ཤི་བར་དོ་གསུམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱང་གཞི་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་བྱེད་ལམ་མ་བསྐྱོམས་པར་དེ་གསུམ་
 དངོས་མི་འབྱུང་བར་བྱེད་མི་རུས་ཤིང་། སྤྱང་གཞི་སྤྱོད་བྱེད་སྤྱངས་འབྲས་གསུམ་རྒྱུན་ཆགས་
 པ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཏུ་འཛོག་ཚུལ་སྤྱར་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་མ་འོངས་པ་
 ན་འབྱུང་རྒྱུའི་སྤྱོད་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དངོས་མི་འབྱུང་བར་བྱེད་རུས་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་དང་ནམས་
 པ་མ་ཐུན་པའི་ལམ་གྱིས་དེ་གསུམ་དངོས་མི་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་སོགས་སྤྱང་གཞི་སྤྱོད་པའི་དོན་ཏུ་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཐུབ་སྟེ། དེ་གསུམ་དངོས་སུ་སྤྱོད་བྱེད་ནི་རྫོགས་རིམ་དགོས་ཀྱང་། བསྐྱེད་
རིམ་གྱིས་རྫོགས་རིམ་དེའི་སྤྱིན་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱི་ལི་བར་དོ་གསུམ་མོས་
བ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བསོད་གྲགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་ནམ་བཞག་ལས། དེས་ན་རིམ་
བ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་སྤྱང་གཞི་གསུམ་པོ་དེ་དང་ནམ་བ་མ་ཐུན་བའི་ལམ་སྒོམ་དགོས་པས། སྤྱང་
གཞི་གསུམ་དེ་མོས་བ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་སྤྱངས། དེས་རྒྱུད་སྤྱིན་ཏེ་རིམ་བ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་དངོས་
གནས་ལ་སྤྱངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མ་ཐུན་ཡུལ་དང་སྤྱང་གཞི་གཉིས་ལ་ཏུ་བཞི་ཡོད་མེད་ལ་དབྱེད་པ།

ཡང་ཁ་ཅིག་ བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྤྱོད་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་གྱི་ཆོས་མ་ཐུན་ཡུལ་ལ་ད་ལྟར་བ་དང་མ་
འངས་བ་ན་འབྱུང་རྒྱུའི་སྤྱི་ལི་བར་དོ་གསུམ་མེད་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་མེད་
སྤྱི་ལི་བར་དོ་གསུམ་ལམ་འཁྱེར་གསུམ་གྱི་མ་ཐུན་ཡུལ་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཐུབ་སྟེ། སྐབས་
འདིར་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འཆི་བ་སྤྱོད་བྱེད་ལྷག་མོས་འོད་གསལ་
དུ་སྤྱད་པ་ལ། འཆི་བ་པོ་དང་འབྲུ་བའི་ལྷག་མོས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་དགོས། དེ་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞལ་ཡས་
ཁང་དུ་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ཐོག་མ་ཡིན་ཞིང་། གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ཡང་སྤྱོད་ཀྱི་རི་སྒྲིང་སོགས་ཆགས་
བ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་ལ། སྤྱོད་དེར་བཅུད་ཆགས་པའི་ཐོག་མ་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་མེ་ཡིན་པས་ལྷག་མོས་
ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་པ་དེ་བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་མེ་ཐོག་མར་སྤྱོད་པ་དང་ཆོས་མ་ཐུན། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་
དུ་སྤྱད་པ་མེ་དེ་ལི་བ་དང་ཆོས་མ་ཐུན། དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་དེ་མེ་དེ་ལི་ནས་འཇམ་སྒྲིང་གི་
མེའི་བར་དོ་གྲུབ་པ་དེ་དང་ཆོས་མ་ཐུན། དང་པོའི་མགོན་པོ་སྤྱལ་སྤྱོད་ཤིང་སེམས་སུ་བསྐྱེད་བའི་བར་དོ་
བ་དེ་འཇམ་སྒྲིང་གི་མེ་མོ་ཞིག་གི་མངལ་དུ་སྤྱོད་པ་གཟུང་བ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་ཆེད་ཡིན་པར་བསྐྱེད་
རིམ་ཆེན་མོ་དང་བསོད་གྲགས་ཀྱི་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་

སྒོམ་པ་པོ་ལ་འཇམ་སྒྲིང་པའི་མིའི་རྟེན་ཅན་དགོས་པས་བསྒོམ་པའི་ལམ་འབྱེད་དེའི་གཞིའི་མ་ཐུན་
ཡུལ་ལ་འཇམ་སྒྲིང་གི་སྒོད་བཅུད་དགོས་པར་གསུངས། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྐྱ་གསུམ་ལམ་
འབྱེད་དེ་མར་སྤྱང་གཞི། ཡར་འབྲས་བྲ། བར་དུ་རྒྱུ་གས་རིམ་གསུམ་ཆར་དང་རྣམ་པ་མ་ཐུན་པར་
བྱེད་དགོས་པར་རྣམ་བཞག་རིམ་པའི་ལྷ་དང་བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་སུ་གསུངས་པས་མར་
གྱི་སྤྱང་གཞི་དེ་ལ་དེའི་རྣམ་པ་མ་ཐུན་ཡུལ་ཡོད་དོ།

སྐྱ་གསུམ་ལམ་འབྱེད་གྱི་ཆོས་མ་ཐུན་ཡུལ་དང་སྤྱང་གཞི་གཉིས་ལ་སུ་བཞི་ཡོད་པར་བཤ་
ཆེན་བསོད་གྲགས་གྱིས་གསུངས། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆོས་སྤྱི་མ་ཐུན་ཡུལ་ཡིན་ལ། དེའི་སྤྱང་གཞི་
མ་ཡིན་པ་ནི། བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་མངལ་སྤྱེས་གྱི་མིའི་འཆི་རིམ་གཞིའི་མ་ཐུན་ཡུལ་དང་། འཆི་
རིམ་རྗེ་བཞེན་པའི་དཔེའི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་དང་། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལྟ་བུ་
ལམ་གྱི་མ་ཐུན་ཡུལ་དང་། མི་སྒྲོབ་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་འབྲས་བྲའི་ཆོས་མ་ཐུན་ཡུལ་ཡིན།
མི་སྒྲོབ་པའི་ས་ནས་ཐིམ་རིམ་དང་རྟགས་བརྒྱུད་སོགས་མེད་ཀྱང་མི་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འབྲུག་ཐོབ་པ་
ལ་དེ་རྣམས་སྒོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས་རྣམ་པ་མ་ཐུན་ཅམ་དུ་གསུངས། དེ་རྣམས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཆོས་
སྤྱི་ལམ་འབྱེད་གྱི་མ་ཐུན་ཡུལ་ཡིན་ལ་སྤྱང་གཞི་མ་ཡིན། སྐྱ་བ་པ་པོའི་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་འབྱུར་
གྱི་སྤྱེ་གནས་གཞན་གསུམ་གྱི་འཆི་རིམ་དེ་དེའི་སྤྱང་གཞི་ཡིན་ཀྱང་མ་ཐུན་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་
དང་རྣམ་པ་མ་ཐུན་པར་སྒོམ་མི་དགོས་པར་སྤྱང་རུས་པའི་བྱིར།

སྐྱ་བ་པ་པོའི་རང་ཉིད་ལ་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་རྒྱུའི་འཆི་དུས་ཀྱི་ཐིམ་རིམ་དང་རྟགས་རྣམས་
རིམ་བཞེན་ཤར་ཏེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་འཆི་བའི་རིམ་པ་དེ་ཆོས་སྤྱི་ལམ་འབྱེད་གྱི་མ་ཐུན་ཡུལ་
དང་སྤྱང་གཞི་གཉིས་ཀ་ཡིན། མངལ་སྤྱེས་གྱི་མིའི་འཆི་རིམ་ལ་ཆོས་སྤྱི་ལམ་འབྱེད་གྱི་མ་ཐུན་
ཡུལ་མི་དགོས་ཏེ། ཐོག་འབེབས་པ་སོགས་སྒོ་བྱར་གྱི་རྒྱུན་བྲག་པོས་ཅིག་ཆར་དུ་འཆི་བ་དེ་དེའི་
མ་ཐུན་ཡུལ་དུ་མི་བྱང་བའི་བྱིར། བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་རྩལ་སྤྱེས་གྱི་མིའི་ཅིག་ཆར་འཆི་བ་དེ་ཆོས་

སྤྱི་ལམ་འབྱེར་གྱི་མ་ཐུན་ཡུལ་དང་སྤྱང་གཞི་གང་ཡང་མིན་ནོ།།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་རྩལ་སྤྱེས་ཀྱི་མིའི་འཆི་བ་དེ་ཆོས་སྤྱིའི་མ་ཐུན་ཡུལ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ལྷག་མོས་ཀྱི་སྤྱོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པ་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་ཞི་བ་དང་མ་ཐུན་པར་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་བ་ཁམས་དུག་
 ལྟན་དུ་གྱུར་ནས་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་དེ་དེའི་མ་ཐུན་ཡུལ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཞག་གི་ཤི་ཁྲའ་
 བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་མི་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་བ་ཁམས་དུག་ལྟན་དུ་གྱུར་ནས་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་དང་། ད་
 ལྱིའི་ཁམས་དུག་ལྟན་པ་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་དེ་འབྱུང་བའི་ཐིམ་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་བར་ཅི་ཡང་
 མེད་པས་དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཐུན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་
 རྩལ་སྤྱེས་མི་ཆེ་སྤྱད་ལ་ཁམ་ཐས་རགས་པ་ཐོས་པས་འོད་དང་རྩལ་ཉམས། ཐོ་མའི་དབང་པོ་
 སོ་སོར་དོད་པ་སོགས་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་བར་གྱུར་པ་དེ་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་
 རྩལ་སྤྱེས་ཀྱི་མི་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་བར་གྱུར་པ་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་མ་ཐུན་ཡུལ་དུ་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་འདྲའི་རྩལ་སྤྱེས་དེ་སྤྱི་བ་བརྗེས་ནས་མངལ་སྤྱེས་ཀྱི་ཁམས་དུག་ལྟན་དུ་
 གྱུར་ནས་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་ལ་བྱེད་པ་རྣམ་བཞག་གི་ཤི་ཁྲའི་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་འདྲའི་རྩལ་སྤྱེས་
 ཀྱི་མི་ཆེ་སྤྱད་ལ་ཐ་མལ་བར་གྱུར་པ་དེ་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་ཡོད་པ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག རིམ་བ་དང་པོའི་བར་དོ་འོངས་སྤྱིའི་ལམ་འབྱེར་གྱི་གཞིའི་ཆོས་མ་ཐུན་ཡུལ་
 ལ་འཛམ་གླིང་གི་མིའི་བར་དོ་དགོས་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བར་དོ་དེའི་ཐོབ་མཆེད་སྤང་
 གསུམ་དང་དེའི་རྒྱུའི་རྒྱང་གསུམ་དང་སྤང་གསུམ་གྱི་བཞོན་རྒྱང་གསུམ་དང་། བར་དོའི་ཞིན་ཏུ་སྤྱི་
 བའི་རྒྱང་སེམས་ངོ་པོ་གཅིག་པ་སོགས་དེ་རྣམས་དེའི་གཞིའི་མ་ཐུན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 འོངས་སྤྱིའི་ལམ་འབྱེར་དེ་དེ་རྣམས་དང་རྣམ་པ་མ་ཐུན་པར་བསྐྱོམ་ནས་དེ་རྣམས་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་
 འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཚུབ་པའི་མཁུག་ཐོགས་སུ་གདན་དྲུ་མའི་

སྟེང་དུ་ཡི་གེ་བསྐྱེད་པ་ནི་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་སྤང་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཡོས་པ་དང་ཆོས་
མཐུན། དེ་ལས་ཆེ་ཉི་པད་གསུམ་བསྐྱེད་པ་ནི་བར་དོའི་ལུགས་བརྒྱུ་གི་ཐོབ་མཆེད་སྤང་གསུམ་
དང་། བརྒྱའི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་བཅིགས་པ་ནི་སྤང་གསུམ་གྱི་བཞོན་རྒྱུ་གསུམ་དང་། དེ་ནམས་
གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ལས་ཆེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་བར་དོའི་ཤིན་ཏུ་སྤང་བའི་རྒྱུ་
སེམས་འོ་བོ་གཅིག་པ་མཆོན་ཏེ་ཆེ་བ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའོ། །ཆེ་བའི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་གསུམ་བསྐྱེད་པ་
བར་དོའི་དག་མཆོན་ཏེ་ས་བོན་ལས་བྱང་ཆུབ་པའོ། །དེ་ལས་འོད་ཟེར་སྟོ་བསྐྱེད་པ་བར་དོའི་བྱ་
བ་དང་། དེ་ནམས་དོ་རྩེ་ཅེ་ལྷ་པར་འགྱུར་བ་ནི་བར་དོའི་ཡིད་མཆོན་ཏེ་ཕྱག་མཆོན་ལས་བྱང་ཆུབ་
པ་དང་། དེ་ལས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་ནི་བར་དོའི་ལུས་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་སྐྱེ་རྒྱུ་གསུམ་པ་
ལས་བྱང་ཆུབ་པའོ། །དེ་ནམས་འོངས་སྐྱུའི་ལམ་འཁྱེར་གྱི་གཞིའི་ཆོས་མཐུན་ཆུ་ལ་ལོ།

འོངས་སྐྱུའི་ལམ་འཁྱེར་དེའི་ལམ་དང་འབྲས་བྱའི་ཆོས་མཐུན་ཆུ་ལ་ནི། བཅ་ཆེན་ཆོས་རྒྱན་
དང་བསོད་ནམས་གྱི་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ནམ་བཞག་སོགས་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །སྤྲ་མ་དེ་
ནམས་གྱིས་མཆོན་ནས་འོངས་སྐྱུའི་ལམ་འཁྱེར་དེའི་མཐུན་ལུས་དང་སྐྱུང་གཞི་གཉིས་ལ་ལུ་བཞི་
བཅི་སྟོལ། །སྐབས་འདིའི་མཛོན་བྱང་ལྷ་པོ་གང་རུང་ལ་བར་དོ་འོངས་སྐྱུའི་ལམ་འཁྱེར་མི་དགོས་
ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པ་དེ་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱུའི་ལམ་འཁྱེར་ཡིན་པའི་བྱིད། འདི་ནམས་ནི་
རིགས་དྲུག་པ་དོན་འཆང་གི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན། གཙོ་བོ་འཕྲོ་བའི་རིགས་ཉི་ཆེ་བའི་
སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆོས་མཐུན་ཆུ་ལ་རིགས་དྲུག་པའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་ཆེས་མི་འདྲ་སྟེ། དེ་
བཞིན་ཉིད་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་ཆེ་ཉི་པད་གསུམ་བསྐྱེད་པ་བར་དོའི་ལུགས་ལྟོག་
གི་སྤང་བ་གསུམ་མཆོན་པ་རིགས་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་ཡང་། རིགས་ཉི་ཆེ་བ་ལ་ཆེ་ཉི་པད་གསུམ་
བསྐྱེད་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་སྤང་གསུམ་གྱི་བཞོན་རྒྱུ་མཆོན། བརྒྱའི་སྟེང་གི་ཡི་གེ་གསུམ་ནི་བར་དོའི་
ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་མཆོན་བྱེད་དུ་གསུངས་པས་འདི་གཉིས་སྤྲ་མ་དང་མི་འདྲ་ལོ།

གཞི་ཐོ་འཕོ་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་དབྱེ་བ།

ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བརྩ་གཅིག་པར་རིགས་ཉི་ཆེ་བ་ལ་མེ་བསྐྱེད་པ་སོགས་རིགས་ལྗེ་མངོན་བྱང་
 ཅམ་གསུངས་པ་མཆོན་བྱེད་ཡིན་པས་མེ་ཏོག་གང་ལ་ཕོག་པའི་ལྷ་གཙོ་བོར་བསྐྱེམ་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་ནས་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་ཡོད་པར་གསུངས། རིགས་ཉི་ཆེ་བ་ལ་སྐྱ་རྫོགས་པའི་མངོན་
 བྱང་ནས་གཙོ་བོ་འཕོ་བ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་འཕོས་པའི་དོན་སྣང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གི་གཙོ་བོ་ལས་
 གཞན་པའི་ལྗེ་རྣམ་པ་ང་རྒྱལ་གཉིས་བརྒྱུད་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གི་གཙོ་བོ་སོང་བ་ལ་བྱེད་པས།
 ལྷ་ག་མོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་རིགས་དུག་པ་དགོས་པ་ལས་སྐྱ་རྫོགས་པའི་མངོན་བྱང་ནས་རྣམ་སྣང་
 སོགས་རིགས་ཉི་ཆེ་བའི་ལྷ་ང་རྒྱལ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་བརྒྱུད་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གི་གཙོ་བོར་སོང་
 བའི་ཕྱིར།

གཙོ་བོ་འཕྲོ་པ་ལ་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ནས་མི་འཕྲོ་པར་མངོན་བྱང་ལྔ་བསྐྱེད་ནས་
འཕྲོ་བ་དང་། མངོན་བྱང་ནས་མི་འཕྲོ་ལ་རང་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ནས་འཕྲོ་བ་གཉིས་ལས།
དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ནས་འཕྲོ་བ་ནི་རིགས་ལྷག་པ་དོན་མཆང་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པར་
གསུངས་ཏེ། རིགས་ཉི་ཆེ་བ་ལ་ནི་མངོན་བྱང་ནས་གཙོ་བོར་སོང་བ་དེ་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་
གི་ཡང་གཙོ་བོར་སོང་དགོས་པས་དེ་ཡང་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ནས་གཙོ་བོར་འཕྲོ་པའི་
དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རིགས་ལྷག་པའི་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཆེ་ཡུལ་གྱི་བསྐྱེད་མི་
བསྐྱེད་པ་སྟོན་སྟོན་གྱི་མཛད་པ་མཛད་ནས་སྤར་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་ཐེམ་པའི་ཆེ་
སྤར་མི་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་མཆང་དེ་མི་བསྐྱེད་པ་ལྷག་པའི་རྒྱལ་དང་རྣམ་པར་འཕྲོ་པ་
པས་གཙོ་བོ་འཕྲོ་པར་འཛོགས། རིགས་ཉི་ཆེ་བ་མི་བསྐྱེད་པ་ལྷ་བྱ་ལ་མི་བསྐྱེད་པ་སྟོན་མཛད་པ་
མཛད་ནས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་ཐེམ་པའི་ཆེ་མི་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་དང་རྣམ་
པ་གཉིས་ཀ་འཕྲོ་བ་མེད་པས་གཙོ་བོ་འཕྲོ་པའི་དོན་མེད་པ་ལྷ་གཞན་རྣམས་ལ་འང་འབྲ་བའི་
ཕྱིར། མི་བསྐྱེད་པ་གཙོ་བོར་སོང་ན་དེ་ལ་རེག་བྱ་དོན་མས་འཁྱུད་པ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་དབྱུས་སུ་
སོང་བའོ།

གཤེགས་པ་གཞན་བཞི་ལ་དཔེར་ན་རྣམ་སྤར་གཙོ་བོར་སོང་ཆེ་རྣམ་སྤར་ལ་སྤྱན་མས་འཁྱུད་
པ་དབྱུས་སུ་བཞག་རྣམ་སྤར་གི་གནས་སུ་མི་བསྐྱེད་པ། སྤྱན་མའི་གནས་སུ་རེག་བྱ་དོན་མ་འཛོགས་
དོན་བྱུང་གཙོ་བོར་སོང་ཆེ་དེ་ལ་སྟོན་མས་འཁྱུད་པ་དབྱུས་སུ་བཞག་ དོན་བྱུང་གི་གནས་སུ་མི་
བསྐྱེད་པ། སྟོན་མའི་གནས་སུ་རེག་བྱ་དོན་མ་འཛོགས་པའི་བར་རིགས་འགྲོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ལས་གཞན་འཁོར་རྣམས་གཙོ་བོར་སོང་ཆེ་དེ་ལ་དེའི་རིགས་བདག་གི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
གཅིག་གཙོ་བོར་སོང་བ་དེ་ལ་སྟོན་དགོས་མི་དགོས་གཉིས་ཡོད་དོ།

ཡུལ་བཞི་དང་རེག་བྱ་དོན་མ་གཙོ་བོར་སོང་ཆེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབྱུས་སུ་སོང་དགོས་

པས་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསྟེན་མི་དགོས། དེ་ལས་གཞན་དོན་མ་བཞི་སོགས་གཙོ་བོར་
 སོང་ཆེ་དེའི་འཁོར་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷ་འོང་ས་མེད་པས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་བདག་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ཞིག་གང་གཙོ་བོར་སོང་བ་དེ་ལ་བསྟེན་དགོས་གསུངས། དེ་ཡང་ཡུམ་བཞི་
 གཙོ་བོར་སོང་ཆེ་རང་རང་གི་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་རུང་གིས་འཁྱུད་པ་བྱས། ཡབ་བཞིའི་
 གནས་སུ་མི་བསྐྱོད་པ་བཞག་ ཡུམ་བཞིའི་གནས་སུ་རེག་བྱ་དོན་མ་བཞག་གོ། གཟུགས་དོན་མ་
 བཞི་སོགས་གཙོ་བོར་སོང་ཆེ་ས་སྟོང་སོགས་བཞི་གང་རུང་གིས་འཁྱུད་པ་བྱས། རིགས་བདག་
 གི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞིག་དེ་ལ་བསྟེན། གཤེགས་པའི་གནས་སུ་མི་བསྐྱོད་པ་བཞག་ དོན་
 མའི་གནས་སུ་རེག་བྱ་དོན་མ་བཟང་། ས་སྟོང་སོགས་ཀྱི་གནས་སུ་རང་འབྲུག་གཉིས་པར་བཞག་གོ།
 བྱམས་པ་དང་ས་སྟོང་གང་རུང་གཙོ་བོར་སོང་ན་གཟུགས་དོན་མས་འཁྱུད་པ་བྱས། དེ་གཉིས་ཀྱི་
 རིགས་བདག་རྣམས་སྤང་དེ་གཉིས་ལ་བསྟེན། རྣམས་སྤང་གི་གནས་སུ་མི་བསྐྱོད་པ་བཞག་ གཟུགས་
 དོན་མའི་གནས་སུ་རེག་བྱ་དོན་མ་དང་། ས་སྟོང་དང་བྱམས་པའི་གནས་སུ་རང་འབྲུག་རེ་བཟང་སྟེ།
 རྩོགས་གཞན་གསུམ་གྱི་སེམས་དཔའ་གཉིས་གཉིས་ལ་འང་དེའི་རིགས་པ་སྦྱར་རོ།

གཤེན་ཇེ་གཤེད་དང་མི་གཡོ་བ་གཉིས་གཙོ་བོར་སོང་ན་གཟུགས་དོན་མས་འཁྱུད་པ་བྱས།
 རྣམས་སྤང་དེ་ལ་བསྟེན་རྣམས་སྤང་གནས་སུ་མི་བསྐྱོད་པ་བཞག་ གཟུགས་དོན་མའི་གནས་སུ་རེག་
 བྱ་དོན་མ་དང་གཤེན་ཇེ་གཤེད་དང་མི་གཡོ་བའི་གནས་སུ་རང་འབྲུག་རེ་བཞག་སྟེ། རྩོགས་གཞན་
 གསུམ་གྱི་ཁྱོ་བོ་གཉིས་གཉིས་ལ་དེའི་རིགས་པ་བསྟེན། སྟོང་འོག་གི་ཁྱོ་བོ་གཉིས་གཙོ་བོར་སོང་ན་
 དེ་གཉིས་ལ་རེག་བྱ་དོན་མས་འཁྱུད་པ་བྱ། མི་བསྐྱོད་པ་དེ་གཉིས་ལ་བསྟེན། ཁྱོ་བོ་གཉིས་ཀྱི་
 གནས་སུ་རང་འབྲུག་རེ་བཞག་པར་མཐའ་གཅིད་ལྷ་གྲུ་ལས་གསུངས། འཁོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 འར་རྩོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་བདག་རྣམས་སྤང་ཡིན་པ་ནས། བྱང་རྩོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་
 བདག་དོན་གྲུབ་ཀྱི་བར་དང་། སྟོང་འོག་གི་ཁྱོ་བོ་གཉིས་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་སོ། །རིགས་ཅུག་

བ་སོགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གཙོ་བོར་སོང་བ་དེའི་འཁོར་དུ་
བདེ་གཤེགས་རིགས་ལྟ་འོང་བ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་བདག་མི་བསྐྱེད་པ་ཡིན། ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་
ཏུ་སེམས་དཔའ་སོགས་གཙོ་བོར་སོང་ཆེ་དེའི་རིགས་བདག་གི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དེའི་
རིགས་བདག་ལ་བསྟུན། ཞེས་ས་སྟོང་ལྟ་བུ་གཙོ་བོར་སོང་ཆེ་དེའི་རིགས་བདག་རྣམས་སྤང་དེ་ས་
སྟོང་གི་དབུ་རྒྱ་དུ་ཡོད་པའི་རྣམས་ལ་བསྟུན་པར་གསུངས་ཀྱང་། ས་སྟོང་གཙོ་བོར་སོང་ཆེ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ངོ་བོར་སོང་དགོས། དེ་ལ་དེའི་རིགས་བདག་རྣམས་སྤང་དེ་ས་སྟོང་ལ་བསྟུན་
པ་དགོས་ཀྱི། དེའི་རིགས་བདག་རྣམས་སྤང་ས་སྟོང་གི་དབུ་རྒྱ་ལ་བསྟུན་པས་ས་སྟོང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ངོ་བོར་སོང་བའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར།

སྟུང་པའི་མེ་ཉོག་ལས། གང་ཆེ་འཁོར་གཙོ་སངས་རྒྱས་འགྲུལ། །བྱང་བ་དེར་ནི་ཐེམ་པར་
འགྲུལ། །ཞེས་དང་། མཐའ་གཙོ་དུ་སྒྱ་གུ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་གཞན་གཙོ་བོར་སོང་
ཆེ་འཁོར་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟ་འོང་ས་མེད་པས་གཙོ་བོར་སོང་བ་དེའི་རིགས་བདག་གི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཡིན་པ་གཅིག་གཙོ་བོར་སོང་བ་དེ་ལ་བསྟུན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྗེ་
འགོས་ཀྱི་སྟོང་ཐུན་དང་། ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ལྟ་མོ་རྣམས་གཙོ་བོར་སོང་བའི་རྗེས་ཆགས་དང་།
དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཆེ་མཆོན་བསྐྱར་ནས་ཡབ་ཀྱི་རྣམ་པར་བཟུང་བར་གསུངས་ཀྱང་།
དེ་ལྟར་བྱས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་གཞན་པའི་འཁོར་གཙོ་བོར་སོང་བ་མ་ཡིན་པར་འགྲུར་
ཏེ། མཐའ་གཙོ་དུ་སྒྱ་གུ་ལས། ལྟ་མོ་རྣམས་གཙོ་བོར་སོང་བའི་ཆེ་མཆོན་བསྐྱར་བ་དང་། ང་རྒྱལ་
འཕོ་བ་བྱས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་གཞན་པའི་ལྟ་རྣམས་གཙོ་བོར་མ་སོང་འདུག་པས་མི་
འཐད་དམ་སྟུང་པ་སྤང་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ རིགས་དྲུག་པ་ལྟར་ན་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་གཙོ་བོ་འཕོས་པའི་གཙོ་བོ་
དེ་ལ་མི་བསྐྱེད་པ་དྲུག་པོ་ཡིན་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་གྱི་བསྐྱེད་པ་ལྟ་མོ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་

གཙོ་བོར་སོང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡོངས་ཇོགས་སོ་གཉིས་སྟོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། དེ་
འབྲེལ་སྟོས་པའི་རྣམ་སྒྲུབ་གི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་རྣམ་སྒྲུབ་ལ་སྤྱན་མས་འཁྱུད་པ་གཙོ་བོར་བཞག་། རྣམ་
སྒྲུབ་གི་གནས་སུ་མི་བསྐྱོད་པ། སྤྱན་མའི་གནས་སུ་རེག་བྱ་དོན་མ་བཟང་བ་ནས་གཞོད་མཛེས་
ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་གཞོད་མཛེས་ལ་རེག་བྱ་དོན་མས་འཁྱུད་པ་གཙོ་བོར་བཞག་། དེ་ལ་མི་བསྐྱོད་པ་
ཐེམ། གཞོད་མཛེས་ཀྱི་གནས་སུ་རང་འབྲེལ་རེ་བཞག་པའི་བར་གཙོ་བོ་འཕྲོས་པ་དང་རྣམ་པ་འབྲེལ་
དེ་ལ་གཙོ་བོ་འཕྲོས་པའི་དོན་མེད་དེ། སྤྱང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་དེ་རྣམས་ལ་སྤྱར་གཙོ་བོ་གཅིག་ཡོད་པ་
བསྐྱར་ནས་ལྟ་གཞན་གཙོ་བོར་སོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་རྣམ་སྒྲུབ་གཙོ་བོར་སོང་བའི་དགྲིལ་
འཁོར་ལ་གཙོ་བོ་འཕྲོས་པའི་རྣམ་སྒྲུབ་གི་དགྲིལ་འཁོར་མི་དགོས་པ་གཞོད་མཛེས་ཀྱི་བར་ལ་
རིགས་བསྟེ། དེ་ཡང་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་མཛད་པ་མཛད་པ་ལ་ལྟ་རེ་རེས་འདུལ་དགོས་
ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ལྟ་རེ་རེ་སྟོབ་དང་། དགྲིལ་འཁོར་ཡོངས་ཇོགས་ཀྱིས་འདུལ་དགོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་
དགྲིལ་འཁོར་ཡོངས་ཇོགས་རེ་སྟོས་དགོས་པས། ལྟ་སོ་གཉིས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཡོངས་ཇོགས་
སོ་གཉིས་སྟོས་ཏེ་སྟོས་ཀྱི་མཛད་པ་མཛད་པ་ཡོད་དོ།

ཁོ་ན་རེ། དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཡུམ་ཀྱི་བརྒྱའི་དགྲིལ་འཁོར་ཀྱི་དབྱུས་ན་གནས་
པའི་མི་བསྐྱོད་པ་ཡིན་ན། དགྲིལ་འཁོར་དེའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ཁུབ་པར་ཐལ། རིགས་བྱུག་པའི་
ཡུམ་ཀྱི་བརྒྱའི་དགྲིལ་འཁོར་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ན། མི་བསྐྱོད་པ་ཡིན་པས་ཁུབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་
སྟེ། མཛོན་བྱང་ནས་རེག་བྱ་དོན་མ་གཙོ་བོར་འཕྲོས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་མངལ་ཀྱི་
དགྲིལ་འཁོར་ཀྱི་གཙོ་བོ་རེག་བྱ་དོན་མ་ལ་འཁྱུད་པའི་མི་བསྐྱོད་པ་དེ་དགྲིལ་འཁོར་དེའི་དབྱུས་
ན་གནས་ཀྱང་དེའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཙོ་བོ་འཕྲོས་པའི་དབང་གིས་རེག་བྱ་དོན་མ་གཙོ་
བོར་སོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཙོ་བོ་འཕྲོས་པའི་དབང་གིས་དགྲིལ་འཁོར་ཀྱི་གཙོ་བོར་སོང་བའི་
རེག་བྱ་དོན་མ་ཡིན་ན། གཙོ་བོ་འཕྲོས་པའི་རེག་བྱ་དོན་མ་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་པ་ལྟ་གཞན་རྣམས་

ལའང་རིགས་འགྲ།

ཁོ་ན་རེ། རིགས་ཀྱི་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་གཙོ་བོ་ཡིན་ན། མི་བསྐྱེད་པ་ཞེ་སྒང་
 རྫོང་ཞེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། རིགས་ཀྱི་པའི་ཡུམ་གྱི་བསྐྱེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་མི་བསྐྱེད་
 པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་
 གྱི་གཙོ་བོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་འབྲེལ་མི་བསྐྱེད་པ་དེ་མི་བསྐྱེད་
 པ་ཞེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱིས་སྐྱབས། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བསྐྱེལ་པ་
 རས་མཆོད་པའི་རྒྱལ་གྱི་བར་དང་པོ་སྐྱོར་བར་གསུངས་པས། དང་པོ་སྐྱོར་བ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་
 རྒྱལ་མཆོག་གཉིས་འགལ་ཟེར་ན། མདོ་བསྐྱེད་པ་དེ་ལྷ་ལ་གསུངས་པ་དང་པོ་སྐྱོར་བ་ཅམ་དང་། ལེ་ལུ་
 དང་པོའི་སྐྱོན་གསལ་ལས་མི་བསྐྱེད་པ་བཅུག་ནས་ཞེ་སྒང་རྫོང་ཞེ་སྒང་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་སྐྱོར་བར་གསུངས་
 པ་གཙོ་བོ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་སྐྱོར་བ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་འཁོར་འགལ་
 ཡང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་བོ་གཉིས་མི་འགལ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐོ་བདུན་གྱི་བསྐྱེད་ཆོག་རྫོགས་
 པའི་ཞེ་སྒང་རྫོང་དེ་དང་པོ་སྐྱོར་བ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་གཙོ་བོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་འབྲེལ་ཞེ་སྒང་རྫོང་ཞེ་ཆོས་ཅན། དང་པོ་སྐྱོར་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ། རེག་བྱ་རྫོང་མ་
 སོགས་ལྷ་ལྷག་མ་སོགས་ཀྱི་འབྲིན་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མདོར་བྱས་ལས། ཞེ་སྒང་རྫོང་ཞེ་ཉིང་འཛིན་གནས། །དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྐྱོ་བར་བྱ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐོ་
 བདུན་གྱི་བསྐྱེད་ཆོག་རྫོགས་པར་བྱས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་ན་བཞུགས་པའི་གཙོ་བོ་
 མི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐོ་བདུན་གྱི་བསྐྱེད་ཆོག་རྫོགས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་ན་
 བཞུགས་པའི་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་གཙོ་བོ་མི་དགོས་ཏེ། མདོར་བྱས་ནས་རེག་བྱ་རྫོང་མ་གཙོ་བོར་འཕོས་
 པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་ན་སྐོ་བདུན་གྱི་བསྐྱེད་ཆོག་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་བཞུགས་པའི་

མི་བསྐྱོད་པ་དེ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐའ་གཙོད་སྒྲ་གྲུ་ལས། དེག་བྱ་དོན་མ་གཙོ་བོར་
སོང་ན་དེ་ལ་མི་བསྐྱོད་པས་འབྱུང་པ་མ་གཏོགས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་གཙོ་བོར་སོང་བའི་སྐབས་དང་
འབྲ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

དེགས་དྲུག་པའི་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་གཙོ་བོ་ཞི་སྤང་དོན་དེ། མངལ་གྱི་གཞལ་
ཡས་ཁང་སྟོས་སྟོ་བདུན་གྱི་བསྐྱེད་ཆོག་རྫོགས་ནས་རྩ་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ཐེམ་པའི་བར་
དང་པོ་སྟོར་བ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཐེམ་པ་ནས་དང་པོ་སྟོར་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནས་དགྲིལ་
འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་འབྱེན་པ་པོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེགས་ཉི་ཆེ་བ་མཛོན་བྱང་
ནས་ནམ་སྤང་གཙོ་བོར་སོང་བ་ལྷ་བྲུ་ལ། མངལ་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ནམ་སྤང་སྟོས་ཏེ་བསྐྱེད་
ཆོག་རྫོགས་ནས་རྩ་བའི་ནམ་སྤང་ལ་ཐེམ་པའི་གཙོ་བོ་ནམ་སྤང་དེ། སྤར་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་
དབུས་སུ་ཞུགས་པའི་ནམ་སྤང་དང་སྟོ་བདུན་གྱི་བསྐྱེད་ཆོག་རྫོགས་པའི་ནམ་སྤང་གཉིས་ཀ་ཡིན་
ཟེར་རམ། དེ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་འབྲའི་ནམ་སྤང་དེ། དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་མཛོད་པ་མ་མཛོད་
པར་སྤར་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབུས་སུ་ཞུགས་པའི་ནམ་སྤང་དང་། དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་
གི་མཛོད་པ་མཛོད་དེ་སྤར་ནས་རྟེན་གྱི་དབུས་སུ་མ་བཞུགས་པར་སྟོ་བདུན་གྱི་བསྐྱེད་ཆོག་
རྫོགས་ནས་རྟེན་གྱི་དབུས་སུ་ཞུགས་པའི་ནམ་སྤང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤར་ནས་རྟེན་གྱི་
དབུས་སུ་ཞུགས་པའི་ནམ་སྤང་དེ་གཞན་དུ་མི་བསྐྱར་བར་ནམ་སྤང་ཡིན་བཞིན་པར་ཞུགས་པའི་
ཕྱིར་ཟེར་བ་སོགས་སྟོས་པས་ཆོག

ཡང་ཁ་ཅིག་ དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཡུམ་གྱི་བསྐྱེད་ཆོག་ཡས་ཁང་སྟོས་པའི་ཆེ་ལྷ་
སོ་གཉིས་བཀོད་པའི་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡོངས་རྫོགས་སྟོ་དགོས་པར་ཐལ། དེ་འབྲའི་བྱང་བའི་རྟེན་གྱི་
དགྲིལ་འཁོར་དེ་འདུས་པའི་ལྷ་གངས་རྫོགས་པར་འགོད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲུབ་སྟེ།
འདུས་པའི་ལྷ་གངས་རྫོགས་པར་འགོད་པའི་གཞིའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་རྫོགས་པར་བཀོད་པས་མ་

ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷག་མོས་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྷ་
མ་སྒྲོས་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱིའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ལྷ་གངས་རྩོགས་པར་མ་འགོད་པའི་ཕྱིར། འདིར་
འདུས་པའི་ལྷ་གངས་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། རྣམ་གཞག་
རིམ་པར་འདུས་པའི་ལྷ་གངས་འདི་ཙམ་དགོས་ཞེས་ལུང་རིགས་གཉིས་བཀོད་པ་དེ་བསྐྱེད་རིམ་
ཆེན་མོ་དང་། བཤུ་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་རྣམ་གཞག་དུ་གསལ་ལོ།

དེ་ལ་ཁོན་རེ། དེ་འབྲའི་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་ལྷ་གངས་རྩོགས་པར་འགོད་པ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འབྲའི་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོའི་ལུས་ལ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྩོགས་པར་བསྒྲོམ་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་འབྲའི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གནས་ཀྱང་གཞལ་ཡས་
ཁང་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་དང་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་
ལ་འགོད་པའི་ལྷ་གཉིས་འགལ་བར་ཡིག་ཆ་རྣམས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་ནི་
ལུང་སོགས་ལུས་ཀྱི་ཆ་དེ་དང་དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལྷ་དེ་དང་དེར་བསྐྱེད་ནས་བསྒྲོམ་པའི་ལྷ་
ཡིན་པ་དགོས་ཀྱི། ལུས་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་
ནི་རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལུང་སོགས་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྒྲོམ་པའི་
ལྷ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དེར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་ལྷག་མོས་ལུས་ལ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
ལུས་དཀྱིལ་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་བསྒྲོམ་པའི་ལྷ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དེར་མི་འགྱུར་
ཏེ། རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་སྤྱལ་སྤྱོད་རྩོམ་པའི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མ་གཞི་ཐད་དུ་
ལྷ་བཞི་ཡོད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་མིན། ལྷ་མ་གཞི་ཐད་རྒྱལ་ལ་ཅུང་ཐད་ཉེ་
བར་མི་བསྐྱེད་པ། དེའི་མདུན་ཕྱོགས་སུ་ལྷ་མ་གྱི། འཇམ་དབྱངས་ལྷ་མ་གྱི་སྟེང་དང་། ཡེ་ཤེས་
སེམས་དཔའ་མི་བསྐྱེད་པའི་རྒྱལ་ཏུ་འཇམ་དེའི་སྟེང་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྟེང་ཙམ་དུ་བསྒྲོམས་ཀྱང་
རུང་བར་གསུངས། དེ་སོགས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་འགོད་ཚུལ་ཡིག་ཚུང་དུ་གསལ།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། རིགས་ཀྱི་པ་ལོ་སྐྱབ་ཐབས་ལ་ནུས་འགྱུར་དག་རིམ་གྱི་དག་འདོན་ལྟར་བྱེད་
 པ་ཁོ་ན་དགོས་ཟེར་ན། རིགས་ཀྱི་པ་ལོ་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་གཤིས་སྐབས་སུ་ཀྱང་པ་དོན་རྒྱུ་འཆང་
 ཁོ་ནས་བྱེད་པ་དང་། རིགས་བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་པའི་གོང་ཙམ་དུ་རིགས་ལྡེ་རེ་རེ་འཕོས་པ་
 སོགས་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་མདོན་ཤེས་ལྡེ་སྐྱབ་
 པའི་ལས་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་ག་ཀྱང་པ་དོན་རྒྱུ་འཆང་ཁོ་ནས་བྱེད་པར་ལེའུ་བཅུ་
 གཅིག་པའི་རྒྱུད་རྒྱུ་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དམ་ཆོག་ལྡེ་ལས་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་མདོན་
 བྱང་ནས་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའི་བར་ཀྱང་པ་དོན་རྒྱུ་འཆང་གིས་བྱེད། དེ་ནས་མི་བསྐྱོད་པ་སོགས་
 རིགས་ལྡེ་རེར་གཙོ་བོ་འཕྲོ་ཚུལ་ཉི་ཤེས་ཆགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་སོགས་བྱ་བར་ལེའུ་
 དགུ་པའི་རྒྱུད་རྒྱུ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

པཎ་ཆེན་ཆོས་རྒྱན་གྱི་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལས། དེ་ཡང་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་གཤིས་སྐབས་
 སུ་མི་འཕོས་པར་དོན་རྒྱུ་འཆང་ཁོ་ནས་གཙོ་བོ་བྱེད་པ་དང་། མདོན་བྱང་ལྡེ་སྐབས་སུ་འཕོ་བ་དང་། རིགས་
 བདག་གིས་རྒྱས་འདེབས་པའི་གོང་ཙམ་ནས་འཕོ་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་
 འཕོ་བ་དང་། ལས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་འཕོ་བ་ནུས་སུ་ཡོད་ལ། བསྐྱེད་དུས་ཀྱི་གཙོ་
 བོ་འཕོ་བ་ནི་མདོན་བྱང་ལྡེ་སྐབས་བསྐྱེད་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་སྐབས་ནུས་སུ་དེས་
 ཤིང་། སྐབས་དུས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཅི་རིགས་པར་འཕོ་བ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ།

ལྷག་མོས་དང་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་འཕོ་བ་མེད་དེ། དང་པོ་ཡིན་ན་དོན་རྒྱུ་འཆང་ཡིན་པས་
 བྱེད་པ་ཡིན་ན་མི་བསྐྱོད་པ་ཡིན་པས་བྱེད་པར་གསུངས། དེ་ཐེག་དང་། བསྐྱེད་རིམ་པའི་རྒྱུར་
 བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་གཉིས་དང་། དམ་ཆོག་གི་བསྐྱེད་པ་སོགས་ལྟ་དང་། ལྷ་སོ་སོའི་སྤྲུགས་བསྐྱེད་
 རྒྱལ་ནུས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ཡིག་ཆ་ནུས་སུ་ལས་ཤེས།

ཀུན་བཟང་སྤྲུལ་བ་རྒྱ་རྒྱུ་ཕུ་བོ་དེ་པའི་ཆོག་སྤྲུལ་བ་རྒྱ་རྒྱུ་ཕུ་མོ། དག་པོ་མངལ་གནས་
 གི་མདོ་ལས། མགོ་ཐོད་རུས་པ་དགུ་འདུས་ཤིང་། །འབྲམ་པའི་རུས་པ་གཉིས་འབྲེལ་ཏེ། །སོ་ནི་སྤྲུལ་
 ཕུ་ཅ་གཉིས་ལྡན། །དེ་ཡི་ཅ་བའང་དེ་བཞིན་ལོ། །རྩ་ཅ་གཉའ་བའི་རུས་པ་དང་། །ཤན་དང་སྤྲ་ཡི་
 རུས་པ་ནི། །བང་དང་མིད་པའི་རུས་པ་ནི། །བསྐྱེད་ན་རུས་པ་ཉི་ཤུ་ཡོད། །མིག་ལ་རུས་པ་བཞི་
 ཡོད་དེ། །ཐུག་པ་བྱིན་པ་བྱུང་གཉིས་ཡོད། །ལག་པ་གཉིས་དང་སོར་མོ་རྣམས། །བསྐྱེད་ནས་རུས་
 པ་ལྔ་བཅུ་ཡོད། །ལྷག་རྒྱུ་རུས་པ་བཅུད་ཡོད་དེ། །སྤྲུལ་ཆོག་སྤྲུལ་ལ་ནི་སྤྲུལ་ཕུ་གཉིས། །འདི་དག་
 ཀུན་ལ་ཅ་ཡོད་པས། །འདི་ཡི་གངས་ནི་ཆ་བཞིར་འགྱུར། །ཅིབ་ལོགས་གཡས་པའི་རུས་པ་ནི། །
 བན་ཚུན་འབྲེལ་བ་བཅུ་གསུམ་ཡོད། །ཅིབ་ལོགས་གཡོན་འབྲེལ་སྤྱེ་བ་ནི། །རུས་པ་དག་ནི་བཅུ་
 གསུམ་ཡོད། །རུས་པའི་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་འདི་དག་ །གསུམ་གསུམ་དག་ནི་བན་ཚུན་འབྲེལ། །གཉིས་
 གཉིས་དག་ནི་ཆོག་སྤྲུལ་ཏེ། །ལྷག་མ་གཞན་ནི་འབྲེལ་བ་མེད། །གཡས་གཡོན་བརྒྱ་ནི་གཉིས་པོ་
 ལ། །བསྐྱེད་ན་རུས་པ་ལྔ་བཅུ་ཡོད། །ལུས་ནང་འབྲེལ་བའི་རུས་པ་ནི། །བསྐྱེད་ན་སྤྲུལ་བ་རྒྱ་རྒྱུ་
 ཕུ་ཡོད། །གསུངས་སོ།།

བསྐྱེད་རིམ་ཐོབ་མཆོམས་དང་ལྷ་ཕྲ་རྒྱ་སྤྲུལ་སོགས་ལ་དབྱེད་པ།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་འདི་ཙམ་བསྐྱེད་མོ་སྤྲུལ་པའི་འཕེན་པ་རི་ལྷར་བཏང་བ་བཞིན་
 རགས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་གསལ་བཏབ་པ་ན་ཆད་དེ་ལས་ལྷག་ཆད་མེད་
 པར་གསལ་སྤང་དང་རྒྱལ་རང་གིས་སྤྱེས་པའི་བཅོས་མིན་གྱི་ཁྱོང་བ་ནམ་ཐོན་པ་ན། །བསྐྱེད་རིམ་
 གྱི་རྟོགས་པ་དང་པོར་ཐོབ་དགོས་ཟེར་ན། །དེ་འདྲའི་ཁྱོང་བ་ཐོན་པའི་གང་ཟག་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ཐོབ་
 པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ། །བསྐྱེད་རིམ་ཐོབ་ཆད་དེའི་ཕྱིར། །འདོད་ན། །རྒྱུད་སྤྱེ་ལོག་མའི་རྟེན་དང་བརྟེན་
 པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྒྱལ་དང་གསལ་སྤང་ཁྲུད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། །དེར་

ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུད་སྤྲེའོག་མ་པ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་འཁྲུག་དང་བཞེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་
ལ་དེ་འབྲེལ་བཅོས་མིན་གྱི་ཚྱུང་བ་ཐོན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། སྤྲལས་རིམ་
ལས། སྤྱིར་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དགོས་པ་རང་ལ་ལྷར་དམིགས་པ་ན་ང་རྒྱལ་དང་སྤྲང་བ་བྱུང་བར་ཅན་
དུ་འཕོས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅམ་ཡིན་ན་རྒྱུད་སྤྲེའོག་མ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གནད་
རྒྱུ་གས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞིང་ལྷ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཆོག་པས་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོམ་
པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་འབྲེལ་ཚྱུང་བ་ཐོན་པ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ཐོབ་དགོས་པར་ཐལ། དབྱེད་ས་ཅན་དགལ་
སྤྱོད་ས་ལས་ནམ་བཞག་དུ་བསྐྱེད་རིམ་ཐོབ་ཆད་དེ་ལྷར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྲལས་རིམ་དུ་བསྐྱོམ་
པ་ལས་རུང་དུ་སོང་ཚུལ་ཡང་དེ་ལྷར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་དག་བསྐྱེད་རིམ་གཞིར་བཞག་
པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་ཞེན་དང་བཞེན་པ་ལ་ང་རྒྱལ་གསལ་སྤྲང་བཅོས་མིན་གྱི་ཚྱུང་
བ་ཅམ་བསྐྱེད་རིམ་ཐོབ་ཆད་དུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་བྱུང་བར་ནི། སྤྲང་གཞི་ཐ་
མལ་གྱི་སྤྲོད་བཅུད་སྤྱིང་པའི་ཞེན་དང་བཞེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཆ་ཆང་ཞིག་བསྐྱོམས་པས་སྤྲང་
གཞི་དང་སྤྱིང་བྱེད་ཀྱི་ཞེན་འབྲེལ་བྱུང་བར་ཅན་དུ་མ་འགྲིག་ནས་རྒྱུ་གས་རིམ་གྱི་རྒྱུ་གས་པ་ཕུལ་
དུ་བྱུང་བ་ནམས་སྤྱི་བའི་དགོ་ཅ་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་སྤྲོད་བྱེད་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་
རྣམས་པ་ལ་བྱེད་པར་སྤྲལས་རིམ་ལས་གསུངས་པས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་བྱུང་བར་དེ་ནམས་
དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་འབྲེལ་བསྐྱོམ་པ་ལས་རུང་དུ་སོང་བ་དེ་གནས་སྐབས་བཞིར་བྱེ་བའི་གཉིས་པ་ཡེ་
ཤེས་ཅུང་ཟད་བབས་པ་ནས་ཡིན་ཟེར་ན། བཞིར་བྱེ་བའི་ལས་དང་པོ་པའི་སྐབས་ན་བསྐྱེད་རིམ་ཐོབ་
པ་མེད་པར་ཐལ། སྐབས་དེ་ནས་བསྐྱོམ་པ་ལས་རུང་དུ་སོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཏགས་ཁས། འདོད་
མི་རྣམས་ཏེ། ལས་དང་པོ་པའི་སྐབས་སུ་འཕེན་པ་རི་ལྷར་བཏང་བ་ལྷར་རིམ་གྱིས་གསལ་བཏབ་པ་

ན་ཆད་ལྷག་མེད་པར་འཆར་བྱུང་བ་བསྐྱོམ་པ་ལས་རུང་དུ་སོང་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲུལ་རིམ་
ལས་དང་པོ་པའི་སྐབས་སུ་དེ་དག་གསལ་འདེབས་པ་ན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གསལ་བཏབ་ན་
འཆར་གྱི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་གསལ་བར་མི་བྱས། ཞེས་དང་། དེས་ན་ཚུལ་དེ་ལྟར་སྐྱོམ་མོ་སྐྱུམ་
པའི་འཕེན་པ་སྡོན་དུ་བཏང་ནས་གསལ་བཏབ་ན་ཆད་དེ་ལས་ཆད་ལྷག་མེད་པར་འཆར་བྱུང་ན་སྐྱོམ་
པ་ལས་སུ་རུང་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གནས་སྐབས་དང་པོར་རགས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཐམས་
ཅད་ལ་གསལ་སྤང་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་
རིམ་གྱིས་གསལ་བཏབ་ནས་གསལ་སྤང་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེར་
དེ་ལྟར་གསལ་སྤང་ཐོབ་པ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་སྤྱ་བ་སོགས་ལ་གསལ་སྤང་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།
ཁོ་ན་རེ། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་སྤྱ་བ་ལ་གསལ་སྤང་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་དེ། རགས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་
ལ་གསལ་སྤང་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱོ་ཅེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེ་མཆེད་
ཀྱི་ལྷ་སྤྱ་བ་དེ་རགས་པའི་ལྷ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ལྷ་སྤྱ་བ་དེ་
རྣམས་རགས་པའི་ལྷ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱ་བའི་ལྷ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྣམས་ལྷ་སྤྱ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། སྤྱ་བའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཞེས་པ་སྟེང་འོག་གི་སྤྱ་ཅེར་
ཕྱག་མཆན་ནམ་ཐེག་ལེ་སྤྱ་མོའི་ནང་དུ་བསྐྱོམ་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་བྱེད་པར་བསྐྱེད་རིམ་རྣམས་
བཞག་རྣམས་སུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་མཆམས་ཀྱི་རྟགས་བྱུང་སྟེ། སྤྲུལ་
རིམ་ལས། འདིར་རགས་པ་ནི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་ཡིན་ལ། སྤྱ་བ་ནི་དེ་དག་གི་མིག་
ལ་སོགས་པ་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱ་བའི་ལྷ་དང་ལྷ་སྤྱ་བ་གཉིས་
ལ་བྱུང་པར་བྱེད་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་སྤྱིར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྤྱ་རགས་གཉིས་ཀ་བསྐྱོམ་པ་ཡོད་ཀྱང་
བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་ནི་རགས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཅི་རིགས་ལ་དམིགས་པར་གསུངས་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། མཐའ་གཅོད་ལས། དེ་ནི་སྤྱིར་ལྷ་སྤྲ་རགས་གཉིས་ཀ་སྒྲོམ་པ་ལ་འཇུག་ཀྱང་འདིར་ནི་རྟེན་
དང་བརྟེན་པ་རགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བསྐྱེད་རིམ་ལས་སྒྲོབ་པ་ན་ཐོག་མར་
རགས་པ་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཡན་
ཆད་དོ། །ཞེས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྤྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་སྤྲ་བ་བསྒྲོམ་པ་ཡང་རགས་
པ་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། རགས་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གསལ་སྤང་བཅས་མིན་སྤྱིར་
བསྐྱེད་རིམ་ཐོབ་པས་བྱུང་བར་ན། དེ་འདྲེ་ལ་གསལ་སྤང་བཅས་མིན་སྤྱིས་ཀྱང་དེ་ལ་ད་རྒྱལ་བཅས་
མིན་མ་སྤྱིས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ལ་ད་རྒྱལ་བཅས་མིན་དང་གསལ་སྤང་བཅས་མིན་སྤྱི་མི་སྤྱི་ལ་སྤྱུ་བཞི་
ཡོད་པར་སྤྲགས་རིམ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་ཐོབ་པ་ལ་རྟེན་
དང་བརྟེན་པའི་ད་རྒྱལ་གསལ་སྤང་གཉིས་ཀ་བཅས་མིན་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསྐྱེད་
རིམ་ཐོབ་ཆད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤང་བྱ་ནི་ཐ་མལ་པའི་
སྤང་ཞེན་ཡིན་ལ། ཐ་མལ་པའི་སྤང་བའི་གཉེན་པོར་དག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་འཆར་བའི་སྤང་
བ་དང་། ཞེན་པ་དེའི་གཉེན་པོར་དག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ད་རྒྱལ་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་
ཡང་ད་རྒྱལ་བསྒྲོམ་པ་ནི་གཙོ་བོ་དང་། སྤང་བ་བསྒྲོམ་པ་ནི་དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་གསུངས། དེ་
ལ་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ད་རྒྱལ་གསལ་སྤང་བཅས་མིན་སྤྱིས་ཀྱང་། བརྟེན་པ་ལྷ་ལ་དེ་ལྟར་མ་
སྤྱིས་པ་དང་། ལྷ་ལ་ཡང་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ལ་ད་རྒྱལ་གསལ་སྤང་བཅས་མིན་སྤྱིས་ཀྱང་། འཁོར་
གྱི་ལྷ་རགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་སྤྱིས་པ་ལྷ་བྱ་ཡོད་ན། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ལ་དམིགས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་
ཐོབ་ཀྱང་འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ་དམིགས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་མ་ཐོབ་པ་ཡོད་ཟེར་རམ་དབྱེད།

ཡང་ཁ་ཅིག་ བཞིར་བྱེ་བའི་ལས་དང་བོ་བའི་སྐབས་སུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡུད་ཅམ་རེས་

དུས་གཅིག་ཏུ་གསལ་བར་འཆར་བ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་སྐབས་སུ་རིམ་གྱིས་གསལ་བཟབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེར་རིམ་གྱིས་གསལ་བཟབ་ནས་བསྐྱོམས་པས་གནས་སྐབས་གཉིས་པར་སླེབ་ལ་ཉེ་བའི་ཆེ་རྒྱུན་དང་བརྟན་པ་རགས་པ་ཡུད་ཅམ་རེས་དུས་གཅིག་ཏུ་གསལ་བར་འཆར་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསལ་སྒྲུབ་བརྟན་པོར་འཆར་བ་མེད་པའི་བྱེད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ལྟར་གསལ་སྒྲུབ་བརྟན་པོར་འཆར་བ་གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཅུང་ཟད་བབས་པར་སླེབ་པ་དུས་མཉམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཅུང་ཟད་བབས་པ་ནས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་སྤྱོད་ལྷ་སྤྱོད་རིམ་གྱིས་གསལ་བཟབ་པར་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་གནས་སྐབས་གཉིས་པར་ལྷ་སྤྱོད་ལྷ་སྤྱོད་ཡུད་ཅམ་རེས་དུས་གཅིག་ཏུ་གསལ་བར་འཆར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་དེར་གསལ་སྒྲུབ་བརྟན་པོ་མི་འཆར་བའི་ཕྱིར་ཉེ། སྤྱགས་རིམ་ལས། སྤྱོད་ལྷ་སྤྱོད་ལྷ་སྤྱོད་ལས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་སོགས་ཡུད་ཅམ་རེས་སྒྲུབ་ཀྱང་མི་བརྟན་ན་གཉིས་པའི་སྐབས་ཡིན་ལ་བརྟན་པ་ན་གསུམ་པར་འཛོག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གནས་སྐབས་གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་ཟད་དབང་ཐོབ་པར་སླེབ་པ། བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དུས་མཉམ་པར་ཐལ། དེར་སླེབ་པ་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། སྤྱགས་རིམ་དུ་བསྐྱེད་རིམ་སྤྱོད་རིམ་རགས་བརྟན་པའི་ཆེད་དང་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆེད་སོ་སོར་མ་བཞག་ཀྱང་། བསྐྱེད་རིམ་ཆེན་མོ་དང་ས་ལམ་རྣམ་བཞག་ཏུ་སོ་སོར་འཛོག་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རགས་པའི་རྟེན་དང་བརྟན་པ་རྣམས་གསལ་བཟབ་པའི་ཆེ་དེའི་ཆ་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པར་གསལ་སིང་ངེ་ཤར་བ་ལ་བྱིང་གློད་དང་བྱལ་བར་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་དུག་ཆ་འཁྱེད་པ་ལྟེ། བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་བརྟན་ཆེད་དང་། དེ་ལྟར་ལོ་རྒྱུ་སོགས་ཇི་ཅམ་འདོད་ཀྱི་བར་འཛོག་རྒྱས་པ་ནི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས། བསྐྱེད་རིམ་སྤྱོད་ལྷ་སྤྱོད་ཆེད་སོགས་ཀྱང་གོང་མ་ལ་རིགས་བསྐྱེད་བྱས་ཉེ་འཛོག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་

ཡང་གནས་སྐབས་གསུམ་པར་སླེབ་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་གནས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་དང་། དེ་ནས་ལོ་ཟླ་
སོགས་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་ཏུ་བྱེད་ཆོད་དང་བྲལ་བར་དམིགས་པ་ལ་ཚུལ་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་
ཀུས་པའི་སེམས་གནས་དགུ་པའི་སྐབས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆད་ཏུ་སླེབ་པའི་བྱེད།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་ལེ། བསྐྱེད་རིམ་སྤྲ་རགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆད་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་གསུངས་
པ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆད་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་སེམས་
གནས་དགུ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་རྟེན་གྱང་དེ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆད་ལ་མ་སླེབ་པར་དེ་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་གི་
སྤྱིང་བ་ཐོན་དགོས་པ་གང་ཞིག། བསྐྱེད་རིམ་སྤྲ་མོ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལ་ཡང་སྤྲ་མོ་ལ་ལོ་ཟླ་སོགས་ཇི་ལྟར་
འདོད་ཏུ་མཉམ་པར་འཛོག་ཀུས་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་ཀྱང་སྤྲ་མོ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆད་ལ་མི་སླེབ་པར་སྤྲ་
མོ་ལ་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་དགོས་པའི་བྱེད། ཉགས་དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། འཇམ་བཞད་སྐྱ་གོང་མའི་འདུས་
པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཟེན་བྲིས་ལས། རགས་པའི་ནལ་འབྱོར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆད། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་གསལ་བཟབ་པའི་ཆེ་ལྟོང་སྤྱན་གྱི་རྩི་མ་ཚུན་ཆད་ལ་མིག་གིས་མཐོང་རྒྱ་དང་། ལག་
པས་འཛིན་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་རེག་མཐོང་གི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་རྟེན་ནས་ཚུལ་མེད་སྒྲོམ་བྱུང་གི་
སྤྱིང་བ་ཐོན་པ་ན། བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེད། ཉགས་
གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། སྤྲགས་རིམ་ལས། རྟེན་སྒྲོའི་སྤྲ་མོ་བརྟན་པ་ན་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་
ཐོབ་པར་ལྷག་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བཤད་ལ། དེ་ས་སྤེལ་སོགས་པའི་གཞུང་ཆེ་བ་མང་པོར་ཞི་གནས་
རྟེན་པའི་སྐབས་ལ་བཤད་པས་དེའི་ཆེ་ཞི་གནས་བྱུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་སྒྲོ་བ་སྤྱི་ཡང་ཡང་བྱེད་པ་ནི་གཞུང་གཞན་དང་
བསྟར་ན་ཇི་སྟེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་སྤྱིང་བ་དང་འབྲས་བུ་ན་དེ་ལྟར་བྱས་པ་དེས་ཞི་
ལྷག་བྱུང་ཏུ་འབྲེལ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྤྱལ་བྱེན་རྟེན་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་ནལ་འབྱོར་བརྟན་པ་ན་བསྐྱེད་རིམ་
མཐར་ཕྱིན་པར་འཛོག་པ་ནི་གསང་བ་འདུས་པ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེད་

ཟེར་ན། ལྷ་དང་པོ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་སྒྲོམ་བྱུང་གིས་བརྟན་པའི་དོན་ཡིན།
 ལྷ་གཉིས་པ་ནི་བསྐྱེད་རིམ་སྤྱོད་མེད་པ་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འོག་ཏུ་སྤྱོད་པ་
 བསྒྲོམ་པ་ལ་བརྟན་ནས་ཞི་ལྷག་ཐོབ་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་ཞི་ལྷག་རིམ་གྱིས་གྲུབ་ན་སྤྱོད་པ་
 ལ་བྱེད་ནས་སེམས་གནས་པ་བརྟན་པའི་ཞི་གནས་གྲུབ། དེ་ནས་སྒྲོ་བསྐྱེད་ལ་དབྱེད་སྒྲོམ་བྱས་ཏེ་
 ལྷག་མཐོང་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་ཐེག་ལེ་ཡུངས་འབྱུ་ཙམ་གྱི་ནང་དུ་སྤྱོད་པའི་རྟེན་བརྟེན་པ་
 གསལ་བཟུང་ནས་ཆ་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པར་སྐྱད་ཅིག་གིས་གསལ་སེང་དེ་ཤར་བ་ལ་བྱིང་ཞོད་
 དང་བྲལ་བར་ལོ་རྒྱ་སོགས་ཇི་ཙམ་འདོད་གྱི་བར་མཉམ་པར་འཛོག་རྒྱས་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་ཀྱང་
 ལྷག་མཐོང་མ་ཐོབ་པར་བསྐྱེད་རིམ་སྤྱོད་མེད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མེད་པས་བསྐྱེད་རིམ་སྤྱོད་མེད་པ་མཐར་ཕྱིན་
 པའི་ཆད་ས་ལམ་རྣམ་བཞག་ལྟར་འཛོག་དཀའ་སྟེ།

དེ་ལ་ཁོ་ན་དེ། སྤྱོད་པ་དམིགས་ནས་ཞི་གནས་གྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བསྐྱེད་རིམ་སྤྱོད་
 མོ་མཐར་ཕྱིན་པ་མེད་པར་ཐལ། ལྷ་གཉིས་པའི་དོན་འཛོག་ཚུལ་དེའི་བྱིང་ན་མ་བྲལ་སྟེ། དེ་ནི་
 ཞི་ལྷག་རིམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་ཞི་ལྷག་ཅིག་ཆར་གྲུབ་ན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་པ་
 ལ་བྱེད་ནས་སེམས་གནས་པ་བརྟན་པའི་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པའི་རྟེན་བརྟེན་པའི་སྒྲོ་བསྐྱེད་ལ་དབྱེད་འཛོག་
 སྤྱོད་པར་བྱས་ཏེ་ཞི་ལྷག་ཅིག་ཆར་གྲུབ་པ་ཡོད་པའི་བྱིང་། སྤྱོད་པ་རིམ་ལས། རགས་པའི་ལྷ་འི་
 རྣམ་འབྱོར་གྱི་བསྒྲོམ་པ་རྒྱུ་གསལ་པའི་འོག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལོ་རྒྱ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ཆད་ནི་དེ་ཉིད་སྤང་བ་
 ལས། སྤྱོད་པ་བརྟན་པ་ལ་རྒྱ་བ་གཉིས་དང་སྒྲོ་བསྐྱེད་ལ་རྒྱ་བ་གཉིས་བྱ་བར་བཞག་དེ་འདི་སྤྱོད་པ་
 དམིགས་ནས་ཞི་གནས་གྲུབ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པའོ། །ཞེས་སྒྲོ་བསྐྱེད་ལ་དམིགས་ནས་ཞི་གནས་
 གྲུབ་པར་གསུངས་པའི་བྱིང་། ཞི་གནས་སྒྲོ་བ་ལ་སོང་བར་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་མདོ་ལུགས་ལ་
 མེད་ཀྱང་། བསྐྱེད་རིམ་པས་སེམས་གནས་བརྟན་པ་དང་དགུ་པ་ལྟ་བུའི་མཆམས་ནས་སྤྱོད་པ་
 རྣམ་འབྱོར་གྱི་དབྱེད་དང་སྒྲོ་བསྐྱེད་ལ་གོམས་པར་བྱས་ན་དམིགས་རྟེན་གྱི་གནད་སོགས་ཀྱིས་ཞི་

ལྷག་ཅིག་ཆར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་པར་བསམ་གཟུགས་མཐའ་གཅོད་ཆེན་པོར་གསུངས་པ་དེ་ཡང་
སྤགས་རིམ་གྱི་ལུང་བྲངས་མ་ཐག་པ་ལ་བརྟེན་པར་སྤང་བའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག་ བསྐྱེད་རིམ་མཐའ་བྱིན་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དག་པར་དབང་ཐོབ་པར་སྤེལ་བ་དུས་
མཉམ་ཐེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དག་པར་དབང་ཐོབ་པ་རྫོགས་རིམ་མཐོན་
པོའི་སྐབས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་ཟད་དབང་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་
མཐའ་བྱིན་ནས་རྫོགས་རིམ་ཐོབ་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དག་པར་དབང་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་མ་སྤེལ་
བ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ ལས་དང་པོ་པའི་སྐབས་སུ་ཐིག་ལེ་སྤྲ་མོའི་ནང་དུ་རྟེན་བརྟེན་པ་
རྫོགས་པར་གསལ་བཟུང་བའི་སྤྲ་ཐིག་བསྟོམ་པ་མེད་དེ། སྤགས་རིམ་ལས། དུག་མཚན་ནས་ཐིག་
ལེ་སྤྲ་མོའི་ནང་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་རྫོགས་པར་སྟོམ་པ་ནི་ལས་དང་པོ་བ་དང་ཡེ་
ཤེས་ཅུང་ཟད་བབས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྟོམ་པ་མིན་གྱི་གནས་སྐབས་གསུམ་པ་ནས་སྟོམ་པ་
ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། གནས་སྐབས་བཞིར་བྱེ་བའི་ལས་དང་པོ་བས་མ་
སྟོམ་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། གནས་སྐབས་གསུམ་པ་ལ་ཡང་ལས་དང་པོ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། སྤགས་
རིམ་ལས། རིམ་ལྔ་དང་སྟོད་བསྐྱེད་རིམ་མཐའ་བྱིན་གྱི་བར་ལས་དང་པོ་བར་བཞག་པ་
ནི་རྫོགས་རིམ་ལ་ལྟོས་པའི་ལས་དང་པོ་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་ལས་དང་པོ་
དང་བཞིར་བྱེ་བའི་ལས་དང་པོ་བ་གཉིས་ལ་བྱུང་བར་བྱེ་དགོས་སོ། །གནས་སྐབས་གསུམ་པ་ལ་
ལས་དང་པོ་བ་མི་དགོས་ཏེ་རྫོགས་རིམ་ཐོབ་པ་ནས་ལས་དང་པོ་བ་མ་ཡིན་པར་སོང་བའི་བྱིར།

ཁོ་ན་རེ། གནས་སྐབས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤྲ་ཐིག་སྟོམ་པ་མེད་པར་ཐལ། དེར་ཐིག་
ལེ་སྤྲ་མོའི་ནང་དུ་རྟེན་བརྟེན་པ་རྫོགས་པར་སྟོམ་པ་མེད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། སྐབས་དེ་གཉིས་སུ་
བྱན་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་སྟོམ་པ་ལ་བྱིང་གློད་གཅོད་པའི་ཆེད་དུ་སྤྲ་ཐིག་སྟོམ་པ་ཡོད་པའི་བྱིར།
སྤགས་རིམ་ལས། དེས་ན་ལས་དང་པོ་བ་དང་ཡེ་ཤེས་ཅུང་ཟད་བབས་པའི་སྐབས་གཉིས་སུ་སྤྲ་

ཐེག་སྒྲོམ་པ་ནི་གཙོ་ཆེར་ཐུན་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་སྒྲོམ་པ་ལ་བྱིང་གློད་གཙོད་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སྐབས་དེ་གཉིས་སུ་ཐེག་སྒྲོམ་ཚུལ་དང་བྱིང་གློད་བཙན་ཐབས་སུ་
 གཙོད་ཚུལ་སྒྲགས་རིམ་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །གནས་སྐབས་དང་པོ་གཉིས་སུ་ཐུན་བཞི་སོགས་
 སོ་སོར་བཙན་ནས་རྟེན་བཟུངས་པ་གསལ་འདེབས་དགོས་ཀྱང་། གནས་སྐབས་གཉིས་པ་ནས་ཆོ་ག་
 ངག་ཏུ་བརྗོད་མི་དགོས་པར་རྟེན་བཟུངས་པ་རགས་པ་རྣམས་དུས་གཅིག་ཏུ་ལམ་གྱིས་བྲན་པར་
 བྱེད་ལ། ལྷ་སྐྱུ་ཐ་བ་རྣམས་རིམ་གྱིས་གསལ་བཏབ་ནས་སྒྲོམ་དགོས། གནས་སྐབས་གསུམ་པར་
 སྐབས་པ་ནས་ཐུན་མཚམས་སོ་སོར་བཙན་མི་དགོས་པར་མངོན་རྟོགས་བསྐྱེད་ཐེབས་རིམ་ཆོག་
 པར་སྒྲགས་རིམ་དུ་གསུངས།

ཁ་ཅིག་ འདུས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཡིན་ན། སངས་འབགས་ཡིན་པས་བྱིང་ཐེར་ན།
 དག་མ་དག་གི་སྐྱུ་ལུས་པས་སྐད་ཅིག་གིས་རྟེན་དང་བཟུངས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་སུ་
 ལྷང་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་
 རྣམས་སྒྲོབ་པའི་སྐྱུ་ལུས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྷ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག་བསྐྱེད་རིམ་པས་བསྒྲོམ་པའི་ལྷ་ཡིན་ན། ལྷ་དངོས་གནས་པ་མ་ཡིན་པས་བྱིང་ཐེར་ན།
 འདུས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་སོ་གཉིས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བསྐྱེད་
 རིམ་པས་བསྒྲོམ་པའི་ལྷ་དང་ལྷ་དངོས་གནས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་སྒྲ། ཁ་ཅིག་
 འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལྷ་དེ་ལྷ་དངོས་གནས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་རྫོ་རྫོ་
 འཆང་དེ་ལྷ་དངོས་གནས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྫོ་རྫོ་འཆང་ཡིན་ལ་མི་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ལྷ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱིང་སྒྲེ། དེ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྫོ་རྫོ་འཆང་ཡིན་ལ་བསྐྱེད་
 རིམ་གྱི་མི་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་དེ་ལ་ལྷ་དངོས་མེད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིད་
 ངོའི་ལྷ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྒྲགས་རིམ་ལས། སྐྱོད་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ནས་བརྒྱུས་

ཏེ་ལུས་རྣམ་པར་དབེན་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ་རྩོམ་གསུམ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་མཆོན་ཉིད་
ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་ཅམ་ལགས་དེ་བས་ན་ལུས་རྣམ་པར་དབེན་པ་ལ་ཡང་ལྷའི་གཟུགས་མེད་
དེ། ཞེས་སྐྱེ་ལུས་མ་ཐོབ་པའི་གོང་དབེན་གསུམ་དང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྒོས་མོས་པ་ཅམ་
གྱི་ལྷ་སྐྱེ་ལས་གཞན་མེད་པར་གསུངས་ལ། དེ་བས་ན་དབེན་གསུམ་གྱི་ལྷ་སྐྱེ་ནི་རྩོགས་རིམ་གྱི་
ཁོངས་སུ་འདུ་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱེ་དངོས་མིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སྐྱེ་ལུས་མ་ཐོབ་གོང་གི་དབེན་གསུམ་གྱི་ལྷ་སྐྱེ་དེ་ལྷ་སྐྱེ་དངོས་གནས་པ་ཡིན་པར་
ཐལ། རྩོགས་རིམ་གྱི་ལྷ་སྐྱེ་དངོས་གནས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་འདྲའི་ལྷ་སྐྱེ་དེ་རྩོགས་
རིམ་གྱི་ལྷ་སྐྱེ་ཡིན་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱེ་དངོས་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་སྐྱེ་ལུས་མ་
ཐོབ་གོང་གི་དབེན་གསུམ་གྱི་ལྷ་སྐྱེ་དེ། རྩོགས་རིམ་གྱི་ལྷ་སྐྱེ་དངོས་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒོས་
མོས་པ་ཅམ་གྱི་ཡིད་ངོའི་ལྷ་སྐྱེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་འདྲའི་ལྷ་སྐྱེ་དེ་ཡིད་ངོའི་ལྷ་སྐྱེ་ཡིན་
ཀྱང་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཡིད་ངོའི་ལྷ་སྐྱེ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལྷ་རྩོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་
ས་སོན་ཐུག་མཆོན་སོགས་སྒོས་བཅས་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་མཐར་ལྷ་སྐྱེ་དངོས་གནས་པར་ལངས་
པ་ཡང་མེད་པས་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བཅོས་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བྱ་ལ། རྩོགས་རིམ་པའི་ལྷ་སྐྱེ་རྩོགས་
པའི་ཐབས་ཅ་རྒྱུང་ཐེག་ལེ་སོགས་སྒོས་མ་བཅས་པར་ཡོད་ལ་ཐབས་དེས་མཐར་ལྷ་སྐྱེ་དངོས་གནས་
པར་ལངས་པ་ཡང་སྒོས་མ་བརྟགས་པས་རྩོགས་རིམ་ལ་མ་བཅོས་པ་དང་མ་བརྟགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་
ཞེས་བརྗོད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱགས་རིམ་ལས། དེས་ན་བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐྱེ་རྩོགས་པའི་ཐབས་ཀྱང་
སྒོས་བཅོས་པ་ཡིན་ལ་ཐབས་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷ་སྐྱེ་ཡང་བཅོས་མའོ། རྩོགས་རིམ་པའི་ལྷ་སྐྱེ་རྩོགས་
པའི་ཐབས་ཅ་རྒྱུང་ཐེག་ལེ་རྣལ་འབྱོར་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྒོས་མ་བཅོས་པ་ཡིན་ལ་ཐབས་དེས་
སྟོང་བ་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་དེའི་མཐར་ལྷ་སྐྱེ་ལངས་པ་ཡང་སྒོས་མ་བརྟགས་པའོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། རྩོགས་རིམ་གྱི་ལམ་རྣམས་སྐྱབ་གཞི་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་དེ་དང་རྣམ་པ་མ་ཐུན་

པར་བསྐྱོམས་ནས་དེ་རྣམས་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

རྒྱུ་གསུང་རིམ་གྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ།

རྒྱུ་གསུང་རིམ་གྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་གསུམ་ལས། གཞིའི་
 དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་ལུས་ཀྱི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ། སེམས་ཀྱི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ།
 ལུས་སེམས་སྤྱན་མོང་བའི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་རགས་སྤྱོད་ཏུ་སྤྱོད་
 གསུམ་རིམ་བཞེད། ལ་རུས་རྒྱུ་གསུང་གི་རྣམས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་། ཅ་རྒྱུ་ཐེག་ལེ་དང་། གཉུག་
 མའི་རྒྱུ་སྤྱོད་གསུམ་འཛོག་པར་གསུངས། རྒྱུ་དང་ཐེག་ལེ་ལུས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་གསུམ་དུ་བྱེ་
 བའི་དེ་མི་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་གཞི་སྤྱོད་ལེན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དེ་གསུམ་དུ་བྱེད་པའི་ལུས་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་
 བའི་ཕྱིར། སྤྱོད་གཞི་བྱང་སེམས་མི་ཞིགས་པ་ཡང་ཞིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཐེག་ལེ་ཡིན་པས་གསུམ་དུ་བྱེ་
 བའི་ལུས་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་གསུམ་བཞེད་ཀྱི་
 རྒྱུ་དེ་ལུས་ཞིན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནས་དབྱེད། མི་ཞིགས་པའི་ཐེག་ལེ་ཞེས་པ་ནི། པ་མ་གཉིས་ལས་
 རོབ་པའི་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་དྲངས་མ་དང་། བར་དོའི་འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་
 རིགས་འབྲས་ཕྱི་མ་གོང་བྱ་གཅིག་ཏུ་བྱུར་བའི་ཐེག་ལེ་དེ། སྤྱོད་གཞི་ཅ་མདུད་ཀྱི་དབྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འོད་
 རང་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་རྒྱུ་མེད་པ་དེའི་ནང་ན་གནས་པ་དེ་ལ་བྱེད་པར་གསུངས། དེ་ཁོ་ནར་མ་
 རེས་ཏེ། གང་ཟག་ཡིན་ན་མི་ཞིགས་པའི་ཐེག་ལེ་དང་ལྷན་པས་བྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གཙོ་བོར་
 སྤྱོད་ལེན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལ་བྱེད་དེ། དེ་ལ་རྒྱུ་སེམས་རགས་པ་རྣམས་ཐེག་པ་ལས་གཞི་ལམ་
 འབྲས་གསུམ་གྱི་འོད་གསལ་འཆར་བས་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུ་དང་ལེ་ཞེས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་དང་། གཉུག་
 སེམས་དང་འབྲས་མེད་དུ་གནས་པས་ན་ལྷན་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། དུས་ནས་དུ་ཡང་མི་སྤྱོད་པས་
 མི་ཞིགས་པའི་ཐེག་ལེ་ཞེས་པ་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་དང་རྒྱུ་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པས་གསུངས།

རྒྱུད་དང་བྱང་སེམས་མི་ཤིགས་པ་དེ་ལ་ཅ་འཁོར་ནམས་ཀྱི་དབྱུས་ན་གནས་པ་དེ་ཡང་ཡོད་པར་
བཤད་དེ། རྫོར་བཟླས་ཟིན་བྱིས་ལས། རྒྱུད་རྫོང་མེ་འབྲེང་བར་སྤྱིང་ག་དང་ལྟེ་བའི་འཁོར་ལོའི་དབྱུས་
ན་མི་ཤིགས་པར་གནས་པར་བཤད་པ་ནི་རྒྱ་དུ་ལ་བཤད་དེ། བསྐྱར་ན་སྤྲེལ་སྤྲེལ་ཅམ་ཞེས་བྱའོ།

སྤྱི་བོའི་རྟ་ཡིག་ལ་མི་ཤིགས་པར་སྤྱི་ལས་བཤད་པས་མཐོན་པའི་དབྱུས་སྤྲེལ་མི་ཤིགས་
པའི་རྒྱ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས། མི་ཤིགས་པ་དེ་ལ་ཆེ་མེད་བར་མི་ཤིགས་པ་དང་། དུས་
ནམ་གྱི་ཆེ་ཡང་མི་ཤིགས་པ་གཉིས་ལས། བྱང་སེམས་མི་ཤིགས་པ་ནི་དང་པོ་དང་། རྒྱུད་སེམས་
མི་ཤིགས་པ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན་པར་གསུངས། རྫོར་བཟླས་བྱང་སེམས་མི་ཤིགས་པ་དེ་ལའང་
དུས་ནམ་དུ་ཡང་མི་ཤིགས་པ་ཡོད་གསུངས་ཞེས་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་རྣམ་
བཞག་དུ་གསུངས། སྟོག་འཛིན་ལ་སྤྲ་རགས་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་གཞན་རྣམས་ལའང་སྤྲ་
རགས་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་པས། རགས་པ་ནི་རང་གི་སྤྲ་སྟོར་རྒྱ་ཞིང་། སྤྲ་བ་ནི་རང་རང་གི་ཅ་
འཁོར་གྱི་དབྱུས་ན་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྫོང་རྒྱ་མཆོས་གསུངས་པར་དོན་ཡོད་མཁས་
གྲུབ་ཀྱིས་གསུངས། རྒྱ་དུ་ཤེས་པ་ལ་རྒྱུད་དང་བྱང་སེམས་མི་ཤིགས་པ་ཡོད་ན་རྫོང་རྒྱ་
མཆོ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་དེ་དག་རྫོར་བཟླས་ཟིན་བྱིས་ལས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནམ་དུ་
ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་གསུམ་མངལ་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྟོར་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཆགས་པ་མིན་ཏེ། ཅ་མ་
གྲུབ་པའི་སྟོན་ནས་རྒྱུད་དང་ཐིག་ལེ་ཆགས་པའི་བྱིར། རྫོར་བཟླས་ཟིན་བྱིས་ལས། རྒྱུད་དང་བྱང་
རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་དཀར་དམར་ནི་ཅའི་སྟོན་ནས་ཀྱང་ཆགས་ལ། ཞེས་དང་།

དགའ་བོ་མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ལས། མངལ་དུ་ཞུགས་ནས་ཞག་བདུན་སྟག་སོ་ལྔ་པ་ལ་ཅ་
ཆགས་པར་བཤད། དུས་འཁོར་ནས་རྒྱ་བ་གཅིག་སོང་བའམ་རྒྱ་བ་གཉིས་པ་ལ་ཅ་ཆགས་པར་
བཤད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་གནས་སྤྱིང་ག་ཡིན་
པར་གསུངས་ཏེ། རྫོར་བཟླས་ཟིན་བྱིས་ལས། དེའང་པ་མ་ལས་བྱང་བའི་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་

དཀར་དམར་གྱི་དབྱས་སྤྱ་བར་དོའི་རྣམ་ཤེས་ཞུགས་པ་ནི་སྤྱིར་ག་དང་། ཞེས་དང་། ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་གསུམ་ག་ཐོག་མར་སྤྱིར་ག་ནས་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དབྱངས་ཅན་དག་འཁྲུང་གི་ཞིའི་སྤྱ་གསུམ་རྣམ་བཞག་དུ། རྣམ་ཤེས་ཐོག་མར་ཞུགས་པའི་ཁྱུ་ཁྱེད་གི་གནས་དེ་ཕྱིས་སྤྱིར་གར་འགྱུར་བས་དེར་ཤིན་ཏུ་སྤྱ་བའི་རྒྱུད་སེམས་གཉིས་དང་། ཁྱུ་ཁྱེད་གི་དྲངས་མ་གཉིས་ཏེ་བཞི་འདུས་པའི་གོང་དུ་ཡུངས་དཀར་སྤྱི་པོའི་ཆད་ཅམ་པ་དེ་དབྱས་སྤྱ་འཇུགས་ནས་ཅ་དབྱ་མ་དང་། གཡས་གཡོན་དུ་རྩ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱིས་དབྱ་མ་ལ་ལན་གསུམ་གསུམ་གྱིས་དཀྱིས་པ་ཆགས། ཞེས་ཐིག་ལེ་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་གནས་དེ་ཕྱིས་སྤྱིར་གར་འགྱུར་བར་བཤད་པ་གཉིས་མི་འགལ་ཚུལ་ལ་དབྱད། སྤྱིར་གཞི་སྤྱི་བཤད་ཀྱིས་མངལ་དུ་ཉིང་མཆམས་སྤྱར་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཕྱང་པོ་ལྟ་འབྱུང་བཞི་སོགས་བྱུང་བར་གསུངས་ལ། ཡེ་ཤེས་དོན་ཀྱན་བཅུས་སྤྱོད་གསལ་ལས་རྣམ་ཤེས་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་འབྱུང་། རྒྱུད་ལས་མེ་སོགས་དང་། དེ་ལས་ཕྱང་པོ་ལྟ་དང་། ཡུལ་ལྟ་དང་། སྤྱི་མཆེད་དུག་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་གསུངས་ཤིང་། བཤད་རྒྱུད་དོན་མེད་འབྱུང་བར་ཡང་དེ་དང་འབྱུང་བར་གསུངས། ཉིང་མཆམས་སྤྱར་བ་ནས་རྒྱ་བ་དུག་པའི་དུས་ཆོད་དུ་སྤྱི་བ་པ་ནས་ཁམས་དང་མིག་དང་མིག་གི་སྒོར་རྒྱུ་བའི་རྒྱུད་སྤྱི་བ་ནས། རྒྱ་བ་བཅུ་པར་ནས་མཁའ་ཁམས་དང་ལུས་དང་ལུས་ལ་རྒྱུ་བའི་རྒྱུད་གཞུགས་རྒྱུ་གི་བར་སྤྱི་བར་གསུངས་ཏེ། བཤད་རྒྱུད་དོན་མེད་འབྱུང་བ་ལས། འཕོ་བ་དུག་པའི་དུས་ཆོད་ལ། །ས་ཡི་ཁམས་དང་མིག་གཉིས་དང་། །ཁྱབ་བྱེད་རྒྱུད་གིས་སྤྱི་རྒྱུད་སྤྱོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། ཉིང་མཆམས་སྤྱར་མ་ཐག་ཏུ་འབྱུང་བཞི་ཆགས་ན་དེ་ལྟར་རིམ་གྱིས་སྤྱི་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

འབྱུང་བཞི་ཅམ་བར་སྤྱི་དུག་ཞུགས་དུས་ནས་ཡོད་ཀྱང་རིམ་གྱིས་སྤྱི་བར་གསུངས་པ་དེ་རྣམ་ཤེས་སོགས་ཀྱི་ཉེན་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་འབྱུང་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་པས་སྤྱོན་མེད་དེ། དོར་བརྒྱས་ཐིག་གིས་ལས། དེ་ལས་མེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་གསུམ་ཉིང་ནས་སྤྱི་བར་

བསྟན་པ་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་མེར་མེར་པོའི་དུས་སྤྱའང་སྤ་བ་དང་བོ་བ་དང་གཤེར་བ་དང་གཡོ་བའི་ཆ་བཞི་བར་སྤིང་ཞུགས་དུས་ནས་ཡོད་པས་སོ་སྟོན་ན། བདེན་མོད་འོན་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་དུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱུ་མེ་ཚུ་སའི་སྤྱི་རིམ་ཡིན་གྱི་འབྱུང་བཞི་ཅམ་མེན་པས་སྤྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིད།

འབྱུང་བཞི་ལས་ཕྱང་པོ་ལྷ་སྤྱེ་བར་གསུངས་པ་ཡང་འབྱུང་བ་བཞིས་རྟེན་བྱེད་པ་ལས་ཕྱང་པོ་ལྷའི་གནས་སྐབས་རིམ་གྱིས་རྒྱས་པ་ལ་བྱེད་དམ་དབྱད། དབང་པོ་ལྷ་གསར་དུ་ཆགས་ཆེ་ཐོག་མར་ལུས་དབང་ཆགས་པར་གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་པ་ནི་ལུས་དབང་གི་ཕྱོགས་རེ་སྤྱེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། རྒྱུད་རྩོམ་འཕྲུང་བར་ལུས་དབང་ཐ་མར་ཆགས་པར་བཤད་པ་ནི་ལུས་དབང་གི་ཆ་ཀྱན་སྤྱེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་རྟོག་བརྒྱས་ཟེན་བྲིས་སུ་གསུངས། ལུས་དབང་གི་ཕྱོགས་རེ་སྤྱེ་བ་ལ་བྱེད་ན་ལུས་དབང་དེ་བར་སྤིང་ཞུགས་དུས་ནས་སྤྱི་ཟེར་དགོས་སམ་དབྱད། རྒྱ་བ་བཅུ་བར་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཆགས་པ་དེ་བྱ་གནས་མཁའ་ལ་བྱེད་པར་གསུངས། འདིའི་སྐོར་རྟོག་བརྒྱས་ཟེན་བྲིས་ལ་ཞིབ་དུ་བལྟ་དགོས་སོ།།

ཅ་ཅམས་ཀྱི་གྲངས་དང་ཅའི་གཙོ་བོ་བསྟན་པ།

ཅ་ཅམས་ཀྱི་གྲངས་དང་ཅའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་པ་ནི། སྤྱགས་རིམ་ལས། ལུས་ལ་ཅ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གནས་ལ་དེའི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་བརྒྱ་ཉི་ལུ། དེའི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་ཉེར་བཞི། དེ་ལས་ཀྱང་གཙོ་བོ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་འབྱུང་གི་བདུན་པ་ལས། བདུན་ཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་སྤྱག་རྣམས། །ལུས་ཀྱི་རྩིས་འགོ་ཅ་རུ་འབྱུང། །ཅ་དང་ཉེ་བའི་ཅ་རྣམས་ཏེ། །དེ་རྣམས་གནས་ན་བརྟེན་པའོ། །ཉི་ལུས་སྤྱག་པའི་ཅ་ཡིས་ནི། །ཅ་ཡི་གཙོ་བོ་བརྗོད་པར་བྱ། །ཅ་ཡི་གནས་དང་ཡུལ་རྣམས་

ནི། ཉི་ཤུ་ཙམ་བཞིའི་གངས་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱལ་ས་དབུས་ན་ཙམ་གསུམ་ནི། ཉེན་དང་ཀུན་ཏུ་འགོ་བ་
ལོ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ནི། སྤྱིང་གའི་ཙམ་འདབ་བརྒྱད། མགོན་པའི་བཅུ་
དྲུག་སྤྱི་པོའི་སོ་གཉིས། ལྟེ་བའི་རེ་བཞི་སྟེ་ཙམ་འཁོར་ཆེ་བ་བཞིའི་ཙམ་འདབ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་གཙོ་བོ་ཡིན།
དེ་རྒྱལ་ས་ལས་གནས་ཉེར་བཞིའི་ཙམ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། སོ་དང་སེན་མོ་སོགས་ཁམས་ཉེར་བཞི་རྒྱལ་
པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཙམ་ཉེར་བཞི་དེའི་སྤྱིང་དུ་སྤྱིང་གར་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་ཙམ་བརྒྱད་
བསྟན་པས་ཙམ་ཙམ་ཙམ་གཉིས་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཁ་སྐྱོར་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅེ།
སུམ་ཙམ་ཙམ་གཉིས་དམ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྒྱལ་ས་ལས་རོ་རྒྱུད་དབུ་མ་གསུམ་
གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ།

སྤོམ་འབྱུང་ལས། ལྷ་ལ་རྒྱ་རྒྱ་སོགས་པའི་ཅེ། ཙམ་རྒྱལ་ས་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་
གཞན་གྱི་ཉེན། །གཞུ་སི་རྒྱར་གཞན་འདུག་བཞིན། །ཞེས་དེ་གསུམ་ཙམ་ཀུན་གྱི་ཆེས་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་
གསུངས། དེ་རྒྱལ་ས་ཆགས་པ་ན་ཐོག་མར་ཙམ་བརྒྱད་ཆགས་ཏེ། སྤྱིང་གའི་རོ་རྒྱུད་དབུ་མ་གསུམ་
ཤར་གྱི་སུམ་སྐོར་མ། ལྷོ་འདོད་མ་སྟེ་ལྷ་དང་པོར་ཆགས། དེ་རྗེས་དབུ་མ་དང་སྟན་ཅིག་ཏུ་བཅུད་
བལ་མ། ལུབ་ཀྱི་བྱིམ་མ། བྱང་གི་གཏུམ་མོ་གསུམ་དུས་མཉམ་དུ་ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། མན་སྟེ་ལས།
མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་པོར་སྤྱིང་གའི་ཙམ་རྒྱལ་ས་སྤྱིའོ། །དེའི་རྗེས་སུ་སྤྱིམ་པ་གསུམ་རྒྱལ་ས་
དང་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

མན་སྟེ་མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་པོར་ཙམ་བརྒྱད་སྤྱིང་གར་ཐོག་མར་ཆགས་པར་གསུངས་
ཤིང་། འཕོ་བ་དང་པོར་ཙམ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་གསུམ་ག་ཐོག་མར་སྤྱིང་ག་ནས་ཆགས་པར་དོར་བརྒྱས་ཐིག་
ཐིག་སུ་གསུངས་པས། མངལ་གྱི་རྒྱ་བ་དང་པོར་ཙམ་ཆགས་པར་དུས་འཁོར་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །

ཙམ་རྒྱལ་ས་གྲེས་ཚུལ་ནི། རྒྱུད་དོར་འཕྲེང་ལས། ལྷ་ལ་རྒྱ་དང་རྒྱ་ས་ན། །ཨ་བ་རྒྱ་རྒྱ་ཞེས་བྱ་

མིང་། །དེ་ཅམས་སྟོ་བའི་སྟོར་བ་ཡིས། །རིམ་གྱིས་སྟན་ནི་བརྒྱད་དུ་འགྱུར། །གསུམ་པོ་ཉི་ཤུ་ཅ་
བཞིར་འགྲོ། །ཐིམ་དང་མོངས་སྟོད་བདག་པོའི་ཕྱིར། །རིམ་གྱིས་གངས་ནི་བདུན་ཅུ་གཉིས། །སྒར་
ཡང་དེ་སྟོ་སྟོར་བ་ཡིས། །རེ་རེ་སྟོང་སྟོང་དབྱེ་བ་ཡིས། །ཉག་ཏུ་གངས་ཉིད་འགྱུར་བ་ནི། །སྟོང་
ཕྱག་བདུན་དུ་ཅ་གཉིས་པོ། །ཞེས་ཅ་བདུན་ཁྱིམ་སྟོང་གྲུས་པའི་དང་པོའི་གཞི་ནི་ཅ་གསུམ་དང་། དེ་
གསུམ་ལས་སྟན་ཆོད་བརྒྱད་ཀྱི་ཅ་གྲུས་པར་བཤད་ལ། དེ་ནི་སྟོང་གའི་ཅ་འདབ་ཡིན་པར་གསུངས།
སུམ་སྟོར་མ་དང་འདོད་མ་གཉིས་ཅ་གསུམ་དང་མཉམ་དུ་ཆགས་ཀྱང་དེ་གསུམ་ལས་གྲུས་པ་
མི་འགལ་ལོ་ཞེས་ཟིན་གྱིས་གསུངས། །ཤར་གྱི་སུམ་སྟོར་མ་སོགས་ཕྱོགས་བཞིའི་ཅ་འདབ་བཞི་
ལས་རིམ་བཞིན་ཤར་ལྷོ་སོགས་མཆམས་ཀྱི་ཅ་འདབ་བཞི་གྲུས་པ་ཡིན་པས། སྟོང་གའི་ཅ་འདབ་
བརྒྱད་དང་། སྟོང་གར་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་ཅ་བརྒྱད་དོན་མི་གཅིག་ ཅ་ཅམས་སྟོ་གསུང་ཐུགས་
ཀྱི་ཅ་གསུམ་དུ་བསྡུས་ཏེ། དེ་ཁྱབ་གཙོ་བོར་བབས་པ། །ཁྱག་གཙོ་བོར་བབས་པ་རྒྱུད་གཙོ་བོར་
བབས་པ་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་ལ་རིམ་བཞིན་སྟོ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཅ། ལུས་ངག་
ཡིད་གསུམ་ཀྱི་ཅ། སྟོང་སྟོབས་རྩལ་སྟན་ཀྱི་ཅ་ཞེས་བྲ་སྟེ། སྟོ་སྟོབས་ལས། སྟོང་སྟོབས་ཁྱབ་རྩལ་ཏེ་
ཁྱག་ལུས་དང་ངག་སྟན་པ་རྒྱུད་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྟོང་གའི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་ལས་གནས་ཉེར་བཞིའི་ཅ་གྲུས་ཏེ། །གསུམ་པོ་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞིར་
འགྲོ། །ཞེས་པ་སྟོ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རིམ་པས་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞིར་གྲུས་པའི་དོན་ཡིན་ཀྱི། རོ་རྒྱུད་དབྱ་
མ་གསུམ་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞིར་འགྲོ་བའི་དོན་མིན། །དེ་ཡང་བརྒྱད་ཆེན་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་ཆེན་གཅིག་
ནས་ཁྱབ་བབས། ཆེན་གཅིག་ནས་ཁྱག་བབས། ཆེན་གཅིག་ནས་རྒྱུད་བབས་སོ། །དེ་ཡང་གཙོ་
བོར་བབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །དེ་ཉེར་བཞི་ལས་ཅ་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་གྲུས་པ་ཡང་ཉེར་བཞི་
ཆེན་པ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་ཆེན་གཅིག་ནས་ཁྱབ་གཙོ་བོར་བབས་པ་སོགས་དང་། ཅ་བདུན་ཅུ་ཅ་
གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལས། སྟོང་སྟོང་གྲུས་པ་ཡང་སྟོང་ཕྱག་ཉེར་བཞི་ཆེན་པ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་ཆེན་གཅིག་

ནས་གཙོ་བོར་ཁུ་བ་བབས་པ་སོགས་རིགས་འགྲོའོ། །ཅའི་གཙོ་བོ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་གང་རུང་དང་། ཅ་
གཙོ་བོ་ཉིར་བཞི་གང་རུང་འགལ་ཡང་། ཅ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་གང་རུང་དང་། ཅ་སོ་གཉིས་གང་རུང་མི་
འགལ་ཏེ། སྙིང་གར་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་ཕྱོགས་བཞིའི་ཅ་བཞི་དེ་དེ་གཉིས་ཀར་
འདུས་པའི་ཕྱིར། ཅ་འཁོར་ཆེ་བ་བཞི་གྲགས་ཆེ་ཡང་དེའི་སྙིང་དུ་དཔྱལ་བར་རྒྱུད་གི་འཁོར་ལོ་འདབ་
མ་བྱུག་པ་དང་། མཁྱིལ་བ་དང་སྙིང་ག་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་མེའི་འཁོར་ལོ་འདབ་མ་གསུམ་པ་གཉིས་
ཡོད་པར་རྒྱུད་རྫོང་ཐོང་དུ་བཤད། ཡང་གཙུག་ཏྱར་དུ་ཅ་འཁོར་འདབ་མ་བཞི་པ་དང་། གསང་གནས་
སུ་འདབ་མ་སོ་གཉིས་དང་། རོར་བྱུར་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་གསུམ་མན་སྟེ་ལས་བཤད་པར་རྫོང་བཞུགས་
ཟིན་གྱིས་སུ་གསུངས། ཅ་འཁོར་དེ་རྣམས་དང་རྒྱ་རྒྱའི་ཡར་སྐྱ་མར་སྐྱ་གཉིས་རྒྱུང་དབྱུ་མར་འཇུག་
པའི་སྒོ་དང་། གང་བ་དམིགས་ནས་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོར་གསུངས་སོ།།

སེམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ།

སེམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་རགས་སྤྱིན་ཏུ་སྤྱོད་བཀུགས་ལས། དང་པོ་ལ་དབང་པོའི་རྣམ་
ཤེས་རྣམས་འཛོག་པར་གསུངས་ཀྱང་། སོ་སྐྱའི་དབང་ཤེས་ལ་དེ་གསུམ་དུ་སྤྱོད་པའི་སེམས་རགས་
པ་མི་དགོས་སྟུང་སྟེ། རྫོགས་རིམ་པའི་མངོན་ཤེས་ལ་དབང་ཤེས་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། དག་
དཔེན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡན་ལག་གི་རྒྱུང་ལ་བསྐྱབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་དབང་པོ་སོ་སོའི་སྒོར་དབང་
ཤེས་རྣམས་སྒོ་རྒྱས་པས་མིག་གི་སྒོ་ངོ་སོགས་མཐོང་བ་དང་། རྣ་བས་གཟུགས་ངོ་མ་མཐོང་བ་
སོགས་དབང་པོའི་སྒོ་སོ་སོ་ནས་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་
དབང་ཤེས་བྱད་པར་ཅན་དེ་རྣམས་དེར་འཛོག་པ་མིན། གཉིས་པ་ལ་ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་སོགས་སེམས་
བྱུང་ལྔ་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་དང་། རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུའི་རྫོགས་རྣམས་འཛོག་པར་གསུངས། དགེ་
བ་བརྒྱ་གཅིག་སོགས་འཕེན་བྱེད་དགེ་བའི་ལས་དང་མཚུངས་ལྔན་ལྔ་བྱུ་བྱུང་གཞིས་བསྐྱུས་པ་

ནམས་དེར་འཛོག་པ་ཡིན་གྱི། ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་དགེ་བ་དེར་འཛོག་པ་མིན།

དོར་བསྐྱུས་ཟིན་གྱིས་ལས། ད་ལྟའི་དབང་ཤེས་ནམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱི་རྟོགས་པར་བྱའོ་
ཞེས་དབང་ཤེས་པལ་བ་ནམས་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པར་གསུངས་པས་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་
གསུམ་དུ་སྤྱེ་བའི་སེམས་སྤྱོད་པ་མི་དགོས་སམ་དཔྱད། གསུམ་པ་ལ་གཉུག་སེམས་པལ་བ་ནམས་
དང་། འཆི་བ་འོད་གསལ་དང་དེའི་སྐབས་ཀྱི་ལྷགས་འབྱུང་ལྗོན་གྱི་སྤྱང་བ་གསུམ་ནམས་འཛོག་
འོད་གསལ་མཛོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་སྐབས་ཀྱི་གཉུག་སེམས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡོད་མེད་གང་ཡིན་དང་།
རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དགེ་བ་བཅུ་གཅིག་སོགས་འཛོག་ན་དེ་
ནམས་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ཡིན་ཟེར་རམ་དཔྱད།

ལྷན་སེམས་སྤྱོད་མོང་བའི་གནས་ཚུལ།

ལྷན་སེམས་སྤྱོད་མོང་བའི་གནས་ཚུལ་ལ། རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་ལྷན་དང་། སེམས་
རགས་པ་ནམས་རྟེན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དུ་གནས་པ་ནི། རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་ལྷན་སེམས་
སྤྱོད་མོང་བའི་གནས་ཚུལ་ཡིན། རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་ལྷན་སེམས་གཉིས་རྟེན་བརྟེན་པའི་
ཚུལ་དུ་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། གཟུགས་མེད་པ་ནམས་ལ་རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་སེམས་ཡོད་
ཀྱང་། དེ་ནམས་ལ་རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་ལྷན་མེད་པའི་བྱིར། སེམས་ཅན་ཡིན་ན་ལྷན་
སེམས་རྟེན་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་དང་ལྡན་པས་བྱུང་སྟེ། སྤྱོད་པའི་ལྷན་སེམས་རྟེན་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་
བ་ཆད་པ་མེད་པའི་བྱིར། སྤྱོད་པ་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་དང་། དེའི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་
རྒྱུ་འོད་ཟེར་ལྡན་པ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་ནས་འཁོར་འདས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་
པར་བྱེད་པ་ནི། སྤྱོད་པའི་ལྷན་སེམས་སྤྱོད་མོང་བའི་གནས་ཚུལ་དུ་གསུངས། ད་ལྟའི་ཐ་མལ་པའི་

རྒྱུད་ལ་ལུས་པ་རྒྱུ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་རྒྱུ་ལ་ཞི་ཁང་པ་ལྟ་བུ་ཉེན་དང་། ལུས་པ་ཞི་དེ་ལ་བརྟེན་
 པ་ཡིན་པས་གསུངས། གང་ཟག་གྲེ་བྲག་པ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ལུས་རྒྱུ་ལ་དང་གཉིས་ལུས་ཤིན་
 ཏུ་པ་བ་གཉིས་དང་། རྒྱུ་ལ་ཞི་གང་ཟག་དང་པ་བ་གཉིས་མའི་གང་ཟག་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་
 གང་ཟག་དེ་གཉིས་རྒྱུ་པ་དང་པ་མི་འགྲུབ་ཏེ། གང་ཟག་རྒྱུ་ལ་ལུས་པ་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་སྤྱི་དུ་པ་
 བས་བྱ་བ་མི་བྱེད། པ་བ་རྣམས་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཆེ་རྒྱུ་ལ་ལུས་པ་རྣམས་སྒྲོག་ཏུ་སོང་ནས་བྱ་བ་མི་བྱེད་
 པར་གསུངས་པའི་བྱིར། སོ་སྤྱི་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉིས་མའི་གང་ཟག་དེ་མི་ཡིན་ཟེར་ན། མོག་མེད་
 རྒྱུ་ལ་བརྒྱུད་དེ་འོང་བའི་ལྟ་མི་སོགས་འགྲོ་བ་རིགས་དུག་ཀྱི་ཡོད་པར་ཐལ། མའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉིས་
 མའི་གང་ཟག་དེ་མོག་མེད་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། གཉིས་མའི་
 གང་ཟག་དེའི་གང་གས་གཞི་གཉིས་མའི་ལུས་སེམས་གཉིས་དང་གཉིས་མའི་གང་ཟག་གཉིས་ཉེན་
 བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་མ་ཆད་པར་མོག་མེད་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོང་བའི་བྱིར། དེ་ལ་ལྟ་མི་སོགས་དང་
 ཁམས་གསུམ་གང་གི་ཡང་ཉེན་ཅན་མེད་ཟེར་ན། མོག་མེད་ནས་འཁོར་བར་སྤྱེ་མ་སྤྱོད་པའི་སེམས་
 ཅན་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་སྒྲོས་པས་ཆོག

ལུས་དབེན་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་པ།

ཁ་ཅིག་ན་པེ། ལུས་དབེན་གྱི་དམ་པ་རིགས་བརྒྱའི་ལྟ་སོགས་ལུས་དབེན་ཡིན་ཟེར་ན། རྒྱུ་ལ་
 རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་གྱི་དེ་རྣམས་རྒྱུ་ལ་ཞི་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་ལ་ཞི་ལུས་དབེན་སོགས་
 ལུས་དབེན་པ་གསུམ་རྒྱུ་ལ་ཞི་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། ལྟ་དེ་རྣམས་སྤྱད་
 དུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲོབ་པའི་རྣམ་འབྱོར་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 ལུས་དབེན་དེ་ལ་ལུས་སོགས་ལྟར་བསྒྲོམ་པའི་ལུས་དབེན་དང་། ལུས་སོགས་ལྟར་མ་སྒྲོམ་པའི་
 ལུས་དབེན་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ་སྤྱོད་ཉིད་རྒྱུ་ལ་ཞི་སྤྱོད་ཀྱི་ལུས་དབེན་ལྟར་ལུས་པ་དང་། མ་ལུས་

དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ནི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་མ་དང་ཁྱེད་ཀྱི་ཉིད་རྟོགས་པ་མེན་པའི་སྟངས་
 ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། ར་མ་གཉིས་ཀྱི་གཉིས་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་སྟོན་པའི་ལུས་དབེན་
 ཡོད་ལ། ར་མ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོའི་སྟོན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་སྟོན་པའི་ལུས་དབེན་ནི་རྟོགས་རིམ་
 ཉིད་ལ་འཛོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཟུང་རྣམས་ལྟར་ཤར་བ་
 དང་། ཁྱེད་ཀྱི་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཟུང་རྣམས་ལྟར་ཤར་བའི་ལུས་དབེན་གཉིས་བསྐྱེད་རྟོགས་
 གང་དུ་འཛོག་མ་གསུངས་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་ཁོ་ནར་ཡོད་པ་གསུམ་དང་། རྟོགས་རིམ་ཁོ་ནར་

ཡོད་པ་གཅིག་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་གསུངས་པས་དེ་གཉིས་རིམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་པར་
གོ་སླ་བ་ལ་དགོངས་སམ་སྟུམ། འོན་ཀྱང་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཡོད་པ་ལ་དགག་ཆིག་མ་སྒྱར་བས་ལུས་
དཔེན་དེ་གསུམ་བསྐྱེད་རིམ་ཁོ་ནར་འཛོག་དགོས་མི་དགོས་དཔྱད།

སོར་སྤྱད་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པ།

བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྤྱང་སོགས་ལྟར་མ་ཤར་བའི་ལུས་དཔེན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་མི་སྤང་། སྤྱང་
སོགས་ལྟར་མ་ཤར་བའི་ལུས་དཔེན་དེ་ལ་སོར་སྤྱད་དང་། དགའ་བདེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཡན་
ལག་གསུམ་དང་བཞི་ཡོད་དེ། སོར་སྤྱད་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དབང་པོས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆེ་
མཉམ་བཞག་གི་བདེ་སྤྱང་བྱ་ནས་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས་སྤྱང་
སོགས་ལྟར་ཤར་བ་མིན། དགའ་བདེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་གསུམ་ནི་དོན་དམ་རྣམ་ཅན་གྱི་མཉམ་
བཞག་གི་ལུས་དཔེན་ཡིན་པས་སྤྱང་སོགས་ལྟར་ཤར་བ་མིན། དེས་ན་སྤྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གཟུང་
རྣམ་ལྟར་ཤར་ནས་སྒྲོམ་པའི་ལུས་དཔེན་ནི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ།

གསལ་སྒྲོན་ལས། ཡན་ལག་དྲུག་གི་ཡ་གྲུལ་གྱི་སོར་སྤྱད་ནི། དབང་པོས་ཡུལ་ལ་ལོངས་
སྤྱོད་པའི་ཆེ་མཉམ་བཞག་གི་ལུས་དཔེན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་བདེ་སྤྱང་གིས་རྒྱས་བཏབ་ནས་ལོངས་སྤྱོད་
པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས། སོར་སྤྱད་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ལུས་དཔེན་ནོ། །ཞེས་དང་། དབང་
པོས་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་སོར་བསམ་གཉིས་འདྲ་ཡང་། བསམ་གཏན་དུ་
དེ་རྣམས་ལྟར་བསྒྲོམས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལྟར་སོར་སྤྱད་ལ་མེད་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་སྒྲོན་གསལ་
དུ་སོར་སྤྱད་བསམ་གཏན་ཡན་ལག་གིས་སྤྱང་བར་གསུངས་པའི་དོན་སོར་སྤྱད་ཀྱིས་དབང་པོའི་
ཡུལ་ལ་ལྟར་ཤར་ནས་ལོངས་སྤྱོད་མི་རུས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་གིས་སྤྱངས་ནས་དབང་

པོའི་ཡུལ་རྣམས་ལྟར་ཤར་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཏགས་ཕྱི་མ་གཉིས་བྱུང་སྟེ། རྒྱུད་ཕྱི་
མར་དབང་པོ་ལྟ་དང་དབང་ཤེས་ལྟའི་ཡུལ་ག་ཟུགས་སོགས་ལྟ་རིགས་ལྟའི་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་རྣལ་
འབྱོར་བསམ་གཏན་ཡིན་ཞེས་བསམ་གཏན་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་མདོར་བསྟན་ཏུ་བཤད་པ་དེ་རྟོག་
དཔྱད་ལ་ཆང་ཡང་དགའ་བདེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་གསུམ་ལ་མེད་པར་གསུངས་པས་ག་ཟུགས་
སོགས་ལྟར་ཤར་ནས་བསྐྱོམ་པ་རྟོག་དཔྱད་ལ་ཡོད་ཀྱང་དགའ་བདེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་གསུམ་ལ་
ག་ཟུགས་སོགས་ལྟར་ཤར་ནས་སྐྱོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསལ་སྒྲོན་ལས། ལྟར་བསམ་གཏན་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ་དེ་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ལ་སྒྲུང་
ཡང་དགའ་བདེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ལ་མི་སྒྲུང་བས་དེ་གསུམ་བསམ་གཏན་དེ་ལས་ཕྱེ་བར་མི་འགྱུར་
རོ་སྟམ་ན། བསམ་གཏན་གྱིས་དབང་ཡུལ་སོགས་ལྟར་སྐྱོམ་པར་བཤད་པ་དེ་ལ་ལྟའི་ཞལ་བྱུག་གི་
རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་དང་། ལྟའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་གཉིས་སུ་བྱེད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་
དགའ་བདེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་གསུམ་ཞལ་བྱུག་གི་རྣམ་ཅན་གྱི་ལྟ་ཤར་ནས་སྐྱོམ་པ་མིན་ཀྱང་
ལྟའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱོམས་པས་ལྟ་བསྐྱོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ཞིང་། ལྟ་སྐྱོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ལྟ་
ཤར་ནས་བསྐྱོམ་མི་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་གི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། རྒྱུད་ཕྱི་མར། གསང་བ་
གསུམ་ནི་རྟོག་པ་སྟེ། །དེ་ཡི་ལོངས་སྤྱོད་དཔྱད་པའོ། །ཞེས་དང་། གསལ་སྒྲོན་ལས། དབང་པོ་དང་
ཡུལ་དང་ཤེས་པ་གསུམ་སྟེ་ལྟ་མཆན་གསུམ་པོ་རིགས་ལྟའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཅོ་ཞེས་རྟོག་པ་ནི་
རྟོག་པའོ། །ཞེས་དང་། བདུད་ཅི་གསང་བར་རབ་ཏུ་བྱེ་སྟེ་སྐྱོམ་པ་ནི་དཔྱད་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཞིབ་
ཏུ་བྱེ་མ་བྱེའི་སྐོན་སྟོན་དཔྱད་ཏུ་བཞག་སྟེ། ཞེས་ཞིབ་ཏུ་མ་བྱེ་བར་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་ལྟ་མཆན་
གསུམ་རིགས་ལྟར་སྐྱོམ་པ་ནི་རྟོག་པ་དང་། ཞིབ་ཏུ་བྱེ་ནས་དཔྱད་པ་ནི་དཔྱད་པར་གསུངས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་རྟོག་པ་ལ་རིགས་བརྒྱའི་ལུས་དབེན་མེད་པར་བཞེད་དེ། ས་ལས་

རྒྱུད་གཞུང་གསལ་བྱེད་དུ། དམ་པ་རིགས་བརྒྱ་ནི་གཙོ་ཆེར་དཔྱོད་པའི་དབྱེ་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ།
ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར།

རྒྱུད་བྱི་མར། གསང་བ་གསུམ་ནི་ཞེས་སོགས་དང་། གསལ་སྒྲོན་ལས། རྟོག་པ་དེ་ཡི་
ལོངས་སྤྱོད་དེ་ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པས་གནས་པ་ནི་དཔྱོད་པའོ། །ཞེས་རྟོག་པ་ནི་རང་
ཡུལ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་རྟོག་པ་དང་། དཔྱོད་པ་ནི་རྟོག་པའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་པར་ཞིབ་ཏུ་དཔྱོད་པས་
གནས་པར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བཤུ་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀ་ལ་རིགས་
བརྒྱའི་ལུས་དབེན་ཡོད་པར་བཞེད་དེ། ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མར། ལྷའི་ངོ་བོ་ལ་རྟོག་པ་ནི་
རྟོག་པ་དང་། ཞལ་ཕྱག་སོགས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱོད་པ་ནི་དཔྱོད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ།
རིགས་བརྒྱའི་ཞལ་ཕྱག་སོགས་དཔྱོད་པ་ནི། རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རིགས་བརྒྱའི་ཞལ་ཕྱག་
སོགས་དཔྱོད་པ་དགོས་ཏེ། དཔྱོད་པ་ནི་རྟོག་པའི་ཡུལ་དེའི་བྱུང་པར་དཔྱོད་དགོས་པར་གསུངས་
པའི་བྱིར་ཞེས་དགོངས་པའོ།

རིགས་བརྒྱའི་ལུས་དབེན་བཞེད་པ།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་སྒྲུང་གི་ལུས་དབེན་གྱི་དབེན་གཞི་ལ་གཟུགས་སྤང་འཛོག་པ་ནས་མི་
བསྐྱོད་པའི་ལུས་དབེན་གྱི་དབེན་གཞི་ལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་དགོས་པའི་བར་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་
རྣམ་སྒྲུང་གི་ལུས་དབེན་ཡིན་ན། གཟུགས་སྤང་རྣམ་སྒྲུང་དུ་བསྒྲོམ་པའི་རྩ་བའི་རྣམ་སྒྲུང་གི་ལུས་
དབེན་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ། ཞེ་འདོད་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཉིད་རིགས་ལྷའི་ནང་
ཆོན་གྱི་ས་ཁམས་རྣམ་སྒྲུང་དུ་བསྒྲོམ་པའི་ལུས་དབེན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར། འདོད་མི་
ལུས་ཏེ། རྣམ་སྒྲུང་ནས་རིག་བྱུང་རྗེ་མའི་བར་གྱི་རྩ་བའི་ལྷར་ཉི་ཤུའི་དབེན་གཞི་ལ་རིམ་བཞིན་

གཟུགས་ཕྱང་ནས་རེག་བྱའི་བར་རགས་པ་ཉི་ཤུའི་རང་ལྷོག་ནས་འཛོག་ལ། དེ་ནམས་ལ་ལྷ་ལྷར་
 བྱེ་བའི་རིགས་བརྒྱའི་དབེན་གཞི་ནི་གཟུགས་ཕྱང་སོགས་རགས་པ་ཉི་ཤུའི་གཞི་ལྷོག་ནས་འཛོག་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། གསལ་སྒྲོན་ལས། རང་གི་ལུས་དབེན་ནི་ཉི་ཤུ་པོ་དེ་ལས་བསྐྱབས་ལ། དེའི་ཆ་
 བརྒྱར་བྱེ་བ་ནམས་རིགས་ལྷའི་རིགས་ཀྱི་ལྷར་བསྟན་པས། ཞེས་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རིགས་
 བརྒྱར་བྱེ་བའི་ནང་ཆོན་གྱི་ནམ་སྒྲུང་གི་ལུས་དབེན་ཉི་ཤུའི་དབེན་གཞི་ཉི་ཤུ་ནི། ཕྱང་སོ་ལྷ་ལ་
 རིགས་ལྷ་བྱེ་བའི་ཉི་ཤུའི་ནང་ཆོན་ནམ་སྒྲུང་གི་ནམ་སྒྲུང་ནས་མི་བསྐྱོད་པའི་ནམ་སྒྲུང་གི་བར་
 ཀྱི་ལུས་དབེན་ལྷའི་དབེན་གཞི་ལྷ་རིམ་བཞིན། བྱེ་ནང་གཉིས་ཀའི་རིང་ཐུང་སོགས་དབྱིབས་
 གཟུགས་དང་། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ཆོར་བ་དང་། མི་གཡོ་ཤིང་མི་འགྱུར་བའི་དུས་ཤེས་དང་། ལུས་
 ཀྱི་འདུ་བྱེད་དང་། མིག་གི་ནམ་ཤེས་དང་ལྡོ།

ཁམས་བཞི་ལུས་བཞི་ལ་ལྷ་ལྷར་བྱེ་བའི་ལྷ་ཉི་ཤུའི་ནང་ཆོན་གྱི་ནམ་སྒྲུང་བསྐྱོམ་པའི་ལུས་
 དབེན་བཞིའི་དབེན་གཞི་ལ་བྱེ་ནང་གཉིས་ལས། ནང་ལ་རིམ་བཞིན་སྐྱ་རུས་པ་བྱེ་ས་མཆིན་པ་
 སྒྲིང་དང་། བད་ཀན་མཆི་མ་དང་བཅས་པ་དང་། མགོ་པོའི་ཚོད་དང་། ལྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་བཞི།
 བྱེ་ལ་རིམ་བཞིན་དབྱས་ཀྱི་རི་རབ་དང་། འབབ་རྒྱུའི་རྒྱུད་དང་། རྩོ་བ་ལས་འབྱུང་བའི་མེ་དང་། སྒྲིང་
 གི་རྒྱུད་བཞིའོ། མིག་དབང་ནས་ཡིད་དབང་གི་བར་སེམས་དཔའ་དབྱུག་ལ་ལྷ་ལྷར་བྱེ་བའི་ནང་ཆོན་
 ཀྱི་ནམ་སྒྲུང་བསྐྱོམ་པའི་ལུས་དབེན་གྱི་དབེན་གཞི་དབྱུག་རིམ་བཞིན། མིག་གིས་གཟུགས་གསུམ་
 འཛིན་པ་དང་། རྩ་བའི་རང་བཞིན་དང་། སྒྲིང་རང་བཞིན་དང་། ལྷེའི་རང་བཞིན་དང་། ལུས་དབང་
 དང་། གཞི་དུས་ཀྱི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་དང་དབྱུག་གོ། གཟུགས་གཟུགས་རྩོ་རྩེ་མ་ནས་རེག་བྱ་རེག་བྱ་
 རྩོ་རྩེ་མའི་བར་ལ་ལྷ་ལྷར་བྱེ་བའི་ནམ་སྒྲུང་གི་ལུས་དབེན་ལྷའི་དབེན་གཞི་ལྷ་རིམ་བཞིན། རྩོ་གསུམ་
 ཆོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་གཟུགས་སྤྱི་ཙམ་པ། རྩ་བའི་ནང་དང་མགོ་པོ་དང་སྒྲིང་སྒྲིང་དང་། བྱེ་སྤྱི་
 ཙམ་པ་དང་། མངར་བའི་རོ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་དང་སྟན་གཅིག་ལ་གནས་པའི་རེག་བྱ་དང་ལྡོ། དེས་ནམ་

སྒྲོང་གི་རིན་འབྲུང་ནས་རེག་བྱ་དོན་མའི་རིན་འབྲུང་གི་བར་རིན་འབྲུང་ཉི་ཤུའི་ལུས་དབེན་སོགས་
གཞན་ཆམས་ལ་རེགས་འགྲེ་བྱས་ཏེ་སྒྲོ་སྤྲ།

ཁོ་ན་རེ། སྤྱན་མའི་ཆམ་སྒྲོང་གི་ལུས་དབེན་དེ། ཆམ་སྒྲོང་གི་ལུས་དབེན་ཡིན་པར་ཐལ།
རེགས་བརྒྱའི་ཆམ་སྒྲོང་ཉི་ཤུ་ཆམ་སྒྲོང་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་འདྲ་བ་དེ་ཆམ་སྒྲོང་གི་ལུས་
དབེན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱན་མའི་ལུས་དབེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟབ་དོན་ལས། དུལ་བཞི་ལ་
རེགས་ལྷ་ལྷར་བྱེ་ནས་བསྐྱོམ་པ་ནི་ཁམས་བཞི་ལུས་བཞིར་བསྐྱོམ་པའི་ལུས་དབེན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་ཁམས་དབེན་གཞིར་བྱས་པའི་སྤྱན་མའི་ལུས་དབེན་དང་། ས་
ཁམས་རང་ལྡོག་མ་དབེན་གཞིར་བྱས་པའི་རྩ་བའི་སྤྱན་མའི་ལུས་དབེན་མི་འདྲ་སྟེ། ས་ཁམས་རང་
ལྡོག་མ་སྤྱན་མར་བསྐྱོམ་པའི་ལུས་དབེན་རྩ་བའི་སྤྱན་མའི་ལུས་དབེན་ཡིན་པ་ནས། རྒྱུད་ཁམས་
རང་ལྡོག་མ་དབེན་གཞིར་བྱས་པའི་ལུས་དབེན་དེ་རྩ་བའི་སྐྱོམ་མའི་ལུས་དབེན་གྱི་བར་ཡིན་པའི་
ཕྱིར།

ལེ་ལུ་བརྒྱ་བདུན་པ་ལས། ས་ནི་སྤྱན་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། །ཆུ་ཡི་ཁམས་ནི་ལྷ་མ་གྱི། །མེ་
ནི་གོས་དཀར་མོ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུད་ནི་སྐྱོམ་མར་རབ་ཏུ་བསྐྱབས། །ཞེས་དང་། གསལ་སྐྱོན་ལས།
ཁམས་ཀྱི་ལུས་དབེན་གྱི་དབེན་གཞི་ལུས་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་། དེ་བཞི་ལྷ་མོ་བཞིར་བསྐྱོམ་
པ་དེའི་ལུས་དབེན་དུ་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རགས་པ་ཉི་ཤུའི་རང་ལྡོག་དང་
གཞི་ལྡོག་གི་བྱུང་པར་བྱེ་སྟེ་རགས་པ་ཉི་ཤུའི་རང་ལྡོག་ནས་དབེན་གཞིར་བྱས་པའི་ལུས་དབེན་
དེ་ལ་རྩ་བའི་ལྷ་ཉི་ཤུའི་ལུས་དབེན་དགོས། རགས་པ་ཉི་ཤུ་ལ་ལྷ་ལྷར་བྱེ་བའི་གཞི་ལྡོག་ནས་རེགས་
བརྒྱའི་ལུས་དབེན་གཞི་བརྒྱ་འཛོག་དགོས་སོ། །འོན་ཀྱང་ལུས་སྐྱེ་བ་སེལ་ལ་ལྷར་བྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་སེལ་
ཆམ་སྒྲོང་གི་ལུས་དབེན་གྱི་དབེན་གཞིར་ལུས་དབེན་འཛོག་པར་གསལ་སྐྱོན་དུ་གསུངས་པས་རྩ་
བའི་སྐྱེ་བ་སེལ་གྱི་ལུས་དབེན་གྱི་དབེན་གཞིར་ལུས་དབེན་མི་འཛོག་གམ་དབྱེད། ཁོ་བརྒྱ་བྱམས་

བ་ཀུན་བཟང་གི་ལུས་དབེན་གྱི་ཅ་བའི་དབེན་གཞི་དང་དེ་ལ་ལྷ་ལྷ་བྱེ་ཚུ་ལ་རྣམས་གསལ་སྒྲོན་
 ཏུ་གསལ་བར་མ་གསུངས་པས་རྗེ་ལྷ་འཛོམས་དབྱེད། དམ་བ་རིགས་བརྒྱའི་ལྷ་རྣམས་སྐྱེ་མདོག་
 མི་འབྱུང་ཞིང་ཕྱག་མཆན་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྤང་ཉི་ཤུ་པོ་སྐྱེ་མདོག་དཀར་པོ་ཡིན་ཞིང་། རྣམ་
 སྤང་གི་རྣམ་སྤང་དེ་རྣམ་སྤང་གི་ཕྱག་མཆན་འཛིན་པ་ནས་རེག་བྱ་དོན་མའི་རྣམ་སྤང་རེག་བྱ་དོ་
 རྗེ་མའི་ཕྱག་མཆན་འཛིན་པའི་བར་ཡིན། དེ་བཞིན་ཏུ་མི་བསྐྱོད་པ་ཉི་ཤུ་པོ་སྐྱེ་མདོག་སྒྲོན་པོ་ཕྱག་
 མཆན་ནི། རྣམ་སྤང་གི་མི་བསྐྱོད་པ་རྣམ་སྤང་གི་ཕྱག་མཆན་འཛིན་པ་ནས་རེག་བྱ་དོན་མའི་མི་
 བསྐྱོད་པ་རེག་བྱ་དོན་མའི་ཕྱག་མཆན་འཛིན་པའི་བར་དོ། །དེས་གཞན་རྣམས་ལ་རིགས་བསྐྱེ།

ལུས་དབེན་གྱི་ལྷ་རྒྱས་པར་བྱེན་བརྒྱ་པོ་གཉིས། དེ་བསྐྱེན་བརྒྱ་ཏུ་ག་ཙུ། དེ་བསྐྱེན་དམ་
 བ་རིགས་བརྒྱར་བསྐྱེ། དེ་བསྐྱེན་དེ་ཉིད་རིགས་ལྷ་རྒྱས་བསྐྱེ། དེ་ཡང་རྣམ་སྤང་ཉི་ཤུ་རྣམ་སྤང་གཅིག་
 ཏུ་བསྐྱེན་བ་ནས། མི་བསྐྱོད་པ་ཉི་ཤུ་མི་བསྐྱོད་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེན་བའི་བར་ཡིན། རྣམ་སྤང་གི་ལུས་
 དབེན་ཉི་ཤུའི་དབེན་གཞི་ཉི་ཤུ་ས་ཁམས་སུ་བསྐྱེན་བ་ནས་མི་བསྐྱོད་པའི་ལུས་དབེན་གྱི་དབེན་
 གཞི་ཉི་ཤུ་རྣམ་ཞེས་ཁམས་སུ་བསྐྱེན་བའི་བར་ཡིན། དེ་ཉིད་རིགས་ལྷ་འཛོམས་རྣམ་སྤང་གི་ལུས་དབེན་
 དེ་ས་ཁམས་དབེན་གཞིར་བྱས་པའི་ལུས་དབེན་ཡིན་ཀྱང་། ས་ཁམས་ཀྱི་ལུས་དབེན་མིན་ཟེར་རམ་
 དབྱེད། དེ་ཉིད་རིགས་ལྷ་ནི་གསང་བ་རིགས་གསུམ་ཏུ་བསྐྱེ། དེ་ཡང་རིན་འབྱུང་སྐྱོད་དོན་རྣམ་སྤང་
 ཏུ་འདྲ། རོན་བྱུང་གསུང་དོན་མའི་དབེན་མེད་ཏུ་འདྲ། ཏུག་པ་དོན་མའི་འཆང་ཐུགས་དོན་མི་བསྐྱོད་
 པའི་རིགས་སུ་འདྲའོ། །སྐྱེ་བ་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་དོན་མའི་གསུམ་ཏུ་བསྐྱོམ་
 པ་ནི་གསང་བ་རིགས་གསུམ་གྱི་ལུས་དབེན་དང་། ལྷ་གསུམ་དེ་ཡང་དོན་མའི་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་དོ་
 རྗེ་འཆང་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་ནི་གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་སྟེ་ལུས་དབེན་མཐར་ཐུག་ཏུ་གསུངས།
 གསང་ཆེན་རིགས་གཅིག་གི་ལུས་དབེན་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཡོད་པས་དེ་ལ་ལུས་དབེན་མཐར་ཐུག་
 ཡོད་དམ་དབྱེད།

ལུས་དབེན་གྱི་སྐྱ་བཤམ་།

ལུས་དབེན་གྱི་སྐྱ་བཤམ་ཡོད་དེ། དབེན་གཞིའི་ལུས་ནི་རགས་པ་ཉི་ཤུ་སོགས་དང་། དབེན་
 རྒྱ་ནི་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་དང་། དབེན་པའི་དོན་ནི་དེ་ཚམས་བདེ་སྟོང་གི་ཚམ་འགྱུར་རམ་ལྟར་བསྐྱོམ་
 པའི་མཆོག་གི་སྤང་ཞེན་གྱིས་དབེན་པར་བྱེད་པས་ན་ལུས་དབེན་ཞེས་བྱ། ལུས་དབེན་ལ་ལུས་
 དབེན་གྱི་སྐྱ་བཤམ་ཆང་མི་དགོས་ཏེ། མཉམ་བཞག་དོན་དམ་ཚན་གྱི་ལུས་དབེན་ཚམས་གང་
 ཤེས་པའི་སྟོང་ཚམ་འགྱུར་རམ་ལྟར་ཤེས་ནས་བསྐྱོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལུས་དབེན་གྱི་སྐྱ་བཤམ་
 ཆང་ན་ལུས་དབེན་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། ངག་དབེན་ཡན་ཆད་གང་ཤེས་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གིས་
 རྒྱས་བཏབ་སྟེ་སྐྱོམ་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། མཉམ་བཞག་ལུས་དབེན་ལ་ཡང་དོན་དམ་ཚན་གྱིས་
 མ་བྱུང་སྟེ། ལུས་དབེན་མཉམ་བཞག་གི་ཉེར་ཐོབ་བྲམ་མེད་དེ་དོན་དམ་ཚན་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 གསལ་སྒྲོན་ལས། ཉེར་ཐོབ་བྲམ་མེད་ལ་བདེ་སྟོང་སྤྱར་བ་མི་འོང་ཡང་སྤྱིར་ཉེར་ཐོབ་ལ་དེ་མེད་པ་
 མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སོར་སྤྱད་དང་རྟོག་དབྱེད་ཀྱི་ལུས་དབེན་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
 པ་དགོས་ཏེ། ལུས་དབེན་མཉམ་བཞག་ཏུ་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་ཆེན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་འཛིན་སྤངས་ལུལ་ཏུ་
 བྱས་ནས་བསྐྱོམས་པས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལངས་ཆོ། གང་ཤེས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅིང་
 ཐ་སྙད་ཏུ་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤར་ཏེ། གང་སྤང་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་
 བྱིར། དེ་ཡང་ལྟ་བུའི་དབྱེད་པ་རྟོགས་ཆེ་སྟོང་ཉིད་ནི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་དེའི་རང་བཞིན་དང་། ཆོས་
 ཅན་ནི་སྟོང་ཉིད་དེའི་ཚམ་འགྱུར་ཡིན་པར་ཤེས་པ་ནི་མདོ་སྤྲུལ་ཐུན་མོང་པ་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིར་
 བདེ་སྟོང་རྩ་གཅིག་ཏུ་མོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་ཚམས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཚམ་འགྱུར་ཡིན་པ་
 བཞིན་ཏུ་བདེ་བའི་ཚམ་འགྱུར་ཏུ་ཡང་མོས་པའི་དབང་གིས་འཛོག་པར་གསུངས་པའི་བྱིར། དབྱ་

མའི་ཡིག་ཆ་སོགས་སུ་ཐ་སྙད་སྤྲོད་མེད་ཀྱི་གསུང་པའི་སྒྲོས་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་རྟོགས་ཤིང་རང་བཞིན་
མེད་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ།

རྟོན་དང་བརྟོན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་དམིགས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་འཛིན་སྐྱབས་ལུལ་དུ་
བྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དེས་རྟོན་དང་བརྟོན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་སྐྱབས་བ་ཡིན་ཏེ། སྤྲུགས་རིམ་ལས། རིམ་
བ་དང་པོའི་སྒྲུབས་སུ་སྐྱབས་ཕྱོགས་ལྟའི་འཁོར་ལོ་གཙོ་བོར་སྒྲོམ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལ་ངེས་ཤེས་ཤུགས་དྲག་དངས་ནས་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་བཞིན་དུ་འཆར་
བ་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་། ལྟའི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོམས་པའི་འོག་ཏུ་དམིགས་པ་ལྟ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་
རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ངེས་པའི་སྒྲོ་ངེས་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱབས་སྟོང་ཉིད་ལ་ཞུགས་ཤིང་གཟུང་
ནམ་རྟོན་དང་བརྟོན་པའི་སྒྲུབ་པར་ཤར་བའི་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་མངོན་
རྟོགས་སྒྲོམ་རེས་ཀྱིས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

དབུ་མའི་གཞུང་དུ་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོས་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་སྐྱབས་བར་གསུངས་
པས་འདི་མདོ་སྤྲུགས་བྱུང་མོང་བའོ། །མཉམ་བཞག་གི་རྗེས་སུ་རྗེས་ཐོབ་འོང་དགོས་པས་དང་པོར་
ལུས་དབེན་མཉམ་བཞག་དགའ་བདེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་གསུམ་ཐོབ། དེ་རྗེས་སུ་ལུས་དབེན་རྗེས་
ཐོབ་སོར་སྤྱད་རྟོག་དཔྱད་གསུམ་ཐོབ་དགོས་སམ་དེ་རྣམས་ཐོབ་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ཞེས། དེ་ནི་གསལ་
སྒྲོན་ལས། འདིར་སྒྲོན་གསལ་ལས། དེ་ལྟར་དབུད་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ལ་མངོན་པར་
ཕྱོགས་པས་གང་ཡིད་བདེ་བའི་མཆན་ཉིད་ཅན་དེ་ནི་དགའ་བ་ལ་རེག་པའོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མངོན་
པར་ཞུགས་པས་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་བདེ་བ་གང་ཐོབ་དེ་ནི་
བདེ་བས་བསྐྱུས་པའོ། །ཞེས་དགའ་བ་ཡིད་བདེ་དང་། བདེ་བ་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྐྱབས་དང་སོགས་ཀྱིས་
བསྐྱུས་པའི་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྐྱབས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། སྤྲོ་མ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཕྱོགས་པས་ཐོབ་
པ་དང་། ཕྱི་མ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པས་ཐོབ་པར་གསུངས་ཤིང་། བ་ཆབ་ཀྱི་འབྱུང་ལས། དེ་

ལྟར་དཔྱད་བཞིན་པ་ལ་ཞེས་དང་། ཆག་འགྲུར་ལས། དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་ལས། ཞེས་འབྱུང་ངོ་།

འགྲུར་རྩིང་གཉིས་ལས། དེ་ལྟར་དཔྱད་ནས་ཞེས་པའི་དོན་ནི། རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཀྱིས་
 སྒར་ལྟར་དཔྱད་ནས་ཞེས་སྒྲ་མའི་དོན་བསྟུན་ཤིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པས་དགའ་བདེ་འཛོལ་
 ཅེས་ཕྱི་མའི་འཛོལ་ཚུལ་སྟོན་ནོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་དང་སྟོགས་པ་གཉིས་ནི་དོན་འབྲེལ་
 ཚུལ་དེས་དགའ་བདེ་འཛོལ་ཚུལ་ནི། དང་པོར་འོག་སྒྲིའི་ཕྱོ་མོ་སྒྲིམ་པའི་དབང་གིས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
 ཐོབ་པ་ནི། དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ངེས་པར་བྱས་ཏེ་བསྒྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡིད་
 བདེ་བྱད་པར་ཅན་ལ་རེག་པ་སྟེ་འཛོལ་བ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་
 པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པོ། །ལུས་ཤིན་སྤངས་དངོས་ནི་ལུས་ཤིན་ཏུ་ལས་རྩད་དུ་སོང་བའི་རེག་བྱ་བྱད་
 པར་ཅན་གཅིག་ཡིན་པས། འདིར་དེ་མིན་གྱི། ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་ལས་རྩད་དུ་བྱེད་པའི་
 བྱེད་ཆོས་སུ་འགྱུར་བའི་ཤིན་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བ་སྟེ། སྒར་གྱི་ཡིད་བདེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་
 བྱུང་ངོ་། །སྒར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སྤངས་པའམ་གོམས་པར་བྱས་པས་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་གྱི་
 རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་སོན་པའི་བྱིར། ཤེས་པ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་བྱུག་དང་། ཤེས་
 བྱ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བྱུག་བྱུང་བ་ཟད་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་ཆད་དུ་སྒྲུང་བས་
 སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་བས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ནི་རང་སེམས་ཞེས་བྱའོ། །
 ཞེས་གསུངས། རྩུངས་དེའི་དོན་གོ་དཀའ་བས་དེ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་
 དུ་འབྱུང་སྟེ།

བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་པ།

རྗེ་ཆོས་སྒྲིབ་ཀྱི་མཆོད་དང་། དེའི་རྗེས་འབྲང་གཞན་ཕྱོགས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་རྒྱུད་དབྱེད་མར་
 རྒྱགས་མ་སྒྲིབ་བའི་གང་ཟག་གིས་ཐོག་མར་ལུས་དབེན་སྒྲོམ་པའི་མཉམ་བཞག་གི་དུས་སུ་རྒྱུད་
 དབྱེད་མར་རྒྱགས་གནས་ཐིམ་པ་ལས་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ཤར་བའི་ཆེ་དགའ་བདེ་གཉིས་ཐོབ།
 སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་ནི་ཅེ་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་
 ཡིན། མཉམ་བཞག་ནས་ལངས་པའི་ཆེ་ཡུལ་སྤང་བདེ་སྒྲོང་གི་རྣམ་འོལ་དུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བཟླ་
 བའི་སོར་སྤྱད་དང་། དེ་རྗེས་སུ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་དཔྱོད་གཉིས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་
 ཡང་སྤང་ཞེས་དོན་ཡོད་མཁས་བྱུང་གིས་གསུངས། དུགས་པོ་ནམ་མཁའ་གྲགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་
 རྣམ་བཞག་དུ་ཡང་། དང་པོར་དགའ་བདེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་གསུམ་ཐོབ། དེ་རྗེས་
 སུ་སོར་སྤྱད་དང་རྫོགས་དཔྱོད་གཉིས་ཐོབ་དགོས་པར་བཤད་འདུག བཟ་ཆེན་བསོད་གྲགས་པས་
 འདི་ལྟར་བཞེད་དེ། རྫོགས་དཔྱོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ནང་དུ་བདེ་བ་འབར་བའི་ཤེས་པས་སྒྲོང་ཉིད་ངེས་ཡུལ་
 དུ་བྱས་པ་ལས་རྒྱུད་དབྱེད་མར་རྒྱགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་མ་བྱས་གོང་ནས་དགའ་བདེ་གཉིས་ཐོབ།
 སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ནི་རྒྱུད་དབྱེད་མར་རྒྱགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲིག་རྒྱུའི་
 ཏྲགས་ནས་འོད་གསལ་བར་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། དེས་མཇུག་པའི་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་ལས།
 རྫོགས་དཔྱོད་གཉིས་ཀྱིས་བྲངས་པའི་བདེ་བས་སྒྲོང་ཉིད་ངེས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བསྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་
 བའི་ཡིད་བདེ་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་དགའ་བའི་ཡན་ལག་དང་། རྫོགས་དཔྱོད་གཉིས་ཀྱིས་བྲངས་པའི་བདེ་
 བས་སྒྲོང་ཉིད་ངེས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བསྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་བྲངས་ཀྱི་བདེ་བ་
 ནི་བདེ་བའི་ཡན་ལག་གོ།

དགའ་བདེ་གཉིས་ཀྱིས་བྲངས་པའི་བདེ་བས་སྒྲོང་ཉིད་ངེས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བསྒྲོམ་པ་ལས་

རྒྱུ་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཐེམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲིག་རྒྱ་ནས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་འོད་གསལ་གྱི་བར་གྱི་
 རོ་བོ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲུང་རགས་པ་མཐའ་དག་ལོག་པ་ནི། སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་
 ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས། རྗེ་ཞོར་བཟང་པས་བཞེད་ཚུལ་ནི། དེའི་གསུང་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་
 རྒྱུ་གས་རིམ་ནས་བཞག་ཏུ་བཀོད་འདུག་ཅིང་། དེའི་ཆེག་སྒྲ་བསྐྱུས་ཏེ་བཀོད་པ་ལ། སོར་སྐད་དང་
 བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ལྷ་ཐོབ་པའི་གོ་རིམ་ནི། དང་པོར་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་སྒྲུང་བདེ་སྟོང་གི་རྒྱས་
 འདེབས་པའི་སོར་སྐད་ཀྱི་ལམ་ལ་སློབ། དེ་ནས་བདེ་སྟོང་གི་གཟུང་ནས་ལྷར་ཤར་བའི་རྟོག་དཔྱད་
 གཉིས་ལ་སློབ། དེའི་དབང་གིས་རྣལ་འབྱོར་བ་རང་ཉིད་ལ་ནང་དུ་བདེ་བ་འབར། བདེ་བ་འབར་
 བའི་རྒྱུ་གིས་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་ལ་དམིགས་པ་གཏོང་བ་སོགས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་བྱེད་མི་དགོས་པར་
 དབང་ཤེས་བཞོན་པའི་རྒྱུང་ནས་ནང་དུ་ཕྱོག་དེ་ཕྱོག་པ་ན་དབང་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱུས་ནས་རྒྱ་
 ཁྲིར་རྒྱུང་ཐེམ་ནས། སྒྲུང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་བདེ་བའི་རོ་བོར་སྒྲེ། བདེ་བ་དེ་ལས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་
 ལ་སྒྲིགས་པའི་བསྐྱོམ་པའི་ཡིད་བདེ་གྱུར་པའི་དགའ་བ་སྒྲེ་བ་ནི་དགའ་བའི་ཡན་ལག་དང་དེ་དང་
 མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ལས་རྩང་དུ་བྱེད་པའི་ཤིན་སྐྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་བདེ་བའི་ཡན་ལག་ཡིན།
 དེའི་འོག་ཏུ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པའི་ཆེ་
 གཟུང་འཛིན་རྒྱུངས་ཆེད་དུ་སྒྲུང་བས་སྟོང་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ནི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཡན་
 ལག་ཡིན། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་དང་པོར་འོག་སྒྲིའི་ཐ་མོ་སྒྲོམ་པ་ན་རྒྱུ་དབུ་མར་ཞུགས་ཏེ། སྒྲུང་
 མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་རྣམས་ཤར་བའི་དུས་སུ་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པའི་ཡིད་བདེ་དང་། དེའི་
 དུས་སུ་ཐོབ་པའི་ཤིན་སྐྱངས་དང་། འོད་གསལ་གྱི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་རྣམས་བསམ་གཏན་གྱི་
 ཡན་ལག་ཡིན། སོར་སྐད་མ་ཐོབ་གོང་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་གསུམ་ཐོབ། དེ་ནས་
 སོར་སྐད་ཐོབ། དེ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཐོབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས།

དེ་ལྟར་ཁས་སྐྱངས་ན་སོར་སྐད་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་གོ་རིམ་ཕྱིན་ཅི་འོག་ཏུ་འགྱུར་བ་

དང་། བསམ་གཏན་སྤྱི་ལོ་མཆན་ཉིད་ལ་བདེ་ཆེན་ལྷོ་ལོ་རྣམས་ལ་དུ་བཟུང་བ་ལ་འདྲ་བ་དང་ཡང་ལག་ལ།
 བསམ་གཏན་སྤྱི་ལོ་མཆན་ཉིད་ལ་མ་སློབ་པར་ཡན་ལག་གྱི་མ་གསུམ་ཐོབ་པ་ཡང་མི་རུང་། བསམ་
 གཏན་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྤྱི་ལོ་བར་དུ་ཁོ་རང་དང་ལམ་མི་གཅིག་པའི་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་པར་
 ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཞེད་འདུག བཤ་ཆེན་བསོད་གྲགས་པ་དང་། རྗེ་ཞོར་
 བཟང་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལུས་དབེན་མཉམ་བཞག་ལ་ཡན་ལག་གྱི་མ་གསུམ་དགོས་པར་མི་བཞེད་
 དེ། ལུས་དབེན་གསར་དུ་སློམ་ཆེ་དང་པོར་རྩྱ་རྒྱུ་ལོ་མར་སྤྱི་ལོ་ནང་དུ་པ་མོ་བསློམས་པས་རྒྱུ་རྩྱ་
 ཐེམ་པ་ལས་ལྷན་སྤྱོད་ཀྱི་བདེ་ཆེན་སྤྱོད། བདེ་ཆེན་དེས་སྤྱོད་ཉིད་དེས་ལུས་དུ་བྱས་ཏེ་བདེ་སྤྱོད་
 སྤྱར་བའི་ལུས་དབེན་མཉམ་བཞག་ཐོབ། མཉམ་བཞག་ལས་ལངས་ཆེ་ལུས་སྤྱང་ཐམས་ཅད་མཉམ་
 བཞག་གི་བདེ་སྤྱོད་གིས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་རྒྱས་འདེབས་པའི་སོར་སྤྱད་དེ་ཐོབ། དེ་ནས་བདེ་སྤྱོད་
 གི་གཟུང་རྣམས་ལྷར་འར་བའི་རྟོག་དཔྱོད་ལ་སློབ། དེ་རྗེས་སུ་དགའ་བདེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་གསུམ་
 ཐོབ་པར་བཞེད་པ་འདྲ་ཡང་། ཡན་ལག་གྱི་མ་གསུམ་ཐོབ་ཚུལ་མི་འདྲ་བར་བཞེད་དེ། བཤ་ཆེན་
 གྱིས་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བདེ་བ་འབར་བའི་ཤེས་པས་སྤྱོད་ཉིད་དེས་ལུས་དུ་བྱས་པ་ལས་རྒྱུང་
 དབུ་མར་མ་ཐེམ་གོང་ནས་དགའ་བདེ་གཉིས་ཐོབ་ལ། སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ནི་རྒྱུང་དབུ་མར་ཐེམ་
 པ་ལས་རྒྱུང་བའི་སྤྱི་གྲུ་རྒྱ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་ཐོབ་པར་བཞེད། རྗེ་ཞོར་བཟང་པ་ནི། རྟོག་དཔྱོད་
 ཀྱི་རྗེས་སུ་བདེ་བ་འབར་བའི་རྟོག་གྱིས་རྒྱུང་རྩྱ་རྒྱུ་ལོ་མར་ལས་སྤྱང་མཆོད་ཐོབ་གསུམ་བདེ་བའི་
 རོ་པོར་སྤྱོད་པའི་དུས་སུ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་དགའ་བདེ་གཉིས་ཐོབ། ཐམས་ཅད་སྤྱོད་པ་
 འོད་གསལ་ནི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པར་བཞེད་དོ།

གསལ་སློབ་ཀྱི་ལུང་དོན་རྗེ་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་པས་བཞེད་ཚུལ་ནི། དེས་མཛད་པའི་འཛིགས་
 བྱེད་ཀྱི་རྗེ་གསལ་རིམ་རྣམས་བཞག་ལས། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱར་སྤྱང་དབྱེད་ནས། ཞེས་གསུངས་
 འདུག རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་དུས་སུ་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀྱིས་རང་ལུས་ལ་རྩེད་པའི་རྣམས་པ་

དང་། ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དབྱེད་ནས་ཞེས་རྟོག་དཔྱད་
གཉིས་ཀྱི་ལམ་ཐོབ་ཚུལ་དེ་བསྟན་ནས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པས་དགའ་བདེ་གཉིས་ཐོབ་ཅེས་
བྱི་མའི་ཐོབ་ཚུལ་བསྟན་ནོ། །ཞེས་པ་འདིར་དབྱེད་ནས། རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཀྱིས་དབྱེད་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཕྱོགས་བཤམ་ཞུགས་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། འདིའི་དུས་སུ་བསམ་གཏན་གྱི་
ཡན་ལག་དགའ་བདེ་གཉིས་ཐོབ་ཡོད་གསུང་བ་ཞིག་བྱི་མའི་ཐོབ་ཚུལ་སྟན་ནོ། །ཞེས་པའི་གསུང་
འདིས་བསྟན་པ་འབྲ་བ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་། ཚུལ་དེས་དགའ་བདེ་ཐོབ་ཚུལ་ནི་ཞེས་གསུངས་པ་ནི།
དེ་ལྟར་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཀྱིས་དབྱེད་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པའམ་ཕྱོགས་བཤམ་གཉིས་ཀྱིས་
དགའ་བདེ་ཐོབ་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།

དང་པོར་རྩུ་ཁྱིའི་མར་སྒྲིའི་ནང་དུ་ཐིག་ལེ་སྤྲོ་མོ་བསྐྱེད་པས་དེའི་དབང་གིས་སམ་དེའི་མ་ཐུ་
ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་གྱིས་བྱངས་པའི་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་
སྐྱེས་པ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཞུགས་པའམ་ཕྱོགས་བཤམ་པའི་དུས་སུ་དགའ་བདེ་གཉིས་ཐོབ་པ་
ལ། འོག་སྒྲིའི་སྤྲོ་མོ་བསྐྱེད་པས་རྒྱང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་དབང་གིས་སེམས་
བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་པ་ལས་ཐོབ་དགོས་པར་བཤད་
འདུག་པས། འོག་སྒྲིའི་སྤྲོ་མོ་བསྐྱེད་པའི་མན་ངག་འདི་རྒྱང་དབྱེད་མར་ཐོག་མར་འཇུག་པའི་སྐབས་
ཀྱི་ཐིག་ལེ་སྤྲོ་མོ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྒྱང་ཞུགས་གནས་
ཐིམ་གསུམ་ལ་བྱང་བ་རང་མེད་པའི་གང་ཟག་ལ་དགའ་བདེ་ཅི་གཅིག་པ་དང་བཅས་པ་ཐོབ་པའི་
ཆེད་དུ་རྩུ་ཁྱིའི་མར་སྒྲིའི་གནད་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནམ། འདིའི་དོགས་པ་ཆོད་པ་ཞིག་མ་བྱུང་བས་
ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་དོགས་ལེགས་པར་ཆོད་མཛོད། ཅེས་གསུངས། འདིས་རྟོག་
དཔྱད་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རྒྱང་དབྱེད་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་དགའ་བདེ་གཉིས་
ཐོབ་པ་གསལ་སྟོན་གྱི་དགོངས་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་ཀྱང་གསལ་སྟོན་གྱི་དང་པོར་འོག་སྒྲིའི་སྤྲོ་མོ་

སྒོམ་པ་ཞེས་ལུས་དབེན་གྱི་དང་པོ་ལ་བྱེད་དམ། རྟོག་དཔྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འོག་སྒོར་གནད་ཏུ་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་ལ་སྤྲུགས་དོགས་མ་ཆོད་པར་གསུངས།

པཌ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་དང་པོར་ལུས་དབེན་ཆུང་མ་བཞག་དང་། དེ་ནས་སོར་སྤྱད་རྟོག་དཔྱེད། དགའ་བདེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཆུང་མ་སྐྱོབ་པར་བཞེད་ལ། དགའ་བདེ་གཉིས་སྒྲོང་བཞིའི་སྒྲོན་དང་། དགའ་བདེ་དང་འབྲལ་བའི་སྒྲོང་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བཞེད་དེ་ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མར་གསལ། པཌ་ཆེན་བསོད་གྲགས་པས་འདིའི་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ་། །ལུས་དབེན་གསར་སྐྱབ་གྱི་དང་པོར་འོག་སྒོར་སྤྱོད་པ་མོ་སྒོམ་དགོས་ཏེ། གསལ་སྒྲོན་ལས། བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་ངེས་ལུགས་རྗེ་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། སྤྱིར་བསྐྱེད་རིམ་སྤྲོད་པས་རྫོགས་པར་སྒོམ་པ་ནི། རྫོགས་རིམ་ཀུན་སྐྱེ་བའི་དགེ་ཅ་སྟེན་བྱེད་ཡིན་པས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་སྐྱེ་བའི་སྟེན་བྱེད་ཏུ་ཡང་འགྲོ་ལོ།

ཁྱད་པར་ཏུ་ནོར་བུའི་ནང་ཏུ་ཕྱག་མཆན་ནམ་ཐེག་ལེ་སྤྱོད་པ་ནི། རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་དབྱེད་མར་སྤྱད་པའི་ཐབས་ཡིན་པས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱར་བཤད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བྲངས་པ་ན་ལུས་དབེན་གྱི་དངོས་གཞི་སྒོམ་པ་ཡིན་པས། སྤྱོད་རིམ་དང་དེ་ལྟར་འབྲེལ་ལོ། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་རིམ་དེ་གྱི་ལ་འཁོར་བརྟན་པ་ནས་ལུས་དབེན་ལ་འཇུག་པ་ན། རོར་བུའི་ཐེག་ལེ་ལས་ཕྱག་མཆན་སྤྱོད་པ་སྒོམས་ལ། རྒྱུད་གཉིས་རྒྱ་རྒྱུད་པའི་རྗེས་སུ་ལུས་དབེན་དངོས་གཞིའི་བདེ་སྒྲོང་སྒྲོར་བ་སོགས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།

བསྐྱེད་རིམ་གསུང་ཚིག་ཀྱི་མ་ཁྲུ་ལ་ལ་དབྱེད་པ།

བསྐྱེད་ཅིང་ནས་རྫོགས་ཅིང་གི་ལུས་དབེན་དུ་འཕོས་པ་ནི་འོག་སྒྲོང་མ་མོ་བསྐྱེད་པ་པས་
 རྒྱང་དབུ་མར་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་ནས་ཡིན་པས། སྤང་བ་དེའི་སྤྱོད་ལ་གི་སྤྱི་ག་
 རྒྱ་སོགས་གི་ཉྐགས་ཤར་བའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་བསྐྱོམ་སྟོབས་གིས་རྒྱང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་
 ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ནས། ཡིན་ན་དེའི་དུས་སུ་རྫོགས་ཅིང་ཐོབ་ཐེང་དགོས་སམ་
 དཔུང་། ལུས་དབེན་ནས་སེམས་དབེན་མན་ཆད་གི་སྟོང་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་
 མིན་ལ་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་སྤང་ཡང་སྟོང་བཞིའི་མཆོན་ཉིད་པའི་ཕྱོགས་འཐད་དམ་སྟམ་སྟེ།
 གསལ་སྟོན་ལས། རྫོང་འབྲེང་བའི་སྟེང་གཞི་སྤྲས་བཤད་གི་ཁམས་གི་ལུས་དབེན་གི་སྐབས་སུ་
 ཡང་། རྒྱང་དང་མེ་དང་ཆུ་དང་ས། །སྤྱན་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་བདག་ཉིད་ཅན་གསུམ་
 དུ། །ཤེས་བྱ་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སྟེང་། །ཞེས་འབྱུང་བ་བཞི་སྤྱན་ལ་སོགས་བཞིར་སྐྱོམ་པ་
 རྣམས་སྟོང་བ་གསུམ་གི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པས། ལུས་
 དབེན་གི་སྐབས་སྟོང་བ་གསུམ་གི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་དོ།

སྒར་སྟོང་པ་བཞི་པ་གསུངས་པ་ནི་དཔེ་འོད་གསལ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་ལུས་དབེན་ནས་སྐྱུ་ལུས་
 གྱི་བར་དུ་སྟེ་བ་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་ལུས་དབེན་ནས་སྐྱུ་ལུས་གྱི་བར་དུ་སྟོང་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་
 བར་གསུངས་པའི་སྒྱུར་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྟོང་གར་མི་ཤིགས་པ་སྒྲོམ་པའི་གནད་ལེགས་
 བར་ཤེས་ནས་རིང་དུ་བསྒྲོམ་པ་ལས་སྟོང་པ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཐོག་མར་སྟེ་བ་ནས་སེམས་དབེན་
 རྗེས་མ་ཐུན་པ་ཡིན་པས། དེའི་སྒྲོ་ནས་མིང་གདགས་སུ་རུང་ཡང་དེ་མཆོན་ཉིད་པ་ནི་མིན་ལོ། །ཞེས་
 སྟོང་གའི་སྒྲགས་ཐིག་བསྒྲོམ་པ་ལས་ཐོག་མར་སྟེ་བའི་སྟོང་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབེན་མཆོན་ཉིད་
 པ་མིན་པར་གསུངས་ཀྱི་སྟོང་བཞི་མཆོན་ཉིད་པ་མིན་པར་མ་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།

དེ་ནམས་མི་འཆི་བའི་དུས་སུ་རྫོགས་པར་འཆར་ལ། གཉིད་ཀྱི་དུས་སུ་སྒྲ་བྲུག་གི་རྒྱ་བ་མི་ཕྱོག་པས་
ཆ་འདྲ་ཅམ་འཆར་རོ།

ལམ་དུས་ནི་སྟོང་གའི་རྒྱ་ཁྲིར་རྒྱུ་ཚུད་ནས་ཐིམ་པ་ལ་མཆན་ཉིད་ནམས་ཆང་བར་འཆར་ལ།
གཞན་དུ་ཐིམ་པ་ལ་དེའི་ཆང་ཅམ་མི་འཆར་རོ། །ཞེས་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་ཆེ་འཆི་རིམ་
རྒྱུ་འཆིན་དུ་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་འཆར་ལ། རྒྱ་ཁྲིའི་གནས་གཞན་དུ་ཐིམ་པ་ལ་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་མི་
འཆར་བར་གསུངས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་དུ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་དེ་ནམས་ཀྱི་
དོན་མཁས་གྲུབ་རྗེས་ལུས་དབེན་སོགས་ཀྱི་སྟོང་བ་བཞི་སྟོང་བ་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་ཡང་སེམས་
དབེན་གྱི་སྟོང་བ་མཆན་ཉིད་པ་མིན་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་གསུང་ཟིན་གྱིས་ལས།
ལུས་དབེན་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་དག་འབྱུང་བ་ནི་སྟོང་བ་བཞི་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་ཡང་སེམས་
དབེན་གྱི་སྟོང་བ་བཞི་མིན་གསུངས་པ་དང་། དཔལ་མང་ཆང་གི་རྒྱུད་ཕྱེ་བཞིའི་སྤྱི་དོན་ལས། སྣང་
བ་གསུམ་གཞིའི་འཆི་དུས་དང་། ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱུད་སྟོང་གར་ཐིམ་པ་ལས་རྫོགས་པར་འཆར་
ལ། གཉིད་དུས་དང་རྒྱ་ཁྲིའི་གནས་གཞན་དུ་ཐིམ་པ་ལས་རྫོགས་པར་མི་འཆར་ཡང་མཆན་ཉིད་
པ་འཆར་བར་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསལ་སྟོན་གྱི་ལུང་དེ་དག་གི་དོན་སྟོང་གའི་རྒྱ་ཁྲི་ལས་གཞན་
པའི་རྒྱ་ཁྲིར་རྒྱུད་ཐིམ་པ་ལས་སྟོང་བཞི་མཆན་ཉིད་རྫོགས་པར་མི་འཆར་ཡང་དེ་བཞི་མཆན་ཉིད་
པ་འཆར་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་མཆན་ཉིད་རྫོགས་པར་འཆར་མི་འཆར་གྱིས་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་དུ་
བཟུང་མི་དགོས་ཏེ། ལུས་དབེན་གྱི་སྣང་བ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་སེམས་དང་དེའི་དབའི་
འོད་གསལ་གཉུག་སེམས་སུ་ཁས་ལེན་ན་དེ་ནམས་སྟོང་བཞི་མཆན་ཉིད་པ་ལས་གཞན་དུ་འོས་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་རྒྱུད་སེམས་རགས་པ་ནམས་ཐིམ་ཐེན་པའི་ཕྱིར། འོད་གསལ་
མཆན་ཉིད་རྫོགས་པ་ལ་ཡང་འོད་གསལ་མཆན་ཉིད་པ་མིན་པར་གསུངས་པ་ཡོད་དེ། ཡིག་ཚུང་

ལས། འཆི་བའི་ཆེ་ལྟེ་བའི་དམར་ཆ་ཡར་འགོ། སྤྱི་བོའི་དཀར་ཆ་མར་འོངས་པའི་འདུ་འཕྲོད་ལ་
བརྟེན་ནས་གཉིས་སྤང་བྲལ་བའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་ལ། དེ་ཡང་གཉིས་སྤང་འགག་པ་ཙམ་
ལ་འོད་གསལ་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་མཆན་ཉིད་པ་ནི་མིན་ནོ། །ཞེས་དང་།

གཞིའི་སྤྱི་གསུམ་རྣམ་བཞག་ལས། འོན་འཆི་བ་འོད་གསལ་དེ་སྤྱིར་འོད་གསལ་མཆན་ཉིད་
པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རྣམ་འབྱོར་བས་འོད་གསལ་མ་བྱ་བསྐྱེད་ཏེ་ལྟ་ཐོག་དུ་འཛོག་པ་ནི་འོད་གསལ་
མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་རྣམ་མ་ཡིན་པར་ཐ་མལ་པ་ལ་རང་ལྷགས་ཀྱིས་ཤར་བའི་འཆི་བ་འོད་
གསལ་ནི་གཉིས་སྤང་རགས་པ་འགགས་པ་ཙམ་ལ་འོད་གསལ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་མཆན་
ཉིད་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་དག་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་འོད་གསལ་མིན་པ་ལ་དགོངས་སམ་
དབྱེད།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། དང་པོ་འོག་སྒྲོར་ཕྱ་མོ་བསྐྱེད་པས་རྒྱུད་དབྱུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་པ་ལས་
བྱུང་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་སྐྱེས་པ། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་
དགོས་ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་རིགས་འགའ་ཞིག་ལ་རྒྱུད་དབྱུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་
པ་ལས་བཞིར་སྤེལ་བའི་དགའ་བ་དང་པོ་དང་སྤང་བ་དཀར་ལམ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་འཆར་བ་མེད་
པར་ཐལ། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་དང་རྒྱུད་དབྱུ་མར་ཐིམ་པ་ལས་སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་
དུས་མཉམ་དགོས་པས། དེའི་དུས་སྤྱན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་དགོས་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པ་དེའི་
ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། རྒྱུད་ཐིམ་སྤྱོད་བྱང་སེམས་འདུ་དཀར་བའི་རིགས་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་
བྱང་སེམས་སྤྱི་བོ་ནས་མགིན་པར་སྤེལ་བ་སོགས་གནས་བཞིར་དགའ་བ་བཞི་དང་སྒྲོང་བ་བཞི་
རིམ་བཞིན་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་འབྱུང་བ་ཡོད་པར་མཁས་པ་དུ་མས་བཤད་པ་ལྟར་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར།

ཕྱག་ཆེན་ཐིག་ལེ་ལས། གང་ཆེ་སྤང་བ་དེ་དགའ་བ། །སྤང་བ་མཆེད་པ་མཆོག་དུ་བཤད། །

ཁྱད་དགའ་ཉེ་བར་ཐོབ་པར་ཤེས། །ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་ཏེ་འོད་གསལ་བའོ། །ཞེས་དགའ་བཞི་སྟོང་
བཞིར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྫོགས་རིམ་དངོས་གྲུབ་སྟེ་མ་ལས་ཀྱང་། ལུགས་མ་ཐུན་གྱི་སྤང་བ་
གསུམ་དང་དེ་གསུམ་དགའ་བ་གསུམ་དུ་བཞག་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བར་མི་འཇོག་ཀྱང་། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་གསར་དུ་ཐོབ་ཆེ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ཐོབ་དགོས་
པར་ཐལ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ཐོབ་པ་ནས་ལུས་དབེན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམ་པར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། གསལ་སྟོན་ལས། རོར་བུའི་ནང་དུ་ཕྱག་མཆོན་ནམ་ཐིག་ལེ་སྤྲོ་མོ་སྟོམ་པ་ནི་རོ་རྒྱུད་གི་
རྒྱུ་དབྱ་མར་སྤྱད་པའི་ཐབས་ཡིན་པས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བཤད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བྱངས་
པ་ན་ལུས་དབེན་གྱི་དངོས་གཞི་སྟོམ་པ་ཡིན་པས། ཞེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་
ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ཐོབ་པ་ནས་བདེ་སྟོང་གི་རྒྱས་བཏབ་
སྟེ་སོར་སྤྱད་སོགས་སྟོམ་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་གསར་ཐོབ་ཀྱི་མཆོམས་བསྟན་
པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དགའ་བ་བཞི་ལ་དོགས་པ་དབྱད་པ།

ཁོ་ན་རེ། ལུས་དབེན་གསར་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་བ་དང་པོ་གསུམ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་
བ་མེད་པར་ཐལ། དགའ་བ་དང་པོ་གསུམ་སྟོང་བ་གསུམ་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་དེ་
ནམས་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དགའ་བ་བཞི་བ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་བཞིར་བྱེ་
བའི་དགའ་བ་བཞི་རེ་དང་སྟོང་བ་བཞི་རིམ་བཞིན་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསལ་
སྟོན་ལས། ཐུབ་པ་དཔལ་གྱིས། རྫོ་རྫེའི་རྩ་བར་སྐྱེབ་པ་ན་སྤང་བ་དང་། རྫོ་རྫེའི་དབྱས་སུ་ཕྱིན་པ་

ན་ཉེར་ཐོབ་དང་། ཁོར་བུའི་ཅེ་མོར་འོད་གསལ་སྐྱེ་བར་བཤད་པའི་ལུགས་ཀྱིས་རྡོ་རྗེའི་ཙ་བ་ནས་
 ཁོར་བུའི་མགོན་པའི་བར་དུ་སྐྱེ་བ་པ་ན་མཆེད་པ་སྐྱེ་བར་འདོད་དགོས་སོ། །ཞེས་དང་། འཆད་
 པར་འགྱུར་བའི་སྟོང་པ་བཞི་བྱུང་པར་ཅན་ནི་སྟོང་གར་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་ལས་འགྱུར་བས་འདིར་
 མི་སྐྱེ་ཡང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་སྟོང་པ་བཞི་འདིར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྐབ་པ་དཔལ་
 ལྟར་བྱས་ན་མ་ཐུན་ཆབས་ཆེ་བར་མངོན། ཞེས་ལུས་དབེན་གྱི་སྐྱབས་འདིར་ལྷན་སྐྱེས་ལ་བཞིར་
 བྱེ་བའི་དགའ་བཞི་སྟོང་བཞི་ངོ་པོ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པར་སྐབ་པ་དཔལ་གྱིས་བཞེད་པ་མ་ཐུན་ཆབས་
 ཆེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས་པས་ལུས་
 དབེན་གསར་ཐོབ་གྱི་ཆེ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་བཞིར་བྱེ་བ་འདི་ཁོན་ལྟར་དགོས་པར་གསུངས། རྗེ་ཁོར་བཟང་
 པ། ཆོས་སྐྱོང་རྒྱ་མཚོ། རོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་རིགས་འགའ་ཞིག་ལ་རྒྱུང་
 འདུ་སྤྲོ་ཞིང་བྱང་སེམས་འདུ་དཀའ་བ་དང་། བྱང་སེམས་འདུ་སྤྲོ་ཞིང་རྒྱུང་ཐིམ་དཀའ་བ་སོགས་ཡོད་
 པས་འདི་ཁོན་ལྟར་ངེས་པ་མེད་གསུངས།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལུགས་མ་ཐུན་གྱི་དགའ་བ་དང་པོ་གསུམ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་མེད་པར་
 ཐལ། ལུས་དབེན་གསར་ཐོབ་གྱི་དགའ་བ་དང་པོ་གསུམ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ན་མ་བྱུང་། ལུགས་མ་ཐུན་གྱི་དགའ་བ་དང་པོ་གསུམ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཡོད་པར་ཐལ། མས་བརྟན་གྱི་
 ལྷན་སྐྱེས་སྤྱི་བོར་བརྟན་པ་ན། མས་བརྟན་ལས་མ་ལངས་པར་སྤར་མ་འདུས་པའི་རྒྱུང་འདུ་བ་སོགས་
 ཀྱིས་བྱང་སེམས་སྤྱི་བོ་ནས་མགོན་པ་སོགས་གནས་བཞིར་ལུགས་མ་ཐུན་དུ་བབས་པ་ལས་
 དགའ་བཞི་སྐྱེས་པ་དེ་རྣམས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྒྱུགས་རིམ་དངོས་གྲུབ་
 ལྷེ་མ་ལས། ལུགས་མ་ཐུན་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ་གསུམ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བར་འཛོག་པའི་
 སྐྱབས་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པར་མངོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མན་ངག་གི་ཡིག་རྒྱུང་ལས། རྒྱུང་མ་
 ལངས་པར་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བཞིའི་མཐུག་ཏུ་མས་བརྟན་དང་། མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞིའི་

ཐུབ་པ་དཔལ་གྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ན། བྱང་སེམས་འདྲུ་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཐུང་ཐུང་དཀའ་བའི་རིགས་ཅན་
འགའ་ཞིག་གིས་འོག་སྒོར་ཤ་མོ་བསྒོམས་པས་སྐྱང་སེམས་འདྲུག་པ་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས་རྒྱ་
ཏྱའི་ནང་དུ་སྐྱང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་འབྱུང་། ཞུགས་པའི་རྟགས་སུ་སྣ་བྱག་གཉིས་ནས་སྐྱང་
མཉམ་རྒྱུ་ཤེད་མཚུངས་སུ་ཐེངས་པ་འབྱུང་། གནས་པའི་རྟགས་སུ་བྱིད་བྱགས་ཆད་ཅིང་སྟོ་བ་མི་འགྲུལ་
བ་འབྱུང་། ཐིམ་པའི་རྟགས་སུ་འཕམ་བཞུད་ལས་ས་ཚུ་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་སྟེན་རྒྱ་སྣ་བྱ་དེ་སྟེན་པོ་

ནས་བྱང་སེམས་བབས་པའི་སྟོན་ལ་འཆར། དེའི་དུས་སུ་རྩེ་ཏིའི་ནང་ནས་ཐུར་སེལ་གྱི་རྒྱུ་གཡོས་
 པས་ལྷེ་གསང་གི་གཏུམ་མོ་འབར་ཏེ་སྤྱི་བོའི་ཁམས་ལྟ། སྤྱི་བོ་ནས་ཁམས་དཀར་པོ་ཁྲག་ཅུང་
 ཟད་འབྲེས་པ་མར་ལ་བབས་ནས་མགྱིན་པར་སླེབས་གྱི་རིང་ལ་དགའ་བ་དང་། ལྷ་མེ་ལ་ཐེམ་པའི་
 ཏྲགས་དུ་བ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་འཆར། དེ་ནས་བྱང་སེམས་མགྱིན་པ་ནས་སྤྱིང་
 གར་སླེབ་གྱི་རིང་ལ་མཆོག་དགའ་དང་། མེ་རྒྱུང་ལ་ཐེམ་པའི་ཏྲགས་མཁའ་སྤང་མེ་བྲེར་ལྟ་བུ་དུས་
 མཉམ་དུ་འཆར། བྱང་སེམས་སྤྱིང་ག་ནས་ལྷེ་བར་སླེབ་པའི་རིང་ལ་བྲུད་དགའ་དང་། རྒྱུང་སྤང་བ་
 ལ་ཐེམ་པར་ཚུམ་པའི་ཏྲགས་མར་མེ་ལྟར་འབར་བ་འཆར། བྱང་སེམས་ལྷེ་བ་ནས་རྩྭ་རྩེའི་ཅ་བར་
 བབས་པའི་རིང་ལ་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་དགའ་བ་སྐྱེ་ཞིང་། རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བཞོན་རྒྱུང་བཅས་སྤང་
 བ་ལ་ཐེམ་པའི་སྤང་བ་རང་དུས་སུ་སྟོན་གནམ་གཡལ་དག་ལ་ཆོ་འོད་ཀྱིས་བྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་སྟོང་
 སང་དཀར་ལམ་པ་ཤར། བྱང་སེམས་རྩྭ་རྩེའི་ཅ་བ་ནས་མགྱིན་པར་སླེབ་པའི་རིང་ལ་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་
 མཆོག་དགའ་སྐྱེ་ཞིང་། སྤང་བ་མཆེད་པ་ལ་ཐེམ་པས་སྟོན་གནམ་གཡལ་དག་ལ་ཉི་འོད་ཀྱིས་བྲུབ་
 པ་ལྟ་བུའི་སྟོང་སང་དམར་ལམ་པ་འཆར། བྱང་སེམས་ནོར་བུའི་དབྱུས་སུ་བབས་པ་ལས་ལྷན་སྐྱེས་
 གྱི་བྲུད་དགའ་སྐྱེ་ཞིང་། མཆེད་པ་བཞོན་རྒྱུང་བཅས་ཉེར་ཐོབ་ལ་ཐེམ་པའི་ཉེར་ཐོབ་རང་དུས་སུ་སྟོན་
 གནམ་གཡལ་དག་ལ་སྟོད་གྱི་ལྷན་པས་བྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་སྟོང་སང་ནག་ལམ་པ་འཆར། བྱང་སེམས་
 རོར་བུའི་ཅེར་སླེབ་པ་ན་ཉེར་ཐོབ་བཞོན་རྒྱུང་བཅས་འོད་གསལ་ལ་ཐེམ་པས་ལྷགས་འབྱུང་གི་
 སྤང་བ་གསུམ་འགགས། ལྷགས་ལྷོག་སྤང་བ་མ་ཤར་པའི་དུས་དེར་སྟོན་གནམ་གཡལ་དག་ལ་སྟོད་
 བྲེད་གྱི་རྒྱུན་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཐོ་རངས་གྱི་ནམ་མཁའི་རང་མདོག་ཅི་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་
 ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་འབྱུང་། དུས་དེར་བྱང་སེམས་ནོར་བུའི་ཅེ་མོར་བརྟན་པའི་ལྷན་སྐྱེས་
 གྱི་ལྷན་སྐྱེས་འཆར་བར་རྩྭ་ལོད་མཁས་བྲུབ་གྱིས་མཇེད་པའི་རྩྭ་ལོད་ཅི་མཁས་ནམ་བཞག་ཏུ་གསུངས་
 པའི་བྱིར།

སྐབས་འདིའི་བཞད་ཚུལ་གྱི་བབས་ལ་བལྟས་ན་རྫོགས་རིམ་རྣམ་བཞག་དེར་ལུས་དབེན་
 གྱི་སྐབས་སུ་སྤྱང་གའི་རྩ་མདུད་མ་གཏོགས་པའི་སྤྱང་ལོག་གི་རྩ་མདུད་ཐམས་ཅད་གྲོལ་བ་ལྟ་བུར་
 གསུངས་འདུག། བཤེན་བསོད་གྲགས་པས་ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་འདིར་དགའ་བཞི་སྤྱང་བཞི་
 གྱི་ཚུལ་བྱུང་བ་དཔལ་གྱི་བཞེད་པ་ལྟར་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཐེམ་རིམ་གྱི་རྟགས་རྣམས་
 སྤྱར་ནས་གསལ་བར་མ་བཞད་པར། རྒྱ་ཁྲིའི་མར་སྒར་ཐིག་ལེ་བྱུང་པར་གསུམ་ལྟན་ལ་དམིགས་
 པ་གཏད་དེ་བསྐྱོམས་པས་རིམ་བཞིན་རྒྱུད་རྒྱུད་ཀྱི་འཁྱུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་འབྱུང་། ཐེམ་པ་ན་
 རྟགས་ལྟ་འཆར་བར་གསུངས་ཏེ། དེས་མཛད་པའི་རྫོགས་རིམ་ལས། དེ་ལྟར་ཞོར་བུའི་དབྱས་
 སམ་རྒྱུད་མར་སྒར་ཐིག་ལེ་བྱུང་པར་གསུམ་ལྟན་ལ་དམིགས་པ་གཏད་དེ་བསྐྱོམས་པས་དེར་སེམས་
 གནས་པ་འབྱུང་། དེ་ཡང་རྒྱུད་སེམས་འདུག་པ་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས་རྒྱུད་རྒྱུད་ཀྱི་འཁྱུགས་པ་དེ་
 འབྱུང་། འཁྱུགས་རྗེས་སུ་གནས་པ་དེ་འབྱུང་། གནས་རྗེས་སུ་ཐིམ་པ་དེ་འབྱུང་། ཐིམ་པ་ན་རྟགས་
 ལྟ་འཆར་བ་ནི། ཞལ་ལུང་ལས། དེ་ནས་གསང་བའི་ཐིག་ལེ་ཆེ། །རབ་ཏུ་སྤྲོ་བ་གོང་མ་བཞིན། །རང་
 སེམས་དལ་བུ་དལ་བུས་བཟུང་། །དངོས་པོ་མེད་པའི་གནས་སུ་འབྱུང་། །དེ་ཡང་གཟུང་བ་གོམས་
 པ་ཡིས། །ཕྱིན་ལོག་ས་ནི་རྣམ་པར་ལྟོག་། །སྤྱིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་སྤྱང་བ་ནི། །རྟགས་ནི་དང་པོར་ཤེས་པར་
 བྱ། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་རྒྱ་ལོག་པས། །དུ་བ་ལྟ་བུར་འབྱུང་བ་ནི། །གཉིས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །མེ་
 བེ་རྣམ་པར་ལོག་གྱུར་པས། །མཁའ་སྤྱང་འདྲ་བ་གསུམ་པའོ། །རྒྱུད་ནི་དེ་བཞིན་ལོག་པས་ན། །མར་
 མེ་ལྟ་བུར་རབ་སྤྱང་བ། །རྟགས་ནི་བཞི་པར་ཤེས་པར་བྱ། །དེ་བཞིན་ཕྱིན་ལོག་རྣམ་པར་ཤེས། །
 ལོག་པས་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི། །དོན་འདྲ་སྤྱིན་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟར། །གསལ་བ་རྟགས་
 བེ་ལྟ་པའོ། །མཆན་མ་ལྟ་པོ་དེ་ཡིས་ནི། །མི་གནས་ཟུང་ན་འདས་ཐོབ་པས། །རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་
 འདི་ལ་འབད། །བཟུང་བ་ཡི་ནི་ཡན་ལག་གོ། །ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་སྤྱིན་མེད་ལྟ་
 བུར་སྤྱང་བའི་རྟགས་ཀྱི་སྤྱང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་དབེན་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་སོ་སོར་མ་

ཕྱེ་བའི་རྟགས་ཡིན་ལ། སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་སྟོང་བ་བཞི་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་རྟགས་ཀྱང་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་རྟགས་ལྡར་བཤད་པ་དེ་ནི་སྟོང་བཞི་འུ་སྟེན་གནམ་སྤྱིན་
མེད་ལྟར་སྤྲང་བར་རིགས་གཅིག་པས། སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་བསྐྱེད་མས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ལ། སོ་
སོར་ཕྱེ་ན་རྟགས་བརྒྱད་ཡོད་དོ། །

སྟོང་བཞི་འུ་སྟེན་ལ་རིམ་བཞིན་སྟེན་གནམ་སྤྱིན་མེད་ལ་རྒྱུ་ཡོད། ཉི་འོད། སྟོང་གི་ཕྱུན་
བ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་སྟེན་གནམ་རང་མདོག་རི་བཞིན་བ་ལྟ་
བུ་འཆར་བའི་བྱུང་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱ་ཀྱ་རི་བས། དེ་ལ་ཡང་ནི་ཞུགས་ནས་ནི། །མཚན་མ་
ལྡུངས་བརྒྱད་འབྱུང་ངོ། །ཞེས་དང་། གསལ་སྟོན་ལས། མཚན་མ་ལྟ་ནི་སྤྲིག་རྒྱ་སོགས་ལྟ་ཡིན་
ལ། བརྒྱད་ནི་རྒྱ་ཉི་ཕྱུན་བ་བཞིན་སྤྲང་བ་གསུམ་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་སོ་སོར་ཕྱེ་ན་བརྒྱད་ཡོད་ཅིང་
ལྟ་བ་སྤྱིན་མེད་སྟེན་གནམ་རང་མདོག་ལྟ་བུའི་སྤྲང་བ་ནི་འོད་གསལ་རང་དུས་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་ཏེ།
དེ་ཉིད་ལས། ལྟ་བ་ནི་འོད་གསལ་གྱི་དུས་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས།

འབྱུང་བ་ཐིམ་རིམ་ལ་དབྱེད་པ།

དེ་ཡང་ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་ཞེས་སོགས་སྤྲ་སྤྲ་མ་ཕྱེ་མ་ཕྱེ་མ་ལ་ཐིམ་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི།
ས་རང་ག་བ་ཆུ་རང་ག་བ་ལ་ཐིམ་པ་ལྟ་བུ་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་ནས་ཐིམ་པ་མ་ཡིན་པར། སྤྲ་མའི་
རྒྱས་པ་བསྐྱེད་ནས་མི་གསལ་དུ་སོང་བ་ནི་ཕྱི་མར་རྒྱས་པ་གསལ་དུ་འགོ་བས་སྤྲ་མའི་རྒྱས་པ་ཕྱི་
མ་ལ་འཕོས་པ་འདྲ་བ་འབྱུང་བ་ལ་དེར་ཐིམ་ཞེས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་སྤྲ་རོལ་
ཏུ་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་འགགས་འགོ་བ་ཡིན་ཏེ། གསལ་སྟོན་ལས། འཕགས་པ་ལྟའི་བདག་བྱིན་རྒྱབས་
ལས། ས་ཡི་ཁམས་ནི་ཆུ་ལ་ཐིམ། །ཆུ་ནི་མེ་ལ་ཐིམ་པར་འགྱུར། །མེ་ནི་སྤྲ་བའི་ཁམས་ལའོ། །རྒྱུང་

ནི་སེམས་ལ་ཐེམ་པར་འགྱུར། །སེམས་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་ལ་ཐེམ། །སེམས་ལས་བྱུང་བ་མ་
 རིག་པར། །དེ་ཡང་འོད་གསལ་པར་འགྲོ་ལོ། །ཞེས་སེམས་སྣང་བ་སྐྱེས་པའི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་རྒྱུང་ཐེམ་
 པར་གསུངས་ལ། དེ་ནི་ཀུན་རྟོག་གཡོ་བྱེད་གྱི་རྒྱུང་ཡིན་པའི་བྱིར། དེའི་དུས་སུ་ཀུན་རྟོག་གྱུང་
 ཐེམ་དགོས་པའི་བྱིར་དང་། སྣང་བ་དང་རང་བཞིན་གཉིས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མི་མ་ཐུན་པའི་བྱིར་རོ། །
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་དང་སྣང་བའི་སེམས་གཉིས་འཛིན་སྣངས་མི་མ་ཐུན་ཞིང་
 སྤྱི་རགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་སྣང་བ་རང་དུས་སུ་དེ་འདྲའི་སྒོ་རགས་པ་མེད་པས། རང་
 བཞིན་བརྒྱུད་ཅུའི་ཀུན་རྟོག་བཞོན་པའི་རྒྱུང་དང་བཅས་པ་སེམས་སྣང་བ་སྐྱེ་བའི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་ཐེམ་
 དགོས་ཞེས་པའི་དོན་དང་།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྒྱུང་སྣང་བ་ལ་ཐེམ་པར་གསུངས་པས་སྣང་བ་སྐྱེ་བའི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་སྣང་བ་
 མེད་པས་དེ་ལ་ཐེམ་པ་མི་རུང་ངོ་སྟུང་ན། དེ་ལྟ་ན་སྣང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་འོད་གསལ་ནམས་
 ལའང་དེ་ལྟར་གསུངས་པས། བྱི་མ་སྐྱེས་པའི་འོག་ཏུ་སྤྱོད་ལ་ཏུ་ཐེམ་དགོས་པས་དེ་ནམས་རྒྱ་འབྲས་
 མིན་པ་དང་། སྤྱི་བྱི་རིམ་པ་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་ན། དེ་ནི་འདོད་པར་མི་བྱས་ཏེ། རིམ་ལྡོ་
 ལས། རྒྱུང་ཉིད་ཤིན་ཏུ་རྒྱུང་པ་དང་། །གསུམ་པ་རྒྱུང་པ་ཆེན་པོ་དང་། །བཞི་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུང་པ་
 བློ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་བྱེ་བྲག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།

དེས་ན་སྤྱོད་ལ་ཏུ་ཐེམ་པའི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་སྣང་བ་བསྐྱེས་ནས་མི་གསལ་དུ་སོང་བ་ན། བྱི་
 མ་ལ་བྱས་པ་འཕོས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ལ་དེར་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 ཡང་ཁ་ཅིག་ རྩོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་གསར་དུ་སྒྲིམ་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་འོག་སྒྲིམ་སྤྱོད་ལ་ཏུ་སྣང་བ་ལས་
 བྱུང་བའི་སྤྱོད་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་ལ་རྒྱུང་བཞི་གང་རུང་གི་ངོ་ཐོར་གྱུར་པའི་དགའ་བ་ཡིན་དགོས་ཟེར་
 བ། བྱུང་སེམས་འདྲུ་སྤྱོད་ཞིང་རྒྱུང་འདྲུ་དགའ་བའི་རིགས་འགའ་ཞིག་ལ་འོག་སྒྲིམ་སྤྱོད་ལ་ཏུ་སྣང་བ་ལས་
 པས་རྒྱུང་རྒྱུ་ཏྲུ་བསྐྱེས་ཀྱང་མ་ཐེམ་གོང་ནས་བྱུང་སེམས་ཞུ་བའི་བདེ་བ་འོང་བ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུང་

ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་རྒྱུང་མ་ཐེམ་གོང་ནས་བྱང་སེམས་ཁྱེ་བའི་བདེ་བ་འོང་ཡང་རྒྱུང་མ་ཐེམ་གོང་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་སྐྱེས་པ་མེད་དེ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་སྐྱེས་པ་ལ་བྱང་སེམས་ཁྱེ་བའོར་བྱར་རེ་ཞིག་གི་བར་འཛིན་རྒྱས་པ་དགོས་ལ། རྒྱུང་མ་ཐེམ་པར་བྱང་སེམས་ཁྱེ་བ་ལ་འོར་བྱར་རེ་ཞིག་གི་བར་འཛིན་མི་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་བྱིར། གསལ་སྒྲོན་ལས། རྒྱུང་ཐེམ་པའི་དབང་གིས་མིན་པར་སྤ་མོ་བསྒྲོམས་པ་སོགས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཁྱེ་བ་ལ་ནི་འོར་བྱར་རེ་ཞིག་གི་བར་འཛིན་མི་རྒྱས་པས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བརྒྱུག་དགོས་ལ། རྒྱུག་སའི་མཐོང་མན་ཀྱང་ཤེས་དགོས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལ་ལམ་བསྒྲོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཏུམ་མོ་འབར་ནས་བྱང་སེམས་བཞུ་བའི་དགོས་པ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་བྱང་སེམས་ཁྱེ་ནས་བབ་པ་དེ་སྐྱིར་སྟེ་བ་མན་ཆད་དུ་སྐྱེ་བ་པ་ཞིག་དང་། བྱང་པར་འོར་བྱར་སྐྱེ་བས་ནས་བྱིར་མ་འཕོས་པར་འོར་བྱར་རེ་ཞིག་གི་བར་དུ་གནས་པ་མེད་ན་ལྷན་སྐྱེས་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་མི་སྐྱེ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། བསྐྱེད་རིམ་སྤྱ་རགས་མཐར་མ་བྱིན་པའི་རྣམ་འཁྱོར་པས་རྒྱུང་མ་ཐེམ་གོང་ནས་བྱང་སེམས་བབས་པ་འོར་བུའི་ཅེར་རེ་ཞིག་གི་བར་འཛིན་ནས་ལྷན་སྐྱེས་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་མི་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། བསྐྱེད་རིམ་སྤྱ་རགས་མཐར་བྱིན་པས་རྒྱུང་རྒྱ་རྒྱུ་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་ཡེ་ཆུ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་སེམས་སྐྱི་པོ་ནས་འོར་བུའི་ཅེར་བབ་པ་ན།

དམིགས་པ་བརྟན་པོས་ཕུག་ཡིག་གིས་བཀག་ནས་ཕྱིར་མ་འཕོས་པར་རེ་ཞིག་གི་བར་འཛིན་ནས་
ལྷན་སྐྱེས་བརྟན་པོ་བསྐྱེད་པ་གསལ་སྒྲོན་གྱི་གོང་དུ་བྲངས་ཐེན་པ་ལྟར་ཡིན་པས། རྒྱང་རྒྱ་ཉིར་མ་
ཐེམ་པ་ལ་བྱང་སེམས་སྤྱི་བོ་ནས་ཞོར་བྱའི་ཅེར་བབས་པ་རེ་ཞིག་གི་བར་འཛིན་ནས་བ་ཡོད་དོ།

ཁོ་ན་ལ། ལུས་དབེན་གསར་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་རེ་རེ་ལ་སྟོང་པ་བཞི་བཞི་ཡོད་
པར་ཐལ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་ལ་སྟོང་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། འོད་
གསལ་གྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་དགའ་བ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
འོན་ཀྱང་འདི་དག་ལ་ཟླ་མོར་བཟང་པ་དང་ཆོས་སྟོང་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་མི་འབྲ་བ་
ཡོད་པ་དོན་ཡོད་མཁས་བྱུང་གྱི་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་རྣམས་བཞག་ཏུ་བཀོད་འདུག་པས་
དེར་བརྟུ་དགོས། དགའ་བཞི་སྟོང་བཞི་སྟེ་བའི་རིམ་པ་འདི་དག་ཤིན་ཏུ་རྫོགས་དགའ་བའི་གནས་སུ་
ཟླ་བ་དག་ཉིད་ཆེན་པོས་གསུངས་འདུག་པས་སྒོ་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེད་པར་བྱ་དགོས་གསུངས།
འཇམ་བཞད་སྟེ་བར་མའི་གསུང་སྒྲོས་ལས། རྫོགས་རིམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཡིན་པས་བྲལ། རྫོགས་རིམ་ལ་གཟུགས་ཡང་ཡོད་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་གཙོ་ཆེ་
བ་ལ་དགོངས་སམ་སྟུམ་སྟེ། གསལ་སྒྲོན་ལས། འདིར་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་སེམས་དབེན་སེམས་
ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྫོགས་བྱེད་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་སྟོང་པ་བཞི་ཀའི་སྐབས་སུ་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བ་
ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་བདེ་བ་དང་སྟོང་པ་མ་སྦྱར་ན་བདག་མེད་ལ་མ་དམིགས་པས་སྒྲོས་
བལ་གྱི་རྣམ་པ་མི་འཆར་བའི་ཕྱིར་དཀར་དམར་ནག་གསུམ་གྱི་སྒྲུང་བ་ཉིད་འཆར་རོ། ། ཞེས་ཡེ་
ཤེས་གསུམ་གྱི་བདེ་བ་དང་སྟོང་པ་མ་སྦྱར་ན་དཀར་དམར་ནག་གསུམ་གྱི་སྒྲུང་བ་ཁོ་ན་འཆར་
བར་གསུངས་པ་དང་། ལུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེ་བ་རྒྱང་པ་བསྒྲོམ་པའང་འོ་མཆར་བའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ཡིན་པར་བསྟགས་པ་མཛད་པ་དང་། ཉིར་ཐོབ་བྲན་མེད་ལ་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བ་མེད་པར་
གསུངས་པས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྟོང་ཉིད་རྫོགས་པས་བྲལ་བ་མེད་དོ། །སྐབས་འདིའི་རྗེར་

བཟླས་ཀྱང་ཅི་ནང་དུ་རྒྱ་རྒྱ་བའི་ཆེ་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་དང་འདྲ་བ་སྒྲོགས་བཞིན་པར་ཡོད་
 བ་དེ་ཉིད་རང་གིས་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དེ་ལ་མ་གཡེངས་པར་ཡིད་གཏོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་
 པར་གསུངས་པས་དེ་ལ་སྒྲོང་ཉིད་ཉོགས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱང་དབྱད་དོ།

ལུས་དབེན་ནས་ངག་དབེན་དུ་འཕོ་ཕྱེ་ལ་ལ་དབྱད་པ།

ལུས་དབེན་ནས་ངག་དབེན་གྱི་རིམ་པར་འཕོས་པ་ལ་ངག་དབེན་ཐོབ་དགོས་ཟེར་ན། སྙིང་
 གར་སྒྲགས་ཐིག་བསྐྱེད་པ་ལས་སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྤྲེས་པ་ངག་དབེན་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པར་
 ཐལ། དེ་འདྲའི་སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ལུས་དབེན་ནས་ངག་དབེན་དུ་འཕོས་ཆོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་སྙིང་གར་གནད་དུ་བསྐྱེད་པ་ལས་སྤང་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐིག་ལེ་རྣམ་གསུམ་སྒྲོམ་པའི་སློབ་ཚུལ་གསུམ་ག་དོར་བཟླས་ཀྱི་རིམ་པར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་སྒྲོན་ལས། ངག་དབེན་དང་དོ་རྩེ་བཟླས་པ་ཞེས་པ་ནི་སློབ་ཚུལ་
 གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་མིང་གིས་བཏགས་པ་སྟེ། རིམ་པ་འདིའི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་རྒྱུད་ཕྱི་མར་ཡན་ལག་
 དུག་གི་གསུམ་པ་སློབ་ཚུལ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཅེ་བར་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སྙིང་གར་སྒྲགས་ཐིག་སྒྲོམ་པའི་སློབ་ཚུལ་དེ་ངག་དབེན་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྙིང་གར་སྒྲགས་ཐིག་དང་། གསང་བར་རྩས་ཐིག་སྒྲོམ་པའི་སློབ་ཚུལ་གཉིས་
 རྒྱུ་འབྱུང་འབྱུག་ལ་དངོས་སུ་མ་དམིགས་པས་ངག་དབེན་དང་དོར་བཟླས་དངོས་མིན་ཀྱང་།
 རྒྱུ་རྒྱུ་ཀྱིར་སྤྱད་པའི་ཐབས་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་པས་སློབ་ཚུལ་སྒྲོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་འཛོག་པ་
 ལ་འགལ་བ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་སྒྲོན་ལས། སྒྲོན་གསལ་ནས་བཤད་པ་ལ་སྤྱི་
 ཅེ་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་པའི་སློབ་ཚུལ་གསུམ་དུ་ཡོད་པས། ངག་དབེན་དང་དོར་བཟླས་དངོས་མིན་

པའི་སློག་ཚུལ་ཡོད་ཀྱང་དེ་གཉིས་གཙོ་བོའི་སློན་ནས་མིང་གདགས་སུ་བྱས་ན་དེ་གཉིས་སུ་འདུའོ། །
ཞེས་དང་། སྙིང་ག་དང་གསང་གནས་ཀྱི་སྣ་ཅེར་ཐིག་ལེ་གཉིས་བསྐྱོམ་པ་ལ་སློག་ཚུལ་རྒྱུད་དངོས་
སུ་སྐྱོམ་པ་མེད་ཀྱང་། ལས་རྒྱུད་རྒྱ་རྒྱུར་སྤྱད་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པས་སློག་ཚུལ་སྐྱོམ་
པར་མི་འགལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ངག་དབེན་གྱི་རིམ་པར་འཕོས་པ་ལ་ངག་དབེན་ཐོབ་མི་དགོས་ཤིང་། རིམ་པ་གསུམ་
པ་དང་བཞི་པར་འཕོས་པ་ལ་ཡང་དེ་དང་དེ་དངོས་སུ་ཐོབ་མི་དགོས་པ་ཤེས་པར་གྱིས། ཁོ་ན་རེ། ལུས་
དབེན་ནས་ངག་དབེན་གྱི་རིམ་པར་འཕོས་པ་ལ། རྟོག་བསྐྱེད་ཐོབ་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྒྱུད་
ལྷང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་ཤར་བའི་རྟོག་བསྐྱེད་
བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྙིང་ཁའི་རྒྱ་རྒྱུར་རྒྱུད་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ན་
ལུས་དབེན་ནས་ངག་དབེན་དུ་འཕོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དབྱངས་ཅན་དག་འཁྲུའི་ས་ལམ་ལས།
ལྷང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་ཤར་བའི་རྟོག་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ་
བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྙིང་ཁའི་གོང་འོག་གི་ཅ་མ་དུད་ལྷོད་པོར་སོང་སྟེ་སྙིང་འོག་གི་རྒྱུད་ནམས་
སྙིང་ཁའི་རྒྱ་རྒྱུའི་ནང་དུ་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ན། ལུས་དབེན་ནས་ངག་
དབེན་དུ་འཕོས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྙིང་གར་སྤྲུགས་ཐིག་སྐྱོམ་པའི་
སློག་ཚུལ་ལ་རྟོག་བསྐྱེད་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། ལུས་དབེན་ནས་ངག་དབེན་གྱི་རིམ་པར་
འཕོས་པ་ལ་རྟོག་བསྐྱེད་སྐྱོམ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟོག་བསྐྱེད་ཀྱི་སློན་དུ་སྤྲུགས་ཐིག་
སྐྱོམ་པའི་སློག་ཚུལ་འགོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་དུས་སུ་ལུས་དབེན་ནས་ངག་དབེན་དུ་འཕོས་
པའི་ཕྱིར།

ལེའུ་གསུམ་པར། རིན་ཆེན་བརྟན་པར་གྱུར་ནས་སྟོ། །བརྟན་པར་མ་གྱུར་ཡོངས་མི་སྟོ། །
ཞེས་པའི་གཞུང་གི་མཐར་ཐུག་གི་དོན་བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་སློན་གསལ་མཆན་བཅས་དང་རྒྱུད་

[illegible]

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལྷིང་གར་མི་ཤིགས་པ་བརྟན་པ་སྒྲོམ་པའི་སྟོག་ཚུལ་དང་། མི་ཤིགས་པ་དེ་
ལས་རྒྱང་ལྡང་འདུག་གནས་གསུམ་ཁྱེད་པའི་དོར་བརྒྱས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། མཐར་ཐུག་གི་དོན་
ཡིན་པར་ཐལ། ལེའུ་གསུམ་པའི་ཆོག་དེས་དེ་གཉིས་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཞད་པའི་ཕྱིར་ན་ལ་བྱལ་སྟེ།

དེ་གཉིས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྲུལ་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་
སྤྲུལ་བ་སེམས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དོན་རྒྱུ་བརྟུལ་ལྷོ་ལས། སྤྲོན་གསལ་དུ་
གསང་བ་གསུམ་ཚུལ་བཞེར་བ་འདད་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གནས་སྤྲུལ་བ་གསུམ་སྤྲུལ་པར་བའདད་
པས། དོན་རྒྱུ་བརྟུལ་བ་སྤྲུལ་དོན་དུ་བའདད་པ་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་སྤྲུལ་པའི་ཁོངས་སྤྲུལ་དགོས་པ་
བཞེན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་གསུམ་པའི་ཆོག་དེ་དགོངས་གཞི་ཅན་དུ་སྤྲུལ་བའདད་ཅིན་
པའི་ཕྱིར། སྤྲུལ་མཐའ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། ལུས་དབེན་ནས་ངག་དབེན་དུ་འཕོས་པ་ལ་སྤྲུལ་
གའི་ཅ་མདུད་དུག་མ་གཏོགས་པའི་སྤྲུལ་འོག་གི་ཅ་མདུད་ནམས་དཔྱོད་དགོས་པར་རྩེ་དོན་ཡོད་
མཁས་གྲུབ་པ་དང་དཔལ་མང་ཆང་སོགས་ཀྱིས་བཞེད། རྩེ་ཆོས་སྤྲོད་ཀྱི་མཆོས་སྤྲོད་དབུས་ཀྱི་ཅ་
མདུད་སོགས་སྤྲོད་སྤྲུལ་གྱི་ཅ་མདུད་ནམས་དོར་བཞུས་བྱས་པས་རིམ་གྱིས་དཔྱོད་བར་གསུངས་
པ་སོགས་བའདད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་འབྱུང་སྟེ། དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་པས་རྒྱ་རྒྱུ་མར་སྤྲུལ་ཐེག་ལེ་སྤྲུལ་
མོ་སྤྲོམ་པ་དང་། རྩེ་བའི་རྩེས་གཞིག་གི་སྤྲུལ་རིམ་བྱས་པས་རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་དབུ་མར་ཐེམ་པ་ལས་
རྩེ་གསང་གི་གཏུམ་མོ་སྤྲུལ་ཏེ། སྤྲུལ་ཐོན་བྱུང་སེམས་ལྷོ་བ་སྤྲུལ་གའི་ཅ་མདུད་ཀྱི་དབུས་སྤྲུལ་འཕྲོ་
མི་རུས་པ་མ་གཏོགས་དབུ་མའི་ནང་དུ་བབས་པ་ལས་ལུས་དབེན་གྱི་དགའ་བཞི་སྤྲུལ་བར་བའདད།
དཔལ་མང་ཆང་གི་གསུང་སྤྲོས་ལས། རྒྱུད་དབུ་མར་ལྷགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་
བའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱི་བདེ་བ་སྤྲུལ་པ་ན་རྩེ་གསང་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་སྤྲུལ་རྒྱུད་སྤྲུལ་འཕྲོ་སོགས་སྤྲུལ་
ནས་སྤྲུལ་གའི་སྤྲུལ་གྱི་ཅ་མདུད་གསུམ་ལ་ཐེམ་པ་དང་། འོག་རྒྱུད་ཐུར་སེམས་སོགས་འོག་ནས་སྤྲུལ་
གའི་འོག་གི་ཅ་མདུད་གསུམ་ལ་ཐེམ་པ་སྤྲུལ་མདོར་ན་བྱུང་བའི་ཅ་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱུད་ནམས་དབུ་
མར་ལྷགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་ཏེ་སྤྲུལ་ག་མ་གཏོགས་པའི་ཅ་མདུད་ཕྱོད་བ་དང་དུས་མཉམ་
དུ་ལུས་དབེན་པ་ངག་དབེན་པར་འཕོས་པ་ཡིན་གསུངས།

འོན་ཀྱང་སྤྱི་ལོའི་ཙམ་དུ་སོགས་གྲོལ་བ་ལ་དེར་ཡི་གེ་དང་ཐིག་ལེ་བསྐྱོམས་ནས་གནད་དུ་
བསྐྱེད་མི་དགོས་པར། འོག་སྒྲིབ་དང་ལྟེ་བར་གནད་དུ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲིབ་གྱི་ཙམ་དུ་ནམས་
གྲོལ་ན། སྤྱི་ལོའི་ཙམ་ལོར་སོགས་ལུས་ཀྱི་གནད་ཆེ་སར་གནད་དུ་བསྐྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པ་
དང་། སྤྱི་ལོ་དེ་དུས་ཀྱི་ཙམ་དུ་དེ་དོར་བསྐྱེད་ཀྱིས་འབྲེད་པར་བསྐྱེད་པ་སོགས་གང་ཡིན་སྟེ་མ་
ཤར་ཉེ། གསལ་སྒྲིབ་ལས། ཙམ་ལོར་གྱི་གནས་སུ་ཡི་གེ་དང་ཐིག་ལེ་སྐྱོམ་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་
རྒྱུ་རྐྱེད་ཀྱི་སྤྱད་པའི་ཐམས་སུ་འབྱུང་བར་བཤད་ནས། སྐོག་ཚུལ་རྒྱ་ཆེན་པོར་བཏང་བ་འདི་མད་
དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་ཅིག་འདུག་སྟེ། ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དོན་རྒྱུས་ཀྱི་གནད་ཆེ་
སར་ཡི་གེ་དང་ཐིག་ལེ་སོགས་བསྐྱོམས་ནས་རྒྱུ་རྐྱེད་ཀྱི་སྤྱད་པའི་ནམས་འབྱུང་ཐམས་ཅད་སྐོག་
ཚུལ་དུ་གསུངས་པ་ལ་བསྐྱེད་པ་བཤད་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འོག་སྒྲིབ་ལ་མོ་བསྐྱོམས་
པས་རྒྱུ་རྐྱེད་ནས་སྤྱད་ཀྱི་རྒྱུ་བའི་རྒྱུ་འབྱུང་འབྱུག་བཀག་ནས་དབུ་མར་འཇུག་པས། རྒྱུ་ཕྱི་
མར་དེ་སྐོག་ཚུལ་དུ་གསུངས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཕྱོགས་ཙམ་མཆོན་པ་སྟེ་ལྟེ་བ་དང་སྤྱིར་གསུངས་
སུ་ཐིག་ལེ་དང་ཡི་གེ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱོམས་པས་ཀྱང་བྱེད་ལས་དེ་བྱེད་པའི་སྐོག་
ཚུལ་དུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཤད་པ་འདི། ཙམ་ལོར་ཡོད་ས་ནམས་སུ་ཡི་གེ་སོགས་འགོད་པའི་རྒྱུས་
རིམ་སྐོམ་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཤེས་དགོས་སོ། །ཞེས་ཙམ་ལོར་ཡོད་ས་ནམས་སུ་ཡི་
གེ་སོགས་བསྐྱོམ་པའི་སྐོག་ཚུལ་གསུངས་པ་དང་།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྤྱི་ལོ་དེ་དུས་རྒྱུ་གིས་བྱེ་བྱས་ནས། ཞེས་པས་རྒྱུ་གི་འཁོར་ལོའི་ཙམ་
མདུད་འབྲེད་པར་བསྐྱེད་པས་ན། ཙམ་དུ་གཞན་ཐམས་ཅད་དེས་འབྲེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཙམ་དུ་
གྲོལ་བ་ན་སྐོག་ཐུར་གཉིས་ཙམ་གཞན་ལ་རྒྱ་བ་ནམས་པར་བཅད་ནས་རྒྱ་རྐྱེད་གཅིག་ལུ་རྒྱལ་ལ་
གནས་པར་བྱས་པས། རྒྱ་རྐྱེད་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྒྱུ་དུ་འབྱུང་བའི་སྤྱད་ཀྱི་དེ་ཉིད་དོར་
བསྐྱེད་ཀྱིས་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་རྒྱུ་དོན་རྒྱུ་འབྲེད་བར། ཨ་བ་རྒྱ་རྐྱེད་

རྒྱན་ལ་གནས། སྤྲིན་དབྱས་རྒྱང་གིས་སྤྲེ་བྱས་ནས། འདྲེ་ཐོབ་ཐོབ་བྱས་དགའ་བ་ནི། རྒྱན་དུ་
འཆར་ཞིང་མི་ཟད་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བཞོད་པ་ཡིན་ནོ། འདས་ན་ལུས་དབེན་གྱི་སྐབས་
སུ་སྟོད་སྟོད་གྱི་ཅ་མདུད་རྣམས་གྲོལ་ནས་དེར་རོ་རྒྱང་གི་རྒྱང་རྣམས་ཐེམ་ཆར་ནས། སྤྲིན་དབྱས་
གྱི་ཅ་མདུད་སོགས་དོར་བཞེས་གྱིས་འབྲེད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཅ་འཁོར་ཡོད་ས་རྣམས་སུ་ཡི་གེ་
སོགས་བཞོད་པའི་སྟོག་ཅོལ་བསྐྱེམས་པས་དེར་རྒྱང་སྟུང་པར་གསུངས་པ་སོགས་རི་ལྟར་ཡིན་དབྱང་
པར་བྱའོ།

གསལ་སྟོན་གྱི་ལུང་དེ་རྣམས་གྱི་དོན་རྗེ་ཆོས་སྟོང་རྒྱ་མཚོས། སྟོང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་
དམིགས་ཏེ་སྟོང་དུ་རྒྱ་བའི་སྟོག་འཛིན་ལ་དོར་བཞེས་བྱས་པས་སྟོད་གྱི་རྒྱང་རྣམས་ཡར་སྐར་འདུ་
ཞིང་། རྒྱ་ཁྱིའི་ཅ་ཁ་འབྲེད་ཀྱས་པ་དེ་འབྱུང་། མཆམས་དེ་ནས་བསྐྱེམས་ཏེ་དོར་བཞེས་བྱས་པས་
སྤྲིན་དབྱས་གྱི་ཅ་མདུད་གྲོལ་བ་དེ་འབྱུང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་ལོ་དང་། མགྱིན་པའི་མེ་འདབ་གསུམ་
པའི་ཅ་འཁོར་གྱི་མདུད་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་གྲོལ་བ་དེ་འབྱུང་། མཆམས་དེ་ནས་བསྐྱེམས་ཏེ་དོར་
བཞེས་བྱས་པས་སྟོང་གའི་ཅ་འཁོར་གྱི་སྟོང་གི་ཅ་མདུད་རྣམས་རིམ་གྱིས་གྲོལ་བ་དེ་འབྱུང་། དེ་
བཞིན་སྟོང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་འོག་ཏུ་རྒྱ་བའི་བྱར་སེལ་ལ་དོར་བཞེས་བྱས་པས་
སྟོད་གྱི་རྒྱང་རྣམས་རྒྱ་ཁྱིའི་མར་སྐར་འདུ་བ་དེ་འབྱུང་། མཆམས་དེ་ནས་བསྐྱེམས་ཏེ་དོར་བཞེས་
བྱས་པས་ལོར་བྱའི་དབྱས་དང་། གསང་གནས་དང་། རྟེ་བའི་ཅ་འཁོར་གྱི་མདུད་པ་རྣམས་རིམ་
གྱིས་གྲོལ་བ་དེ་འབྱུང་། དེ་ནས་བསྐྱེམས་ཏེ་དོར་བཞེས་བྱས་པས་སྟོང་གའི་ཅ་འཁོར་གྱི་འོག་ངོས་
གྱི་ཅ་མདུད་རྣམས་རིམ་གྱིས་གྲོལ་བ་དེ་འབྱུང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོད་གྱི་རྒྱང་རྣམས་སྟོང་གའི་མི་
ཤིགས་པ་ལ་ཐེམ་ནས། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འཆར་བ་དེ་འབྱུང་གསུང་ངོ་།

དེ་ལ་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་གྱིས་དོགས་པ་འདི་ལྟར་བཞོད་དེ། སྤྱི་མགྱིན་ལ་སོགས་པའི་སྟོད་གྱི་
ཅ་མདུད་རྣམས་དང་། རྟེ་གསང་ལ་སོགས་པའི་སྟོད་གྱི་ཅ་མདུད་རྣམས་གྲོལ་ཏེ་གནས་དེ་རྣམས་

སུ་རེ་རྒྱུ་གི་རྒྱུ་འབྲུག་པ་ནི་སྤྱིར་གཤེས་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་བརྒྱས་ལ་
 ལྟོས་དགོས་ན། རྒྱ་རྒྱུ་འབྲུག་པ་སྤྱིར་གཤེས་མི་སྤྱིར་གཤེས་པ་དང་། ལྟོ་བའི་རྟོག་བརྒྱས་གི་སྤྱད་རིམ་ལ་
 དམིགས་ནས་བསྐྱོམས་པས། རེ་རྒྱུ་གི་རྒྱུ་གནས་དེ་ནམས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་འབྲུག་པ་ལས་ལྟོ་གསལ་གི་
 གཏུམ་མོ་སྤྱད་ཏེ། སྤྱི་བོ་ནས་བྱང་སེམས་ལྷ་བས་དགའ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱིར་གཤེས་ཅ་མཁྱེད་ཀྱི་དབྱུང་
 སུ་འགྲོ་མི་ལུས་པ་མ་གཏོགས། དབྱུང་མའི་ནང་དུ་བབས་པ་ལས་སྤྱི་བར་བཤུད་པ་དང་རིམ་ལྷན་མི་འགལ།
 ཞེས་བཀོད་པའོ།

ཡང་ཁ་ཅིག རྟོག་བརྒྱས་དང་པོར་ཐོབ་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲུག་གནས་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་
 ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་ཤར་བའི་རྟོག་བརྒྱས་ཐོབ་དགོས་ཐེངས་ན། འོན་ཏེ་རྟོག་བརྒྱས་དེ་ལ་ཡི་
 གེ་གཉིས་ཀྱི་རྟོག་བརྒྱས་དང་། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྟོག་བརྒྱས་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། དང་པོར་ཡི་
 གེ་གསུམ་གྱི་རྟོག་བརྒྱས་ཐོབ་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། བཤུད་རྒྱུ་རྟོག་འཕྲེང་གི་
 ལེའུ་བྲག་པར་ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་རྟོག་བརྒྱས་གསུངས་ལ། དེའི་ལེའུ་བཙོ་ལྷ་པར་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་
 རྟོག་བརྒྱས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་སྒྲོན་ལས། སྤྱགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲེད་པར་གསུངས་
 པའི་སྤྱགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་གཅིག་བྲག་པར་གསུངས་ལ། གཉིས་པ་ལེའུ་བཙོ་ལྷ་
 པར་གསུངས་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟོག་བརྒྱས་གཉིས་གང་བྱས་ཀྱང་
 རྒྱུ་རྒྱུ་འབྲུག་པ་དང་། ཅ་མཁྱེད་གྲོལ་བ་འདྲ་བར་གསུངས་པས་གང་རུང་རེ་བྱས་པས་ཆོག་
 པ་ཡིན་གྱི་གཅིག་དང་པོར་ཐོབ་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་སྒྲོན་ལས། ཡི་གེ་གཉིས་
 དང་། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྟོག་བརྒྱས་གཉིས་ཀས་ཅ་མཁྱེད་གྲོལ་བ་རྒྱུ་ཀྱི་དགོངས་པར་གདོན་མི་
 ཟེམ། ཞེས་དང་། འོན་ཏེ་ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་རྟོག་བརྒྱས་ཀྱིས་རྒྱུ་འབྲུག་པ་ཐེངས་ལ་རིམ་ལྷན་སྤྱད་སྤྱུལ་ན།
 དེ་གོམས་པས་རྒྱུ་རྒྱུ་འབྲུག་པ་དང་། ཅ་མཁྱེད་གྲོལ་བ་ནི་ཡི་གེ་གསུམ་དང་འདྲ་ལ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་དོར་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲངས།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་དོར་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲངས་ཉི་མེད་ཆེན་མོ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱུ་བཞུགས་པ་དང་
 བས་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་ཡི་གེ་གཉིས་དང་། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་དོར་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲངས། ཉི་མེད་ཆེན་མོ་
 སྟོང་དྲུག་བརྒྱུ་ལོངས་པ་དགོས་ཏེ། དེམ་ལྷ་ལས། ཁྱི་ཐག་གཉིས་དང་ཆེན་མོ་སྟོང་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་ཉི་མེད་ཐག་དྲུག་ རྒྱལ་འབྱོར་དབང་པོ་ཉིན་མཆོན་གྱི། བསྐྱེད་ཀྱི་ཉི་མེད་གྲངས་
 བྱེད་དོ། ཁེས་གསུངས་པའི་བྱེད་ཐེངས་ན། དེ་ཉི་མེད་འབྱུང་འཇུག་ལས་ལོགས་སུ་གནས་པ་
 ཆེད་དུ་མ་བྱས་པའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་དོར་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲངས་རགས་ཅིས་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། འབྱུང་
 འཇུག་ལས་ལོགས་སུ་གནས་པར་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་དོར་བསྐྱེད་ཀྱི་གྲངས་ཉིན་
 ཞག་རེ་ལ་ཉི་མེད་ཆེན་མོ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱུ་ལོངས་པའི་བྱེད་ཏེ། དོར་བསྐྱེད་ཐེན་ཐེན་ལས། དེས་
 ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ཉི་མེད་ཆེན་མོ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱུ་བཞུགས་པ་ནི། རྒྱུང་འགྲོ་ལོང་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་
 གནས་པ་བྱུང་དུ་མ་བྱས་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། རང་དགའ་བར་འཇུག་པའི་བསྐྱེད་པའང་དེ་ཉིད་
 ཡིན་ནོ། ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྐྱུར་བའི་ཆེ་ཉི་མོ་དང་རྩྭ་ལས་ལོགས་སུ་ཞུམ་ཡིག་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་
 འཇུག་ལྡང་གཉིས་ལས་ལོགས་སུ་གནས་པ་བྱེད་དགོས་པས་ནད་དུ་རྒྱབས་ཐེན་པའི་དེ་མ་ཐག་དུ་
 བྱང་དུ་གནས་པ་རེ་ཆེད་དུ་བྱས་ནས་བྱེད་ལྡང་བ་རྩྭ་དང་སྐྱུར་དོ། ཁེས་དང་། གསལ་སྟོན་ལས།
 ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་རྒྱུང་འབྱུང་འཇུག་གཉིས་ལ་གཅིག་དུ་བྱས་པའི་ཉི་མེད་ཆེན་མོ་སྟོང་དྲུག་བརྒྱུ་ལས་མ་
 བཞུགས་པས། བཟོ་མེད་དུ་འཛོག་ན་འབྱུང་འཇུག་གཉིས་མེན་པའི་གནས་པ་མེད་པའི་བྱེད་ལྡང་
 འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་དོར་བསྐྱེད་བྱུང་མེད་པར་འགྱུར་རོ།

དེས་ན་ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་དོར་བསྐྱེད་གསུངས་པ་ལྟར་བྱེད་ན། བཟོ་མེད་དུ་བྱས་པས་ཆོག་
 གྲངས། ཡི་གེ་གསུམ་ལ་བར་དུ་གནས་པར་ཆེད་དུ་བྱེད་པ་མར་འགོས་གཉིས་ཀྱི་གདམས་རག་ལས་

འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཞེས་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་སྐྱུང་བཅོ་མེད་དུ་འཛོག་པའི་ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་
 རྫོང་བརྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་སྐྱུང་ཉི་མེ་ཆེག་སྟོང་དུག་བརྒྱུ་བྱས་ཆོག་ཀྱང་། གནས་པ་ཆེད་དུ་བྱས་
 པའི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རྫོང་བརྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་སྐྱུང་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ཉི་མེ་ཆེག་སྟོང་དུག་བརྒྱུ་
 བྱར་མི་རུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་དེ། སྐྱུང་བཅོ་མེད་དུ་འཛོག་མི་འཛོག་གང་
 ཡིན་ཀྱང་ཉིན་ཞག་རེ་ལ་སྐྱུང་ཉི་མེ་ཆེག་སྟོང་དུག་བརྒྱུ་འབྱུང་ས་རི་སྟེང་གྱི་རྫོང་བརྒྱས་བྱ་དགོས་
 པར་ཐལ། རྒྱ་བ་དུག་གི་དང་པོའི་རྫོང་བརྒྱས་དེ་དེ་ལྟར་བྱས་པའི་རྣམ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། རྒྱ་བ་དང་པོའི་རྫོང་བརྒྱས་དེ་ཉིན་ཞག་རེ་ལ་སྐྱུང་ཉི་མེ་ཆེག་སྟོང་དུག་བརྒྱུ་འབྱུང་ས་རི་སྟེང་
 ཉིན་མཆན་གཉིས་ལ་སྐྱུ་བའི་གངས་ཀྱི་རེས་པ་རི་སྟེང་ཐོབ་པ་དེ་སྟེང་དུ་ཞག་ཉེར་བདུན་གྱི་བར་
 ཡང་ཡང་བགྱང་བའི་རྣམ་འབྱོར་དེ། དང་པོ་བགྱང་བ་བྱས་པའི་རྫོང་བརྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྫོང་
 འབྲེང་ལས། ཐོག་མར་འབྱུང་དང་རྒྱུ་བ་པ་རྣམས། ཉི་མེ་དང་ཉི་ཆེག་སྟོང་དང་། །དེ་བཞིན་གངས་
 བེ་བརྒྱ་ཕྱག་དུག་ཉིན་དང་མཆན་མོར་རེས་པ་ནི། །རི་སྟེང་གངས་བེ་ཐོབ་པའི་གནས། ཉིན་ཞག་
 ཉི་ལུ་ཅ་བདུན་དུ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།

རྒྱ་བ་དང་པོའི་རྫོང་བརྒྱས་ཐོབ་ཐོབ་ལས། དེ་ལྟར་ཉིན་མོ་མེ་དང་བརྒྱུད་བརྒྱུད་དང་མཆན་མོ་
 ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་འབྱུག་གི་གངས་རབ་རུ་བརྟགས་པས་རི་སྟེང་གངས་དེ་ལ་རེས་པ་ཐོབ་
 པའི་བར་དེ་སྟེང་དུ་བརྒྱ་སྟེ་དེ་ལ་འང་ཞག་ཉེར་བདུན་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཐེར་ན། ལུང་
 འདི་དག་གིས་གནས་པའི་ཆ་མ་གཏོགས་པ་ཉིན་མཆན་སོ་སོའི་སྐྱུང་གི་ཐོབ་སྐྱལ་གང་ཡོད་ཆ་
 སྟོམས་པར་བྱེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ཉིན་ཞག་རེ་ལ་སྐྱུང་ཉི་མེ་ཆེག་སྟོང་དུག་བརྒྱུ་འབྱུང་ས་རི་
 སྟེང་གྱི་རྫོང་བརྒྱས་ཉི་མེ་ཆེག་སྟོང་དུག་བརྒྱུ་རེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 གསལ་སྟོན་ལས། ཞག་གཅིག་ལ་འབྱུང་རྒྱུ་བ་གཉིས་ལ་གཅིག་རུ་བྱས་པའི་ཉི་མེ་ཆེག་སྟོང་དུག་
 བརྒྱུ་འབྱུང་ས་རི་སྟེང་ཉིན་མཆན་གཉིས་ལ་སྐྱུང་རི་ཅམ་སྐྱུ་བའི་གངས་ཀྱི་རེས་པ་རི་སྟེང་ཐོབ་པ་

དེ་མིང་དུ་ཞག་ཉིད་བདུན་དུ། ཡང་ཡང་བགྲངས་བར་གསུངས་པ་འདིས་ནི་གནས་པའི་ཆ་མ་གཏོགས་
པ། ཉིན་མཆན་སོ་སོའི་རྒྱུད་གི་ཐོབ་སྐྱེལ་གང་ཡོད་དེ་ལས་མ་ཆད་མ་ལྷག་པར་ཆ་སྟོམས་པར་བྱེད་
པར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་དུས་ཆོག་གས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་སོགས་སུ་བྱིས་ཞག་
རེའི་ཡུན་ལ་རྒྱུད་འབྱུང་འཇུག་ཉི་མེ་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་ཚོགས་པར་རྒྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཉིན་ཞག་རེ་
ལ་རྒྱུད་ཉི་མེ་ཆིག་སྟོང་ལས་མི་རྒྱ་བར་གསུངས་པའང་ཡོད་པས།

དེ་ལྟར་ན་ཉིན་ཞག་རེའི་ཡུན་ལ་རྒྱུད་བཅོ་མེད་དུ་འཛོག་པའི་ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་དོར་བཞུས་ཀྱང་
ཉི་མེ་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་ཚོགས་པར་འཛོག་དཀའ་སྟམ་སྟེ་དབྱེད། ཟེན་བྲིས་སུ་ཉིན་མོ་ཁྱི་བརྒྱད་
བརྒྱ་དང་མཆན་སོ་ཡང་དེ་བཞིན་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དེ་ཉིན་མཆན་མཉམ་པ་ལ་དགོངས་པ་
ཉིན་མཆན་མི་མཉམ་པའི་དུས་སུ་ཉིན་མཆན་སོ་སོའི་ཡུན་རིང་ཐུང་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་
ཡི་གེ་གསུམ་ཀྱི་དོར་བཞུས་ཀྱི་གྲངས་འཇུག་པ་ཚི་དང་གནས་པ་ལྷན་དང་ལྷན་བ་སྟུང་གི་གདངས་
སུ་ཤར་བ་རེ་རེ་ནས་དོར་བཞུས་ཀྱི་གྲངས་སུ་འཛོག་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུད་འབྱུང་
འཇུག་གནས་པའི་གྲངས་མཉམ་ཀྱི་དོར་བཞུས་འཛོག་ན་ཞག་རེའི་དོར་བཞུས་ཀྱི་གྲངས་རགས་
ཅིས་དུག་ཁྱི་བཞི་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱར་ཐལ་བའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། དེས་ན་རྒྱུད་ལྷན་འཇུག་
གཉིས་ཡི་གེ་གཉིས་སམ། རྒྱུད་ལྷན་འཇུག་གནས་གསུམ་ཡི་གེ་གསུམ་ཀྱི་གདངས་དང་ཆང་བར་
སྦྱར་བའི་སྟེང་ནས་དོར་བཞུས་གཅིག་གི་གྲངས་བགྲངས་དགོས་ཏེ། རིམ་ལྡེ་ལས། ཁྱི་ཕྲག་གཉིས་
དང་ཆིག་སྟོང་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ ཞག་རེའི་དོར་བཞུས་ཀྱི་གྲངས་ཉི་མེ་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་ལས་ལྷག་པ་ཡོད་པར་
ཐལ། ཞག་རེའི་བྱེན་རྒྱུའི་རྒྱུད་གི་དོར་བཞུས་ཉི་མེ་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་ནས་སྟོག་འཛིན་ཀྱི་རྒྱུད་
གི་དོར་བཞུས་ཉི་མེ་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱའི་བར་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཞག་རེ་ལ་ཅ་བའི་རྒྱུད་བཞི་རེ་
རེ་ནས་ཉི་མེ་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་རྒྱ་བའི་བྱིར་ན་མ་ཁྲལ་སྟེ། ཅ་བའི་རྒྱུད་བཞི་གཙོ་བོར་རྒྱ་བ་དང་

འཁོར་དུ་རྒྱ་བ་གཉིས་ཀ་བཟང་ན་ཉིན་ཞག་རེ་ལ་ཅ་བའི་རྒྱ་བཞི་རེ་རེ་ནས་ཉི་མེ་ཆིག་སྟོང་དུག་
བརྒྱ་རྒྱ་ཡང་གཙོ་བོར་རྒྱ་བའི་རྒྱ་བ་འབྱུང་འབྱུག་རེ་འཛིན་གྱིས་རྟོག་བརྒྱས་ཀྱི་ཟངས་བཟང་
དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེས་ན་ཉིན་ཞག་རེ་འཛིན་གཙོ་བོར་རྒྱ་བའི་ཁྱེན་རྒྱའི་རྒྱ་བ་གི་རྟོག་བརྒྱས་ཀྱི་ཟངས་ལྷ་སྟོང་བཞི་
བརྒྱ་རེ་ཡོད་དེ། དེའི་ཡུལ་དུ་ཁྱུང་བའི་གཙོ་བོར་རྒྱ་བའི་ཁྱེན་རྒྱ་བའི་རྒྱ་བ་ལྷ་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་རེ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཉིན་ཞག་རེ་ལ་ཐུན་ཆོད་བཅུ་གཉིས་ཐུན་ཕྱེད་པ་ཉིར་བཞི། འབྱུང་
ཆེན་གྱི་འཕོ་ཆེན་ཉིར་བཞི་རྣམས་ཡོད་པ་ལས། ཉིན་ཞག་རེ་ལ་ཐུན་ཕྱེད་དུག་རེ་རེར་ཁྱེན་རྒྱས་
གཙོ་བྱས་ནས་དགུ་བརྒྱ་རེ་རྒྱ་བའི་སྟོན་པ་འཕོ་ཆེན་དུག་རེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཅ་བའི་རྒྱ་བ་གཞན་
གསུམ་ལའང་དེ་བཞིན་རྩིས་པས་ཉིན་ཞག་རེ་ལ་འབྱུང་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འཕོ་བ་ཉིར་
བཞི་ཡོད། འབྱུང་ཆེན་གྱི་འཕོ་ཐེབས་རེ་ལ་འབྱུང་རྒྱ་བ་གི་འཕོ་རྒྱ་བ་བཞི་རེ་ཡོད་པས་ཉིན་ཞག་རེ་ལ་
འཕོ་རྒྱ་བ་གོ་དུག་རེ་ཡོད། དེ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེ་བའི་འཕོ་བ་དང་སྣ་བྱག་གི་འཕོ་བ་དུས་མཉམ་
དུ་འབྱུང་བ་བཅུ་གཉིས་སྣ་བྱག་མི་འཕོ་ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཏེ་འཕོ་ཆེན་ཉིར་
བཞི་ཡོད་དེ། ཁྱེན་རྒྱ་དང་མཉམ་གནས་གཙོ་བོར་རྒྱ་བའི་ཆེ་སྣ་བྱག་གི་འཕོ་བ་འབྱུང་ཡང་། མེག་
ཐུར་གཉིས་གཙོ་བོར་རྒྱ་བའི་ཆེ་སྣ་བྱག་གི་འཕོ་བ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྟོག་བརྒྱས་ཟིན་གྱིས་ལས།
རྒྱ་དཀོར་འཕྲེང་དང་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་དང་གཉིས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ལུགས་ཀྱིས། རྒྱ་དཀོར་སྣ་བྱག་
གཡས་གཡོན་དུ་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡིན་ཏེ་ཁྱེན་རྒྱ་དང་མཉམ་གནས་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་
དགུ་བརྒྱ་རེ་ཕྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྒྱིར་རྒྱ་བ་གི་འཕོ་བ་དེ་ལ་ཅ་འདབ་ཀྱི་འཕོ་བ། སྣ་བྱག་གི་འཕོ་བ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཕོ་བ་
གསུམ་ཡོད་པ་ལས། འཕོ་ཆེན་ཉིར་བཞི་ཞེས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཕོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
ཏེ། རྟོག་བརྒྱས་ཟིན་གྱིས་ལས། འདུས་པའི་བཤའ་རྒྱ་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་འདི་

རྒྱུན་གཅིག་ལ་རྒྱ་བའི་ཡུན་ཚད་སྤྱོད་པར་འབྲས་བུ་དང་། དེ་ཡང་རྒྱུད་འབྲུག་དགུ་བརྒྱ་པོ་རེ་
 རེར་འབྲས་བུ་དང་། དེ་འབྲས་བུ་ཚན་པ་ཉེར་བཞིར་གསུངས་པས། རྒྱུད་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་
 ཆེ་བ་དྲུག་དྲུག་རྒྱུད་བཞིར་ལོ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ་དེ། །འབྲུད་བུ་ཆེ་བའི་རྒྱུད་དང་།
 །འབྲུད་བུ་རྒྱུད་མི་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉིན་ཞག་དེ་ལ་སྤྱོད་པ་ཉེར་བཞི་ཡོད་པའི་སྤྱོད་པ་
 དྲུག་རེ་རེ་ལ་གྲུན་རྒྱུས་གཙོ་བྱས་ནས་དགུ་བརྒྱ་རེ་རེས་རྒྱུན་གཅིག་ལ་རྒྱས་པ་ནས། སྤྱོད་པ་
 དྲུག་རེ་རེ་སྟོན་འཛིན་གྱིས་གཙོ་བྱས་ནས་རྒྱུན་གཅིག་ལ་དགུ་བརྒྱ་རེ་རེ་རྒྱ་བའི་བར་ཅ་བའི་
 རྒྱུད་དགུ་བརྒྱ་ཉེར་བཞི་ཚན་པ་ནམས་འབྲུད་བུ་ཆེ་བའི་རྒྱུད་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེ་བའི་རྒྱུད་གཉིས་
 ཀ་ཡིན། དེ་འབྲུད་དགུ་བརྒྱ་ཉེར་བཞི་རེ་རེ་ལ་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་རེས་ཚན་པ་བཞི་བཞིར་བཞོས་
 པའི་ཚན་པ་བཞི་བཞིར་རིམ་བཞིར་ལྷ་མོ་བཞིའི་རྒྱུད་དུ་འཛོག་པ་དེ་འབྲུད་བུ་རྒྱུད་བའི་རྒྱུད་དང་
 དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱུད་བའི་རྒྱུད་དུ་འཛོག་

དེ་ཡང་མེ་རྒྱུད་གྲུན་རྒྱས་གཙོ་བྱས་ནས་རྒྱུན་གཅིག་ལ་དགུ་བརྒྱ་རེ་རྒྱ་བའི་ཚན་པ་བཞིར་
 རིམ་བཞིན་མེ་མོས་དཀར་མོ། རྒྱུད་སྟོལ་མ། ས་སྤྱོད་མ། རྩ་སྤྱོད་མ་གཤིང་རྒྱུད་ནམས་རྒྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
 །འབྲུད་སྟོན་ལས། མོས་དཀར་ལ་སོགས་རིམ་བཞིན་དུ། །སྟེང་དང་གསེག་དང་ཐད་ཀ་འོག་། མེ་དང་
 རྒྱུད་དང་དབང་ཆེན་དང་། །རྩ་སྟེ་སོ་སོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསེག་ཅེས་
 པ་སྤྱོད་ཀྱི་ལོགས་ལ་རེག་ནས་རྒྱ་བའི་དོན་དང་། ཐད་ཀ་ཞེས་པ་སྤྱོད་ཀྱི་དབྱུང་ཐད་དང་ནས་རྒྱ་
 བའི་དོན་དུ་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་མཉམ་གནས་གཙོ་བྱས་པའི་ཚན་པ་བཞིར་རིམ་
 བཞིན་རྒྱུད་སྟོལ་མ། ས་སྤྱོད་མ། རྩ་སྤྱོད་མ་གཤིང་མེ་མོས་དཀར་མོའི་རྒྱུད་སྤྱོད་མ། རྩ་རྒྱུད་སྟོན་འཛིན་
 གྱི་ཆེ་རིམ་བཞིན་ཆུ། མེ། རྒྱུད་། ས་སྤྱོད་། ས་རྒྱུད་ཐུར་སེལ་གྱི་ཆེ་ས་རྩ་མེ་རྒྱུད་རིམ་བཞིན་
 སྤྱོད་དོ། །ཁྱེད་རྒྱུད་དོ་པོར་གྱུར་པའི་རྩ་སྤྱོད་མ་གཤིང་རྒྱུད་དེ་མེ་རྒྱུད་དང་རྩ་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཟེར་
 རས་དབྱེ། ལྷ་མོ་བཞིའི་རྒྱུད་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ལོགས་འཛོག་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་དོ་པོ་མཁོན་པོ་

ལུང་སྟོན་ལས། བོས་དཀར་ལ་སོགས་རིམ་བཞིན་དུ། ཟེང་དང་གསེག་དང་ཐད་ཀ་འོག །

ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། ལྷ་སྒོར་འབྲུང་འཇུག་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདྲ་འཁོར་དུ་རྒྱ་
བའི་རྩ་བའི་རྒྱུ་ལ་ལྷ་མོའི་རྒྱུ་འདྲིའི་མི་འདྲིའི་དབང་། རྩ་བའི་རྒྱུ་ལྷ་སྒྲུབ་གང་ནས་གཙོ་
པོར་རྒྱ་བ་དང་། དག་ཞན་གང་ཡིན་དང་། འབྲུང་བ་གང་གི་ཁམས་ཡིན་པ་དང་། རང་དབང་བའི་ཁ་
དོག་མགོན་པོ་གང་ཡིན་དང་། ཡེ་ཤེས་གང་གི་རྒྱུ་ཡིན་པ་སོགས་གསལ་སྒྲོན་ལས་ཤེས་དགོས།
ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་འཆི་དུས་དང་ལམ་དུས་མ་གཏོགས་ལྷ་སྒོར་འབྲུང་འཇུག་མི་བྱེད་པར་གསུངས་
ཤིང་། འཆི་དུས་དང་ལམ་དུས་སུ་ལྷ་སྒོར་རྒྱ་བའི་ཆེ་རྩ་བའི་རྒྱུ་བ་ཆད་པའི་རྗེས་སུ་མཉམ་
རྒྱུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་རྟོག་བཞག་ཅིན་གྱིས་ལས་གསུངས།

ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་བཤད་པ།

ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་ནི། རྒྱ་བ། རྣམ་པར་རྒྱ་བ། ཡང་དག་པར་རྒྱ་བ། རབ་ཏུ་རྒྱ་བ། དེས་པར་
རྒྱ་བ་སྟེ་རིམ་བཞིན། རྒྱ་དང་དུས་སྐབས་རྩལ་པ་དང་། །ལྷ་སྒྲིབ་དང་ནི་གཞུ་ལས་རྒྱལ། །ཞེས་
པའི་རྒྱུ་ལྷ་དང་དོན་གཅིག་མགོན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིམ་བཞིན། རྣམ་སྒྲུང་། རིན་འབྲུང་། འོད་
དཔག་མེད། དོན་གྲུབ། མི་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་རོ། །ལྷ་མོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིམ་བཞིན་གཞུགས་རྟོ་
རྗེ་མའི་རྒྱུ་ནས། དེག་བྱའི་རྗེ་མའི་རྒྱུ་གི་བར་རོ། །འབྲུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིམ་བཞིན་ས།
མཉམ་པའི་རྒྱུ་དང་། རྣམ་པར་འཁོར་བའི་རྒྱུ་དང་། རྣམ་པར་གསུངས་པ་ཁྱབ་བྱེད་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། ཡན་
ལག་གི་རྒྱུ་ནི་བཙས་མ་ཐག་ནས་ལྷ་སྒོར་རྒྱུ་ཆད་མེད་པར་རྒྱ་བར་གསུངས། ཁ་དོག་གི་དབང་
དུ་བྱས་ན་རིམ་བཞིན་དམར། སྟོ། སེ། དཀར། ལྷང་ཁ། དེ་ལྷ་སྒོག་འདྲིན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་
སྒྲིང་གར་གནས་ཤིང་། རྒྱ་བའི་ཆེ་རིམ་བཞིན། རྒྱ་བའི་ཆ་དང་སྒྲུང་བ་དང་། །བསྐྱེད་བཀྲམ་སྒྲོག་
ཤལ་མཆོན་པ་སྟེ། །ཞེས་པའི་རྩ་འདབ་ལྷ་ལས་རྒྱ་བར་གསུངས་ལ། རྩ་འདབ་དེ་ལྷ་ནི་རིམ་བཞིན་

སྤྱི་མཐོང་མ་སོགས་སྤྱི་གཤིས་ཀྱི་ཅ་བཞི་དང་བདུད་བུ་མ་སྤྱི་ཅ་འདབ་ལྷ་དང་དོན་གཅིག་
ཡིན་པར་ཟབ་དོན་དང་བཤེས་པ་སོགས་པའི་རྒྱུ་གི་རིམ་ཞུས་བཞག་ཏུ་གསུངས།

ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་ལྷ་པལ་ཆེར་སློག་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་དེའི་ཅ་བའི་གནས་ནི་
སྤྱི་གཤིས་པར་གསུངས་ཏེ། རྒྱུ་དོར་འཕྲེང་ལས། སྤྱི་གི་དབྱུང་གནས་བདེ་བའི་དངོས། །
སངས་རྒྱུ་ཉི་མ་གསལ་བའི་འོད། །གཟུང་དང་འཛིན་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཀྱང་། །དེ་ནི་འོད་ཟེར་
བཅུ་གཉིས་སོ། །ཞེས་ནས་ཤེས་བྱ་གི་བཞོན་པའི་རྒྱུ་དབྱུང་ལ་གཟུགས་སོགས་ལུས་བྱ་གཡོ་
བར་བྱེད་པའི་གཟུང་བའི་རྒྱུ་དང་། ཆོགས་བྱ་གཡོ་བྱེད་འཛིན་པའི་རྒྱུ་དབྱུང་སྤྱི་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱེ་
བའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་ནམ་ཉིག་སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་སྤྱི་གར་གནས་པར་གསུངས་
པའི་བྱེད། ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་རྒྱ་བའི་ཆེ་ལྷ་ཀ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་རྒྱ་བ་མེད་དམ་དབྱེད། དང་པོ་རྒྱ་བས་
མིག་གི་སྒྲོར་རྒྱ་ཞིང་མིག་གི་ནམ་ཤེས་ཀྱིས་བཞོན་པ་བྱེད་དེ། མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་བའི་
བྱ་བ་བྱེད་པ་ནས། དེས་པར་རྒྱ་བས་ལུས་ཀྱི་སྒྲོར་རྒྱ་ཞིང་ལུས་ཤེས་ཀྱི་བཞོན་པ་བྱེད་དེ། ལུས་
ཤེས་ཀྱིས་རིག་བྱ་སྤྱང་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་བར་རང་རང་གི་བྱེད་ལས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སོ་སོར་
ཡོད་དེ། དེས་ལྷ་ལས། རྒྱུ་ནམས་སྤྱི་བའི་གཟུགས་ཀྱིས་ནི། །ཤེས་དང་ཡང་དག་འབྲེས་རྒྱུར་
ནས། །དབང་པོའི་ལམ་ནས་བྱུང་ནས་ནི། །ལུས་ནམས་ལ་ནི་དམིགས་པར་བྱེད། ། ཅེས་གསུངས་
པའི་བྱེད།

གསལ་སྒྲོན་ལས། ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་ལྷའི་ཁ་ཅིག་སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་བའི་རྒྱུ་དང་མཉམ་པོར་
འབྲུག་བཤམ། ཡང་ན་ཅི་རིགས་པར་སྤྱར་བའི་དོན་ནོ། །ཞེས་དང་། དོར་བཞུས་ཐིན་གྱིས་ལས།
ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་ལྷའི་སློག་རྒྱུ་གི་རོ་བོར་གསུངས་པས་སྤྱི་བྱེད་གཉིས་ཀ་ནས་རྒྱ་བཤམ་ཡང་
ན་ཆ་མཉམ་དུ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་པལ་ཆེར་སློག་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་
གསུངས་པས་སློག་འཛིན་དང་མཉམ་དུ་སྤྱི་བྱེད་གཉིས་ཀ་ནས་མཉམ་དུ་རྒྱ་བཤམ། དེ་ལ་རྒྱ་བའི་

རྒྱུ་ལྗེ་ཡན་ལག་ཡོད་པས་ཙ་བའི་རྒྱུ་རེ་རེ་དང་མཉམ་དུ་གཡས་གཡོན་རྒྱུ་ནས་རྒྱ་བའང་ཅི་
 རིགས་སྒྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་དཔྱད། སྒྲགས་རིམ་ལས། ལྗེ་ཡི་བདག་ཉིད་བཅུ་ཡང་ཡིན། །
 ཞེས་གསུངས་པས་ངོ་བོའི་སྒྲོན་ཙ་བའི་རྒྱུ་ལས་མེད་པས་ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་ནི་དེ་དག་གི་གནས་
 སྐབས་སོ།།

དེ་ཡང་སྒྲར་བྲངས་པ་ལྟར་སློག་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་དབང་པོའི་སྒྲོན་ཙ་བའི་གསུངས་པས་
 བལ་ཆེར་དེའོ། །ཞེས་ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་ལ་ཙ་བའི་རྒྱུ་ལྗེ་ཡན་ལག་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་།
 དབང་པོའི་སྒྲོན་རྒྱུ་བའི་ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་ནི་སློག་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཙ་
 བའི་རྒྱུ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་མི་འགལ་ལམ་དཔྱད།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། གཞི་དུས་ཀྱི་དབང་པོའི་སྒྲོན་རྒྱུ་ཆེ་རེ་ནས་སོ་སོར་རྒྱ་དགོས། ལམ་
 དུས་སུ་ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་ལ་བསྐབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆེ་དབང་པོ་རེའི་སྒྲོན་ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་ལྗེ་
 ཀ་རྒྱ་བ་ཡོད། སློག་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་གཙོ་བོར་རྒྱུ་ཆེ་དེའི་ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་ལྗེ་པོ་དེ་ལྟ་ཅིག་ཏུ་རྒྱ་
 བ་ཡིན་ཟེར་མཁན་ཀྱང་ཡོད་དོ། །སྟོད་སྟངས་ཀྱི་ཙ་མདུད་ནམས་གྲོལ་བ་ན་རྒྱུ་ནམས་ཙ་དབུ་མའི་
 རང་ནས་རྒྱུ་ཡང་སྟོང་གར་དབྱེ་དཀར་བའི་མདུད་པ་གསུམ་གྱིས་དཀྱིས་པ་དེས་བཀག་ནས་རྒྱུ་
 ནམས་སྟོང་གའི་དབུ་མའི་རང་ནས་སྟོང་འོག་ཏུ་འགོ་མི་བྱས་པའི་ཆོ། ལྷུང་སེལ་གྱིས་རྒྱུ་གཞན་
 ནམས་འོག་ཏུ་འཛེན་པས་སྟོང་གའི་ཙ་མདུད་ཀྱི་འོག་ནས་དབུ་མའི་རང་དུ་བྱལ་བར་རྒྱ། སློག་འཛིན་
 སློགས་རྒྱུ་ལྗེ་སྟོང་དུ་རྒྱ་བའི་ཆེ་རིམ་བཞིན། རྒྱས་དང་ནམ་པར་རྒྱས་པ་དང་། རྒྱུ་དང་ལྷུང་
 དང་མཇུག་སོ་སྟེ། །ཞེས་པའི་ཙ་ལྗེ་ལ་རྒྱས་ནས་སྟོང་གའི་ཙ་མདུད་ཀྱི་སྟོང་གི་དབུ་མའི་རང་ནས་
 རྒྱ་བར་གསུངས།

བཤེ་ཆེན་བསོད་གྲགས་པས་སྟོང་རྒྱུ་སློག་འཛིན་དང་འོག་རྒྱུ་ལྷུང་སེལ་གཉིས་སྟོང་གའི་
 མདུད་པས་བཀག་ནས་མདུད་པའི་དབུ་མ་སུ་འགོ་མི་བྱས་པར་སྟོང་དུ་རྒྱ་བའི་ཆེ་སྟོང་གའི་ཙ་འཁོར་

འདི་ལ་ཡང་དོན་ཡོད་མཁས་བྱ་བ་ཀྱིས། ཅེ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱས་
ན་ནི། མདུད་པའི་དབུས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་ནང་ལ་རྒྱང་སོགས་བསྐོམས་པས་རྒྱང་དབུ་མར་འཇུག་པའི་
ཐབས་སུ་འགྲོ་བར་དགའ་སྟེ། ཅ་འཁོར་གང་ཡོད་ཀྱི་སའི་ཅ་མདུད་ཀྱི་དབུས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་གནད་དུ་
བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཁོན་ནི། ཅ་འདབ་ཀྱི་ཁྱེས་གཞིའི་ཅ་འདབ་རྣམས་ཀྱི་ཅ་བ་དེའི་ཐད་ཀྱི་དབུ་མ་ལ་
ཟུག་ནས་ཡོད་པའི་གནད་ཀྱིས། རེ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཅ་འཁོར་གང་ཡོད་

སའི་དབུ་མ་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་ན། དེ་ལ་རྡོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་དབུ་མར་འཇུག་པའི་སྒོ་རེ་ཡོད་གསུངས་
པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྙམ་དུ་སེམས་གསུངས།

ཁ་ཅིག རིམ་བ་དང་པོའི་དོར་བརྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་རྒྱུད་གི་གདངས་དང་ཡི་གེའི་གདངས་དབྱེར་
མི་བྱེད་པའི་བརྒྱས་པ་བྱས་པས་རྒྱུད་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་
སྒྲུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་དགོས་ཟེར་ན། དོར་བརྒྱས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྒྱུད་དབུ་མར་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་
བའི་བདེ་སྟོང་སྐྱར་བའི་སྟོང་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བ་ནམས། དོར་བརྒྱས་ཡིན་པར་ཐལ། དོར་
བརྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་དེ་ཐོབ་པའི་སྒོ་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་རྒྱུད་འབྱུང་
འཇུག་གི་རྒྱ་བ་ཆད་པས་རྒྱུད་འབྱུང་འཇུག་གི་གདངས་ཡི་གེའི་གདངས་དང་དབྱེར་མེད་པའི་དོར་
བརྒྱས་བྱེད་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོར་བརྒྱས་ལ་རྒྱུད་གི་གདངས་དང་ཡི་གེའི་གདངས་
དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་བརྒྱས་པ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསལ་སྒྲོན་ལས། དོ་རྩེ་གསུམ་
ཀྱི་ཡི་གེ་གསུམ་དང་རྒྱུད་གསུམ་ཀྱི་གདངས་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་སྐྱར་བའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
བརྒྱས་པ་ལ་དོ་རྩེ་བརྒྱས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རིམ་བ་དང་པོའི་དོར་བརྒྱས་དེ་ལ་རྒྱུད་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་
པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་འབྲུ་བའི་སྟོང་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་
མ་བྱུང་སྟེ། རྒྱུད་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ། རྒྱུད་
དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
རྩོགས་རིམ་ཀྱི་ལུས་དབེན་ཀྱི་མཉམ་བཞག་གི་དུས་སུ་རྒྱུད་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་
བྱས་པའི་བདེ་སྟོང་སྐྱར་ནས་སྒོམ་པ་ལས་རྩེས་ཐོབ་ཏུ་ལངས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སོར་སྐྱད་རྟོག་དབྱེད་
ཀྱི་ལུས་དབེན་ནམས་རྒྱུད་དབུ་མར་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ནལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩོགས་
རིམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིང་གར་སྒྲགས་ཐིག་བསྒྲོམས་པས་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་རྩེས་ཐོབ་ཀྱི་དུས་སུ་ལྷ་

བ་དྲུག་གི་ནང་ཚན་གྱི་ཆ་བ་དང་པོའི་དོར་བ་ཆས་ཀྱི་མགོ་ཙམ་མ་ཐག་བ་དེའི་རྒྱུ་གི་རྒྱུ་ལྡང་
འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་ཤར་བའི་དོར་བ་ཆས་ཀྱང་།
རྒྱུ་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ནལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྙིང་
གར་ཐུགས་ཐིག་སྒོམ་པ་ལས་རྒྱུ་སྙིང་གའི་རྒྱ་རྒྱིར་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ནལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་
ཕྱིར།

ཅ་རྒྱུད་ལས། རིན་ཆེན་བཟོན་པར་གྱུར་ནས་སྒོ། །ཞེས་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཆ་བ་དྲུག་གི་
དོར་བ་ཆས་ལ་རིམ་བཞིན་བཟང་བ་དང་། རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་། གནས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རྟོག་པ་དང་། དུས་
ཀྱི་དབྱེ་བས་རྟོག་པ་དང་། རྒྱུ་ལྡང་བ་དང་། ཡོངས་དག་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གསུངས། དོར་
བ་ཆས་བྱས་པ་ན་རེ་ཞིག་གི་བར་རྒྱུད་གི་གདངས་ཐུགས་ཀྱི་གདངས་སུ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཅམ་
ལས་མི་འོང་ཡང་། རིམ་གྱིས་གོམས་པས་མོས་པ་ཅམ་མིན་པར་རྒྱུད་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་
ཀྱི་གདངས་ཡི་གེའི་གདངས་སུ་རྒྱུར་འཆར་བས་གསུང་གི་ང་རྒྱལ་ལ་བཙོས་མིན་འཕོས་པ་འབྱུང་
སྟེ། གསལ་སྒོན་ལས། སྤར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་ཐུགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྤར་བའི་བ་ཆས་པ་
བྱས་པ་ན། ཡིད་ངོན་རྒྱུད་གི་གདངས་ནམས་ཡི་གེ་གསུམ་དུ་གྲག་པ་ལ་སྒྲུབ་མོས་པ་ཅམ་མིན་
པར་ཡིད་འགྱུར་བའི་ཉམས་ཀྱི་ལོ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བསྐྱེད་རིམ་པས་དང་པོར་ལྷར་མོས་
ནས་བསྒོམས་པ་གོམས་པའི་མཐར། སྒོས་ཆེད་དུ་བཙོས་མི་དགོས་པར་ངང་གིས་ལྷའི་ང་རྒྱལ་དུ་
འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྷར་སོང་བ་ན་རྒྱུད་ཐུགས་ཐ་དད་པའི་སྤར་བ་དང་ཞེན་པ་གཉིས་ཀ་གཙོད་
ཀུས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། འདུས་པའི་སྒོན་ལས་དུ། མ་བཙོས་དོ་རྗེ་གསུམ་དུ་ཤར་བ་ཡི། །ངག་
དཔེན་གསུང་གི་དོ་རྗེའི་ཉིང་འཛིན་གྱིས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ངག་དཔེན་གྱི་དཔེན་
གཞིའི་ངག་ནི་རང་བཞིན་གྱི་བ་ཆས་པ་རྒྱུད་ལྡང་འཇུག་གནས་གསུམ་དང་། དཔེན་རྒྱུའི་དགག་བྱ་
ནི་རྒྱུད་ཐུགས་ཐ་དད་དུ་སྤར་ཞེན་གཉིས་དང་། དོར་བ་ཆས་ཀྱིས་རྒྱུད་ཐུགས་དབྱེར་མེད་དུ་སྤར་

བས་དཔེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།

ཡང་ཁ་ཅིག་ ཆུ་བ་དང་པོའི་དོར་བཞུས་ཀྱི་མགོ་བཅུམས་པའི་ཆེ་ཆུ་བ་དེའི་ཅིས་གཞིའི་ཉིན་ཞག་
དང་པོའི་ཆུང་ཕྱང་འབྲུག་གནས་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་ཤར་བའི་དོར་བཞུས་ཐོག་
མ་དེ། མཉམ་གནས་གཙོ་བོར་རྒྱ་བའི་ཆུང་གི་དོར་བཞུས་ཡིན་པར་བཤད། ཆུ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་
ཐོག་མར་མཉམ་གནས་ཀྱིས་གཙོ་བྱས་ནས་རྒྱ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ་ཞེ། སྤྱིར་ཆུང་
སྒྲོམ་པའི་དུས་ཀྱི་གནད་ལ་དུས་རྒྱན་དུ་དང་། བྱེད་པར་ཐོར་ངས་རིག་པ་དང་ས་པའི་དུས་དང་། ཕྱི་
ངོ་མའི་དུས་སུ་གཙོ་བོར་བྱེད། བྱེད་པར་དོར་བཞུས་ཐོག་མར་བྱས་པ་ལ་མེ་ཆུང་གྲེན་རྒྱས་གཙོ་
བོར་རྒྱ་བའི་དུས་སུ་ཐོག་མར་སྒྲོམ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དོར་བཞུས་ཐོག་ཕྱིས་ལས།
ཆུང་གི་ཆུང་དོན་བྱུང་གི་རོ་བོ་སྒྲོན་ལ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱང་འོད་དཔག་མེད་གསུང་དོ་རྗེ་ཡིན་
ལ་ཆུང་ཡང་ངག་ཡིན་པས་དེ་ནས་ཐོག་མར་བཤད་དེ། དེ་ཡང་དང་པོར་སྒྲོམ་པའི་དུས་སུ་དེ་ནས་
བསྒྲོམ་པར་བྱ་བ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་རྒྱུ་ཉམས་སོ། །ཞེས་རྒྱད་དོར་བྱེད་དུ་མེ་ཆུང་ཐོག་མར་ཡང་
ཡང་བཤད་པ་དེ་ཐོག་མར་དེ་ནས་བསྒྲོམ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཆུང་རྒྱ་ཚུལ་དང་དེ་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་པ།

སྤྱིས་བྱ་ནད་མེད་ཅིང་ཆུང་ལྟས་མ་ལོག་པ་ཁམས་སྒྲོམས་པ་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས།
དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆེས་གཅིག་གཉིས། གསུམ་ལ་སྤྱོད་དང་པོར་མཉམ་གནས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་བྱས་
ནས་གཡོན་རྒྱང་ནས་རྒྱ། དེ་ནས་ཆེས་བཞི། ལྷ། རྒྱག་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་དང་པོར་བྲེན་རྒྱས་གཡས་
རྒྱང་ནས་གཙོ་བོར་རྒྱ་བ་སོགས་རེས་མོས་ཀྱིས་བཙོ་ལྷའི་བར་དང་། རྒྱག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆེས་གཅིག་
གཉིས་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་དང་པོར་བྲེན་རྒྱས་གཡས་རྒྱང་ནས་གཙོ་བོར་རྒྱ་བ་སོགས་སྒྲོམ་འབྱུང་

ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མར་མཉམ་གནས་གིས་གཙོ་བོར་རྒྱ་ན། དེ་ནས་རིམ་
བཞིན་གྱེན་རྒྱ་ཐུར་སེལ། སློག་འཛིན་ནམས་ཐུན་ཕྱེད་རེའི་ཡུན་ལ་དགུ་བརྒྱ་བ་རེ་རེར་རྒྱ་བ་དང་།
ཐོག་མར་གྱེན་རྒྱ་ས་གཙོ་བོར་རྒྱ་ན། དེ་ནས་མཉམ་གནས། ཐུར་སེལ། སློག་འཛིན་ནམས་རིམ་
བཞིན་རྒྱ་ཉི་ཉེན་ཞག་གི་ཐ་མ་རྒྱ་རྒྱུད་གིས་རྫོགས་པ་འདྲ། རྒྱུད་ལྟས་ལོག་པ་ལ་ཉིན་ཞག་གི་ཐོག་
མར་སློག་ཐུར་གང་རུང་གིས་གཙོ་བོར་ནས་རྒྱ་བ་ཡོད་མེད་དཔྱད། ཡར་འོ་མར་འོའི་རྒྱ་ཚུལ་གྱིས་
རྒྱུད་ལྟས་ལོག་པ་བཏག་ཚུལ་དང་། རྒྱུད་གང་དང་གང་རྒྱ་དུས་སུ་ཞི་རྒྱས་སོགས་ལས་གང་དང་
གང་འབྲུབ་ཚུལ་དང་། དེ་ནམས་ལ་ཡོན་ཏན་དང་སློན་འབྱུང་ཚུལ་ནམས་གསལ་སློན་སོགས་ལས་
ཤེས་དགོས་སོ། །ཁ་ཅིག་རྒྱུད་རྒྱ་རྒྱུད་ཞུགས་པའི་རྟགས་སུ་མཉམ་རྒྱ་ཤེད་མཚུངས་སུ་འཐེན་པ་འབྱུང་
བར་གསུངས་པ་དེ་ལ་རྒྱུད་དབུ་མར་ཞུགས་དུས་སུ་སྒྲ་བྲག་ཏུ་གང་གཙོ་བོར་རྒྱ་བའི་རྩ་བའི་རྒྱུད་
མཉམ་རྒྱ་ཕྱེད་ཟེར།

ཁ་ཅིག་གིས། རྒྱུད་དབུ་མར་ཞུགས་དུས་སུ་རྩ་བའི་རྒྱུད་བཞི་གང་ཡང་མཉམ་རྒྱ་ཕྱེད་པ་
མེད་དེ། དབུ་མར་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་དེ་ལ་གྱེན་རྒྱ་སོགས་གྱི་ཐ་སྙད་བྲར་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་དུས་
སུ་རྩ་བའི་རྒྱུད་བཞི་དབུ་མར་ཞུགས་པས་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པ་མཉམ་
རྒྱ་ཕྱེད་པ་ཡིན་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས་དབུ་མར་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་སྒྲ་བྲག་ཏུ་རྒྱ་བ་མེད་པས་དེའི་དུས་
སུ་དབུ་མར་མ་ཞུགས་པའི་རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་སྒྲ་བྲག་ནས་རྒྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་
རྒྱུད་ནམས་རྫོགས་པར་དབུ་མར་མ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གྱེན་རྒྱ་ས་གཡས་རྒྱུད་ནས་མཉམ་
གནས་གཡོན་རྒྱུད་ནས་སློག་ཐུར་གཉིས་གཉིས་ཀ་ནས་རྒྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྩ་བའི་རྒྱུད་བཞི་ཅིག་
ཆར་རྒྱ་ཉི་དེ་མ་ཐག་དབུ་མར་ཞུགས་དགོས་ཟེར། དེ་ནམས་ལས་གང་འཐད་མི་འཐད་གྱི་ལུང་
རིགས་གསལ་པོ་མི་སྣང་།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྩ་བའི་རྒྱུད་བཞི་རེ་རེ་ནས་གཙོ་བོར་ནས་རྒྱན་གཅིག་ལ་རྒྱ་བའི་ཆེ་ཐུན་

ཕྱིད་རེ་ལ་ཆུང་འབྲུང་འཇུག་དགུ་བརྒྱ་བ་རེར་འབྲུང་བར་གསུངས་པ་ལྟར་འདྲིལ་དཀའ་སྟེ། མེ་མཉམ་གཉིས་གཙོ་བྱས་ནས་ཆུ་ན་གཅིག་ལ་ཆུ་བའི་ཕྱན་ཕྱིད་རེ་ལ་ཆུང་འབྲུང་འཇུག་དགུ་བརྒྱ་བ་རེར་འབྲུང་ཡང་། སྟོག་ཕྱར་གཉིས་གཙོ་བོར་ཆུ་བའི་ཆེ་ཕྱན་ཕྱིད་རེ་ལ་ཆུང་འབྲུང་འཇུག་དགུ་བརྒྱ་བ་ཆོན་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཕྱར་སེལ་གཙོ་བྱས་ནས་ཆུ་བའི་ཕྱན་ཕྱིད་རེ་ལ་སྒྲ་བྲག་གཡས་གཡོན་གྱི་འབྲུང་འཇུག་གཉིས་གཉིས་ཏེ། ཕྱན་ཕྱིད་རེ་ལ་ཆུང་འབྲུང་འཇུག་ཆེག་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོག་འཛིན་ལའང་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། སྟོག་ཕྱར་གཉིས་གཙོ་བོར་ཆུ་བའི་ཆེ་ཕྱན་ཕྱིད་རེ་ལ་སྒྲ་བྲག་གཡས་གཡོན་ཆུང་འབྲུང་འཇུག་ཆོན་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། གཡས་གཡོན་རྒྱང་པ་རེའི་ཆུང་འབྲུང་འཇུག་གི་ཁྲག་པ་རེ་བྱེད་ཚུལ་དང་། མཉམ་ཆུའི་ཁྲག་པ་རེ་བྱེད་ཚུལ་མི་འབྲས་སྟོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཡས་གཡོན་རེ་རེ་བའི་འབྲུང་འཇུག་གི་ཁྲག་པ་རྒྱང་པ་རེ་དང་། མཉམ་ཆུའི་གཡས་གཡོན་གྱི་ཁྲག་པ་གཉིས་རེ་ཡུན་མཉམ་པས། མཉམ་ཆུའི་གཡས་གཡོན་གྱི་འབྲུང་འཇུག་གི་ཁྲག་པ་གཉིས་ཀ་བསྡོམས་ནས་མཉམ་ཆུའི་ཁྲག་པ་རེར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་སྟོན་ལས། རྟོར་འབྲེང་དང་སྟོམ་འབྲུང་དང་ཞལ་ལུང་ལས། སྒྲ་བྲག་རེ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་དང་། མཉམ་ཆུ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་བཤད་པས། སྒྲ་བྲག་གཉིས་ཀ་ལ་མཉམ་བོར་ཆུ་བའི་རྒྱང་གིས་བྱེད་ཐུབ་པ་དང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་མཉམ་ཆུའི་ཁྲག་པ་རེ་དང་། གཡས་གཡོན་རེ་རེ་བའི་རྒྱང་པ་རེ་ཡུན་མཉམ་པས། མཉམ་ཆུའི་དགུ་བརྒྱ་བ་སྟག་རེ་ཅི་ཚུལ་ནི། གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀ་བསྡོམས་པའི་འབྲུང་འཇུག་གཉིས་གཉིས་ལ་བྱ་དགོས་པས། གཡས་གཡོན་རེ་རེ་ཅི་ཚུལ་དང་མི་འབྲས་བར་བྱ་དགོས་སམ་བརྟག་པར་བྱོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། གཡས་རྒྱང་ནས་བྱེན་ཆུས་གཙོ་བོར་ཆུ་བཞིན་པའི་ཆེ་གཡོན་ངོས་སུ་ཆུང་ཆུ་བ་

མེད་པར་ཐལ། གཡས་གཡོན་རྒྱུ་པ་རེ་བའི་ཁྱག་པ་ཅི་ཚུལ་འཐད་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། གཡས་
 རྒྱུ་ནས་གཡོན་རྒྱུ་འཕོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཡས་རྒྱུ་ནས་གཏོ་བོར་རྒྱ་བཞིན་
 བའི་ཆེ་སྒྲ་བྱག་གཡོན་ངོས་སུ་རྒྱུ་གསར་དུ་རྒྱ་བའི་མཉམ་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ཡོད་ཀྱང་། གཡོན་ངོས་
 གི་རྒྱུ་འབྱུང་འཇུག་དེ་རྒྱུ་པ་དང་མཉམ་རྒྱུ་འཕྲུག་པ་གང་དུ་ཡང་མི་བཅི་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྒྱས་
 ཏེ། གྲུ་རྒྱས་གཡས་རྒྱུ་ནས་གཏོ་བོར་རྒྱ་བའི་ཆེ་གཡས་ངོས་གི་རྒྱུ་མི་འཕོ་བར་གཡོན་ངོས་
 སུ་རྒྱུ་གསར་དུ་རྒྱ་བའི་མཉམ་རྒྱུ་འབྱུང་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསལ་སྒྲོན་ལས།
 གཡས་ནས་གཡོན་དུ་འཕོ་མཆམས་སུ་མཉམ་རྒྱུ་འོང་ཚུལ་ནི། གཡས་གི་རྒྱུ་གི་རྒྱ་བ་ཞན་དུ་
 སོང་བར་དེ་ཅམ་དུ་མི་མངོན་པའི་མཆམས་ཞིག་ནས། གཡོན་དུ་རྒྱ་བ་ཞིན་དུ་ཞན་བ་ཞིག་འོང་བ་
 ནས་བཟུང་སྟེ། དེའི་རྒྱ་བ་ཅུང་ཟད་རེས་རེ་བྱག་དུ་འགྲོ་བ་ན་གཡས་གི་རྒྱ་བ་རེ་ཞན་དུ་སོང་བའི་
 མཐར་ཕྱུ་མོ་ཡང་རྒྱ་བ་མེད་པར་སོང་མ་ཐག་གཡོན་རྒྱུ་པ་རྒྱ་བའི་མགོ་འཇུགས་ཏེ། གཡོན་ནས་
 གཡས་སུ་འཕོས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། གཡས་རྒྱུ་ནས་གཡོན་རྒྱུ་འཕོས་པའི་ཆེ་གཡས་གི་རྒྱ་བར་མི་འཕོས་པར་
 གཡོན་ངོས་སུ་རྒྱུ་གསར་དུ་རྒྱ་བ་ན་མཉམ་གནས་གཡོན་རྒྱུ་པ་གཏོ་བོར་རྒྱ་བའི་མགོ་ཅོམ་
 བ་ཡིན་པར་ཐལ། མཉམ་གནས་གཡོན་རྒྱུ་པ་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། གཡོན་རྒྱུ་ནས་རྒྱུ་
 གཏོ་བོར་རྒྱ་བའི་མགོ་ཅོམ་པ་ལ་གཡས་ངོས་གི་རྒྱ་བ་ཕྱུ་མོ་ཅམ་ཡང་ཡོད་པར་འཕོས་དགོས་
 པར་གསལ་སྒྲོན་གི་ལུང་དངས་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཡས་རྒྱུ་ནས་གྲུ་རྒྱས་གཏོ་བོར་རྒྱ་བ་ན་གཡོན་ངོས་སུ་རྒྱུ་གསར་དུ་རྒྱ་
 བའི་ཆེ་གཡས་ངོས་གི་རྒྱུ་འཕོ་བ་མེད་པར་ཐལ། གཡས་རྒྱུ་ནས་གཡོན་རྒྱུ་འཕོ་བ་ལ་དེ་ལྟར་
 འཕོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། གྲུ་རྒྱས་གཡས་རྒྱུ་ནས་གཏོ་བོར་རྒྱ་བའི་ཆེ་གཡོན་ངོས་
 སུ་རྒྱུ་ལྔར་མི་རྒྱ་བ་གསར་དུ་རྒྱ་བ་དང་མཉམ་དུ་གཡས་ངོས་གི་རྒྱུ་གི་རྒྱ་བ་འཕོས་མ་འཕོས་

གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཡས་ཆུང་ནས་གཡོན་ཆུང་དུ་འཕོས་པའི་ཆེ་གཡོན་ངོས་སུ་
 ཆུང་སྤར་མི་ཆུ་བ་གསར་དུ་ཆུ་བ་ལ་གཡས་ངོས་ཀྱི་ཆུང་མི་འཕོ་བ་དང་གཡས་ཆུང་ནས་མཉམ་
 ཆུང་འཕོས་པའི་ཆེ་གཡོན་ངོས་སུ་ཆུང་གསར་དུ་ཆུ་བ་དང་མཉམ་དུ་གཡས་ངོས་ཀྱི་ཆུང་གི་ཆུ་
 བ་འཕོས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་སྒྲོན་ལས། ལྷ་བྱག་སྤར་མི་ཆུ་བ་ངོས་སུ་གསར་
 དུ་ཆུང་ཆུ་བ་ཡིན་ཡང་། སྤར་ཆུ་བ་ངོས་ཀྱི་ཆུང་འཕོས་མ་འཕོས་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ལྷ་བྱག་ཆུང་བ་ནས་ཆུང་མཉམ་ཆུང་འཕོ་བ་ལ་ཐུར་སེལ་གྱི་ཆུང་དུ་འཕོས་པས་ཁྲུག་
 དེ་ལ་གཡས་ཆུང་ནས་འཕོས་པ་དང་གཡོན་ཆུང་ནས་འཕོས་པ་གཉིས་ཡོད། མཉམ་ཆུ་ནས་ལྷ་བྱག་
 ཆུང་པར་འཕོས་པ་ལ་སྒྲོག་འཛིན་ནས་འཕོ་དགོས། དེ་ལ་གཡས་ཆུང་དང་གཡོན་ཆུང་དུ་འཕོས་
 པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །མཉམ་ཆུ་ནས་མཉམ་ཆུང་འཕོས་པ་ལ་ཐུར་སེལ་ནས་སྒྲོག་འཛིན་དུ་འཕོ་བ་
 དགོས་སོ།།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལྷ་བྱག་ནས་གཙོ་བོར་ཆུ་བའི་ཐུར་སེལ་གྱི་ཆུང་ཡིན་ན། ལྷ་བྱག་གཉིས་
 ཀ་ནས་ཆུ་བའི་ཆུང་ཡིན་པས་ཁྲུག་པར་ཐལ། ཐུར་སེལ་གཙོ་བོར་ཆུ་ཆེ་ལྷ་བྱག་གཉིས་ཀ་ནས་
 མཉམ་ཆུ་ཁྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུག་སྟེ། ཐུར་སེལ་གཙོ་བོར་ཆུ་བའི་གཡས་ཀྱི་འབྱུང་འཇུག་གི་ཁྲུག་
 པ་དེ་ལྷ་བྱག་གཡོན་ནས་ཆུ་བའི་ཆུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་བྱག་གཡས་གཡོན་གྱི་
 འབྱུང་འཇུག་གི་ཁྲུག་པ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མཉམ་ཆུ་འཛིན་པ་བྱ་བ་ཐུག་རེ་
 ཅི་ཚུལ་ནི། གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀ་བསྐྱེམས་པའི་འབྱུང་འཇུག་གཉིས་གཉིས་ལ་བྱ་དགོས་པས།
 ཞེས་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ལྷ་བྱག་གཉིས་ནས་གཙོ་བོར་ཆུ་བའི་ཆུང་གི་ཡིན་པ་མེད་
 པར་ཐལ། ལྷ་བྱག་གཡས་གཡོན་གྱི་ཁྲུག་པ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུག་སྟེ། ཐུར་སེལ་གྱི་
 ཆུང་དེ་ལྷ་བྱག་གཉིས་ཀ་ནས་ཆུ་བའི་ཆུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྷ་བྱག་གཉིས་ཀ་ནས་
 མཉམ་ཆུ་དྲག་པ་དང་། འབྱུང་བ་སའི་ཁམས་དང་། རང་དབང་བའི་ཁ་དོག་སེར་ལོ་དང་། རིན་ཆེན་

མགོན་པོའི་རྒྱུད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་འཕྲུང་ལས། གཉིས་ཀ་ནས་ནི་འབྱུང་བའི་ཁམས། །
གསེར་གྱི་མདོག་ཏུ་སྒྲུབ་བ་སྟེ། །དབང་ཆེན་གྱི་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད། །རིན་ཆེན་མགོན་པོའི་རྒྱ་
བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལྷ་བྱག་གཡས་རྒྱུད་ནས་གཙོ་བོར་རྒྱ་བའི་ཕྱར་སེལ་གྱི་རྒྱུད་ཡོད་པར་ཐལ།
ཕྱར་སེལ་གཙོ་བོར་རྒྱ་བའི་ལྷ་བྱག་གཡས་པའི་འབྱུང་འཁུག་གི་ཁྱག་པ་དེ། ལྷ་བྱག་གཡས་རྒྱུད་
ནས་གཙོ་བོར་རྒྱ་བའི་རྒྱུད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ལྷ་བྱག་གཡོན་ནས་མི་རྒྱ་
བར་གཡས་ཁོན་ནས་རྒྱ་བའི་རྒྱུད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་འབྲེལ་ཁྱག་པ་དེ་མཉམ་རྒྱུའི་
ཁྱག་པའི་ཡ་གྲུལ་ཡིན་པས་མཉམ་རྒྱུའི་རྒྱུད་དུ་འདོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གཡས་རྒྱུད་
ནས་རྒྱ་བའི་ས་ཆ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་གསུམ་གང་རུང་ལ་གྱེན་རྒྱུའི་འཁོར་དུ་རྒྱ་བའི་རྒྱུད་དགོས་ཐེར་ན།
གཡས་རྒྱུད་ནས་གཙོ་བོར་རྒྱ་བའི་གྱེན་རྒྱུའི་རྒྱུད་ཆོན་པ་བཞིར་བགོས་པའི་ནང་ཆོན་གྱི་ཆུ་སྒྲ་མ་
ཀའི་རྒྱུད་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་གཡས་རྒྱུད་ནས་གཙོ་བོར་རྒྱ་
བའི་གྱེན་རྒྱུའི་རྒྱུད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཟླ་བ་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་རྟོག་བསྐྱེད་།

ཟླ་བ་དང་པོའི་རྟོག་བསྐྱེད་ནི་འདི་ལྟར་ཉིན་མཆོན་གཉིས་སུ་ཅ་བའི་རྒྱུད་བཞི་དེ་ལྟར་རྒྱ་ཆུ་ལ་
གྱིས་རྒྱུད་རགས་པའི་གངས་ངེས་ལ་ངེས་པ་རྟེན་རྟེན་དུ་བྱ་བ་སྟེ་འདི་བྱ་སྒྲ་བར་གསུངས་སོ། །

ཟླ་བ་གཉིས་པའི་རྟོག་བསྐྱེད་ནི། ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་བརྒྱུད་དུ་བགོས་པའི་བརྒྱུད་ཆ་གཅིག་
ལ་ཕྱན་ཆོད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱན་ཆོད་རེ་ལ་རྒྱུད་ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་རེ་རྒྱ་བའི་གངས་བགང་ནས་ཆ་
སྟོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་རྟེན་གྱི་བར་ཉིན་ཞག་ཉིད་བདུན་དུ་བགང་བ་བྱས་པའི་རྣམ་འབྱོར་

ཡིན་ཏེ། རྫོང་འཕྲེང་ལས། ཉིན་ཞག་ཉི་ཤུ་ཅ་བདུན་ལ། །འཁོར་ལོ་བཞི་ཡི་དབྱེ་བ་ཡིས། ཉིན་
 དང་མཚན་དུ་ངེས་པར་ནི། །ཞེས་དང་། རྫོང་བཟུངས་ཟིན་གྱིས་ལས། དེས་ན་ཐུན་ཚོད་ནི་སྐབས་
 འདིར་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་བརྒྱད་ཆ་ཡིན་ལ། དེའི་ཡུན་ལ་རྒྱུད་ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་རེ་རྒྱ་བ་གངས་
 བགང་བའོ། །ཞེས་གསུངས། སྤུ་མ་བྱ་སྤྲེལ་འདི་བྱ་དཀའ་བར་གསུངས། སྐབས་འདིར་རྒྱུད་ཉིས་
 སྟོང་བདུན་བརྒྱ་རེ་རྒྱ་བའི་ཡུན་ལ་ཐུན་ཚོད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་རྒྱུད་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་རེ་རྒྱ་
 བའི་ཡུན་ལ་ཐུན་ཚོད་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ཐུན་ཚོད་
 བརྒྱད་དུ་བཤད་པ་ནི་ཕྱིའི་ཐུན་ཚོད་བརྒྱད་དང་ནང་གི་སྟོང་གའི་ཅ་བརྒྱད་སྤྱར་བའི་དབང་དུ་
 བྱས་ལ། ཐུན་བྱེད་ཉེར་བཞིར་བྱེད་པ་ནི་ནང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རེ་རེའི་རྒྱུད་རྒྱ་བའི་ཡུན་ཚོད་ཀྱི་དབང་
 དུ་བྱས་པས་མི་འགལ་བར་རྫོང་བཟུངས་ཟིན་གྱིས་སོགས་ལས་གསུངས། ཐུན་ཚོད་བཅུ་གཉིས་སུ་
 བྱེད་ན་ཐུན་བྱེད་ཉེར་བཞི་དང་། ཐུན་ཚོད་བརྒྱད་དུ་བྱེད་པ་ལ་ཐུན་བྱེད་བཅུ་གཉིས་ཏུ་བྱེད་པར་གསུངས་
 པས། སྤྱིར་ཐུན་ཚོད་ཀྱི་ཡུན་དེ་གཉིས་ཀྱི་གང་ལ་བྱེད་པ་ཞག་གཅིག་གི་ཐུན་ཚོད་རེའི་རྫོང་བཟུངས་
 ཀྱི་གངས་དང་བསྐྱུན་ནས་ཞིབ་ཆ་བྱེད་དགོས་སོ། །འཁོར་ལོ་བཞི་ཡི་དབྱེ་བ་ཡིས། །ཞེས་པའི་འཁོར་
 ལོ་བཞི་ནི་མེ་རྒྱུད་སོགས་འབྱུང་ཆེན་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་ལ་བྱེད་དེ། རྫོང་བཟུངས་ཟིན་གྱིས་ལས།
 ཞག་ཉེར་བདུན་ཀྱི་བར་དུ་མེ་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་དབྱེ་བས་ཉིན་མཚན་གཉིས་ཀྱི་
 ཐུན་ཚོད་སོ་སོའི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པའི་རྣམ་པ་ཡིས་བགང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། སྐབས་
 འདིའི་ཐུན་ཚོད་རེའི་ཡུན་ལ་འཕོ་ཆེན་ཉེར་བཞིའི་ནང་ནས་གསུམ་རྩོགས་པ་དང་། འདིའི་ཐུན་བྱེད་
 རེ་ལ་རྒྱུད་ཆེག་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རེ་རྩོགས་དགོས་སོ།

ཟླ་བ་གསུམ་པ་འདྲ་བཞི་པ་འདྲ་བ་ཞེས་པའི་དོན་བཟླས།

ཟླ་བ་གསུམ་པ་འདྲ་བཟླས་ནི། སྤྱིང་ག། མགྲིན་ག། སྤྱི་པོ། ལྷེ་བའི་རྩ་འཁོར་བཞིའི་རྩ་
འདབ་རེ་རེ་ལ་ཞག་རེར་རྒྱུང་ངེ་ཙམ་རྒྱུ་བ་བཏགས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུང་དག་ཅའི་ཁ་དོག་གསལ་
པོར་མཐོང་བའི་བར་ཞག་ཉེར་བདུན་དུ་བཟླས་པ་ཡིན་ལ། དོར་བཟླས་སྒྲ་མ་གཉིས་རྩ་དང་མ་སྦྱར་
བར་ཕྱིའི་དུས་ཚོད་ལ་རྒྱུང་གི་གངས་ངེས་པར་འབྱེད་པས་རགས་པ་ཡིན། འདི་ནི་རྩ་འཁོར་བཞི་
དང་སྦྱར་ནས་རྒྱུང་དང་ཅའི་ཁ་དོག་གསལ་པོར་མཐོང་ཞིང་རྩ་སོ་སོའི་རྒྱུང་གི་རྒྱ་བ་ངེས་པར་
བྱེད་པས་སྒྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དོར་བཟླས་ཟིན་གྱིས་ལས། དེའང་རྩ་འདབ་འདི་ལས་རྒྱུང་འདི་རྒྱུ་འཁོར་
ངེས་པར་བཟུང་བ་ལས། སྦྱར་བཤད་པ་ལྟར་ལྷེ་བའི་རྩ་འདབ་བཞི་ལ་རྒྱུང་རྒྱ་བ་ན་སྤྱི་པོའི་གཉིས་
ལ་རྒྱ་བ་སོགས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་མཐོང་ངོ། །སྒྲ་མ་གཉིས་ཕྱིའི་དུས་ཚོད་ལ་རྒྱུང་གི་གངས་
ངེས་པར་བྱེད་པས་རགས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུང་དང་ཅའི་ཁ་དོག་གསལ་པོར་མཐོང་ཡང་ངེས་ཀྱས་
ལ། འདི་ནི་རྒྱུང་དང་ཅའི་ཁ་དོག་མཐོང་ནས་རྩ་སོ་སོའི་རྒྱ་བ་ངེས་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས།

སྦྱར་བཤད་པ་ལྟར་ཞེས་པ་ནི། སྦྱར་རྩ་འདབ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་རྒྱུང་འཁོར་ལ་བཤད་པ་
ལྟར་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ནི་ཟིན་གྱིས་དེ་ཉིད་ལས། ཞག་གཅིག་ལ་རྒྱུང་ཉི་མེ་ཆེན་ཉིད་ཀྱི་བརྒྱ་བ་རྒྱ་
བ་ལ། ལྷེ་བའི་རྩ་འདབ་རེ་བཞི་ནས་ངེ་ཙམ་རེ་རྒྱུ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དབྱགས་སུ་བརྒྱུད་དང་སུ་
རྩ་སོ་བྱེད་དང་བརྒྱད་རྩ་འདབ་གཅིག་ལ་བརྒྱས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་གཉིས་པ་སོགས་སུ་འཕོས་ནས་
དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་ལ། །དེའི་ཆེ་ལྷེ་བའི་རྩ་འདབ་གཅིག་ལ་རྒྱ་བ་དེ་ཉིས་འགྱུར་ཞིག་སྤྱི་པོའི་རྩ་འདབ་
གཅིག་ལ་རྒྱ། དེ་གཅིག་ལ་རྒྱ་བའི་ཉིས་འགྱུར་མགྲིན་པའི་རྩ་འདབ་གཅིག་ལ་རྒྱ། དེ་གཅིག་ལ་རྒྱ་
བའི་ཉིས་འགྱུར་སྤྱིང་གའི་རྩ་འདབ་གཅིག་ལ་རྒྱ་བར་བཤད་ངོ། །ཞེས་གསུངས།

གྱི་རྟོག་དང་སྟོན་འབྲུང་ལྟར་ན་ཞག་གཅིག་ལ་ཚུ་ཆོད་སོ་གཉིས་དང་དབྱ་གྲུ་རེ་བཞི་དང་འཕོ་
 བ་བཅུ་བྲག་ཏུ་བཤད། རྒྱུད་རྟོག་འཕྲེང་དང་གདན་བཞི་དང་རྟོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོར་ཉིན་ཞག་གཅིག་
 ལ་ཚུ་ཆོད་བྲག་ཅུར་བཤད་དེ་དབྱ་གྲུ་ཡང་དེ་དང་འབྲ་བར་བཤད་ཅེས་རྟོག་བསྐྱམས་ཟིན་གྱིས་སྤྱ་
 གསུངས། སྟོན་འབྲུང་ལྟར་ན་ཚུ་ཆོད་རེའི་རྒྱུད་བྲག་བརྒྱ་དང་དོན་ལྡར་བཤད། རྟོག་འཕྲེང་སོགས་
 ལྟར་ན་ཚུ་ཆོད་དང་དབྱ་གྲུ་རེའི་རྒྱུད་སྤུམ་བརྒྱ་དང་བྲག་ཅུར་ཡོད། དེ་ལྟར་རྩ་འདབ་གཅིག་ནས་
 གཅིག་ཏུ་འཕོས་ཀྱང་རྒྱུད་དང་སྤྱ་བྲག་གི་འཕོ་བ་འབྲུང་བའི་རེས་བ་མེད་དེ། ཟིན་གྱིས་དེ་ཉིད་ལས།
 དེ་ལྟ་བུའི་རྩ་འདབ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཕོས་ཀྱང་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེ་རྒྱུད་བཞི་དང་སྤྱ་
 བྲག་གཡས་གཡོན་གཅིག་ཏུ་འཕོས་བའི་རེས་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྒྲོམ་འབྱུང་ལས་ཞག་གཅིག་ལ་འཕོ་ཐེབས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་པ་ནི། ལྷ་བྲག་གཡས་གཡོན་དུ་འཕོ་ཐེབས་བརྒྱད་དང་། ལྷ་བྲག་མི་འཕོ་ཡང་དགྲིལ་འཁོར་འཕོ་བ་བརྒྱད་ལ་བྱ་བར་གསལ་སྒྲོན་དུ་གསུངས། སྒྲོམ་འབྱུང་ནས་ཉིན་ཞག་རེ་ལ་རྩ་ཆོད་སོ་གཉིས་དང་དབྱུག་རེ་བཞིར་བཤད་པའི་དོན་དང་། རྡོར་འཕྲེང་སོགས་ལས་རྩ་ཆོད་དང་དབྱུག་རྒྱུ་ཅུར་གསུངས་པ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པས་འགལ་སྒྲོང་བྱེད་དགོས་པར་གསལ་སྒྲོན་དུ་གསུངས། འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུ་རྣམས་ལས་ཞག་གཅིག་གི་རྒྱུད་གི་ཕྱེད་ལ་ལྷ་བྲག་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་དང་། སྒྲོམ་འབྱུང་ལྟར་ན་ལྷ་བྲག་འཕོ་བ་བརྒྱད་དང་། དུས་འཁོར་ལྟར་ན་ཞག་གཅིག་གི་རྒྱུད་རེ་ལ་སོ་ལ་ལྷ་བྲག་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་རྣམས། གཤམ་བྱའི་རྒྱུད་རྒྱ་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་གསུངས་པས་མི་འབྲ་བ་དེ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་བཤད་དུ་མི་བྱང་ཡང་རྒྱུད་དེ་དང་དེའི་དོན་དུ་འཛོག་པ་ལ་མི་འགལ་བར་གསལ་སྒྲོན་ལས་གསུངས་སོ། །ཞག་རེར་རྒྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཐུན་ཆོད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། འཕོ་བའི་དང་། རྩ་ཆོད་ཀྱི་དང་། དབྱུག་འི་རྒྱུད་བཞིས་བྱུང་། དེ་འབྲའི་རྒྱུད་ལ་ཐུན་ཆོད་རེའི་རྒྱུད་སོགས་ཀྱིས་མ་བྱུང་བ་དང་། ཐུན་ཆོད་རེའི་རྒྱུད་སོགས་བཞི་རེ་རེ་ལ་གངས་མི་འབྲ་བ་དེ་རྣམས་ལས་གང་ལྟར་ཁས་རྒྱུད་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་རིགས་པ་སྒྲོ་ལུགས་དང་ཞིབ་ཆ་བྱེད་ལུགས་རྣམས་ཞིབ་དཔྱད་དགོས་སོ། །རྒྱ་བ་གསུམ་པའི་རྡོར་བརྒྱུས་འདི་ལ་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རྟོག་པ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་གནས་ཅ་འཁོར་དང་དེ་ལ་རྒྱ་བའི་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་གངས་དང་ཁ་དོག་སོགས་ངེས་པ་ལ་བྱེད་པས་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་དགོས་ཏེ། རྡོར་བརྒྱུས་ཟིན་གྱིས་ལས། གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རྟོག་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱས་ན་ལེགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

རྒྱ་བ་བཞི་པའི་རྡོར་བརྒྱུས་ནི། རྒྱུད་གི་གནས་ཅ་འཁོར་དྲུག་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་དེ་རེ་རེ་ལ་རྒྱུད་དགུ་དགུ་རྒྱ་བའི་སྒྲོན་ལས་ཞག་གཅིག་ལ་བརྒྱད་ཀྱིས་ལྷག་པའི་བརྒྱ་རྒྱུ་བ་ངེས་པ་ལ་བྱེད་པར་ཟིན་གྱིས་སུ་གསུངས། ཅ་འཁོར་དྲུག་ལ་རྒྱུད་དགུ་དགུ་རྒྱ་བའི་སྒྲོན་ལས་ཞག་གཅིག་ལ་རྒྱུད་

བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་རྒྱ་ཚུལ་ནི། ཉིན་ཞག་རེ་ལ་ཚུ་ཆོད་བྱུག་ཅུ་ཡོད་པས་མཆན་བྱེད་ནས་ཉིན་བྱེད་ཀྱི་
བར་ལ་ཚུ་ཆོད་སྐྱམ་ཅུ་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཉིན་བྱེད་ནས་མཆན་བྱེད་ཀྱི་བར་ལ་འདར་སྐྱམ་ཅུ་ཡོད་
པས་སྐྱམ་ཅུ་ཆན་པ་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་ལ་བྱུག་གིས་བགོས་པས་བྱུག་ཆ་རེ་ལ་ཚུ་ཆོད་ལྔ་ལྔ་ཐོབ།
ཚུ་ཆོད་ལྔ་རེའི་ཡུན་ལ་འཁོར་ལོ་རེ་ནས་རྒྱུད་དགུ་དགུ་རྒྱ་ཉྩེ་དགུ་བྱུག་ལྔ་བཅུ་ཅ་བཞི་དང་། དེ་བཞིན་
དུ་ཆན་པ་ཅིག་ཤོས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱས་པས་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ།

དོར་བརྒྱས་ཟིན་བྲིས་ལས། མཆན་བྱེད་ནས་ཉིན་བྱེད་ཀྱི་བར་ལ་ཚུ་ཆོད་སྐྱམ་ཅུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་
བྱུག་གིས་བགོས་པས་ཚུ་ཆོད་ལྔ་ལྔ་ཐོབ་པས་དེའི་རིང་ལ་འཁོར་ལོ་རེ་ནས་རྒྱུད་དགུ་དགུ་རྒྱ་ལོ། །
ཞེས་གསུངས། རྒྱུད་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུད་དུ་གསུངས་ཏེ། དོར་
བརྒྱས་ཟིན་བྲིས་ལས། རྒྱུད་དེ་རྣམས་གནས་དེ་རྣམས་སུ་རྒྱ་བ་ན་བྱུག་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་
རྟོག་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་བསྐྱེད་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས། རྒྱུད་དགུ་ནི་ཁྲབ་བྱེད་མ་གཏོགས་
པའི་ཅ་བའི་རྒྱུད་བཞི་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལྔ་ཉྩེ་དགུར་གསུངས།

ཅ་འཁོར་བྱུག་ངོས་བརྒྱུད་ནས་དེར་རྒྱུད་རྒྱ་ཚུལ་སོགས་བཤད་པ།

ཅ་འཁོར་བྱུག་ནི་དེ་ཉིད་ལས། འཁོར་ལོ་ནི་བྱུག་སྟེ། ལྟེ་བ་སྐྱལ་པའི་འཁོར་ལོ་ནི་ཅ་འདབ་
རེ་བཞི་དང་། སྟེང་ག་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་དང་། དེའི་གོང་མགིན་པའི་འོག་ཏུ་
མའི་འཁོར་ལོ་ནི་ཅ་འདབ་གསུམ་དང་། མགིན་པ་འོངས་སྟོན་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་ཅ་འདབ་བཅུ་བྱུག་
དང་། སྟོན་མའི་དབུས་སུ་རྒྱུད་གི་འཁོར་ལོ་ནི་ཅ་འདབ་བྱུག་དང་། སྟེ་བ་བདེ་ཆེན་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་
ཅ་འདབ་སོ་གཉིས་ཏེ་བསྟོམས་ན་བརྒྱ་དང་ཉེར་དགུའོ། །ཞེས་ཅ་འཁོར་བྱུག་དེའི་ཅ་འདབ་རྣམས་
བསྟོམས་ན་བརྒྱ་དང་ཉེར་དགུར་གསུངས། རྒྱུད་དགུ་བོ་དེ་ཅ་འཁོར་དེ་རྣམས་ལས་རྒྱ་ཚུལ་

ནི། སློག་འཛིན་ཅ་འཁོར་བྱུག་གི་དབྱས་ནས་རྒྱ་ཞིང་། གཞན་བརྒྱུད་ཅ་འདབ་ནས་རྒྱ་བ་ཡིན་ལ། མགྲིན་པའི་མེ་འདབ་གསུམ་དང་སློན་དབྱས་རྒྱུ་འཁོར་ལས་གཞན་བརྒྱུད་རྒྱ་ཚུལ་ནི། མེ་འདབ་གསུམ་པ་ལ་ནི་ཅ་དབྱ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་མདུད་པ་གསུམ་དང་། རང་འདབ་གསུམ་དང་། ལྷ་མ་གཡས་གཡོན་གྱི་ཅ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱུད་ནས་རྒྱ། རྒྱུ་འཁོར་ལ་ནི་རང་འདབ་བྱུག་དང་སློན་མ་གཡས་གཡོན་གྱི་ཅ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱུད་ནས་རྒྱ་བར་གསུངས་ཏེ། ཟིན་ཟིས་དེ་ཉིད་ལས། དེ་འདྲ་འཁོར་ལོ་བྱུག་གི་དབྱས་ནས་སློག་རྒྱུ་དང་། མེ་རྒྱུ་གི་འཁོར་ལོ་མ་གཏོགས་པ་བཞི་ལ་ཅ་བའི་རྒྱུ་ལྷག་མ་གསུམ་དང་། ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་ལྷ་རང་རང་གི་ཅ་འདབ་བརྒྱུད་བརྒྱུད་ལ་རྒྱ་བ་དང་། མའི་འཁོར་ལོ་འདབ་མ་གསུམ་ལ་ཅ་དབྱ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་མདུད་པ་གསུམ་དང་། འདབ་མ་གསུམ་སྟེ་བྱུག་དབྱས་དང་བདུན། ལྷ་མ་གཡས་གཡོན་གྱི་ཅ་གཉིས་ཏེ་དབྱ་དང་། རྒྱུ་གི་འཁོར་ལོ་ལ་འདབ་མ་བྱུག་དང་དབྱས་ཏེ་བདུན། སློན་མ་གཡས་གཡོན་གྱི་མཚམས་གྱི་ཅ་གཉིས་ཏེ་དབྱ་དབྱ་རྒྱུ་ལོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་འགོ་སྟེན་ལུགས་པ་རྣམས། རྒྱུ་བཅུ་རེ་རེ་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཅུ་བཅུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བརྒྱུད་ཀྱིས་རྒྱུ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱུད་དུ་གསུངས་པ་དེ། རྒྱུ་དྲེར་འཕྲེད་དུ་རྒྱུ་དབྱ་འཁོར་ལོ་བྱུག་ལ་རྒྱ་བའི་སློན་ནས་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱུད་དུ་འཆད་པ་དང་མི་མཐུན་པར་གསལ་སློན་དུ་གསུངས།

རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དྲེར་བརྒྱས་ཟིན་ཟིས་སུ་ཅ་འཁོར་བྱུག་ལ་རྒྱུ་དབྱ་རིམ་གྱིས་རྒྱ་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱུད་འཕྲེན་པ་རང་ལུགས་སུ་མཛད་ཀྱང་གསལ་སློན་དུ་དབྱུད་གཞིར་མཛད་དེ། གསལ་སློན་ལས། འཁོར་ལོ་རེ་ལ་སློག་ཐུང་སོགས་དབྱ་དབྱ་རྒྱ་བ་ན། གཞན་རྣམས་ལ་རྒྱ་ན་བརྒྱ་ཅའི་གྲངས་འཕྲེན་ལུགས་དེ་དུང་བཤད་དགོས་ལ། མི་རྒྱ་ན་ཉེ་བཞུགས་སྟེ་བཞུགས་ལ་རྒྱ་བ་ན་ཉིང་ག་དང་མགྲིན་པ་སོགས་ནས་ཀྱང་རྒྱ་དགོས་པས་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་ཅ་འཁོར་རེ་ལ་རྒྱུ་དབྱ་རྒྱ་ཆེ་ཅ་འཁོར་གཞན་རྣམས་ལ་རྒྱ་ན་ཅ་འཁོར་བྱུག་ལ་རྒྱུ་དབྱ་རིམ་གྱིས་རྒྱ་བའི་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱུད་ཀྱི་

གངས་འདྲེན་གང་ཡིན་བཤད་དགོས་པར་འགྱུར། དེའི་ཆེ་ཅ་འཁོར་གཞན་ལ་མི་རྒྱ་ཟེར་ན་ཉྟེ་བ་
ནས་སྤྲོད་དགུ་ལྷ་བྱུག་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་སྤྲོད་ག་སོགས་བཟུང་ནས་རྒྱ་དགོས་པས་མི་རྒྱ་ཟེར་བ་མི་འཐད་
གསུངས་པ་དང་།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་ལྟར་ཡང་སྤྲོད་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་པོ་དེ་སྤྲོད་བཅུར་མི་འདུ་བ་མིན་བ་རྒྱད་
དེའི་དོན་དུ་སྤང་ཡང་། འཁོར་ལོ་བྱུག་ལ་དགུ་དགུ་རིམ་ཅན་དུ་རྒྱ་ཚུལ་བཞག་དཀའ་བར་སྤང་བས་
ད་དུང་དབྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་ཉྟེ་བ་ནས་སྤྲོད་དགུ་རྒྱ་ཆེ་སྤྲོད་གའི་ཅ་འཁོར་
སོགས་བཟུང་ནས་ལྷ་བྱུག་ཏུ་རྒྱ་དགོས་པས། ཉྟེ་བའི་ཅ་འཁོར་ལ་སྤྲོད་དགུ་རྒྱ་ཆེ་སྤྲོད་གའི་ཅ་འཁོར་
སོགས་ལ་མི་རྒྱ་བ་མིན་ཡང་དགུ་པོ་དེ་རྒྱ་ཆོད་ལྷའི་ཡུན་དུ་ཅ་འཁོར་གཅིག་ལ་རྒྱས་ནས་ཅ་
འཁོར་གཞན་དུ་འཕོ་བ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ལ་སྤྲོད་དགུ་ཅ་འཁོར་བྱུག་ཏུ་རིམ་གྱིས་རྒྱ་བའི་དོན་དུ་
བྱེད་རུང་མི་རུང་དབྱེད།

རྒྱ་ཆོད་ལྷ་རའི་ཡུན་དུ་ཅ་འཁོར་གཅིག་ལ་སྤྲོད་དགུ་རྒྱ་བར་གསུངས་པ་དེ་སྤྲོད་རང་གི་ངོ་
པོའི་གངས་ཡིན་གྱི་སྤྲོད་འབྱུང་གི་གངས་མིན་ཏེ། རྒྱ་ཆོད་ལྷ་རའི་ཡུན་དུ་ཅ་འཁོར་གཅིག་ལས་
སྤྲོད་དགུ་རེ་རེ་ནས་སྤྲོད་བརྒྱད་བརྒྱ་རེ་འབྱུང་འཇུག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆོད་དེའི་སྤྲོད་གི་གངས་
ནི་སྤྲོད་བརྒྱ་དང་བྱུག་ཏུ་ཡོད་པར་སྤང་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཆོད་ལྷ་རའི་ཡུན་དུ་ཅ་འཁོར་གཅིག་
ནས་སྤྲོད་དགུ་རྒྱ་བ་དེ་གཙོ་བོར་རྒྱ་བ་དང་འཁོར་དུ་རྒྱ་བ་གང་ཡིན་སོགས་ལ་དབྱེད་རྒྱ་མང་དུ་
ཡོད་པར་སྤང་། དེ་ཡང་ཐོག་མར་སྤྲོད་གའི་ཅ་འཁོར་ནས་མགོ་འཇུགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩོད་བརྒྱས་
ཟེན་གྱིས་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་གནས་པའི་སློག་གི་སྤྲོད་ནས་མཁར་ཤར་ནས་རྒྱ་བར་གསུངས་
པས་སྤྲོད་ག་ནས་མགོ་འཇུགས་པར་གསལ་ལོ། །ཞེས་དང་། སྤྲོད་གའི་རྗེས་ལ་མེ་འཁོར་ནས་རིམ་
བ་བཞིན་ཉྟེ་བའི་བར་དུ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཟླ་བ་ལྷ་བ་ལ། རྣམ་རྟོག་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྲོད་རྣམས་དབུ་མའི་ནང་དུ་ལོག་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་

པའི་རྒྱུ་གི་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་འབྱོར་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་སྙིང་གའི་ཅ་མདུད་ལྟོད་
པོར་འབྱུར་ཏེ། རྒྱུ་རྣམས་སྙིང་གའི་རྒྱ་རྒྱུ་ལྷོག་པའི་མགོ་ཚུམ་པ་དེ་ནས་འབྱུང་བར་གསུངས།

ཟླ་བ་དྲུག་པའི་དུས་སུ་རྒྱུ་འབྱུང་འཇུག་མི་བགང་བར་སྙིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་རྒྱུ་རྣམས་
བསྐྱེད་ནས་དེར་སེམས་གཏད་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་འབྱོར་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། རྟོན་བརྒྱུ་ཐེག་
ཐེག་ལས། འདི་ནི་ལྷ་མ་ལྷས་རྒྱུ་དབྱ་མར་ཚུད་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་འཇུག་མི་བགང་བར་སྙིང་གའི་
མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལ། ཨ་ཡིག་ལ་རྒྱུ་རྣམས་བསྐྱེད་ནས་དེར་སེམས་གཏད་དེ་བསྐྱེད་པས་
རྒྱུ་ཀུན་རྟོག་རྣམས་ཞི་བར་བྱེད་པས་ཡོངས་དག་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་རྒྱུ་འབྱུང་
འཇུག་མ་བགང་བར་གསུངས་པས་དེ་དུས་སུ་རྒྱུ་འབྱུང་འཇུག་བྱས་པ་མེད་དམ། དེ་མེད་ན་ཟླ་
བ་ཐ་མའི་རྟོན་བརྒྱུ་དེ་ལ་རྒྱུ་འབྱུང་འཇུག་གནས་གསུམ་གྱི་རང་གདངས་ཡི་གོ་གསུམ་གྱི་
གདངས་སུ་ཤར་པའི་རྟོན་བརྒྱུ་བྱས་པ་མེད་པར་འབྱུར་ཏེ། རྟོན་བརྒྱུ་གི་གངས་ནི་ཡུལ་རྒྱུ་
འབྱུང་འཇུག་གི་གངས་དང་བསྐྱེད་དགོས་པས་རྒྱུ་འབྱུང་འཇུག་མེད་ན་དེའི་གངས་རྒྱ་རྒྱུ་མེད་
པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཟླ་བ་དྲུག་གི་ཐ་མའི་རྟོན་བརྒྱུ་དེ་རྟོན་བརྒྱུ་མ་ཡིན་པར་འབྱུར་
དགོས་པ་ལས་དེ་རྟོན་བརྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོན་བརྒྱུ་ཐེག་ཐེག་ལས། འདི་རྟོན་འཕྲེང་དང་
བསྐྱེད་ན་ཟླ་བ་དྲུག་གི་ཐ་མའི་རྟོན་བརྒྱུ་རགས་པའི་ཅིས་དྲུག་འབྱུང་བྱས། ཞེས་ཟླ་བ་ཐ་མའི་རྟོན་
བརྒྱུ་གི་གངས་རགས་ཅིས་དྲུག་འབྱུང་དུ་གསུངས་པ་དང་། རྟོན་འཕྲེང་དུ་ཟླ་བ་དྲུག་གི་རྟོན་བརྒྱུ་
རེ་རེ་ནས་ཉིན་ཞག་ཉིན་བདུན་རེའི་ཡུན་དུ་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་དབང་ཚོན་
རིན་ཆེན་ལྷ་བྱའི་གང་ཐག་གི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསུངས།

ཟླ་བ་གཅིག་གི་རྟོན་བརྒྱུ་གི་གངས་རགས་ཅིས་དྲུག་འབྱུང་དུ་གསུངས་ཀྱི། ཞེས་ཅིས་བྱས་
ན་ལྷ་འབྱུང་དྲུག་ཁྱི་སུམ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོན་བརྒྱུ་ཐེག་ཐེག་ལས། དེའང་
ཞག་ལྷ་ལ་ཉི་ཁྱི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་རེ་བྱས་པས་བསྐྱེད་ན་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་དང་འབྱུང་ཕྱག་

གཅིག་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ཞེས་ཞག་ལྟེ་རྡོར་བཟུངས་ཀྱི་གངས་འབྲུམ་ཕྱག་གཅིག་དང་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་
 དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་རྡོར་བཟུངས་གཉིས་ཅ་དང་མ་སྦྱར་བར་ཕྱིའི་དུས་ཚོད་
 དང་སྦྱར་ནས་རྒྱང་རྒྱང་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་ཀ་ནས་ཅ་དང་དེ་
 ལ་རྒྱང་རྡོར་ལྟར་རྒྱ་རྟོག་པ་ཅ་འཁོར་དང་སྦྱར་ཏེ་དམིགས་པ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་དབུ་མ་རྒྱང་པ་དང་
 སྦྱར་ནས་དམིགས་པར་གསུངས་ཏེ། འདུས་པའི་དཀའ་གནད་ཟིན་གྱིས་ལས། ཅ་འཁོར་དང་མ་
 སྦྱར་བར་རྒྱང་རྒྱང་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཅ་གནས་སུ་རྡོར་ལྟར་རྒྱ་རྟོག་པའི་ཅ་འཁོར་དང་སྦྱར་
 ཏེ་དམིགས་པ་དང་། དབུ་མ་རྒྱང་པ་དང་སྦྱར་ནས་དམིགས་པ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བྱུག་གོ ། ཞེས་
 གསུངས། རྒྱང་འཇུག་གནས་ལྡང་གསུམ་ཚད་མཉམ་པའི་རྡོར་བཟུངས་བྱས་པས་གོམས་པ་ན་རང་
 ། རྒྱགས་ཀྱིས་གནས་པ་གཅིག་འོང་། དེ་ནས་གནས་པ་ཡུན་རིང་དང་ལྡང་འཇུག་གཉིས་ཡུན་རིང་
 ཟུང་དུ་སོང་བ་ལས་མཐར་གནས་པ་འབའ་ཞིག་དང་། གནས་རྗེས་སུ་ཐིམ་པར་འགྱུར་ཏེ། ལུང་
 སྟོན་ལས། གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་གཅིག་གྱུར་པ། །འགྲོ་བ་མེད་ཅིང་འོང་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱ་བ་དང་པོའི་རྡོར་བཟུངས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་རྒྱང་རྒྱ་རྟོར་གནས་པ་འབའ་
 ཞིག་དང་། གནས་རྗེས་སུ་ཐིམ་པ་འབྱུང་སྟེ། དེའི་སྐབས་སུ་རྒྱང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་
 གསུམ་བྱས་པ་ལས་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་སྦྱེས་ཏེ་བདེ་སྟོང་སྦྱར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་
 བྱས་པ་ལ་སྦྱ་བྱུག་གི་རྒྱ་བ་ཆད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེའི་དུས་སུ་སྦྱ་བྱུག་གི་རྒྱ་བ་ཆད་ཅམ་ཡིན་ཀྱང་
 རྒྱང་འབྱུང་འཇུག་གི་རྒྱ་བ་མ་ཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྡོར་བཟུངས་བྱས་པས་གནས་པ་འབའ་ཞིག་དང་
 ཐིམ་པར་གསུངས་པ་ནི། རོ་རྒྱང་གི་རྒྱང་སྟོང་གའི་རྒྱ་རྟོར་གནས་པ་དང་ཐིམ་པ་ལ་བྱེད་པར་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞལ་ལུང་ལས། དེ་ལས་རྩྭ་གིས་དབྱུང་བ་དང་། །ཇོ་གྱིས་སྤྱད་དང་ཞལ་ལས་གནས། །
 དེ་ལ་དེ་ཉིད་རབ་བཟུང་བས། །འཇུག་དང་གནས་དང་ལྡང་བ་ལས། །གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྟེན་གྱུར་
 པའི། །སོམ་ཉི་ཡིད་གཉིས་མ་བྱེད་ཅིག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

དོར་བཞུས་བྱས་པས་དམའ་བ་ནས་རྒྱུ་རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱུ་ཐིམ་པ་ལས་སྟོང་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཡོད་
 དེ། གསལ་སྟོན་ལས། རྒྱུ་ཐིམ་ཐིམ་བསྐྱེད་པས་རྒྱུ་རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱུ་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བཞི་
 སྟོང་བ་བཞི་སྐྱེ་བ་ལ་ལམ་མཐོན་པོར་བཞག་མི་དགོས་པས། དེ་ནམས་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་འབད་
 བས་སྒར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱུ་ཐིམ་པ་ལས་སྟོང་བ་གསུམ་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་ཤར་བ་
 ན་ལྟ་བུ་བྱས་པར་བྱས་ནས་རྒྱུ་ཐིམ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་བཞག་ལ། རྒྱུ་གཡོས་ནས་དེ་ལས་ལངས་
 པ་ན་སྒར་ཡང་དོན་བཞུས་པ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུ་ཐིམ་པའི་ཐབས་བསྐྱེད་པ་སྤེལ་ཏེ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།
 དོར་བཞུས་བྱས་པ་ན་རིང་པོར་མི་སྐྱེས་པར་རྒྱུ་རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱུ་ཐིམ་པ་སོགས་འབྱུང་བར་གསུངས་
 ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དོར་བཞུས་མ་བྱས་པའི་དུས་སུ་སྒྲ་བྱག་གཡམས་གཡོན་རེ་རེ་བར་རྒྱ་བ་ན། དོར་
 བཞུས་བྱས་པའི་ཆེ་རིང་པོར་མི་སྐྱེས་པར་རྒྱུ་ཐིམ་རྒྱུར་ངེས་ཅན་དུ་ཐེངས་ཀྱིན་འདུག་ན།
 དོར་བཞུས་ཀྱིས་དེར་རྒྱུ་ཐིམ་པ་ཅམ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་འོག་སྒོ་དང་སྒྲིང་གའི་སྤྱོད་པ་ལ་
 ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱུ་ཐིམ་པ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་། ཡུན་རིང་པོ་མི་འོང་བར་
 གཡམས་གཡོན་རེར་འཕོ་བ་ནི་གོམས་པ་རྒྱུ་ཐིམ་སྟོན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

འོག་སྒོའི་སྤྱོད་པ་སོགས་སྒོམ་པའི་ཆེ་ཙམ་དུང་མ་གྲོལ་བར་ཡང་སེམས་སྐྱེས་མེད་ཡིན་པས་
 དེར་སེམས་བརྒྱུང་བས་རྒྱུ་ཐིམ་ཞིག་དབྱུ་མར་ཞུགས་པ་རེས་ཡོད་པ་མིན། ནམ་ཞིག་དམིགས་
 ཏེན་ལ་དམིགས་པ་གཏད་རེས་ཀྱིས་མཉམ་རྒྱུ་ཤེད་མཚུངས་སུ་འཐེན་པ་རེས་ཅན་འབྱུང་ན་
 བསྐྱེད་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུ་དབྱུ་མར་ཞུགས་པའི་རྟགས་སུ་གསུངས། ལན་ཅིག་ཞུགས་ཀྱང་མི་གནས་
 བར་བྱིར་འགྲོ་བས་ཡང་ཡང་གོམས་ཏེ་གནས་པའི་རྟགས་སུ་སྒྲ་བྱག་གི་རྒྱ་བ་ཆད། བྱིར་བ་སྤྱོད་
 བསགས་པ་ལའང་དེ་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་སྟོང་བ་མི་འབྱུང་བ་དང་གཉིས་ཆོགས་འབྱུང་ན་
 རྟགས་འབྱུང་མེད་དུ་གསུངས། དེ་ཡང་ཡང་གོམས་པས་རྒྱུ་ཐིམ་པ་འབྱུང་ཡང་རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱུ་ཐིམ་
 པ་མིན་པ་ཡོད་པས་རྟགས་བརྒྱུད་ལས་གཅིག་འབྱུང་ཡང་གཞན་ནམས་མི་འབྱུང་བ་དང་། གོ་རིམ་

སྒྲིབ་གར་སྒྲུག་སྒྲིབ་བསྐྱེད་པ་ལ། རྒྱུ་ལེ་ཉི་ཆེ་བ་དང་། སྒྲུག་འཁོར་སྐྱེད་པ་གཉིས་
གསུངས་པས་སྒྲུག་འཁོར་ངེས་ཅན་དུ་མི་དགོས་གསུངས། རྒྱུ་ལེ་ཉི་ཆེ་བ་ནི་སྒྲིབ་གའི་མི་ཞིགས་
པའི་རྒྱུ་ལེ་དཀར་དམར་གཏུ་ཁ་སྐྱོར་གྱི་ནང་དུ་ཨ་ལམ་རྩྭ་གང་རུང་ཞིག་གསལ་བཏབ་ནས་
བསྐྱེད་པ་ཡིན་གསུང་། གདོང་གི་སྒྲ་ཅིར་འོད་རྒྱུ་ལེ་ཉི་ཆེ་བ་ནི། རྩོད་འབྲེང་ལས། མཛོད་སྒྲུའི་
དབུས་ན་གནས་པ་ནི། རྒྱུ་ལེ་རྒྱུང་དུ་ཡང་དག་བཤད། །སྒྲུག་གྱི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འབྲེང་། །ཅེས་
གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྒྲིབ་མཆོམས་ན་རྒྱུང་གི་འཁོར་ལོ་འདབ་མ་དུག་ཡོད་པའི་དབུས་སུ་རྒྱུང་གི་
རྒྱུ་ལེ་གསལ་བཏབ་ནས། རྒྱུང་འབྲུང་འབྲུག་ནམས་སྒྲིབ་གའི་མི་ཞིགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚུལ་
ཀྱིས། རྒྱུང་ནམས་འོད་རྒྱུ་དང་མི་ཞིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་གྱི་དབུ་མའི་ནང་ནས་འབྲུང་འབྲུག་
གནས་གསུམ་བྱེད་པར་དམིགས་ཏེ་རྩོད་བཟླས་བྱས་པས། དབུ་མའི་ནང་རང་ནས་རྒྱུང་འབྲུང་འབྲུག་
དངོས་སུ་བྱེད་ཀྱས་པ་ཞིག་གོམས་སྐྱོམས་ཀྱིས་འབྲུང་། དཔེར་ན་སྒྲུག་སྒྲུབས་སས་འགག་བ་མུར་

མ་རིང་པོས་སྒྲུག་སྒྲུབས་ཀྱི་ས་ནམས་སངས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། ཅ་དབུ་མའི་སྒྲུབས་འགག་པ་
ནམས་རྟོག་བརྒྱས་བྱས་པས་སེལ་ཞིང་། རྒྱུང་དབུ་མར་ཞུགས་པའི་དབང་གིས་རྩ་རྒྱུ་གི་རྒྱ་བ་
འགགས་ཏེ་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་འགྲོལ་བྱས་པ་ཡིན་གསུངས།

རྟོག་བརྒྱས་དེ་ལ་སྙིང་སྒྲོའི་རྟོག་བརྒྱས་དང་འོག་སྒྲོའི་རྟོག་བརྒྱས་གཉིས་གསུངས་ཏེ། རྟོག་
འབྲང་ལས། དབང་པོ་ཡི་ནི་སྒྲོ་དགུ་ལ། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ཀྱན་སྒོམ་པ། །རྩྭ་བརྒྱས་པ་ནི་མཚུངས་
མེད་བྱ། །ཞེས་དང་། གསལ་སྒྲོན་ལས། རྟོག་བརྒྱས་ཀྱིས་དབང་པོའི་སྒྲོ་དགུ་ཁ་ནས་རྒྱུང་ནང་དུ་
སྒོམ་པར་རྟོ་རྟེ་འབྲང་བ་ལས་བཤད་པས། སྙིང་གི་སྒྲོ་སྒྲོའི་འབྲུང་འཇུག་འགོག་པར་མ་ཟད། འོག་
གི་སྒྲོ་སྒྲོའི་འབྲུང་འཇུག་ཀྱང་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་ཐུར་སེལ་འོག་གི་སྒྲོ་སྒྲོ་གཉིས་
སྒྲུ་འབྲུང་འཇུག་བྱེད་ན་དེ་ལ་སྙིང་གི་སྒྲོ་སྒྲོ་བཞིན་དུ་འབྲུང་འཇུག་གི་བརྒྱས་པ་བྱར་བྱང་ངམ་སྒྲུམ་
ན། །འདི་ལ་ཐོད་ཀྱི་སྒྲུ་མ་ནམས་ཀྱི་མན་ངག་ལས་འོག་སྒྲོ་འབྲེད་འཇུག་གི་སྒྲོར་བས་བདེ་བ་སྐྱེད་
པ་མཛད་དེ། འདི་ལ་འབྲུང་འཇུག་གི་བརྒྱས་པའི་མིང་མ་བཏགས་ཀྱང་། དཔྱོད་ཤེས་ན་དོན་ནི་
སྙིང་སྒྲོར་བྱེད་པ་དང་འདྲོ། །ཞེས་གསུངས།

དེ་ཡང་མི་ཤིགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུང་ནམས་སྙིང་འོག་གི་སྒྲོ་གཉིས་ནས་
འབྲུང་འཇུག་བྱེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་བརྒྱས་ཅིག་ཆར་བྱས་ཏེ་དེ་ལ་སྙིང་སྒྲོའི་རྟོག་བརྒྱས་
དང་འོག་སྒྲོའི་རྟོག་བརྒྱས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཟེར་དགོས་སམ་དཔྱད། མིག་སོགས་དབང་པོའི་སྒྲོ་ནས་
རྒྱུང་ནང་དུ་སྒོམ་པའི་རྟོག་བརྒྱས་ལ་ཡན་ལག་གི་རྒྱུང་གི་རྟོག་བརྒྱས་དགོས་སམ་དཔྱད། སྙིང་གར་
སྒོག་ཐུར་བསེས་པའི་རྟོག་བརྒྱས་དང་། འོག་སྒྲོ་འབྲེད་འཇུག་གི་རྟོག་བརྒྱས་དང་། དབང་པོའི་སྒྲོ་
ནང་ནས་རྒྱུང་ནང་དུ་སྒོམ་པའི་ཡན་ལག་གི་རྒྱུང་གི་རྟོག་བརྒྱས་ནམས་ལ་གདོང་གི་སྒྲོ་ཅེར་འོད་
ཐིག་སྒོམ་པའི་སྒོག་ཚུལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དགོས་སམ་དཔྱད་དེ། དག་དཔེན་དང་རྟོག་བརྒྱས་གང་རུང་
ལ་གདོང་གི་སྒྲོ་ཅེར་འོད་ཐིག་སྒོམ་པའི་སྒོག་ཚུལ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པར་ས་ལས་རྒྱུད་གཞུང་གསལ་

བྱེད་དུ་གསུངས་པས། རྟེན་རྒྱུད་འབྲུག་པས་བྱས་པའི་དོར་བཞུས་སོགས་དོར་བཞུས་མཆོན་ཉིད་
བ་ཡིན་ན་གདོང་གི་སྒྲ་ཅེར་འོད་ཐིག་སྒྲོམ་པའི་སྒོག་ཚུལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་ཟེར་རམ། གདོང་གི་
སྒྲ་ཅེར་འོད་ཐིག་སྒྲོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཉམས་སྤྱོད་དང་དགོས་པའི་གཙུག་པོ་སྤྱིང་གའི་ཅ་མཐུད་
རྩོགས་པར་གྲོལ་ནས་སྤྱིང་གའི་རྒྱ་རྒྱུ་སྒོག་ཐུར་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་སོགས་དང་
བསྟན་ནས་དབྱེད།

གསང་བར་རྩས་ཐིག་སྒྲོམ་པའི་རྩས་ཐིག་ནི་བྱང་སེམས་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་ལ་བྱེད་དེ། རང་
དང་ལས་ཀྱི་གཉིས་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པའི་མར་སྒྲ་གཉིས་སྤྲད་མཆོམས་སུ་བྱང་སེམས་འཕོ་
མེད་དུ་འཛིན་པ་ལ་བྱེད་པར་རྒྱུད་དོར་འབྲེང་དུ་གསུངས། རང་དང་ཡེ་ཀྱི་གཉིས་ཀྱི་མར་སྒྲ་སྤྲད་
མཆོམས་སུ་ཐིག་ལེ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་ལ་སེམས་གཏད་པ་ལ་བྱེད་པར་སྒྲོན་གསལ་དུ་གསུངས་པ་
དེ་གཉིས་ཡོད། དེ་གཉིས་དོར་བཞུས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྔོན་དང་ཕྱིས་ནས་བྱེད་པའི་སྐབས་གཉིས་
ཡོད་པར་གསུངས། དེ་གཉིས་སྤྱིང་གར་རྒྱུད་བསྐྱེད་པའི་ཐོགས་འདོན་དུ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱིང་
གར་རྒྱུད་མ་བསྐྱེད་པ་སྤྱད་པའི་ཆེད་མེན་པར་གསུངས། དོར་བཞུས་ཀྱིས་གཏུམ་མོ་བསྐྱེད་ཏེ་བྱང་
སེམས་ཞུ་བའི་བདེ་བས་སྤྱོད་པ་དེས་པའི་བདེ་སྤྱོད་སྦྱར་བ་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། དོར་འབྲེང་
ལས། རྒྱུད་གི་དེ་ཉིད་ཡང་དག་བཞེན། ཡི་གེ་རྩེ་གིས་བསྐྱེད་ནས་ནི། །མེ་ཡི་འཁོར་ལོ་རབ་སང་
བྱེད། །ཅེས་རྒྱུད་གི་དེ་ཉིད་ལ་བཞེན་པའི་དོར་བཞུས་ཀྱིས་གཏུམ་མོ་མེ་སང་པར་བྱེད་པར་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྩེ་གིས་བསྐྱེད་ཞེས་པ་དང་། རྩེ་བཞུས་ཞེས་པ་རྣམས་དོར་བཞུས་ལ་བྱེད་དེ།
གསལ་སྒྲོན་ལས། རྩེ་ནི་ཡི་གེ་གཉིས་དང་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་དོར་བཞུས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སྒོས་པའོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་གཏུམ་མོ་བྱེད་པར་ཅན་ནི་གསང་གནས་དང་སྤྱེ་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཉིད་ནང་གི་ཁམས་དམར་པོ་
ལ་བྱེད། གཏུམ་མོ་པལ་པ་ནི་ཅ་གཞན་རྣམས་ལ་གནས་པའི་ཁམས་དམར་པོ་ལ་བྱེད་དེ། གསལ་

སྒྲིན་ལས། སྤར་རྒྱུ་མེ་རྩལ་གྱི་རོ་བོའི་ཁྲག་ནི་ལུས་ཀྱི་ཆ་མང་པོ་ལ་གནས་ཀྱང་གཙོ་བོ་ནི་ཨ་
 བྱང་གིས་མཆོན་པའི་ལྟེ་བའི་ཁྲག་དང་། གྲྭ་ཡིག་གིས་མཆོན་པའི་ཆངས་པའི་མེ་ཞེས་བ་སྟེ་ལྟེ་འོག་གི་
 གསང་གནས་ན་གནས་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུ་འཛིན་ནང་གནས་སོ། །ཞེས་དང་། རྩོམ་བཞུགས་
 ཟིན་བྲིས་སུ། གཏུམ་མོ་ཐོག་མར་སྤར་བའི་གནས་ནི་ལྟེ་བར་ཨ་བྱང་དང་། སུམ་མདོར་གནས་
 པའི་གྲྭ་ཡིག་ཆངས་པའི་མེར་གསུངས་པས་དེ་ནས་འབར་བ་ཡིན་གྱི་གནས་གཞན་ནས་མིན་པས་
 གསང་གནས་ཀྱི་རྒྱང་གིས་སྤར་བར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཏུམ་མོའི་མེ་སང་
 བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་ལ་དབུ་མའི་ནང་ནས་རྒྱ་བའི་རྒྱང་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། རྩོམ་བཞུགས་ཟིན་བྲིས་ལས།
 དེ་ཡང་དབུ་མ་ནས་རྒྱ་བ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། རྩོམ་འབྲེང་ལས། དབུས་སུ་རྒྱང་རྒྱ་བ། མེ་སང་བྱེད་པར་
 ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དབུ་མ་ནས་རྒྱ་བའི་རྒྱང་གིས་གཏུམ་མོའི་མེ་སང་པར་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །
 ཞེས་གསུངས།

གཏུམ་མོ་བསྐྱལ་བའི་ལས་ལ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། རྩོམ་བཞུགས་ཟིན་བྲིས་ལས། བསྐྱལ་བའི་
 ལས་ཀྱང་དབང་པོ་གཉིས་སྟུར་བའི་བྱ་བའི་ལས་དང་། བསྐྱོམ་པའི་བྱ་བའི་ལས་གཉིས་ལ་བཤད་
 པ་ལྟར་ལེགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། བསྐྱོམ་པའི་བྱ་བ་ལ་རྩོམ་བཞུགས་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བས་རྒྱ་
 རྒྱུ་འཛིན་དུ་རྒྱང་བཞུགས་པར་བྱ་བས་རྩ་དེའི་ནམ་མཁའ་རྒྱས་པར་འབྱུང་བ་སོགས་ཡིན་པར་
 ཟིན་བྲིས་སུ་གསུངས། གཏུམ་མོ་འབར་ཅམ་ནི་མོ་མོ་གཉིས་སྟུར་བ་སོགས་པལ་བ་དང་། གཏུམ་
 མོ་འབར་ཀྱང་བྱང་སེམས་ལྷ་ལུས་མི་ལུས་གཉིས་དང་། ལྷ་ལུས་ལའང་རྒྱང་རྒྱ་རྒྱུ་འཛིན་མེ་སང་
 སོགས་རིམ་བཤང་པོ་ལ་མཁས་དགོས་པར་གསལ་སྒྲིན་ལས་གསུངས།

གཏུམ་མོ་འབར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་ལ་དབུ་མའི་ནང་དུ་རྒྱ་བའི་རྒྱང་མི་དགོས་ཏེ། བཤེས་པ་བསོད་
 བྲག་གི་འདུས་པའི་རྩོགས་རིམ་རྣམས་བཞག་ལས། ལྟེ་བ་དང་གསང་གནས་ཀྱི་གཏུམ་མོ་སྤར་ཏེ་
 ཁམས་ལྷ་བའི་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ལ་རྒྱང་དབུ་མའི་ནང་དུ་བཞུགས་པ་སོགས་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ནི་ལམ་

བསྐོམ་མི་བསྐོམ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱུང་བའི་བྱིར། ཞེས་དང་། ཤོ་མོ་གཉིས་སྒྲིང་བ་ལ་གཏུམ་མོ་འབར་
ཅམ་ཡོད་པར་གསལ་སྒྲོན་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཏུམ་མོ་སད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་ལ་དབྱ་མའི་ནང་
དུ་རྒྱ་བ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དེ། དོར་བཟུངས་སོགས་ཀྱིས་གཏུམ་མོ་བསྐྱུལ་བ་ལ་བྱེད་དམ། གཏུམ་
མོ་སད་བྱེད་དང་འབར་བྱེད་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་དབྱད་དོ།

དོར་བཟུངས་ཀྱིས་སྒྲིང་གའི་ཅ་མདུད་གྲོལ་ཚུལ་ལ་དབྱད་པ།

ཁ་ཅིག་ན་དེ། དོར་བཟུངས་ཀྱིས་སྒྲིང་གའི་ཅ་མདུད་རྫོགས་པར་གྲོལ་བའི་མཆམས་ནས་རྒྱང་
དང་བྱང་སེམས་སྟོད་སྟོད་ནས་སྒྲིང་གའི་རྒྱ་རྒྱར་བསྐྱུས་པ་ལས་འབྱུང་བའི་སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་
པ། སེམས་དབེན་གྱི་རྫོགས་པ་དང་པོར་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་ཟེར་ན། དོར་བཟུངས་ཀྱིས་སྒྲིང་གའི་
ཅ་མདུད་རྫོགས་པར་གྲོལ་བ་ལས་བྱང་བའི་སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སེམས་དབེན་དགོས་པར་ཐལ།
འདོད་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་མི་ཁུས་ཏེ། སྒྲིང་གའི་ཅ་མདུད་རྫོགས་པར་གྲོལ་ནས་རྒྱང་དང་བྱང་
སེམས་སྒྲིང་གའི་རྒྱ་རྒྱར་བསྐྱུས་པ་ལས་བྱང་བའི་དག་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་སྟོང་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་
ཡོད་པའི་བྱིར།

གསལ་སྒྲོན་ལས། དོར་བཟུངས་ཀྱིས་གཏུམ་མོ་སྤར་ནས་བྱང་སེམས་ཁྱུ་བ་སྟོད་སྟོད་ནས་སྒྲིང་
གར་བསྐྱུས་པ་ལས་སྟོང་བ་རྣམས་འཆར་བ་ནི་དོར་བཟུངས་མཐར་མ་བྱིན་ཀྱང་དེས་སྒྲིང་གར་
རྒྱང་བསྐྱུས་པའི་ཐེམ་དེམ་ལས་སྟོང་བ་རྣམས་བསྐྱེད་ཁུས་པའི་མཆམས་ནས་ཀྱང་ཤེས་ཁུས་ལ།
ཞེས་སྒྲིང་གའི་ཅ་མདུད་གྲོལ་ནས་སྒྲིང་གར་རྒྱང་དང་བྱང་སེམས་བསྐྱུས་པའི་མཆམས་ནི་སྟོང་
བཞིའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དག་དབེན་མཐར་ཐུག་པའི་ལམ་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱང་འདིའི་དོན་
རྗེ་ཆོས་སྟོང་རྒྱ་མཆོས། སྒྲིང་གའི་རྒྱ་རྒྱར་ནང་དུ་རྒྱང་ཐེམ་ནས་སྟོང་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་འཆར་བ་ནི།

རྟོག་བརྒྱུས་མཐར་ཕྱིན་ཅིང་སྟོང་གའི་རྩ་མདུད་གྲོལ་ནས་སྟོང་གའི་རྩ་ཏྲེའི་ནང་དུ་ཐིམ་བ་ལས་སྟོང་
 བཞིའི་ཡེ་ཤེས་འཆར་ཡང་ད་དུང་དག་དཔེན་གྱི་སྐབས་ལ་འཛོག་ལ། མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་
 བྱུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་སྟོང་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་འདྲན་བྱས་པའི་མཆམས་ནས། དག་
 དཔེན་གྱི་རྟོག་པ་སེམས་དཔེན་ལ་འཕོས་པར་འཛོག་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་དཔེན་གྱི་
 རྟོག་པ་དང་པོར་ཐོབ་པ་ལ་སྟོང་གའི་རྩ་མདུད་གྲོལ་ནས་སྟོང་གའི་རྩ་ཏྲེའི་ཐིམ་བ་ཙམ་མིན་པར་
 སྟོང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་བྱུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་སྟོང་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་འདྲན་བྱས་
 པའི་མཆམས་ནས་ཐོབ་དགོས་པ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཉ། གསལ་སྒྲོན་
 ལས། བྱད་པར་དུ་སེམས་དཔེན་གྱི་སྟོང་པ་འདྲན་པའི་མཆམས་ནི་སྟོང་གའི་རྩ་མདུད་ལེགས་པར་
 གྲོལ་ནས་རྒྱུང་རྣམས་སྟོང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་སྐྱད་བྱས་པའི་མཆམས་ནས་ཡིན་གྱི་དེའི་གོང་དུ་
 མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྟོང་གའི་རྩ་མདུད་དབྱས་མ་མ་གྲོལ་ཡང་སྟོང་གའི་
 སྟོང་འོག་གི་རྩ་མདུད་གྲོལ་བ་ལ་སྟོང་གའི་རྩ་མདུད་གྲོལ་བར་འཛོག་ཟེར་ན། དེ་འདྲ་བ་དེ་སྟོང་གའི་རྩ་
 མདུད་མ་གྲོལ་བར་ཐལ། སྟོང་གའི་རྩ་མདུད་དབྱས་མ་མ་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དངོས་འགལ་
 ལ་སོང་།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྟོག་བརྒྱུས་ཀྱིས་སྟོང་གའི་རྩ་མདུད་རྒྱུ་གི་དོགས་སྒྲོལ་བ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་
 གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲོལ་བར་གསུངས་པས། ཕྱིའི་ཐབས་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་དགོས་ཉ། མཁས་
 བྱུང་མེད་ཀྱིས་ཐིམ་བྱེད་ལས། དག་དཔེན་ཐོག་མར་བསྒྲོམ་པ་ནས་སྟོང་གའི་རྩ་མདུད་ལྷག་མ་མ་
 གྲོལ་གྱི་བར་གྱི་སྟོང་པ་བཞི་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་ནི་དག་དཔེན་ཡིན་ལ། ཕྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་ཀ་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་གའི་རྩ་མདུད་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་གྲོལ་ཉ། སྟོང་གའི་རྩ་ཏྲེའི་ནང་གི་མི་ཤིགས་
 པ་ལ་རྒྱུང་རྣམས་བྱུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོང་པ་བཞི་ཐོག་མར་སྐྱེས་པ་
 ནས་སེམས་དཔེན་གྱི་སྟོང་པ་བཞིར་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ལས་

རྒྱ་མི་བསྟན་པར་དོར་བཞུས་རྒྱུ་པས་སྟོང་གའི་ཅ་མདུད་རྩོགས་པར་གྲོལ་མི་རྒྱས་པར་ཐལ། དེ་
གྲོལ་བ་ལ་ལས་རྒྱ་ངེས་པར་བརྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། གསལ་
སྟོན་ལས། ཡི་གེ་གཉིས་དང་། ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་དོར་བཞུས་གཉིས་ཀས་ཅ་མདུད་གྲོལ་བ་རྒྱུ་གྱི་
དགོངས་པར་གདོན་མི་ཟེལ། །ཞེས་དང་། དོར་འཕྲེང་ལས། མཆོག་ཏུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་ནི། །ཟླ་བ་
བྱུག་ཏུ་བྱས་ནས་ཀྱང་། །དེ་རྗེས་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་ཐོབ། །ཅེས་ཟླ་བ་བྱུག་གི་དོར་བཞུས་བྱས་པས་
དེ་མ་ཐག་སྟོང་གའི་ཅ་མདུད་གྲོལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དོར་བཞུས་དེས་སྟོང་གའི་ཅ་མདུད་
གྲོལ་རྒྱས་ཤིང་། རྒྱུང་འཛིན་པའི་ནལ་འབྱོར་གཞན་ནམས་ཀྱིས་སྟོང་གའི་ཅ་མདུད་གྲོལ་མི་རྒྱས་
པས། དེས་གྲོལ་ཀྱང་དགོས་པས་རྒྱུད་དོར་འཕྲེང་དུ་དོར་བཞུས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང་། འཕགས་པ་
ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱུང་གི་ནལ་འབྱོར་གཞན་མ་བཤད་པར་དོར་བཞུས་ཁོ་ན་བཤད་པ་ལ་ངེས་
པ་ཆེན་པོ་སྟེར་བའི་ཐབས་མེད་མི་རུང་དུ་སྒྲུང་བས་དོར་བཞུས་རྒྱས་པར་བཤད་པར་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་སྟོན་ལས། བཤད་པ་དེ་ནམས་ནི་དོ་རྗེ་འཕྲེང་བར། སྟགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་གཅིག་
བྱས་འབྲུབ། །ཅེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱུང་དངོས་
སྟོན་པའི་ནལ་འབྱོར་གཞན་མ་བཤད་པར། དོ་རྗེ་བཞུས་པ་ཉིད་བཤད་པ་ལ་ངེས་པ་ཆེན་པོ་སྟེར་
བའི་ཐབས་མེད་མི་རུང་དུ་སྒྲུང་བས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱུག་རྒྱ་བསྟན་ཆུ་ལ་ལ་དབྱེད་པ།

ཡང་ཁ་ཅིག་སེམས་དཔེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལས་རྒྱ་བསྟན་དགོས་ཏེ། རིམ་
ལྔ་ལས། རྒྱ་མ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལས། །བྱུང་མེད་རྒྱ་མ་བྱུང་པར་འཕགས། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་
དབྱེ་བ་ནི། །གསལ་བར་འདི་ལས་མཆོན་པར་འབྲུག། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདི་ལ་
བཤད་ཆུ་ལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་བྱུང་སྟེ། སེམས་དཔེན་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་བསྐྱེད་པ་ལ་ངེས་

པར་ལས་ཀྱི་བསྐྱེད་དགོས་པར་བཤད་པའང་ཡོད། སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་
 དེས་པར་ལས་ཀྱི་ལ་བསྐྱེད་དགོས་པའང་ཡོད། སྐབས་གང་དུ་ཡང་ལས་ཀྱི་མི་བསྐྱེད་པར་ཡེ་ཀྱང་ཅམ་
 གྱིས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་ནམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་པའི་ཤིན་ཏུ་དབང་ཚོན་གྱི་རིགས་ཅན་དང་། སྒྲ་མེད་ཀྱི་
 ལམ་ནམས་བསྐྱེད་པ་ལ་ལས་ཀྱི་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་རིགས་ཅན་གཉིས་ཡོད་པར་བཤད་པའང་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ལས། འདིར་ཕྱག་ཀྱང་དང་སྟོང་པ་
 གསུམ་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་དེས་པར་གསུངས་པ་ནི། སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་སྐྱབ་ཀྱིས་པའི་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་
 པ་གསུམ་རྗེས་པར་སྐྱེ་བ་ཕྱག་ཀྱང་ལ་དེས་པར་ལྟོས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ན་སེམས་
 དབེན་གྱི་མཆན་ཉིད་འགའ་ཞིག་ཆང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྐྱེ་ཡང་མཆན་ཉིད་རྗེས་པར་མི་སྐྱེ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ལས་ཀྱི་མེད་པར་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ཡང་མཆན་ཉིད་རྗེས་པར་མི་
 སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་མི་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ་ལས། ཕྱིའི་
 རྒྱུན་ནི་ཆེ་འདིར་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་འབྲེན་པ་ལ་དེས་པར་ལས་ཀྱི་དང་མཉམ་པར་སྐྱོར་
 དགོས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་བཏུས་ལས། རྡོ་རྗེ་དང་བསྐྱེད་ཡང་དག་པར་སྐྱོར་བ་ནི་སེམས་དང་
 སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་གི་ཐབས་སུ་བྱུར་བའོ།

སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དག་མཉམ་པར་སྐྱོར་བ་ནི། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཉིང་འཛིན་གྱི་
 ཐབས་སུ་བྱུར་བའོ། །ཞེས་དང་། སྐབས་དང་ཕྱག་ཀྱང་མངོན་པར་འདུ་བྱས་པའི་རྡོ་རྗེ་དང་བསྐྱེད་
 མཉམ་པར་སྐྱོར་བ་མེད་པར་ནམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་ཉི་བར་མཆོན་པར་མི་ཀུས་སོ། །ཟླ་ག་དང་
 ཡིད་ཡང་དག་པར་སྐྱོར་མི་ཀུས་པ་དེས་ནི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཉིང་འཛིན་མི་ཆེད་དོ། །ཞེས་ཆེ་འདིར་
 སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་རྟོགས་པ་ཕྱག་ཀྱང་ལ་དེས་པར་ལྟོས་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྟོག་པའི་
 རྟོན་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་ཡེ་རྡོར་ཀུན་བཏུས་སུ་ཡི་གེས་གསུམ་སྐྱེ་བ་ལས་ཀྱི་ལ་ལྟོས་པ་
 རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་རྟོན་གསུངས་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་རྟོགས་

བ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཤད་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། བཤ་ཆེན་བསོད་གྲགས་ཀྱི་འདུས་པའི་
 རྫོགས་རིམ་རྣམས་བཞག་ལས། སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་རྣམས་དང་པོར་བསྐྱེད་པ་ལས་རྒྱ་ལ་
 ལྟོས་དགོས་པར་གསུངས་པ་འདི་ནི། སྟོས་བཅས། སྟོས་མེད། ཤེན་ཏུ་སྟོས་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་བྱེད་
 པའི་རིགས་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ཤེན་ཏུ་སྟོས་མེད་ཀྱི་སྟོང་
 པ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་སྤྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་སྐབས་
 གང་དུ་ཡང་ལས་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་བཞེད་པ་སོགས་མི་འཐད་ཅིང་། ཁ་ཅིག་གོང་དུ་བྲངས་པའི་
 ལུང་རྣམས་སེམས་དབེན་གྱི་དབེའི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་བསྐྱེད་པ་ལ་ལས་རྒྱ་ལ་ངེས་པར་
 ལྟོས་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་འབའ་ཞིག་ཏུ་མཛད་པ་ཡང་དགོངས་པར་སོང་སྟེ་ལམ་མེད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ།།

བཤད་ཚུལ་གསུམ་པ་ནི། རྗེ་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ལས།
 དེ་ཡང་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་
 རྣམས་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་ཀྱིས་པའི་དབང་པོ་ཤེན་ཏུ་རྫོགས་པའི་རིགས་ཅན་དང་། སྤྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་
 ལམ་རྣམས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་རིགས་ཅན་གཅིག་དང་
 གཉིས་ཡོད་པ་ལས། གང་ཟག་སྤྲ་མས་སེམས་དབེན་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བྱེད་
 པ་དང་། གང་ཟག་སྤྲ་མས་སྤྱིའི་ཐབས་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །ཞེས་
 སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་བཤད་པ་ནི་གང་ཟག་
 སྤྲ་མའི་རིགས་ཅན་ལ་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །ས་ལམ་རྒྱུད་གཞུང་གསལ་བྱེད་དུ་བཤད་ཚུལ་དེ་
 རྣམས་བཀོད་ནས་ལས་རྒྱ་ལ་མ་བརྟེན་པར་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡོད་
 གྲང་། སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་འཕྲེན་པ་ལ་ལས་རྒྱ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་དགོས་པ་རྗེའི་
 དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡང་ཁ་ཆོན་གཅོད་དཀའ་བར་གསུང་།

པཌ་ཆེན་བསོད་གྲགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན། ཆེ་འདིར་སངས་རྒྱ་དེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་
ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དབེན་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་དེས་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་འབྲེན་པའི་
ཆེ་ཡང་ལས་རྒྱ་ལ་དེས་པར་བརྟེན་དགོས་པར་ཐལ། སེམས་དབེན་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཆེ་
འདིར་སྐྱོད་པ་བྱེད་རྒྱ་མ་བྱུང་ན་ཆེ་དེར་འཆང་རྒྱ་མི་རྣམས་པར་བར་དོར་སངས་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ཆེ་འདིར་སངས་རྒྱ་དེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་ལན་ཅིག་
ཙམ་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་ན་དེས་མཆོན་ནས་ཕྱིས་ཡེ་རྒྱ་དང་
འབྲེལ་བའི་སྒྲོས་མེད་ཀྱི་སྐྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་འབྲེན་རྣམས་པའི་ཕྱིར།

འཇམ་ལྷ་ལས། གང་ཞིག་ཚུ་སྐྱེས་དོ་ཟློས་ཀྱི། ཀྱུན་རྒྱུ་ཡང་མེད་གྱུར་ན། ལན་ཅིག་
ཙམ་ཞིག་སྐྱོང་ནས་ཀྱང་། རྣལ་འབྱོར་སྒྲོབས་ཀྱིས་འབྲུབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་སེམས་དབེན་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་དེས་པར་ལས་རྒྱ་བརྟེན་དགོས་པར་འདོད་པ་རྣམས་
ཀྱིས་སེམས་དབེན་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཆེ་འདིར་སྐྱོད་པ་བྱེད་རྒྱ་མ་བྱུང་བ་བར་དོར་སངས་
རྒྱས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་འགལ་དགོས་སོ།།

སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་ཐོབ་པ་ལ་ལས་རྒྱ་བརྟེན་དགོས་པར་གསུངས་
པ་དེ། ཆེ་འདིར་སངས་རྒྱ་དེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ་སེམས་དབེན་ཐོབ་
ཀྱང་སྐྱོད་པ་བྱེད་རྒྱ་མ་བྱུང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ལས་རྒྱ་མ་བརྟེན་པར་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་
གི་དཔེའི་འོད་གསལ་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་རྣལ་འབྱོར་པས་འཆི་དུས་སུ་འོད་
གསལ་མ་བྱ་བསྐྱེས་པའི་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
གསལ་སྒྲོན་ལས། འདིའི་སྐྱེ་ལུས་འབྲུབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་སྐྱོད་པའི་དོད་ཆེ་འདིའི་སྐྱོང་པ་བཞི་དང་། འཆི་
བའི་སྐྱོང་པ་བཞི་གཅིག་ཏུ་བྱས་པས་བྱེད་པར་ཡང་བསྟན་ཏོ། ཞེས་པའི་ཆེ་འདིའི་སྐྱོང་པ་བཞི་ནི་
སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

མའི་འོད་གསལ་དང་བྱའི་འོད་གསལ་ལ་དབྱེད་པ།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། དེ་འབྲེལ་འཆི་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་དེ་མའི་འོད་གསལ་དང་། བྱའི་འོད་གསལ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་འོད་གསལ་གཉིས་ཀྱི་ཡ་བྱལ་གཅིག་མེད་ན་བསེ་བའི་གཞི་སྟོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིད་ཀྱི་བསེ་བ་སྒྲིམ་བ་ལ་སང་དུས་སུ་འོད་གསལ་ཐོབ་བ་མེད་ན་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་དང་བསེ་བའི་གཞི་སྟོང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་སྒྲོན་དུ་ཆེ་འདྲིའི་སྟོང་བ་བཞི་དང་འཆི་བའི་སྟོང་བ་བཞི་གཅིག་ཏུ་བྱས་པར་གསུངས་པ་དང་། འོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་འཇིགས་བྱེད་རྫོགས་རིམ་ལས། ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཤར་བའི་ཆ་ནས་འཆི་སེམས་ཀྱང་ཡིན་ལ། སྟོང་ཉིད་འཇིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ལམ་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། དེ་འབྲེལ་སེམས་དབེན་པས་འཆི་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་དེ་ལ་མའི་འོད་གསལ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་འཆི་བའི་ཆེ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་རྒྱུད་རྣམས་འདུ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གར་འཆར་བའི་གཞིའི་འོད་གསལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་ཉིད་འཇིན་སྤངས་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སེམས་དབེན་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་གཞན་མའི་འོད་གསལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མའི་འོད་གསལ་ལ་དེ་འབྲེལ་གཞིའི་འོད་གསལ་དགོས་པར་ཡིག་ཚུང་སོགས་ལས་གསུངས་པས་གཞིའི་འོད་གསལ་དང་ལམ་ཀྱི་འོད་གསལ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤང་གཞི་དང་སྟོང་བྱེད་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་དག་དབྱེད་གཞིར་བཞོད་པ་ཙམ་མོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། སེམས་དབེན་ཐོབ་ཀྱང་སྟོད་པ་བྱེད་རྒྱུ་མ་རྒྱུད་བས་འཆི་བའི་ཆེ་འཆི་བ་འོད་གསལ་དངོས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་བ་དེ་འཆི་བའི་ཆེ་འཆི་བ་དངོས་དང་བྱའི་འོད་གསལ་བསེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་

སྒྲོན་ལས། འཆི་བ་དངོས་དང་འོད་གསལ་བསྐྱེད་བའི་ཕྱི་རྒྱུ་བསྐྱེད་པ་དང་སྒྲོན་གསལ་ལས་བར་དོར་
འཆིང་རྒྱ་བ་ལ་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། འཆི་བ་དངོས་དང་བར་དོ་དངོས་འབྱུང་བའི་སྐབས་ལ། ཐབས་མཁས་
ཀྱི་མ་ཐུས་དེ་དག་དང་ནུས་པ་མ་ཐུན་པའི་ལམ་འབྱེད་བྱས་པ་ལ་དེ་དག་དངོས་དང་བསྐྱེད་བའི་ཐ་སྙད་
བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཐབས་མཁས་དང་བྲལ་བ་ལ་དེ་དག་དངོས་འབྱུང་བའི་སྐབས་ཡིན་ཀྱང་། སྐབས་
དེ་དག་ལ་ལམ་འབྱེད་བྱས་ནས་དེ་དག་དངོས་མི་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་སྒྲོན་ལས།
འཆི་བ་དང་བར་དོ་དངོས་དང་བསྐྱེད་བའི་ཐ་སྙད་དེ་དག་གི་སྐབས་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་དང་མ་ཐུན་པར་བསྐྱེད་
པ་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་དང་བསྐྱེད་བའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པས། དེ་ནི་སད་དུས་དང་གཉིད་དུས་ཅི་རིགས་སུ་
འོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐྱེ་གསུམ་ལམ་འབྱེད་དང་། དབེན་གསུམ་གྱི་
སྐྱེ་གསུམ་ལམ་འབྱེད་ནུས་སྒྲུབ་གཞི་སྤེལ་བར་དོགས་སྒྲོང་དང་བསྐྱེད་བའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པས། བསྐྱེད་
བ་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱེད་རྒྱུའི་ཡ་གཉིས་ཅིག་ཆར་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།

ཁོ་ན་རེ། སེམས་དབེན་ཐོབ་ཀྱང་སྒྲོད་པ་བྱེད་རྒྱུ་མ་བྱུང་བའི་ནུས་འབྱོར་པས་འཆི་དུས་
སུ་འཆི་བ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་པར་ཐལ། དེ་བསྐྱོམ་སྟོབས་ཀྱིས་འཆི་རིམ་རི་བཞིན་
པའི་སེམས་དབེན་གྱི་དབེའི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་མངོན་དུ་བྱེད་མི་ལུས་པས་འཆི་རིམ་དང་
བསྐྱེད་ནས་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ་སྟེ། དེ་འབྲའི་ནུས་འབྱོར་པས་འཆི་
དུས་སུ་འཆི་བའི་སྤྱད་རིམ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་འཆི་བ་དངོས་འབྱུང་ཡང་། ཐ་མལ་པའི་སྤྱད་མཆེད་
ཐོབ་གསུམ་འཆི་བ་འོད་གསལ་ནུས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འབྲ་བ་དེས་འཆི་དུས་
སུ་རྒྱུ་བསྐྱེད་བྱས་པས་འོད་གསལ་མ་བྱ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱད་གཞི་མི་ཞིགས་པ་ལ་དམིགས་པ་
གཏད་པ་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱད་རིམ་སོགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་
པ་སོགས་འཆི་བའི་སྤྱད་རིམ་དངོས་འབྱུང་ཡང་འཆི་རིམ་གཞན་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

གསལ་སྒྲོན་ལས། འགོས་ལུགས་པ་རྣམས་འཆི་བའི་ཆེ་དོར་བཞུས་བྱས་ནས་བསྐྱེད་པ་བཞེད་པ་
 ཉིད་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ། སྤྱིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱད་
 བའི་ཐབས་ཀྱང་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བྱངས་བའི་ས་ཆུ་ལ་ཐིམ་པ་སོགས་ཀྱི་ཐིམ་རིམ་
 ཉིད་འཆི་བའི་སྤྱད་རིམ་གྱི་ཐིམ་རིམ་དུ་སོང་བ་མ་གཏོགས་པ་འཆི་བའི་རིམ་པ་གཞན་མེད་དོ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེ་འབྲེལ་ལ་འབྱོར་བས་བར་དོར་འཆང་རྒྱ་བ་མེད་པར་ཐལ།
 དེ་ལ་བར་དོ་འབྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུག། དེ་ལ་བར་དོ་མེད་ཀྱང་ཤི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་
 བར་དོ་ཇི་བཞིན་དུ་རྒྱང་སེམས་ཙམ་ལས་སྐྱུ་ལུས་བསྐྱེད་ནས་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་བར་དོར་འཆང་རྒྱ་
 བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་སྒྲོན་ལས། འོ་ན་འདི་ལ་བར་དོ་མི་འདུག་པས་བར་དོར་འཆང་
 རྒྱ་བ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན།

དེ་ལྟར་སྐྱག་མས་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱས་པ་ལ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པ་མེད་ཅིང་། མངོན་
 བྱང་ལྔས་དང་པོའི་མགོན་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་དེ་རྗེ་འཆང་མེད་པས། དེ་དག་ལ་ཡང་ཐ་སྙད་དེ་དག་
 མི་བྱེད་པར་འབྱུར་ཏེ། དེ་འབྲེལ་རིགས་མང་ངོ་། །དེས་ན་ཤི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་བར་དོ་ཇི་
 བཞིན་དུ་རྒྱང་སེམས་ཙམ་ལས་སྐྱུ་ལུས་བསྐྱེད་ནས་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་བར་དོར་འཆང་རྒྱ་བ་ཞེས་ཐ་
 སྙད་བྱེད་པ་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲེལ་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་ཁམས་གསུམ་གང་
 ཡང་མ་ཡིན་པའི་རྟེན་ལ་འཆང་རྒྱ་བར་གསུང་སྒྲོས་འགའ་ཞིག་ལས་བྱུང་། འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་
 རྒྱད་ལ་མ་ཞུགས་པར་སེམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་རིམ་ལྔ་བཞིན་དུ་ཤེས་མི་རུས་པར་སྤྱོད་བསྐྱས་ལས་
 གསུངས་པ་དེ་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་དེ། འདུས་པ་སོགས་སྒྲ་མེད་རྒྱུད་
 ལ་མ་ཞུགས་པར་རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་དབུ་མར་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་
 དང་བཅས་པའི་སེམས་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་དེས། སྤྱིང་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྐྱོམ་པར་

མི་ཤེས་པའི་དོན་ཡིན་གསུངས། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དོན་གང་ཟག་དེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འགོ་བ་བཟང་ངན་
 རི་འབྲས་གྲུར་ཀྱང་དེའི་རྒྱུ་ན་འབྲས་མེད་དུ་གནས་པས་ན་ལྷན་སྐྱེས་ཞེས་པ་ཡིན་གསུངས་པ་
 ལྟར་ན། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སེམས་ལ་གཉུག་སེམས་དགོས་སམ། དེ་དགོས་ན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་
 གཉུག་སེམས་དགོས་མི་དགོས་དཔྱད། ལྷང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་གྲུར་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་
 བདེ་བ་གསུངས་པ་མང་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་གསུམ་ལ་གཉུག་སེམས་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ལྷན་བ་གསུམ་བཤད་པ།

ལྷན་བ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གངས་དེ་ལ་པར་བྱིན་ཐེག་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་མིང་གི་རྣམ་
 གངས་། ཤེས་རབ། ཐབས། ཐབས་ཤེས་འདྲེས་མ་སོགས་གསུམ་ཆོན་ལྷ་གསུངས་པ་རྣམས། མྱེང་
 གཞི་སྤྲས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤྲས་དོན་དུ་གསུངས་ཀྱང་། མིང་གི་རྣམ་གངས་དེ་རྣམས་ལྷན་བ་
 གསུམ་ལ་རིམ་བཞིན་བཏགས་པ་སྤྲས་དོན་དུ་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། མིང་དེ་རྣམས་སྤྲས་
 དོན་ཡིན་ཏེ། པར་བྱིན་ཐེག་པ་ནས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མིང་
 གི་རྣམ་གངས་དེ་རྣམས་ལྷན་བ་གསུམ་ལ་བཏགས་པའི་དོན་གསལ་སྒྲོན་དང་བཤ་ཆེན་བསོད་
 རམས་གགས་ཀྱི་འདུས་པའི་རྒྱུ་གས་རིམ་སོགས་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 མིང་གི་རྣམ་གངས་གསུམ་ཆོན་མང་དུ་ཡོད་པས། སེམས་སེམས་བྱུང་མ་རིག་པ་ཞེས་པའི་མིང་
 ཅམ་པར་བྱིན་ཐེག་པ་ལས་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེར་དོན་བྱུང་པར་བ་ཞིག་སྟོན་བཞེད་ནས་
 སེམས་སེམས་བྱུང་མ་རིག་པ་ཞེས་གསུམ་ཆོན་དུ་བསྐྱེད་ནས་གསུངས་པ་མེད་པས། ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པར་གསུངས། དེས་ན་ཐུན་མོང་བའི་མིང་གི་རྣམ་གངས་གསུམ་ཆོན་ལྷ་པོ་པར་བྱིན་
 ཐེག་པར་དོན་བྱུང་པར་བ་གང་གང་སྟོན་བཞེད་ནས་གསུམ་ཆོན་དུ་སྐྱེབ་པ་དཔྱད་ནས་འདོགས་ ལྷན་
 བ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གངས། དེ་གསུམ་སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་སོགས་སྟོད་བསྐྱེད་ལས་རྒྱས་

བར་གསུངས་པ་ལྟར་འཕགས་སྒྲོར་གྱི་གཞུང་གཞན་ལས་མ་བྱུང་བས་སྒྲུང་བ་གསུམ་སྒྲོད་བསྐྱུས་
ཉིད་ལས་ཤེས་དགོས་གསུངས།

ཁ་ཅིག རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་ཚན་པ་གསུམ་གྱིས་སྒྲུང་བ་གསུམ་རྗེས་སུ་དཔོག་བྱེད་གྱི་
མཚན་ཉིད་ཏུ་སྒྲོད་བསྐྱུས་ལས་གསུངས་པས། རྗེས་སུ་དཔོག་ལུགས་ནི། སྒྲུང་བ་གསུམ་ལ་
རྒྱུད་གི་གཡོ་བ་ཤིས་ཆེ་ཆུང་བར་མ་གསུམ་ཡོད་པས་དེའི་ལག་རྗེས་སུ་བསྐྱེད་པའི་རྟོག་པ་ཚན་
པ་གསུམ་པོ་དེའི་རྒྱུད་གི་གཡོ་བ་ཡང་ནས་པ་གསུམ་ཡོད་པར་དཔོག་པ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། སྒྲུང་བ་
གསུམ་གྱི་གཡོ་བ་ཤིས་ཆེ་ཆུང་གིས་དེའི་འབྲས་བུའི་རྟོག་པ་ཚན་པ་གསུམ་གཡོ་བ་ཤིས་ཆེ་ཆུང་
བར་མ་གསུམ་ཡོད་པར་དཔོག་པ་ལ་བྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟོག་པ་ཚན་པ་གསུམ་གྱི་གཡོ་བ་
ཤིས་ཆེ་ཆུང་བར་མ་གསུམ་གྱིས། དེ་ནམས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲུང་བ་གསུམ་ལ་གཡོ་བ་ཤིས་ཆེ་ཆུང་
བར་མ་གསུམ་ཡོད་པར་དཔོག་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་སྒྲོན་ལས། དཔོག་ལུགས་ནི། རང་
བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་ཤིས་ཆེ་ཆུང་བར་མ་གསུམ་སྒྲུང་བས། དེ་ནམས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲུང་བ་རྒྱུད་གི་
བཞེན་པ་ཅན་ལ་ཡང་། གཡོ་བ་ཤིས་ཆེ་ཆུང་བར་མ་གསུམ་ཡོད་པར་དཔོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རྟོག་པ་གཡོ་བ་ཤིས་ཆེ་ཆུང་བར་མ་གསུམ། རྒྱུད་གི་བཞེན་པ་ཅན་གྱི་སྒྲུང་བ་
གཡོ་བ་ཤིས་ཆེ་ཆུང་བར་མའི་ལག་རྗེས་ཡིན་པའི་སྒྲོ་ནས་དེའི་འབྲས་བུར་དཔོག་མི་རུང་བར་
ཐལ། སྒྲུང་བ་གསུམ་གྱིས་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་དཔོག་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲུང་རྟོག་
པ་ཚན་པ་གསུམ་གྱི་གཡོ་བ་ཤིས་ཆེ་ཆུང་བར་མ་གསུམ་ཡོད་པར་དེས་དེས་མཚོན་ནས། དེ་ནམས་
བསྐྱེད་པའི་སྒྲུང་བ་གསུམ་ལ་གཡོ་བ་ཤིས་ཆེ་ཆུང་བར་མ་གསུམ་ཡོད་པར་དཔོག་རྗེས་སུ་རྟོག་པ་
ཚན་པ་གསུམ་སོ་སོ་རང་རང་གི་ལག་རྗེས་འཛོག་པའི་སྒྲུང་བ་གསུམ་སོ་སོའི་འབྲས་བུར་དཔོག་
རུང་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྟོག་པ་ཚན་པ་གསུམ་སོ་སོ་སྒྲུང་བ་གསུམ་སོ་སོའི་འབྲས་བུ་འཛོག་པ་

མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོག་པ་ཚན་པ་གསུམ་ག་སྒྲུང་བ་གསུམ་གའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 ཁྲབ་སྟེ། རྟོག་པ་ཚན་པ་གསུམ་ག་སྒྲུང་བ་གསུམ་གའི་ཐུན་མོང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཀྱང་། སྒྲུང་བ་
 གསུམ་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལག་རྒྱུ་སྟེ་སོ་སོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསལ་སྒྲོན་ལས། དེ་
 ལྟར་ན་ནམ་རྟོག་གཡོ་བ་ཤིས་ཚུང་བ་བདུན་གང་རུང་རྟོག་པ་ནི། སྒྲུང་བ་རྒྱུང་གི་བཞེན་པ་ཅན་གྱི་
 གཡོ་བ་ཤིས་ཚུང་བའི་ལག་རྒྱུ་སྟེ་སྟེ་མི་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་བཞག་སྟེ། གཞན་གཉིས་ལ་འང་
 དེའི་རིགས་པ་སྦྱར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཡོ་བ་ཤིས་ཆེ་བ་སྒྲུང་བ་དང་གཡོ་བ་བར་
 མ་མཆེད་པ་དང་སྦྱར།

ཁོ་ན་རེ། སྒྲུང་བ་གསུམ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ལ་རྟོག་པ་ཚན་པ་གསུམ་གཡོ་བ་ཤིས་
 ཆེ་ཚུང་བར་མ་གསུམ་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲུང་བ་གསུམ་ལ་གཡོ་བ་ཤིས་ཆེ་ཚུང་བར་མ་
 གསུམ་ཡོད་པར་འབྲུབ་དགོས་མེད་པར་ཐལ། གང་ཟག་དེ་ལ་སྒྲུང་བ་གསུམ་མངོན་གྱུར་དུ་ཤར་
 བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ལམ་བསྐྱོམ་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་གསུམ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་
 རྟགས་ལས་རྒྱུ་དཔོག་མི་དགོས་ཀྱང་། ཐ་མལ་པ་འཆི་དུས་དང་སྦྱེ་དུས་སྒྲུང་བ་གསུམ་འོད་
 གསལ་དང་བཅས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ཀྱང་དེ་ལ་ངེས་པ་འདྲན་མི་རུས་པས་རྟགས་ལས་རྒྱུ་
 དཔོག་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསལ་སྒྲོན་ལས། ལམ་བསྐྱོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་འདྲན་རུས་པའི་རྣལ་འབྱོར་
 པས་ནི། དེ་གསུམ་མངོན་གྱུར་དུ་ངེས་རུས་པས་རྟགས་ལས་རྒྱུ་དཔོག་པ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
 རང་བཞིན་གྱི་སྒྲུང་བ་རྒྱུ་སྟེ་སྟེ་མི་ཉེར་ཐོབ་པ་ནི་དེ་འབྲས་མིན་པའི་གང་ཟག་ལ་ཡིན་པས། ཞེས་དང་།
 གང་ཟག་ཐ་མལ་པས་ནི་སྦྱེ་འཆི་ལ་སོགས་པའི་དུས་སྒྲུང་བ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་
 ཉམས་སྦྱོང་ཡང་། དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་འདྲན་མི་རུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྦྱེ་མིན་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་བའི་ཆེ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པར་ཐལ།

ཐ་མལ་བ་སྐྱེ་འཆི་སོགས་ཀྱི་དུས་སུ་སྒྲུང་བ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྒྲུབ་སྟེ། བར་དོ་མངལ་དུ་ཉིང་མཆམས་སྒྲུར་བའི་ཆེ་བར་དོ་མི་བའི་ཐེམ་པ་ལུགས་འབྱུང་གི་སྒྲུང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་ཞིག་མངལ་དུ་ཉིང་མཆམས་སྒྲུར་ཡང་། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བ་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉིང་ཐོབ་མངོན་དུ་གྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བར་དོ་མི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་དེ་འཆི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉིང་མཆམས་སྒྲུར་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་ལ་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་འཛོག་ན་འཆི་སེམས་དང་སྐྱེ་སེམས་མི་འགལ་བར་འཛོག་དགོས་པ་སོགས་ཏེ་ཅང་མི་འཆམ་པ་འོང་བའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་ན། རྟོག་པ་ཡིན་པས་ཁུབ་ཟེར་ན། དེ་ལ་དབང་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། འོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འོད་མི་རུས་ཏེ། རྟོག་བསྐྱེས་ཟེན་གྱིས་ལས། ད་ལྟའི་དབང་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཐ་མལ་པའི་དབང་ཤེས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དབང་ཤེས་ལ་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་མེད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་སྤང་བྱ་ཀྱན་རྟོག་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། དབང་ཤེས་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡོད་པས་དབང་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆགས་སྤང་མོངས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྒྲུང་བ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་གསུམ་འཛོག་གམ་དབྱེ། འོན་ཀྱང་གསལ་སྒྲོན་ལས། ཤེས་པ་ལ་རྟོག་པ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་ཀྱང་། སྒྲུང་བ་དང་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་མི་དགོས་པས། དབང་ཤེས་རྣམས་སྤང་བ་མིན་ཡང་རང་བཞིན་ཡིན་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་མངོན་ཤེས་ཁུང་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་མིན་པ་ལ་བྱེད་དམ་དབྱེ།

ཁོ་ན་རེ། རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་མང་དུ་བཤད་པས། རིམ་པ་བཞི་པའི་

དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནས་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་སྤང་དགོས་ཟེར་ན། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རྗེས་སུ་ས་དགའ་འོད་དོན་གྱི་འོད་གསལ་རེ་རེའི་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་རྐྱེད་པ་ལ་ཐིམ་པའི་སྐབས་སུ་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རྒྱུ་བཅས་ཐིམ་པ་མེད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞི་པ་ནས་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རྩས་ཏེ། དེ་འབྲེལ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་ས་ཚུ་ལ་ཐིམ་པ་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་ཉགས་བརྒྱུད་དང་བཅས་རིམ་བཞིན་འཆར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྒྲོང་བ་བཞིའི་སྐབས་སུ་མི་སྐྱེ་ཡང་། ལམ་དུས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་ནས་སྒོ་བ་པ་མཐའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྤྲོ་ལོགས་ཀྱི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་སྤྲོ་རོལ་ཚུན་ཆད་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ས་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཐིམ་རིམ་སྐབས་རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུ་ཐིམ་པ་མེད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུའི་ནང་ཆོན་ལ་ངོ་ཆ་མེད་པ་དང་མི་དགེ་བའི་རྣམ་རྟོག་སོགས་ཉོན་མོངས་ཅན་མང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞི་པའི་སྐབས་ནས་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱེད་ཀྱི། ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་རྣམས་རིམ་པ་བཞི་པའི་སྐབས་ནས་སྤང་དགོས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ལག་རྗེས་སུ་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་མང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

དེ་འབྲེལ་ཤེས་སྒྲིབ་དེ་ལ་ཤེས་པ་དང་བག་ཆགས་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འབྲེལ་རང་བཞིན་ཐིམ་སྐབས་བཞོན་རྒྱུ་དང་བཅས་ཐིམ་པར་གསུངས་པས་ཤེས་སྒྲིབ་ལ་ཤེས་པ་ཡོད་པར་སྒྲིབ་པོ། །དེའི་བག་ཆགས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་ཟེར་དགོས་སམ་དཔྱད། དེ་ཡང་གཞི་ལམ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་རང་བཞིན་རྣམས་ཐིམ་པ་དང་མ་ཐིམ་པའི་སྐབས་གཉིས་ལས། མ་ཐིམ་པའི་དུས་སུ་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་སྐྱེ་ལ། ཐིམ་པའི་དུས་སུ་སྤང་བ་གསུམ་དང་འོད་གསལ་འཆར་བར་གསུངས་ཏེ། གསལ་སྒྲོན་ལས། དེ་ལྟར་ན་གཞི་ལ་ཀུན་རྟོག་གཡོ་བའི་

རྒྱུད་ཐེམ་མ་ཐེམ་གཉིས་ལས། མ་ཐེམ་པ་ནི་རང་བཞིན་ནམས་འབྱུང་བའི་དུས་ཡིན་ཞིང་། ཐེམ་པ་
ལ་སྒྲུང་བ་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་ཐེམ་མ་ཐེམ་གཉིས་ལས། མ་ཐེམ་པ་ནི་སྒྲོང་བ་གསུམ་གྱི་དུས་ཡིན་ལ།
ཐེམ་པ་ནི་འོད་གསལ་འཆར་བའི་དུས་སོ།།

ལམ་དུས་སུ་ཡང་དེ་དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་
བཞིན་མ་ཐེམ་པའི་དུས་རྒྱུན་མཐའི་སྤྱོད་ལོགས་ཀྱི་སྒྲུང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ལོགས་མཐའི་འབར་
འབྲའི་སྒྲུང་བ་འཆར་ཁའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་དབེན་ཞེས་པའི་དོན་སྒྲུང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་
གྱི་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ནི་དབེན་གཞི་ཡིན་ལ། དེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དོན་ཐོབ་པ་མཆོན་འཛིན་
གྱི་དོན་ཐོབ་སོན་པ་དབེན་རྒྱུ་ཡིན། སེམས་དེ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དོན་ཐོབ་པ་བསྐྱེད་དེ། སྒྲོང་ཉིད་འཛིན་
སྒྲུངས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་མཆོན་འཛིན་གྱི་དོན་ཐོབ་པ་སོན་པར་བྱེད་པ་ནི་དབེན་པའི་དོན་ཡིན་
ཏེ། གསལ་སྒྲོན་ལས། རི་སྐད་བཤད་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་བདེ་སྒྲོང་སྒྲོར་བ་ནི་དབེན་གཞིའི་
སེམས་ཡིན་ལ། དེ་མཆོན་མར་འཛིན་པ་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དོན་ཐོབ་པ་ལས་ལྷོག་པ་ནི་
དབེན་པའི་དོན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སེམས་དབེན་ཐོབ་ཀྱང་སྒྲོང་བ་བྱེད་རྒྱུ་མ་བྱུང་བའི་ནམས་འབྱུང་བ་དེ་སེམས་དབེན་ཐོབ་ཀྱང་
ཆེ་དེ་ལ་སེམས་དབེན་གྱི་རྟོག་པ་མཐར་ཕྱིན་མི་རུས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཆོགས་བཤད་སྒོ་བ་བཤད་
པ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་ཀྱང་། གསལ་སྒྲོན་ལས། ཆེ་འདྲིའི་སྒྲོང་བ་བཞི་དང་། འཆི་བའི་
སྒྲོང་བ་བཞི་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་བྱེད་པར་ཡང་བསྟན་ཏོ། ཞེས་དེ་འབྲའི་ནམས་འབྱུང་བས་འཆི་དུས་
སུ་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་། འཆི་བ་འོད་གསལ་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་ཡ་
གྲུལ་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་དེ་ཆེ་འདྲིའི་སྒྲོང་བར་གསུངས་པ་གཉིས་
མི་འགལ་ཚུལ་གང་ཡིན་དཔྱད། མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ལས་རྒྱ་ལ་བྱུང་འཇུག་ལ་གནས་པའི་
ལྡན་སྐྱེས་དང་། དབེན་གསུམ་དང་སྒྱུ་ལུས་ཅི་རིགས་ལ་གནས་པའི་ཞིང་སྐྱེས་དང་། བསྐྱེད་རིམ་

ལ་གནས་པའི་སྤྲུག་སྤྱེས་ཀྱི་ནུལ་འབྱོར་མ་གསུམ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྟེན་དང་ཡུལ་གཉིས་
ཀ་ལྟའི་ནུལ་འབྱོར་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ། བྱང་སེམས་འཕོ་མེད་དུ་འཛིན་ཀུས་པ། བདེ་སྤོང་སྦྱོར་བ་ལ་
སོགས་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མན་ངག་དུ་མ་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཤིང་། རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཀྱི་ཆོ་ག་རྒྱུགས་པར་བྱ་ཀུས་པས་སྦྱོད་པ་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས། ཡུལ་ལས་རྒྱ་ནི་རྟེན་སྦྱབ་
པ་པོ་དང་རྟེན་པ་མཉམ་པའམ་མཐོ་བ་དགོས་པར་གསུངས་པས། སེམས་དབེན་པས་བརྟེན་དུ་
རུང་བའི་ལས་རྒྱ་ལ་ངག་དབེན་མན་ཆད་ལ་གནས་པ་མེད་དམ་དཔྱད།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་དབེན་མན་ཆད་དུ་ལས་རྒྱ་བསྟེན་མི་རུང་བར་ཐལ། ཆེ་འདིར་འཆང་
རྒྱ་བ་ལ་ངེས་པར་ལས་རྒྱ་བསྟེན་པའི་མ་མཐའི་ས་མཆམས་སེམས་དབེན་ཐོབ་པ་ནས་ཡིན་པའི་བྱིར།
དེར་ཐལ། སྦྱོད་པ་བྱ་རན་པའི་གང་ཟག་ལ་མ་མཐའ་སེམས་དབེན་ཐོབ་པ་དགོས་པར་གསལ་སྦྱོན་
ལས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ཤིན་ཏུ་དགོན་ཞིང་། ཚུ་ལ་
བཞིན་མ་བྱས་ན་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བར་གསུངས་པས། སེམས་དབེན་ཐོབ་ནས་ལས་རྒྱ་བསྟེན་པ་
ན་ཉེས་དམིགས་མི་འབྱུང་བས་སེམས་དབེན་ཐོབ་པ་ནས་སྦྱོད་པ་བྱ་རན་པའི་མ་མཐའི་མཆམས་
བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། བདེ་སྤོང་སྦྱོར་བ་སོགས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་དང་ལྡན་ན་བསྐྱེད་རིམ་པས་ཀྱང་
སྦྱོད་པ་བྱ་རུང་བའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྦྱོད་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ས་ལམ་རྒྱུད་གཞུང་གསལ་བྱེད་དུ། རྒྱུད་དང་བྱང་སེམས་སྦྱིང་གའི་མི་ཤིགས་
པ་ལ་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་ནས་སེམས་དབེན་འཛོག་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་
མ་ངེས་ཏེ། མི་ཤིགས་པ་ལ་རྒྱུད་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་འོད་གསལ་ནས་སེམས་དབེན་ཐོབ་པ་ཡོད་
པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། འཇམ་བཞད་སྒྱ་གོང་མའི་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་ཟེན་བྲིས་ལས། དེ་ཡང་རྩ་
ཁམས་ཐེག་ལེ་སྦྱང་འོག་ཕྱོགས་མཆམས་ཐམས་ཅད་འདུ་བར་མགོ་བརྩམས་པ་ནས། སྦྱིང་གའི་
ཕྱོགས་མཆམས་ཀྱི་རྩ་ནང་སྟེན་ཅམ་ལ་དགའ་བ་དང་སྣང་བ། དེ་ནས་རྩ་འཁོར་གྱི་མདུད་མཆམས་

ཚུན་ལ་མཆོག་དགའ་དང་མཆེད་པ། དེ་ནས་མདུད་པའི་ནང་ལ་འཇུག་དུས་བྱེད་པར་གྱི་དགའ་བ་
དང་ཉེར་ཐོབ། ཐེག་ལེ་ཨ་ཐུང་ལ་ཐེམ་པའི་ཆེ་ལྷན་སྐྱེས་དང་འོད་གསལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འཆར་བ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་སྒྲུང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་རྫོང་བཞུས་ཀྱི་སྐབས་དང་། མི་
ཕྱིགས་པ་ལ་རྒྱུད་དང་བྱང་སེམས་ཐེམ་པ་ལས་འོད་གསལ་འཆར་བ་ནི་སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེད།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། རྒྱུད་དང་བྱང་སེམས་སྙིང་གར་བསྐྱས་པ་ལས་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་
འཆར་ན་སེམས་དབེན་ཐོབ་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
ཏེ། རྫོང་བཞུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྒྱུད་དང་བྱང་སེམས་སྙིང་གར་བསྐྱས་པ་ལས་སྙིང་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་
འཆར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསལ་སྒྲོན་ལས། རྫོང་བཞུས་ཀྱིས་གཏུམ་མོ་སྤར་ནས་བྱང་སེམས་ལྷ་
བ་སྟོད་སྤང་ནས་སྙིང་གར་བསྐྱས་ནས་སྙིང་བ་རྣམས་འཆར་བ་ནི། རྫོང་བཞུས་མཐར་མ་ཕྱིན་ཀྱང་
དེས་སྙིང་གར་རྒྱུད་བསྐྱས་པའི་ཐེམ་རིམ་ལས་སྙིང་བ་རྣམས་བསྐྱེད་རུས་པའི་མཆོམས་ནས་ཀྱང་
ཤེས་རུས་ལ། ཞེས་སྙིང་གར་རྒྱུད་བསྐྱས་པ་ལས་སྙིང་བ་རྣམས་བསྐྱེད་རུས་པའི་མཆོམས་ནས་
རྫོང་བཞུས་མཐར་ཕྱིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེད།

དེ་ལ་ཁོ་ན་ལ། ལུང་དེ་རང་ལ་ལུང་ཆད་མ་ཡིན་གྱི་གཞོན་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐབས་འདིར་
ནང་གི་རྒྱུན་རྫོང་བཞུས་དང་། ཕྱིའི་རྒྱུན་ལས་རྒྱ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དབེན་འདྲེན་པའི་
སྐབས་ཡིན་པས། ཡེ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ན་རྒྱུད་
དང་བྱང་སེམས་སྙིང་གར་འདུ་སྤྲེལ་། སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་གྲོལ་སྤྲེལ་སྙིང་གའི་རྩ་མདུད་རྫོགས་པར་
གྲོལ་བ། དག་དབེན་མཐར་ཕྱིན་པ། ཉེར་ཐོབ་ཐོབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ། དེ་ནས་རྩ་བའི་རྒྱུད་བཞི་
དང་བྱེད་རྒྱུད་གི་ཆ་ཤས་འགའ་ཞིག་ཀྱང་མི་ཕྱིགས་པ་ལ་སྤྱད་པས་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་
འཆར་བ་དུས་མཉམ་དུ་སེམས་དབེན་གྱི་རྫོགས་པ་དང་པོར་འདྲེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་གསལ་

སྒྲོན་གྱི་རྒྱུ་སྤྱི་གར་བསྐྱེད་པའི་ཐེམ་རིམ་ལས་སྒྲོང་བ་རྣམས་སྐྱེད་པའི་མཆོམས་ནས་རྟོར་
བསྐྱེད་མཐར་ཕྱིན་པར་གསུངས་པ་དང་། འཇམ་བཞད་སྐྱེད་པའི་མས་རྒྱུ་དང་བྱང་སེམས་སྤྱི་
གར་སྐྱེད་རིམ་ལས་དགའ་བཞི་སྒྲོང་བཞི་འཆར་ཚུལ་གསུངས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་བྱངས་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གསལ་སྒྲོན་གྱི་ལུང་དེའི་འཕྲོ་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱའི་རྒྱུ་གིས་བྱང་
སེམས་ཁྱེད་པ་ཡང་སྐྱེད་སྐྱེད་ནས་སྤྱི་གར་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་དེ་ལྟར་བ་དང་། དེ་ལས་སྒྲོང་བ་རྣམས་
སྐྱེ་བ་ལེགས་པར་གོ་བྱས་སོ། །འདིས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པས་ཀྱང་
རྒྱུ་དང་བྱང་སེམས་སྤྱི་གར་སྐྱེད་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།

དེ་ཡང་རྟོག་བསྐྱེད་དང་ལས་རྒྱ་སྒྲགས་ནས་སེམས་དབེན་འདྲན་པའི་ཚུལ་བཤད་མ་ཐག་
པ་ལྟར་དང་། རྟོག་བསྐྱེད་དང་ཡེ་རྒྱ་སྒྲགས་ནས་སྤྱི་གར་ཅེ་མཁུ་རྒྱུ་དང་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་བྱང་སེམས་
སྐྱེ་བ་དག་དབེན་གྱི་སྐྱབས་ལ་འཛོག་ལ། དེ་ནས་ཁྱབ་བྱེད་རྒྱུ་གི་རྟོག་བསྐྱེད་དང་། བསམ་གཏན་
གཉིས་ཀྱི་སྐྱེད་རིམ་སོགས་སྤྱི་གར་མི་ཤིགས་པ་ལ་རྒྱུ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་རྣམས་ལ་འབད་པས་
སྤྱི་གར་མི་ཤིགས་པ་ལ་རྒྱུ་སྐྱེད་པའི་སྤྱང་བའི་ཡེ་ཤེས་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་
པར་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་རྒྱ་དང་ཡེ་རྒྱ་རྒྱུ་དང་བྱང་སེམས་སྤྱི་གར་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྱད་
པར་བྱེད་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གསལ་སྒྲོན་དང་ཐབ་དོན་གསལ་བའི་ནི་མ་སོགས་རྒྱུ་གས་
རིམ་གྱི་ཡིག་ཆ་རྣམས་སྤྱི་གར་སེམས་དབེན་གྱི་རྟོགས་པ་འདྲན་པ་ལ་མི་ཤིགས་པ་ལ་རྒྱུ་སྐྱེད་པའི་སྤྱང་
བའི་ཡེ་ཤེས་ནས་ཞེས་མ་གསུངས་པར། སྤྱི་གར་མི་ཤིགས་པ་ལ་རྒྱུ་སྐྱེད་བྱས་པའི་མཆོམས་
ནས་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ལུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གོ་དགའ་
བས་དབྱེད་གཞིར་བཀོད་པའོ།

ཡང་ཁ་ཅིག ལུགས་མ་ཐུན་གྱི་དགའ་བ་དང་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ་དོན་གཅིག ལུགས་
ལྟོག་གི་དགའ་བ་དང་མས་བཏན་གྱི་དགའ་བ་དོན་གཅིག་ཟེར་ན། རྒྱུ་དང་བྱང་སེམས་སྤྱི་གར་

ཚུར་འདུ་བའི་རིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལུགས་འབྱུང་གི་དགའ་བ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཡས་བབས་ཀྱི་
 དགའ་བར་ཐལ། ལུགས་མ་ཐུན་གྱི་དགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསལ་སྒྲོན་ལས། འདིར་
 བེ་འཆེ་རིམ་དང་མ་ཐུན་ཆ་བས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་སྟོང་བ་བཞི་འདྲེན་པས། སྟོང་གར་རྒྱང་ཚུར་འདུ་
 བའི་རིམ་པ་དང་། དེ་ནས་ཕྱིར་ལ་གྲུས་པའི་རིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལུགས་མ་ཐུན་དང་ལུགས་ལྡོག་
 གི་སྟོང་བ་བཞི་སྟེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོང་གར་རྒྱང་ཚུར་འདུ་བ་དང་ཕྱིར་ལ་གྲུས་པའི་རིམ་པས་
 ལུགས་མ་ཐུན་དང་ལུགས་ལྡོག་གི་སྟོང་བ་རྣམས་སྟེད་པ་ལྟར་རྒྱང་ཚུར་འདུ་བ་དང་ཕྱིར་ལ་གྲུས་
 པའི་རིམ་པས་ལུགས་མ་ཐུན་དང་ལུགས་ལྡོག་གི་དགའ་བ་རྣམས་སྟེད་པ་འང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཅ་བར་
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ་རྣམས་སྟེ་ཚུལ་བྱང་སེམས་སྤྱི་བོ་ནས་མགིན་པར་བབས་
 པ་སོགས་གནས་བཞེར་བྱང་སེམས་ཡས་ནས་མར་བབས་པའི་རིམ་པས་སྟེད་པར་རྒྱད་དང་རྒྱ་
 གཞུང་རྣམས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོང་གར་བྱང་སེམས་
 ཚུར་འདུ་བའི་རིམ་པས་སྟེ་བའི་ལུགས་མ་ཐུན་གྱི་དགའ་བ་རྣམས་སྟོང་གི་རྒྱང་དང་བྱང་སེམས་
 རྣམས་སྟོང་གར་འདུ་བ་ལས་ཀྱང་སྟེ་བས་དེ་རྣམས་ལ་ཡས་བབས་ཀྱི་ཐ་སྟོན་བྱར་མི་རུང་བའི་
 ཕྱིར། འདིས་མས་བཏྲན་དང་ལུགས་ལྡོག་གི་དགའ་བ་བཞི་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ཤེས་སྟེ།

ཡང་ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིར་རྒྱང་དང་བྱང་སེམས་སྟོང་གར་ཚུར་འདུ་བའི་རིམ་པ་ལས་ལུགས་
 མ་ཐུན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་བསྟེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། སྟོང་ག་ནས་ཕྱིར་གྲུས་པའི་རིམ་པས་ལུགས་ལྡོག་
 གི་དགའ་བ་བཞི་མི་འཛོག་སྟེ། ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ་ལས། སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་འདིར་
 རྒྱང་དང་བྱང་སེམས་ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྟོད་ནས་སྤྱད་པའི་ལུགས་འབྱུང་གི་དགའ་བ་བཞི་ལས། འོད་
 གསལ་གྱི་ངོ་ཐོར་རྒྱར་པའི་ལུགས་ལྡོག་གི་དགའ་བ་བཞི་མི་འཛོག་སྟེ། གལ་ཏེ་འཛོག་ན་བྱང་སེམས་
 སྟོང་ག་ནས་གྲུས་པའི་རིམ་པས་འཛོག་དགོས་པ་གང་ཞིག དེ་ལྟར་ན་རྒྱང་གཡོ་བར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། བྱང་སེམས་སྟོང་ག་ནས་ཕྱིར་གྲུས་པ་ལས་རྒྱང་

གཡོས་ཏེ་འོད་གསལ་ལས་ལངས་པ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། བྱང་སེམས་སྟོང་ག་ནས་ཕྱིར་
 གྱེས་པ་ལས་ངེས་པར་འོད་གསལ་ལས་ལངས་མི་དགོས་ཏེ། གསལ་སྒྲོན་ལས། རྒྱང་དང་བྱང་
 སེམས་སྟོང་གར་བསྐྱེད་པའི་ཐེམ་རིམ་ལས་སྟོང་པ་རྣམས་བསྐྱེད་རྒྱས་ན། ཡས་བབས་དང་མས་
 བརྟན་གྱི་དགའ་བ་རྣམས་དང་། སྟོང་གར་འདུ་བ་དང་ཕྱིར་ལ་གྱེས་པའི་རིམ་པ་ལས་སྟོང་པ་ཁྱད་
 པར་ཅན་རྣམས་གང་བྱེད་ཀྱང་རྒྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁོན་རེ། བྱང་སེམས་སྟོང་ག་ནས་ཕྱིར་གྱེས་པ་ལ་འོད་གསལ་ལས་ལངས་ཀྱང་ལུགས་
 རྟོག་གི་དགའ་བ་ཡོད་པས། ཟབ་དོན་དུ་བྱང་སེམས་སྟོང་ག་ནས་ཕྱིར་གྱེས་པ་ལ་འོད་གསལ་ལས་
 ལངས་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་། བྱང་སེམས་སྟོང་ག་ནས་ཕྱིར་གྱེས་པ་ལས་ལུགས་རྟོག་གི་དགའ་
 བ་མི་སྐྱེ་བར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་པ་ལས་ལུགས་རྟོག་
 གི་དགའ་བ་བརྟན་པ་མེད་པར་ཐལ། འོད་གསལ་ལས་ལངས་ཆེ་ལྷན་སྐྱེས་ལས་ལངས་པའི་ཕྱིར།
 ཁྱབ་སྟེ། ལུགས་རྟོག་གི་དགའ་བ་བརྟན་པ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་ལས་མ་ལངས་པར་དགའ་བ་
 བརྟན་དགོས་པར་མན་ངག་གི་ཡིག་ཚུང་དང་ཟླ་དོན་ཡོད་མཁས་བྱུང་གི་ཇོགས་རིམ་རྣམ་བཞག་
 དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུགས་རྟོག་གི་དགའ་བ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

སྟོང་བྱང་སེམས་ལྷ་བ་བབ་པ་ལས་བྱང་བའི་སྟོང་པ་རྣམས་དང་། ཁྱད་པར་ལས་རྒྱ་དང་སྐྱར་
 བ་ལས་བྱང་བའི་སྟོང་པ་རྣམས་སྟེ་པོ་ནས་གསང་གནས་ཀྱི་ཆེའི་བར་དུ་བབས་པ་ལས་བྱང་བའི་
 ཡས་བབས་དང་། དེ་ནས་སྟེ་གཙུག་ཏུ་ལོག་པའི་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་འཆད་པ་ལྟར་བྱས་ན།
 ལུགས་འདིའི་སྟོང་པ་བཞི་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པའི་གནད་མི་ཐེན་པར་གསུངས་ཏེ། གསལ་སྒྲོན་
 ལས། སྟོང་བྱང་སེམས་ལྷ་བ་བབ་པ་ལས་བྱང་བའི་སྟོང་པ་རྣམས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཕྱིའི་ཕྱག་
 རྒྱ་དང་སྐྱར་བ་ལས་བྱང་བའི་སྟོང་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་སྟེ་པོ་ནས་གསང་གནས་ཀྱི་ཆེའི་བར་
 དུ་བབས་པ་དང་། དེ་ནས་སྟེ་གཙུག་ཏུ་ལོག་པ་གང་རུང་གི་དགའ་བཞིར་འཆད་པ་ལྟར་བྱས་ན།

ལུགས་འདིའི་སྟོང་པ་བཞི་བྱུང་པར་ཅན་སྟེང་པའི་གནད་མི་ཟིན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནམས་ཀྱང་བར་དོ་
བཞིན་དུ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་འབྲུམ་པ་དང་། དེ་ལ་འཆི་རིམ་རིམ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ནམས་སྟེང་དགོས་པ་ལ་
སོགས་པ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་མ་ཐེབས་པའི་སྟོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡས་བབས་མས་
བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་སྟོང་བཞི་དང་། ལུགས་འབྲུང་ལུགས་ལྡོག་གི་དགའ་བཞི་སྟོང་བཞི་མི་འདྲ་བར་
བཤད་པའི་ལུང་དངོས་འདི་ཡིན་ནོ། །

སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་སྟོང་པ་ནམས་འཆར་བ་འཆི་རིམ་རིམ་བཞིན་དུ་མ་ཐུན་པར་
གསུངས་ཀྱང་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་མ་ཐུན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞིའི་འཆི་རིམ་ནི། སྟོམ་ཆིག་བྲན་པ་
གསལ་བྱེད་དང་། དབྱངས་ཅན་དགའ་སྟོའི་གཞིའི་སྐྱུ་གསུམ་ནམ་བཞག་སོགས་སུ། རྒྱང་ཐིམ་པ་
ན་ཕྱི་དབུགས་ཆད་ཅིང་དེ་རྗེས་སུ་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པ་རྒྱང་བཅས་ཐིམ། དེ་རྗེས་ཁམས་
དཀར་པོ་ཡས་ནས་མདུད་པ་བྲུག་སྟོར་གྱི་སྟེང་དུ་སྟེབ་པ་ན་སྒྲང་བ་དཀར་ལམ་པ་འཆར། དེ་རྗེས་
ཁམས་དམར་པོ་མདུད་པ་བྲུག་སྟོར་གྱི་འོག་ཏུ་སྟེབ་པ་ན་མཆེད་པ་དམར་ལམ་པ་འཆར། དེ་རྗེས་
མདུད་པ་བྲུག་སྟོར་རྫོགས་པར་གྲོལ་ཏེ་ཁམས་དཀར་དམར་གཉིས་སྟེང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་
གཏུ་ཁ་སྟོར་གྱི་ཚུལ་དུ་ཕྱི་ནས་གཏུམས་པས་ཉེར་ཐོབ་ནག་ལམ་པ་འཆར། དེ་རྗེས་ཁམས་དཀར་
དམར་གཉིས་མི་ཤིགས་ཐིག་ལེ་ལ་བསྐྱས་ཏེ་དཀར་པོ་དཀར་པོར་དམར་པོ་དམར་པོར་ཐིམ་པ་
ན་སྟོང་བྱེད་སྟོན་གསུམ་དང་བུལ་བའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་སྟོན་གནས་གྱི་རང་མདོག་ལྟ་བུ་སྒྲང་བའི་འཆི་
བ་འོད་གསལ་འཆར་བར་གསུངས་ལ། སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་སྟོང་པ་ནམས་སྟེང་གའི་ཅ་
མདུད་རྫོགས་པར་གྲོལ་ཟིན་ནས་སྟེང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་རྒྱང་ནམས་ཐིམ་པ་ལས་འཆར་བས་
འཆི་རིམ་གྱི་སྟོང་པ་ནམས་འཆར་ཚུལ་དང་མི་མ་ཐུན་ཡང་། འཆི་དུས་ཀྱི་རྒྱང་ནམས་སྟེང་གར་
བསྐྱས་པ་ལས་སྟོང་པ་ནམས་འཆར་ཞིང་། རྒྱད་པར་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་ཆེ་ལུས་ཀྱི་ཆ་གཞན་ན་
རྒྱང་ཅུང་ཟད་གནས་ན་མི་འཆར་བས་རྒྱང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ལུས་པ་མེད་པར་སྟེང་གའི་མི་ཤིགས་པ་

ལ་ཐེམ་པ་ལས་འཆི་བ་འོད་གསལ་འཆར་བ་བཞིན་དུ། སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་ཆེ་རྒྱུ་དང་
བྱང་སེམས་སྦྱིང་གར་བསྐྱེད་པ་ལས་སྦྱོང་བ་རྣམས་འཆར་ཞིང་། བྱང་པར་ཐེམས་ཅད་སྦྱོང་བ་འོད་
གསལ་གྱི་ཆེ་ལུས་གྱི་ཆ་གཞན་ན་རྒྱུང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ལུས་པ་མེད་པར་སྦྱིང་གའི་མི་ཤིགས་པ་ལ་
ཐེམ་པ་ལས་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་དབེའི་འོད་གསལ་འཆར་བ་གཞིའི་འཆི་རིམ་དང་མཐུན་
ཚུལ་ལོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དབེན་གང་གི་དོན་དུ་བསྐྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི། འཆི་རིམ་རིམ་བུ་བ་
བཞིན་གྱི་སྦྱོང་བ་རྣམས་བྲངས་ནས། འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་བར་དོ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་
སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་འོད་གསལ་ལས་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡིན་ནོ།།

གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ཕྲ་རགས་ལ་དབྱེད་པ།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཉུག་མའི་རྒྱུང་སེམས་གདགས་གཞིར་བྱས་པའི་གང་ཟག་ལ་གཉུག་མའི་
གང་ཟག་དགོས་ཏེ། གཉུག་མའི་རྒྱུང་སེམས་ཡོད་པར་འཛོག་པའི་སྒོ་ནས་གཉུག་མའི་གང་ཟག་
འཛོག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། གདགས་གཞི་གཉུག་མའི་ལུས་སེམས་བྱུང་པའི་སྒོ་ནས་གདགས་
ཆོས་གཉུག་མའི་གང་ཟག་འཛོག་དགོས་ཀྱང་། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ལ་ཕྲ་རགས་གཉིས་འཛོག་
དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་རྒྱུང་སེམས་ཆོགས་ཅམ་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་
མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་སྒྲོན་ལས། གང་ཟག་ཏུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞིའི་གཙོ་
བོ་རྒྱུང་སེམས་གཉིས་ཡིན་མོད་ཀྱང་། རགས་པའི་ལུས་ཀྱང་དེའི་རྟེན་དུ་མི་འགལ་བ་སོགས་ཤེས་
པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། གང་ཟག་ཡིན་ན་རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་དང་ཕྲ་བ་གཉུག་མའི་ལུས་
གཉིས་ལྡན་དགོས་པར་ཐལ། རགས་པའི་ལུས་དེ་གཉིས་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་ནི་ཤི་བའི་ཆེ་འདོར་དགོས་པ་ཚུ་ལ་ཆ་བ་བཞིན་
 དང་། སྤྲ་བ་གཉུག་མའི་ལུས་ནི་དུས་ནམ་དུ་ཡང་མི་ལྟོག་པ་ཚུ་ལ་གཤེར་བ་བཞིན་ཡིན་པར་གསལ་
 སྟོན་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྲ་བ་གཉུག་མའི་རླང་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་གཞི་
 དུས་སུ་རྒྱུ་ལག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་དེ། གསལ་སྟོན་ལས། དེ་ཙམ་ལས་
 གྲུབ་པའི་གཞི་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཀྱི་ལུས་རྒྱུ་ལག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་བར་དོ་དང་།
 མི་ལམ་ཀྱི་ལུས་ལོགས་སུ་སྒྲུང་བ་རྣམས་སོ། །རྒྱུ་ལག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མི་སྒྲུང་བའི་དེ་
 ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་ལུས་ནི་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། མིའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 གཉུག་མའི་གང་ཟག་དེ་མིའི་འབྱུང་ལུས་རགས་པ་གདགས་གཞིར་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་
 ཐལ། མིའི་ལུས་དང་སྐྱེ་བ་སོགས་སྒྲངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མིའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 གཉུག་མའི་གང་ཟག་དེ་མི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་སྟོན་ལས། བྱི་དང་ཅེ་སྤྱང་སྤང་བོ་དང་། །སེམས་
 དེ་རྟར་ཡང་འགོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རླང་སེམས་གཉིས་འགོ་བ་བཟང་ངན་སྣ་ཆོགས་
 སུ་འགོ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། གཉུག་མའི་གང་ཟག་དེ་འགོ་བ་བཟང་ངན་སྣ་ཆོགས་སུ་འགོ་ཡང་འགོ་
 བ་དེ་དང་དེ་དངོས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་འབྲ་བ་དེ་དེ་དང་དངོས་སུ་འགྱུར་ན་འགོ་བ་དེ་དང་དེ་ཤི་བ་དང་
 སྐྱེ་བ་སྒྲངས་པའི་དུས་སུ་གཉུག་མའི་གང་ཟག་ཀྱང་འདོར་ལེན་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མིའི་རྒྱུད་
 ཀྱི་གཉུག་མའི་གང་ཟག་མི་ཡིན་ན་ཐོག་མེད་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོང་བའི་ལྷ་མི་སོགས་འགོ་བ་རིགས་
 རྩལ་ཀ་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཉུག་མའི་གང་ཟག་དེ་ཐོག་མེད་ནས་བར་མ་ཆད་པར་བརྒྱུད་
 དེ་འོང་བའི་གང་ཟག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཉུག་མའི་གང་ཟག་ལ་འགོ་བ་རིགས་རྩལ་སོགས་
 གང་ཡང་མེད་ཟེར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་ཁྱོད་རང་ལ། སེམས་ཅན་ཆོས་ཅན། ཐོག་མེད་ནས་འགོ་བ་གང་གི་ཡང་

སྐྱེ་བ་ལེན་མི་སྒྲོང་བར་ཐལ། ཐོག་མེད་ནས་བར་མ་ཆད་བར་བརྒྱད་དེ་འོང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་
 བའི་ཕྱིར། བྱལ་བ་འགྲིག་འདོད་མི་རུས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་ལས་ཀྱི་
 རྒྱང་ཤར་ཏེ་དེ་དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་སྟན་ཅིག་འདིག་ཏེན་གསུམ་དུ་གནས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་རྒྱང་
 དེ་ལས་ཀྱང་ཆགས་སོགས་ཀྱན་ཏོག་རྣམས་སྐྱེ། དེས་ལས་བཟང་ངན་གཉིས་བསགས་ནས་ཡང་
 འཆི་ཞིང་ཡང་སྐྱེ་བ་སོགས་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་བཞིན་རྒྱུན་མི་ཆད་དུ་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་འཕྲེང་ལས། སྤར་ཡང་སྟོག་གི་རྒྱང་ཤར་ནས། །ལས་ཀྱི་རྒྱང་ནི་སྣ་ཆོགས་པ། །དེ་
 བྱི་ལྟན་ཅིག་རྣམ་ཤེས་དང་། །སྤར་ཡང་འདིག་ཏེན་གསུམ་དུ་གནས། །དེ་ལས་ལས་དང་དེ་ལས་
 སྐྱེ། །དེ་ལས་ཆགས་སོགས་བག་ཆགས་དང་། །དེ་ལས་སྤར་ཡང་འཆི་དང་སྐྱེ། །དེ་ལྟར་འཁོར་
 ལོ་བསྐྱོར་བ་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཉུག་མའི་གང་ཟག་ལ་ལྟ་མི་སོགས་འགྲོ་བ་
 རིགས་དུག་འཛོག་ན་དེ་ལ་རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་གང་ཟག་འཛོག་པ་ལས་འོས་མེད་དམ་
 ལྟམ། དེ་དག་དབྱེད་གཞིར་བཀོད་བའོ།

སྐྱེ་ལས་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་པ།

ཡང་ཁ་ཅིག་རིམ་བ་གསུམ་པའི་སྐྱེ་ལས་ཡིན་ན། རིམ་བ་གཉིས་པའི་སེམས་དབེན་མཐར་
 ཐུག་གི་དབའི་འོད་གསལ་ཀྱི་བཞོན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱང་གིས་ཉེར་ལེན་བྱས་ནས་འབྲུབ་པས་བྱལ་
 ཟེར་ན། སེམས་དབེན་ཀྱི་དོད་ཐུབ་ཏུ་གྱུར་པའི་རྒྱང་རྒྱ་རྒྱུར་ཐེམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བཞིའི་
 རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་བཞོན་རྒྱང་གིས་ཉེར་ལེན་བྱས་ནས་འབྲུབ་པའི་རིམ་བ་གསུམ་པའི་སྐྱེ་ལས་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྐྱེ་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་རྒྱུད་ལུགས་ལ་རྟོག་
 བརྒྱས་ཀྱི་དོད་གཉུག་མོ་དང་། སེམས་དབེན་ཀྱི་དོད་དགའ་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་
 ཉེང་དུ་རིམ་བ་ཕྱི་མ་གསུམ་བསྟན་པས་མ་རྒྱུད་ལུགས་ཀྱི་རིམ་ལྔར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསལ་

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། སེམས་དཔེན་མཐར་ཐུག་གི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་གྱིང་རྒྱ་ལུས་
 གྱི་ཉིར་ལེན་གྱིད་པ་སོགས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་འདྲི་གཞུག་རྒྱང་དེ་རྒྱ་ལུས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་རྒྱ་ལུས་
 སུ་འགྱུར་ན་རྒྱ་ལུས་ལས་ལོགས་སུ་རྒྱ་ལུས་པའི་སྟིང་གའི་མི་ལོགས་པའི་ཐིག་ལའི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་
 གཞུག་མའི་རྒྱང་སེམས་འཛོག་མི་རུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་འདྲི་མི་ལོགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཡོད་
 བར་འཛོག་དགོས་ཏེ། དེམ་པ་གསུམ་པའི་རྒྱ་ལུས་པས་སྟིང་གའི་མི་ལོགས་པ་ལ་རྒྱང་དང་གྱུར་

སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱད་རིམ་ལས་དཔེའི་འོད་གསལ་ཡང་ཡང་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་མ་དག་པའི་སྤྱུ་ལུས་གཉིས་སྤྱུ་ཐུགས་སྤྱོད་པོ་གཅིག་
 ཏུ་སོང་བ་དེ། སྤྱེད་པོ་གི་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཨེ་ཨྱི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་
 སྒྲོན་ལས། རིམ་བ་གསུམ་བ་བདག་ཀྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་སྐབས་ནས་ཀྱང་སྤྱུ་མའི་སྤྱོད་པའི་ཡེ་
 ཤེས་གཉིས་སྤྱོད་པའི་ཨེ་ཨྱི་དོན་ཡོད་དེ། དེ་ནི་སྤྱེད་པོ་གི་ཨེ་ཨྱི་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། སེམས་དཔེན་མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་གི་སེམས་དེ་རང་གི་ཉིང་འབྲས་སྤྱུ་ལུས་
 པའི་སེམས་ཀྱི་ཉིང་ལེན་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱུ་ལུས་པའི་སེམས་དེ་ལ་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉིང་ཐོབ་ཡོད་པས་
 འོད་གསལ་གི་སེམས་དེ་ཉིང་ཐོབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱུ་འགྱུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་རྒྱན་སོ་སོ་
 པའི་སྒོ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སེམས་དེའི་ཉིང་ལེན་ལའང་སེམས་དེར་འགྱུར་མི་དགོས་
 སོ། །ཞེས་ཟེད།

དེ་ལ་ཁོན་རེ། འོན་རིམ་བ་གསུམ་པའི་སྤྱུ་ལུས་སྤྱུ་འགྱུར་ངེས་ཀྱི་ཆོས་གཅིག་བཞག་ཏུ་མེད་
 པར་ཐལ། དེར་འགྱུར་ངེས་ཀྱི་སེམས་མི་རུང་ལ་གཉུག་རྒྱུང་མི་རུང་བར་ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཕྱིར་
 བ་མ་ཁྱབ་སྟེ། སེམས་དཔེན་མཐར་ཐུག་པའི་གཉུག་མའི་རྒྱུང་སེམས་ལས་གྲུབ་པའི་གཉུག་ལུས་
 དེ་སྤྱུ་ལུས་སྤྱུ་འགྱུར་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསལ་སྒྲོན་ལས། དེའི་ཆེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱིའི་ཉིང་ལེན་
 གཉུག་མའི་ལྷན་ཅིག་སྤྱེས་པའི་སེམས་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྒྱུང་སེམས་ཅན་ལས་གྲུབ་
 པའི་གཉུག་མའི་ལུས་ཀྱི་ཉིང་ལེན་ལས་ཀྱང་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱུ་སྤྱུབ་དགོས་པ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
 མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུང་སེམས་ཅན་གི་
 ལུས་གདགས་གཞིར་བྱས་པའི་བྱུགས་ཆོས་གཉུག་མའི་གང་ཟག་དེ་སྤྱུ་ལུས་པར་འགྱུར་དགོས་
 པས། གང་ཟག་དེའི་གདགས་གཞི་གཉུག་ལུས་དེ་སྤྱུ་ལུས་སྤྱུ་འགྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་
 གཉུག་ལུས་དེ་རྒྱུང་སེམས་ཅན་ལས་ལུས་སྤྱུ་སྤྱུབ་པ་ཡིན་པས་གཉུག་རྒྱུང་གི་ཆ་ཤས་ཡིན་ཞིང་

དེ་ལས་ངོ་བོ་རྩུར་དུ་མེད་ཟེར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རྟོག་བཟོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རམ་དཔྱད།

ཡང་ཁ་ཅིག་མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལྷ་ས་པས་ལྷ་ས་རགས་པའི་ཕྱི་རོལ་ན་གནས་པའི་ཆེ་ལྷ་ས་རགས་པ་དེ་ཞི་ལྷ་ས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྐྱུ་ལྷ་ས་པ་དེ་ལྷ་ས་རགས་པ་བརྗེ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་འདྲ་བ་དེ་ལྷ་ས་རགས་པ་དེ་བརྗེ་ས་ཀྱང་ལྷ་གས་རགས་པ་མ་དོར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་ས་རགས་པ་བརྗེ་བ་ལ་ལྷ་ས་རགས་པ་དོར་བས་མ་བྱུང་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། ལྷ་ས་པོ་རྟེན་པའི་ཕྱི་རོལ་ན་གནས་པའི་ཆེ་འདིར་འཆང་བྱ་ངེས་ཀྱི་མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལྷ་ས་ནི་ལྷ་ས་རགས་པ་དང་རྟེན་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་མ་ཆད་པས་དེའི་ལྷ་ས་རགས་པ་ཞི་ལྷ་ས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྐྱུ་ལྷ་ས་དེ་ལྷ་ས་རགས་པ་དང་རྟེན་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་རགས་པ་ཆད་ཀྱང་སྤྱོད་པ་མ་ཆད་པས་མཉམ་བཞག་གི་ཆེ་རགས་པའི་ལྷ་ས་སྤངས་ནས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གནས་རྒྱས་ཀྱང་མཉམ་བཞག་ལ་གནས་མི་རྒྱས་པ་ན་རགས་པའི་ལྷ་ས་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

དུས་འཁོར་རྟེན་ཆེན་ལས། གཉུག་མའི་ལྷ་ས་མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལྷ་ས་ཀྱི་སྐྱར་ལངས་པའང་ངེ་སྲིད་རགས་པ་དང་གཉུག་མའི་ལྷ་ས་ཀྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་མ་ཆད་ཀྱི་རིང་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རགས་པའི་ལྷ་ས་སྤངས་ནས་གནས་མི་རྒྱས་ཀྱང་། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རིང་ལ་རགས་པའི་ལྷ་ས་སྤངས་ནས་གོ་ས་ལོགས་སུ་བྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པར་རྒྱས་ལ། མཉམ་བཞག་དེ་ལ་གནས་པར་མི་རྒྱས་པ་ན་སྐྱུ་མའི་ལྷ་ས་ལྷ་གས་ཀྱིས་ལྷ་ས་རགས་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བས་དེའི་ཆེ་སྐྱུ་སྐྱུ་དང་བསྐྱེད་པའི་མན་ངག་མཛོན་དུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་དག་པའི་སྐྱུ་ལྷ་ས་ཐོབ་ཆེ་ལྷ་ས་སྤྱོད་རགས་གཉིས་སུ་མའི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་རྟེན་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་གཏན་ཆད་པས་ལྷ་ས་རགས་པ་གཏན་དུ་སྤངས་ཏེ་གནས་པར་འདོད་ན་འང་གནས་རྒྱས་ལ། གཏུལ་བུའི་དོན་དུ་ལྷ་ས་རགས་པ་འཛིན་པར་འདོད་ན་ཡང་ངེ་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་རྒྱས་པ་ཡིན་གསུངས། བར་དོར་འཆང་བྱ་བའི་སྐྱུ་ལྷ་ས་ནི་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་ཟད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་

ལུས་རགས་པ་དང་རྟེན་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་ཆད་ཀྱང་བསྐྱོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་རགས་པ་དང་
འབྲེལ་བ་ཆད་པ་མིན་ཏེ། བསྐྱོམ་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་འབྲེལ་འབྲེལ་བ་ཆད་པ་ལ་འཕོ་བ་དང་གྲོང་འཇུག་
གཉིས་བསྐྱོམ་པ་དང་། ཆེ་འདིར་འཆང་རྒྱ་བས་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་འབྲེལ་འབྲེལ་བ་ཆད་པ་ལས་གཞན་འདུས་པའི་སྐྱབས་འདིར་མ་བཤད་པའི་
ཕྱིར། སྐྱེ་ལུས་བྱུང་བ་ལ་སྟོན་དུ་ལུས་སྤྱ་རགས་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་ནས་བ་ཅིག་དགོས་ཀྱང་།
དེ་ལ་བསྐྱོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་སྤྱ་རགས་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་མི་དགོས་ཏེ། བར་དོར་འཆང་རྒྱ་
བའི་རྣལ་འབྱོར་བས་སྐྱེ་ལུས་བྱུང་བའི་སྟོན་དུ་བསྐྱོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་སྤྱ་རགས་སོ་སོར་འབྱེད་
མི་རུས་པར། ལས་ཉོན་གྱི་འཆི་དུས་ཀྱི་ལུས་སྤྱ་རགས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་ལ་སྟོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
སྟོས་དགོས་པ་ནི་བསྐྱོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་སྤྱ་རགས་སོ་སོར་འབྱེད་ནས་སྐྱེ་ལུས་བྱུང་བ་ལ་སྟོན་
པ་བྱ་དགོས་པ་ལས་སྟོན་པ་བྱེད་རྒྱ་མ་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

གསལ་སྟོན་ལས། སྤྱིར་གར་རྒྱུང་སེམས་བསྐྱུས་ནས་ཐེམ་པའི་རིམ་པ་ལས་སྟོང་པ་བཞི་བསྐྱེད་
པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་ལུས་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་དང་། ཕྱི་བའི་གཉུག་མའི་
ལུས་དེ་ཡང་མཆན་ཀྱན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་སྐྱེ་ལུས་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་སྐྱར་སྐྱེ་བའི་ཤིན་ཏུ་སྐྱབ་དཀའ་
བས་དེའི་དོན་དུ་སྟོན་པ་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་བསྐྱུས་སུ་དེ་འབྲེལ་
རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་སེམས་དབེན་ཐོབ་ཀྱང་སྟོན་པ་བྱེད་རྒྱ་མ་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་བར་དོར་
འཆང་རྒྱ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་སེམས་དབེན་ཐོབ་ཀྱང་སྟོན་པ་བྱེད་རྒྱ་མ་བྱུང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ཆེ་འདིར་
འཆང་རྒྱ་མི་རུས་པར་བར་དོར་ལ་འཆང་རྒྱ་དེས་གྱི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆེ་འདིར་འཆང་
རྒྱ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སྐྱེ་ལུས་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་
པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཆེ་འདིར་འཆང་རྒྱ་བས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་སྟོན་ལས། རིམ་པ་

གསུམ་པ་ལས་སྐྱུ་ལུས་ཐོབ་ན་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་ངེས་པར་འཆང་ཆུ་བར་གསུངས་ཤིང་། རིམ་པ་གཉིས་
པ་ལས་ཀྱང་། མདོན་པར་བྱང་ཆུབ་ལེགས་ཐོབ་ནས། །གཙང་མའི་གནས་སུ་ཉེ་བར་འགྲོ། ། སངས་
རྒྱུ་ཞིང་ན་མི་ལྟོག་པས། །ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །ཞེས་རིམ་པ་བཞི་པ་ཐོབ་ན་ཆེ་
འདི་ཉིད་ཀྱིས་འཆང་ཆུ་བར་གསུངས་པས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། དང་པོར་
སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་འདི་ལ་སྐྱུ་ལུས་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་ན་ཆེ་འདིར་འཆང་ཆུ་
དགོས་པའི་དོན་མིན་གྱི། སྐྱུ་ལུས་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་ཆད་ཀྱི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཆེ་འདིར་
འཆང་ཆུ་བའི་གང་ཟག་ཏུ་འཛོག་དགོས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དངས་མ་ཟག་པའི་གསལ་
སྒྲོན་གྱི་ལུང་དེའི་འཕྲོ་ལས། བར་དོར་འཆང་ཆུ་བས་སྐྱུ་ལུས་དང་འོད་གསལ་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ནོ།

ཞེས་གསུངས་པ་དེ་བར་དོར་འཆང་ཆུ་བའི་ནལ་འབྱོར་པས་ཆེ་འདིར་སྐྱུ་ལུས་དང་དོན་གྱི་
འོད་གསལ་མ་ཐོབ་པས་ཆེ་འདིར་འཆང་ཆུ་བའི་གང་ཟག་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་
ན་གང་ཟག་གང་སྐྱུ་ལུས་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་འཆང་ཆུ་དགོས་ཀྱང་། ཆེ་འདིར་
འཆང་ཆུ་བ་མི་དགོས་ཉེ། ཆེ་འདིར་འཆང་ཆུ་བ་དང་། བར་དོར་འཆང་ཆུ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་བརྒྱད་
ནས་འཆང་ཆུ་བ་གསུམ་རྟེན་གང་དུ་འཕམ་ཅི་ཙམ་བཟོད་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ནམས་གསལ་སྒྲོན་ལས་
སོ་སོར་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་དེ། དང་པོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་སྐྱུ་ལུས་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
ཐོབ་ན་ཆེ་འདིར་འཆང་ཆུ་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་ནས་རགས་པའི་ལུས་དང་རྟེན་
བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་གཏན་ཆད་པས་རགས་པའི་ལུས་དོར་ནས་འཆང་ཆུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
བྱལ་སྟེ། ཆེ་འདིར་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པའི་ནལ་འབྱོར་པས་ལུས་རགས་པ་དོར་ནས་འཆང་ཆུ་བ་ཡོད་
ཀྱང་ཆེ་འདིའི་ལུས་རྟེན་མ་དོར་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་བ་དེས་ཆེ་འདིའི་ལུས་རྟེན་སྒྲ་བ་ཟུང་
འཇུག་གི་སྐྱུ་མ་དོར་བར་སངས་རྒྱུས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་ནས་ཆེ་གཅིག་ལ་འཆང་

ཀྱི་བའི་རྟེན་དེས་ཀྱང་ལུས་བརྗེས་ནས་འཆང་ཀྱི་བར་སྟོན་བསྐྱེད་དང་སྟོན་གསལ་ལས་གསུངས་
 ཞེས་རྣམ་བཞག་རིམ་བའི་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་བའི་ཆེ་གཅིག་ལ་འཆང་ཀྱི་བའི་རྟེན་དེས་
 ཞེས་པ་བྱང་འབྲུག་གི་སྐྱེ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་འབྲུག་དེས་ལུས་རགས་པ་དོར་བའི་ཆེ་དང་པོར་
 ལས་ཐོབ་པའི་རྟེན་མ་དོར་ཟེར་དགོས་སམ་དཔྱད། ཆེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་ལ་འཆང་ཀྱི་བ་དང་། རྩོ་
 བོ་རྗེས་ཆེ་གཅིག་ལ་འཆང་ཀྱི་བ་ཡོད་ལུས་གཅིག་ལ་འཆང་ཀྱི་བ་མེད་གསུངས་པ་རྣམས་ལུས་
 རགས་པ་མ་དོར་བར་འཆང་ཀྱི་བ་ལ་བྱེད་དགོས་མི་དགོས་ཀྱང་དཔྱད།

ལུས་རགས་པ་མ་དོར་བར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་ལུས་རགས་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཟེར་དགོས་
 སམ། སངས་རྒྱས་ཡིན་ཟེར་ན་ལུས་རགས་པ་དེ་གནས་འགྲུར་རམ། དེ་སངས་རྒྱས་མིན་ཟེར་
 བ་སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཕངས་འབྲས་དང་སྐྱུག་བདེན་ཡོད་ཟེར་དགོས་སམ། དེ་དགོས་ན་
 བྱེ་སྤྲུལ། གཟུགས་ཕྱང་དེ་མིན་སངས་རྒྱས་མི་སྟོབ་ཆོས། །ཞེས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་སམ་
 དཔྱད།

སྐྱེ་ལུས་ནང་ལྡང་དང་བྱི་ལྡང་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་པ།

ཡང་ཁ་ཅིག་སྐྱེ་ལུས་ཐོག་མར་གྲུབ་པའི་ཆེ་ནང་ལྡང་དང་བྱི་ལྡང་དུ་འདོད་པ་གཉིས་ལས་རྒྱ་
 རྒྱུ་འཛིན་ཁོ་ནར་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་ནང་ལྡང་དུ་འདོད་ཚུལ་དང་། ལུས་རགས་པ་ལས་བྱི་རོལ་ཏུ་
 གྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་བྱི་ལྡང་དུ་འདོད་ཚུལ་ཡིན་ཟེར་ན། འོན་སྐྱེ་ལུས་ནང་ལྡང་ལ་རྒྱ་རྒྱུ་འཛིན་ཁོ་
 བར་གྲུབ་པ་དང་། བྱི་ལྡང་ལ་ལུས་རགས་པའི་བྱི་རོལ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་དགོས་པར་ཐལ། བྱི་ལྡང་གི་
 ཞེ་འདོད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐོག་མར་རྒྱ་རྒྱུ་འཛིན་བྱི་དང་ཕྱང་པོ་རྟེན་པའི་ནང་ནས་གྲུབ་པའི་
 སྐྱེ་ལུས་ཆོས་ཅན། ནང་ལྡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་རྒྱུ་འཛིན་ཁོ་ནར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།

ཕྱི་ལྷང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷང་པོ་རྟིང་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་རེ་རེ་ནས་འདོད་མི་
 ལུས་ཏེ། དེ་ནང་ལྷང་ཕྱི་ལྷང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འབྲ་བ་དེ་གཞི་ཐ་དད་ལ་ལྟོས་
 པའི་ནང་ལྷང་ཕྱི་ལྷང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞི་གཅིག་ལ་ལྟོས་ཏེ་ནང་ལྷང་ཕྱི་ལྷང་
 གཉིས་འགལ་ཡང་། སྤྱིར་དེ་གཉིས་མི་འགལ་པའི་ཕྱིར། ཟབ་དོན་གསལ་བའི་ཉི་མ་ལས། གཞི་
 གཅིག་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕྱི་ལྷང་དང་ནང་ལྷང་གཉིས་འགལ་ཡང་། སྤྱིར་དེ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། གཞི་གཅིག་
 ལ་ལྟོས་ཏེ་བར་དོ་ཕྱི་ལྷང་ནང་ལྷང་གཉིས་འགལ་ཡང་། སྤྱིར་བར་དོ་ཕྱི་ལྷང་ནང་ལྷང་གཉིས་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། སྤྱོས་པས་ཆོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་པཎ་ཆེན་གོང་མ་རིན་པོ་ཆེས། ཐོག་
 མར་འབྲུབ་པའི་སྐྱུ་ལུས་དེ་ལ་ནང་ལྷང་ཁོ་ན་དང་། ཕྱི་ལྷང་ཁོ་ན་དང་། ཕྱི་ལྷང་ནང་ལྷང་གཉིས་ཀ་
 ཡིན་པ་གསུམ་ཡོད་པར་བཞེད་དོ།

ཟབ་དོན་དུ། གསལ་སྒྲོན་ལས་སེམས་དབེན་གྱི་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་གཉུག་མའི་ལུས་ལས་སྐྱུ་
 ལུས་འབྲུབ་པའི་དུས་སུ། ལུས་རགས་པ་ལས་ལོགས་སུ་ཕྱེ་ནས་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ལམ་ནང་གང་
 དུ་འདོད་པ་དེར་འགོ་བའི་དོན་ནོ། །ཞེས་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་རྒྱུ་སེམས་དེ་སྐྱུ་ལུས་སུ་
 ལྷང་ཁ་མའི་དུས་སུ། ལུས་རགས་པའི་ཕྱི་ནང་གང་དུ་སྐྱུ་མའི་སྤྱིར་ལྷང་འདོད་པ་དེར་འགོ་བར་གསུངས་
 པ་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱུ་ལུས་འབྲུབ་པའི་དུས་ཡིན་ན་སྐྱུ་ལུས་གྲུབ་པའི་དུས་མ་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསལ་སྒྲོན་དུ་གྲུབ་པའི་དུས་སུ་ཞེས་མ་གསུངས་པར་སྐྱུ་མའི་སྤྱིར་འབྲུབ་
 པའི་དུས་སུ་ཞེས་འམ་ཕུལ་ཅན་དུ་ཡོད་པས་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ཞིང་།
 སེམས་དབེན་གྱི་རྒྱུ་ལས་འབྲུབ་པར་གསུངས་པས་མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་།
 ལུས་རགས་པའི་ཕྱི་ནང་གང་དུ་འགོ་འདོད་པ་དེར་འགོ་བར་གསུངས་པས་འདོད་པའི་དབང་གིས་
 ལྷང་ཚུལ་གསུམ་ལས་གང་བྱེད་ཀྱང་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་དོ།

ནང་ལྷང་ཁོ་ན་ནི་རྒྱ་རྒྱུ་ལེའི་ནང་དུ་གྲུབ་པ་དང་། ཕྱི་ལྷང་ནི་རྒྱ་རྒྱུ་ལེའི་དབྱུང་གི་ཐིག་ལེའི་

ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྲུབ་པ་ལ་བཞེད་དེ། ཟབ་དོན་ལས། རྣམ་འབྱོར་པའི་བཞེད་པས་རྒྱ་ཁྲིའི་དབུས་ཀྱི་ཐིག་ལའི་ནང་དང་ཕྱི་རོལ་ཅི་རིགས་པར་ལྡང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྐྱུ་ལུས་ཕྱང་པོ་རགས་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གནས་ཆེ་རྒྱ་ཁྲིའི་དབུས་ཀྱི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལའི་ཕྱང་པོ་རགས་པའི་རྒྱ་ཁྲིའི་དབུས་སུ་ཡོད་པར་འཛོག་གས། དེ་ལྟར་འཛོག་ན་སྤྱིང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལའི་ཞེས་པ་གཉུག་མའི་རྒྱང་སེམས་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས་སྐྱུ་ལུས་ཐོག་མར་ཕྱང་པོ་རྒྱང་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ལྡང་ཆེ་དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་གཉུག་མའི་རྒྱང་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་གྱི་གཉུག་མའི་སེམས་གཉིས་ལུས་རགས་པའི་སྤྱི་བོ་ལྟ་བུ་ནས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཐོན་མ་ཐག་སྐྱུ་ལུས་ཕྱི་ལྡང་ཁོ་ན་འཛོག་དགོས་པས། གཉུག་མའི་རྒྱང་སེམས་སྤྲ་རགས་གཉིས་སུ་སོ་སོར་འཛོག་ན་དེ་གཉིས་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཕྱང་པོ་རགས་པ་ལ་གཉུག་མའི་རྒྱང་སེམས་མི་འཛོག་ན་ཕྱང་པོ་རགས་པ་དེ་གང་ཐག་གི་གདགས་གཞི་མིན་པ་དང་ཤི་ལུས་སུ་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་མི་འགྱུར་པའི་ཞིབ་ཆ་དབྱད།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་སྐྱུ་ལུས་ཕྱི་ལྡང་གི་ཆེ་དེའི་རྒྱ་རྒྱུད་ཕྱུར་པའི་གཉུག་མའི་རྒྱང་སེམས་སྤྱི་བོ་ནས་ཐོན་པ་སོགས་མི་རུང་བར་ཐལ། དཔེར་ན་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་གཡོས་པ་བར་དོ་གྲུབ་པ་སྤང་མའི་མཐོང་མན་བཞིན་དུས་མཉམ་པ་ལྟར། སེམས་དཔེན་མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་ལས་གཡོས་པས་སྐྱུ་ལུས་གྲུབ་པ་དུས་མཉམ་དགོས་པས་སེམས་དཔེན་མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་སྤྱི་བོ་ནས་ཐོན་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོད་གསལ་གྱི་སེམས་སྤྱི་བོ་ལྟ་བུ་ནས་ཐོན་མི་རུང་བའི་སྒྲོན་མེད་དེ། ལུགས་འབྱུང་གི་འོད་གསལ་ལ་གནས་བཞིན་པའི་མཆོམས་ནས་རྒྱང་ཅུང་ཟད་གཡོས་པ་ལས་ལུགས་ལྡོག་གི་འོད་གསལ་འཛོག་ དེའི་ངང་ནས་སྤྱིང་གའི་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་ནས་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་ཕྱང་པོ་རྒྱང་པའི་སྤྱི་བོ་ལྟ་བུ་ནས་ཕྱིར་འཐོན་མ་ཁད་རྒྱང་ཆེར་གཡོས་ཏེ་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་ཤར་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གཞིའི་བར་དོ་དང་ལམ་གྱི་སྐྱུ་ལུས་གཉིས་ཀ་འགྲུབ་འོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟེན་གྱི་གང་ཐག་གི་འོད་པའི་དབང་གིས་བར་དོ་དང་སྐྱུ་ལུས་གཉིས་

སྙིང་གའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཉིད་ནང་ཁོ་ནར་འབྱུང་བ་ཡང་ཡོད། ལུགས་ལྡོག་གི་འོད་གསལ་ཕྱང་པོ་རྟིང་པའི་བྱི་
རོལ་ཏུ་འཛོལ་མ་ཁད་གྲུབ་པ་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར། གསལ་སྒྲོན་ལས། ལུས་ཀྱི་བྱི་རོལ་ལམ་ནང་གང་
དུ་འདོད་པ་དེར་འགྲོ་བའི་དོན་རྟོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེས་ན་སྐྱུ་ལུས་བྱི་ལྡང་ནང་ལྡང་ཞེས་པ་སྐྱུ་ལུས་ཐོག་མར་འབྱུང་བའི་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
པ་ཡིན་གྱི་གྲུབ་ནས་གནས་ཆེ་ཕྱང་པོ་རྟིང་པའི་བྱི་ནང་གང་དུ་གནས་པ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་
བཞེད་པ་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། །པཎ་ཆེན་བསོད་གྲགས་པ་སོགས་སྐྱུ་ལུས་བྱི་ལྡང་ཁོ་ནར་འདོད་
པ་རྣམས་ཀྱིས། སྐྱུ་ལུས་ཐོག་མར་སྙིང་གའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཉིད་ནང་ཁོ་ནར་འབྱུང་ན་བར་དོ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འབྱུང་
བས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་སྤྱང་ཕྱང་པོ་རྟིང་པའི་ནང་དུ་འབྱུང་བ་གཅིག་ཀྱང་ཐལ་བར་འདོད་དགོས་
ལ། དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཆེ་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་བོ་ནས་འཕོ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིང་། ནང་
ལྡང་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུགས་ལྡོག་གི་འོད་གསལ་སོགས་འཛོག་ཅི་ཞེས་པ་དང་། འོད་གསལ་
ཀྱི་དུས་སྐྱུ་རྒྱང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གཡོ་བ་མེད་པར་འདོད་པས་ནོངས་པ་ཡིན། དེས་ན་འོད་གསལ་ཀྱི་
དུས་སྐྱུ་རྒྱང་གཡོ་བ་ཡོད་དེ། འོད་གསལ་ལས་མ་ལངས་བཞིན་དུ་རྒྱང་གཡོས་པའི་དབང་གིས་
བྱང་སེམས་ནོར་བུའི་ཅེ་ནས་སྤྱི་བའི་བར་དུ་བྱངས་པའི་མས་བཟན་གྱི་དགའ་བཞི་སྐྱེ་བ་སོགས་
ཡོད་པས། ལམ་དང་གཞི་དུས་གཉིས་ཀར་འོད་གསལ་ཀྱི་དུས་སྐྱུ་རྒྱང་ཅུང་ཟད་གཡོས་པ་ནི་
ལུགས་ལྡོག་གི་འོད་གསལ་དང་། རྒྱང་ཆེར་གཡོས་པ་ན་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་ཤར་བ་རྣམས་
གོ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སྐྱུ་ཡིན་འདུག

རྗེ་ཞོར་བཟང་པ་སོགས་སྐྱུ་ལུས་ནང་ལྡང་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས། འོད་གསལ་འཆར་བའི་གནས་
མཐར་ཐུག་པ་སྙིང་ག་ཡིན་ཞིང་། འོད་གསལ་འགགས་པ་ཡང་སྙིང་གའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཉིད་ནང་ཉིད་དུ་འགག་
དགོས་པས་འོད་གསལ་སྙིང་གའི་རྒྱ་རྒྱུ་ཉིད་འགགས། རྣམ་ཤེས་སྙིང་ག་ནས་ཕྱང་པོ་རྟིང་པའི་བྱི་རོལ་
ཏུ་སྐྱེ་བ་ན་གཞིའི་བར་དོ་དང་ལམ་ཀྱི་སྐྱུ་ལུས་འབྱུང་ན། དེ་གཉིས་འོད་གསལ་ལས་ཆོས་གཞན་གྱིས་

ནང་ལྟར་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་འོད་གསལ་ལ་གནས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་སྒྲུང་ཅུང་
 ཟད་ཀྱང་གཡོ་བ་མི་སྲིད་ཅེས་བ་མིན་ཏེ། དཔེན་ས་བཀའ་འབྲུམ་དུ། འོད་གསལ་ལ་གནས་བཞིན་
 པའི་དུས་དང་། འོད་གསལ་ལས་ལྡང་ཆར་བའི་དུས་དང་། འོད་གསལ་ལས་ལངས་པའི་དུས་
 གསུམ་ཡོད། ཅེས་གསུངས་ཤིང་། མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་འདྲན་པའི་ཆེ་འོད་གསལ་ལས་མ་
 ལངས་པར་འདྲན་པ་དང་། གྲང་སེམས་སྟེང་དུ་འདྲན་པ་ལ་སྒྲུང་དགོས་པ་ཡང་མི་བཞེད་བ་མིན་
 ཡང་། འོད་གསལ་གྱི་སེམས་ལ་སྟོང་གའི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་དུ་གནས་དགོས་པར་བཞེད་བ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུ་
 ལུས་ནང་ལྟར་འདོད་པའི་ཚོགས་མང་སྟེ། རེ་བ་སོ་བ། རེ་ནོར་བཟང་བ། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་
 མཚོ། རྒྱལ་བ་སྒོ་བཟང་དོན་གྲུབ། མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས། འདུལ་འཛིན་སྒོ་གོས་སྤྲུམ་
 བ་རྣམས་ནང་ལྟར་དུ་བཞེད་པར་གསུངས། སྒྲུ་མའི་སྒྲུ་དེ་ལུང་རིགས་མཐའ་ཡས་པས་སྒྲུབ་པའི་
 རིགས་པའི་གཙོ་བོ་བཞི་ལས། དང་པོ་གཟུགས་སྒྲུའི་རྒྱ་ལུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་པ་
 རི། ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གཙོ་བོ་གཞན་དོན་ཡིན་ལ། གདུལ་གྲུང་
 དངོས་སུ་སྦྱང་ནས་དེའི་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་གཟུགས་སྒྲུ་ཡིན་པས་གཟུགས་སྒྲུ་གཙོ་བོར་སྒྲུབ་དགོས།
 འབྲས་བུ་གཟུགས་སྒྲུའི་ཉེ་རྒྱ་སྟོབ་པའི་བྱང་འདུག་གི་སྒྲུ་དང་། དེའི་ཉེ་རྒྱ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྒྲུ་
 ལུས་སྒྲུང་ལས་སྒྲུབ་ཚུལ་ལུགས་འདིའི་བྱང་ཚོས་སྒྲན་མེད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེར་འགྱུར་རྒྱུའི་ཉེར་
 ཡོན་ཞིག་མེད་ཀྱང་མི་རུང་བས་སྒྲུང་སེམས་ཅམ་ལས་གྲུབ་པའི་གཉུག་མའི་ལུས་ཀྱིས་དེའི་ཉེར་
 ཡོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་སྟེ། མདོ་ལུགས་སོགས་དང་མི་འབྲ་བར་བྱད་མེད་ཆེ་གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་བའང་
 བཞག་ཆོག་པ་འདིའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་པར་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོར་གསུངས་པ་སོགས་

ལྷོ་ཁྱུང་ལྷོ་བ་པའི་མི་གས་པ།

གཉིས་པ་སྐྱེད་གཞིའི་གནད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱབ་པ་ནི། གཞི་དུས་ཀྱི་སེམས་
 ཅན་འཆི་བའི་ཆེ་སྟོང་པ་བཞིའི་མཐར་ཐུང་སེམས་ཅམ་ལས་བར་དོ་བྱུབ་པ་བཞིན། ལམ་གྱི་འོད་
 གསལ་གྱི་མཐར་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་འབྲུག་ཕྱགས་སྐྱེད་གཞི་སྐྱོང་བྱེད་ནམ་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐུན་པ་དེ།
 ཐ་མལ་པ་ལ་བར་དོར་འགྱུར་བྱུང་གི་ཕྱས་དེ་ནལ་འཕྱོར་པ་ལ་སྐྱེ་མའི་སྐྱེད་འགྱུར་བར་བསྐྱབ་པ་
 དེ་ཡིན། གསུམ་པ་ལྟ་བུ་སྐྱེད་ཚུལ་གྱི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པ་ནི། རྒྱུད་སྡེ་གོང་འོག་གི་ཆོག་
 ཀྱན་ཏུ་སྟོང་པའི་ངང་ལས་ལྟ་སྐྱར་ལྡང་བ་རེ་བཤད་པས་ནམ་ཞིག་ན་ལྟ་སྐྱར་དངོས་གནས་སུ་ལྡང་བ་
 ཞིག་ངས་བར་ཡོད་དགོས་ལ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་དང་བསྐྱེད་རིམ་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་བར་མོས་ངོ་
 ཅམ་ལས་ལྟ་སྐྱར་དངོས་སུ་ལྡང་བ་མེད་ལ། དངོས་གནས་སུ་ལྟ་སྐྱར་ལྡང་བ་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་འབྲུག་ཕྱགས་
 འདི་ཡིན། བཞི་པ་ཐབས་ཤེས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་ནི། རྫོགས་རིམ་མཐོན་
 བོའི་སྐབས་བསག་སྐྱེད་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར་བདེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ཆིག་བིལ་དུ་བསྐྱེད་ས་ཀྱང་
 མདོ་ཕྱགས་ལྟ་བུ་ཞི་མཐར་ཐུང་ཉེན་མེད་པར་ཆོགས་གཉིས་ཀ་རྫོགས་ཆབས་ཆེ་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་
 དེའི་བཞེན་པའི་རྒྱང་ལས་གཟུགས་སྐྱེ་བསྐྱབས་པ་འདི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་མཐའ་ལས་བ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོད་སྐབ་པའི་གནད་ཅིག་ཆང་བ་འདིའི་སྟོབས་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ནམས་རྒྱས་
 བར་གསལ་སྟོན་དང་ཐབ་དོན་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །

སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་ལུང་གི་སྐྱབ་པ།

སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་ལུང་གི་སྐྱབ་པ་ལ། རྒྱུད་དོར་འཕྲུང་ལས། སྤྱིང་པོར་གྲུར་པ་རང་སྟོག་ལས། ། ཞེས་
 སྟོགས་ཀྱི་ལུང་དེས་ཆེ་ག་ཟེན་ལ་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་གང་ལས་སྐྱབ་པ་འི་སྐྱབ་གཞི་གཉིས་མའི་རྒྱུད་སེམས་
 གཞི་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་དེ་བསྟན་མོད་ཀྱང་། སྐྱེ་ལུས་ལའང་སྐྱར་དུ་རུང་བས་སྟོན་གསལ་ལས་
 རྒྱུད་སེམས་ཅན་ལས་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་དངོས་སུ་སྐྱེད་པའི་ཁྱད་ས་སུ་བྱངས་པར་གསལ་སྟོན་དུ་
 གསུངས། ཡང་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ལས། སྐྱེ་དང་གནས་དང་འདྲིག་པ་དང་། ། ཞེས་སྟོན་དང་། ལུང་སྟོན་
 ལས། ། འདུ་ཤེས་ཅན་དང་འདུ་ཤེས་མེད། ། ཅེས་སྟོན་ཀྱི་ལུང་ཆོན་གཉིས་ཀྱང་གཞི་ལ་སྐྱབ་གཞི་
 རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་དེ་བསྟན། དེམ་ལྟ་ལས། འགྲོ་གྲུན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། ། ཞེས་སྟོན་ཀྱི་
 ལུང་དེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པའི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུད་སེམས་གཉིས་སྐྱེ་ལུས་
 ཀྱི་སྐྱབ་གཞི་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་འཆི་བ་འོད་གསལ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་
 རང་དབང་དུ་མི་འབྱུང་བར། རང་རྒྱ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུད་སེམས་ལས་བར་དོར་
 སྐྱེས་ཏེ་འཁོར་བར་འཁོར་བ་དེ་ཉིད་ཐབས་མཁས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་སྐྱེ་མའི་སྐྱེར་ཤར་ནས་
 འཆང་རྒྱ་བ་ཡིན་ཞེས་བསྟན། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཉིད་རྒྱུད་དང་ཡང་དག་ལྟར། ། རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་
 སྤྲར་ཡང་ནི། ། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་ལུས་སུ་འབྱུང་། ། སྐྱེ་མའི་ལུས་ཞེས་དེ་ལ་བཤད། ། ཅེས་པའི་ལུང་
 དེས་སྐྱེ་ལུས་འབྱུང་བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་དང་པོར་སྐྱེ་བ་སྤངས་པའི་དུས་སུ་རྒྱུད་སེམས་ཀྱི་ལུས་
 སྤངས་པར་མ་ཟད། སྐྱབ་གཞིའི་སེམས་དབེན་གྱི་སྤྱང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་སེམས་རྒྱུད་དང་བཅས་
 པ་ལས་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་འབྱུང་བར་གསུངས།

སྟོན་བསྐྱེས་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས་བསྐྱེད་པའི་དེམ་པ་ལས་བརྩམས་ནས།
 ཞེས་པ་ནས། རྟོགས་པར་བགྱིད་པར་འཆལ་ལོ། ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་ལུང་དེས་བསྐྱེད་དེམ་ནས་

སེམས་དབེན་གྱི་བར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་སྐྱུ་དངོས་བསྐྱེད་པ་མེད་པས། ཉེད་དཀའ་བའི་ལྷ་སྐྱུ་དངོས་བསྐྱེད་
 ཚུ་ལ་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལས་ཏྲོགས་དགོས་ཞེས་བསྟན། དེ་ཉིད་ལས། ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱབ་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དེས་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྟོབ་མ་ལ། དབེན་གསུམ་མན་ཆད་ལ་
 གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མིན་པ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་རུང་
 གི་གདུལ་བྱ་ལ་བཤད་པ། སྒྲ་མ་བརྒྱད་པའི་རིམ་པ་ལས་འོངས་པ། བར་བྱིན་ཐེག་པའི་ས་བཅུའི་
 སེམས་དབེན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་ལམ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བསྐྱེད་མི་རུས་པ་སྟེ་བྲུང་ཆོས་བཞི་
 ལྟན་གྱི་སྐྱུ་ལུང་སྟོན་པར་དམ་འཆའ་བ་དེ་བསྟན།

དེ་ཉིད་ལས། རང་གི་སེམས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན། ཞེས་པ་ནས། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ཀྱི་སྐྱུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་ལུང་དེས་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་གང་ལས་སྐྱུ་བ་པའི་གཞི་སེམས་དབེན་གྱི་སྤང་
 བ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་མཆོན་ཐམས་ཅད་དང་ལྟན་པ་སྐྱུ་མའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་
 ཀྱིས་མཆོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་བ་དེ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་ཡིན་པར་བསྟན། སེམས་དབེན་
 ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཙམ་ལས་གཟུགས་སྐྱུ་རི་ལྟར་སྐྱུ་བ་ཐི་བ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། ཉན་པའི་ལུས་མེད་པར་
 སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་མེད་ལ། ཞེས་པ་ནས། བཤད་དུ་གསོལ་གྱི་ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
 དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ་དེ་ཉིད་ལས། གང་མདོ་སྟེ་ལ་སོགས་པའི་ཚུ་ལ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ཞེས་པ་
 བས། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ཁྲིད་ལ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། རྒྱ་རྒྱུན་གཉིས་གང་ཞེ་
 བ། དེ་སྟོན་པ་ལ་དེ་ཉིད་ལས། བདེན་པར་ན་སེམས་ནི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་དང་བལ་བ། ཞེས་པ་
 བས། གང་དུ་འདོད་པ་དེར་འཕོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

དེ་ཡང་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་རྒྱུད་གིས་བཅེངས་པ་སྟེ།
 རྒྱུད་གི་བཞོན་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རྒྱུད་དེ་ཡང་སྤང་བ་གསུམ་དང་སྐྱུ་མོང་དུ་འདྲེས་པས་ཤིན་
 ཏུ་སྤང་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་རྒྱུད་སེམས་ཙམ་ལས་ཡོན་ཏན་

ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པའི་སྐྱུ་ལུས་བྱང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་རྒྱུ་གིས་ཉེར་ལེན་དང་། སེམས་དེས་
ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་བྱས་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །འདིར་མ་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱེའི་སྐྱབ་
གཞི་ལ་གཉུག་མའི་རྒྱུ་སེམས་མི་དགོས་ཏེ། རིམ་ལྡར། རྣམ་ཤེས་གསུམ་པོ་སྤར་ཡང་ནི། །རྣལ་
འབྱོར་པ་ཡི་ལུས་སུ་བྱུང་། །ཞེས་སེམས་དབེན་མཐར་སྐྱག་གི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་
སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐྱབ་གཞིར་གསུངས་པ་དང་། སྐྱོད་བསྐྱས་ཀྱང་རིམ་ལྡར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསལ་སྒྲོན་ལས། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་གཉིས་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། སྒོན་ཉིད་དུ་སྤང་བ་
གསུམ་ག་བཤད་པས། སྐྱུ་མའི་སྐྱེའི་སྐྱབ་གཞི་རིམ་ལྡར་དང་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱོད་
བསྐྱས་ཀྱི་ལུང་དེ་དག་ལས་མདོ་སྤེལ་སོགས་པའི་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པ་སོགས་ཀྱིས། དབྱུ་མ་ནས་
བཤད་པའི་རྣམ་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་ལུ་ཐག་ཆོད་པར་གོ་ཞིང་། དེ་བསྒྲོམས་པས་བདེན་ཞེན་དང་
བྲལ་བ་བྱུང་བ་རྣམས་སྐྱུ་ལུས་སུ་ངོ་སྤྱོད་པ་བཀག་ཅིང་། དེ་འདྲ་དེ་ཡང་སྤྱི་དོན་གྱི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་
དོན་ཅུང་ལས། སྤྱི་དོན་དང་མཐར་སྐྱག་གི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་མི་ཤེས་པར་གསུངས། བསྐྱེད་པའི་
རིམ་པ་ལ་གནས་པའི་སྒྲོམ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དེས་བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོམ་པ་
པོ་རྣམས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་མོས་ཀྱང་བདག་གིན་རྒྱབས་མི་ཤེས་པར་གསུངས་པས།
ལྟའི་སྐྱུ་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལ་གནས་པའི་ཞེན་མེད་དེ་བདག་གིན་རྒྱབས་སུ་ངོ་སྤྱོད་པ་
ཡང་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མེ་ལོང་ལ་ལྟ་སྐྱུ་ཤར་བ་ལ་སེམས་གཏད་དེ་བཟུང་ནས། མཐར་དེ་
རང་གི་ལུས་ལ་ཐིམ་པར་བསྒྲོམས་པས་གསལ་བ་དང་བྱངས་པ་དེ་ཅུང་ཞིག་བྱུང་བ་ལ་མཉམ་པར་
བཞག་པའི་ཆེ་ཞེན་མེད་བྱུང་བ་བདག་གིན་རྒྱབས་ཀྱི་སྐྱུ་ལུས་དངོས་གཞིར་འཛིན་པའི་འབྲུལ་བ་
རྣམས་ལྷག་མེད་དུ་ལྷོག་པར་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་འདུས་པའི་སྒྲོར་གྱི་མན་ངག་རིམ་
ལྡར་གདན་རྒྱུ་གས་དང་། འཁོར་ལོ་ཅན་དང་། དོན་བཞི་ལ། དོན་ལྡེ་མ་སོགས་ལས་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་ངོས་
འཛིན་སྒྲོམ་ཆོགས་བྱུང་བ་རྣམས་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་དོན་དུ་མི་འགོ་བར་གསུངས་པས།

རྗེ་ལྷ་མ་མ་ཕྱོན་གོང་དུ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་པལ་མོ་ཆེས་སྐྱུ་ལུས་རྒྱུང་སེམས་ལས་སྐྱུ་ཚུ་ལ་དང་།
 ཟུང་འཇུག་གི་ཡ་གྲུལ་ལ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་འགོ་བ་སོགས་རི་བཞིན་ཤོད་ཐུབ་པ་མ་བྱུང་བས། རྗེ་ལྷ་
 མས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་སོགས་དང་། མདོ་རྒྱུད་མཐའ་དག་ལ་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་
 སྦྱངས་པས་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་དག་ཐེར་མཛད་པ་སྟོས་ཀྱིས་མི་ལང་
 ལ། བྱད་པར་ལུང་རིགས་དུ་མས་སྐྱུ་ལུས་རྒྱུང་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ལས་སྐྱུ་ཚུ་ལ་དང་། དེ་ལེས་
 པའི་བན་ཡོན་མ་ལེས་པའི་ཉེས་དམིགས་སོགས་དང་། ཟུང་འཇུག་གི་ཡ་གྲུལ་དུ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་
 འགོ་ཚུ་ལ་རི་བཞིན་གསལ་བར་མཛད་པ་སོགས་བཀའ་བློན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་སྟོ་
 ནས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ངེས་པ་བརྟན་པོ་གཏིང་ཚུགས་པ་རྟེན་དགོས་ཏེ། སྐྱུ་ལོའི་འགྲོད་ཆང་དུ། མདོ་
 སྐགས་མཐའ་དག་བྱད་པར་རྗེ་རྗེའི་ཐེག་ བྱད་སྡེ་མཐའ་དག་བྱད་པར་ལྷ་མེད་པ། རིམ་གཉིས་
 མཐའ་དག་བྱད་པར་སྐྱུ་ལུས་ལ། སྟོན་མེད་ལེགས་བཤད་གཏིང་ཆེན་ཁྲོད་ལ་འདུད། ཁེས་
 གསུངས་པ་དེ་དོན་ལ་གནས་པར་གསུངས་སོ། །སྐྱུ་ལུས་ལ་བདག་གིན་རྒྱབས་ཞེས་པ་ནི་བདག་
 ཏུ་འདོགས་པའི་གཞི་ལེན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟའི་སྐྱུར་སྐྱུར་བར་བྱེད་པས་ན་བདག་གིན་
 རྒྱབས་ཐེར། གིན་རྒྱབས་ཞེས་པ་གཞི་གིན་བསྐྱར་བའི་དོན་ཡིན་གསུངས། མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་ནི།
 ཡེ་ལེས་ཀྱི་སྐྱུ་ཡིན་ཞིང་རྗེ་རྗེའི་སྐྱུ་ཐེར་ཡང་དེ་དངོས་མིན་ཏེ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་པ་ན་དག་འགོ་
 པའི་ཕྱིར། དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་ནི་ཡེ་ལེས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་རྗེ་རྗེའི་སྐྱུ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། གསལ་སྟོན་ལས།
 སྟོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་ཐོབ་ཕྱིན་ཆད་ནས་དེའི་རིགས་འདྲ་མི་ཆད་པས་དངོས་པོ་ལ་
 གནས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། རྗེ་རྗེའི་སྐྱུ་ཞེས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་ཆང་ངོ་། རིམ་བཤགས་པའི་སྐྱུ་ལུས་
 ནི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ན་དག་ནས་འགོ་བས་རྗེ་རྗེའི་སྐྱུ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་དེའི་
 མཆན་ཉིད་མ་ཆང་བས། སྤྱི་མ་སྤྱར་མི་གནས་པ་ལ་བསམ་ནས་ནལ་འགྱོར་པའི་བསམ་དོན་གནས་
 པའི་ཡེ་ལེས་སྐྱུ་ཞེས་བཙུང་ན་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་ཁྱེ་གྱི་བྱ་བ་ར་བཙུ་བ་གནད་པ།

དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཟབ་དོན་དུ། སྐྱེ་མ་ཆུ་ཆེ་མིག་ཡོད་མྱིག་གྱུ། མི་ལམ་བྲག་ཆའི་སྐྱེ་བའི་ཁྱོད་
 ཁྱེད་མིག་འཕྲུལ་འང་ལ། སྒོག་དང་ཆུ་བྱར་མེ་ལོང་གཟུགས་བརྟན་ནོ། །ཞེས་ཕྱོམ་ཙམ་གསུངས། སྐྱེ་
 མའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྐྱེ་མ་དཔེའི་ཐོག་མ་ཡིན་པས་དེས་དཔེ་གཞན་རྣམས་
 བཅོམ་ཞེས་སྐྱེ་མ་ཙམ་ལ་སྐྱར་བ་དང་། དཔེ་བཅུ་གཉིས་སྐྱེ་མའི་ལུས་ཀྱི་དཔེ་ཡིན་པས་བཅུ་གཉིས་
 ལ་སྐྱེ་མའི་དཔེ་ཞེས་སྐྱར་བ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། གསལ་སྟོན་ལས། སྐྱེ་མ་དཔེར་བླངས་པ་གཅིག་

ལས་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་མའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དཔེ་ཐོག་མས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མཆོན་
 བའམ་སྐྱེ་མའི་ལུས་ཀྱི་དཔེ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་རྣམས་ནི་སློབ་
 པའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་མཆོན་ཚུལ་ཡིན་གྱི། མི་སློབ་པའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་མཆོན་པ་ལ་སྐྱར་བའི་ཆེ་བྱ་ག་བ་དང་
 བཅུ་བ་ནི་དེའི་སྐབས་དང་མཐུན་པར་སྐྱོར་རོ། །

ཞེས་གསལ་སློན་ལས་གསུངས་པ་ནི། རྣམ་སྟོན་གྱི་ལུས་དོར་བའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་མཆོན་པའི་ཆེ་
 བྱ་ག་བ་དང་བཅུ་བའི་སྐབས་སུ་རྣམ་སྟོན་གྱི་ལུས་ཀྱི་དོར་ལ་སྐྱལ་བའི་ལུས་ཞེས་སྐྱར་བའི་དོན་
 ཡིན་ནམ་སྟུམ་སོ། །ཞེས་ས་ལམ་རྒྱུད་གཞུང་གསལ་བྱེད་དུ་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་བར་དོར་འཆང་
 རྒྱ་བའི་སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་ལ་རྣམ་སྟོན་ལུས་དོར་ལ་སྐྱལ་བའི་ལུས་མ་བཟུང་བའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་པས་དེ་ལ་
 དཔེ་བྱ་ག་བ་དང་བཅུ་བས་མཆོན་ཚུལ་མེད་དམ། དེ་མེད་ན་སློབ་པའི་སྐྱེ་ལུས་ལ་དཔེ་བཅུ་གཉིས་
 ཀྱིས་མཆོན་པས་མ་བྱུང་བམ། དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་སློབ་པའི་སྐྱེ་ལུས་ལ་ཡང་བྱ་ག་བ་
 དང་བཅུ་བའི་སྐབས་ལ་རྣམ་སྟོན་གྱི་ལུས་ཞེས་མ་སྐྱར་བར་སྐྱལ་བའི་ལུས་ཞེས་སྐྱར་དགོས་པ་
 སོགས་ཀྱང་ཡོད་དམ་དཔྱད།

རྣམ་མཁའ་གྲགས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་རྣམ་བཞག་ཏུ། མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་མཆོན་པའི་དཔེ་
 ལ་སྐྱར་ན། དཔེ་བྱ་ག་བ་བྲག་ཆའི་སྐྱ་དང་། བཅུ་བ་སྟོག་གཉིས། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་ལོངས་སྐྱལ་
 ཀྱི་སྐྱ་ཅིག་ཆར་དུ་རྫོགས་པའི་སྐབས་ལ་སྐྱར་རོ། །ཞེས་གསུངས།

བསྐྱེད་པ་རྒྱུ་བཤད་པ།

བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་རྒྱས་པར་ན་སད་དུས་ཀྱི་སྐྱ་གསུམ་བསྐྱེད་པ་གསུམ། གཉིད་དུས་ཀྱི་སྐྱ་གསུམ་
 བསྐྱེད་པ་གསུམ། འཆི་དུས་ཀྱི་སྐྱ་གསུམ་བསྐྱེད་པ་གསུམ་སྟེ་བསྐྱེད་པ་རྒྱུ་ཡོད། བསྐྱེད་པ་རྒྱུ་ཆོས་

གཉིད་ཆས་སྐྱོད་དང་བསྐྱེད་བཞི། དེ་ལ་གཙོ་བོ་རྒྱུད་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱོམ་བ་དང་། བལ་བ་འདུན་
སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱོམ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སད་དུས་སུ་རྒྱུད་དབྱ་མར་ཐིམ་པའི་སྟོང་བཞི་
འདྲན་བྱས་པ་ཞིག་གིས་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་བཞི་དང་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱོམ་པའོ། །འདུན་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱོམ་
བ་ནི། སད་དུས་ཀྱི་སྟོང་བཞི་འདྲན་མི་བྱས་ཀྱང་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་བཞི་འདྲན་པའི་འདུན་བ་ཡང་ཡང་
སྐྱུངས་པས་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་བཞི་དེས་ཏེ་རྒྱུད་རྒྱུ་ཁྱིར་ཐིམ་པའི་སྟོང་བཞིར་བསྐྱུར་བྱས་པའོ། །མི་ལམ་
ལོངས་སྐྱའི་བསྐྱེད་བ་ལ་ཡང་གཙོ་བོ་དང་པལ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུད་རྒྱུ་ཁྱིར་ཐིམ་པའི་
གཉིད་ཀྱི་སྟོང་བཞི་འདྲན་བྱས་པ་དེས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་རྒྱུད་གཡོས་ཏེ་མི་ལམ་འཆར་
པའི་ཆེ་མི་ལམ་གྱི་ལུས་སྐྱུ་ལུས་དངོས་སམ་རྗེས་མ་ཐུན་བར་ལངས་པ་རྟོ་རྟེ་འཆང་གི་སྐྱུར་བསྐྱོམ་
པའོ།

འདུན་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐོ་བཞི། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འདུན་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་བྱས་པ་དེས་
 མི་ལམ་ལ་མི་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་སྟུགས་པའི་འདུན་པ་རྒྱན་དུ་བསྟེན་པས་མི་ལམ་འཆར་
 བ་ན་མི་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པ་འབྱུང་ལ། དེ་འབྱེད་མི་ལམ་གྱི་ལུས་དོན་རྗེ་འཆར་དུ་བསྟོམ་པའོ། །སང་
 པ་སྐྱུལ་སྐྱུང་དང་བསྐོ་བཞི། མི་ལམ་གྱི་ལུས་དོན་རྗེ་འཆར་གི་སྒྲིང་བསྟོམ་པ་དེ་ལུང་པོ་དོན་རྗེ་འཆར་དུ་

བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའི་ཚུལ་གྱིས་ཞུགས་པར་བསྐྱེད་པ་གཉིད་སང་བ་ནི་སང་
 བ་སྐྱེད་སྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འཆི་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་དེ་ལ་བར་དོར་འཆང་རྒྱ་བའི་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་ཀྱི་
 བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་བརྒྱད་ནས་འཆང་རྒྱ་བའི་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སེམས་
 དབེན་ཐོབ་ནས་སྐྱོད་པ་བྱ་རན་ལ་བྱ་རྒྱ་མ་བྱུང་བ་དེས་འཆི་དུས་སུ་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་
 དཔེའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི་འཆི་བ་དངོས་དང་ཆོས་སྐྱེད་པ་བཤོ། །འོད་གསལ་གྱི་རྒྱང་
 སེམས་དེ་ལས་རིམ་བ་གསུམ་པའི་སྐྱེད་པ་ལྟུང་བ་ནི་བར་དོ་དངོས་དང་ལོངས་སྐྱེད་པ་བཤོ། །
 དེ་འབྲེལ་བའི་སྐྱེད་པ་དེས་ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་སྐྱེད་པ་འཁོར་ལྟུང་བ་ལ་བཞུགས་པ་ན་སྐྱེ་བ་སྐྱེད་པ་
 སྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པ་བཤོ།

གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་བ་བརྒྱད་ནས་འཆང་རྒྱ་བའི་གང་ཟག་དེ་ལ་རབ་འབྱེད་ཐ་གསུམ་ཡོད་པའི་
 རབ་ནི་རག་དབེན་མན་ཆད་ཐོབ་ཅིང་སེམས་དབེན་མ་ཐོབ་པ་ཅིག་དགོས་ལ། འབྱེད་ནི་ཆེ་འདྲིར་
 རྫོགས་རིམ་གྱི་རྫོགས་པ་མ་ཐོབ་ལ། གཉིད་དང་མི་ལམ་གྱི་བསྐྱེད་པ་འདུན་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་ཀྱས་པ་
 ཅིག་ཡིན། ཐ་མའི་རྫོགས་པ་མ་ཐོབ་ཅིང་གཉིད་དང་མི་ལམ་གྱི་བསྐྱེད་པ་འདུན་སྟོབས་
 ཀྱིས་འཛིན་མི་ཀྱས་པ་ཅིག་ཡིན། གང་ཟག་རབ་ཀྱིས་སྟོང་གའི་སྤྱད་རིམ་བྱས་ནས་འཆི་དུས་ཀྱི་
 སྟོང་བཞི་བྱེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱེད་པ་བཤོ། །
 འདི་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་སྤྱོད་ཀྱིས་མི་ཀྱས་གཉིས་ཡོད་གསུངས། འོད་གསལ་དེ་ལས་ཡིད་
 རོར་བར་དོ་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་པ་མཐུན་པར་ལངས་ཏེ་རྫོང་འཆང་གི་སྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པ་བཤོ། །སྐྱེད་པ་སྐྱེད་པ་མཐུན་
 བ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བ་ལེན་ཆེ་པ་མ་རྫོང་འཆང་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཆགས་སྤང་བཀའ་སྟེ་སྐྱེ་བ་
 བཟུང་བ་ནི་སྐྱེ་བ་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། གང་ཟག་དེས་འཆི་བ་དངོས་དང་འོད་གསལ་བསྐྱེད་ཀྱས་
 གྱུར། བར་དོ་དང་སྐྱེད་པ་དངོས་བསྐྱེད་མི་ཀྱས་ཤིང་། སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེད་པ་དངོས་བསྐྱེད་མི་ཀྱས་སོ། །
 འབྱེད་དང་ཐ་མ་གཉིས་འཆི་བའི་ཆེ་སྟོང་བཞི་རིམ་ཀྱས་པ་འབྱུང་ཡང་། འོད་གསལ་ལས་བར་དོར་

ལངས་ཆེ་ཡིད་དོར་སྐྱེ་ལུས་རྗེས་མ་སྐྱུན་པར་ལངས་མི་རྒྱས་ཤིང་། བར་དོ་འབྲུག་པ་ནས་བར་དོ་བར་
དོར་ངོ་ཤེས་ཏེ་རྗེ་ཆེ་འཆང་གི་སྐྱར་བསྐྱོམ་པ་ཡོད་ལ། དེའི་སྐྱེད་ནས་སྐྱེ་བ་ཡང་ངོ་ཤེས་པ་ཡོད་ཀྱང་
གང་ཟག་དེ་གཉིས་ལ་ནང་པལ་ཚུན་བྱུང་བར་ཡོད་གསུངས།

བསྐྱེ་བྱ་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་སྐྱོར་དགྲ་བཤད་པ།

བསྐྱེ་བ་སྐྱོར་དགྲའི་བསྐྱེ་བྱ་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་སྐྱོར་དགྲ་ཡོད་དེ། འཆི་བ་གསུམ་ནི། གཞིའི་
འཆི་བ། གཉིད་ཀྱི་འཆི་བ། ལམ་གྱི་འཆི་བ་དང་གསུམ། བར་དོ་གསུམ་ནི། གཞིའི་བར་དོ། མི་ལམ་
གྱི་བར་དོ། ལམ་གྱི་བར་དོ། སྐྱེ་བ་གསུམ་ནི། གཞིའི་སྐྱེ་བ། གཉིད་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ། ལམ་གྱི་སྐྱེ་བ་
དང་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་ལམ་གྱི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་ནི་སྐྱེ་བྱས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བ་
གཉིད་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་ནི་གཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ འཆི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་
གསུམ་ནི་འཆི་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བ་དོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆེ་འདི་དང་བར་དོ་དང་
སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་འཆང་བྱ་བ་གསུམ་རེ་རེ་ལ་བསྐྱེ་བ་སྐྱོར་དགྲ་བྱས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་རེ་རེ་
ལ་བསྐྱེ་བ་སྐྱོར་གསུམ་བྱས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ཉག་ས་བྱུང་སྟེ། གང་ཟག་དེ་གསུམ་
གྱིས་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་ནམ་པ་མ་སྐྱུན་པའི་བསྐྱེད་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་བསྐྱོམ་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་
བྱུང་སྟེ། སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་ནམ་པ་མ་སྐྱུན་པར་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྐྱེ་བ་
ལམ་འབྱེད་དང་། སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྐྱེ་བ་དུ་བསྐྱེ་བའི་ཐ་སྐྱེད་བྱེད་པའི་བྱིར་ཏེ། གསལ་
སྐྱོན་ལས། བྱིར་གཞིའི་འཆི་རིམ་དང་། བར་དོ་འབྲུག་པའི་རིམ་པ་དང་། སྐྱེ་སྐྱེད་ལེན་པའི་རིམ་
པ་བཞིན་དུ་ལམ་སྐྱེད་པ་ལ་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་སྐྱེ་བ་དུ་འབྱེད་པ་ཞེས་པ་དང་། སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་
གསུམ་དང་བསྐྱེ་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱེད་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆེ་འདི་དང་བར་དོ་དང་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་ནས་
འཆང་བྱ་བ་གསུམ་ག་ལ་བསྐྱེ་བ་གསུམ་གྱི་ལམ་འཛོག་ཅིང་། ལམ་ཡང་བསྐྱེད་ཚོགས་གཉིས་ཀ་ལ་

འཛོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཆེ་འདིར་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་མ་འོངས་
 བ་ན་གཞིའི་སྐྱེ་ལི་བར་དོ་གསུམ་འབྱུང་བ་མེད་པས་དེ་གསུམ་དང་བསྐྱེ་བ་མེད་ལ། བར་དོར་འཆང་
 རྒྱ་བ་ལ་གཞིའི་སྐྱེ་བ་མཆོན་ཉིད་པ་མི་འབྱུང་བས་སྐྱེ་བ་དངོས་དང་བསྐྱེ་བ་བྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། བར་དོར་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་བར་དོ་དངོས་དང་བསྐྱེ་བ་བྱས་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་
 བར་དོ་དངོས་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། འཆི་བ་དང་བར་དོ་དངོས་དང་བསྐྱེ་བ་ཞེས་པ་དེ་
 དག་གཞི་ལ་དངོས་འབྱུང་བའི་སྐབས་ལ་དེ་དག་དང་ནམ་པ་མ་ཐུན་པའི་ལམ་བསྐྱེད་པ་ལ་དེ་དག་
 དངོས་དང་བསྐྱེ་བའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་དབེན་པས་འཆི་དུས་སུ་སེམས་
 དབེན་མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་བསྐྱེད་པ་འཆི་བ་དངོས་དང་བསྐྱེ་ཚུལ་དང་། འོད་གསལ་
 གྱི་རྒྱང་སེམས་དེ་ལས་བར་དོའི་དོད་དུ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱེ་ལུས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་བར་དོ་
 དངོས་དང་བསྐྱེ་ཚུལ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསལ་སྟོན་ལས། འཆི་བ་དངོས་དང་འོད་གསལ་
 བསྐྱེ་བའི་སྐྱེད་བསྐྱེས་དང་སྟོན་གསལ་ལས་བར་དོར་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་། འཆི་
 བ་དང་བར་དོ་དངོས་དང་བསྐྱེ་བའི་དེ་དག་གི་སྐབས་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞི་ལ་
 འཆི་བ་དངོས་དང་བར་དོ་དངོས་འབྱུང་བའི་སྐབས་ལ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་མ་ཐུས་དེ་དག་ལམ་དུ་
 སྐྱར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཆི་བ་དངོས་དང་བར་དོ་དངོས་དང་བསྐྱེ་བ་ལ་བར་དོར་འཆང་རྒྱ་བས་
 བྱེད་བསྐྱེ་བ་དགོས་པར་ཐལ། བཤད་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། སྐྱེ་བ་བརྒྱད་ནས་འཆང་རྒྱ་བས་
 གཞིའི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་དངོས་དང་བསྐྱེ་བ་བྱས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐྱེད་བསྐྱེས་
 དང་སྟོན་གསལ་ལས། སྐྱེ་བ་བརྒྱད་ནས་འཆང་རྒྱ་བའི་བསྐྱེ་ཚུལ་མ་བཤད་ཀྱང་བར་དོར་འཆང་
 རྒྱ་བའི་བསྐྱེ་ཚུལ་བཤད་པ་དེས་མཆོན་ནས་སྐྱེ་བ་བརྒྱད་ནས་འཆང་རྒྱ་བའི་འཆི་བ་དང་བར་དོ་
 དངོས་དང་བསྐྱེ་ཚུལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་སྟོན་ལས། ཅུ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་ཡབ་སྐུ་གི་

གཞུང་ལས་སྐྱེ་བ་བརྒྱད་ནས་འཆང་བྱ་བ་འཆི་བ་དང་བར་དོ་དང་བསྐྱེད་ཚུལ་གསལ་བར་མ་བཤད་
ཀྱང་། སྐྱེད་བསྐྱེད་དང་སྐྱོན་གསལ་གྱི་བཤད་པ་དེས་མཆོན་ནས་བསྐྱེད་པ་དེ་གཉིས་བྱར་བྱུང་བས།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།

དེ་འདྲའི་སྐྱེ་བ་བརྒྱད་ནས་འཆང་བྱ་བའི་འཆི་བ་དངོས་དང་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ། ངག་དཔེན་ཐོབ་
པ་མན་ཆད་གྱི་རྒྱུ་གསུང་རིམ་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱུ་གསུང་པའི་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་དུས་
སྐྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་། ལྟ་བུ་མེད་ན་འཆི་བའི་སྐྱོང་བ་དང་ཆོས་སྐྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱུ་གསུང་
པ་མན་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་གཅིག་དང་། དེ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་གསུང་རིམ་གྱི་དུས་པ་མ་ཐོབ་པས་ནི་འཆི་
དུས་སྐྱོང་བའི་རིམ་པ་རྣམས་ད་ལྟ་ནས་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བློ་ཏེ་རྒྱན་ལྟ་བུ་གོམས་པའི་འདུན་
སྐྱོབས་ཀྱིས་འཆི་ཁར་བློ་བྱ་ན་འཆི་བའི་སྐྱོང་བ་རྣམས་ངོས་ཟེན་པ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་སྐྱོང་ཉིད་
གྱི་ལྟ་བུ་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་གཉིས་ཡོད་པ་གཅིག་དང་། འཆི་བ་འོད་གསལ་དང་བར་དོ་འོད་བའི་
རིམ་པ་འདུན་སྐྱོབས་ཀྱིས་ངོས་ཟེན་ཀྱང་། ཞི་བ་དང་བར་དོའི་དུས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་ངོ་ཞེས་པའི་
འཕེན་པ་བཏང་སྟེ་འཆི་བ་དང་བར་དོའི་དུས་ཀྱི་མན་ངག་ཡིད་ལ་བཅགས་པའི་གང་ཟག་གིས་
འཆི་བ་དང་བར་དོའི་དུས་སྐྱེད་དེ་དག་ངོ་ཞེས་པར་བྱས་ཏེ་ཆོས་སྐྱེད་འོངས་སྐྱེད་བསྐྱེད་པ་བསྐྱོམ་པ་
གཅིག་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་བྱུང་སྟེ། གསལ་སྐྱོན་ལས། དེས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་བསྐྱོམས་པས་
རྒྱང་རྒྱ་རྒྱུ་ཐིམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱོང་བ་བཞི་བསྐྱེད་པ་བཏན་པ་དང་། དེ་ཡང་བདག་མེད་པའི་དོན་
ལེགས་པར་རྒྱུ་གསུང་པའི་ལྟ་བུ་དང་སྐྱོར་བྱས་པ་ཡིན་ན། འཆི་བའི་སྐྱོང་བ་རྣམས་དང་བསྐྱེད་ཀྱིས་
ཞིང་། འཆི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་དུས་སྐྱེད་ལྟ་བུ་མེད་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་གསུང་པ་ཡང་ཡིན་ལ། ལྟ་
བུ་མེད་པར་སྐྱེད་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་འཆི་བའི་སྐྱོང་བ་དང་བསྐྱེད་ཀྱིས་མེད་ཀྱང་། དེའི་ཆེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
རྒྱུ་གསུང་པ་ནི་མན་ཏེ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་

ལས། དེ་ཙམ་གྱི་རྣམས་པ་མ་ཐོབ་པས་ནི་འཆི་དུས་སུ་འོང་བའི་རིམ་པ་ནམས་ད་ལྟ་ནས་ཡང་ཡང་
ཡིད་ལ་བློ་ཏེ་རྒྱན་ལྡན་དུ་གོམས་ན། གོམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འཆི་ཁར་བློ་བྱུང་ནས་འཆི་བའི་
སྟོང་པ་ནམས་ངོས་ཟིན་པ་འབྱུང་བར་མངོན་ཏེ། ཆེ་འདིར་གང་ལ་ཡིད་གོམས་པ་ཤས་ཆེ་བ་དེ་ཉིད་
འཆི་ཁར་ཡང་རྗེས་སུ་འབྱུག་པར་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་ས་ལས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

འདི་ལ་ཡང་ལྟ་བུ་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་གཞིའི་འོད་གསལ་ངོས་ཟིན་
པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་གཉིས་སུ་འབྱུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུབ་
སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནམས་མེད་ན་འཆི་བའི་མན་ངག་ཡིད་ལ་བྱེད་དུས་སུ་ཤི་བའི་མཐར་བར་དོ་
འབྱུབ་ཚུལ་ནམས་དང་། སྐྱེ་མའི་སྐྱའི་ནམ་པ་བསྐྱེམས་པ་ནམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་གོམས་དགོས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བསྐྱེམ་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུད་རྒྱུ་རྒྱུར་ཐེམ་པ་ལས་བྱུང་
བའི་སྟོང་བཞི་བསྐྱེད་པ་བརྟན་པ་ཡོད་ན་འང་ལྟ་བུ་མེད་ན་འཆི་དུས་སུ་ལྟ་བུ་དང་མ་འབྲེལ་བར་
གསུངས་པ་དེ། དེ་འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་དུས་སུ་ལྟ་བུ་མི་བློ་ན་ལྟ་བུ་དང་མི་སྦྱོར་བར་གསུངས་
པ་ཡིན་གྱི། དེ་འབྲེལ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་མེད་ན་ལྟ་བུ་དང་མི་སྦྱོར་བར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་ནས་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་པར་འཛོག་དགོས་པས་སྦྱོར་ལམ་པ་
ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེད།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། བསྐྱེམ་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུད་རྒྱུ་རྒྱུར་ཐེམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོང་པ་ནམས་
བསྐྱེད་པ་བརྟན་པ་ཡོད་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་མི་དགོས་ཏེ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཨེ་ཨི་
གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱུད་དབྱེར་མེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་དང་སྟོང་པ་སྦྱར་བ་ལ། སྟོང་ཉིད་སྤྲོ་མོ་
མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་དམན་པ་བཞེས་སེམས་ཙམ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པས་འདོད་པའི་སྟོང་པ་དང་
བདེ་བ་སྦྱར་བ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་སེམས་དབེན་
སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་བྱེད་དུ་གསུངས་པས་སེམས་དབེན་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤྲོ་མོ་གཙོ་བོར་

རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་བྲག་གིས། ངག་དབེན་མན་ཆད་དུ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་ཡོད་
 པར་གོ་རྟུས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་རྒྱུ་རྒྱ་ཏྲིར་ཐེམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོང་པ་
 རྣམས་བསྐྱེད་པ་བརྟན་ནའང་། ལྟ་བུ་མེད་ན་འཆི་དུས་སུ་ལྟ་བུ་དང་མི་སྟོར་བར་གསུངས་པ་ཡིན་
 གི་ལྟ་བུ་ཡོད་ཀྱང་མི་བློ་ན་ལྟ་བུ་དང་མི་སྟོར་བར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བཤ་ཆེན་
 བསོད་གྲགས་པ་དང་། རྗེ་དོན་ཡོད་མཁས་བྱུང་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ངག་དབེན་མན་ཆད་དུ་སྟོང་
 ཉིད་པ་མོ་མ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཏེ། ཐག་ཆོད་མི་སྤྱོད་པར་དཔྱད་ཅིག

ཁོ་ན་རེ། བསྐྱེད་རིམ་པའི་འཆི་བ་འོད་གསལ་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པའི་འོད་གསལ་དེ་
 བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་པས་འཆི་དུས་སུ་ལྟ་གཞིས་ཀྱི་ལྟ་བསྐྱེད་རིམ་ནས་འཆི་རིམ་
 དང་མཐུན་པར་ལྟ་གཞིས་ཀྱི་ལྟ་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་བརྟུག་ནས་འོད་གསལ་གྱི་ཆེ་ལྟ་ཐོག་ཏུ་
 བཞག་ དེ་ལས་བར་དོ་བྱུང་ཆེ་བར་དོར་དོ་ཤེས་ནས་དང་པོའི་མགོན་པོར་བསྐྱོམ། སྤྱི་བ་ལེན་པའི་
 ཆེ་མི་བསྐྱོད་པ་ནས་མཁའ་ཁམས་གང་བ་མི་བསྐྱོད་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་སྟོང་གར་ཞུགས་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱུལ་སྤྱུའི་ལམ་འཁྲེང་བསྐྱོམ་པ་དེ་རྣམས་བསྐྱེད་རིམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་
 ཅིག་གིས། བསྐྱེད་རིམ་པས་འཆི་དུས་སུ་སྐྱུ་གསུམ་ལམ་འཁྲེང་དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ཡོད་ཀྱང་འཆི་
 དུས་སུ་རྒྱུང་སྟོང་གའི་མི་ཤིགས་པར་བསྐྱུས་པ་ལས་སྟོང་པ་རྣམས་འཆར་བ་དེ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་
 ལྟ་ཐོག་ཏུ་བཞག་པའི་འོད་གསལ་དེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསྐྱེད་
 རིམ་གྱི་ལམ་ལ་རྒྱུང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོད་
 གསལ་དེ་ལམ་དུ་བསྐྱུས་ན་རྟོགས་རིམ་དུ་བསྐྱུས་དགོས་ཟེར། རྗེ་དོན་ཡོད་མཁས་བྱུང་གིས་ལས་
 ཉོན་གྱི་འཆི་བ་འོད་གསལ་ཤར་པའི་ཆ་ནས་འཆི་སེམས་ཀྱང་ཡིན་ལ། སྟོང་ཉིད་འཛིན་སྐྱེད་པ་ལུ་
 དུ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ལམ་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཡིན་པར་གསུངས་པ་སོགས་ལ་ཞིབ་ཆད་བྱ།

ཡང་ཁ་ཅིག་གཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤྱི་བྱུག་གི་འབྱུང་འཇུག་ཀྱང་མི་ཆད་པས་སྟོང་བཞི་རྗེས་མཐུན་

དཔེ་བཟུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མི་ལ་མ་གྱི་དཔེ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་ཚུ་ལ།

དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མི་ལམ་གྱི་དཔེ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་ཡང་། གཉིད་དང་མི་ལམ་
དང་སངས་བུ་ལྷ་སྐུ་གྱིས་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་སྦྱོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་མཆོན་ཞིང་། དཔེའི་སྤྱིང་ནས་མཆོན་
བྱེད་ཀྱི་དཔེའི་སྐྱུ་ལུས་ལམ་གྱི་དོ་བོར་བསྐྱེད་རྒྱ་ཡོད་ལ། དཔེ་གཞན་ལ་དཔེ་དོན་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་
ནས་སྐྱུ་ལུས་ལ་ངེས་བཟུང་བའི་གོ་བ་ཅམ་མ་གཏོགས། དཔེའི་སྤྱིང་ནས་མཆོན་བྱེད་དཔེའི་སྐྱུ་
ལུས་མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་སྐྱུ་ལུས་ལམ་གྱི་དོ་བོར་བསྐྱེད་རྒྱ་མེད་བས་མི་ལམ་གྱི་དཔེ་དེ་དཔེ་གཞན་
ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་སྒྲོན་ལས། དེས་ན་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་སྦྱོར་དུ་འགྲོ་བའི་སྤྱིང་བ་གསུམ་
ནི། མི་ལམ་གྱི་སྦྱོར་དུ་འགྲོ་བའི་གཉིད་ཀྱི་སྤྱིང་བ་གསུམ་གྱིས་མཆོན་བ་དང་། སྐྱུ་མའི་སྦྱུང་དངོས་ནི་མི་
ལམ་གྱི་ལུས་ཀྱིས་མཆོན་བ་དང་། མི་ལམ་གྱི་མཐུག་ཏུ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུས་སྐྱུལ་བའི་སྐྱ་བཟུང་བས་མཆོན་

པས་ན། དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་མི་ལམ་གྱི་དཔེ་ནི་སྐྱུ་ལུས་མཆོན་པ་ལ་མཚུངས་པ་མེད་པར་
འཕགས་པ་ལྟེ་མན་ངག་ལས་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག།

དཔེ་གཞན་ལ་དཔེ་དོན་གྱི་ཆོས་མ་བྱུང་སྐྱུ་ལུས་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་གོ་བ་ཅམ་
མ་གཏོགས་པ། དཔེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིང་ནས་མཆོན་བྱེད་དཔེའི་སྐྱུ་ལུས་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་རྒྱ་མེད་
མོད་ཀྱང་། མི་ལམ་ལ་ནི་དེ་ཡོད་པས་ཀྱང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལ་འདོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡོད་དེ། ཟུང་འཇུག་པས་བཟའ་བརྟུང་དང་བཤའ་གཅི་
འདོར་བར་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱིའི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ་ཡེ་ཟུ་དང་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་
ཟུང་དུ་སྤྱེལ་ནས་བསྒྲོམ་པའི་འོད་གསལ་དེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཟུང་
འཇུག་པས་དཔེའི་འོད་གསལ་བསྒྲོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆེ་འདིར་འཆང་རྒྱ་བའི་རྣལ་འབྱོར་པས་
ཀྱང་ལས་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་ཐོབ་པ་ཡོད་
དམ་སྙམ་སྟེ། སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས་སྒྲོས་བཅས་དང་སྒྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་སྐྱུ་ལུས་
སྐྱུར་དུ་ཐོབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས་གསུངས་པའི་གཉིད་ཀྱི་གདམས་པ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་སྒྲོས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་
ལ་གནས་ཤིང་ཆེ་འདིར་འཆང་རྒྱ་བའི་ཤིན་ཏུ་དབང་ཚོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་མོད་
ཀྱང་། བར་དོར་འཆང་རྒྱ་བ་དང་། སྤྱི་བ་བརྒྱད་ནས་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་ཡང་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་
བསྒྲོམ་པ་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། གསལ་སྒྲོན་ལས། དེ་འདྲ་བའི་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པ་
ནི་ཆེ་དེ་ལ་འཆང་རྒྱ་བའི་སྤྱོད་པར་སྤང་བས། གཉིད་དང་འོད་གསལ་བསྐྱེད་པའི་གདམས་པའི་མཆོག་
ནི་གང་ཟག་རབ་ཆེ་འདིར་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། བར་དོར་འཆང་རྒྱ་བ་དང་། སྤྱི་
བ་བརྒྱད་ནས་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་ཡང་དེ་དགོས་པ་ནི་སྤྲོ་མ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་
ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཇི་དོན་ཡོད་མཁས་བྱ་བ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཆེ་འདིར་འཆང་བྱ་བའི་ཤིན་ཏུ་དབང་ཚོན་ཡེ་ཆུ་
 ཅམ་གྱིས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་རྣམས་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེ། གཉིད་ཀྱི་
 གདམས་ངག་དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་པར་སྒྲུང་ངོ། །ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱ་སྤྱ་ཀྱ་ཞེས་པ་འདྲ་
 ཤེས་གསུམ་པ་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། བཟའ་བཏུང་དང་བཤའ་གཅི་འདོར་བ་དང་གཉིད་བྱེད་པ་གསུམ་ཅམ་
 ལས་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་ཀྱུན་སྒྲུངས་ཏེ་ཡེ་ཆུ་དང་སྤྱོད་མས་པར་འཇུག་པ་དང་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་སྤྱོད་
 བ་བྱུང་དུ་སྤྱེལ་ནས་བདེ་སྤྱོད་གི་ཡེ་ཤེས་ཆེག་བསྐྱེལ་དུ་བསྐྱོམ་པའི་སྤྱོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་མེད་
 ཀྱི་སྤྱོད་པའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 པ་ཡིན།

བསྐྱོམ་བསམ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་འཛོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་སྤྱོད་
 བཅས་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་མ་ཐོབ་པའི་རྫོགས་རིམ་པའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་སྤྱོད་མེད་དང་། སྤྱོད་
 པའི་བྱུང་འཇུག་པའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པར་གསུངས། ཡང་ཁ་ཅིག
 མི་ལམ་འཛིན་པ་ལ་དེའི་སྤྱོད་པ་ཏུ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་དགོས་ཏེ། མི་ལམ་གྱི་བསྐྱེད་པ་བྱས་
 པ་ལ་གཉིད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། མི་ལམ་འཛིན་པ་འདི་ལ་ལམ་
 བསྐྱོམ་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་གཞི་དུས་སུ་མི་ལམ་ལ་མི་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པ་མང་པོ་ལ་ཡོད་པ་དང་།
 ལམ་དུས་ལ་ཡང་མདོ་སྔགས་སྤྱན་མོང་བ་དང་། ལྷ་མེད་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་གཙོ་བོ་རྒྱུང་
 སྤྱོད་པས་ཀྱིས་འཛིན་པ་དང་། བལ་བ་འདུན་སྤྱོད་པས་ཀྱིས་འཛིན་པ་གཉིས་ལས། འདུན་སྤྱོད་པས་ཀྱིས་
 འཛིན་པ་ལ་སྤྱར་མི་ལམ་ཟེན་པ་ལ་བྱང་བར་བྱས་ནས། ཕྱིས་སུ་གཉིད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་དང་། མི་ལམ་
 ཀྱི་བསྐྱེད་པ་རིམ་བཞིན་བསྐྱོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། གསལ་སྤྱོད་ལས། འདི་ལ་ལམ་
 བསྐྱོམ་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་གཞི་དུས་ཉིད་ནས་མི་ལམ་ལ་མི་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པ་མང་པོ་ལ་འོང་ལ།
 ཉིན་པར་བྱ་བ་གང་ལ་འདུན་པ་བྲག་པོ་སྤྱར་སྤྱར་འོང་བ་དེ་བལ་ཆེར་མི་ལམ་དུ་ཡང་འོང་ངོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། མི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། མི་ལམ་ལྟ་བུར་བལྟ་ལ་
 སོགས། །ཞེས་སོགས་ལྟར་མི་ལམ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པར་བལྟ་བའི་
 མི་ལམ་ངོ་ཤེས་པ་སོགས་ཡོད་པ་དེ་ནི་མདོ་སྔགས་བུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུངས་པ་བྱུང་སྟེ། མི་
 ལམ་རྒྱུ་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་ལ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ལ། འདུན་སྟོབས་
 ཀྱིས་འཛིན་པ་ལ་སྤར་མི་ལམ་འཛིན་པའི་གདམས་ངག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་མི་ལམ་ཟེན་ནས་ཕྱིས་སུ་
 བསྐྱེད་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

གསལ་སྟོན་ལས། འདུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་ལམ་འཛིན་པ་དེས། མི་ལམ་ཀྱི་སྟོན་དུ་གཉིད་
 ཀྱི་སྟོང་བ་རྣམས་ངེས་མི་རུས་ཀྱང་། མི་ལམ་ཟེན་པ་སོགས་བརྟན་ཞིང་བྱང་བ་ཡོད་ན། མི་ལམ་ཀྱི་
 སྐབས་དེར་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་བ་བཞི་འཛིན་པའི་གདམས་པ་བྱང་པར་ཅན་ཞིག་ཀྱང་མར་ལུགས་ལ་
 ཡོད་དོ། །དེ་རུས་ན་ནི་གཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་རིང་དུ་གོམས་པ་བརྟན་པར་བྱས་པས་སད་དུས་ཀྱི་
 རྒྱུ་སྟེན་སྤྲོ་བར་སོང་ནས། སད་དུས་ཀྱི་སྟོང་བ་བཞི་འཛིན་པ་ལ་ཚུར་སྟོན་སྟོབས་ཆེ་བ་ཞིག་ཀྱང་
 ཡོད་དེ། འདི་ནི་སྤར་བཤད་པའི་དམིགས་བསལ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་འདུན་སྟོབས་ཀྱིས་མི་
 ལམ་འཛིན་པ་ལ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་མི་དགོས་པ་སྤར་རྒྱུ་སྟོབས་ཀྱིས་མི་ལམ་འཛིན་
 པ་ལ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་དམིགས་བསལ་དུ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་མི་ལམ་ཟེན་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བ་བྱས་པའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་སད་དུས་སུ་མཆོན་
 བྱེད་དཔེའི་སྒྲུ་མའི་སྒྲུ་བཤེས་ནས་ཆེ་འདིར་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་རྟོགས་པའི་སྒྲུར་བྱེད་དང་། སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་
 བསྐྱེད་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་འཆི་བ་ཆོས་སྒྲུ་དང་བར་དོ་འོངས་སྒྲུ་དང་བསྐྱེད་རུས་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། སྒྲུ་ལ་
 བརྒྱར་སྒྲུ་ཆོགས་དང་། དག་མ་དག་གི་ཞིང་ཁམས་དང་ལྟ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་དང་མཆོམས་ཤིག་
 བསྐྱེད་པ་འདས་མ་འོངས་ལུང་སྟོན་པ་སོགས་བསྒྲུ་མི་བསྒྲུ་སྒྲུ་ཆོགས་ཡོད་པ་རྣམས་དགོས་པ་པལ་

གཉིད་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་སྐྱུ་མོང་བའི་ཞི་གནས་བརྟན་པོ་ཐོབ་པ་ཡན་
ཆད་གཉིད་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་སྐྱེད་པའི་ཙོང་པ་ཆེད་དུ་མ་བྱས་ཀྱང་གཉིད་དུ་འགོ་བའི་ཆེ་ཉིང་དེ་
འཛིན་དུ་མེར་གྱིས་འགོ་བ་དང་། རྒྱང་རྒྱ་ཉི་རྒྱུད་པའི་སྟོང་པ་ནམས་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་
བ་གཉིས་ཡོད་ལ། སྟོན་དུ་སང་དུས་སུ་རྒྱང་རྒྱ་ཉི་རྒྱུད་ཐེམ་པའི་སྟོང་པ་བཞི་འབེན་བྱས་ཀྱང་། གཉིད་
དུ་འགོ་ཁར་དམིགས་པ་གཏད་ནས་བསྐྱོམས་པ་ན་གཞིའི་གཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ངོས་ཟེན་པ་ཅུ་ལས་
རྒྱང་ཐེམ་པའི་སྟོང་པ་མཆོད་ཉིད་པ་འཆར་མི་སྟབ་པ་ཡང་ཡོད། རྒྱང་རྒྱ་ཉི་རྒྱུད་ནས་དགའ་བཞི་

སྒྲོང་བཞི་སྐྱེད་རྒྱུ་ཡང་གཉིད་ཀྱི་གདམས་ངག་མ་ཤེས་པས་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་དང་བསྐྱེད་མི་
རྒྱུ་པ་ཡང་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་གསལ་སྒྲོན་ལས་ཤེས་དགོས་སོ།།

གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་བསྒྲོམ་པ་འདི་ལ་གཉིད་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་རྒྱུ་མི་རྒྱུ་
གཉིས་དང་། མི་རྒྱུ་པ་ལ་ནི་གཉིད་ཀྱི་སྒྲོང་བཞི་དེས་རྒྱུ་མི་རྒྱུ་གཉིས་དང་། གཉིད་ཉིང་དེ་
འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་རྒྱུ་པ་ལ་ཡང་གཉིད་ཀྱི་སྒྲོང་བཞི་དེ་ངོ་བོར་བསྐྱེད་རྒྱུ་མི་རྒྱུ་གཉིས་
ཡོད་པ་རྣམས་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། གསལ་སྒྲོན་ལས། དེ་ལྟར་ན་གཉིད་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ངོ་
བོར་སྐྱེད་མི་རྒྱུ་པ་ལ་གཞི་དུས་ཀྱི་གཉིད་ཀྱི་སྒྲོང་པ་ཆ་མ་བྱུན་པ་དེས་རྒྱུ་མི་རྒྱུ་གཉིས་དང་།
བསྐྱེད་རྒྱུ་པ་ལ་ཡང་གཉིད་ཀྱི་སྒྲོང་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་གཉིས་དང་། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཐབས་
ལ་ཡང་དག་པ་དང་ལྟར་སྒྲུབ་བ་གཉིས་ལེགས་པར་བཤད་པ་འདི་ནི། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་འཛིན་
བའི་གདམས་ངག་གི་གནད་མི་འབྲུགས་པའི་གོ་བ་རགས་པ་ཆགས་པའི་ཐབས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་སྒྲོང་པ་ལ་གཉིད་འབྲུག་བྲགས་ན་མི་གསལ་བས་
དེ་ལ་འབྲུག་འབྲུམས་གཅོད་པའི་མན་ངག་དང་། གཉིད་ཡེ་མ་བྱུང་ན་འོད་གསལ་གྱི་གཞི་སྒྲོར་བས་
དེ་ལ་སྒྲོང་འབྲུམས་གཅོད་པའི་མན་ངག་དང་། གཉིད་སྒྲུབ་དུ་སངས་འོད་གསལ་གྱི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་
བས་སང་འབྲུམས་གཅོད་པའི་མན་ངག་རྣམས་རྒྱུ་སྒྲོབས་དང་འདུན་སྒྲོབས་ཀྱིས་འཛིན་པ་
གཉིས་ཀ་ལ་དགོས་པར་གསུངས།

གཉིད་འདུན་སྒྲོབས་ཀྱིས་འཛིན་པའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱུ་
རྒྱ་ཉིར་ཚུད་མི་རྒྱུ་ཡང་། ཉལ་ཁར་རྒྱུ་རྒྱ་ཉིར་བསྐྱུས་པའི་མན་ངག་ལྟར་བསྒྲོམ་དགོས་ཏེ། དེ་
ལྟར་མ་བསྒྲོམ་པར་གཉིད་སྒྲོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་ཀྱང་འོག་མ་དང་
བྱན་མོང་བར་འགོ་བའི་ཕྱིར། ཆེ་འདི་དང་བར་དོ་དང་སྐྱེ་བ་བརྒྱད་ནས་འཆང་རྒྱ་བ་གསུམ་ག་ལ་
དབང་ལེགས་པར་ཐོབ་ནས་དམ་ཆོག་དང་སྒྲོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་ཞིང་བསྐྱེད་རིམ་བསྒྲོམ་

པ་གཞིར་འདྲི་བ་ནི་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་གསུངས་ལ།

སྐབས་འདིར་གསལ་སྟོན་དུ་སྟེ་བ་བརྒྱད་ནས་འཆང་རྒྱ་བ་ཞེས་པ་ལ་སྟེ་བ་གཅིག་བརྒྱད་
ནས་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་གཙོ་བོར་བཤད་དེ། ཞལ་ལུང་དུ། གལ་ཏེ་སྐྱ་གསུམ་མ་གྲུབ་ན། །ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་ཆེ་འདི་དང་བར་དོར་མཆོག་མ་གྲུབ་ན་རིག་འདྲི་གཙོ་བོའི་ལུས་འགྲུབ་པར་གསུངས་པ་
དེ། ཡང་མིད་གཞན་དུ་སྟེ་བ་ལེན་མི་དགོས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སྟེ་བ་བརྒྱད་ནས་ལྷག་རྒྱ་
ཆེན་པོ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། བདེ་མཆོག་གི་སྟོར་ནས་རྣམ་འབྱོར་པ་འཆི་དུས་སུ་
དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་རྣམས་བྱོན་ནས་མཁའ་སྟོན་གནས་སུ་འཁྲིད་པར་བདེ་མཆོག་ལས་གསུངས་
པ་ནི་མཆོན་པ་ཅམ་ཡིན་པས། དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་དག་པར་བྱེད་ཅིང་། རྣ་མ་ལ་གྲུས་པ། ལྷག་
པའི་ལྷའི་བསྐྱེད་རིམ་ཡི་དམ་དུ་སྟོམ་པའི་གྲུས་པ་འཁྱུགས་དག་པ་རྣམས་ལ། རང་རང་གི་ལྷག་པའི་
ལྷས་འཆི་བའི་ཆེ་རྒྱས་སུ་འདྲིན་པའི་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་པན་ཡོན་དུ་གསུངས་པ་ལས། དབང་ཐོབ་ནས་
དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་བསྐྱེད་པ་ཅམ་ཞིག་བྲས་ཀྱང་། ལམ་ཆེར་མ་བསྟོམས་པས་སྟེ་བ་བརྒྱད་ནས་
འཆང་རྒྱ་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་པ་མི་སྤང་། སྤགས་རིམ་དུ། སྟེ་བ་བརྒྱད་ནས་འཆང་རྒྱ་བ་
ནི། དབང་ཐོབ་ནས་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་བསྐྱེད་པ་ཅམ་ཞིག་བྲས་ཀྱི་ལམ་ཆེར་མ་བསྟོམ་པ་དང་།
བསྟོམས་པ་ལ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་མན་ཆད་དང་། སེམས་དབེན་རྟོགས་པ་མ་ཐོབ་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་རྫོགས་
རིམ་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། འདི་དག་གིས་མཆོན་གཞན་གྱི་ལམ་རྣམས་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པས། མ་བསྟོམ་གྱུར་ཀྱང་ལྷུང་མེད་ན། །སྟེ་བ་བརྒྱད་དག་ནས་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་
པ་ལྟར་སྟེ་བ་བརྒྱད་པའི་རིང་མཐའ་བརྒྱད་ལ་ཚུན་ལ་འདྲི་བ་གམ་དབྱེད།

ཁ་ཅིག་ཆོས་སྐྱའི་བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་སྐྱ་རེ་རེ་ལ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡོད་པར་ཐལ། འོངས་
སྐྱའི་བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱི་འོངས་སྐྱ་རེ་རེ་ལ་སྐྱ་ལུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲུབ་སྟེ། འཆི་དུས་ཀྱི་ཆོས་
སྐྱ་དེ་ལ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཆོས་སྐྱའི་བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་སྐྱ་རེ་རེ་

ལ་འོད་གསལ་རྗེས་མ་ཐུན་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འོངས་སྐྱེའི་བསྐྱེའི་བ་གསུམ་གྱི་འོངས་སྐྱེ་རེ་རེ་ལ་སྐྱེ་
ལུས་རྗེས་མ་ཐུན་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། སང་དུས་དང་འཆི་དུས་གྱི་ཆོས་སྐྱེའི་བསྐྱེའི་བའི་ཆོས་
སྐྱེ་རེ་ལ་འོད་གསལ་རྗེས་མ་ཐུན་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། གཉིད་ལོག་པ་མ་ཡིན་པའི་དུས་གྱི་བསྐྱེའི་བ་ཡིན་ན། སང་དུས་གྱི་བསྐྱེའི་བ་ཡིན་
པས་བྱུང་བར་ན། འཆི་དུས་གྱི་ཆོས་སྐྱེའི་བསྐྱེའི་བ་དང་། སང་པ་སྐྱེལ་སྐྱེའི་བསྐྱེའི་བ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་
ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། གསལ་སྒྲོན་དང་ཡིག་ཆུང་སོགས་སུ་བསྐྱེའི་བ་སྒྲོར་
དགུ་སོ་སོར་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལྷན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སང་པ་སྐྱེལ་སྐྱེའི་བསྐྱེའི་བ་ཆོས་
ཅན། གཉིད་དུས་གྱི་བསྐྱེའི་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གཉིད་པའི་དུས་གྱི་བསྐྱེའི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
གཉིད་དུས་དང་མ་གཉིད་པའི་དུས་འགལ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དག་དཔེན་མན་ཆད་སྐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་
པས་འཆི་དུས་གྱི་སྐྱེའི་བ་སྐྱེལ་སྐྱེའི་བསྐྱེའི་བའི་བསྐྱེའི་བ་ཆོས་ཅན། འཆི་དུས་གྱི་བསྐྱེའི་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
སྐྱེའི་བ་ལེན་པའི་དུས་སུ་བསྐྱེའི་བའི་བསྐྱེའི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཆི་དུས་དང་སྐྱེའི་བ་ལེན་པའི་དུས་འགལ་
པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་འཆི་དུས་གྱི་བསྐྱེའི་བ་སྒྲོར་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ལམ་གྱི་སྐྱེའི་ལམ་བུ་དོགས་སྒོར་གང་རུང་དང་བསྐྱེའི་བའི་བསྐྱེའི་བ་ཡིན་ན། སང་དུས་
གྱི་བསྐྱེའི་བ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ན། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་ཆེ་ལས་གྱི་ལུས་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱེ་
ལུས་བསྐྱེའི་བའི་བསྐྱེའི་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱེ་ལུས་དེ་
ལམ་གྱི་བུ་དོགས་པའི་ཕྱིར། གསལ་སྒྲོན་ལས། དེ་ཡང་རིམ་ལྡན་སྐྱེ་ལུས་ལ་བར་དོར་གསུངས་
པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལ་དངོས་དང་རྗེས་མ་ཐུན་བ་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྐྱེའི་བ་འདྲ་པའི་མ་རྒྱུད་ཀྱི་རིམ་ལྡན་ཆེ་འདིར་འཆང་བྱ་བའི་ལམ་དང་། དེའི་སྐྱེའི་བ་འཕྲོ་བ་
དང་མྱོང་འཕྲུག་གི་རྣལ་འབྱོར་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་བསྐྱེའི་བསྐྱེའི་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་དུག་ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་རྣམས་པའི་
རིམ་ལྡན་བསྐྱེའི་བ་ལས་གསུངས་པ་ཡིན། མྱོང་འཕྲུག་གི་ཆེ་འདིར་རང་གི་ལུས་རྟེན་དང་གཞན་གྱི་ལུས་

རྟེན་བཟང་ངན་བརྗེས་ནས། ལམ་སྤྱར་དུ་གཙོད་པའི་ཡན་ལག་ནི་གྲོང་འཇུག་གོ་ཞེས་གསལ་སྒྲོན་
 ལས་གསུངས་པས། རྣལ་འབྱོར་པས་གང་ཟག་གཞན་གྱི་ལུས་རྟེན་བཟང་པོར་འཇུག་གཞན་གྱི་
 རྣམ་ཤེས་རང་གི་ལུས་རྟེན་ངན་པ་ལ་འཇུག་ནས་ལུས་བརྗེ་བ་ལ་བྱེད་དམ་སྟེ། གཞན་ཤི་བའི་ལུས་
 ལ་འཇུག་པ་ཡང་ཡོད་དམ་དཔྱད། དེའི་ཆེ་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་འཆི་འཕོ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། འཕོ་
 བ་དང་གྲོང་འཇུག་གཉིས་ལུས་སྤར་གས་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་བྱེད་ཡིན་ཀྱང་། འཆི་བའི་སྤྱད་རིམ་བྱེད་
 པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །འཕོ་བ་གྲོང་འཇུག་གཉིས་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་རྣམས་ལས་
 གསུངས་ཀྱང་འདིར་བཤད་པ་ནི་པ་རྒྱུད་ལ་དེ་གཉིས་སྟོན་ཅིག་ཅེས་པའམ། ཡང་ན་པ་རྒྱུད་ཀྱི་མཆོན་
 བྱེད་དཔེའི་སྒྲུ་ལུས་བྱེད་ཀུས་པའི་མཆོངས་ནས་གྲོང་འཇུག་གི་གདམས་ངག་བསྟོམས་ན་ཀུས་
 པ་ཐོབ་པ་བྱུང་བར་ཅན་ཞིག་ཡོད་པས་དེ་རྟོགས་པའི་བྱིར་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསལ་སྒྲོན་ལས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆེ་འདིར་འཆང་རྒྱ་བའི་རྣལ་འབྱོར་པས་སྒྲུ་ལུས་བྱེད་པའི་མཆོངས་ནས་
 གྲོང་འཇུག་བྱས་ཏེ་སྒྲུ་ལུས་བསྐྱེད་ནས་འཆང་རྒྱ་བ་ཡོད་དམ། ཡང་ཆེ་འདིར་འཆང་རྒྱ་མི་ཀུས་པའི་
 སེམས་དབེན་པས་གྲོང་འཇུག་བྱས་ཏེ་སྒྲུ་ལུས་བསྐྱེད་ནས་འཆང་རྒྱ་བ་ཞེ་ཡོད། གང་ལྟར་ཡང་
 དེ་ལྟར་འཆང་རྒྱ་བ་དེ་ཡོད་ན་ཆེ་འདིར་འཆང་རྒྱ་བ་སོགས་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ནམ་མིན་དཔྱད་
 རོ།

དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་བཤད་པ།

རིམ་པ་བཞི་བ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་ལ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མི་དགོས་ཏེ། རིམ་པ་
 བཞི་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཉི་རྒྱ་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་རིམ་པ་བཞི་བ་དོན་གྱི་
 འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་ཡིན་པར་རྫོགས་རིམ་དངོས་བྱུང་སྟེ་མར་གསུངས། ལྷ་མེད་དུ་རིགས་
 དེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་པ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་

ཐོབ་པ། ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ། ཉོན་མྱོན་ཀྱན་བཏགས་ལྷན་སྐྱེས་ས་བོན་དང་བཅས་པའི་
 དངོས་གཉེན་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ། དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་སྤྱོད་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
 གསར་དུ་ཉོགས་པ། མ་དག་པའི་སྐྱེ་ལུས་འགགས་པ། ཕྱི་ནང་གི་མངོན་བྱང་ཐོབ་པ་རྣམས་དུས་
 མཉམ་ཏེ་ཕྱིའི་ཆེ་ཉི་སྤོང་གི་སྒྲིག་གསུམ་འདས་པའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་སུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ལྡོག་ཆ་
 རས་ཕྱིའི་མངོན་བྱང་དང་། རང་གི་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ཐེམ་པའི་འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་སྤོང་
 པ་ཡིན་པའི་ལྡོག་ཆ་རས་ནང་གི་མངོན་བྱང་དུ་བཤད་དོ། །ཕྱིའི་མངོན་བྱང་ལ་ནང་གི་མངོན་བྱང་
 གིས་བྲབ་ཀྱང་། རང་གི་མངོན་བྱང་ལ་ཕྱིའི་མངོན་བྱང་གིས་མ་བྲབ་སྟེ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་
 ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་པས་མ་བྲབ་པའི་ཕྱིར་གསུངས། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་
 གསལ་ཕྱི་ནང་གི་མངོན་བྱང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་གསུངས་ཀྱང་དབྱེད་རྒྱ་ཡོད། རིམ་པ་བཞི་པའི་
 དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་པ། དེ་ལས་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉིར་ཐོབ་བྱུང་པ། དག་པའི་སྐྱེ་ལུས་
 ཐོབ་པ། ཀྱན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་སྤངས་པ། དེ་སྤངས་པའི་
 རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ། སྒྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ། ས་གཉིས་པར་འཕོས་པ། སྦྱར་དུག་གི་རྗེས་ཤུན་གྱི་
 ཡན་ལག་ཐོབ་པ། སྤངས་པ་བྱུང་འཇུག་དང་སྦྱོབ་པའི་བྱུང་འཇུག་གཉིས་ཀ་ཐོབ་པ། དབྱ་བཅོམ་
 ཐོབ་པ། ཐར་བ་ཐོབ་པ། འཁོར་བ་མ་སྤོང་བར་དུ་རིགས་འབྲས་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་རྗེ་རྗེའི་སྐྱེ་མཆོན་ཉིད་
 པ་ཐོབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྱུང་ངོ་།

རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ཡང་མདོ་ལུགས་ཀྱི་མཐོང་སྒྲོམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 ལྟར་སྤྱད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་ཡུན་ཆད་ཅན་དུ་འཛོག་པ་མིན་ཏེ། གསལ་སྒྲོན་ལས། དེ་འབྲས་པའི་དོན་
 གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་འཛོག་ཀྱས་པས་ན་ཁེམ་པ་གཅིག་ལས་
 མེད་པ་མིན་ཏེ། ཞེས་དང་། ཐུན་ཅིག་གམ་ནི་ཉིན་གཅིག་གམ། ཁྲི་བ་ཁྲི་ཕྱེད་ལོ་ཡི་དུས། །བསྐྱེད་
 པ་འཕམ་བསྐྱེད་པ་སྤོང་དུ་ཡང་། །ཞེས་སོགས་རིམ་ལྡན་བསྐྱེད་པའི་ལུང་དང་། ཞལ་ལུང་ཡང་ཤེས་བྱེད་

དུ་འབྲེན་པར་མཛད་དོ།

དེ་ནི་དངོས་གནས་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་ན་རིམ་པ་བཞི་པ་ཐོབ་པའི་ཐོ་རངས་དེ་ཉིད་ལ་དག་པའི་
སྒྱུ་ལུས་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ལམ། བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ལམ་གྱི་རྣམས་མཐུ་
བསྟན་པ་ཡིན་ན། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡུན་རྒྱུང་བ་མིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ངེ་ལྟར་འགྲིག་སྟུང་པ་
ལ། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་དེ་འབྲེན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྣམས་འབྱོར་པས་
སྐད་ཅིག་མ་དུ་མའི་ཡུན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡོད་པས་ཡུན་རྒྱུང་བ་མིན་པ་དང་། བསྐྱལ་པ་སྐད་
ཅིག་དང་། སྐད་ཅིག་བསྐྱལ་པར་བསྐྱར་བའི་བསྐྱལ་པ་བསྐྱལ་པ་ཡིན་པས་དེ་འབྲེན་བསྐྱལ་པ་དུ་མར་
གནས་ཀྱང་གཞན་སྤང་ལ་བསྐྱལ་པ་གཅིག་སོགས་འབྱོ་བའི་ངེས་པ་མེད་གསུངས་པ་ཡང་། རིམ་
པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཉི་རྒྱུའི་ལ་རིམ་འཛིན་དང་ཟེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་གཉིས་
ཡོད་པའི་རིམ་འཛིན་གྱི་རིམ་ནི་ལུས་རིམ་ལོ། འཛིན་པ་ནི་འོད་གསལ་དུ་བརྟག་ནས་འཛིན་པ་སྟེ་རང་
གི་ལུས་མགོ་ནས་སྟོང་གའི་བར་དང་། ཡང་རྐང་བ་ནས་སྟོང་གའི་བར་དུ་སྤྱད་པ་དཔེར་ན་མེ་ལོང་
ལ་ཏ་བཏབ་ཆེ་མཐའ་ཀུན་ནས་དཀྱིལ་དུ་སྤྱད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ།

རིམ་པ་བཞི་བར། དབུགས་གྱི་རྒྱུང་ནི་མེ་ལོང་ལ། རི་ལྟར་ཀུན་ཏུ་ཐིམ་གྱུར་པ། ཞེས་
སོགས་གྱིས་རིམ་འཛིན་གྱི་སྤྱད་རིམ་གྱི་དཔེ་དོན་སྦྱར་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཟེས་གཞིག་ཅེས་
པ་ནི་ཐོག་མར་སྟོང་ཐམས་ཅད་བརྟུང་ལ་བསྟ། དེ་ནས་བརྟུང་ཐམས་ཅད་རང་ལ་བསྟ། དེ་ཟེས་རང་
ཡང་འོད་དུ་ཞུ་ནས་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པ་ལ་ཟེས་གཞིག་ཅེས་བྱའོ། །སྤྱད་རིམ་དེ་གཉིས་སེམས་
དཔའ་སྟུང་བཅེགས་བསྐྱོམས་ནས་བྱེད་པ་ཟེས་འགོས་གྱི་མན་ངག་ལས་བྱུང་བ་དེ། ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་
བརྟ་གཅིག་པར། སངས་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར། བདག་གི་ལུས་ལ་སྤང་མཛད་
བཞག ཅེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་ལྟ་ཅ་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་མན་ངག་ཐོན་པ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་
ལེགས་པར་གསུངས།

དེའི་ཚུལ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་དང་། རང་ལུས་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་
 རས་སྐྱོད་རྗེ་རྗེ་ཆུང་སྤང་དང་། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཨོ་ཡིག་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་། དེར་ཐིག་ལེ་
 ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔར་བསྐྱེད། ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དག་དང་རང་གི་དག་གཉིས་
 གསུང་རྗེ་རྗེ་འོད་དཔག་མེད་དང་། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཨོ་ཡིག་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་། དེར་
 ཐིག་ལེ་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔར་བསྐྱེད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་དང་རང་གི་སེམས་
 གཉིས་ཐུགས་རྗེ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཨོ་ཡིག་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་དེར་
 ཐིག་ལེ་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔར་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ཆུས་རང་གི་གནས་གསུམ་མཐ་སྟོང་གར་ཐིག་
 ལེ་གཅིག་གི་ནང་དུ་བཀོད་པར་གསུངས་པའང་ཡོད། ཐོག་མར་འོད་ཟེར་གྱིས་སྟོང་བཅུད་ཐམས་
 ཅད་འོད་ལྷ་བྱས་ཏེ་སེམས་དཔའ་སོ་སོ་ལ་ཐིམ། སེམས་དཔའ་སོ་སོ་ཡང་འོད་དུ་ལྷ་ནས་སྟོང་གའི་
 བར་དུ་སྤྱད་པ་རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་དང་། ཐོག་མར་སྟོང་བཅུད་སྤྱད་པ་སྟོན་དུ་མ་བཏང་བར་
 སེམས་དཔའ་སྤུམ་བཅེགས་ཉིད་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པ་རིམ་འཛིན་གྱི་སྤྱད་རིམ་དུ་གསུངས། དེ་
 ཡང་སྤྱད་པའི་གནས་མཐར་ཐུག་ནི་སྟོང་ག་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མོ་བཞིས་ལུས་ལས། ཏྲ་ཏུ་སྟོང་གི་དབྱས་
 གནས་པ། །འོད་ཟེར་ཆེན་པོ་འབར་བ་ཅན། །རི་སྟོང་དགུ་ཡི་བར་དུ་ནི། །དབྱལ་བ་ལ་གནས་ཀྱང་
 མཐིལ་བར། །ཐིག་ལེ་དེ་ཁོ་ནར་བསྐྱུས་ཏེ། །ཞེ་བའི་དབྱས་སུ་ཆུང་པར་གནས། །ཞེས་ལུས་ཀྱི་
 སྟོང་སྤྱད་ནས་སྟོང་གའི་ཐིག་ལེ་ལ་བསྐྱུས་ནས་སྟོང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་ཞེ་བའི་རྩ་ཏྲེའི་ནང་དུ་གནས་
 པར་གསུངས་པའི་བྱིར།

པར་བྱིན་ཐེག་པའི་གང་ཟག་ལྷ་མེད་གྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཚུལ་ལ་དབྱེད་པ།

ཁ་ཅིག་གིས། པར་བྱིན་ཐེག་པ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་ས་བཅུ་པ་བ་སྤྲུགས་ལྷ་མེད་ལ་ཞུགས་
 ཆོ། མཆན་བྱེད་དུས་སྤྱི་ལོ་དང་དངོས་དབང་དུ་བསྐྱར་བ་ལས་ཐོབ་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ།
 རིམ་བུ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མ་ཡིན་ཏེ། རིམ་བུ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ཐོ་རངས་
 གྱི་དུས་སྤྱི་ལོ་ཐོབ་དགོས་པ་གང་ཞིག་ འོག་མའི་ས་བཅུ་པས་ཐོག་མ་ཐག་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནི་
 མཆན་བྱེད་གྱི་དུས་སྤྱི་ལོ་ཐོབ་དགོས་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐབ་དོན་ལས། དེས་ན་རིམ་བུ་བཞི་
 པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། སློབ་མི་སློབ་གྱི་བྱང་འཕྲུག་ཐོག་མར་ཐོབ་པའི་དུས་ཡིན་ན། ཐོ་རངས་
 ཡིན་པས་བྱི་ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་རིམ་ལྡེའི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་ཞིང་།
 གསལ་སློན་སོགས་འདུས་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཐམས་ཅད་མ་ཐུན་པར་གསུངས་པའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐབ་དོན་ལས། མཆན་བྱེད་དུ་དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་སྤྱི་བྱེད་དང་
 སྟོན་བྱེད་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་དུ་བྱས་ཏེ་བསྐྱར་བའི་སློན་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་བསྐྱེད། ཅེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་བྱིར་ཟེར།

དེ་ལ་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས། དེ་འདྲའི་ས་བཅུ་པ་བ་ཐ་མ་བ་དེ་ལྷ་མེད་གྱི་ལམ་གྱི་སློན་
 པ་བཏབ་ཆེ་མཆན་བྱེད་དུ་དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་བསྐྱར་མ་ཐག་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
 ཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་སྤྱི་བ་ཐ་མ་བ་དེས་འོག་མེན་དུ་མི་གཡོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མཉམ་
 པར་བཞག་པ་ན། སྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཁྱོད་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་འདིས་འཆང་
 རྒྱ་བར་མི་རྒྱས་པས་འོད་གསལ་མཛོན་དུ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྐྱུལ་ནས། ལྷའི་བྱ་མོ་ཐེག་ལེ་མཆོག་
 མ་བཀུག་སྟེ་མཆན་བྱེད་གྱི་དུས་སྤྱི་ལོ་དབང་གསུམ་པ་དངོས་དབང་དུ་བསྐྱར་བས་སྤང་མཆེད་ཐོབ་
 གསུམ་སྟོན་དུ་འགོ་བའི་སློན་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཆོན་པར་བྱེད། ཐོ་རངས་འོད་གསལ་དང་བྱང་

འཇུག་གི་གདམས་པ་ཐོག་སྟེ་དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་བས། རྩོམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
མངོན་དུ་བྱས་ནས་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱར་ལྡང་བ་དང་། དེ་ནས་རྩོམ་པ་སྤྱི་མ་སྐྱེད་པ་འཆར་
ཁར་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྡན་གསལ་སྟོན་ལས། མཆོན་བྱེད་ན་
སྤྲུལ་པས་ལས་རྒྱ་ལ་བཞེན་པའི་དངོས་དབང་བསྐྱར་ཏེ་འོད་གསལ་མཆོན་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ནས་
རྩོམ་པ་འོད་གསལ་སྟོན་ཚུལ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་བྱང་འཇུག་སྐྱབ་ལུགས་ཀྱི་གདམས་ངག་ཐོག་
པས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་ཅིང་། དེའི་འོག་ཏུ་བྱང་འཇུག་འབྱུང་བོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས།
དབྱངས་ཅན་དག་འཁྱོའི་ས་ལམ་རྣམ་བཞག་ལས་གསུངས།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གསལ་སྟོན་གྱི་གཞུང་འདི་ནི་དང་པོ་ནས་སྤྲུལ་པ་དེ་སྤྱི་མ་སྐྱེད་པ་འོད་གསལ་
བཟོན་ཚུལ་བཤད་པའི་གཞུང་ཡིན་པས་ལམ་གཞན་གྱི་མཐར་སྤྲུལ་པའི་ལམ་ཐོབ་པའི་རིམ་པ་
འདི་དང་མི་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བྱེད་ན་སྤྲུལ་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ཐོབ་ན་དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་
དཔེའི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་དམ། བྱེད་ཟེར་ན། དེ་འབྲའི་དཔེའི་འོད་གསལ་དེ་འཆི་རིམ་རི་
བཞེན་པའི་དཔེའི་འོད་གསལ་ཡིན་ན་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་དང་དེའི་རྒྱུ་སེམས་ལས་རིམ་
པ་གསུམ་པའི་སྐྱེ་ལུས་སུ་ལྡང་དགོས་པ་དང་། དེ་འབྲའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཉི་
རྒྱ་ཡིན་ན་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལས་གཞན་དུ་འོས་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསལ་སྟོན་ལས། དབང་གསུམ་པ་བསྐྱར་བས་ནི་བཞི་པ་བསྐྱར་བར་ཡང་མཆོན་
པས་དབང་ནི་དེ་གཉིས་སོ། །དབང་གསུམ་པ་བསྐྱར་བ་ན་སྟོན་དུ་སྤྲུལ་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དང་། དེ་
ནས་ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་དུ་ལུགས་ཏེ་གཉིས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཡང་དག་ནས་དོན་གྱི་ལྟན་སྤྱི་མ་མངོན་དུ་
འབྱུང་རོ། །ཞེས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཉི་རྒྱའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལས་གཞན་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རིམ་ལྡན་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་ནམ་བྱེད་དུས་སུ་ནི། །རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱིས་དེ་ཉིད་དམིགས། །
ཞེས་སོགས་དང་། གྲོལ་བའི་ཐིག་ལེ་ལས་ཀྱང་། རྣམ་བྱེད་དུས་སུ་རྒྱལ་བ་ལྟར། །དེ་ཉིད་བསྟོམས་

པས་ཐོ་རངས་དུས། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཡང་དག་ཏེགས། །ཞེས་སོགས་དང་། སྟོད་བསྐྱུས་དང་། མན་
སྟེ་སོགས་ཀྱང་འདྲ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་ས་བཙུ་སྟོད་པ་ཐ་མ་བ་དེ་ལ་སྟོགས་བཙུའི་
སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུལ་ཏེ། ལྷའི་བྱ་མོ་ཐེག་ལེ་མཆོག་མ་བཀྲག་ནས་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་
ཤེར་དབང་དངོས་དབང་དུ་བསྐྱར་བ་ནི། དང་པོ་ནས་སྐྱགས་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་གང་ཟག་ལ་སྟོད་
རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་དབང་དང་། འོད་གསལ་གྱི་ཉེ་རྒྱ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གི་གཞི་མཐུན་དུ་
འགྱུར་ཏེ། སྐྱབ་པ་པོ་དེ་ལ་སོགས་འབྱེན་གྱི་སྟོད་པའི་དོད་བྱབ་ཏུ་སོང་ནས། བམ་བྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་
དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཛོན་དུ་བྱས་ཏེ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག། འོད་གསལ་དེའི་རྒྱང་སེམས་
ཅམ་ལས་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱར་བཞེངས། སྐར་ཡང་སྟོང་གའི་སྟེང་རིམ་གྱིས་ཏེགས་པ་བྱང་
འཇུག་མཛོན་དུ་བྱས་ཏེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་གནས་བཞིན་པའི་ངང་ནས། སྐར་རངས་འཆར་ཀར་
དོན་གྱི་འོད་གསལ་རྩི་རྩེ་ལྷ་བྱའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ལྷག་མ་
མེད་པར་སྤངས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དེའི་རིགས་འདྲའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་
དང་། དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱེད་ཀྱི་རིགས་འདྲ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་གཟུགས་སྐྱར་གནས་འགྱུར་ནས། མི་
སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ནི། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། བཤ་ཆེན་
སློབ་ཐབས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན། བཤ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། རྩི་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་པ་
སོགས་རྩི་རིན་པོ་ཆེའི་རྩིས་འབྲངས་མཁས་པ་མང་པོས་བཞེད་པའི་བྱིར།

འོན་ཀྱང་ཐབ་དོན་སོགས་སུ་འོད་གསལ་དེ་ལས་དག་པའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱར་བཞེངས་པ་ལ་དབང་
བཞི་པ་བྱང་འཇུག་གི་གདམས་པ་བསྟན་པའི་སྟོན་ས་བསྐྱར་བར་གསུངས་པ་དེ། སྟོད་བསྐྱུས་
སྟེང་བང་གོང་མ་གཉིས་བསྐྱར་ཚུལ་བཤད་པའི་བཤད་རིམ་ཅམ་འགོད་པ་ཡིན་གྱི། རྩི་རིན་པོ་ཆེའི་
དགོངས་པ་ནི་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་དབང་གོང་མ་གཉིས་དཀྱུས་ཐོག་གཅིག་ཏུ་བསྐྱར་བར་གསུངས་
ཏེ། མཛོན་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་དུ། སྟོད་བསྐྱུས་ལས་དབང་གསུམ་པ་བསྐྱར་

བ་ལ་འོད་གསལ་གྱི་སྒོར་བཤད་པའི་འོག་ཏུ་དབང་བཞི་བསྐྱར་བ་ལྟར་བཤད་ཅིང་། རིམ་པ་འདྲིར་
ཡང་འོད་གསལ་གྱི་གདམས་པ་བཞི་དང་། དེ་ལས་སྐྱུ་མའི་སྐྱར་བཞེངས་པའི་ཚུལ་བཤད་ཟེན་པའི་
འོག་ཏུ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བར་བཤད་པ་ནི་བཤད་པའི་རིམ་པ་ཙམ་
ཡིན་གྱི། ལག་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ནི་དབང་གསུམ་པ་བསྐྱར་བའི་མཁུག་ཐོགས་ཉིད་ཏུ་དབང་བཞི་པ་
བསྐྱར་བ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་དབང་བཞི་པ་མ་བསྐྱར་བའི་སྔ་རོལ་ཏུ་ཆུ་ལས་ཉ་ལྟར་བའི་ཚུལ་དུ་བྱང་
འཁུག་སྐྱར་བཞེངས་པའི་ཚུལ་བཤད་པའི་སྒྲིན་ཡོད་དོ། །ཞེས་ལག་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ཞིབ་ཆ་དང་
བཅས་པ་གསལ་བར་བཤད་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཁས་སྒྲུངས་
ན་རིམ་ལྔ། སྒྲོད་བསྐྱུས། ལས་མཐའ་ནམ་འབྱེད། གོལ་བའི་ཐེག་ལ། མན་སྟེ་གསལ་སྒྲོན་སོགས་
དང་། མཁས་པ་མང་པོའི་བཞེད་ཚུལ་དང་ཡང་མཐུན་ནམ་སྟམ་སྟེ་ཆོམ་མི་སྒྲ་བར་དཔྱད་ཅིག དེ་
ལྟར་ལམ་གཞན་གྱི་མཐར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལ་འཁུག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཤེས་སྒྲིབ་ལྔ་མོའི་
དངོས་གཉེན་བྱས་ཏེ་ཆོས་སྐྱའི་དངོས་ཀྱི་ཉར་ལེན་བྱེད་ཀྱས་པ། ལྟན་སྒྲིབ་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་གཞན་མེད་པ་དང་། མི་སྒྲིབ་པའི་གཟུགས་སྐྱུ་མཐར་སྐྱུག་
གི་དངོས་ཀྱི་ཉར་ལེན་བྱེད་ཀྱས་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་སྐྱངས་པའི་རྒྱང་སེམས་ཙམ་ལས་
བྱུང་བའི་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་ལས་གཞན་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་གསུངས། དེ་འདྲའི་སྒྲིད་པ་
ཐ་མ་བས་མངོན་དུ་བྱེད་མ་ཐག་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
མིན་ཏེ། དེ་སྐྱགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དང་། ཉན་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་འདྲའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་མིན་ཏེ། དེ་ས་བཅུ་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་གཞན་གྱི་མཐར་བྱུང་བའི་སྒྲིབ་པའི་བྱང་འཁུག་ལ་སྒྲོམ་ལམ་ས་དགའའི་དབྱེ་བ་
མེད་དེ། རྟོགས་པ་བྱང་འཁུག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ན་དེ་ལས་མ་ལངས་པར་མཉམ་བཞག་སྐྱབ་གཅིག་

ལ་མི་སློབ་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

རྗེ་ཞོར་བཟང་པས་དང་པོར་ཐོབ་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་མ་ལངས་པར་མཉམ་བཞག་
 བྱམ་གཅིག་ལ་མི་སློབ་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འདོད་ཀྱང་། མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྟོན་དུ་སློབ་
 པའི་བྱང་འཇུག་བསྐྱབ་དགོས་པ་དང་། གཟུགས་སྐྱ་མཐར་ཐུག་གི་ཉེར་ལེན་དུ་དག་པའི་སྐྱ་ལུས་
 སྐྱབ་པ་སོགས་དང་འགལ་གསུངས། དང་པོར་ཐོབ་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ལ་ཕྱིར་མངོན་བྱང་
 སྐྱར་མི་དགོས་ཏེ། རིམ་པ་བཞི་པའི་འོད་གསལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སློབ་མི་སློབ་ཀྱི་བྱང་འཇུག་
 ཐོབ་དུས་ལ་ཐོ་རངས་དགོས་པར་གསུངས་པས། དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྷང་བའི་སློབ་པའི་
 བྱང་འཇུག་ཐོབ་དུས་ལ་ཐོ་རངས་དགོས་སམ་དཔྱད། ཟབ་དོན་དུ། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་
 གསལ་གྱིས་ཤེས་སློབ་སྟོང་བ་ལ་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ལ་སྐྱ་ལུས་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་
 གསུངས་ཀྱང་། རིམ་པ་བཞི་པའི་སྐབས་སུ་ཤེས་སློབ་སྟོང་བ་མེད་པས་ས་བཅུའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
 རྣམས་རྒྱལ་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་སམ་དཔྱད། ལམ་གཞན་གྱི་མཐར་ལྷ་མེད་ཀྱི་ལམ་དུ་འཇུག་
 པ་ལ་ས་བཅུ་སྟེང་པ་ཐ་མ་པ་ཁོ་ན་ནས་འཇུག་པར་གསལ་སྟོན་ལས་གསུངས་པ་ལ་རྗེ་ཞོར་བཟང་
 པས་དགོངས་པ་གཞན་དུ་བྱངས་ནས་གཞན་ལ་བྱར་བ་དང་བཅས་ཏེ། པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ས་བཅུ་རེ་རེ་
 ནས་དང་། སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོགས་ཀྱི་ཆེ་ཡང་སྤྲགས་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་དེ། དེ་མིན་ན་བྱང་སེམས་
 དེ་རྣམས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་མགོ་ལ་མེ་ཤོར་བ་གསོད་པ་ལྟ་བུའི་དོན་གཉེར་
 དང་ལྡན་པས། སྤྲགས་ལམ་འདི་སྟོགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་བྱང་གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་བའི་ཐབས་ལྷན་མེད་
 པ་ཡིན་པ་མི་ཤེས་པའོ། ཤེས་ཀྱང་དེ་སྟོན་པའི་ལྷ་མ་མི་རྟེན་དམ། ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཇུག་དེས་ན་བྱང་
 སེམས་དེ་དག་དེ་ལྟར་འཇུག་པ་ཡོད་པ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡང་ཡིན་གསུངས།

དེ་ལ་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་པས། སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོགས་ནས་སྤྲགས་ལམ་དུ་འཇུག་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། དེ་སྤྲགས་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ལ་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་སྐྱ་ལུས་གང་

རྒྱུ་ལྟ་བུ་དགོས། དེ་ནས་འཇུག་ན་རིམ་པ་བཞི་བ་ཐོབ་ནས་སྒྲུབ་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པ་སྒྲགས་ཀྱི་
གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོག་ནས་དང་འགལ་གསུངས། རྗེ་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་པས་ཀྱང་
མོར་བཟང་པ་བྲིད་ཀྱིས་བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་སྒྲགས་ལམ་ལ་མི་འཇུག་པ་ཞིག་འདོད་
པས། བྱང་སེམས་དེ་འདྲ་བས་སངས་རྒྱས་ལྷན་དུ་ཐོབ་ཕྱིར་མགོ་ལ་མི་འབར་བ་གསོད་པ་ལྟར་མི་
བཅོམ་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ། སྒྲགས་ལམ་ལྷན་བ་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ནམ། ལམ་དེ་སྟོན་མཁན་མ་རྟོན་
དམ་ཞེས་ཕྱིར་བསྐྱོད་ཀྱི་དགག་པ་མཛད་འདུག་གོ།

བྱང་འཇུག་བཤད་པ།

སྒངས་པ་བྱང་འཇུག་དེ་བྱང་འཇུག་གི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཀྱང་བྱང་འཇུག་གི་གཙོ་བོ་མིན་ཏེ།
བྱང་འཇུག་གི་གཙོ་བོ་ནི་བདེན་གཉིས་དབྱེད་མེད་བྱང་འཇུག་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྒངས་པ་བྱང་
འཇུག་པ་དེས་སྒྲུབ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་
མཛོད་དུ་བྱས་པ་ན། སྐྱེད་པ་སྐྱེ་མའི་སྐྱེད་དང་། སྒྲགས་དག་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་ཆོགས་
པའི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་གཙོ་བོ་རྟོགས་པ་བྱང་འཇུག་མཛོད་དུ་བྱེད་དེ། དེ་ལ་བྱང་དུ་འཇུག་ཚུལ་
གྱིས་བྱང་འཇུག་ཉེར་གསུམ་མམ་ཉེར་ལྔ་ཡང་ཡོད་དོ།

དེ་ཡང་དང་པོ་འཁོར་འདས་བྱང་འཇུག་གཉིས་པ་ཀྱན་བྱང་བྱང་འཇུག་གསུམ་པ་རྣམ་བཅས་
རྣམ་མེད་བྱང་འཇུག་ བཞི་བ་གཟུང་འཛིན་བྱང་འཇུག་ ལྔ་པ་རྟག་ཆད་དང་བྲལ་བའི་བྱང་འཇུག་
དྲུག་པ་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་བྱང་འཇུག་ བདུན་པ་ཐབས་ཤེས་བྱང་འཇུག་ བརྒྱད་པ་ལྟག་བཅས་ལྟག་
མེད་བྱང་འཇུག་ དགུ་པ་བདག་མེད་གཉིས་བྱང་འཇུག་ བཅུ་པ་སྐྱེ་འོད་བྱང་འཇུག་ བཅུ་གཅིག་པ་
རིམ་འཛིན་རྗེས་གཞིག་བྱང་འཇུག་ བྱང་འཇུག་ཉེར་གཉིས་བྱེད་ན་འཇུག་གནས་ལྡང་གསུམ་གྱི་

ཟུང་འཇུག་ལོགས་སུ་བགྱང་ངོ། །བཅུ་གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་བཅུ་གསུམ་པ་མཉམ་
 བར་འཇུག་ལྷང་ཟུང་འཇུག་བཅུ་བཞི་པ་སང་གཉིད་ཟུང་འཇུག་བཙུ་ལྷ་པ་མཉམ་རྗེས་ཟུང་འཇུག་
 ཉེར་གསུམ་དུ་བྱེད་ན་འདིར་ཟུང་འཇུག་གཉིས་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པས་རི་ལྷར་འཛོག་
 དཔྱད། བཅུ་རྒྱུག་པ་འཛན་དང་འཛན་མིན་ཟུང་འཇུག་བཅུ་བདུན་པ་བདེ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་བཙུ་བརྒྱད་
 པ་བྱ་བྱེད་ཟུང་འཇུག་བཅུ་དགུ་པ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཟུང་འཇུག་ཉི་ཤུ་པ་དག་མ་དག་ཟུང་འཇུག་ཉེར་
 གཅིག་པ་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་མེད་ཟུང་འཇུག་གོ། །མར་འགོས་ཀྱི་སྟོལ་འཛིན་ཁ་ཅིག་འགོག་
 པ་ཟུང་འཇུག་སྤང་བ་ཟུང་འཇུག་འབྲེལ་བ་ཟུང་འཇུག་གསུམ་བྱས་ནས་དང་པོ་རྣམ་བཅས་ཞེས་
 པ་སྤང་བ་ཟུང་འཇུག་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཅེས་པ་འབྲེལ་བ་ཟུང་འཇུག་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་
 པ་ཟུང་འཇུག་བསྟན་པར་འདོད་གསུང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་རིམ་ལྗེའི་འབྲེལ་བ་ཟུང་འཇུག་ལོར་
 བྱེད་བང་མཛོད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

འདིར་བསྟན་ཟུང་འཇུག་དེ་རྣམས་ལས་ཟུང་འཇུག་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་གང་ཡང་མེད་
 དེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཟུང་འཇུག་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིམ་ལྗེ་ལས། དེ་ལྷར་གང་གནས་རྣམ་
 འབྱོར་པ། །ཟུང་འཇུག་རིམ་ལ་གནས་པ་སྟེ། །ཞེས་བཤུད་མ་ཐག་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ལ་གནས་
 པའི་རྣམ་འབྱོར་པ་དེ་ནི་སྟོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་རིམ་པ་ལ་གནས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་
 བལ་ཆེར་རྟོགས་པ་ཟུང་འཇུག་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་བྱང་
 སེམས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་འོག་མིན་དུ་དབང་གོང་མ་གཉིས་བསྐྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འོད་ཟུང་གི་
 ལམ་བསྐྱོམ་སྟེ་འཆང་རྒྱ་བ་ནི་དངོས་གནས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་བྱ་གཞིན་ལུ་དོན་གྲུབ་འཛུལ་སྲིད་
 དུ་དཀའ་ཐུབ་སྲུང་ཆེ་བསྐྱལ་ནས་འཆང་རྒྱ་བ་ནི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གསལ་སྟོན་ལས། བར་
 ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་མཐར་དང་པོར་འོག་མིན་དུ་ལོངས་སྤྱིའི་རྟེན་ལ་འཆང་རྒྱ་བའི་སྲིད་པ་ཐ་མ་
 པ་དང་། ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྤྱལ་སྤྱར་འཆང་རྒྱ་བའི་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་གཉིས་ཀའི་དུས་སྟེ། ལྷར་

བཤད་པ་ལྟར་བསྐྱེད་ནས་འཆང་བྱ་བ་དངོས་དང་། འཆང་བྱ་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་
མ་ནི་སྤར་སངས་མ་རྒྱས་པ་གསལ་དུ་སངས་རྒྱས་པ་མིན་ཀྱང་། ད་ལྟར་བསྟན་པ་དེས་སྤྱིར་པར་
ཕྱིན་ཐེག་པའི་ས་བཅུ་པ་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཉེན་དེས། སྤགས་ཀྱི་ལམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་འཆང་བྱ་
དགོས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ།།

མདོ་ལུགས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་ས་བཅུ་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པའི་བར་དུ་བཤོད་ནས་མཐར་ཁྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་
ཀྱི་སྟོན་པ་བཏབ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ནི་མདོ་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱ་ཚུལ་དང་། ཁྲ་མེད་དུ་རིགས་
དེས་པས་སྤགས་ཁྲ་མེད་ཀྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་མི་སྟོན་བྱུང་འཇུག་གི་བར་རིམ་གྱིས་བཤོད་པ་
ནི་ཁྲ་མེད་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱ་ཚུལ་ཡིན་ལ། སངས་འཕགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤངས་ཉོགས་ལ་མཐོ་
དམན་གྱི་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་། ལམ་དེ་བཤོད་བྱེད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་དབང་པོ་མཆོག་དམན་སོགས་ཀྱི་
བྱུང་པར་ཡོད་དེ། ཚུལ་གསུམ་སྟོན་མེ་ལས། དོན་གཅིག་ན་ཡང་མ་ཚོངས་དང་། ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མི་སྟོན་པའི་བྱུང་འཇུག་གི་སྐྱེ་དེ་ལ་ལོངས་སྐྱེའི་བྱུང་འཇུག་དང་། སྐྱེལ་སྐྱེའི་བྱུང་འཇུག་གི་
ནམ་བཞག་གཉིས་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། གསལ་སྟོན་ལས། དེ་འབྲེལ་བའི་བྱུང་འཇུག་གི་སྐྱེ་དེས་
མཆོག་གི་སྐྱེལ་བའི་སྐྱེལ་སོགས་པའི་སྐྱེལ་སྐྱེ་དུ་མ་ཞིག་མཛད་ལ། སྐྱེལ་སྐྱེའི་བྱུང་འཇུག་གཅིག་
ཀྱང་བྱས་ནས་བྱུང་འཇུག་གི་སྐྱེལ་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱི་ནམ་བཞག་བྱས་ན་ལེགས་པར་གོ་ལོ། །ཞེས་གསུངས།
དེ་ཡང་ལོངས་སྐྱེ་དང་དེའི་ཐུགས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་ཆོགས་པ་ལོངས་སྐྱེའི་བྱུང་འཇུག་
དང་། སྐྱེལ་སྐྱེ་དང་དེའི་ཐུགས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་ཆོགས་པ་སྐྱེལ་སྐྱེའི་བྱུང་འཇུག་འཛོག་
པར་འཇམ་བཞག་སྐྱེ་བར་མའི་གསུང་སྟོན་ལས་བྱུང་ངོ་། །རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་
ལངས་མ་ཐག་པའི་སྤངས་པ་བྱུང་འཇུག་ནས་རིམ་པ་ལྔ་པའི་བྱུང་འཇུག་འཛོག་ན། སྟོན་གསལ་ལས།
བདེན་གཉིས་སྟོར་བ་གང་ཡིན་པ། །བྱུང་འཇུག་ཅེས་བྱ་ལྔ་པ་སྟེ། ཞེས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དག་

པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་དང་། རོན་དམ་བདེན་པ་ཐུགས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྒྲོར་བ་རིམ་
པ་ལྟ་བུའི་ཟུང་འཇུག་ཏུ་གསུངས་པ་ཟུང་འཇུག་གཙོ་བོ་ལ་དགོངས་ཟེར་རམ་དཔྱད།

རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་གྱི་གཉུག་མའི་གང་ཟག་དེ་གང་
ཟག་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་འཕགས་པ་དང་སྒྲོང་ཉིད་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཟེར་
རམ། དེ་ཡིན་ཟེར་ན། གཉུག་མའི་གང་ཟག་དེས་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པར་མི་ལྡན་བ་དེ་སྤིད་དུ་
སེམས་གྱིས་དམིགས་རྣམ་མི་འཛིན་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་མི་འགལ་སོགས་སྒྲོས་པས་ཆོག་
དེ་འབྲེལ་སྐྱེལ་སྐྱའི་ཟུང་འཇུག་དེ་ཟུང་འཇུག་ཡིན་ཟེར་རམ། ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཟུང་འཇུག་གི་མཐར་
ཐུག་ཏུ་འཛོག་གམ། དེར་འཛོག་ན། ཟུང་འཇུག་གི་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱ་ལ་དག་པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་འཛོག་
པར་སྒྲོན་གསལ་མཆན་དང་བཅས་པ་དང་། རྒྱུད་ལྗོངས་ལས་གསུངས་པས། དེ་དག་པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་
དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྒྲོར་བའི་ཟུང་འཇུག་ཡིན་ཟེར་རམ། དེ་ལྟར་མིན་
ཏེ། མི་སྒྲོབ་པའི་དག་པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་དང་། རོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྒྲོར་བའི་
ཟུང་འཇུག་དེ་ལོངས་སྐྱའི་ཟུང་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མི་སྒྲོབ་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་
དག་པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་གཉིས་ལ་བྲལ་དུ་སོང་བ་ཡོད་དམ་དཔྱད། མི་སྒྲོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་པ་དེས་དེ་
བཞིན་ཉིད་ལ་སྒྲར་མི་ལྡན་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཁོར་བ་ཇི་སྤིད་བར་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ།
ཀུན་སྒྲོང་གི་རྟོག་པ་གཡོ་བྱེད་རྒྱུད་སོགས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་གཏན་དུ་ལྷོག་ནས་ཁ་
སྒྲོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་བ་དོན་ལྡན་འཆང་གི་དོ་བོར་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།

རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་དགྲུང་ལོར་བདུན་བར་དུ་ཡང་དག་མཐའ་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་མི་ཤེས་གསུངས་
པ་དེ། ཇི་སྤིད་ཀུན་སྒྲོང་གི་རྟོག་པ་ཡོད་པ་དེ་སྤིད་དུ་མི་བྱས། ཞེས་པའི་ཀུན་སྒྲོང་གི་རྟོག་པ་དེ་རྒྱུད་
གཡོ་བ་ལ་རག་ལས་པས་རྒྱུད་དེ་གཏན་དུ་ལྷོག་པ་སྤྲགས་སྒྲུ་མེད་ལ་ལྷོས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་
གྱིས་ཡིན་གསུངས། མི་སྒྲོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་པ་དེས་མཉམ་བཞག་པའི་ངང་ནས་སྐྱལ་བ་དུ་མ་སྐྱལ་

བ་སོགས་མེས་ཐོབ་པའི་བྱ་བ་མཛད་པ་ཡང་རྒྱུད་གཏན་དུ་ལྷོག་པའི་གནད་གིས་ཡིན་གསུངས།
 རྟོགས་པ་བྱུང་འཇུག་པ་དེས་མེས་ཐོབ་ཏུ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འགག་ནས་མེད་པས། དེ་བྱུང་འཇུག་
 ཏུ་རི་ལྟར་འཛོག་ཅེན་འགའ་ཞིག་གིས་སྒྲོན་མེད་དེ། དཔེར་ན་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་པོའི་ཁྱི་ཐོག་པ་དེས་ཁྱིའི་
 སྟེང་ན་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་འདྲ་བའི་ཐོག་པ་ཡིན། ཁྱིའི་སྟེང་ན་མེད་སྐབས་སུ་འདྲ་བའི་ཐོག་པ་ཡིན། དཔེ་
 དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་བྱུང་འཇུག་པ་དེ་ཡང་མཉམ་མེས་གང་གི་སྐབས་སུ་འདྲ་བའི་བྱུང་འཇུག་པ་ཡིན་
 ཟེར་བ་འདུག འདི་ཡང་རིགས་པ་ལེགས་པོར་དེ་གསུངས་པའང་ཡོད།

འགའ་ཞིག་གིས་མེས་ཐོབ་ཏུ་དེའི་རྒྱུད་ན་འོད་གསལ་མཛོན་གྱུར་དུ་མེད་ཀྱང་དེའི་རྒྱུན་དུ་
 གྱུར་པའི་གཉུག་སེམས་དེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་བཞིན་པར་ཡོད་པས་བྱུང་འཇུག་ཏུ་འཛོག་ རྟོགས་པ་
 འདི་དོན་དམ་པའི་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་མེས་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ལ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་དམ་
 མེད་ཅེས་ཅོད་པ་དང་མཐུན་གསུངས་པའང་ཡོད། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་བདེ་གསང་འཛིགས་
 གསུམ་གྱི་རྒྱུད་གསུངས་ཆེ་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོར་བཞེངས་པ་དེ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཡིན་ཞིང་
 གཙོ་བོ་དེ་གསུམ་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་སོ་སོའི་ཆེད་དུ་བྱ་
 བའི་གདུལ་བྱ་སོ་སོས་བདེ་གསང་འཛིགས་གསུམ་སོ་སོའི་ངོ་བོར་སངས་རྒྱུས་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་
 གསུམ་གྱི་གཙོ་བོར་བཞེངས་ཆེ་དེ་གསུམ་ལོངས་སྤྲུལ་ཡིན་ཞིང་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཟེར་དགོས་སམ།

དེས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་གསུམ་སོ་སོའི་གཙོ་བོ་ལ་ནང་པན་ཚུན་རྒྱུད་ཐ་དད་དང་ཐ་མི་དད་
 གཉིས་དང་། ལོངས་སྤྲུལ་དང་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གཉིས་རེའང་ཡོད་ཟེར་དགོས་སམ་དཔྱད། ལྷ་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ་མདོ་ལུགས་ཀྱི་སངས་འཕགས་ཡོད་པས། དེ་ལ་རྒྱུད་སྤེལ་འོག་མའི་སངས་འཕགས་
 ཀྱང་ཡོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་ཅིང་། རྒྱུད་སྤེལ་འོག་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་ལྷ་མེད་ཀྱི་སངས་
 འཕགས་ཀྱང་ཡོད་པ་དང་། སངས་འཕགས་ལ་ལྷ་མེད་ལུགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་པའི་སངས་འཕགས་
 མི་དགོས་ཀྱང་ལྷ་མེད་ཀྱི་སངས་འཕགས་དགོས་སམ་དཔྱད། འདིར་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྲུལ་ལྟག་པ་མི་

དགོས་ཏེ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ལ་ཡུལ་གྱི་འོད་གསལ་སྟོང་ཉིད་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་འོད་གསལ་ལྡན་སྐྱེས་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་འཛོག་པའི་ཕྱིར། གསལ་སྟོན་ལས། དེ་འབྲས་བུའི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཡུལ་གྱི་འོད་གསལ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་འོད་གསལ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲགས་ཀྱི་སྐྱབས་པར་བྱིན་ཐེག་པ་ལས་སའི་གངས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། མིང་འདོགས་འབྲས་མེ་འབྲས་ཅི་རིགས་ཡོད་པ་རྣམས་འགའ་ཞིག་ནི་དོད་བྱབ་དང་། ཆོས་མཚུངས་སོགས་ཀྱི་སྟོན་སྲོལ་དང་། འགའ་ཞིག་ནི་སོ་སྟེ་དང་འཕགས་པའི་དབྱེ་བསྐྱེད་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྒྱས་པར་གསལ་སྟོན་དང་ས་ལམ་རྣམ་བཞག་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །

སྒྲགས་སྒྲུ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལྔ་དང་ས་བཅུ་དངོས་གནས་པ་ནི། གསལ་སྟོན་ལས། ལམ་བྱུན་མོང་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་བསྟོམ་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱང་རྒྱ་རྒྱུ་བཅུད་པ་ཐེམ་པས་སྟོང་བ་དངོས་སུ་འཕྲེན་མི་རུས་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་ཆོག་ཀྱི་ལམ་དང་། དེ་རུས་པ་ནས་བདེ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་ལུས་ཚུན་ཆད་སྦྱོར་ལམ་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ནས་བྱང་འཇུག་མ་ཐོབ་པར་མཐོང་ལམ་ས་རབ་དུ་དགའ་བ་དང་། སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ནས་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་མ་ཐོབ་པར་སྟོམ་ལམ་ས་དགྲ་དང་སྦྱར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ལུས་དབེན་སྦྱོར་ལམ་འོད་དུ། དག་དབེན་ཅི་མོ། སེམས་དབེན་བཟོད་པ། མ་དག་པའི་སྐྱེ་ལུས་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་དང་སྦྱོར་རོ། །

ཕྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་པ།

ས་ལམ་རྒྱུད་གཞུང་གསལ་བྱེད་དུ་ཐེག་ཆེན་ལམ་གཞན་གྱིས་སྤོང་ཐེགས་བདུན་གྱིས་སྤོང་བར་གསུངས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཉན་མོངས་རྣམས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཉམ་བཞག་ཐུན་གཅིག་གིས་སྤོང་བྱས་པར་འདོད་བཞིན་དུ། ལམ་གཞན་གྱིས་སྤོང་ཐེགས་བཞིས་སྤོང་བྱས་པའི་ཤེས་སྤྱི་བ། རྒྱ་མེད་ཀྱི་ལམ་འདིས་སྒྲོར་དགུར་བྱེད་ནས་སྤོང་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འགྲིག་པའི་བྱིར། དེས་ན་སྤོང་བའི་བྱང་འཇུག་ལ་ས་དགུར་བྱེད་པའི་ས་བརྒྱུད་པ་ནས་ཤེས་སྤོང་བའི་མགོ་ཚུལ་བཅས་སྤོང་བ་མཐའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་ཤེས་སྤོང་ཆེ་འབྱིང་ཆུང་གསུམ་ཅིག་ཆར་སྤོང་བར་འདོད་དགོས་གསུངས།

མཁས་པ་མང་པོས་སྒྲོམ་ལམ་ས་དགུའི་རྣམ་བཞག་འཛིག་པ་ནི་གཙོ་ཆེར་ཤེས་སྤོང་བའ་ལ་ཆོག་ས་བསགས་དགོས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་སོགས་ཀྱི་བྱང་བར་ལ་ལྷོས་ནས་འཛིག་ཀྱང་། སྒྲོམ་ལམ་སྒྲོར་དགུ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་སྤྱི་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་ཐེམ་པར་གསུངས་པས། རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་དེ་ནི་ཤེས་སྤོང་གི་དོ་བོར་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ལ་དེ་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་སྒྲོམ་ལམ་སྒྲོར་དགུས་དངོས་གཉིན་བྱས་ནས་སྤོང་དགོས་གསུངས་པས། སྒྲོམ་ལམ་སྒྲོར་དགུ་རེ་རེ་ནས་སྤོང་བྱ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་དངོས་གཉིན་བྱེད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དམ་སྙམ་སྟེ་དབྱེད། དབང་ཕྱུག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་ཕྱུག་བརྒྱུད་མི་འབྲསྟེ། དང་པོ་བརྒྱུད་སྤོང་བའི་བྱང་འཇུག་པས་ཀྱང་ཐོབ་པ་ཡོད་པས་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ། བྱི་མ་བརྒྱུད་ནི་མི་སྤོང་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་བྱིར། དབང་ཕྱུག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་ནི། ལྷ་སྤོང་བསྐྱེད་བྱས་པས་སྤོང་བ་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་སྤོང་བསྐྱེད་བྱས་པས་ཡང་བ་དང་། རྟོན་བཞེན་པ་སྤོང་བསྐྱེད་བདག་པོར་གྱུར་པས་ཡང་དག་ཐོབ་པ་དང་། གང་འདོད་ཀྱི་གནས་

སྤྱི་བཞུགས་ལྷན་པས་བྱས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པས་རབ་ཏུ་གསལ་བ་དང་། འདོད་
པ་ཐམས་ཅད་སྐྱོར་བས་བཟླ་བ་དང་། ཆར་བཅད་རྗེས་འཛིན་ལ་དབང་བས་དབང་ཕྱག་ཉིད་དང་།
ཡོན་ཏན་ལ་འདོད་དགུར་དབང་བས་འདོད་དགུར་བསྐྱར་བ་སྟེ།

ཇི་སྐད་དུ། གཟུགས་སྤྱི་བཞུགས་པ་དང་རེག་པ་ཡང་། །བྱས་པ་ཡང་དག་ཐོབ་པ་ཉིད། །རབ་ཏུ་གསལ་
བ་ཉིད་བཟླ་བ། །དབང་ཕྱག་ཉིད་དང་འདོད་དགུར་བསྐྱར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དབང་
ཕྱག་བརྒྱད་ནི། སྤྱི་བཞུགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཅིག་ཆར་སྟོན་ལྷན་པ་སྤྱི་དབང་ཕྱག་དང་། གསུང་
དབང་སྤྱི་བཞུགས་པ་གསུང་པ་བྱས་པ་སྤྱི་སྐྱོད་སྤྱི་གསུང་དང་མཐུན་པར་ཆོས་སྟོན་ལྷན་པ་གསུང་གི་
དབང་ཕྱག་དང་། ཆོས་སྟོན་མེད་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སྤྱོད་པ་ཐུགས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་
དང་། ཆོས་སྟོན་མེད་བཞིན་དུ་རྩ་འཁུལ་དཔག་མེད་ཅིག་ཆར་སྟོན་ལྷན་པ་རྩ་འཁུལ་གྱི་དབང་ཕྱག་
དང་། ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱས་པ་ཀུན་འགྲོའི་དབང་ཕྱག་དང་། ས་འོག་ས་སྟེང་
ས་མཐོ་གསུལ་གྱི་བདག་པོར་གྱུར་པ་གནས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་དང་། གདུལ་བྱ་ཆོས་ལ་འདོད་པའི་དངོས་
གྲུབ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་ན་པ་ཅི་འདོད་བསྐྱེད་པའི་དབང་ཕྱག་དང་། སྟོབས་བཅུ་མི་འཛིགས་པ་སོགས་
ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་འགྲོར་བ་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་ཕྱག་སྟེ་བརྒྱད་དོ།

ཁ་སྐྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྔ་ན་བཤད་པ།

ཁ་སྐྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ནི། སྟོབ་དཔོན་ངག་གི་དབང་ཕྱག་གྲགས་པས། འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་
དང་ཁ་སྐྱོར་བདེ་ཆེན་རང་བཞིན་མེད། །སྟོང་རྗེས་འོངས་གང་རྒྱན་མི་ཆད་དང་འགོག་པ་མེད། །ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར་བདུན་ཡོད་དོ། །འོངས་སྤྱོད་ལ་ཁ་སྐྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྔ་ན་དགོས་ཀྱང་། སྤྱི་བཞུགས་
ལ་ངེས་པ་མེད་པར་གསལ་སྟོན་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་སྤྱི་མཆོན་དཔེས་སྤྱི་བཞུགས་པ།

རང་སྒྲིབ་རིག་མ་དང་ཁ་སྐྱོར་བ། སྤྱགས་བདེ་ཆེན་རང་དུ་གནས་པ། བདེ་ཆེན་དེས་རང་བཞིན་མེད་
 བར་རྟོགས་པ། སྤྱིང་རྗེས་ཞི་མཐའ་སྤངས་པ། སྤྱིའི་རིགས་འབྲ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ། འཕྲིན་ལས་འགོག་
 མེད་སྤྱན་གྲུབ་སྟེ་བདུན་ནོ།། དེ་ལྟར་དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རྒྱུ་གི་བཤད་པ་འགའ་ཞིག་ལ་དོགས་
 སྒྲོང་ཅུང་ཟད་བཀོད་པ་འདི་ནི་གཞུང་ཆེན་མོའི་ཆོག་ཉོག་པོར་བཏང་སྟེ་དོན་གྱི་འགངས་སྒྲིབ་པ་ལས་གཞན་དུ་འོས་མ་མཆིས་
 བཤད་ ཐལ་ཕྱིར་ལ་དགའ་བའི་སྒྲོགས་ལ་གཞོན་ཏུ་འགའ་རེས་རེས་ལྟ་གསལ་སྒྲོན་སོགས་སྒྲོག་པ་ལ་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་
 དམ་སྟུང་པའི་བསམ་བསམ། ༢ །དཀའ་བཅུ་སྒྲོ་མིང་འཆང་བའི་གྱིན་བ་ཞིག་གིས་སྤྱག་ཐེས་སུ་བཀྲིས་པ་འདིས་ཀྱང་བསྟན་པའི་
 ཡང་སྤྱིང་རྗེ་མ་མེད་པ་སྤྱོགས་དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག ། །
 དགོལ།

དབར་བྱང་སྒྲོན་ཆིག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་རྒྱལ་དལ་འབབ་
 ལྷན་། །ཆིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །དྲི་མ་ཡོངས་འབྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་
 ཅི་འདི། །དབར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ནམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་སྒྲོང་ལག་
 བརྒྱ། །གདངས་ཉེ་རྒྱུད་ལྡེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ། །དེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་
 འོག། །ཅེས་པ་འདི་ཡང་ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དབར་དུ་བསྐྱེད་དང་བསྐྱེད་འགྱུར་གང་
 ལའང་སྒྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྟོན་སྒྲོན་ཆིག་ཏུ། །ལྷ་ཀྱའི་དགེ་སྒྲོང་ཆོས་སྤྱོད་པ་དག་དབང་སྒྲོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་
 རྒྱ་མཚོས་སྒྱར་བཤོ། །

*“Wherever the Buddha’s teachings have flourished,
either in cities or countrysides,
people would gain inconceivable benefits.
The land and people would be enveloped in peace.
The sun and moon will shine clear and bright.
Wind and rain would appear accordingly,
and there will be no disasters.
Nations would be prosperous
and there would be no use for soldiers or weapons.
People would abide by morality and accord with laws.
They would be courteous and humble,
and everyone would be content without injustices.
There would be no thefts or violence.
The strong would not dominate the weak
and everyone would get their fair share.”*

~THE BUDDHA SPEAKS OF
THE INFINITE LIFE SUTRA OF
ADORNMENT, PURITY, EQUALITY
AND ENLIGHTENMENT OF
THE MAHAYANA SCHOOL~

With bad advisors forever left behind,
From paths of evil he departs for eternity,
Soon to see the Buddha of Limitless Light
And perfect Samantabhadra's Supreme Vows.

The supreme and endless blessings
of Samantabhadra's deeds,
I now universally transfer.
May every living being, drowning and adrift,
Soon return to the Pure Land of Limitless Light!

*** The Vows of Samantabhadra ***

I vow that when my life approaches its end,
All obstructions will be swept away;
I will see Amitabha Buddha,
And be born in His Western Pure Land of
Ultimate Bliss and Peace.

When reborn in the Western Pure Land,
I will perfect and completely fulfill
Without exception these Great Vows,
To delight and benefit all beings.

*** The Vows of Samantabhadra Avatamsaka Sutra ***

書 號: TI905

詳細書名: 《藏文: 塔波生圓暨生圓釋疑》

宗 派: 藏傳格魯巴

類 別: 密續典籍

用 途: 藏傳格魯巴修習密續之典籍
法本, 須受過灌頂者方適宜
閱讀修學。

提供單位: 印度下密院
GYUDMED TANTRIC
MONASTIC SCHOOL

提供日期: 2012 年

DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue
accrued from this work
adorn Amitabha Buddha's Pure Land,
repay the four great kindnesses above,
and relieve the suffering of
those on the three paths below.
May those who see or hear of these efforts
generate Bodhi-mind,
spend their lives devoted to the Buddha Dharma,
and finally be reborn together in
the Land of Ultimate Bliss.
Homage to Amita Buddha!

NAMO AMITABHA

南無阿彌陀佛

《 藏文：塔波生圓暨生圓釋疑 》

財團法人佛陀教育基金會 印贈

台北市杭州南路一段五十五號十一樓

Printed and donated for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415

Email: overseas@budaedu.org

Website: <http://www.budaedu.org>

This book is strictly for free distribution, it is not for sale.

ཡུལ་དཔེ་འདི་ཚས་སྤྱིན་དུ་འབྱུང་བྱུ་ལས། ཚོང་བསྐྱར་མི་ཚོགས་པ་དགོངས་འཇགས་ལྟ།

Printed in Taiwan

3,000 copies; April 2013

TI905 - 11171